

ДАНИЕЛ ТРУСНИ АНГЕЛОЛОГИЯ

Част 1 от „Ангелология“

Превод от английски: Юлия Вучкова, 2010

chitanka.info

На Анджела

Като един от изначалните клонове на теологията, ангелологията се осъществява посредством личността на ангелолога, чиито познания включват както теоретичното изучаване на ангелските системи, така и техните пророчества в човешката история.

Пещерата „Дяволското гърло“,

Родопите, България

Зимата на 1943 г.

Ангелолозите разгледаха тялото. Беше непокътнато, без следи от разложение, с гладка и бяла като пергамент кожа. Безжизнените, аквамаринени очи гледаха към небето. Бледоруси къдрици се спускаха по високото чело и изваяните рамене и образуваха ореол от златиста коса. Дори одеждите — роба, изтъкана от бяла, проблясваща метална материя, която никой от тях не можа да определи точно каква е — бяха останали непорочно чисти, сякаш създанието бе умряло в някоя болнична стая в Париж, а не в пещерата на стотици метри под земята.

Не би трябвало да ги изненадва фактът, че намират ангела в подобно запазено състояние. Ноктите на пръстите, седефени като вътрешността на мида, продълговатият гладък корем без пъп; призрачната прозрачност на кожата — всичко около създанието беше както знаеха, че трябва да бъде, дори положението на крилата беше правилно. И въпреки това създанието изглеждаше прекалено прекрасно, прекалено витално за нещо, което бяха изучавали единствено в лишени от въздух библиотеки, в отпечатыци на рисунки от епохата на италианския ренесанс, разтворени пред тях като пътни карти. Очаквали бяха да го видят през целия си професионален живот. Макар и никой да не си признаваше, тайно подозираха, че ще се озоват пред някакъв чудовищен труп, целият от кости и разкъсани фибри, подобно на току-що изровена археологическа находка. Вместо това виждаха следното: нежна, източена ръка, орлов нос, стиснати в застинала усмивка розови устни. Ангелолозите стояха надвесени над

тялото и се взираха нерешително в него, сякаш очакваха клепките на създанието да трепнат и то да се събуди.

ПЪРВАТА СФЕРА

*За теб е този разказ —
ти, който тръгваш с мислите
си
към възвишения бъден ден,
защото оня, който предаде се,
и свърне взор назад,
към пещерата на Тартора,
и съвършенството да бъде с
него,
ще се погуби, щом погледне
долу.*

Боеций^[1]
, „Утехата на
философията“

*Манастир „Света Роза“,
долината на р. Хъдсън,
Милтън, щата Ню Йорк
23 декември 1999 г.,
4:45 след полунощ*

Еванджелин се събуди преди изгрев-слънце, когато на четвъртия етаж беше тихо и тъмно. Без да вдига шум, за да не събуди сестрите, които се бяха молили през нощта, тя взе обувките, чорапите и полата си и се запъти боса към общата тоалетна. Облече се набързо, все още сънена, без да се види в огледалото. От прозорчето на банята тя огледа земите на манастира, потънали в предутринна мъгла. Необятният заснежен двор се простираше чак до реката, където гъста редица голи дървеса обрамчваха Хъдсън. Манастирът „Света Роза“ беше кацнал кой знае как близо до речния бряг, толкова близо, че на дневната

светлина имаше сякаш два манастира — единият на сушата, а другият се полюляваше леко във водата, като първият се разгъваше във втория — илюзия, която лете се разпръсваше от лодките, а зиме — от острите ледени късове. Еванджелин наблюдаваше как тече реката — широка черна ивица на фона на чистия бял сняг. След малко утрото щеше да позлати водата със слънчевите си лъчи.

Наведена над фаянсовия умивалник, Еванджелин наплиска лицето си със студена вода, разсейвайки остатъците от някакъв сън. Не можеше да си спомни съня, само впечатлението, което ѝ бе направил — полъх от предчувствие, което тегнеше над мислите ѝ, усещане за самота и объркване, което не можеше да си обясни. Все още сънena, Еванджелин съблече плътната си памучна нощна дреха и, усещайки мразовития въздух на банята, потрепери. Застанала по бели памучни кюлоти и памучна долна фланелка (обичайното облекло, което се поръчваше в големи количества и се разпределяше на всеки две години между всички сестри в „Света Роза“), тя се огледа с преценяващ, аналитичен поглед — тънки ръце и крака, плосък корем, рошава кестенява коса, златен медальон, повесен на гърдите ѝ. Отражението, което плуваше върху огледалото пред нея, беше на сънena млада жена.

Еванджелин отново потрепери от студения въздух и се зае с дрехите си. Притежаваше пет еднакви черни поли до коляното, седем черни пуловера с бие по врата за зимните месеци, седем памучни ризи с къс ръкав с копчета отпред за лятото, една черна вълнена жилетка, петнайсет смени бяло памучно бельо и неизброимо количество черни найлонови чорапи. Ни повече, ни по-малко от необходимото. Надяна пуловера и нагласи монашеската лента върху късата си кестенява коса, като я притисна силно на челото, преди да зашипе черното було. Обу найлонови чорапи, облече вълнена пола, закопча я, вдигна ципа и оправи гънките с бърз, несъзнателен жест. Само за секунди личното ѝ аз изчезна и тя се превърна в сестра Еванджелин, францисканската „сестра на непрестанното преклонение“. С броеницата в ръка, метаморфозата беше пълна. Остави нощницата си в коша в ъгъла на тоалетната и се приготви да посрещне деня.

През последното половин десетилетие сестра Еванджелин беше присъствала на молитвата всяка сутрин в пет, откакто положи клетвите си като осемнайсетгодишна. Животът ѝ в манастира „Света Роза“ обаче бе започнал от дванайсетата ѝ година и тя познаваше манастира

толкова отблизо, колкото човек познава характера на любима приятелка. Сутрините ѝ в манастира бяха като по часовник. Етажите следваха един по един, пръстите ѝ следваха дървените перила на стълбището, а обувките с гумени подметки стремително минаваха по площадките. В този час сградата винаги беше пуста, осеяна със сини сенки и напомняща саркофаг, но след изгрев „Света Роза“ се оживяваше като пчелен кошер, всички заети с работа и себеотдаване, всяка стая преливаща от монашеска набожност и молитви. Тишината скоро щеше да изчезне — след малко по стълбищата, в стаите за срещи, библиотеката, общата трапезария и десетките спални с размерите на килер щеше да бъде пълно с монахини.

Трите етажа надолу взе с тичане. Можеше да стигне до параклиса със затворени очи.

Като стигна на първия етаж, сестра Еванджелин влезе в просторната централна зала, гръбнакът на манастира „Света Роза“. По стените бяха сложени в рамки портрети на отдавна починали игуменки, отличени монахини и картини на различните превъплъщения на самата манастирска сграда. От портретите гледаха стотици жени, напомняйки на всяка монахиня, която минава оттам на път за молитва, че е част от един стар и благороден матриархат, където всички жени — и живите, и мъртвите — са втъкани в една-единствена обща мисия.

Макар и да знаеше, че рискува да закъснее, сестра Еванджелин спря в средата на залата. В позлатена рамка беше окачен образът на Роза от Витербо, светицата, чието име носеше манастирът; малките ѝ ръце бяха сплетени в молитва, ефимерен ореол от светлина витаеше над главата ѝ. Животът на Света Роза бил кратък. Точно след третия ѝ рожден ден започнали да ѝ нашепват ангели, които я подтиквали да отправя на глас посланията им към всички, склонни да я чуят. Роза ги послушала и така била провъзгласена за светица още като млада жена, когато след проповедите ѝ за добрината на Господ и неговите ангели в едно езическо селище, била осъдена да умре като вещица. Жителите я вързали за кладата и я запалили. За огромно изумление на тълпата Роза не изгоряла, а три часа останала обвита в пламъци и разговаряла с ангели, докато огънят пълзял нагоре по тялото ѝ. Според мнозина самите ангели се увивали около девойката и я покривали в някаква прозрачна защитна броня. Накрая тя изгоряла в пламъците, но

чудотворната намеса допринесла тялото ѝ да остане непокътнато. Именно с непокътнатото тяло на Света Роза стотици години след смъртта ѝ по улиците на Витербо преминава шествие, а по гладкото ѝ моминско тяло не се вижда и най-малката следа от тежката ѝ участ.

Сещайки се за часа, сестра Еванджелин откъсна очи от портрета. Забърза към края на коридора, където голяма дървена порта с резбовани сцени от Благовещение отделяше манастира от църквата. От едната страна на тази граница сестра Еванджелин се намираше в скромното пространство на манастира, а от другата страна се издигаше величествената църква. Звукът от стъпките ѝ стана по-отчетлив, когато тя се отклони от постланата пътека и тръгна по бледия розов мрамор на зелени жилки. За това прекрачване на прага беше нужна една-единствена стъпка, но разликата беше невъобразима. Въздухът натежа от тамяна, а светлината стана наситено синя от цветния витраж. Белите гипсови стени отстъпваха място на огромни каменни плочи. Таванът се извисяваше. Очите се настроиха за златистото изобилие на стила неорококо. В църквата земните задължения на Еванджелин към общността и благотворителността изчезваха и тя навлизаше в сферата на божественото: Бог, Дева Мария и ангелите.

В първите години от живота ѝ в „Света Роза“ разточителството на ангелски образи в църквата „Дева Мария на ангелите“ поразил Еванджелин. Като момиче тя ги смяташе за натрапчиви, вездесъщи и твърде разкрасени. Тези създания запълваха всеки ъгъл и ниша на църквата и не оставаше място за почти нищо друго. Централният купол беше увенчан със серафими; мраморни архангели придържаха ъглите на олтара. В колоните бяха вградени златни ореоли, тръби, арфи и миниатюрни крила; резбовани лица на херувимчета гледаха от краищата на пейките, хипнотични и скупчени като големооките прилепи, които се хранят с плодове. Макар и да разбираше, че цялото това изобилие е отправено към Бога като дарение, символ на тяхната религиозност, Еванджелин тайно предпочиташе простичката функционалност на манастира. В годините, докато растеше, тя започна да изпитва някакво критично чувство към сестрите основателки и да се чуди защо не са използвали цялото това богатство за по-благородни цели. Но както и за много други неща, възраженията и предпочитанията ѝ се бяха изменили, след като започна да свиква, сякаш самата церемония по подстригването я бе накарала бавно да

омекне и да приеме някаква нова, по-близка до другите форма. Пет години след като беше провъзгласена за „сестра“, от някогашното момиче не беше останала почти никаква следа.

Спря, за да потопи показалец в раковината със светена вода и се прекръсти (чело, сърце, ляво рамо, дясно рамо), а после тръгна през тясната романска базилика, покрай четиринайсетте картини, изобразяващи пътя към Голгота, пейките от червен дъб с прави облегалки и мраморните колони. Тъй като по това време в църквата беше сумрак, Еванджелин мина по широката централна пътека през наоса — продълговатата част на храма, до сакристията при олтара, където потирите, камбанките и одеждите бяха заключени в шкафове в очакване на литургията. В дъното на сакристията стигна до една врата. Поемайки дълбоко дъх, Еванджелин затвори очи, сякаш да ги подготви за по-ярка светлина. С разтуптяно сърце тя положи ръка на студената месингова топка и я натисна.

Пред нея се разкри Параклиса на преклонението и изпълни цялото ѝ ползрение. Стените му блещукаха в позлата, сякаш беше пристъпила в средата на емайлирано яйце на Фаберже. Личният параклис на Францисканските сестри на непрестанното преклонение имаше висок централен купол и огромни пана от рисувано стъкло, които изпълваха всяка стена. Централният шедьовър на параклиса беше група баварски цветни витражи, разположени високо над олтара и представляващи трите ангелски сфери: първата сфера — на серафимите, херувимите и престолите; втората сфера на господства, добродетели и власти; и третата сфера на началата, архангелите и ангелите. Взети заедно, сферите образуваха Небесния хор, единния глас на Небето. Всяка сутрин сестра Еванджелин се взираше в ангелите, които се възнасяха в небесата на блещукащия витраж, и се опитваше да си представи природното им сияние и пречистата струяща светлина, които се излъчваше от тях като топлина.

Сестра Еванджелин шпионираше сестрите Бернис и Бонифас — според молитвения график те трябваше да са тук от 4 до 5, коленичили пред олтара. Сестрите прокарваха едновременно пръсти по гравирани дървени зърна на седемдесетгодишните си броеници, сякаш решени да прошепнат и последната сричка на молитвата така дълбокомислено, както бяха прошепнали и първата. В този параклис по всяко време на деня и нощта можеха да бъдат заварени коленичили

една до друга две сестри в пълна униформа, чиито устните се движеха в синхрон с молитвата: обединени в своята цел пред белия мраморен олтар. Обектът на молението им беше затворен в монстранцата — разпръснала лъчите си като златна звезда, поставена високо над олтара, в центъра на която имаше бяла обла кутийка, обградена като бяла нафора от пръски злато.

Францисканските сестри на непрестанното преклонение се молеха всяка минута от всеки час на всеки ден, откакто тяхната праигуменка бе започнала да отправя тези молитви в началото на деветнайсети век. Близко двеста години по-късно молитвите продължаваха да се нижат и образуваха най-дългата, най-устойчивата верига от несекващи молитви в света. За сестрите времето минаваше в коленичене и леко тракане на зърната на броеницата, както и във всекидневното преминаване от манастира до параклиса. Час след час те пристигаха на двойки в параклиса, прекръстваха се и смирено коленичеха пред Бога. Молеха се в светлината на утрото; молеха се на светлината на свещите. Молеха се за мир и милосърдие, и за края на човешките страдания. Молеха се за Африка, Индия, Китай и Европа, както и за Северна и Южна Америка. Молеха се за мъртвите и за живите. Молеха се за своя пропаднал, толкова пропаднал свят.

Прекръствайки се отново едновременно (чело, сърце, ляво рамо, дясно рамо), сестрите Бернис и Бонифас излязоха от параклиса. Черните поли на униформите им — дълги, тежки одежди с по-традиционна кройка от тази на облеклото на сестра Еванджелин от периода след Втория ватикански събор — се влачеха по полирания мраморен под, докато правеха път на следващата двойка сестри да заемат мястото им.

Сестра Еванджелин се отпусна в меката възглавничка за колене, затоплена от сестра Бернис. След десет секунди сестра Филомена, с която се молеха двете през деня, се присъедини към нея. Заедно продължиха една молитва, започнала поколения преди тях, молитва, която минаваше през всяка сестра от техния орден като верига от непрекъсната надежда. Някакъв златен часовник с махало, малък и сложен механизъм, чиито зъбци и колелца цъкаха с тихо постоянство под заоблен капак от защитно стъкло, отбеляза петия час. Еванджелин си отдъхна облекчена: всичко на Небето и на Земята ставаше по

съвършен график. Тя сведе глава и започна да се моли. Беше точно 5 часът.

През последните години Еванджелин бе определена да работи в библиотеката на „Света Роза“ като помощник на молитвената ѝ партньорка сестра Филомена. Беше определено скромна длъжност, съвсем не така престижна като работата в канцеларията на Мисията или помощта при приемането на нови монахини, и не дотам благородна, колкото благотворителните дейности. И сякаш, за да бъде подчертан по-нисшият характер на длъжността, кабинетът на Еванджелин се намирал в най-занемарената част на манастира — проветриво място на първия етаж, до което се стигаше по коридора, тръгващ от библиотеката, с капещи водопроводни тръби и прозорци от времето на Гражданската война, съчетание, което се изразяваше във влага, плесен и изобилие от настинки всяка зима. През последните месеци Еванджелин беше прекарала няколко респираторни инфекции, причинили ѝ недостиг на въздух, които според нея се дължаха на течението.

Единственото хубаво нещо на кабинета на Еванджелин беше гледката. Работната ѝ маса се намирал до прозорец с изглед към североизточната част на манастирските земи и река Хъдсън. През лятото прозорецът ѝ се запотпяваше, което създаваше впечатлението, че във външния свят има изпарения като в тропическа гора; през зимата по прозореца плъзваше скреж и тя почти очакваше семейство пингвини да се заклатушка пред погледа ѝ. Изстъргваше с ножа за отваряне на писма тъничкия скреж и се взираше в потракващите край реката товарни влакове и корабчетата, които се носеха по нея. От писалището си можеше да види дебелия каменен зид, който обгръщаше земите — непробиваема граница между сестрите и външния свят. Зидът беше наследен от деветнайсети век, когато монахините се изолирали физически от светската общност, но във въображението на сестрите францисканки на непрестанното преклонение той и досега си оставал солиден градеж. Висок над дванайсет и широк около шест метра, зидът представлявал непревземаема преграда между света на непокварените и този на миряните.

Всяка сутрин след молитвата в пет часа, след закуската и сутрешната литургия, Еванджелин се настанявал пред паянтовата си

маса до прозореца на своя кабинет. Наричаше масата свое писалище, макар да нямаше чекмеджета и нищо, което да напомня махагоновия блясък на писалището в кабинета на сестра Филомена. Въпреки това писалището ѝ беше широко и подредено, с всичките обичайни материали. Всеки ден тя оправяше настолния си календар, подреждаше моливите, приглаждаше косата си под монашеското було и се захващаше за работа.

Навярно защото повечето от писмата за „Света Роза“ се отнасяха за колекцията им от ангелски образи (нейният главен каталог се намираше в библиотеката) в крайна сметка цялата кореспонденция на манастира се озоваваше на масата на Еванджелин. Всяка сутрин Еванджелин вземаше пощата от помещенията на Мисията на първия етаж, пълнейки черна памучна торба с писма, след което се връщаше на писалището си и ги сортираше. Нейно задължение беше да отделя писмата според стройна система (първо по дати, а след това по азбучен ред на фамилното име) и да отговаря на запитванията върху официалната хартия за кореспонденция на „Света Роза“ — задача, която изпълняваше на електрическата пишеща машина в кабинета на сестра Филомена, едно много по-топло пространство, от което се отиваше директно в библиотеката.

Работата се бе оказала спокойна, без промени и непрекъсната — нещо, което допадаше на Еванджелин. На двайсет и три тя смяташе, че по характер и външен вид ще бъде такава цял живот — с големи зелени очи, тъмна коса, бледа кожа и отдадена на съзерцание. След като бе изрекла окончателните си клетви, беше избрала да се облича в прости тъмни дрехи, униформа, каквато щеше да носи до края на живота си. Нямаше украшения, освен разбира се златния медальон — малка лира, някога принадлежала на майка ѝ. Макар че медальонът беше красив, стар, изработен от фин златен филигран, за Еванджелин стойността му бе чисто емоционална. Беше го получила след смъртта на майка си. Габриела Леви-Франш Валко, нейната баба, ѝ го донесе на погребението. Габриела заведе Еванджелин до раковината със светена вода, изми медальона и го закопча на шията на Еванджелин. Момичето видя, че на шията на Габриела виси точно такъв медальон. „Обещай ми да го носиш винаги, денем и нощем, точно както го носеше Анджеа!“ — бе казала баба ѝ. Тя произнесе името на майка ѝ напевно, с акцент, като „гълтна“ първата сричка и сложи ударението

върху втората: Ан-дже-ла. Еванджелин харесваше този начин на произнасяне и като дете го имитираше до съвършенство. Но сега Габриела, както и родителите ѝ, бе станала само незабравим спомен. Усещаше обаче тежестта на медальона върху кожата си — силна връзка с майка ѝ и баба ѝ.

Еванджелин въздъхна и подреди пред себе си пощата за деня. Настъпил беше моментът да започне работа. Избра едно писмо, разряза плика със сребристото острие на ножа за писма, разтвори с ръка сгънатата хартия върху масата и зачете. Мигновено разбра, че това не е от писмата, които обикновено отваря. То не започваше като повечето от редовната кореспонденция до манастира с възхвала на сестрите за двестагодишното им непрестанно преклонение или многобройните им благотворителни дела, нито за това, че са се посветили на духа на световния мир. Не включваше и някакво дарение или обещание да бъдат споменати в нечие завещание. Писмото започваше направо с молба:

Уважаеми представителю на манастира „Света Роза“,

По време на проучвателна дейност за частен клиент вниманието ми беше привлечено от факта, че г-жа Абигейл Олдрич Рокфелер, родоначалничка на фамилията Рокфелер и меценат на изкуствата, може за кратко да си е кореспондирала с игуменката на манастира „Света Роза“ майка Иночента в годините 1943–1944, четири години преди смъртта си. Напоследък попаднах на поредица писма от майка Иночента, според които между двете жени е съществувала връзка. Тъй като не намерих нищо по въпроса в документа на фамилията Рокфелер, пиша ви, за да разбера дали до архивите на майка Иночента е разрешен достъп. Ако е така, бих искал да ви помоля за позволение да посетя манастира „Света Роза“, за да се запозная с тях. Мога да ви уверя, че ще се съобразя с вашето време и че моят клиент ще поеме всички разходи.

Предварително благодаря за вашата помощ по този въпрос.

Ваш:

Еванджелин прочете писмото два пъти и вместо да го картотекира по обичайния начин, се отправи директно към кабинета на сестра Филомена, взе лист хартия за писма от купчинката на писалището ѝ, нагласи го на пишещата машина и с повече от обичайната енергичност напечата следното:

Уважаеми г-н Верлен,

Въпреки че манастирът „Света Роза“ се отнася с голямо уважение към усилията на историческата изследователска дейност, политиката ни в момента е да отказваме достъп до нашите архиви и до нашата колекция от ангелски образи с цел частна изследователска дейност или публикации. Моля да приемете най-искрените ни извинения.

Бъдете благословени!

Еванджелин Анджелина Качиаторе, Францисканска
сестра на непрестанното преклонение

Еванджелин се подписа с името си в долната част на писмото, положи официалния печат и сгъна листа, за да го пъхне в плик. След като напечата адреса върху плика, залепи марка и постави писмото на края на полираната маса в библиотеката върху купчинката с кореспонденция, която чакаше да я отнесе до пощата в Ню Палц.

На някои отговорът можеше да се стори суров, но сестра Филомена специално беше инструктирала Еванджелин да отказва всякакъв достъп до архивите на любители изследователи, чийто брой през последните години като че ли нарастваше с лудостта на Новата ера към ангелите пазители и подобните им. Всъщност само преди шест месеца Еванджелин бе отказала достъп на цял автобус с техни туристи, жени и мъже. Не искаше да проявява дискриминация спрямо посетителите, но сестрите изпитваха особена гордост от своите ангели и не понасяха лековатата слава, която тегнеше върху сериозната им

мисия, от страна на любители с кристални топки и колоди с карти таро.

Еванджелин погледна доволна купчинката с писма. Щеше да ги пусне още същия следобед.

Изведнъж си помисли, че нещо в молбата на г-н Верлен е доста странно. Извади плика от джоба на полата си и отново прочете този ред: *„Може за кратко да си е кореспондирала с игуменката на манастира «Света Роза» майка Иночента в годините 1943–1944.“*

Времето порази Еванджелин. Нещо забележително се бе случило в „Света Роза“ през 1944 година, нещо толкова важно за живота на монахините, че сигурно е било невъзможно да се пренебрегне значението му. Еванджелин закрачи през библиотеката покрай полираните дъбови маси, украсени с малки настолни лампи, и стигна до черна метална противопожарна врата в края на залата. Извади от джоба си връзка с ключове и отключи вратата към архивите. Възможно ли е, зачуди се тя, докато отваряше вратата, събитията от 1944 година да са свързани по някакъв начин с молбата на г-н Верлен?

Предвид количеството информация, което архивите съдържаха, за тях бе отредено мизерно пространство в библиотеката. По продължение на стените в тесната стая имаше метални стелажи с усърдно подредени кутии за документи. Системата беше проста и добре организирана: от лявата страна стояха кутиите с вестникарски изрезки; отдясно бяха кореспонденцията на манастира и личните документи — писма, дневници и творби на изкуството на умрелите сестри. Всяка кутия имаше етикет с годината и бе поставена хронологично на лавицата; редицата започваше с 1809 година, когато манастирът „Света Роза“ бе основан, и свършваше с настоящата година.

Еванджелин познаваше добре структурата на вестникарските статии, тъй като сестра Филомена ѝ бе възложила трудоемката задача да затваря ситния новинарски шрифт в прозрачни полиетиленови пликове. След толкова много часове в отделяне, подлепване и подреждане на изрезките в кутиите от екологично безопасен картон тя сериозно се натъжи, че не може веднага да намери изрезката.

Еванджелин си спомни с точни и живи подробности събитието, случило се в началото на въпросната година: през зимните месеци голяма част от горните етажи на манастира били опустошени от пожар.

Тя беше прибрала в плик една пожълтяла снимка на манастира — покривът му погълнат от пламъците, заснеженият двор изпълнен със старомодните вече пожарникарски коли „Сигрейв“, докато стотици монахини с шевиотени дрехи — облекла не дотам различни от тези, които все още носеха сестрите Бернис и Бонифас — стояха и гледаха как техният дом гори.

Еванджелин беше чувала разкази за пожара от старшите сестри. В оня студен февруарски ден стотици треперещи монахини стояли в заснежения двор и гледали как манастирът се погубва. Група поупорити сестри се върнали в манастира, изкачили се по стълбището в източното крило — единственият проход, все още необхванат от пламъците — и започнали да хвърлят железни легла, бюра и колкото е възможно повече чаршафи от прозорците на четвъртия етаж, без съмнение опитвайки да спасят по-ценните си принадлежности. Металната кутия с колекцията на сестрите от автоматични писалки също била хвърлена в двора. При допира със замръзналата земя кутията се разцепила и мастилените пълнители полетели като гранати. Те се разбили при удара и експлодирали с огромни цветни пръски по земята — червени, черни и сини рани, които се просмуквали в снега. Скоро дворът бил затрупан с остатъците от усукани креватни пружини, прогизнали дюшеци, изпочупени бюра и повредени от дима книги.

Само след минути огънят се разпрострял през главното крило на манастира, минал като вихър през шивалнята, поглъщайки топове черен муселин и бял памук, а после през стаята за ръкоделие — овъглявайки сгънатите плетива и английска дантела, които сестрите пазели, за да продадат на Великденския базар — и през килерите с жълти и бели нарциси и рози от многоцветна хартия. Пералнята, едно необятно място за тежък труд, обитавано от сушилни с индустриални размери и ютии с дървени въглища, било абсолютно изпепелено. Експлодирали буркани с белина, които разпалвали огъня и изпускали отровен дим към по-ниските етажи. Само за миг в пламъците изчезнали петдесет току-що изпрани шевиотени одежди. Докато пламъците догорят и бавно преминат в облак пушек в късния следобед, „Света Роза“ се превърнала в купчина овъглено дърво и съскащ тенекиен покрив.

Накрая Еванджелин стигна до трите кутии за 1944 година. Съзнавайки, че новината за пожара трябва да се е разпростряла в

месеците някъде в средата на 1944 година, тя ги извади, нареди ги една върху друга и ги изнесе от архивите, бутвайки с хълбок вратата, за да се затвори. С изправен гръб, сякаш крепеше ябълка на главата си, тя закрачи обратно към студения, неприветлив кабинет, за да прегледа съдържанието на кутиите.

Според подробна статия, изрязана от вестника на Покипси, пожарът започнал някъде на четвъртия етаж на манастира и се разпрострял по цялата сграда. На растерна черно-бяла снимка се виждаше скелетът на манастира с овъглени греди. Заглавието гласеше: *„Манастирът в Милтън опустошен от пожар на сутринта“*. Еванджелин прочете статията и научи, че шест жени, включително майка Иночента, игуменката, която може би беше водила и кореспонденция с госпожа Абигейл Рокфелер, умрели от задушаване.

Младата монахиня пое дълбоко дъх, смразена от образа на любимия ѝ, обхванат в пламъци дом. Зачуди се какво се е случило непосредствено след пожара и отвори друга кутия, като прелисти куп прозрачни пликове с изрезки. До 15 февруари сестрите, преместили се в мазето на манастира, спели на походни легла и се къпели и готвели в кухнята, за да могат да помагат при ремонта на спалните помещения. Продължили редовно да се молят в параклиса, който останал невредим от пожара, изпълнявайки по график молитвите, сякаш нищо не се било случило. Преглеждайки набързо статията, Еванджелин изведнъж спря поглед на един ред в долната част на страницата — пасаж, описващ подробности за работата по възстановяването. За свое учудване, тя прочете следното:

Въпреки че манастирът бе разрушен почти напълно, беше съобщено, че щедро дарение от фамилията Рокфелер ще позволи на Францисканските сестри на непрестанното преклонение да възстановят напълно манастира „Света Роза“ и църквата „Дева Мария на ангелите“.

Еванджелин върна статиите в кутиите, нареди ги една върху друга и ги отнесе обратно на мястото им в архивите. В самия край на стаята, до стената, тя откри кутия с надпис *„Разни — 1940-1945“*. В случай че майка Иночента бе имала контакт с лице, популярно колкото Абигейл Рокфелер, писмата трябваше да са именно сред тези документи. Еванджелин положи кутията върху студения линолеум и клекна до нея. Откри най-различни сведения от манастира — бележки

за платове, сапун и свещи; програма за чествания на Коледа в „Света Роза“ през 1941 година; няколко писма между майка Иночента и главата на епархията по повод пристигането на нови момичета. Разочарова се, че не откри нищо повече.

Възможно беше, размисли Еванджелин, докато връщаше документите в съответните кутии, личните архиви на Иночента да са били заведени другаде. Може би щеше да ги намери в редица кутии — особено обещаващи ѝ се сториха *„Кореспонденция на Мисията“* или *„Чужди дарения“*. Тъкмо се готвеше да отвори друга кутия, когато зърна избелял плик, пхнат под купчинка бележки за църковни доставки. Извади го и видя, че е адресиран до майка Иночента. Адресът на изпращача беше изписан с калиграфска изисканост: *Г-жа А. Рокфелер, 54-та улица — Запад №10, г. Ню Йорк, щат Ню Йорк*. Еванджелин усети как в главата ѝ нахлува кръв. Това доказваше, че г-н Верлен е прав. Фактически наистина съществуваше връзка между майка Иночента и г-жа Рокфелер.

Тя огледа внимателно плика и го изтупа лекичко. За разлика от другите, в него имаше писмо. В ръцете ѝ изпадна тънък лист.

14 декември 1943 г.

Най-скъпа майко Иночента,

Изпращам добри новини за интересите ни към планината Родопи, където нашите старания несъмнено имат успех. Вашите напътствия помогнаха изключително много за провеждането на експедицията и смея да твърдя, че полезен се оказа и моят принос. Селестин Клошет ще дойде в Ню Йорк в началото на февруари. Скоро ще получите още новини. Дотогава, оставам искрено ваша:

А. О. Рокфелер

Еванджелин се взираше в писмото, което държеше. Не проумяваше нищо. Защо жена като Абигейл Рокфелер ще пише на майка Иночента? Какво означаваше „интересите ни към планината Родопи“? И защо фамилията Рокфелер е платила за реставрирането на „Света Роза“ след пожара? Нямаше никакъв смисъл.

Доколкото Еванджелин знаеше, Рокфелерови не бяха католици и нямаха връзка с епархията. За разлика от другите богати семейства от Златната епоха — тутакси й хрумна за семейство Вандербилт — те не притежаваха значителен брой имоти в околността. И все пак сигурно имаше някакво обяснение за подобно щедро дарение.

Еванджелин сгъна писмото на г-жа Рокфелер и го пъхна в джоба си. Излезе от архивите, влезе в библиотеката и мигновено усети разликата в температурата — огънят прекалено беше затоплил помещението. Извади от купчинката за изпращане писмото, което бе написала до г-н Верлен, и го занесе до камината. Когато пламъците близнаха крайчеца на плика, поглъщайки тънката черна следа в специалната розова хартия, в главата на Еванджелин се появи образът на обявената за мъченица Роза от Витербо — видение, представляващо крехка девойка, устояваща на бушуващия огън — и в миг изчезна, сякаш отнесен от завихрил се дим.

*Експресна линия на 8-мо Авеню,
станция „Кълъмбъс Съркъл“, Ню Йорк*

Автоматичните врати се отвориха плавно и във влака лъхна леденостуден въздух. Верлен вдигна ципа на палтото си и слезе на платформата, където го посрещна залп от коледна музика, реге версия на „Джингъл Белс“, изпълнявана от двама мъже с раста прически. Познатата мелодия се смеси с топлината и движението на стотиците тела по тесния перон. Следвайки тълпата по широките, мръсни стъпала, Верлен се отправи към покрития със сняг свят горе, а очилата му с позлатени телени рамки се замъглиха от студа. Попаднал в прегръдката на ледения зимен следобед, той изправи гръб — полусляп мъж, който си проправя опипом път сред угнетителния мраз на града.

Щом стъклата на очилата му се проясниха, Верлен видя, че празничният пазарен сезон беше в разгара си — бяха окичили изхода на метрото с имел и един почти безгрижен Дядо Коледа от Армията на спасението размахваше месингов звънец, а до него се мъдреше червена емайлирана кофа за дарения. Коледните светлини си отмъщаваха в червено и зелено на уличните лампи. Докато тълпите нюйоркчани минаваха забързани край него, с топли шалове и тежки палта срещу

ледения вятър, Верлен провери датата на ръчния си часовник. За свое огромно учудване видя, че до Коледа остават само два дни.

Всяка година орди от туристи нахлуваха в града по Коледа и всяка година Верлен се кълнеше да стои далеч от центъра през целия декември, скрит в уюта на възглавниците в студиото си в Гринич Вилидж. Кой знае как, години наред бе преминавал през коледните тържества в Манхатън, без фактически да участва в тях. Родителите му, които живееха в Средния Запад, му изпращаха всеки път колет с подаръци, който той обикновено отваряше, докато разговаряше с майка си по телефона, с което коледната веселба за него приключваше. На Коледа той излизаше за по едно питие с приятели и после, достатъчно замаян от изпитото мартини, гледаше някой екшън. Станало беше традиция, която с нетърпение очакваше, особено тази година. Толкова беше работил през последните месеци, че приветстваше мисълта за почивка.

Верлен си проправи път през тълпата. Кишата полепваше по износените му маркови обувки, докато вървеше по посипания със сол тротоар. Представа нямаше защо клиентът му беше настоял да се срещнат в Сентръл Парк, а не в някой топъл, тих ресторант. Ако проектът не беше толкова важен — наистина, ако не беше единственият му източник за реални доходи за момента — би настоял да изпрати работата си по пощата и да приключи с това. Но папката с проучвания бе отнела месеци подготовка, и се налагаше да обясни по подходящ начин това, което бе открил. Пък и Пърсивал Григори бе наредил на Верлен да спазва указанията в писмото. И на луната да бе поискал Григори да се срещнат, Верлен щеше да намери начин да отиде и там.

Изчака трафика да се успокои. В центъра на „Кълъмбъс Съркъл“ пред него се издигаше статуя, импозантната фигура на Христофор Колумб, изправен на мраморен пиедестал, взрян в мъгливата далечина на града, заобиколен от кривите оголени дървета на Сентръл Парк. Верлен си помисли колко грозна и претенциозна е скулптурната фигура, натруфена и не на място. Когато мина покрай нея, той забеляза каменен ангел, издълбан в основата на пиедестала, с мраморен глобус на света между пръстите му. Ангелът изглеждаше тъй жив, сякаш всеки миг щеше да се изскубне от монумента, да се вдигне над гъмжилото от таксито и да се възвиси в опушеното небе над парка.

Пред него Сентръл Парк представляваше плетеница от голи дървеса и заснежени алеи. Верлен забърза покрай продавач на хотдог, който топлеше ръце на бликащата пара; покрай бавачки, които бутаха детски колички; покрай павилион за списания. Скамейките в края на парка бяха празни. Никой нормален човек не би излязъл на разходка в подобен студен следобед.

Верлен отново погледна часовника си. Беше закъснял — нещо, за което при нормални обстоятелства не би се притеснявал, често пристигаше пет-десет минути след срещата, дължеше го на артистичния си темперамент. Днес обаче часът имаше значение. Клиентът му сигурно броеше минутите, ако не и секундите. Оправи вратовръзката си, яркосин Хермес от 60-те с повтаряща се шарка на жълти лилии, която бе купил на електронна разпродажба. Когато бе несигурен за някоя ситуация, или усещаше, че може да му бъде неловко, избираше като че ли най-нелепите дрехи от гардероба си. Беше несъзнателна реакция, нещо като саботаж към самия себе си, което забелязваше едва след като бе станало твърде късно. Първите срещи с жени и интервюта за работа минаваха особено лошо. Появяваше се така, сякаш току-що бе излязъл от някой цирк, всеки елемент в облеклото му беше неправилно подбран и прекалено ярък за съответната ситуация. Очевидно тази среща го беше изнервила малко: освен марковата връзка, беше облякъл червена риза на тънки райета, закопчана догоре, бяло кадифено спортно яке, джинси и любимите си чорапи със Снупи, подарък от бивша приятелка. Надминал беше себе си, наистина.

Като се загърна по-плътнo, доволен да се свие в меката, неутрално сива вълна на палтото, Верлен пое дълбоко студения въздух. Стисна здраво папката, сякаш вятърът можеше да я изтръгне от пръстите му, и закрачи още по-навътре през виелицата от снежинки в Сентръл Парк.

*Югозападният проход на Сентръл Парк,
Ню Йорк*

Далеч от наплива на коледните купувачи, скрита в ниша от ледено спокойствие, една призрачна фигура чакаше на пейка в парка. Висок, бледен и крехък като костен порцелан, Пърсивал Григори едва

ли можеше да се възприеме като нещо различно от снежния вихър. Извади от джоба на палтото си бяла копринена кърпа, за да се справи със силния пристъп на кашлица. Картината пред очите му потрепваше и се размазваше с всеки нов спазъм, а след това, в миг на утихване, възвръщаше фокуса си. По копринената му кърпа останаха капки ярка синя кръв, живи като парченца сапфир в снега. Нямаше как да го отрича вече. През последните месеци положението му ставаше все по-сериозно. Захвърли изцапаната с кръв копринена кърпа на алеята и кожата му настръхна. Толкова му беше неприятно, че усещаше и най-дребното движение като миг на изтезание.

Пърсивал погледна часовника си, „Патек Филип“ от масивно злато. Беше разговарял с Верлен наскоро, вчера следобед, за да доуточнят срещата и беше изяснил кога — точно в дванайсет по обяд. Вече беше дванайсет и пет. Раздразнен, Пърсивал се облегна на студената пейка, почуквайки с бастуна си по замръзналата алея. Не обичаше да чака, камо ли мъж, на когото плащаше толкова добре. Телефонният им разговор от предния ден беше формален, функционален, без фамилиарности. Пърсивал не обичаше да обсъжда бизнес въпроси по телефона — никога не вярваше особено на подобни разговори — и все пак едвам се въздържа да не попита за подробности относно разкритията на Верлен. През годините той и семейството му бяха събрали значителна информация за десетки манастири и абатства из целия континент и въпреки това Верлен твърдеше, че е попаднал на нещо интересно наблизо, край река Хъдсън.

При първата им среща Пърсивал реши, че Верлен току-що е завършил бизнес университет, кариерист с първи стъпки в пазара на изкуството. Верлен имаше доста непокорна къдрава черна коса, самобичуващо се поведение и нелеп костюм. Той поразаваше Пърсивал като артистичен, каквито са мъжете в тази своя възраст — всичко в облеклото и маниерите му беше прекалено младежко и модно, сякаш още не си беше намерил мястото в света. Определено не беше от ония, за които Пърсивал обикновено установяваше, че работят за неговата фамилия. По-късно научи, че освен специалист по история на изкуството, Верлен е художник и преподавател в университет, организира търгове и предлага консултации. Верлен очевиден се смяташе за нещо като бохем, с бохемската липса на точност. Независимо от това младият мъж бе показал, че го бива в работата.

Най-накрая Пърсивал го зърна да влиза забързано в парка. Когато стигна до пейката, Верлен подаде ръка.

— Господин Григори — каза той, останал без дъх. — Извинете, че закъснях.

Пърсивал пое хладно ръката на Верлен.

— Според моя изключително надежден часовник, закъсняхте със седем минути. Ако възнамерявате да продължите работата за нас, в бъдеще ще трябва да идвате навреме. — Срещна погледа на Верлен, но младият мъж не прояви ни най-малко неудобство. Пърсивал кимна към парка. — Да повървим?

— Защо не? — погледна бастуна Верлен и добави: — Или ако предпочитате, да поседнем тук? Ще ви бъде по-удобно.

Пърсивал стана и тръгна по заснежената алея на Сентръл Парк, а металното връхче на бастуна му леко потропваше по леда. Неотдавна той беше красив и силен като Верлен и не би забелязал вятъра, леда и студения ден. Спомни си как веднъж, при една зимна разходка в Лондон през мразовитата 1814 година, когато Темза се бе заледила, а ветровете бяха арктически, той се разхожда с километри и му беше така топло, сякаш си беше у дома. Тогава беше различен — в разцвета на силата и красотата си. Сега от мразовития въздух тялото го болеше. А болката в ставите го принуждаваше да върви напред въпреки спазмите, на краката.

— Имате нещо за мен — каза накрая Пърсивал, без да вдига поглед.

— Според обещаното — отговори Верлен, извади плик изпод мишницата си и го подаде с апломб, черните къдри паднаха върху очите му. — Свещените пергаменти.

Пърсивал спря, несигурен как да реагира на хумора на Верлен и претегли плика върху дланта си — беше голям и тежък като чиния за вечеря. — Силно се надявам, че предлагате нещо, което ще ме впечатли.

— Мисля, че ще останете много доволен. Сведението започва с историята на ордена, който ви описах по телефона. Включва кратки профили на обитателите, философията на Францисканския орден, записки по безценната колекция от книги и образи в библиотеката на Францисканските сестри на непрестанното преклонение и резюме за

работата на Мисията в чужбина. Описал съм източниците и съм направил фотокопия на оригиналните документи.

Пърсивал отвори плика и прелисти страниците, поглеждайки разсеяно документите.

— Всичко това е доста обичайна информация — каза той разочаровано. — Изобщо не виждам какво може да е привлякло вниманието ви към онова място.

И точно тогава нещо привлече вниманието му. Извади от плика връзка с документи и ги разлисти, а вятърът развя краищата им, докато той разгъваше поредица скици на манастира — чертежи на етажите, кръглите кули, тесният коридор между манастира и параклиса, широкият входен коридор.

— Архитектурните чертежи — отвърна Верлен.

— Какво точно от чертежите? — попита Пърсивал, прехапвайки устна, докато разлистваше страниците. На първата беше отпечатана дата: 28 декември 1809 г.

Верлен каза:

— Доколкото разбирам, това са оригиналните проекти на „Света Роза“, подпечатани и одобрени от игуменката основателка на манастира.

— На всички сгради ли? — попита Пърсивал и заразглежда потблизо чертежите.

— Заедно с вътрешните — отвърна Верлен.

— И къде ги намерихте?

— Изрових ги от архивите на един окръжен съд на север. Никой нямаше представа как са попаднали там и вероятно никога няма да забележат липсата им. След известно проучване установих, че проектите са били пренесени в административната сграда през 1944 година, след пожар в манастира.

Пърсивал сведе поглед към Верлен с едва доловимо предизвикателство.

— Това все пак не са обичайни чертежи. Погледнете тук. — И Верлен насочи Пърсивал към неясна скица на осмоъгълна постройка, отгоре с надпис „*Молитвен параклис*“. — Това е особено вълнуващо. Нарисувано е от човек с набито око за мащаб и дълбочина. Постройката е така точно начертана, толкова подробно, че въобще не прилича на останалите чертежи. Отначало помислих, че не е от този

пакет — прекалено различна е по стил — но е подпечатана и датирана като останалите.

Пърсивал се взря в рисунката. Параклисът на непрестанното преклонение изглеждаше начертан особено старателно — на олтара и входа бе обърнато специално внимание. В чертежа на параклиса имаше включени серия пръстени, концентрични кръгове, всеки от които се излъчваше от по-предния. В центъра на сферите, също като яйце в гнездо от картон, имаше златен печат. Прелисти няколко страници на чертежите и откри, че печатът е положен върху всеки лист.

— Кажете — каза Пърсивал и постави пръст върху печата, — какво, според вас, е значението на този печат?

— И мен ме заинтригува — отвърна Верлен и извади един плик от вътрешния джоб на якето си. — Затова направих малко проучване. Това е репродукция на монета с тракийски произход от пети век преди Христа. Оригиналът е открит в началото на двайсети век при финансирани от японците археологически разкопки в днешна източна България, която навремето е била центърът на Тракия — нещо като културно средище в Европа от пети век. Оригиналната монета е в Япония, така че аз разполагам само с тази репродукция.

Верлен отвори плика и подаде на Пърсивал увеличено фотокопие на монетата.

— Печатът е бил поставен върху архитектурните чертежи повече от сто години преди да е открита монетата, което прави този печат — и самите чертежи — доста невероятни. От проучването, което направих, изглежда, че този образ е уникален сред тракийските монети. Докато на повечето монети от периода са изписани глави на митологични фигури като Хермес, Дионисий и Посейдон, на тази монета е изобразен инструмент: лирата на Орфей. В музея „Метрополитън“ има доста тракийски монети. Отидох да ги видя с очите си. Те са в залите на Древна Гърция и Рим, ако това ви интересува. За съжаление нямаше изложено нищо, подобно на тази монета. Тя е единствената по рода си.

Пърсивал Григори се облегна на влажната от пот дръжка от слонова кост на бастуна и се опита да сдържи раздразнението си. От небето се сипеше сняг, едри мокри парцали, които се вихреха около клоните на дърветата и падаха на алеята. Очевидно Верлен не

разбираше до каква степен тези чертежи, а също и печатът, не съответстват на плановете му.

— Много добре, господин Верлен — каза Григори, като изправи, доколкото може гръб и фиксира Верлен със строг поглед. — Със сигурност имате още нещо за мен.

— Още? — попита озадачен Верлен.

— Чертежите, които сте донесли, са интересни обекти — каза Пърсивал и ги върна на Верлен с обезкуражителен апломб, — но те са второстепенни за работата ни в момента. Ако сте се сдобили с информация, свързана с Абигейл Рокфелер относно този манастир, очаквам че сте потърсили достъп? Имате ли напредък с това?

— Тъкмо вчера изпратих молба до манастира — каза Верлен. — Чакам отговор.

— Чакате? — каза Пърсивал и гласът му стана раздразнителен.

— Нужно ми е разрешение, за да вляза в архивите — отговори Верлен.

Младият мъж показва леко колебание, намек за изчервяване, едва доловимо смущение в поведението, но Пърсивал се хвана за несигурността му с гневно подозрение.

— Никакво чакане. Или ще намерите информацията, която е от интерес за семейството ми — информация, за която ви беше дадено предостатъчно време и ресурси, — или не я търсете.

— Нищо не мога да направя, без да вляза в манастира.

— И колко време ще ви трябва, за да получите достъп?

— Няма да е лесно. Ще имам нужда от официално позволение, за да мина през главния вход. Ако ми разрешат да продължа, ще минат седмици, преди да намеря нещо смислено. Възнамерявам след Нова година да замина на север. Това е продължителен процес.

Григори сгъна картите и ги върна на Верлен с треперещи ръце. Като овладя раздразнението си, той извади от вътрешния джоб на палтото си плик с пари.

— Какво е това? — попита Верлен и погледна в плика, очевидно удивен от вида на пачка нови стодоларови банкноти.

Пърсивал положи ръка на рамото му, усещайки човешка топлина, която намираше за чужда и примамлива.

— Малък стимул — каза Пърсивал и поведе Верлен по алеята към „Кълъмбъс Съркъл“. — Но според мен имате време да го

направите преди полунощ. Тази премия ще компенсира неудобството. А щом получите възможност да приключите с работата си и ми донесете доказателство за връзката на Абигейл Рокфелер с манастира, ще продължим нашия разговор.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин отиде до далечния край на четвъртия етаж, след стаята с телевизора, до разхлопана желязна врата, от която се излизаше на няколко плесенявали стъпала. Помисли си за изгнилото дърво, затова се изкачи предпазливо по стълбите, следвайки релефа на влажната каменна стена, докато не стигна тясна, кръгла кула, високо над манастирските земи. Кулата беше единственото място от първоначалната постройка, останало в горните етажи. Излизаше от самия Молитвен параклис, издигаше се по спирално стълбище покрай втория и третия етаж и се отваряше към четвъртия, откъдето от спалните си помещения сестрите отиваха направо в параклиса. Въпреки че кулата беше предназначена да осигурява на сестрите пряк път към среднощните им молитви, тя отдавна беше изоставена заради главното стълбище, което беше и топло, и осветено. Макар пожарът от 1944 година да не бе стигнал до кулата, Еванджелин усещаше просмукалия се в гредите дим, сякаш помещението беше вдъхнало лепкавия катран от огнените пари и беше спряло да диша. Електричество така и не беше прокарано и единствената светлина идваше от редицата амбразурни прозорци с тежко, ръчно изработено оловно стъкло, които обикаляха източната заобленост на кулата. Дори и сега, в средата на деня, помещението тънеше в леден мрак, докато неуморният северен вятър тропаше по стъклата.

Еванджелин притисна ръце до замръзналото стъкло на прозореца. В далечината редуващите се възвишения бяха осветени от анемичното зимно слънце. Дори и най-слънчевите дни на декември придаваха унилоост на пейзажа, сякаш светлината падаше през зле фокусирани лещи. През летните месеци всеки следобед по дърветата се струпваше изобилна светлина и листата придобиваха такъв многоцветен оттенък, какъвто зимното слънце, независимо колко ярко, никога не можеше да постигне. Преди месец или малко повече от

месец листата бяха обагрени в бляскава охра, червено, оранжево, жълто, някаква плетеница от цветове, която се отразяваше в кафявото огледало на речната вода. Еванджелин си представяше как пристигащите за деня пътници от Ню Йорк, взели влак откъм източната страна на Хъдсън, се взираха в прекрасните листа по пътя си към беритбата на ябълки и тикви. Сега дърветата бяха оголели, а възвишенията — покрити със сняг.

Еванджелин рядко търсеше убежище в кулата, най-много веднъж или два пъти в годината, когато мислите ѝ я теглеха далеч от сестринската общност към това тихо място за размишления. Не беше кой знае колко обичайно за някоя от сестрите да се усамоти далеч от групата, за да размишлява, и дни наред след това Еванджелин често изпитваше угризения за постъпката си. И все пак тя не можеше докрай да се откаже от кулата. При всяко нейно посещение там тя забелязваше как спокойствието обзема ума ѝ, как мислите ѝ се проясняват и избистрят, докато изкачваше стълбите нагоре, и как стават още по-ясни, когато надзърта отгоре отвъд земите на манастира.

Застанала до прозореца, Еванджелин си спомни съня, с който се беше събудила сутринта. Не можеше точно да се сети за подробностите, само това, че се бе присънила майка ѝ, говореше ѝ меко на език, който Еванджелин не можеше да разбере. Болката, която усети, когато се опита отново да чуе гласа на майка си, остана с нея цялата сутрин, но младата жена все пак не искаше да отхвърля тези мисли. Беше нещо съвсем естествено. Днес, дваисет и трети декември, беше рожденият ден на майка ѝ Анджела.

Еванджелин си спомняше само фрагменти от образа на майка си — дългата руса коса на Анджела, гласът ѝ — бързият, мелодичен френски, докато говори по телефона и си взима цигарата от стъкления пепелник, изпълненият с мрежата на дима въздух, който се разтопява пред очите на Еванджелин. Припомняше си невероятно високата сянка на майка ѝ, някакъв прозирен мрак, раздвижен по стената на апартамента им в Четиринадесетия район на Париж.

В деня, когато майка ѝ беше починала, бащата на Еванджелин я взе от училище с червения им ситроен. Беше сам, без майка ѝ, и това само по себе си се стори на момичето необичайно. Родителите ѝ работеха в една и съща област, призвание, което сега се струваше на Еванджелин изключително опасно, и рядко ходеха където и да било

един без друг. Еванджелин тутакси забеляза, че баща ѝ е плакал — очите му бяха подпухнали, а кожата на лицето му бе пепелява. След като тя се качи в колата отзад, оправи палтото си и сложи учебниците на скута си, баща ѝ каза, че майка ѝ вече няма да бъде с тях. „Замина ли? — попита Еванджелин и усети как я обзема отчаяно безпокойство, сякаш се опитваше да разбере смисъла на думите му. — Къде е отишла?“

Баща ѝ поклати глава, като че ли отговорът бе неразбираем. Каза: „Отнеха я от нас.“

По-късно, когато Еванджелин научи всичко — че Анджела е била отвлечена и убита, тя не можа докрай да проумее защо баща ѝ бе избрал точно тези думи. Майка ѝ не просто им беше отнета. Майка ѝ беше убита, изтръгната от света тъй безвъзвратно, както светлината напуска небето, когато слънцето потъне зад хоризонта.

Като малка Еванджелин не беше имала възможност да осъзнае колко млада е била майка ѝ, когато загина. С времето обаче тя започна да съизмерва своята възраст спрямо живота на Анджела, разглеждайки всяка година като някакво скъпоценно завръщане. На осемнайсет майка ѝ се беше запознала с баща ѝ. На осемнайсет Еванджелин положи клетва като Францисканска сестра на непрестанното преклонение. На двайсет и три — възрастта, на която Еванджелин беше сега, майка ѝ се бе омъжила за баща ѝ. На трийсет и девет майка ѝ беше убита. Сравнявайки линиите на живота, Еванджелин вплиташе своето битие в битието на майка си, сякаш беше глициния, увиваща се около подпорите си. Колкото и да се бе опитвала да убеди себе си, че и без майка си живее добре и че баща ѝ полага всички усилия да се справи, знаеше, че всеки миг, всеки ден отсъствието на Анджела свива сърцето ѝ.

Еванджелин беше родена в Париж. Баща ѝ, майка ѝ и тя живееха в апартамент на първия етаж в Монпарнас. Стаите в апартамента се бяха запечатали тъй живо в паметта ѝ, че тя имаше усещането това да е било вчера. Апартаментът бе просторен, от всяка стая се преминаваше в следващата, с високи гипсови тавани и огромни прозорци, които изпълваха пространството с неравномерна зърниста сива светлина. Банята беше несъразмерно голяма — най-малкото колкото общата умивалня в „Света Роза“. Еванджелин помнеше дрехите на майка си, окачени по стената на банята — лека пролетна рокля и вързан на

закачалката лъскав червен копринен шал, както и чифт лачени сандали, оставени под тях, подредени така, сякаш ги носи невидима жена. По средата на банята сякаш клечеше фаянсова вана, масивна и тежка като живо същество, с капки вода по стените, подвила ноктести крака.

Еванджелин пазеше и друг спомен, пускаше го отново и отново в мислите си като филмова лента: една разходка с Анджеела в годината преди смъртта ѝ. Хванати за ръка, те вървяха по тротоарите и паважа толкова бързо, че Еванджелин трябваше да подтичва, за да настига майка си. Беше пролет или така ѝ се струваше заради изобилието от цветя в сандъчетата по прозорците на жилищните сгради.

Онзи следобед Анджеела беше развълнувана. Хванала здраво Еванджелин за ръка, тя я поведе през двора на университета — поне Еванджелин мислеше, че това е университет заради големия каменен вход и множеството на двора. Сградата изглеждаше изключително стара, но всичко в Париж изглеждаше древно в сравнение с Америка, особено в Латинския квартал. В едно беше сигурна обаче: Анджеела търсеше някого сред многото хора. Тя влачеше Еванджелин през тълпата, стискаше ръката ѝ до изтръпване, като по този начин я подсещаше да побърза. Накрая някаква жена на средна възраст ги поздрави, пристъпи по-близо и целуна майка ѝ по двете страни. Жената беше чернокоса и прекрасните, изваяни черти на майка ѝ леко се отпуснаха. Еванджелин разпозна баба си Габриела, но знаеше, че не ѝ позволено да говори с нея. Анджеела и Габриела бяха скарани, както често ставаше, и Еванджелин знаеше, че не трябва да се намесва. Години по-късно, когато и тя, и баба ѝ живееха вече в Съединените щати, Еванджелин започна да научава повече неща за Габриела. Едва тогава осъзна по-ясно различията помежду им.

Макар да бяха минали толкова години, Еванджелин все още се притесняваше, че това, което пределно ясно си спомня от разходката с майка ѝ, я удивлява като силно ексцентрично и светско — лъскавата кожа на високите до коляното кафяви ботуши на майка ѝ, с напъхани в тях избелели джинси. Кой знае защо, Еванджелин можеше да си спомни всичко за тези ботуши — конусовидния ток, ципа от глезена до коляното, звукът от подметката върху камък или тухла, но за нищо на света не можеше да си спомни формата на майчината си ръка, извивката на раменете ѝ. През маранята на времето беше загубила самата същност на своята майка.

Най-много обаче Еванджелин се измъчваше, че не може да си припомни лицето на майка си. От снимките знаеше, че Анджела е била висока и слаба, косата ѝ често скрита от шапка, така че Еванджелин я свързваше с момчешкия вид на френските актриси от шейсетте. Но на всяка снимка лицето на Анджела изглеждаше тъй различно, че Еванджелин се затрудняваше да създаде един цялостен образ. В профил носът ѝ изглеждаше остър, а устните — тънки. В полупрофил, скулите ѝ бяха плътни и високи, почти азиатски. Когато гледаше право във фотоапарата, големите ѝ сиви очи доминираха над всичко останало. На Еванджелин ѝ се струваше, че структурата на майчиното ѝ лице се мени според светлината и мястото на фотоапарата и не оставя нищо солидно след себе си.

Бащата на Еванджелин не желал да разговаря за Анджела след смъртта ѝ. Ако Еванджелин попитал нещо за нея, той често само извърщвал глава, все едно не чувал какво казва. Друг път, отворил ли бутилка вино към вечерята, той можел и да сподели нещо любопитно за нея — как Анджела прекарвала цяла нощ в лабораторията си и се прибирала вкъщи по изгрев-слънце; как толкова се задълбочавала в работата си, че ако изпуснела книга или документи, не ги вдигала; как искала да живее край океана, далеч от Париж; за щастието, с което я дарило раждането на Еванджелин. През всичките години, когато живееха заедно, той бил прекратявал всеки по-съществен разговор за Анджела. И все пак, когато Еванджелин питал за майка си, нещо в поведението му се разтваряло, като че ли да приветства някакъв дух, който му носел в еднаква степен и мъка, и утеха. Мразейки и обичайки миналото, сякаш макар да приемал духа на Анджела, баща ѝ сам се убеждавал, че такъв дух изобщо не съществува. Еванджелин бил сигурна, че никога не бе престанал да я обича. Той не се ожени повторно и имал малко приятели в Съединените щати. Години наред се обаждал всяка седмица в Париж и говорел с часове на език, който Еванджелин смятал за толкова великолепен и музикален, че сядал в кухнята и просто слушал гласа му.

Баща ѝ я довел в „Света Роза“, когато тя била на дванайсет, и я поверил на жените, станали нейни наставнички, които я насърчавали да вярва в техния свят дори тогава, когато, ако бил честна пред себе си, вярата изглеждала като скъпоценна, но недостижима субстанция,

притежавана от мнозина, но отказана на нея. С времето Еванджелин осъзна, че баща ѝ цени повече подчинението пред вярата, обучението пред творчеството, и въздържанието пред чувствата. С времето тя се беше предала на рутината и дълга. С времето беше загубила от поглед своята майка, баба, а и себе си.

След като Еванджелин беше приета за монахиня в „Света Роза“, баща ѝ често я посещаваше. Сядаше премръзнал на кушетката до нея в стаята за срещи и я наблюдаваше с огромен интерес, като че ли тя представлява експеримент, чийто резултат иска да разгледа. Баща ѝ се взираше напрегнато в лицето ѝ, сякаш тя беше телескоп, през който, ако се вторачеше, можеше да види чертите на любимата жена. Но всъщност Еванджелин изобщо не приличаше на майка си. В лице приличаше на баба си Габриела. Беше прилика, която баща ѝ предпочиташе да не признава. Умря преди три години, но докато беше жив, бе твърдо убеден, че единственото му дете прилича на привидение.

Еванджелин стисна колието в ръка, докато острият връх на лирата не се заби дълбоко в кожата на дланта ѝ. Знаеше, че трябва да бърза — в библиотеката имаха нужда от нея и скоро сестрите щяха да се чудят къде е изчезнала — затова остави мислите за родителите ѝ да потънат надълбоко и се съсредоточи върху предстоящата задача.

Приведе се на пода и прокара пръсти по грубата тухлена зидария на стената на кулата, докато усети, на третия ред от пода нагоре, едва доловимо помръдване. Пъхна плоската страна на медальона в процепа и като разклати хлабавата тухла, извади я от стената. От вътре Еванджелин измъкна продълговата стоманена кутия. Самият акт на докосване до студения метал успокои мислите ѝ, сякаш твърдостта му противостоеше на нематериалните свойства на паметта.

Еванджелин постави кутията пред себе си и вдигна капака. Вътре имаше малък бележник, привързан с кожена каишка и закопчан със златен клипс във формата на ангел, с издължено и тънко тяло. Окото му бе от син сапфир, а крилата, след като ги притисна, отключиха клипса така, че бележникът се разтвори в скута ѝ. Кожата беше ожулена и издраскана, а страниците — готови да се откъснат. На първата страница беше отпечатана в златно думата АНГЕЛОЛОГИЯ. Прелиствайки бележника, погледът на Еванджелин попадна на ръчно нарисувани карти, написани с цветно мастило бележки, скици на

ангели и музикални инструменти по страничните полета. В средата на бележника на една страница имаше нотирана мелодия. Много страници бяха пълни с исторически анализи и библейски цитати, а в последната четвърт на бележника се намираха огромен брой цифри и изчисления, които Еванджелин не разбираше. Дневникът бе принадлежал на баба й, а сега принадлежеше на Еванджелин. Тя прокара ръка по кожената корица и й се прииска да проумее тайните вътре.

Под задната корица бе скрита снимка, която Еванджелин извади. Майка й и баба й, прегърнати. Снимката беше направена в годината на раждането на Еванджелин — беше сравнила датата, отпечатана по ивицата на снимката, с тази на раждането си и бе стигнала до извода, че по това време майка й е била бременна в третия месец, въпреки че това въобще не личеше. Еванджелин се взря в снимката и сърцето й се сви от болка. На снимката Анджела и Габриела изглеждаха щастливи. Еванджелин би дала всичко, би се отказала от всичко, което имаше, за да бъде отново с тях.

Еванджелин се постара на връщане в библиотеката да придаде приветливо изражение на лицето си, да прикрие възможно най-добре своите мисли. Огънят бе угаснал и от каменната камина в средата на помещението лъхаше студен въздух и леко подвяваше краищата на полата й. Тя взе от работната си маса черна жилетка и се наметна с нея, преди да се отправи към камината, за да види какво става. През дългите зимни месеци камината се използваше често и навярно някоя от сестрите беше оставила отворен клапана. Вместо да го затвори, Еванджелин го отвори докрай. После взе чепата борова цепеница от купа дърва, сложи я в центъра на желязната скара и запали малко хартия. Хвана здраво месинговите дръжки на духалката и няколко силни струи въздух помогнаха на огъня да пламне.

Еванджелин не беше отделила много време да изучава ангелските текстове, които бяха станали причина за особено признание на манастира „Света Роза“ в теоложките среди. Някои от тези текстове, като например историите за представянето на ангелите в изкуството и съчиненията на сериозните ангелолози, включващи съвременните копия на средновековната ангелоложка система и студиите за възгледите на Тома Аквински и Свети Августин за ролята на ангелите във вселената, се намираха в колекцията още от основаването на

манастира през 1809 година. Сред подредените по лавиците книги можеха да се открият и редица студии по ангеломорфизъм, въпреки че те бяха съвсем академични и не привличаха интереса на мнозина от сестрите, особено на тези от по-младото поколение, които, честно казано, не отделяха кой знае колко от времето си на ангелите. Представена беше и не толкова научната страна на ангелологията, независимо от студенината, с която сестрите се отнасяха към поклонниците на Новата епоха. Имаше книги за различните култове към ангелите в стария и съвременния свят, както и за феномените с ангелите хранители. Не бяха малко и книгите с изкуство, пълни с офорти, включително един изключителен том с ангели на Едуард Бърн-Джоунс, който Еванджелин особено харесваше.

На стената срещу камината върху катедра бе поставен библиотечният регистър. В него сестрите записваха заглавията на книги, които изваждаха от лавиците — можеха да взимат в килиите си колкото си искат от тях, а после да ги върнат, когато решат. Беше неорганизирана система, която кой знае как работеше съвършено, със същата интуитивна матриархална организация, която беше белег на целия манастир. Невинаги обаче бе било така. През деветнайсети век — преди да въведат регистъра — книгите влизали и излизали без никакъв ред, и се трупали върху лавиците там, където имало свободно място. Да се намери после някакво документално произведение било въпрос на чист късмет, направо чудо. В библиотеката настъпил истински хаос, докато сестра Лукреция (1851–1923) не въвела в началото на двайсети век подреждане по азбучен ред. Когато по-късно друга библиотекарка, сестра Друзила (1890–1985), предложила да се въведе десетичната система на Дюи, настъпил всеобщ протест. Вместо да се подчинят на една цялостна систематизация, сестрите се споразумели за този регистър, записвайки със синьо мастило заглавието на всяка отделна книга върху дебелия хартия.

Интересите на Еванджелин бяха по-прагматични и тя предпочиташе да се задълбочава по-скоро в списъците с местните дарения, които сестрите водеха — хранителната банка в Покипси, Учебната група за Духа на световния мир в Милтън и ежегодния автопоход за дрехи на Армията на спасението на „Света Роза“, който имаше спирки от Удсток до Ред Хук. Но също като останалите сестри, които полагаха клетвите си в „Света Роза“, и Еванджелин беше

научила основните факти за ангелите. Известно ѝ беше, че ангелите са били създадени още преди възникването на земята, гласовете им се носили в пустотата, докато Бог създавал Небето и Земята (Битие 1: 1–5). Еванджелин знаеше, че ангелите са нематериални, безплътни, изпълнени със сияние, но все пак те говореха човешки език — иврит, според еврейските учени, латински или древногръцки, според християнските. Въпреки че в Библията съществуваха малко примери за ангелофонията — борбата на Яков с един ангел (Битие 32: 24–30); видението на Езекил (1:1-14); Възнесението (Лука 1: 26–38), — тези моменти представляваха чудо и бяха божествени мигове, когато леката завеса между небето и земята се разтваряше и цялото човечество ставаше свидетел на чудото на небесните създания. Често Еванджелин се изумяваше от тази среща между човека и ангела, когато материалното и нематериалното се докосват, както вятър докосва кожата. В края на краищата тя заключаваше, че опитът да се улови ангел в мисълта е като да задържиш вода в сито. И все пак сестрите от „Света Роза“ не се бяха отказали. Стотици книги за ангелите пълнеха лавиците на библиотеката им.

За учудване на Еванджелин, сестра Филомена дойде при нея до камината. Остеопорозата бе смалила ръста на Филомена, но тялото ѝ беше закръглено, с петна по кожата. В последно време Еванджелин все повече се притесняваше за здравето на сестра Филомена, когато тя започна да забравя за срещите и да губи ключовете си. Монахините от поколението на Филомена, известни на по-младото поколение като старшите сестри, не можеха да се оттеглят от задълженията си до много късна възраст, така драматично беше намалял броят на сестрите в годините след реформите на Втория ватикански събор. Сестра Филомена винаги изглеждаше преуморена от работа и изнервена. Реформите на събора по някакъв начин лишили старото поколение от възможност да работи.

Самата Еванджелин вярваше, че повечето реформи имат благоприятен ефект — тя беше свободна да избира удобна униформа за разлика от старомодните францискански одежди и бе ползвала възможностите на съвременното образование, получавайки научна степен по история от близкия колеж „Бард“. И обратното, мненията на по-възрастните сестри сякаш бяха замръзнали във времето. Но колкото и да е странно, Еванджелин изповядваше възгледи, които често бяха

като на старшите сестри, чието мнение бе формирано още по времето на Рузвелт, Депресията и Втората световна война. Еванджелин беше установила, че се възхищава на възгледите на сестра Людовика, най-възрастната сестра, на 104 години, която можеше да поиска от Еванджелин да седне до нея и да слуша истории от едно време. Нямаше го това лентяйство, глупостта да правиш каквото си искаш с времето — казваше сестра Людовика и се облягаше назад в инвалидната си количка, а тънката ѝ ръка леко потрепваше в скута. — Изпращаха ни за учителки в сиропиталища и общински училища за бедни, преди дори да сме се запознали с предмета. Работехме по цял ден, а нощем се молахме. В килиите няхмахме отопление! Къпехме се със студена вода, а за вечеря ни даваха варен овес и картофи. Понеже нямаше учебници, бях научила наизуст целия текст на „Изгубения рай“^[2] на Джон Милтън, за да мога да рецитирам на учениците толкова прекрасните му слова: *„Змията адова: така лукава, от завист и мъст обзета, измами майката на всички хора. Заради горделивост от рая бе изгонена, ведно с гъмжилото на ангелите паднали — с чиято помощ, за да се издигне и първа между равните да бъде, змията сметна, че е богоравна, щом се изправи срещу трона Божи и в бой небесен впусна се — напразно.“*^[3] Дали децата също учеха Милтън наизуст? Ами да! А сега, тъжно ми е да го кажа, образованието е само забавления и игри.

И все пак, въпреки огромните различия в мненията си относно промените, сестрите живееха в хармония като едно семейство. Бяха защитени от злините на външния свят, за разлика от миряните. В края на деветнайсети век земите и сградите на „Света Роза“ бяха платени изцяло и въпреки изкушението да осъвременят обстановката, сестрите не се възползваха да ипотекират имотите си. Отглеждаха овощни дървета и зеленчуци, от кокошарниците получаваха по петдесетина яйца дневно, а килерите им бяха пълни с консервирани храни. Манастирът беше такова сигурно място, толкова изобилно зареден с храна и лекарства, така добре обзаведен за техните интелектуални и духовни нужди, та понякога сестрите се шегуваха, че ако по долината на река Хъдсън настъпи Второто пришествие, жените от манастира „Света Роза“ ще могат просто да залостят тежките железни порти отпред и отзад, да запечатат плътно прозорците и да продължат да се

молят както обикновено още много години в своя независим Ноев ковчег.

Сестра Филомена улови ръката на Еванджелин и я поведе към кабинета си, където се приведе над своето работно място — широките ръкави на одеждите ѝ докоснаха клавишите на пишещата машина — и затърси нещо. Подобно тършуване в кабинета ѝ не беше необичайно. Беше почти сляпа, с дебели стъкла на очилата, които заемаха непропорционална част от лицето ѝ и Еванджелин често ѝ помагаше да намери предмети, които за нея оставаха скрити, въпреки че бяха пред очите ѝ.

— С радост ще помогна — обади се Еванджелин, — ако ми кажете какво търсите.

— Май сме получили писмо за ангелската ни колекция. Майка Перпетуа разговаря по телефона с младия мъж от Ню Йорк — изследовател или консултант, нещо подобно. Той твърди, че ни е писал писмо. Попадало ли е такова писмо на писалището ти? Знам, че не бих го пропуснала, ако имаше подобно запитване. Майка Перпетуа иска да се убеди, че сме се съобразили с политиката на „Света Роза“. И особено настоява незабавно да изпратим отговор.

— Писмото пристигна днес — каза ѝ Еванджелин.

Сестра Филомена я загледа напрегнато през лупите на очилата си — напрягаше големите си очи да види Еванджелин. — Значи си го прочела?

— Разбира се — отвърна Еванджелин. — Отварям цялата поща веднага, щом пристигне.

— Сведения ли искаха?

Еванджелин не беше свикнала да я разпитват толкова направо за работата ѝ.

— Всъщност — започна тя, — беше молба да се посетят архивите ни, за да се потърси специална информация за майка Иночента.

Лицето на Филомена леко потъмня.

— Отговори ли на писмото?

— Да, нашият стандартен отговор — каза Еванджелин, пропускайки факта, че беше унищожила писмото, преди да го изпрати — двусмислена постъпка, която, още щом изрече думите, ѝ се стори дълбоко нехарактерна за нея. Притесни се също, че бе в състояние да

излъже Филомена толкова спокойно. А после продължи: — Знам, че не разрешаваме любителски изследвания в нашите архиви. Написах, че обичайната ни политика е да отхвърляме подобни молби. Разбира се, бях учтива.

— Много добре — каза Филомена и заразглежда с особен интерес Еванджелин — Трябва да сме много предпазливи, когато отваряме дома си за непознати. Майка Перпетуа е дала изрични нареждания да спираме всякакви запитвания.

Еванджелин съвсем не се изненада, че майка Перпетуа може да прояви чак такъв личен интерес към колекцията им. Беше намусена и дистанцирана фигура в манастирския живот и Еванджелин не я виждаше често, жена, която не търпеше възражение и имаше началнически стил на управление, но по-старите сестри се възхищаваха на нейната пестеливост, макар да я смятаха за твърде старомодна. Всъщност, майка Перпетуа бе настояла старшите сестри да въведат по-благоприятните промени на Втория ватикански събор, подтиквайки ги да захвърлят обемистите вълнени одежди и да ги заменят с дрехи от по-леки материи, предложение, което старите сестри така и не възприеха.

Когато Еванджелин понечи да си тръгне, сестра Филомена прочисти гърло, знак, че още не е свършила и Еванджелин трябва да остане още минутка. Филомена каза:

— От много години работя в архивите, дете мое, и съм претегляла много внимателно всяка молба. Отпращала съм и множество любопитни изследователи, писатели и псевдорелигиозни лица. Да бъдеш пазач пред портите е голяма отговорност. Но ще настъпи време, когато ще трябва да действаме, когато изчакването и наблюдаването вече няма да са достатъчни, когато грешките на миналото ще трябва да бъдат оправени. Бих искала да ми докладваш всяка необичайна кореспонденция.

— Разбира се — отвърна Еванджелин, смутена от разпаления глас на Филомена. И като остави любопитството си да надделее, добави: — Чудя се само за едно нещо, сестро.

— Да? — веднага реагира Филомена.

— Имаше ли нещо необикновено около майка Иночента?

— Необикновено?

— Нещо, което да предизвиква интереса на частен изследовател консултант, чиято специалност е история на изкуството?

— Нямам и най-малката представа какво може да интересува подобни хора, скъпа моя — каза сестра Филомена и зацъка с език, докато изпращаше Еванджелин до вратата. — Надявам се, че историята на изкуството изобилства с картини и скулптури, които да осигурят безкрайни занимания на един изкуствовед. Но очевидно нашата колекция с ангелски образи е неустойима. Човек винаги може да допусне грешка, дете. Нали ще ми кажеш, ако се появят нови запитвания?

— Разбира се — отговори Еванджелин и почувства как сърцето ѝ затуптя неестествено бързо.

Изглежда сестра Филомена забеляза смущението на младата си помощничка и като пристъпи по-близо до нея, така че Еванджелин усети някакъв непознат мирис на минерал около нея — навярно талк или някакъв мехлем за артрит, — пое ръцете на Еванджелин в топлите си пухкави длани.

— Недей, няма причини да се притесняваш. Няма да ги пуснем тук. Колкото и да се опитват, ще държим вратите затворени.

— Убедена съм, че имате право, сестро — каза Еванджелин и се усмихна въпреки изумлението си. — Благодаря за грижата.

— Няма защо, дете — каза Филомена и се прозя. — Ако възникне още нещо, през останалата част от следобеда ще бъда на четвъртия етаж. Наближава време да подремна.

В момента, в който сестра Филомена излезе, Еванджелин потъна в блатото на вината и угризенията от случилото се помежду им. Съжали, че по такъв начин бе подвела стоящата по-високо от нея сестра, но и се зачуди на странната реакция на Филомена за писмото, както и на настойчивостта в желанието ѝ да държи посетителите далече от делата в „Света Роза“. Еванджелин, естествено, разбираше необходимостта да се запази тази обител на спокойствие и съзерцание, които всички те толкова се стараеха да създадат. Реакцията на сестра Филомена за писмото изглеждаше пресилена, но кое бе подтикнало Еванджелин да излъже по такъв невъздържан и неоправдан начин? Беше си факт обаче: тя излъга по-възрастна сестра. Но тази нейна простъпка дори не уталожил любопитството ѝ. Какво беше естеството на връзката между майка Иночента и г-жа Рокфелер? Какво имаше

предвид сестра Филомена, когато каза, че ще държат вратите затворени за външни лица? Кое би могло евентуално да навреди, ако предоставяха красивата си колекция от книги и изображения? Какво имаше да крият? В годините, които Еванджелин бе прекарала в „Света Роза“ — почти половината й живот — не бе имало нищо извън обичайното. Францисканските сестри на непрестанното преклонение водеха живот за пример.

Еванджелин пхна ръка в джоба си и извади тънката като люспа на лук поизмачкана хартия на писмото. Почеркът беше живописен и изискан — очите й се плъзнаха с лекота по извивките на курсива.

„Експедицията се увенча с пълен успех. Вашите напътствия помогнаха изключително много и смея да твърдя, че полезен се оказа и моят принос. Сестра Селестин ще дойде в Ню Йорк в началото на февруари. Скоро ще получите още новини.

Дотогава, оставам искрено ваша: А. О. Рокфелер.“

Еванджелин препрочете писмото и се опита, да разбере смисъла му. Сгъна внимателно тънката хартия, пхна я грижливо в джоба си и осъзна, че не може да продължи да работи, докато не разбере значението на връзката между Абигейл Рокфелер и манастира „Света Роза“.

*Пето Авеню, Горен Истсайд,
Манхатън, Ню Йорк*

Докато чакаше асансьора, Пърсивал Григори почукваше с връхчето на бастуна си, ритъм от отривисти метални звуци, отмерващи секундите. Фоайето с дъбова ламперия на старата негова собственост — предвоенна сграда с изглед към Сентръл Парк — му беше толкова познато, че той вече почти не го забелязваше. Фамилията Григори обитаваше мезонета повече от половин век. Навремето той може би отчиташе уважението на портиера, разкошното аранжиране на орхидеите във фоайето, полирания абанос и седефената облицовка на асансьора, огъня, който пръскаше светлина и топлина по мраморния

под. Сега обаче Пърсивал Григори не забелязваше абсолютно нищо освен болката, която се просмукваше в ставите му, и пулсираше в колената с всяка стъпка. Когато вратите на асансьора се отвориха и той влезе накуцвайки вътре, зърна прегърбения си образ в полирания месинг на асансьорната кабина и бързо отмести поглед.

На тринайсетия етаж пристъпи в мраморния вестибюл и отключи вратата на семейния апартамент. И мигновено успокояващите елементи на личния му живот — донякъде антикварни, донякъде модерни, отчасти полирано дърво, отчасти искрящо стъкло — нахлуха в сетивата му и освободиха напрежението в раменете му. Хвърли ключовете върху копринената възглавничка на дъното на порцеланова китайска купа, пусна тежкото си кашмирено палто в скута на тапициран стол с висок гръб и тръгна през облицования с травертин пасаж. Пред него се разкриха просторни помещения — дневна, библиотека, голяма трапезария със спуснат от тавана венециански четириреден полилей. Огромни прозорци бяха сцена на хаотичния балет, изпълняван от снежната буря.

В далечния край на етажa импозантно вито стълбище отвеждаше към апартамента на майка му. Пърсивал вдигна очи и съгледа група нейни приятели в официалната гостна. За обяд или вечеря в апартамента идваха гости почти всеки ден — импровизирани събирания, които позволяваха на майка му да дава приеми за любимите си приятели от квартала. Беше ритуал, с който тя все повече свикваше преди всичко заради властта, която той ѝ осигуряваше. Тя подбираше хората, които желаете да вижда, затваряше ги в леговището, облицовано с тъмна ламперия — в личните си покои — и оставяше другата част от света да продължава досадата и несгодите. Години наред бе напускала апартамента си само в редки случаи, придружавана от Пърсивал и сестра му, и то само нощем. Майка му така беше свикнала с комфорта тук, а кръгът ѝ бе станал толкова постоянен, че рядко се оплакваше от затворения си живот.

Без да вдига шум, за да не привлече вниманието върху себе си, Пърсивал се шмугна в банята в края на вестибюла, затвори тихо вратата след себе си и заключи. С няколко бързи движения свали ушитото по поръчка вълнено сако и копринената вратовръзка и ги пусна върху керамичните плочки. С треперещи пръсти разкопча

шестте седефени копчета отдолу нагоре до шията си. Свали ризата и застана прав пред голямото огледало на стената.

Прокара пръсти по гърдите си и усети плетеницата от усукани кожени ремъци. Увити сложно около него, те създаваха система от банели, които, пристегнати напълно, заприличваха на черен корсет. Ремъците бяха толкова стегнати, че се впираха в кожата му. Кой знае защо, независимо как ги закопчаваше, корсетът се затягаше прекалено силно. Мъчейки се да поеме малко въздух, Пърсивал разхлаби единия ремък, после следващия, изваждайки връзките от малките сребърни халки с някаква отмереност, докато с едно последно придърпване цялото съоръжение се свлече на пода и изтропа по плочките.

Голите му гърди бяха гладки, без зърна; нямаше и пъп, а бялата кожа бе като от восък. Извъръцайки рамене, той успя да види отражението на тялото си в огледалото — плещите, продълговатата брадичка и изваяната извивка на торса му. В средата на гръбнака, запотени и деформирани от силното притискане на ремъците, се виждаха два нежни костни израстъка. С някаква смесица от учудване и болка той забеляза, че крилата — навремето цели, силни и извити като златни ятагани — почти се бяха разпаднали. Останките им бяха почернели от болестта, перата бяха помътнели, костите — атрофирали. В средата на гърба му две открити рани, сини и отворени от триенето, очертаваха почернелите кости в някакъв желатинов кръг от съсирена кръв. Нито бинтовете, нито постоянното почистване — никакви грижи не можеха да помогнат за изцеляването на раните и облекчаването на болките му. И все пак той разбираше, че истинската агония ще настъпи, когато от крилата му не остане нищо. Всичко, което го беше отличавало, всичко на което другите завиждаха, щеше да изчезне.

Първите симптоми за това разстройство се бяха появили преди десет години, когато по вътрешните оси и жилки на перата се появиха фини следи от плесен, фосфоресцираща зелена гъба, която нарастваше като патина върху мед. Помислил го беше за обикновена инфекция. Почистваше и решише крилата си, като мажеше всяко перо със специални масла и въпреки това нападта не го оставяше. За няколко месеца размахът на крилата се смали наполовина. Прашистият златен блясък, който имат здравите крила, беше помръкнал. Някога можеше лесно да събира крилата, великолепните пера следваха извивката на

гърба му. Ефирната им маса се наместваше в сводестите жлебове покрай гръбнака.

Макар да бяха материална субстанция, едни здрави крила имаха визуалните свойства на холограмата. Както и самите тела на ангелите, крилата имаха реален израз, изцяло въвн от законите на материята. Пърсивал можеше да разпери крила и облечен в дебели дрехи толкова лесно, колкото и когато ги размахваше във въздуха.

Сега обаче той установи, че вече изобщо не може да ги свива и така те непрекъснато стояха там, за да му напомнят за неговото унижение. Болката го обгръщаше; загуби всякаква възможност да лети. Уплашени, близките му доведоха специалисти, които потвърдиха това, от което семейство Григори най-много се страхуваше: Пърсивал страдаше от дегенеративно разстройство, което засягаше все повече членове на тяхната общност. Лекарите предсказваха, че крилата му ще закърнеят, а после и мускулите. Щеше да се наложи да остане прикован към инвалидна количка, а след това, когато крилата му се свиеха окончателно и корените им се стопяха, Пърсивал щеше да умре. Годишите на лечение бяха забавили развитието на болестта, но не я бяха премахнали.

Пърсивал завъртя крана на чешмата и наплиска лицето си със студена вода в опит да се разхлади заради високата температура. Корсетът му помагаше да държи гръбнака си изправен, една все по-трудна задача, тъй като мускулите му ставаха все по-слаби. В месеците, откакто се беше наложило да го носи, болката стана още по-остра. Така и не свикна с впитите в кожата ремъци, с острите като пирони халки по тялото му, с изгарящото усещане за раздрана плът. Разболеех ли се, мнозина от събратята му избираха да живеят далеч от света. Съдба, която Пърсивал не искаше за себе си.

Посегна и взе плика от Верлен. С удоволствие усети тежестта му и изскубна вътрешностите на папката с нежността на котка, която пирува с уловената птичка — разкъса хартията с бавна отмереност и разтвори страниците върху мраморната повърхност на умивалника в банята. Прочете доклада с надеждата да открие нещо, което да му е от полза. Обобщението на Верлен представляваше подробен и изчерпателен документ — четирийсет страници с единична разредка, които образуваха от началото до края черна и плътна колона от букви — но и в него нямаше нищо ново.

Като прибра документите от Верлен в плика, Григори пое дълбоко дъх и надяна отново корсета върху тялото си. Стегнатите ремъци му причиняваха много по-малка болка сега, когато цветът му се беше възвърнал и пръстите му не трепереха. Вече облечен, той видя, че е провалил всички надежди за представителност. Дрехите му бяха намачкани и с петна от пот, косата му падаше върху лицето в някаква рошава русолява маса, очите му бяха кървясали. Майка му направо щеше да умре, ако го видеше толкова измъчен.

Пърсивал приглади косата си и излезе от банята, а после се запъти да намери майка си. Звънтенето на кристални чаши, фонът от струнния квартет и пронизителният смях на приятелите на майка му ставаха все по-силни, докато изкачваше импозантното стълбище. В края на пътя Пърсивал поспря, за да си поеме дъх — и най-слабото усилие изцеждаше силите му.

Стаите на майка му бяха винаги пълни с цветя, прислужници и клюки, сякаш тя бе графиня с нощен салон, и Пърсивал видя, че събирането, което бе в разгара си, е по-многолюдно, отколкото очакваше, повече от петдесет души. Над гостите се извисяваше висок остъклен таван, чиято обичайна небесна яркост сега беше затъмнена от снежна шапка. По стените на горния етаж имаше наредени картини, които семейството му беше придобивало в течение на петстотин години — повечето от тях фамилията Григори бе избирала от музеи и колекционери, за да им се радва в частните си покои. В голямата си част картините бяха шедьоври и всичките — оригинали; семейството беше предлагало експертни копия от картините в целия свят, взимайки оригиналите за собствената си колекция. Това изкуство изискваше задълбочени грижи, от контрол на влагата до екип от професионални майстори по почистването, но колекцията си заслужаваше усилията. Имаше няколко холандски майстори, неколцина от Ренесанса и малка група гравюри от деветнайсети век. В центъра на дневната на една цяла стена беше монтиран триптихът на Йеронимус Бош „Градината на земните радости“, превъзходно мрачно описание на Рая и Ада. Пърсивал беше израснал в изучаване на гротескните образи. Голямото пано в средата изобразяваше живота на земята и от него той бе получил отрано сведения за битието на човечеството. Особено забележително му се струваше, че в картината на ада Бош бе нарисувал бъдещи отвращения музикални инструменти, лютни и

барабани в различни степени на разчленяване. Съвършено копие на картината бе окачено в музея „Прадо“ в Мадрид, репродукция, която бащата на Пърсивал лично беше поръчал.

Стиснал дръжката от слонова кост на бастуна си, Пърсивал си проправи път през тълпата. Обикновено той проявяваше търпимост към тези оргии, но сега усети — в състоянието си в момента, — че ще му бъде трудно да прекоси стаята. Кимна на бащата на бивш съученик и член на фамилията от много векове, който стоеше отделно от тълпата; безупречните му бели крила — на показ. Усмихна се на една манекенка, която веднъж бе извел на вечеря, прелестно създание с бистри сини очи от престижно швейцарско семейство. Беше прекалено млада още, за да ѝ се появят крила, така че Пърсивал нямаше начин да надзърне в пълна степен в потеклото ѝ, но той знаеше, че семейството ѝ е старо и могъщо. Преди да го порази болестта, майка му се опита да го убеди да се ожени за момичето. Някой ден и тя щеше да стане могъщ член на тяхната общност.

Пърсивал можеше да понесе приятелите им от стари фамилии — за негово добро беше да го прави, — но намираше за противни новите им познати, колекция от новобогаташи, медийни вождове и други паразити, които се ползваха от майчиното му благоволение. Те не бяха като семейство Григори, разбира се, но повечето бяха достатъчно близки, за да съчувстват на деликатното равновесие от почитание и дискретност, които фамилията Григори изискваше. Имаха навика да се струпват около майка му, атакувайки я с комплименти и ласкателства за нейния усет към аристократизма, осигурявайки си по този начин покана за следващия следобед в апартамента на семейството.

Ако зависеше от Пърсивал, семейството щеше да живее изолирано, но майка му не можеше да понася самотата. Той подозираше, че тя се заобикаля със забавления, за да омаловажи ужасната истина, че близките ѝ родственици са изгубили мястото си в световния ред. Поколения наред семейството им бе формирало съюзи и разчиташе на мрежа от приятелства и познанства, за да поддържа положението и просперитета си. В стария свят те бяха дълбоко, неразривно свързани с фамилията си история. В Ню Йорк обаче трябваше да я пресъздават навсякъде, където отиде.

Отърли, по-малката му сестра, стоеше до прозореца, осветена от приглушената светлина. Ръстът ѝ се смяташе за среден — беше метър

и деветдесет. Беше слаба, с прилепнала дълбоко деколтирана рокля, малко прекалено, но в тон с вкуса ѝ. Опънала русата си коса назад в строг кок, тя бе оцветила устните си в ярко розово — червило за помлади жени. Навремето Отърли беше зашеметяваща, дори повече от швейцарската манекенка, застанала наблизко, но изпепели младостта си в стогодишен вихър от забавления и неподходящи връзки, нанесли на нея — и на богатството ѝ — значителни щети. Вече на средна възраст, някъде около двестагодишна, и въпреки старанията ѝ да го прикрие, приличаше на пластмасов манекен. Колкото и да се опитваше, не можеше да се възстанови така, както бе изглеждала през деветнайсети век.

Като видя Пърсивал, Отърли се упъти бавно към него, пхна дългата си гола ръка под неговата и го поведе през тълпата, сякаш беше инвалид. Всеки мъж и жена в стаята следяха с поглед Отърли. Ако нямаха някакъв общ бизнес със сестра му, те я познаваха от дейността ѝ в различни семейни бордове или заради непрекъснатия светски календар, който тя поддържаше. Приятелите и познатите им високо ценяха Отърли. Никой не можеше да си позволи да не я зачита.

— И къде се беше скрил? — попита го Отърли и присви очи с фиксиран като на змия поглед. Беше отгледана в Лондон, където баща им живееше и сега, и насеченият ѝ британски акцент особено се засилваше в момент на раздразнение.

— Много се съмнявам, че се чувстваш самотна — каза Пърсивал и огледа тълпата.

— При майка никога не можеш да си сам — отвърна хапливо Отърли. — С всяка седмица събиранията стават все по-претенциозни.

— Тук е някъде, предполагам?

Изражението на Отърли замръзна раздразнено.

— За последно посрещаше почитатели на трона си.

Те се упътиха към далечния край на салона, покрай остъклена от горе до долу стена, която сякаш приканваше да пристъпиш през дебелиите, прозрачни дълбини и да се понесеш над мъгливия, обвит в сняг град. Един анаким, от категорията слуги, които семейство Григори и всички родове с добро потекло ползваха, им пресече пътя и спря на място. „Още шампанско, сър? Мадам?“ Облечени изцяло в черно, анакимите бяха по-ниски и по-дребнокости от съществата, на които служеха. Освен черната униформа, майка му настояваше да

носят и открито крилата си, за да могат гостите ѝ да ги различават. Разликата във формата и обхвата беше показателна. Докато чистата раса от гости имаха мускулести, покрити с пера крила, крилата на слугите бяха леки, като тънък ципест слой, и сякаш потопени в сива непрозрачна течност. Поради структурата на крилата — приличаха ни повече, ни по-малко на крила на насекоми — слугите се носеха с точни, бързи движения, които им позволяваха голяма прецизност. Имаха огромни жълти очи, високи скули и бледа кожа. Пърсивал бе наблюдавал полет на анаким преди много години, когато рояк от слуги се беше спуснал над керван от човеци, бягащи от бомбардировките в Лондон. Слугите бяха разпръснали с лекота нещастните хора. След този епизод Пърсивал разбра защо анакимите бяха смятани за капризни и непредсказуеми, способни единствено да служат на повисшестоящите от тях.

На всеки няколко стъпки Пърсивал разпознаваше семейни приятели и познати, кристалните им чаши с шампанско пръскаха искри. Разговорите се разтапяха във въздуха и клюките оставяха впечатлението за непрекъснато кадифено жужене. Дочуваше да се говори за ваканции, яхти и бизнес планове, разговори, които характеризираха приятелите на майка му не по-малко от блясъка на диамантите и искрящата жестокост на смеха. Гостите го гледаха от всеки ъгъл, преценяваха обувките му, часовника, спираха се на бастуна му и накрая — като виждаха Отърли — осъзнаваха, че болнавият, поопърпан джентълмен е Пърсивал Григори III, наследник на името и богатството на рода.

Накрая двамата стигнаха до майката — Снежа Григори — излегнала се на своя любим диван, красива и внушителна готическа мебел със змии, изобразени от резбаря. През десетилетията, след като се бяха преместили в Ню Йорк, Снежа бе напълняла и носеше само широки, веещи се туники, които падаха на копринени дипли около тялото ѝ. Тя демонстрираше разкошните си, с цвят на брилянти крила зад себе си, нагънати и подредени за още по-голям ефект, сякаш излагаше на показ фамилните бижута. Когато Пърсивал приближи, беше почти заслепен от тяхната сияйност, всяко нежно перо трептеше като лист цветен станиол. Крилата на Снежа бяха гордостта на фамилията, висотата на тяхната красота, доказваща чистотата на потеклото им. Въпрос на гордост беше и фактът, че бабата на

Пърсивал по майчина линия беше надарена с многоцветни крила, които се разтваряха на единайсет метра — диапазон какъвто не беше виждан от хиляда години. Говореше се, че подобни крила служили за модел на Фра Анжелико, Лоренцо Монако и Ботичини. Крилата, беше казала веднъж Снежа на Пърсивал, са символ на тяхната кръв, на техния род, на положението им на превъзходство в общността. Показването им по подходящ начин носеше власт и престиж и съвсем не беше малко разочарованието, че нито Отърли, нито Пърсивал не бяха дали Снежа с наследник, който да продължи семейната надареност.

Което и беше причината за раздразнението на Пърсивал, че Отърли предпочиташе да крие крилата си. Вместо да ги показва, както можеше да се очаква, тя настояваше да ги държи плътно сгънати до тялото, сякаш беше някакъв обикновен хибрид, а не член на една от най-авторитетните ангелски фамилии в Съединените щати. Пърсивал си даваше сметка, че способността да се сгъват крилата е огромно предимство, особено когато си в смесено общество. Това наистина ти осигуряваше възможност да се движиш в човешко общество, без да бъдеш разпознат. Но в частна компания се смяташе за обида да държиш крилата си скрити.

Снежа Григори поздрави Отърли и Пърсивал, като вдигна ръка, така че да бъде целуната от децата ѝ.

— Моите херувимчета! — каза тя с дълбок глас, акцентът ѝ смътно немски, остатък от австрийското ѝ детство в двора на Хабсбургите. Спря, присви очи и заразглежда колието на Отърли — топчест розов диамант солитер, сложен в старинен обков. — Превъзходно бижу! — каза тя, сякаш изненадана да открие подобно съкровище около шията на дъщеря си.

— Не го ли позна? — подхвърли Отърли. — Едно от бижутата на баба.

— Така ли? — Снежа пое диаманта между палеца и показалеца, така че светлината да заиграе по него. — Според мен трябваше да го позная, но ми се струва съвсем чужд. От моята стая ли е?

— Не — отвърна предпазливо Отърли.

— Да не би да е от трезора, Отърли? — попита Пърсивал.

Отърли сви устни и му хвърли поглед, който тутакси му подсказа, че е предал сестра си.

— А, да, това обяснява загадката — каза Снежа. — Толкова дълго не съм ходила в трезора, че вече съвсем не помня какво има вътре. Всичките бижута на майка ми ли са прекрасни като това?

— Просто са прелестни, мамо — каза Отърли, вече притеснена. Години наред Отърли взимаше бижута от трезора, без майка ѝ да забележи.

— Това специално е възхитително — каза Снежа. — Май трябва да проведе едно среднощно посещение в трезора? Време е да се направи проверка.

Без никакво колебание Отърли разкопча колието и го положи в ръката на майка си.

— На теб ще ти отива чудесно, мамо! — каза тя. И без да изчака реакцията на майка си или навярно за да прикрие болката, с която се отказваше от подобно бижу, Отърли се извъртя на тънките си токчета и се потопи обратно в тълпата — с впита в тялото рокля, все едно че беше мокра.

Снежа вдигна колието към светлината — то избухна в ореол от течен огън, — преди да го пусне в мънистената си официална чантичка. А след това се обърна към Пърсивал, сякаш изведнъж си беше спомнила, че единственият ѝ син е станал свидетел на нейната победа.

— Смешно, наистина — каза Снежа. — Отърли мисли, че не съзнавам как ми краде бижутата през тия двацет и пет години.

Пърсивал се разсмя.

— Не си ѝ показала, че знаеш. Ако го беше сторила, Отърли щеше да спре много отдавна.

Майка му отмина думите му с махване на ръката, сякаш гонеше муха.

— Знам всичко, което става в семейството — каза тя и се намести на дивана така, че дъгата на едното крило да поеме светлината. — Включително и факта, че не се грижиш достатъчно за себе си. Трябва повече да почиваш, да ядеш повече, да спиш повече. Не може да продължаваш така. Време е да се приготвиш за бъдещето.

— Точно това правя — каза Пърсивал раздразнен, че майка му продължава да го направлява, сякаш беше в първото столетие от живота си.

— Ясно — каза Снежа, забелязвайки раздразнението на сина си.
— Провел си срещата.

— Според плана — отговори Пърсивал.

— И затова дойде тук горе с такъв кисел вид — искаш да ми разкажеш докъде си стигнал. Срещата не мина ли според плана?

— А случвало ли се е другояче? — попита Пърсивал, макар разочарованието му да се виждаше. — Признавам: надявах се на повече.

— Да — каза Снежа и погледна покрай Пърсивал. — Всички се надявахме.

— Ела! — Пърсивал хвана майка си за ръката и ѝ помогна да стане от дивана. — Да поговорим за момент насаме.

— Не можеш ли да ми го разкажеш тук?

— Моля те! — настоя Пърсивал и изгледа отвратен гостите. — Абсолютно невъзможно е.

Пред заплепената публика от обожатели Снежа направи великолепно шоу, слизайки от дивана. Разтърсвайки крила, тя ги разтвори над раменете си така, че те се спуснаха зад нея като шлейф. Пърсивал я наблюдаваше слисан, разтърсван от завист. Крилата на майка му бяха величествени, блещукащи, здрави, целите оперени. Някаква градация от меки цветове се излъчваше от върхчетата им, където перата бяха мънички и розови, и се придвижваше към средата на гърба ѝ, където ставаха по-големи и лъскави. Крилата на Пърсивал, когато още ги имаше, бяха по-големи от тези на майка му, заострени и внушителни, прецизно оформени като мечове от блестящо, прашисто злато. Не можеше да гледа майка си, без да закопнее отново да е здрав.

Снежа Григори поспря, позволявайки на гостите да се възхитят на красотата на небесните ѝ атрибути и после, с грация, която Пърсивал намираше за превъзходна, прибра крилата към тялото си и ги сгъна на гърба с лекотата на гейша, която с един замах затваря ветрилото си от оризова хартия.

Пърсивал поведе за ръка майка си надолу по импозантното стълбище. На масата в трапезарията имаше цветя и порцеланови съдове в очакване на майчините му гости. Между букетите лежеше печено прасенце с круша в устата, тялото му отстрани беше нарязано на влажни розови парчета. През прозорците Пърсивал виждаше долу забързаните дребни и черни като гризачи хора, които се бореха с

вледеняващия вятър. Горے беше топло и уютно. В камината гореше огън, а от салона до тях идваха неясни звуци от приглушени разговори и тиха музика.

Снежа се разположи на креслото.

— Кажи сега: какво искаш? — попита го тя, малко раздразнена, че е напуснала компанията. Извади цигара от платинена табакера и я запали. — Ако отново е за пари, Пърсивал, знаеш, че трябва да говориш с баща си. Нямам и най-малката представа как харчиш толкова много и толкова бързо. — Майка му се усмихна, внезапно умилена. — Е, добре, скъпи мой, може и да имам някаква представа. Но баща ти е този, с когото трябва да говориш.

Пърсивал взе цигара от табакерата на майка си и я остави да му я запали. В момента, в който вдъхна дима, осъзна, че е сгрешил: дробовете му пламнаха. Снежа побутна един нефритен пепелник към него, за да си изгаси цигарата.

След като успокои дишането, той рече:

— Източникът ми се оказа безполезен.

— Както се очакваше — заяви Снежа и вдъхна дим от цигарата си.

— Откритието, което според него е направил, няма стойност за нас — добави Пърсивал.

Очите на Снежа Григори се разшириха.

— И какво точно е това откритие?

Докато Пърсивал разказа подробно за срещата, и специално за причудливата обсебция на Верлен към архитектурните планове на манастира в Милтън, щата Ню Йорк, както и за също толкова вбесяващите му занимавки с древни монети, майка му прокара дългите си, тебеширенобели пръсти по лакираната масичка, после внезапно спря, изумена.

— Удивително — каза накрая тя. — Наистина ли смяташ, че не е открил нищо полезно?

— Какво имаш предвид?

— Кой знае защо, в стремежа си да проследиш контактите на Абигейл Рокфелер, ти напълно си пропуснал по-важното. — Снежа загази цигарата си и запали нова. — Именно тези архитектурни чертежи може би са това, което търсим. Дай ми ги. Искам сама да ги видя.

— Казах на Верлен да ги задържи — отвърна Пърсивал и още докато го казваше, усети, че думите му ще я вбесят. — Освен това, нали изключихме манастира „Света Роза“ след нападението през 1944 година? След пожара там не остана нищо. Не е възможно да смяташ, че сме пропуснали нещо.

— Бих искала сама да се уверя — каза Снежа, без да се опитва да прикрие разочарованието си. — Предлагам веднага да отидем в този манастир.

Пърсивал подскочи при възможността да се оправдае. Каза:

— Взел съм мерки. Точно в този момент източникът ми е на път за „Света Роза“, за да провери какво е открил.

— Твоят източник... от нашите ли е?

Пърсивал се взря в майка си за миг, несигурен дали да продължи. Снежа щеше да се вбеси като научи, че той толкова вярва във Верлен, който не принадлежи към шпионската им мрежа.

— Знам мнението ти за използването на външни лица, но няма от какво да се притесняваме. Проверил съм го отвсякъде.

— Разбира се — каза Снежа и изпусна цигарен дим. — Точно както си го правил и с другите в миналото.

— Навлизаме в нова ера — каза Пърсивал. Внимателно мереше думите си, решен да запази самообладание пред майчините си критики. — Вече не сме толкова лековерни.

— Да, прав си, живеем в нова ера — отвърна троснато Снежа. — Живеем в епоха на свобода и удобства, ера, свободна от преследване, ера на безпрецедентно богатство. Свободни сме да правим каквото искаме, да пътуваме където искаме, да живеем както искаме. Но това е и ера, в която най-добрите от нас са станали отстъпчиви и слаби. Това е ера на болести и деградация. Нито ти, нито аз, нито който и да било от нелепите създания в моята дневна не са предпазени от преследване.

— И ти смяташ, че съм отстъпчив? — попита Пърсивал и гласът му се повиши въпреки старанието му. Взе бастуна в ръка и се приготви да излезе.

— Не мисля, че можеш да направиш друго в твоето състояние — каза Снежа. — Отърли ще трябва да ти помогне.

— Отърли работи по това, откакто и аз работя — каза Пърсивал.

— А баща ти и аз работим от много по-отдавна — заяви Снежа. — И моите родители са работили по него преди аз да се родя, и

техните родители преди тях. Ти си просто един от многото.

Пърсивал потропа с върха на бастуна си по дървения под.

— Значи причината да се бърза сега е моето състояние?

Снежа погледна бастуна.

— Вярно е — болестта ти влага нов смисъл в този момент. Но манията ти да се излекуваш те заслепява. Отърли никога нямаше да се откаже от чертежите, Пърсивал. Отърли всъщност вече щеше да е в манастира и да ги проверява. Погледни колко време само си изгубил! Ами ако твоята наивност ни коства съкровището?

— Тогава ще умра — каза Пърсивал.

Снежа Григори докосна Григори по бузата с гладката си бяла ръка. Фриволната жена, която той бе придружил от дивана дотук, се беше превърнала в твърда статуетка, изпълнена с амбиция и гордост — неща за които я обожаваше, но и й завиждаше.

— Няма да се стигне дотам. Няма да го позволя. А сега върви да си починеш. За г-н Верлен ще се погрижа аз.

Пърсивал стана и като се облегна тежко на бастуна, излезе, накуцвайки, от стаята.

Манастир „Света Роза“,

Милтън, щата Ню Йорк

Верлен паркира колата си — рено от 1989 година, което беше купил на старо още в колежа — пред „Света Роза“. Голяма порта от ковано желязо преграждаше пътя към манастира и не оставяше никакъв избор на Верлен, освен да се прекачи през дебелия стеноваровик, която ограждаше манастирските земи. Отблизо манастирът се оказва както си го представяше: изолиран и потънал в тишина като омагьосан във вечен сън замък. Неоготическите арки и кули се издигаха в сивото небе; на всички страни растяха нагъсто групички като щитове брези и вечнозелени дървета. По тухлената зидария пълзяха мъх и бръшлян, сякаш природата се беше заела с бавната и неумолима задача да провъзгласи сградата за своя. В далечния край на земите се носеше Хъдсън покрай покрития с корица от сняг и лед бряг.

Докато вървеше по заснежената камениста алея, Верлен потрепери. Изпитваше неестествен студ. Усещането го беше сполетяло в мига, когато излезе от Сентръл Парк, и остана да му тежи и да го

задушава през цялото време на пътуването до Милтън. Бе пуснал докрай парното в колата в опит да прогони студа, но ръцете и краката му си оставаха сковани. Не можеше да си обясни защо срещата имаше такъв ефект върху него, а и се притесни, като видя колко ужасно болен беше Пърсивал Григори. Имаше нещо призрачно и обезпокоително, което той не му казваше, някаква причина извън срещата им, която Верлен не можеше да си представи. Верлен притежаваше силна интуиция за хората — можеше да разбере сума неща за някого минути след запознанството. Най-често възприятията му бяха правилни и той рядко се отклоняваше от първоначалните си впечатления. От първата им среща Григори беше предизвикал у Верлен силна физическа реакция, толкова силна, че в присъствието на Григори той неизменно се чувстваше обезсилен, празен и безжизнен, без капчица топлина.

Срещата по-рано следобеда беше втора поред и навярно, отбеляза Верлен с облекчение, щеше да е последна. Ако самият Верлен не прекратеше уговорката им — което щеше да се случи много скоро, ако това проучвателно пътуване преминеше според плана, — съществуваше реална възможност и бездруго Григори скоро да не бъде между живите. Кожата му изглеждаше тъй безцветна, че Верлен виждаше сините вени през тънката, бледа повърхност. Очите на Григори горяха трескаво и той едвам се крепеше с бастуна си. Абсурдно беше, че този човек, вместо да лежи, е излязъл във вилицата навън за делова среща.

По-абсурдното обаче беше, че той изпрати Верлен в манастира, без да бъде направена предварителна подготовка за това. Беше импулсивно и непрофесионално, точно каквото можеше да се очаква от някой обезумял колекционер на произведения на изкуството като Григори. Стандартният протокол при едно проучване изискваше той да получи разрешение да посети нужната частна библиотека, а манастирската библиотека беше още по-консервативна от много други. Представяше си я като малка, чудновата, пълна с папрати и отблъскващи маслени картини на агънца и дечица — целия онзи сладникав декор, който религиозните жени намираха за очарователен. Допускаше, че библиотекарята е на около седемдесет, намусена и съсухрена, строго и пепеляво на вид създание без каквато и да било преценка за колекцията от образи, която пазеше. Красотата и удоволствието, елементите, които правеха поносим живота, със

сигурност не можеха да се намерят в манастира „Света Роза“. Не че беше посещавал манастири досега. Произхождаше от семейство на агностици и хора с университетско образование, които държаха вярата затворена в себе си, сякаш разговорите за вярата можеха да станат причина тя съвсем да изчезне.

Верлен стигна по широките каменни стъпала до входа на манастира и почука на дървената порта. Потропа два пъти, три пъти, а после потърси звънец или домофон, нещо с което да привлече вниманието на сестрите, но не откри нищо. Верлен, който оставяше вратата на апартамента си отключена през повечето време, намираше за странно група вгълбени в себе си монахини да си осигуряват такава безопасност. Раздразнен, той отиде от другата страна на сградата, извади фотокопие от архитектурния план от вътрешния си джоб и заразглежда чертежа с надеждата да намери друг вход.

Използвайки реката като отправна точка, откри, че главният вход трябва да се намира на южната фасада на сградата. В действителност, входът беше на източната фасада, с лице към главната порта. Според картата (както вече наричаше чертежа), постройките на църквата и параклиса доминираха в задната част на терена, а манастирът образуваше тясно крило отпред. Но освен ако не беше разчел погрешно скиците, сградите бяха ситуирани в абсолютно различна конфигурация. Ставаше все по-ясно, че архитектурните планове нямат нищо общо с постройките пред него. Изпълнен с любопитство, Верлен заобиколи манастира, сравнявайки солидните тухлени контури с тези от молив и мастило. Двете сгради изобщо не бяха такива, каквито очакваше да бъдат. Вместо две отделни постройките, той откри масивен комплекс, събран заедно като мозайка от стари и нови тухли и хоросан, сякаш двете сгради бяха разрязани и съединени в един сюрреалистичен колаж от зидария.

За какво му беше всичко това на Григори, Верлен не можеше да каже. Първата им среща се бе състояла на някакъв публичен търг, където Верлен помагаше в продажбата на картини, мебели, книги и бижута, принадлежали на прочутите фамилии от Златната епоха. Имаше един изискан сребърен сервиз, собственост на Андрю Карнеги, комплект от обковани със злато чукчета за крикет с гравирани инициали на Хенри Флаглър, както и мраморна статуетка на Нептун от „Брейкърс“, двореца на Корнилиъс Вандербилт II в Нюпорт. Търгът

беше малък, залозите — по-ниски от очакваното. Пърсивал Григори привлече вниманието на Верлен, когато даде висока цена за няколко предмета, навремето принадлежали на жената на Джон Д. Рокфелер, Лора „Сети“ Селестия Спелман.

Верлен знаеше доста за фамилията Рокфелер, за да разбере, че няколкото предмета, на които Пърсивал Григори беше заложил, не са специални. И все пак Григори явно много ги искаше, вдигайки цената доста над стойността. По-късно, след като повечето неща бяха продадени, Верлен бе приближил до Григори, за да го поздрави за покупката му. Потънаха в разговор за Рокфелерови, а после продължиха дисекцията на Златната епоха с бутилка вино в бара отсреща. Григори се възхити на познанията на Верлен за фамилията Рокфелер, изрази любопитството си за изследователската му работа в Музея за модерно изкуство — МОМА — и попита дали би се заинтересувал да поработи частно по темата. Григори взе телефонния му номер. Скоро след това Верлен беше нает от Григори.

Верлен изпитваше някаква особена привързаност към семейство Рокфелер — беше написал докторската си дисертация върху първите години на Музея за модерно изкуство, институция, която нямаше да съществува без визията и покровителството на Абигейл Олдрич Рокфелер. По принцип, Верлен започна да изучава история на изкуството заради интереса си към дизайна. Той посети лекциите по няколко предмета в катедрата по История на изкуството в Колумбийския университет, после още няколко курса, докато не откри, че вниманието му се насочва от модерния дизайн към идеите зад модернизма — примитивизма, решението да се скъса с традицията, стойността на настоящето пред миналото — и съответно към жената, помогнала да се изгради един от най-големите музеи за модерно изкуство в света: Абигейл Рокфелер. Верлен знаеше със сигурност, а и научният му ръководител го напомняше, че не е с академична нагласа. Неспособен беше да систематизира красотата, да я свежда до теории и забележки под линия. Предпочиташе вибриращия, спирац дъха цвят на Матис пред интелектуалната скованост на руските формалисти. Докато работеше по дипломната си работа, не беше развил интелекта си за начина, по който възприемаше изкуството. Вместо това се беше научил да оценява мотивацията за сътворяването му.

Докато пишеше дисертацията си, беше започнал да се възхищава от вкуса на Абигейл Рокфелер и след години на изследователска работа по темата усети как се превръща в нещо като експерт по дейността на фамилията Рокфелер в света на изкуството. Част от дисертацията му беше публикувана предната година в престижно списание за изкуство, което доведе до един договор за преподаване в Колумбийския университет.

Ако всичко вървеше по план, Верлен щеше да преработи дисертацията, да намери начин да ѝ придаде по-обща насоченост и, при благоприятно разположение на звездите, някой ден и да я публикува. В сегашния си вид обаче дисертацията беше пълна каша. Беше натрупал папки с неподредена информация, като фактите и разнообразните детайли от колекцията се бяха сплели в здрав възел. В папките му имаше стотици копия на документи, а по някакъв начин Григори го беше убедил да копира почти всеки къс информация, всеки документ, всеки доклад, намерен в течение на работата му, за собствените му интереси. Според Верлен личният му архив беше изчерпателен и затова му дойде съвсем изненадващо, когато откри, че през годините, в които беше специализирал, годините, когато Абигейл Рокфелер беше сериозно ангажирана с работата си за МОМА, се беше водила кореспонденция между госпожа Рокфелер и манастира „Света Роза“.

Верлен откри тази връзка при едно свое пътуване с цел проучване в Центъра с архивите на Рокфелер по-рано през тази година. Беше карал двайсет и пет минути северно от Манхатън до Слийпи Холоу, живописно градче с едноетажни къщи и малки вили от типа „Кейп Код“ на река Хъдсън. Центърът се помещаваше в просторна каменна къща, принадлежала на втората жена на Джон Д. Рокфелер — Марта Беърд Рокфелер, кацнала на хълм, от който се виждаше имотът от двайсет и четири акра земя. Верлен паркира реното, метна раницата си на рамо и изкачи стълбището. Чудно беше колко много пари бе натрупала тази фамилия и как успяваха да се заобиколят с наглед безкрайна красота.

Някакъв архивист провери препоръките за изследователска работа на Верлен — преподавателска карта от Колумбийския университет с ясно отбелязан статут на докторант — и го заведе в читалнята на втория етаж. Григори плащаше добре — парите за един

ден работа покриваха месечния му наем, — затова той се зае спокойно със задачата, наслаждавайки се на тишината в библиотеката, мириса на книгите, добре подредените архиви и разпределението им в папки и фолия. Архивистът донесе кутиите с документи от трезора с температурен контрол, голяма бетонна пристройка към къщата, и ги постави пред Верлен. Архивите на Аби Рокфелер бяха разделени на седем части: кореспонденция на Аби Олдрич Рокфелер, личен архив, колекция с произведения на изкуството, филантропски дела, семеен архив на Олдрич/Грийн, смъртта на Аби Олдрич Рокфелер и биография на Чейс. Всяка част съдържаха стотици документи. Щяха да му трябват седмици, за да прерови това огромно количество. Верлен се зарови в документите, като си водеше бележки и правеше фотокопия.

Преди да предприеме пътешествието си сега, беше прочел отново всичко, което можеше да намери за нея, решен да открие нещо оригинално, което да му помогне, някаква информация, за каквато други историци на модерното изкуство да нямат претенции. Чел беше редица биографии и знаеше доста много за детството ѝ в Провидънс, Роуд Айланд, за сватбата ѝ с Джон Д. Рокфелер младши и за живота ѝ след това в нюйоркското общество. Чел беше описания на официалните вечери и на петимата ѝ синове, както и на една дъщеря бунтарка, всичките доста скучновати на фона на нейните артистични интереси и страсти. Въпреки че подробностите около живота им бяха съвсем различни — Верлен живееше в едно студио и водеше небрежно и лекомислено финансово съществуване като хонориуван преподавател в университет, докато Аби Рокфелер се беше омъжила за един от най-богатите мъже на двайсети век, — той беше започнал да изпитва някаква близост с нея. Имаше чувството, че разбира вкусовете и загадъчните ѝ страсти, които я привличаха към модерното изкуство. Не можеше да има кой знае какво в личния ѝ живот, което да не е било проучвано хиляди пъти. Съвършено добре знаеше, че едва ли има надежда да намери нещо ново за Григори. Попаднаше ли на златна жила — или, най-малкото, откриеше ли фрагмент от нещо материално, което да е полезно за работодателя му, щеше да бъде огромен късмет.

И така, Верлен остави настрана купищата документи и писма, опоскани вече от учените, задраска папките с биографията на Чейс от своя списък и се зае с кутията, отнасяща се до придобиването на

произведения на изкуството и планирането на МОМА — Колекциите, серия III: инвентар на закупените, дарените, заеманите или продадените художествени творби; информация за китайските и японските щампи и американско фолклорно изкуство; бележки от доставчици за колекцията с изкуство на Рокфелер. Не намери обаче нищо изключително в материала.

Накрая Верлен върна кутиите от серия III и помоли архивиста да донесе серия IV, Филантропия. Нямаше конкретна причина да го направи, освен че благотворителните дарения на Рокфелер бяха навярно единственият елемент, за който той още не беше прекалил с проучванията, тъй като представляваха сухи счетоводни документи. Когато кутиите пристигнаха и Верлен се захвана да работи по тях, откри, че въпреки скучната материя гласът на Аби Рокфелер го заинтригува почти толкова, колкото и вкусът ѝ към изкуството. Чете час, преди да открие странна група писма — четири сгънати послания между неподредени книжа. Писмата бяха пъхнати между сметки за благотворителни дарения, прилежно сгънати в оригиналните им пликове без никаква бележка или списък. Всъщност като провери каталога за тази серия, Верлен установи, че писмата изобщо не са документирани. Не можеше да прецени какво представляват и въпреки това те бяха там, пожълтели от времето, тънката хартия при пипане оставяше прашец по пръстите му, сякаш бе докоснал крилете на молец.

Разгъна ги и ги приглади под лампата, за да ги вижда по-ясно. Разбра моментално причината да бъдат пренебрегвани. Писмата нямаха пряка връзка със семейството на Абигейл Рокфелер, светския живот или художествените творби. За подобни писма нямаше определена категория. Дори не бяха писани от Абигейл Рокфелер, а от жена на име Иночента, игуменка на манастир в Милтън, щата Ню Йорк, градче, за което никога не бе чувал, но за което научи, когато провери в атласа, че е само на няколко часа северно от Ню Йорк, на река Хъдсън.

Докато Верлен четеше писмата, все повече се озадачаваше. Почеркът на Иночента беше старомоден и приличаше на паяжина, с издължени по европейски цифри и дребни, сплетени букви, очевидно изписани с перо и мастило. От това, което Верлен успя да схване, майка Иночента и г-жа Рокфелер имаха общ интерес към религиозните дела, благотворителността и събирането на парични средства, повече

от всеки две жени в тяхното положение. Тонът на Иночента беше почитителен и смирено вежлив, но с всяко писмо ставаше все по-топъл, което предполагаше, че между двете жени е вървяла редовна кореспонденция. В писмата Верлен не можа да открие нищо пооткровено в доказателство на това, но все му се струваше, че на дъното на всичко се крие някакво произведение на религиозното изкуство. Верлен все повече се убеждаваше, че писмата ще го доведат донякъде, стига да можеше да ги разбере. Бяха точно такъв вид откритие, което можеше да помогне на кариерата му.

И преди архивистът да има възможност да го забележи, Верлен бързо пхна писмата във вътрешния джоб на раницата си. След десет минути вече караше обратно към Манхатън с висока скорост, а откраднатите документи бяха отворени на скута му. Защо взе писмата, и тогава си остана загадка за него — единственият му мотив беше, че неудържимо иска да вникне в тях. Знаеше, че трябва да сподели откритието си с Григори — в крайна сметка мъжът му беше платил за пътуването, — но конкретна информация изглежда нямаше, затова Верлен реши да съобщи на Григори за съществуването на писмата по-нататък, след като се увери, че са важни.

Сега, застанал пред манастира, Верлен отново безкрайно се озадачи, докато сравняваше архитектурните чертежи, с чието откритие толкова се гордееше, с истински съществуващата сграда пред себе си. По страниците на скиците падаха снопове зимна светлина, а островърхите сенки на брезите се бяха проснали по заснежената земя. Температурата бързо се понижаваше. Верлен вдигна яката на якето и се отправи на второто си пътешествие около манастира, островърхите му обувки вече бяха напълно прогизнали от кишата. Григори беше прав за едно: за кореспонденцията нямаше да научат нищо повече, ако не успееш да влязат в манастира „Света Роза“.

Когато стигна до половината на обиколката си около сградата, Верлен попадна на няколко заледени стъпала. Продължи по тях, стиснал здраво металния парапет, за да не се подхлъзне. В нишата на сводестия каменен вход имаше врата. Завъртя дръжката и установи, че е отключено, а миг по-късно се намираше вече в тъмно, влажно пространство, което миришеше на мокър камък, гнило дърво и прах. Когато очите му свикнаха със сенките, той затвори докрай вратата зад

себе си, мина по някакъв неизползван коридор и влезе в манастира „Света Роза“.

*Библиотеката с ангелски образи,
манастир „Света Роза“, Милтън,
щата Ню Йорк*

Когато пристигаха посетители, сестрите разчитаха на Еванджелин да бъде връзката между света на посветените и света на миряните. Тя притежаваше таланта да предразполага непосветените, с младежки дух и съвременен характер, каквито липсваха на сестрите, и често поемаше ролята да обяснява на външните хора какъв е вътрешният ред на общността. Гостите очакваха да бъдат посрещнати от монахиня, от глава до пети в пълна униформа, с черно було и грозновати високи кожени обувки с връзки, с Библия в едната ръка и броеница в другата — старица, която да носи на лицето си цялата тъга на света. Вместо това биваха посрещани от Еванджелин. Млада, хубава и с остър ум, тя бързо разрушаваше стереотипа. Пускаше по някоя шега или забележка за някоя вестникарска статия, разчупвайки образа на строгост, олицетворяван от манастира. В случаите, когато Еванджелин повеждаше гостите през лъкатушещите коридори, тя обясняваше, че това е една модерна общност, открита за нови идеи. Обясняваше, че въпреки традиционното облекло през есента сестрите са с маратонки „Найки“ за утринните си разходки край реката или с анатомични обувки „Биркенсток“, когато плевят градините през лятото. Външният вид, обясняваше Еванджелин, не означава кой знае какво. Значение имал установеният ред, въведен преди двеста години, спазваните и поддържани с желязна настойчивост ритуали. А когато миряните оставаха смаяни от спокойствието в помещенията, редовните молитви и единството на монахините, Еванджелин успяваше да ги убеди, че всичко това е нормално.

Същият следобед обаче поведението ѝ взе съвсем различен обрат — никога досега не беше оставала по-изненадана от факта, че някой стои в преддверието на библиотеката. Заради шумолене в далечния край на помещението тя забеляза нашествието на непознатия. Извърна се и съгледа млад мъж, облеган на вратата, да се взира в нея с необичаен интерес. Пристъп на силна уплаха премина през тялото ѝ

като електрически ток. Напрежението се изкачи до слепоочията ѝ — усещане, което се прояви в замъгляване на зрението и леко звънтене в ушите. Тя се изпъна несъзнателно, приемайки ролята на пазач на библиотеката, и извърна лице към неканения гост.

Макар да не можеше да каже защо, Еванджелин разбра, че застаналият до вратата на библиотеката мъж е тъкмо онзи, чието писмо бе прочела сутринта. Странно, че виждаше именно Верлен. Представяше си автора на писмото като някакъв мъдър професор, белокопос и с очила, докато мъжът пред нея бе много по-млад, отколкото бе очаквала. Очилата му със златни телени рамки, непокорната черна коса и неговата нерешителност, докато чакаше до вратата, я поразиха като момчешки. Как беше успял да влезе в манастира и, още по-любопитното, как беше намерил пътя до библиотеката, без да бъде пресрещнат от някоя от сестрите, съвсем озадачи Еванджелин. Не знаеше дали да го поздрави или да извика някого на помощ, за да го придружи до изхода от сградата.

Накрая тя стана, оправи грижливо полата си и реши да изпълни задълженията си относно писмото. Пристъпи до вратата и го фиксира със студен поглед.

— Мога ли да ви помогна по някакъв начин, господин Верлен?
— Гласът ѝ прозвуча странно, сякаш отекуваше във въздушен тунел.

— Нима знаете кой съм? — учуди се Верлен.

— Не е толкова трудно да се досетя — отговори Еванджелин с маниер, още по-строг от възнамеряваното.

— Значи знаете — каза Верлен, като се изчерви — признак на стеснителност, което накара Еванджелин да смекчи тона си към него въпреки всичко. — Говорих с някого по телефона, Перпетуа, май така се казваше, за посещение на библиотеката ви с цел проучване. Написах и писмо да уговоря посещението.

— Казвам се Еванджелин. Аз получих писмото ви и затова съм запозната с вашата молба. Знам също, че сте разговаряли с майка Перпетуа за намерението да проведете проучване при нас, но доколкото ми е известно, не ви е дадено разрешение да използвате библиотеката. Всъщност не съм напълно сигурна как изобщо сте стигнали дотук, особено по това време на деня. Разбирам как човек може да попадне в местата без достъп след неделната литургия — приканваме хората да се молят заедно с нас, и както се е случвало и

преди, някой любопитен може да разгледа и личните ни покои, — но по средата на следобеда? Изненадана съм, че по пътя към библиотеката не сте срещнали нито една от сестрите. Във всеки случай трябва да се запишете в кабинета на Мисията — такъв е протоколът за всички посетители. Според мен трябва веднага да отидем там или поне да разговаряме с майка Перпетуа, просто за да не би...

— Съжалявам — извини се Верлен. — Знам, че това е извън правилата и че изобщо не биваше да влизам без разрешение, но се надявам да ми помогнете. Вашите познания може да ме измъкнат от една доста трудна ситуация. Със сигурност не съм дошъл да ви създавам неприятности.

Еванджелин погледна за миг Верлен, сякаш да прецени доколко е искрен. После, като направи знак към дървената маса до камината, каза:

— Няма неприятност, с която да не мога да се справя, господин Верлен. Седнете, моля, и ми кажете с какво мога да ви помогна.

— Благодаря. — И Верлен се отпусна на стола срещу Еванджелин. — Вероятно сте научили от писмото за опита ми да намеря доказателство, че през зимата на 1943 година Абигейл Рокфелер и игуменката на манастира „Света Роза“ са поддържали кореспонденция.

Еванджелин кимна, припомнила си текста на писмото.

— Да, всъщност не го споменах в писмото, но в момента пиша книга — това е докторската ми дисертация, но се надявам тя да се превърне в книга — за Абигейл Рокфелер и Музея за модерно изкуство. Прочел съм почти всичко, публикувано по темата, както и много непубликувани документи, но никъде не се споменава за връзка между Рокфелерови и манастира „Света Роза“. Както можете да си представите, кореспонденцията, която намерих, може да се окаже важно откритие, най-малкото в моята сфера на академичното знание. Това е нещо, което може напълно да промени изгледите ми за кариера.

— Много интересно — промълви Еванджелин. — Но не виждам как мога да ви помогна.

— Позволете да ви покажа нещо — каза Верлен и като бръкна във вътрешния джоб на палтото си, постави пакет с листа на масата.

Листата бяха пълни с чертежи, които на пръв поглед напомняха на серия от правоъгълни и кръгли форми, но ако човек ги погледнеше

по-отблизо, представляваха сграда. Верлен поизглади листата с пръсти и каза:

— Това са архитектурните планове на „Света Роза“.

Еванджелин се наведе над масата да разгледа по-ясно чертежите.

— Оригиналите ли са?

— Да. — Верлен прелисти страниците, за да покаже на Еванджелин различните скици на манастира. — 1809 година. Подпис и дата от игуменката основателка.

— Майка Франческа — отбеляза Еванджелин, привлечена от факта, че планове са стари и сложни. Тя се наведе над рамото на Верлен, за да види по-добре, и добави: — Тя изгражда манастира и основава нашия орден. Самата тя е проектирала до голяма степен църквата. Молитвеният параклис е изцяло нейно дело.

— На всяка страница стои нейният подпис — добави Верлен.

— Съвсем естествено — поясни Еванджелин. — Била е в известен смисъл ренесансова жена — настоявала е сама да одобрява планове.

— Погледнете това — предложи Верлен и разгъна листата по масата. — Пръстовите ѝ отпечатащи.

Еванджелин се наведе още по-ниско. Върху пожълтялата страница със сигурност се виждаше малък, размазан мастilen овал, центърът му сбит и преплетен като сърцевината на старо дърво.

— Очевидно сте разучили внимателно тези чертежи — отбеляза Еванджелин.

— Едно нещо не разбирам обаче — каза Верлен и се облегна на стола си. — Местата на сградите значително се различават от разположението им в архитектурните планове. Разходих се навън около манастира, за да направя някои сравнения, и забелязах фундаментални разлики. Местоположението на манастира например в действителност е било различно.

— Да — каза Еванджелин. Така беше погълната от чертежите, че забрави да бъде нащрек с Верлен. — Сградите са били ремонтирани и построени отново. Всичко е било променено след пожар, изгорил манастира до основи.

— Пожарът от 1944 година — каза Верлен.

Еванджелин вдигна вежди.

— Знаете за пожара?

— Това е причината тези чертежи да бъдат взети от манастира. Намерих ги заровени в един архив със стари строителни планове. Манастирът „Света Роза“ е получил разрешение за строителство през февруари 1944 година.

— И са ви позволили да вземете плановете от публичния архив?

— На заем — изтърси глупаво Верлен. И като натисна печата с крайчеца на нокътя си така, че да оформи тънък сърп върху станиола, попита: — Знаете ли какво означава този печат?

Еванджелин погледна отблизо златния печат. Имаше го нарисуван в центъра на Молитвения параклис.

— Горедолу е на мястото на олтара — каза тя. — Но май не съвсем точно.

Тя погледна изпитателно Верлен с подновен интерес. Първоначално го беше сметнала за някакъв натрапник, дошъл да прерови библиотеката им, но сега осъзна, че у него има някаква невинност, откровеността на тийнейджър, тръгнал по следите на съкровище. Не можеше да си обясни защо това трябва да поражда топли чувства у нея, но беше така.

Със сигурност нямаше намерение да покаже на Верлен никаква топлота. Но той като че ли се окуражи, сякаш бе доловил промяната в отношението й. Гледаше я втренчено иззад зацапаните стъкла на очилата си, все едно я виждаше за пръв път.

— Какво е това? — попита, без да сваля очи от нея.

— Кое какво е?

— Колието ви... — каза той и се приближи.

Еванджелин се дръпна от страх Верлен да не я докосне и едва не събори един стол.

— Извинете — каза Верлен. — Само дето...

— Няма какво повече да ви кажа, господин Верлен — прекъсна го тя с треперлив глас.

— Само за секунда. — Верлен разлисти набързо архитектурните чертежи. Извади лист от пакета и го показа на Еванджелин. — Според мен колието ви казва всичко.

Еванджелин взе листа и го разгъна на масата пред себе си. Установи блестяща прилика с Молитвения параклис, олтара, статуите, прекрасно предадената осмоъгълна форма като на оригинала, който

всеки ден съзерцаваше от толкова години. Добавен към чертежа, в центъра на олтара имаше златен печат.

— Лирата — каза Верлен. — Виждате ли я? Същата.

Пръстите ѝ се разтрепериха. Еванджелин разкопча медальона от шията си и го постави внимателно върху листа. Златната верижка се проточи от лирата като блещукаща опашка на метеор. Колието на майка ѝ беше близник на златния печат.

От джоба си Еванджелин извади писмото, което беше намерила в архивите — посланието от 1943 година от Абигейл Рокфелер до майка Иночента, и го постави на масата. Не разбираше връзката между печата и колието, а възможността Верлен да я знае, изведнъж я накара да сподели откритието си с него.

— Какво е това? — попита Верлен и го взе.

— Навярно вие ще ми кажете.

Но докато Верлен пригладваше поизмачканата хартия и минаваше с поглед по редовете на писмото, Еванджелин внезапно се усъмни в себе си. Спомни си предупреждението на сестра Филомена и се зачуди дали наистина не извършва предателство спрямо ордена, като показва подобен документ на някакъв външен човек. Все повече ѝ се натрапваше чувството, че прави сериозна грешка, като позволява на Верлен да прочете писмото. И все пак го загледа с нарастващо очакване, докато той четеше документа.

— Това писмо потвърждава връзката между Иночента и Абигейл Рокфелер — каза накрая Верлен. — Къде го намерихте?

— Тази сутрин прекарах известно време в архивите, след като прочетох молбата ви. Бях напълно сигурна, че грешите за майка Иночента. Не се съмнявах, че такава връзка не съществува. Съмнявах се, че в нашите архиви изобщо би имало нещо, свързано със светска жена като госпожа Рокфелер, камо ли документ, който да потвърждава кореспонденцията — просто е изключено да е останало физическо доказателство. Всъщност, отидох в архивите да докажа, че грешите.

Верлен остана все така вторачен в писмото, а Еванджелин се зачуди дали е чул и думичка от това, което бе казала. Накрая той извади листче хартия от джоба си и записа телефонния номер.

— Казахте, че сте намерили само едно писмо от Абигейл Рокфелер?

— Да — отвърна Еванджелин. — Писмото, което току-що прочетохте.

— И все пак, всички писма от Иночента до Абигейл Рокфелер са били отговори. Това означава, че някъде в архивите ви има три, навярно четири писма от Рокфелер.

— Наистина ли смятате, че може да сме пропуснали тези писма? Верлен ѝ подаде телефонния си номер.

— Ако намерите нещо, бихте ли ми се обадили?

Еванджелин пое листчето и го погледна. Не знаеше какво да му каже. Невъзможно ѝ беше да му се обади, дори и да разбере какво търси.

— Ще опитам — каза накрая тя.

— Благодаря — отвърна Верлен и я загледа с благодарност. — Междувременно, имате ли нещо против да направя копие на това писмо?

Еванджелин взе колието, закопча го отново на шията си и поведе Верлен към вратата на библиотеката.

Вече в кабинета на Филомена, тя извади лист канцеларска хартия на „Света Роза“ от купчината и го подаде на Верлен. — Можете да го препишете върху това — каза тя.

Верлен взе писалка и се захвана за работа. След като преписа оригинала, върна го на Еванджелин, но тя забеляза, че иска да ѝ каже още нещо. Познаваше го само от десетина минути и въпреки това усети как прещракват механизмите в главата му. Най-накрая той попита:

— Откъде се взе тази канцеларска хартия?

Еванджелин взе нов лист плътна розова хартия от купчината до бюрото на Филомена и я задържа между пръстите си. Горната част на листа беше изрисувана с барокови рози и ангели, образи, които беше виждала хиляди пъти досега.

— Просто обичайната канцеларска хартия тук — каза тя. — Защо?

— Това е същата хартия, която Иночента е използвала за писмата си до Абигейл Рокфелер — каза Верлен, взе един лист и го заразглежда по-отблизо. — Колко стара е тази рисунка?

— Никога не съм се замисляла за това — отвърна Еванджелин. — Но трябва да е от почти двеста години. Емблемата на „Света Роза“ е

създадена от нашата игуменка основателка.

— Може ли? — попита Верлен, взе няколко листа канцеларска хартия, сгъна ги и ги сложи в джоба си.

— Разбира се — каза Еванджелин, озадачена от интереса на Верлен към нещо, което за нея бе съвсем банално. — Вземете колкото искате.

— Благодаря — усмихна се Верлен на Еванджелин за пръв път, откакто разговаряха. — Вероятно не очакват от вас да ми помагате по този начин.

— Всъщност в момента, в който ви видях, би трябвало да повикам полиция — отбеляза тя.

— Надявам се да има начин да ви се отблагодаря.

— Има — каза Еванджелин и поведе Верлен към вратата. — Ако си тръгнете, преди да са ви открили. А ако случайно ви открие някоя от сестрите, нито сте ме срещали, нито сте стъпвали в тази библиотека.

Манастир „Света Роза“,

Милтън, щата Ню Йорк

Докато Верлен се намираше в манастира, навън беше натрупало още повече сняг. Снегът се носеше от небето на талази, събираше се по гъбкавите клони на брезите и скриваше от погледа павираната с камъни алея. Верлен присви очи и се опита да намери синьото си рено в мрака отвъд заключената порта от ковано желязо, но заради слабата светлина очите му не можеха да се справят със засилващия се сняг. Зад него манастирът бе изчезнал в мъглата; пред него не се виждаше нищо, освен зейнала бездна. Като се съобразяваше, доколкото бе възможно с новия лед под обувките си той успя да намеря пътя и да се измъкне от манастирските земи.

Свежият въздух в дробовете му — толкова приятен след задушавашата топлина на библиотеката — само засили повишеното от успеха му настроение. Кой знае как, но за негово удивление и радост беше се справил. Еванджелин — не можеше да си наложи да мисли за нея като за сестра Еванджелин; имаше нещо твърде примамливо, твърде интелектуално ангажиращо, твърде женствено около нея, за да е монахиня — не само му позволи да влезе в библиотеката, но и му показва тъкмо онова, което така се беше надявал да намери. Беше

прочел писмото на Абигейл Рокфелер със собствените си очи и вече можеше да твърди със сигурност, че тази жена наистина е работила по някаква уговорка със сестрите от манастира „Св. Роза“. Въпреки че не бе успял да направи фотокопие на писмото, за него почеркът бе автентичен. Резултатът несъмнено щеше да задоволи Григори и, което бе по-важно, да го окуражи в личните му проучвания. Единственият по-добър резултат щеше да бъде, ако Еванджелин направо му беше дала оригиналното писмо. Или, още по-добре, ако Еванджелин беше извадила толкова писма от Абигейл Рокфелер, колкото той имаше от Иночента — и направо му дадеше оригиналите.

Пред него, покрай решетката на портата, изведнъж пелената от снежинки се разби от нечий предни фарове. Матовочерен мерцедес тип ван излезе пред погледа му и паркира точно до реното. Верлен се скри зад група борови дървета — направи го инстинктивно, за да се предпази от ярките фарове. През пролука между дърветата видя как от колата слезе мъж с чорап на главата, последван от по-едър русоляв мъж, понесъл лост. При вида им физическата погнуса, която Верлен бе изпитал по-рано този ден — и от която едва неотдавна се бе възстановил — отново се върна. В ярката светлина на фаровете мъжете изглеждаха още по-застрашителни, по-едри от възможното, силуетите им излъчваха бял блясък. От контраста на светлината и сянката очите и страните им оставаха хлътнали, придавайки на лицата им съвършения вид на карнавална маска. Изпратил ги беше Григори — Верлен го разбра в мига, в който ги видя, — но защо го беше сторил, представа нямаше.

С края на лоста по-високият замече натрупания по единия прозорец на реното сняг и прокара металния връх по стъклото. После, с някаква показна сила, която стресна Верлен, мъжът замахна с лоста и с един бърз удар разби стъклото на прозореца. След като почисти остриите парченца, другият бръкна в колата и отключи вратата, всяко движение бе бързо и ефективно. Двамата преровиха жабката, задната седалка и — след като го отвориха отвътре — багажника. Докато пребъркваха принадлежностите му — изпразвайки спортния му сак и пренасяйки купчината книги, много от които заети от библиотеката на Колумбийския университет, — Верлен осъзна, че Григори е изпратил хората си да откраднат документите му.

Нямаше как да се върне в Ню Йорк с реното, това беше сигурно. В стремежа да се отдалечи възможно най-много от тези главорези, Верлен запълзя на четири крака по земята, а мекият сняг заскърца под тежестта му. Докато пълзеше през гъстите вечнозелени храсти, сетивата му се изпълниха с мириса на борова смола. Ако можеше да остане под прикритието на гората, а след това да тръгне по едва забележимата пътека назад към манастира, можеше да избяга и незабелязан. В края на дърветата той се изправи — дишаше тежко и дрехите му бяха целите в сняг. Пред него се показва оголеното пространство между гората и реката — рискуваше да го видят, но нямаше избор. Единствената надежда на Верлен бе, че мъжете са твърде заети да унищожат реното, за да го забележат. Затича към Хъдсън, хвърляйки поглед през рамо едва след като беше стигнал до брега. Видя в далечината, че главорезите влязоха в мерцедеса. Не тръгнаха. Чакаха Верлен.

Реката беше замръзнала. Погледна обувките си — кожата вече бе напълно просмукана с вода — и усети прилив на гняв и отчаяние. Как щеше да се върне вкъщи? Заседнал беше далече от всякъде. Горилите на Григори бяха взели всичките му бележници, всичките му папки, всичко, по което бе работил през последните години, а междувременно бяха потрошили и колата му. Имаше ли Григори представа колко трудно се намират части за рено, модел 1984 година? Как щеше сега да премине през тази пустош от сняг и лед с чифт хлъзгави маркови обувки?

Огледа терена и се запъти на юг покрай речния бряг, като внимаваше да не падне. Скоро се озова пред барикада от бодлива тел. Предположи, че оградата бележи границите на манастирските земи, бодливите кълба тел бяха продължение на масивния каменен зид, който заобикаляше земите на „Св. Роза“, но за Верлен това беше още едно препятствие пред бягството му. Затисна бодливата тел с крак и се прекачи през оградата, запретвайки палтото си.

Едва след като повървя известно време и напусна манастирските земи, за да тръгне по тъмния, заснежен селски път, Верлен осъзна, че докато се е прекачвал през оградата с бодлива тел е порязал ръката си. Толкова беше тъмно, че не можеше да усети раната, но допускаше, че е дълбока, че може би щеше да има нужда да се зашие. Свали любимата

си вратовръзка „Хермес“, запретна окървавения ръкав на ризата и уви стегнато връзката около раната.

Верлен имаше кошмарно чувство за ориентация. Със снежната буря, която забулваше нощното небе, и пълното му невежество за градчетата по Хъдсън, той нямаше представа нито къде е, нито как да се добере до дома. Трафик почти нямаше. Когато в далечината се появиха фарове, той излезе от застланото с чакъл отклонение между дърветата на края в една гора, но все пак се прикри. Имаше стотици малки пътища и шосета, кой знае къде беше излязъл. И все пак нямаше как да не се притеснява, че хората на Григори, които сигурно вече сериозно се бяха заели да го търсят, можеха всеки момент да минат с колата. Усещаше кожата си изпръхнала и напукана от вятъра, краката му бяха вкочанени, а ръката му бе започнала да пулсира, затова спря да я гледа. Докато затягаше връзката около раната, в някакво вцепенено раздвоение той забеляза с какво изящество коприната попива и задържа кръвта.

След известно време, което му се стори като няколко часа, той се запрепъва по някакво по-голямо шосе с по-силен трафик, с две платна с чакъл и знак за разрешената скорост — 55 мили в час. И като се обърна към Манхатън, или онова, което допускаше, че е посоката към Манхатън, той тръгна по леда и чакъла, а вятърът го пронизваше. Докато вървеше, трафикът се засили. Край него минаваха камиони с ремаркета с изрисувани по тях реклами, открити камиони, натоварени със строителни материали, микробуси и икономични модели автомобили. Изгорелите газове, примесени с мразовития въздух — гъста, токсична супа — затрудняваха дишането. Безкрайното наглед шосе пред него, лютият вятър, сковаващата мислите грозота на пейзажа му заприличаха на някакво кошмарно произведение на постиндустриално изкуство. Ускори крачка и огледа минаващите превозни средства с надеждата да види полицейска кола, автобус, каквото и да е превозно средство, което да го спаси от студа. Но колите минаваха край него в безмилостен, надменен керван. Най-накрая Верлен вдигна палец.

С облак от горещ, пълен с газ въздух, някакъв малък камион намали ход и спря на стотина метра по-нататък. Спирачките изскърцаха, докато гумите застъргаха по пътя. Вратата откъм пасажерското място се отвори рязко и Верлен хукна към осветената

кабина. Шофьорът — дебел мъж с голяма рошава брада и бейзболна шапка — погледна състрадателно Верлен.

— Накъде си тръгнал?

— Към Ню Йорк — каза Верлен, усетил вече топлината на кабината.

— Не отивам чак дотам, но ако искаш, мога да те оставя в следващия град.

Верлен пхна пострадалата ръка дълбоко в джоба на палтото, за да не се вижда.

— Къде е това? — попита.

— На около петнайсет мили на юг, в Милтън — отвърна шофьорът и го погледна. — Май денят ти хич не е бил добър. Скачай вътре.

Движиха се петнайсетина минути, преди шофьорът да спре и да го остави на непозната, заснежена главна улица с редица от магазинчета. Улицата беше абсолютно безлюдна, сякаш целият град беше замрял заради снежната буря. Витрините на магазините бяха тъмни, а паркингът пред пощата — празен. Единственият признак за някакъв живот бяха малка кръчма на ъгъла със светеща реклама за бира на витрината.

Верлен провери джобовете си за портфейла и ключовете си. Беше закопчал плика с парите в един от вътрешните джобове на палтото. Извади го и провери дали не е изгубил парите. Успокои се — всичко си беше там. Все повече се ядосваше обаче при мисълта за Григори. Как така се бе хванал да работи за човек, който го проследява, разбива колата му и го изплашва до смърт? Верлен започна да се чуди дали не е откачил, след като се е захванал с Пърсивал Григори.

*Мезонетът на Григори,
Горен Истсайд, Ню Йорк*

Семейство Григори се беше сдобило с мезонета в края на четиридесетте години на двайсети век от задлъжнялата дъщеря на някакъв американски магнат. Апартаментът беше просторен и великолепен, прекалено голям за сам мъж с неприязън към много гости, и за него беше по-скоро облекчение, когато майка му и Отърли започнаха да обитават горните етажи. Когато живееше там самичък,

прекарваше часове в игра на билиард, вратите — затворени за прислугата, която се движеше из коридорите. Спускаше тежките зелени плюшени завеси, намаляваше светлината на лампите и пиеше шотландско уиски, докато се прицелваше в топка след топка, насочвайки щеката и запращайки полираните топки в меките гнезда.

С времето той пренареди различните стаи от апартамента, но билиардната бе оставил точно както си беше през 40-те — с леко износена кожена мебел, старо радио с бакелитени копчета, персийски килим от осемнайсети век, изобилие от пожълтели книги по рафтовете от черешово дърво, от които едва ли се бе опитал да прочете и една. Томовете бяха изцяло декоративни, възхищаваха им се заради старостта и стойността им. Имаше книги с телешка подвързия, отнасящи се до произхода и делата на множеството му роднини — истории, мемоари, епични романи за битки, любовни истории. Някои от книгите бяха пренесени от Европа след войната; други бяха придобити от достопочтен книжар в съседство, стар приятел на семейството, преселил се там от Лондон. Човек с остро чувство за онова, което семейство Григори най-много желаше — разкази за европейските завоевания, колониалната слава и цивилизационната сила на западната култура.

Дори специфичният мирис на билиардната зала остана същият — сапун и препарат за кожа, лек дъх на пури. Пърсивал все още с удоволствие пилееше часове наред тук и периодически поръчваше на прислужницата да му донесе ново питае. Тя беше млада анакимка от Гватемала с чудната способност да мълчи. Поставяше чашата със скок до него, отнасяше празната чаша и със заучена сръчност го караше да се чувства уютно. Той леко махваше с ръка, отправяше прислужницата и тя изчезваше на мига. Приятно му беше и това, че жената винаги излизаше безшумно и затваряше широките дървени врати зад себе си с леко прищракане.

Пърсивал се отправи към едно меко кресло, поклащайки в кръг скоча в кристалната чаша. Опъна крака — бавно, внимателно — върху една отоманка. Помисли за майка си, за пълното ѝ пренебрежение към усилията му да стигне дотук. Това, че се беше сдобил с ясна информация за манастира „Света Роза“, трябваше да засили вярата ѝ в него. Вместо това Снежа бе заръчала на Отърли да наглежда създаванията, които бе изпратила там.

Пърсивал отпи глътка от скоча и опита да позвъни на сестра си. Когато Отърли не вдигна, той погледна раздразнен ръчния си часовник. Досега трябваше да се е обадила.

Въпреки всичките си грешки Отърли беше като баща им — точна, методична и абсолютно надеждна, когато се наложеше. Ако изобщо я познаваше, сигурно вече се беше консултирала с баща им в Лондон и бе изготвила план да възпре и елиминира Верлен. Всъщност той нямаше да се изненада, ако баща му беше изготвил плана в своя кабинет, давайки на Отърли всичко, от което имаше нужда да изпълни желанията му. Отърли беше фаворитката на баща му. В неговите очи тя не можеше да греши.

Погледна отново часовника си и видя, че са минали само две минути. Навярно се бе случило нещо, довело до мълчанието на Отърли. Навярно усилията им са били неуспешни. Нямаше да е за пръв път да бъдат примамени в наглед безопасна ситуация, само за да бъдат притиснати.

Усети как краката му пулсират и треперят, сякаш мускулите му се бунтуваха срещу почивката. Отпи още една глътка, за да се успокои, но в подобно състояние нищо не можеше да му помогне. Като остави бастуна, Пърсивал с мъка се надигна от креслото и закуцука към лавицата, откъдето взе подвързан с телешка кожа том и внимателно го постави върху билиардната маса. Гръбчето изскърца, когато отвори корицата, сякаш подвързията щеше да се разпадне. Пърсивал не беше разлиствал „*Книгата на поколенията*“ от много, много години, още от сватбата на един от неговите братовчеди, когато го бяха изпратили да търси фамилни връзки от страната на булката — винаги беше неловко да пристигаш на сватба и да не знаеш кой кой е, особено ако булката е от датското кралско семейство.

„*Книгата на поколенията*“ беше амалгама от история, легенди, генеалогия и предсказания, свързани с неговия род. Всяко нефилимско дете получаваше в края на обучението си идентичен том с кожена подвързия, нещо като подарък за завършване на училището. Историите за битки, създаването на страни и кралства, свързването в лоялни съюзи, кръстоносците, рицарството, търсенето на приключения и кървавите завоевания — това бяха големите истории от нефилимския фолклор. На Пърсивал често му се искаше да се е родил в ония времена, когато действията им не били толкова явни, когато са могли

безшумно да вършат работата си, без опасност да бъдат следени. Силата им нараствала благодарение на тишината, всяка победа се трупала върху следващата. Наследството от техните деди беше там — в *„Книгата на поколенията“*.

Пърсивал прочете първата страница, изпъстрена с получер шрифт. Имаше списък с имена, документиращи разтеглената история на нефилимската кръвна линия, каталог на родовете, започнали от Ной и разклонили се в управляващи династии. Яфет, синът на Ной, се придвижил към Европа, децата му населили Гърция, Партия, Русия и Северна Европа и осигурили надмощието на тяхното семейство. Семейството на Пърсивал идваше директно от Яван, четвъртият син на Яфет, първият който колонизирал *„Островите на народите“*, според някои — днешна Гърция, а според други — Британските острови. Яван имал шестима братя, чиито имена били записани в Библията, и множество сестри, чиито имена не били записани, но всички те съградили основата за влиянието и силата си открай до край в Европа. В много отношения *„Книгата на поколенията“* представляваше равносметка на световната история. Или, както съвременният нефилим предпочиташе да мисли: оцеляването на най-годните.

Преглеждайки списъка на родовете, Пърсивал установи, че навремето те бяха имали абсолютно влияние. През изминалите триста години обаче нефилимските фамилии започнали да западат. Някога имало равновесие между човеците и нефилимите. След потопа се раждали почти еднакъв брой от едните и другите. Но човеците неудържимо привличали нефилимите, които сключвали бракове с хора и по този начин се получило генетично размиване на най-силните им качества. Станало обичайно да се срещат нефилими с преобладаващо човешки характеристики, докато нефилимите с чисто ангелски черти били рядкост.

Понеже потомци на всеки един нефилим дали началото на хиляди човеци, между добрите родове се породил спор доколко са уместни човешките им роднини. Някои искали да ги изключат, да ги потопят още по-дълбоко в човешките среди, докато други съзирали тяхната стойност, използването им за по-висшата кауза. Култивирането на връзката между човеците и членовете на нефилимски родове било тактически ход, който можел да доведе до важни резултати. Дете, родено от родители нефилими, без ни най-малка следа от ангелски

черти, можело на свой ред да произведе нефилимско потомство. Това разбира се не било обичайно, но се случвало. За да установят подобна възможност, нефилимите съблюдавали система от връзки, каста, свързана не с богатство или социален статут — въпреки че и тези критерии били валидни, — а с физически черти, със създаването им, с това доколко приличат на прадедите си — на групата ангели, наречени наблюдатели. Докато човеците носели генетичния потенциал да създадат нефилимско дете, самите нефилими въплъщавали ангелския идеал. Единствено на нефилимско същество можели да се появят крила. А по-великолепни от крилата на Пърсивал не бе имало от половин хилядолетие.

Той разгърна страниците на „*Книгата на поколенията*“ и спря произволно на един раздел в средата. На страницата имаше литография на търговец благородник, облечен в кадифе и коприна, с меч в едната ръка и торба злато в другата. Около него бяха коленичили в безкрайна редица жени и роби и чакаха заповедите му, а до него върху диван бе полегнала наложница, положила ръце върху тялото си. Пърсивал погали картината и прочете един ред от биографията на търговеца, в който той бе описан „като загадъчен благородник, организиран морски пътувания до всички кътчета на нецивилизования свят, като колонизирал пустошта и организиран местното население“. Колко много неща се бяха променили през последните триста години, колко части на земното кълбо бяха покорени! Тоя търговец не би познал света, в който те живееха днес.

Пърсивал отгърна следващата страница и там се оказа една от любимите му легенди в книгата, разказ за прочутия чичо от страна на баща му — сър Артър Григори, човек с голямо богатство и известност, когото Пърсивал си спомняше като превъзходен разказвач. Роден през седемнайсети век, сър Артър направил мъдри инвестиции в множество от зараждащите се корабоплавателни дружества на Британската империя. Доверието му само в Източноиндийската компания му беше донесло несметни печалби — за това говореха имението му, вилата, земеделските земи и градските му апартаменти. Въпреки че никога не бе участвал пряко в бизнес делата си в чужбина, Пърсивал знаеше, че чичо му е предприемал околосветски пътувания с единствената цел да събира съкровища и да се забавлява. Пътешествията винаги му доставяли огромно удоволствие, особено когато изследвал по-

екзотичните кътчета на планетата, но основният му мотив за далечните екскурзии бил бизнесът. Сър Артър бе прочут с хипнотичната си способност да кара хората да изпълняват всичките му желания. Пърсивал намести книгата в скута си и прочете следното:

Корабът на сър Артър пристигна само седмици след злополучното въстание от май 1857 година. Бунтът се разпространи от моретата до долината на Гонг, в Меерут, Делхи и Канпур, Лукноу и Джанси и Гуалиор и вся хаос сред всяка от трите групи ангели, които управляваха земята. Селяните връхлитаха върху господарите си, убиваха и обезобразяваха британците с колове, саби и каквото им попадне или каквото откраднеха, за да извършат предателството си. Разправяха, че в Канпур двеста европейци — жени и деца — били зверски убити само за една сутрин, а в Делхи селяните посипали улиците с барут, докато не заприличали на поръсени с черен пипер. Някакъв малоумен запалил клечка кибрит за своята „биди“ — за цигарата си — и взривил всичко и всички на парчета.

Сър Артър, като видял, че в Източноиндийската компания цари хаос, се изплашил да не бъдат засегнати печалбите му, и един следобед повикал в жилището си генерал-губернатора, за да поговорят и да измислят как да се справят с тези ужасни събития. Генерал-губернаторът, внушителен мъж с розови бузи и слабост към кърито, пристигнал в най-горещия час на деня, с куп деца около себе си — едно му носело чадъра, друго му веело с ветрило, а трето едва удържало на поднос чаша студен чай. Сър Артър го приел със спуснати щори, да се пазят и от яркото слънце, и от любопитните минувачи.

— Трябва да ви кажа, генерал-губернаторе — започнал сър Артър, — че бунтът не е хубав поздрав за добре дошъл.

— Не е, сър — съгласил се генерал-губернаторът и наместил лъскавия златен монокъл на изпъкналото си синьо око. — Не е хубав поздрав и за сбогом.

Като видели, че превъзходно се разбират, двамата обсъдили въпроса. Часове наред разисквали причините и последствията от този бунт. Накрая сър Артър направил предложение. „Трябва да дадем пример — казал той, извадил дълга пура от кутия, изработена от балсамово дърво и я запалил със запалка с гравирани от едната страна гербът на рода Григори. — Много е важно да всеем страх в сърцата им. Трябва да се организира спектакъл, който да ги ужаси и подчини. Ще изберем заедно едно село. Когато приключим с тях, няма да има повече бунтове.“

Макар урокът на сър Артър, който той дал на британските войници, да бил добре познат в нефилимските среди — те наистина били стотици години тайно обучавани в подобни всяващи страх тактики, — такъв урок рядко се използвал за толкова голяма група. Под опитната команда, на сър Артър войниците направили обсада на избраното село и довели на площада хората — мъже, жени и деца. Той избрал дете, момиче с бадемови очи, копринена черна коса и кожа с цвета на кестен. Момичето загледало любопитно мъжа, такъв висок, рус и строен, сякаш искало да каже: „Дори измежду странните на вид британци, този мъж е чудноват“. Все пак покорно го последвало.

Без да обръща внимание на втренчените погледи на местните хора, сър Артър повел детето пред пленниците — както вече били наричани селяните, — вдигнал го на ръце и го поставил в дулото на заредено оръдие. Дулото било дълго и широко и цялото погълнало детето — виждали се само ръчичките, тъй като се били хванали здраво за железния ръб, сякаш детето потъвало в кладенец.

— Запалете фитила! — изкомандвал сър Артър. И докато младият войник с треперещи пръсти драснал клечката кибрит, майката на момичето изплакала от тълпата.

Експлозията била първата за сутринта. Двеста селски деца — точният брой на британците, убити в клането в Канпур — били доведени едно по едно до оръдието. Желязото толкова било нагорещено, че овъглявало

пръстите на войниците, който пускали тежките вързопи гърчеща се плът, сякаш само от коса и нокти, в дулото. Под заплахата да бъдат застреляни, селяните само гледали. След като войниците свършили кървавото си дело, обърнали мускетите си към селяните и им наредили да разчистят пазарището. Парчета от децата им висели по навесите, храстите и каруците. Земята станала оранжева от кръвта.

Новината за ужаса скоро обхождала близките села, а от тези села се пренесла в долината на Ганг, в Меерут и Делхи, и Карпур и Лукноу, и Джанси и Гуалиор. Бунтът, както предсказал сър Артър, бил потушен.

Гласът на Снежа, докато се навеждаше над Пърсивал, прекъсна четенето му.

— А, сър Артър! — каза тя, а сянката от крилата ѝ падна по страниците на книгата. — Беше от най-прекрасните членове на рода Григори, мой любимец между чичовците ти. Такъв храбрец! Защищаваше интересите ни в целия свят и проправи пътя за сегашната ни глобална мрежа. Да можеше и краят му да бъде толкова славен, колкото целия му живот!

Пърсивал знаеше, че майка му има предвид тъжния и жалък край на чичо му. Сър Артър беше от първите в семейството, прихванал болестта, която сега поразяваше и Пърсивал. Прославените му навремето крила се бяха съсухрили и се превърнаха в гноясали почернели израстъци, а подир десетилетия ужасни страдания дробовете му отказаха. Умрял беше в унижение и болка, предавайки се на болестта в петия век на живота си, когато трябваше да се радва на старите си години. Според мнозина болестта му бе настъпила вследствие на контактите му с разни долнопробни издънки на човешкия род — мизерните местни отрепки в различни колониални пристанища, — но истината по въпроса беше, че фамилията Григори не знаеше откъде се е появила болестта. Знаеха само, че сигурно има начин да бъде излекувана. През 80-те години Снежа се беше сдобила с цялостно човешко изследване, посветено на лечебните свойства на музиката. Разработката беше на Анджеа Валко, дъщеря на Габриела

Леви-Франш Валко, една от най-прочутите ангелоложки в Европа. Според теориите на Анджела Валко, съществувал начин, който можел да възстанови ангелското съвършенство на Пърсивал и на целия им род.

Както обикновено, Снежа изглежда четеше мислите на сина си.

— Въпреки най-добрите ти усилия да саботираш собственото си изцеляване, според мен твоят специалист по история на изкуството ни е насочил съвсем правилно.

— Намерила си Верлен? — попита Пърсивал и затвори „*Книгата на поколенията*“, после се обърна към Снежа. Почувства се отново като дете, което желае да спечели одобрението на майка си. — В него ли са чертежите?

— Щом получим вест от Отърли, ще знаем със сигурност — каза Снежа, взе „*Книгата на поколенията*“ от Пърсивал и я разлисти. — Ясно е, че по време на пътешествията не сме догледали нещо. Но не прави грешка, ще намерим предмета на нашите търсения. И ти, ангел мой, ще бъдеш първият, който ще се възползва от свойствата му. А след като се излекуваш, ще се превърнем в спасители на нашия род.

— Страхотно! — отвърна Пърсивал и си представи колко пищни щяха да бъдат крилата му, когато се възстановят. — Сам ще отида до манастира. Ако търсеното от нас е там, аз ще бъда този, който ще го намери.

— Прекалено слаб си. — Снежа погледна чашата със скоч. — И пиян. Нека Отърли и баща ти се заемат с това. Ние с теб ще останем тук.

Снежа пхна „*Книгата на поколенията*“ под мишница и като целуна Пърсивал по бузата, излезе от билярдната.

Мисълта да бъде затворен в Ню Йорк в един от най-важните моменти в живота му го ядоса. Той взе бастуна и отиде до телефона да набере още веднъж номера на Отърли. Докато я чакаше да се обади, помисли си как силите му скоро ще се възвърнат. Щеше да бъде отново красив и могъщ. С възстановяването на крилата цялото страдание и унижение, които бе търпял, щяха да се превърнат в слава.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Промъквайки се покрай тълпата от сестри, запътили се към работата си и сестри, запътили се към молитва, Еванджелин опита да се усмихва на тези, които я поздравяваха и да остане равнодушна към изпитателните погледи на по-висшестоящите от нея. В „Света Роза“ не проявяваха особена търпимост към откритото изразяване на емоциите — независимо дали ставаше дума за удоволствие, страх, болка или угризение. И все пак в манастира беше буквално невъзможно да скриеш всичко. Ден след ден сестрите се хранеха, чистеха и почиваха заедно, така че и най-незначителната промяна в щастливия вид или угрижеността на някоя сестра се предаваше на цялата група, сякаш минаваше по невидим проводник. Еванджелин знаеше например кога сестра Карла е раздразнена — три бръчки около устата. Знаеше кога сестра Вилхелмина е спала, докато тя се бе разхождала покрай реката — втрещеният ѝ поглед по време на литургия ставаше като стъклен. Понятието личен живот не съществуваше. Можеше единствено да сложиш маска и да се надяваш, че другите са прекалено заети, за да забележат това.

Огромната дъбова врата, която свързваше манастира с църквата, оставаше отворена денонощно, голяма като уста, очакваща да получи храна. Сестрите минаваха между двете сгради когато пожелаеха, пренасяйки се от мрачния манастир в светлото сияние на параклиса. За Еванджелин завръщането в *„Дева Мария на ангелите“* през деня винаги ѝ приличаше на завръщане у дома, сякаш духът се беше отделил съвсем леко от оковите на тялото.

В опит да потисне паниката, която я беше обхванала в библиотеката, Еванджелин спря пред дъската за съобщения до църковната врата. Една от отговорностите ѝ, освен задълженията в библиотеката, беше изготвянето на Молитвен график, казано накратко — МГ. Всяка седмица тя вписваше редовните смени на сестрите, като внимаваше да отбелязва промените и заместванията, и окачваше графика на широката коркова дъска до списъка с молитвените партньорки в случай на болест. Сестра Филомена винаги казваше: „Никога не забравяйте колко разчитаме на МГ!“ — изречение, което Еванджелин смяташе за напълно коректно. Често сестрите, определени за дежурство през нощта, преминаваха салона между манастира и църквата по пижами и чехли, с прибрани под простичка памучна забрадка бели коси. Те проверяваха МГ поглеждаха ръчните си

часовници и забързваха към молитвата, уверени в сигурността на графика, с който от двеста години се поддържаха непрекъснати молитвите.

Намирайки утеха в прецизността на работата си, Еванджелин отмина дъската, потопи пръст в светената вода и преви коляно. Докато вървеше през църквата, обзе я спокойствие заради постоянството в действията ѝ и докато приближаваше параклиса, отново изпита ведро чувство. Вътре сестри Дивиния и Давида бяха на колене пред олтара като молитвени партньорки от дванайсет до един часа. Седнала в дъното и внимавайки да не смути Дивиния и Давида, Еванджелин извади броеницата от джоба и се зае да брои зърната. Скоро молитвата влезе в своя ритъм.

За Еванджелин — която винаги се стремеше да преценява мислите си с клиничен, проникателен поглед — молитвата беше възможност да изследва самата себе си. В детските си години в „Света Роза“, дълго преди да стане монахиня и да поеме смяната в пет сутринта, тя многократно идваше през деня в Параклиса на непрестанното преклонение с единствената цел да разбере анатомията на своите спомени — сурови, плашещи възпоминания, които често ѝ се искаше да остави зад гърба си. Много години ритуалът ѝ беше помагал да ги забрави.

Но този следобед срещата с Верлен дълбоко я беше разтърсила. За втори път през този ден въпросите му бяха върнали мислите на Еванджелин назад към едно събитие, което тя искаше да забрави.

След смъртта на майка ѝ, Еванджелин и баща ѝ се преместиха от Франция в Съединените щати и наеха тесен апартамент на железопътната линия в Бруклин. Понякога през уикенда те взимаха ранния сутрешен влак за Манхатън, за да прекарат там деня. Минаваха през автоматичните врати и следваха тълпата през подземните коридори, а накрая се появяваха горе на ярката светлина. В града никога не взимаха такси или метро. Вместо това вървяха. Минаваха пресечка след пресечка, а очите на Еванджелин се спираха на дъвки, залепили се между процепите на тротоарите, на чиновнически и пазарски чанти, както и на безкрайното двупосочно движение на минувачи, забързани към срещите си за обяд, служебни или други срещи — лудешко съществуване, така различно от кроткия живот, който водеха тя и баща ѝ.

Дойдоха в Америка, когато Еванджелин беше седемгодишна. За разлика от баща си, който се мъчеше да се изразява на английски, тя научи новия език бързо, попиваше английските звуци, усвоявайки без почти никакво затруднение американския акцент. Учителят ѝ в първи клас ѝ бе помогнал със страховития звук, когато езикът е между зъбите, който лепнеше в устата ѝ като капка олио и не ѝ позволяваше да предава своите мисли. Тя повтаряше и преповтаряше думичките с този звук, докато не започна да ги изговаря правилно. Щом тази трудност изчезна, произношението ѝ стана ясно и съвършено като на родено в Америка дете. Когато биваха сами, с баща ѝ говореха на италиански, родният език на баща ѝ, или на френски, езикът на майка ѝ, все едно че още живееха в Европа. Скоро обаче Еванджелин започна да жадува за английския, както човек е жаден за храна или за любов. Пред хората тя отвърщаше на мелодичния италиански на баща си с нов, перфектно артикулиран английски.

Като дете Еванджелин не осъзнаваше, че многократните им пътешествия до Манхатън всеки месец са повече от приятни екскурзии. Баща ѝ не казваше нищо за целта им, само ѝ обещаваше да я заведе до въртележката в Сентръл Парк, или до любимия им ресторант, или до Музея за естествена история, където тя щеше да се възхищава на огромния кит, окачен на тавана — дъхът ѝ спираше, докато разглеждаше корема му. Въпреки че тези пътешествия бяха приключения за Еванджелин, с възрастта тя разбираше, че истинската им цел в града се въртеше около срещите на баща ѝ с неговите познати — размяна на документи в Сентръл Парк или разговори шепнешком в бар до Уолстрийт, или обяд на маса с чужди дипломати, всичките говорещи на бързи, неразбираеми езици, докато наливаха вино и разменяха информация. Като дете тя не бе разбирала нито каква е работата на баща ѝ, нито нарастващата му зависимост от нея, след като майка ѝ бе умряла. Еванджелин просто смяташе, че той я води в Манхатън като награда.

Тази илюзия се разби един следобед в годината, когато навърши девет. Денят беше ослепително слънчев, с първата острота на зимата, понесена от вятъра. Вместо да се упътят към предварително уговореното място, както обикновено правеха, те минаха по Бруклинския мост. Баща ѝ мълчаливо я водеше покрай дебелиите метални кабели. В далечината слънцето се плъзгаше по

небостъргачите на Манхатън. Вървяха с километри, а накрая спряха до парка на площад „Уошингтън“, където баща ѝ настоя малко да си починат на една скамейка. Този следобед според Еванджелин баща ѝ се държеше изключително странно. Видимо нервен, ръцете му трепереха, когато запали цигара. Познаваше го достатъчно добре, за да разбере, че и най-неуловимият нервен рефлекс — трепването на пръст или разтреперените му устни — издава огромно скрито притеснение. Еванджелин осъзна, че има нещо нередно, но не каза нищо.

На младини баща ѝ беше красив мъж. На снимките от Европа тъмната му къдрава коса падаше над едното му око; облечен беше с безупречни, добре ушити дрехи. Но онзи следобед, разтреперан на скамейката в парка, той сякаш изведнъж се беше състарил и изглеждаше уморен. Извади копринена носна кърпа от джоба на панталона си, попи от челото си потта, която остави тъмно петно върху синята коприна. И все пак тя остана безмълвна. Ако бе заговорила, това би нарушило едно неписано споразумение помежду им, мълчаливото общуване, което бяха възприели след смъртта на майка ѝ. Това правеха — мълчаливо уважаваха съвместната си самота. Баща ѝ така и не сподели с нея истината за своите тревоги. Не ѝ се довери. Навярно странното му състояние онзи следобед я бе накарало да обърне специално внимание на детайлите, или може би размерите на случилото се през онзи ден стана причина от време на време тя да го съживява, запечатвайки събитията в паметта си, защото Еванджелин можеше да си припомни всеки миг, всяка отделна дума и жест, дори и най-малката промяна в чувствата си, сякаш още се намираше там.

— Ела — каза баща ѝ, пхна кърпата в джоба на самото си и внезапно стана, сякаш закъсняваха за среща.

Сухите листа шумоляха под обувките на Еванджелин, модел „Мери Джейн“ — лачени, с каишка. Баща ѝ държеше тя да се облича по мода, която според него подхождаше на малко момиче, а това ѝ осигуряваше гардероб от колосани памучни престилки, изгладени поли, ушити по поръчка блейзъри и скъпи обувки, пратени от Италия; дрехи, които я отличаваха от съученичките ѝ по джинси и фланелки и последен модел маратонки. Двамата вървяха в неугледен квартал с яркоцветни табели с реклами за *cappuccino*, *gelato* и *vino*^[4]. Еванджелин тутакси позна квартала — в миналото често идваха в Малката Италия. Познаваше добре този район.

Спряха пред кафене с метални маси на тротоара. Баща ѝ я хвана за ръка и я въведе в претъпкано помещение, където ги лъхна сладникава пара. Стените бяха покрити с черно-бели снимки от Италия в позлатени и украсени рамки. На бара мъже пиеха еспreso с разтворени вестници пред себе си, с нахлупени шапки. Вниманието на Еванджелин бе привлечено от пълна с десерти стъклена витрина — стоеше пред нея, усещаше глад и ѝ се прииска баща ѝ да ѝ позволи да си избере от пастите с глазура, подредени като букети под меката светлина. Но преди да има възможност да проговори, един мъж пристъпи иззад бара, избърса ръце в червената си престилка и се ръкува с баща ѝ, сякаш бяха стари приятели.

— Лука! — топло се усмихна той.

— Владимир! — отвърна баща ѝ, връщайки усмивката, и Еванджелин разбра, че със сигурност бяха добри приятели — баща ѝ рядко показваше така открито привързаността си.

— Елате, хапнете нещо — подкани ги Владимир със силен английски акцент. И придърпа стол за баща ѝ.

— За мен нищо. — Баща ѝ кимна на Еванджелин да седне. — Но дъщеря ми май си е избрала *i dolci*^[5].

За радост на Еванджелин, Владимир отвори стъклената витрина и ѝ позволи да си вземе каквото поиска. Тя посочи малка розова паста с глазура, по която имаше нежни сини марципанени цветя. Хванала чинията, като че ли можеше да се счупи в ръцете ѝ, тя приближи до висока метална маса и седна. Скъпите ѝ обувки се притиснаха до краката на металния стол, а под тях лъщяха широките дъски на пода. Владимир ѝ донесе чаша вода и я постави до пастата, като я помоли да бъде добро момиче и да чака там, докато поговори с баща ѝ. Мъжът ѝ се стори поразително стар — косата му беше чисто бяла, а кожата — с дълбоки бръчки, но в маниерите му имаше нещо игриво, сякаш си разправяха смешки. Той намигна на Еванджелин и тя разбра, че двамата мъже имат някаква обща работа.

Щастлива, Еванджелин заби лъжичка в средата на пастата и откри, че е пълна с плътна, маслена сметана, която имаше съвсем лек вкус на кестени. Баща ѝ бе твърде пестелив относно храната им — да харчат пари за десерт бе разточителство, — затова Еванджелин растеше без да познава вкуса на тежките храни. Тази паста беше рядко удоволствие и тя се помъчи да я яде много бавно, за да ѝ се наслаждава

възможно най-дълго. Докато ядеше, вниманието ѝ беше насочено единствено към това чисто удоволствие. Топлото кафене, шумът от клиентите, слънцето, което правеше пода бронзов — всичко това се беше отдръпнало от сетивата ѝ. Тя със сигурност нямаше да забележи и какво казва баща ѝ, ако не беше напрежението, с което той говореше на Владимир. Дватамата седяха през две-три маси, до прозореца, достатъчно близо, за да ги чува.

— Нямам друг избор, освен да се видя с тях — каза баща ѝ и запали цигара, докато говореше. — Изгубихме Анжела преди близо три години. Като чу да споменава името на майка ѝ, което се случваше толкова рядко, Еванджелин се вледени.

— Нямам право да крият истината от теб — каза Владимир.

При тези думи баща ѝ вдъхна дълбоко дима от цигарата и каза:

— Разбира се, мое право е да разбера какво се е случило, особено след помощта, която оказах при проучванията на Анжела, при среднощните прекъсвания, когато беше в лабораторията си. Само какъв стрес бе това за бременността ѝ. В началото бях там. Подкрепях решенията ѝ. И аз правих жертви. И Еванджелин правеше.

— Разбира се — каза Владимир. Викна келнер и поръча кафе. — Имаш право да знаеш всичко. Моля те само да прецениш дали тази информация си заслужава риска, който поемаш, за да се сдобиеш с нея. Помисли какво може да се случи. Тук си в безопасност. Водиш нов живот. Те са те забравили.

Еванджелин започна да изучава пастата с надеждата баща ѝ да не забележи силния интерес, който разговорът беше събудил у нея. Не говореха просто за живота и смъртта на майка ѝ. Но когато Еванджелин се наведе напред и се напрегна да чуе повече, масата се наклони. Чашата с вода падна на пода, парченцата лед се разпиляха по паркета. Мъжете се стреснаха и впериха очи в Еванджелин. Тя направи опит да прикрие срама си, като изчисти водата от масата с една салфетка и се върна към пастата си, все едно че нищо не се е случило. С упрек в очите баща ѝ премести малко стола си и поднови разговора, забравил, че опитите му да го запази в тайна само бе увеличил интереса на Еванджелин.

Владимир въздъхна тежко и каза:

— Трябва да знаеш, че те ги държат в склада. — Той говореше толкова тихо, че Еванджелин едвам чуваше гласа му. — Снощи ми

позвъниха. Хванали са трима, една жена и двама мъже.

— От Европа?

— Заловили са ги в Пиринеите — отбеляза Владимир. — Тук пристигнаха късно снощи. Лично щях да отида, но, честно казано, не мога повече да го правя. Остаряваме, Лука.

Един келнер спря до масата им и постави пред тях две чаши с еспreso.

Баща ѝ отпи от кафето.

— Още са живи, така ли?

— Най-вероятно — каза Владимир и поклати глава. — Чух, че били ужасяващи създания — чиста проба. Не разбирам как са успели да ги транспортират до Ню Йорк. Навремето щеше да е нужен кораб с пълен екипаж, за да ги докарат толкова бързо тук. Ако са без примеси, както се твърди, би било почти невъзможно да ги задържат. Не мислех, че е възможно.

— Анджела щеше да знае повече подробности от мен за физическите им възможности — отбеляза баща ѝ и сплете пръсти пред себе си, загледан във витрината, сякаш майката на Еванджелин можеше да се появи пред него на огряното от слънце стъкло. — Това беше фокусът на нейното изследване. Но според мен все повече хора са съгласни, че Прочутите вече отслабват, дори и най-чистите. Сигурно са станали толкова слаби, че лесно ги залавят.

Владимир се наведе към баща ѝ с широко отворени очи.

— Искаш да кажеш, че измират?

— Не точно измират — каза баща ѝ. — Но според някои жизнеността им е сериозно пострадала. Силата им намалява.

— Но как е възможно? — попита озадачено Владимир.

— Анджела казваше, че някой ден кръвта им ще е смесена почти изцяло с човешка кръв. Според нея щели да станат като нас, прекалено човешки, за да запазят уникалните си физически качества. Мисля си, че става дума за линиите на негативната еволюция — прекалено често са влизали в брачен съюз с по-нисши екземпляри, с човеци. — Баща ѝ изгаси цигарата си в пластмасов пепелник и отново отпи от кафето си. — Те могат да запазят ангелските си черти само до определено време и само без примеси. Ще настъпи време, когато човешката им същност ще надделее и всичките им деца ще се раждат с качества, които могат да се опишат само като по-нисши — по-къс жизнен път, податливост

на болести, тенденция към нравоучения. Единствената им надежда ще бъде да се пропият от чисти ангелски черти, а това, както знаем, е извън способностите им. Те са поразени от човешките черти. Анджеला обичаше да разсъждава, че нефилимите са започнали да изпитват емоции, както хората. Състрадание, любов, нежност — всичко, с което ние се самоопределяме, сигурно се появява и при тях. Всъщност — заключи баща ѝ, — те го смятат за голяма слабост.

Владимир се облегна на стола и скръсти ръце на гърдите си, сякаш обмисляше последните думи.

— Гибелта им не е невъзможна — каза той накрая. — И все пак можем ли да твърдим кое е възможно и кое — не? Самото им съществуване противоречи на здравия разум. Въпреки това ние с теб сме ги виждали. И много сме загубили заради тях, приятелю. — Владимир се спогледа с баща ѝ.

Лука се облегна на стола.

— Според Анджеला нефилимската имунна система е реагирала отрицателно на направените от хората химикали и замърсители. Тя смяташе, че тези неестествени елементи разбиват клетъчната структура, наследена от наблюдателите и създават форма на смъртоносен рак. Друга нейна теория беше, че промяната на храната им през последните двеста години е променила химията на тялото им, като по този начин е повлияла на възпроизвеждането. Беше проучила доста от тези създания с дегенеративни болести, които сериозно скъсяваха жизнения им цикъл, но не стигна до категорично заключение. Никой не знае със сигурност каква е причината, но каквато и да е тя, създанията сигурно отчаяно се мъчат да я отстранят.

— Знаеш много добре какво ще я отстрани — промълви Владимир.

— Точно така — каза баща ѝ. — За тази цел Анджеला дори започна да проверява много от теориите ти, Владимир, за да определи дали твоите музиколожки наблюдения имат и биологично значение. Подозирам, че тя беше пред монументално откритие и тъкмо това стана причина да бъде убита.

Владимир опипа чашката си.

— Небесната музикология не е оръжие. Използването ѝ като оръжие в най-добрия случай е самозалъгване, да не говорим, че е

извънредно опасно да се прави. Специално Анджеела трябваше да знае това.

— Те могат да са извънредно опасни — каза баща ѝ, — но помисли какво би се случило, ако намерят лек за израждането си. Ако предотвратим това, те ще загубят ангелските си качества и ще се приближат до човешките същества. Ще се поболеят и ще умрат.

— Аз просто не вярвам, че се случва на това ниво — каза Владимир и поклати глава. — Гладна кокошка просо сънува.

— Може би — подхвърли баща ѝ.

— Дори и да се случи — започна Владимир, — какво би означавало за нас? Или за дъщеря ти? Защо да излагаш на риск щастието си заради нещо несигурно?

— Заради равенството — отвърна баща ѝ. — Ще се освободим от предателската им хватка към нашата цивилизация. За пръв път в съвременната история ще контролираме съдбата си.

— Прекрасна мечта — каза унило Владимир. — Но фантазия. Не можем да контролираме съдбата си.

— Може би именно решение на Господ е бавно да станат слаби — каза баща ѝ, без да обръща внимание на думите на приятеля си. — И внезапно да ги помете, с един-единствен замах.

— Отдавна съм се уморил от плановите Господни — каза сломено Владимир. — А и ти, Лука, си се уморил.

— Значи няма да се върнеш при нас?

Владимир погледна за миг баща ѝ, сякаш претегляше думите му.

— Кажи ми истината — когато взеха Анджеела, с моите музиколожки теории ли се занимаваше?

Еванджелин се сепна, без да е сигурна дали правилно е чула думите на Владимир. Анджеела я нямаше от години и въпреки това Еванджелин не знаеше точните подробности за смъртта на майка си. Тя се понамести на стола, за да вижда по-добре лицето на баща си. Изненада се, когато забеляза, че очите му са пълни със сълзи.

— Работеше върху генетичната теория за смесването на нефилимите. Майката на Анджеела, която според мен е виновна за всичко това не повече отколкото всеки друг, спонсорира по-голямата част от изследванията. Тя намери средства и насърчи Анджеела да поеме този проект. Предполагам, че Габриела го е смятала за най-безопасната ниша в организацията — защо иначе щеше да я крие в

класни стаи и библиотеки, ако не го е смятала за благоразумно? Анджела помагаше при разработването на лабораторни модели под надзора на майка си, естествено.

— Обвиняваш Габриела за похищението? — попита Владимир.

— Може ли някой да каже кой е виновен? За нея имаше риск навсякъде. Майка ѝ със сигурност не я е пазила от тях. Но аз живеях всеки ден в несигурност. Габриела ли да виня? Себе си ли? Можех ли да я предпазя? Грешка ли беше да ѝ позволя да си върши работата? Именно затова, стари ми приятелю, трябва да видя сега тези същества. Ако някой може да разбере тази болест, това ужасно пристрастяване към научаването на истината, това си ти.

Внезапно при Еванджелин дойде келнер, който в един момент ѝ попречи да вижда баща си. Тя така се беше задълбочила да подслушва, че съвсем бе забравила за пастата си. Стоеше си там недоядена, кремът се стичаше от средата. Келнерът почисти масата, попивайки останалата разляна вода и с някаква свирепа експедитивност отнесе пастата ѝ. И докато Еванджелин обърне отново поглед към баща си, Владимир вече беше запалил цигара, а мястото на баща ѝ беше празно.

Като забеляза безпокойството ѝ, Владимир ѝ махна да отиде при него. Еванджелин скочи от мястото си и се огледа за баща си.

— Лука ме помоли да те наглеждам, докато го няма — каза Владимир и мило се усмихна. — Може и да не помниш, но веднъж те видях, когато беше много малка и когато майка ти те доведе у нас в Монпарнас. В Париж доста добре познавах майка ти. Работихме за кратко заедно и бяхме скъпи приятели. Преди да започна да прекарвам времето си в производство на пасти, бях учен, представи си. Изчакай малко и ще ти покажа снимка на Анджела.

Но когато Владимир изчезна в задната стая на кафенето, Еванджелин отиде бързо до вратата и изтича навън. На две преки по-нататък, през множеството от хора, тя зърна сакото на баща си. Без да се замисля за Владимир или за това какво би казал баща ѝ, ако го настигне, тя се втурна през тълпата, тичайки покрай магазинчета за храна, паркирани коли, сергии със зеленчуци. На ъгъла стъпи на платното и едва не се спъна в каишката на някакво куче. Баща ѝ беше някъде напред, ясно го различаваше в тълпата.

Той зави покрай ъгъла и тръгна на юг. Еванджелин го следва няколко преки, мина през Китайския квартал и между някакви

индустриални сгради и продължи напред, а пръстите вече я боляха заради тесните лачени обувки.

В края на неугледна, осеяна с боклуци улица баща ѝ спря. Еванджелин видя как потропа на вратата на голям склад със стени от вълниста ламарина. Зает с това, което му предстоеше, той не забеляза, че тя идва към него. Беше стигнала толкова близо, че можеше да го повика, но вратата се отвори. Той влезе в склада. Случи се тъй бързо, толкова окончателно, че Еванджелин замръзна на място.

После блъсна тежката врата и пристъпи в пращен коридор. Тръгна по алуминиева стълба, като внимаваше да запази равновесие, леко, така че шумът от стъпките ѝ да не стресне баща ѝ, или когото и да било в дъното на склада та да се забележи присъствието ѝ. Най-горе на стълбата тя приклекна, опирайки брадичка на колене, с надеждата никой да не я открие. През изминалите години всичките старания на баща ѝ бяха да държи Еванджелин далече от работата му. Той щеше да се ядоса, ако разбереше, че е тръгнала след него.

Само минута ѝ беше нужна да свикнат очите ѝ с тъмното, задушно пространство, след което видя, че складът е просторен и пуст — само група мъже стои под три висящи кафеза, всеки колкото лека кола. Кафезите бяха окачени на стоманени вериги, които се спускаха от стоманените греди на тавана. Вътре, пленени като птици, в кубове от желязна мрежа, се намираха три същества, всяко в отделна клетка. Едното изглеждаше почти обезумяло от ярост — беше се вкопчило в решетките и отправяше ругатни надолу към хората, които го бяха заловили. Другите две същества бяха безмълвни, лежаха безжизнени и унили, сякаш упоени или пребити, за да спрат да се съпротивляват.

Като ги поразгледа още по-подробно, Еванджелин забеляза, че създанията са абсолютно голи, макар че заради структурата на кожата си, люминесцентна мембрана от блестящо злато, изглеждаха сякаш обвити в лъчиста светлина. Едното беше жена — имаше дълга коса, малки гърди и съвсем тънък кръст. Двете по-възрастни бяха мъже. Мършави и неокосмени, с плоски гърди, те бяха по-високи от жената и поне половин метър по-високи от възрастен човек. Решетките на клетката бяха омазани в някаква блещукаща течност с цвят на пчелен мед, която бавно се стичаше по метала и на пода.

Бащата на Еванджелин стоеше при групата мъже, скръстил ръце на гърдите си. Тези хора изглежда провеждаха научен експеримент.

Един мъж си водеше записки, друг имаше фотоапарат. Имаше и голямо осветено пано с окачени на него три групи рентгенови снимки — белите дробове и гръдният кош изпъкваха призрачно бели на мътен сив фон. На маса недалеч от тях се виждаха медицински принадлежности — спринцовки, бинтове и безброй инструменти, чиито названия Еванджелин не знаеше.

Женското създание започна да крачи из клетката, като крещеше на хората долу и скубеше дългата си руса коса. Жестовите бяха изпълнени с такава сила, че носещата верига скърцаше и стенеше над клетката, сякаш всеки миг щеше да се скъса. И тогава, с едно неистово движение, женското създание извърна тяло. Еванджелин примигна, неспособна да повярва на очите си. От средата на дългия ѝ, гъвкав гръб излизаха чифт широки, добре оформени крила. Еванджелин покри устата си с ръце от страх, че ще извика от изумление. Създанието напрегна мускули и крилата се разтвориха, обхващайки цялата дължина на клетката. Бели и огромни, те заблестяха с меко сияние. Щом клетката се разлюля под тежестта на ангела, очертавайки бавна парабола през задушния въздух, Еванджелин усети как сетивата ѝ се изострят. Сърцето ѝ биеше в ушите; дъхът ѝ се учести. Създанията бяха едновременно прекрасни и ужасяващи. Бяха красиви, сияйни чудовища.

Еванджелин загледа, как жената крачи по дължината на клетката с разтворени крила, сякаш мъжете под нея бяха едва ли не мишки, върху които можеше стремително да врхлети, за да ги разкъса.

— Освободете ме — изръмжа създанието със стържещ, гърлен, горестен глас. Врхчетата на крилата ѝ се подаваха през решетките на клетката, остри и насочени.

Бащата на Еванджелин се обърна към мъжа, който пишеше.

— И какво ще правите с тях? — попита той, сякаш ставаше дума за уловени с мрежа редки пеперуди.

— Ще знаем къде да изпратим останките едва когато получим окончателните резултати от тестовете. Най-вероятно ще ги изпратим обратно до лабораториите ни в Аризона за дисекция, документиране и съхранение. Тези със сигурност са рядко красиви екземпляри.

— Имате ли заключения за силата им? Виждате ли някакви признаци, че намалява? — попита бащата на Еванджелин. Еванджелин долови нотка на надежда във въпросите му и макар да не можеше да е

сигурна, усети, че всичко това е свързано някак с майка ѝ. — Нещо във флуидните им тестове?

— Ако питате дали притежават силата на своите прадеди — каза мъжът, — отговорът е отрицателен. Те са най-силните от своя вид, които съм виждал от години и въпреки това са очевадно уязвими за нашето влияние.

— Прекрасна новина — каза бащата на Еванджелин и пристъпи по-близо до клетките. Обърна се към създанията и гласът му стана заповеден, все едно че говореше на животни. — Дяволи! — каза той.

Това накара един от мъжките ангели да излезе от летаргията. Той хвана пръчките на клетката с белите си пръсти и се изправи.

— Ангел, дявол... — каза. — Единият е само сянка на другия.

— Ще дойде ден — каза бащата на Еванджелин, — когато ще изчезнете от тази земя. Един ден ще се отървем от присъствието ви.

И преди Еванджелин да успее да се махне, баща ѝ се обърна и бързо тръгна към стълбата. Макар и да бе успяла да се скрие на горната площадка, тя не беше намислила как да избяга. Оставаше ѝ единствено да хукне по стълбата, през вратата и навън в бляскавия слънчев следобед. Заслепена от светлината, тя не спря да тича.

*„Бар и грил Милтън“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Докато Верлен си проправяше път през претъпкания бар, пулсирането в главата му се разтвори в прииждащите звуци на кънтри музиката. Беше премръзнал, раната на ръката му пареше, а и не беше хапвал нищо от сутринта. Ако сега беше в Ню Йорк, щеше да си вземе нещо от любимия тайландски ресторант или да се срещне с приятели на чашка в Гринич Вилидж. Щеше да се тревожи единствено за това какво ще гледа вечерта по телевизията. А сега се беше забил в някакъв тъп бар посред небитието и се опитваше да измисли как да се измъкне оттам. Все пак в бара беше топло и поне можеше да мисли по въпроса. Верлен разтърка ръце да върне малко живот в пръстите си. Ако успееше да се размрази, навярно щеше да измъдри какво по дяволите да предприеме по-нататък.

Седна на маса до прозореца към улицата — единственото изолирано място в заведението — и си поръча хамбургер и бутилка

„Корона“. Изпи набързо бирата, за да се стопли, а след това поръча нова. Втората бира изпи бавно, позволявайки на алкохола да го върне лека-полека към действителността. Усети иглички в пръстите, краката му не бяха на лед. Болката в китката утихна. Докато пристигне храната, Верлен вече се почувства затоплен и жив, по-добре подготвен за проблемите пред него.

Извади от джоба си лист, постави го на ламинираната маса и препрочете изречението, което бе преписал. Бледа, димна светлина играеше по измръзналите му ръце, по наполовина изпитата бутилка, по бледорозовата хартия. Написаното беше кратко, само четири казани направо без любезности изречения, но за Верлен разкриваше цял свят от възможности. Естествено, връзката между майка Иночента и Абигейл Рокфелер оставаше загадъчна — очевидно бяха работили заедно по някакъв проект и постигнатото в Родопите се бе увенчало с успех, — но той вече виждаше една по-голяма статия, може би цяла книга, за онази находка, която жените бяха донесли от планината. Онова, което заинтригува Верлен горе-долу колкото артефакта обаче беше присъствието на трето лице в авантюрата, с името Селестин Клошет. Верлен опита да си спомни дали е попадал на лице с това име в някое от другите си проучвания. Можеше ли Селестин да е била една от партньорките на Абигейл Рокфелер? Дали пък тя не търгуваше с изкуство в Европа? Именно подобна перспектива да разбере този триъгълник беше причина да обича историята на изкуството: всяка картина съдържаше загадката на сътворяването, авантюрата, свързана с разпространението ѝ и особеностите на нейното опазване.

Интересът на Григори към манастира „Света Роза“ правеше информацията още по-озадачаваща. За мъж като Григори не можеше да има красота и смисъл в изкуството. Хора като него прекарваха целия си живот, без да разберат, че Ван Гог е нещо повече от рекордните цени на търговете. Трябваше въпросният предмет наистина да има парична стойност, иначе Григори нямаше да отдели и секунда от времето си да го издирва. Как бе успял Верлен да се замеси с подобно лице, бе наистина необяснимо.

Взря се през стъклото в мрака навън. Температурата сигурно пак бе спаднала: при взаимодействие със студения прозорец топлината в бара образуваше пара по стъклото. Навън мина кола, задните ѝ фарове

оставиха оранжева опашка по заскрежения път. Верлен гледаше и чакаше, и се чудеше как ще се върне вкъщи.

За миг си помисли, че може да се обади в манастира. Навярно красивата млада монахиня, която бе срещнал в библиотеката, би предложила нещо. После му хрумна, че и за нея може да е опасно. Не беше изключено бандитите, които бе видял в манастира, да влязат вътре и да го потърсят. Все пак нямаше как да знаят къде е ходил в манастира и със сигурност нямаше как да разберат, че е говорил с Еванджелин. Тя не се зарадва, че го вижда и вероятно никога нямаше пак да разговаря с него. Във всеки случай беше важно да действа. Трябваше да се добере до железопътна гара или да намери автобус, за да се върне в Ню Йорк, а той се съмняваше, че в Милтън има подобен превоз.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин не познаваше добре сестра Селестин. На седемдесет и пет, тя беше прикована в инвалидна количка и не прекарваше много време сред по-младите сестри. Въпреки че се появяваше всеки ден на сутрешната литургия, защото някоя от сестрите я докарваше до предната част на църквата, Селестин оставаше в положението на изолация и закрила, с неприкосновеността на кралица. Селестин винаги получаваше храна в покоите си, а от време на време изпращаха Еванджелин до килията ѝ, с купчина книги с поезия и историческа проза в ръце. Понякога между книгите имаше творби на френски, които сестра Филомена набавяше чрез библиотечния обмен. Еванджелин беше забелязала, че Селестин особено се радваше именно на тях.

Когато мина през първия етаж, Еванджелин видя, че е пълно със заети с работата си сестри — множество черно-бели облекла се разминаваха под слабата светлина на затворените в метални мрежи крушки, докато изпълняваха всекидневните си задължения. Сестрите се трупаха в коридорите, отваряха килерите с метли, размахваха четките и парцалите, носеха шишета с почистващи препарати и се готвеха за вечерните си задачи. Връзваха си престилки и навиваха широките си ръкави, а после слагаха латексови ръкавици. Изтърсваха

прахта от драпериите и отваряха прозорците, за да не се завъдят плесен и мъх заради влажния, прохладен кимат. Жените се гордееха, че могат сами да се справят с огромното количество работа в манастира. Веселото настроение по време на вечерните задължения по някакъв начин прикриваше факта, че стържат, мажат с паркетин и бършат прах, и вместо това създаваше илюзията, че допринасят с нещо за някакъв прекрасен проект с далече по-важно значение от дребните им лични задачи. Вярно беше наистина: всеки измит под, всеки излъскан парапет се превръщаше в дар и принос за по-голямото добро.

Еванджелин тръгна по тесните стъпала, водещи от молитвения параклис към четвъртия етаж. Покоите на Селестин се намираха в една от най-просторните килии в манастира, ъглова спалня с лична баня с голям душ и сгъваем пластмасов стол. Често Еванджелин си задаваше въпроса дали уединението на Селестин я освобождава от бремето на всекидневното участие в дейностите на общността, като ѝ предлага приятно отклонение от задълженията, или обратното: изолацията превръща манастирския живот на Селестин в затвор. Подобна неподвижност според Еванджелин чудовищно ограничаваше.

Тя колебливо почука три пъти на вратата.

— Да? — обади се Селестин със слаб глас. Беше родом от Франция и въпреки половинвековния си престой в Съединените щати говореше със силен акцент.

Еванджелин пристъпи в стаята на Селестин и притвори вратата след себе си.

— Кой е?

— Аз съм — отговори тихо Еванджелин, страхувайки се да не я изплаши. — Еванджелин. От библиотеката.

Селестин се бе сгушила в инвалидната количка край прозореца, с плетено одеяло на скута. Вече не носеше було и късо подстриганата ѝ коса обрамчваше лицето ѝ като с бял ореол. В далечния край на стаята имаше овлажнител, който издухваше пара във въздуха. В другия ъгъл горещите спирали на радиатор затопляха стаята като сауна. На Селестин изглежда ѝ беше студено въпреки одеялото. Леглото беше покрито с подобна плетена покривка — такива одеяла изработваха помладите сестри за по-възрастните. Селестин присви очи, опитвайки да прецени причината за присъствието на Еванджелин.

— Още книги ли ми носиш?

— Не — отвърна Еванджелин и затвори вратата, а после приседна до инвалидната количка на Селестин, където върху ъглова махагонова масичка имаше купчина книги и лупа отгоре. — Май имате доста за четене?

— Да, да — каза Селестин и погледна през прозореца, — винаги има още нещо за четене.

— Извинете, че ви безпокоя, сестро, но се надявам, че мога да ви задам един въпрос. — Еванджелин извади от джоба си писмото от г-жа Рокфелер до майка Иночента и го приглади на коляното си.

Селестин сплете дългите си бели пръсти в скута, на десния ѝ безименен пръст проблесна златен пръстен с печата на ордена Францискански сестри на непрестанното преклонение, и се взря право в Еванджелин със студени, преценяващи очи. Сестра Селестин може би не си спомняше какво е яла на обяд, камо ли събития отпреди няколко десетки години.

Еванджелин прочисти гърло.

— Тази сутрин работех в архивите и открих, че вашето име се споменава в едно писмо. Всъщност не знам къде да го класирам — чудех се дали бихте ми помогнали да разбера нещо за него, та да го поставя на съответното място.

— Съответното място? — попита усъмнена Селестин. — Не знам дали мога напоследък да помогна къде да се оставят нещата. И какво пише в писмото?

Еванджелин подаде писмото на сестра Селестин, която обърна тънката хартия в ръцете си.

— Лупата — помоли тя и посочи с треперещи пръсти към масичката.

Еванджелин положи лупата в ръцете ѝ и напрегнато се втренчи в лицето на Селестин, докато лупата се движеше по редовете, превръщайки твърдата хартия в слой водниста светлина. От изражението ѝ стана ясно, че старата монахиня се бори с мислите си, макар Еванджелин да не можеше да каже дали думите върху листа бяха причина за безпокойството. След миг Селестин остави лупата в скута си и Еванджелин тутакси разбра: беше познала писмото.

— Това е много старо писмо — промълви накрая Селестин, сгъна листа и положи отгоре ръката си със синкави вени. — Написано е от жена на име Абигейл Рокфелер.

— Да — съгласи се Еванджелин. — Прочетох подписа.

— Изненадана съм, че си открила това в архивите — каза тя. — Мислех, че са отнесли всичко.

— Надявах се — осмели се да каже Еванджелин, — че ще можете да ме осветлите за смисъла му.

Селестин въздъхна дълбоко и извърна очи, заобиколени от набръчкана кожа.

— Написано е преди да дойда в „Света Роза“. Аз пристигнах едва в началото на 1944 година, само около седмица преди големия пожар. Бях отмаляла от пътуването и не знаех и дума на английски.

— А случайно да знаете защо г-жа Рокфелер е изпратила подобно писмо на майка Иночента? — не се отказваше Еванджелин.

Селестин изправи гръб на облегалката и пооправи одеялото около краката си.

— Точно г-жа Рокфелер ме доведе тук — каза тя сдържано, сякаш можеше да се издаде прекалено много. — Мисля, че дойдохме с едно бентли, въпреки че никога не съм знаела много за колите извън Франция. Беше автомобил, който прилягаше на Абигейл Рокфелер. Тя беше закръглена възрастна жена с кожено палто, а аз бях нейната пълна противоположност. Бях млада и невъобразимо слаба. Всъщност така, както бях облечена със старомодните си францискански одежди — подобен вариант все още носят в Испания, където положих клетвите си преди да тръгна на моето пътешествие, — приличах много повече на сестрите, насъбрани край алеята за коли пред входа в черните си палта и с черните забрадки. Беше първият ден на Великите пости. Спомням си, защото челата на сестрите бяха белязани с черни пепеляви кръстове, благословия от сутрешната литургия. Никога няма да забравя приветствията на сестрите. Тълпата от монахини шепнеше, докато минавах покрай тях, гласовете им тихи и всеобхватни като песен. „Добре дошла“, шепнеха сестрите от манастира „Света Роза“. „Добре дошла“, „Добре дошла у дома“.

— Когато аз пристигнах, сестрите поздравиха и мен по същия начин — каза Еванджелин, като си спомни как не искаше нищо друго, освен баща ѝ да си я отведе обратно вкъщи.

— Да, помня — каза Селестин. — Ти беше толкова млада, когато дойде при нас. — Селестин спря, сякаш да сравни пристигането на Еванджелин със своето. — Майка Иночента ни поздрави с добре

дошли и тогава разбрах, че двете жени вече се познават. А когато г-жа Рокфелер отговори „прекрасно е, че най-сетне се срещнахме“, аз се зачудих дали сестрите посрещаха мен, или г-жа Рокфелер бе привлякла вниманието им. Представям си как съм изглеждала. Бях болезнено слаба с черни кръгове под очите, много под нормалното тегло. Не мога да кажа коя бе причината — лишенията в Европа или пътешествието през Атлантика.

Еванджелин се помъчи да си представи пристигането на Селестин. И по-скоро Селестин като млада. Селестин бе дошла в манастира „Света Роза“ на възрастта, на която беше Еванджелин в момента.

— Навярно Абигейл Рокфелер се е притеснявала, че не сте добре — предположи Еванджелин.

— Глупости — отвърна Селестин. — Г-жа Рокфелер ме бутна пред Иночента да ме огледа, сякаш беше матрона, която представя дъщеря си дебютантка на първия ѝ бал. Но Иночента просто отвори широко тежката дървена врата и я подпря с тялото си така, че множеството сестри да се върнат към задачите си. Докато минавах край мен, усетих тежкото ежедневие върху облеклата им: миризмата на лак за дърво, амоняк, восък от свещите, но г-жа Рокфелер като че не обръщаше внимание на това. Привлече я, според мен, мраморната статуя на Архангел Михаил, чийто крак стъпкваше главата на змия. Тя постави ръка върху крака на статуята — беше с ръкавици — и прокара нежно пръст точно там, където щеше да се пропука черепът на демона. Забелязах двата реда кремави перли по сбръчканата ѝ шия, топчета с маслен блясък, просветващи в неясната светлина, красиво бижу, което независимо от имунитета ми към материалния свят за миг грабна вниманието ми и го задържа. Нямаше как да не забележа колко е несправедливо толкова много Божии чада да лежат болни и съкрушени в Европа, докато в Америка се кичат с кожи и перли.

Еванджелин се загледа в Селестин, надявайки се тя да продължи. Тази жена не само знаеше за връзката на Иночента с Абигейл Рокфелер, а се намираше изглежда в самия ѝ център. Прииска ѝ се да я помоли да продължи, но се боеше, че ако започне направо да разпитва Селестин, тя може да се усети. Накрая Еванджелин каза:

— Сигурно знаете много за това, което г-жа Рокфелер е писала на Иночента.

— Моята работа ни отведе в Родопите — поясни Селестин, пресрещайки погледа на Еванджелин с проникателност, която я смути. — Именно моите старания ни доведоха до находката в ждрелото. Внимавахме всичко в планината да върви според замисъла. Те не ни настигнаха, за голямо облекчение на нашия водач д-р Серафина. От това най-много се притеснявахме — да не ни заловят, преди да сме стигнали до пещерата.

— Пещерата? — попита Еванджелин, все по-объркана.

— Плановете ни бяха добре изработени — продължи Селестин. — Имахме най-модерната екипировка и фотоапарати, които ни позволяваха да документираме находките си. Специално се погрижихме да опазим фотоапаратите и филма. Всички находки бяха в ред. Увити в плат и памук. Добре запазени, наистина. — Селестин се взираше през прозореца, сякаш мереше нивото на реката.

— Не съм сигурна, че разбирам — каза Еванджелин с надеждата да подкани Селестин да обясни. — Каква пещера? Какви находки?

Сестра Селестин пресрещна още веднъж погледа на Еванджелин.

— Пътувахме в Родопите, навлязохме в планината откъм Гърция. Единственият път по време на войната. Американците и британците бяха започнали бомбардировките на запад, бомбардираха София. Всяка седмица разрушенията се увеличаваха и ние съзнавахме, че е възможно да попадне на прицел и пещерата, макар и да не беше вероятно, естествено — пещерата беше една от хилядите там. И все пак бяхме впрегнали всички сили. Случи се много бързо, веднага щом получихме финансова подкрепа от Абигейл Рокфелер. Всички ангелолози бяха призовани да продължат усилията си.

— Ангелолози... — повтори Еванджелин и преобърна фразата в ума си. Макар думата да ѝ бе позната, не посмя да го признае пред Селестин. Ужасяваше се, че ще предаде болката и копнежа, които предизвикваха у нея тази дума.

И да бе усетила промяна в Еванджелин, Селестин не се издаде.

— Враговете не ни нападнаха при Дяволското гърло, при пещерата, но проследиха завръщането ни в Париж — гласът на Селестин все повече се оживяваше и тя се извърна към Еванджелин с широко отворени очи. — Същата вечер започнаха да ни преследват. Пуснаха шпионските си мрежи и заловиха любимата ми учителка. Не можех вече да остана във Франция, прекалено опасно беше да бъда в

Европа. Трябваше да дойда в Америка, макар и да нямах никакво желание. Натовариха ме с отговорността да донеса находката на безопасно място — както разбираш, оставиха я на мен и се налагаше да бягам. Още усещам как предадох съпротивата ни, като заминах, но нямах избор. Беше мой дълг. Докато другите умираха, аз взех кораб за Ню Йорк. Всичко беше подготвено.

Еванджелин се помъчи да прикрие реакцията си за тези фантастични подробности от историята на Селестин, но колкото повече слушаше, толкова по-трудно ѝ беше да мълчи.

— Г-жа Рокфелер ли ви помогна? — попита тя.

— Тя уреди заминаването ми от ада, в който се бе превърнала Европа. — Това беше първият директен отговор, който старата монахиня даде на Еванджелин. — Тайно ме преведоха в Португалия. Другите нямаха такъв късмет — още като заминавах, разбрах, че останалите след мен са обречени. Откриха ли някой от нас, страшните дяволи го убиваха. Така правеха — порочни, зли, нечовешки създания! Нямаше да спрат, докато не ни изстребят! Гонят ни до ден-днешен.

Еванджелин гледаше изумена Селестин. Не знаеше кой знае колко за Втората световна война, нито каква беше връзката ѝ със страховете на Селестин, но се разтревожи, че подобно вълнение може да ѝ се отрази зле.

— Моля ви, сестро, всичко е наред. Уверявам ви, че сега сте в безопасност.

— В безопасност? — Очите на Селестин застинаха в уплаха. — Никога не си в безопасност. *Jamais*^[6].

— Кажете ми — започна с твърд глас Еванджелин, за да прикрие обземащото я вълнение. — За каква опасност говорите?

Гласът на Селестин беше преминал почти в шепот, когато промълви:

— A cette époque — là, il y avait des géants sur la terre, et aussi après que les fils de Dieu se furent unis aux filles des hommes et qu'elles leur eurent donné des enfants. Ce sont ces héros si fameux d'autrefois.

Еванджелин разбираше френски, всъщност това беше родният език на майка ѝ, която бе разговаряла с Еванджелин изключително и само на френски. Но от петнайсет години не бе чувала да се говори на френски.

Гласът на Селестин беше остър, бърз, несдържан, когато повтори думите на английски:

— В ония дни на земята имало великани; а също и след това, когато Божиите синове се свързали с човешките дъщери и те им родили деца; именно те станали могъщите мъже, прочутите мъже.

На английски думите бяха познати на Еванджелин, мястото им в Библията се очерта ясно в съзнанието ѝ. — Това е от „Битие“ — каза тя, облекчена че е разбрала поне частица от казаното от Селестин. — Зная този пасаж. Намира се точно преди „Потопа“.

— Моля? — Селестин погледна Еванджелин, сякаш я виждаше за първи път.

— Пасажът, който цитирахте от „Битие“ — каза Еванджелин. — Добре го познавам.

— Не — отвърна Селестин и изведнъж втренченият ѝ поглед се изпълни с враждебност. — Ти не разбираш.

Еванджелин положи ръка върху ръката на Селестин, за да я успокои, но беше твърде късно — Селестин вече беше обзета от ярост. И прошепна:

— В началото връзките между човеците и Божиите същества били в симетрия. В космоса съществувал ред. Ангелските легиони били строго подредени; мъжете и жените — Божиите любимци, създадени по негов образ и подобие — живеели в блаженство, без болка. Страданието не съществувало; смъртта не съществувала; времето не съществувало. Нямащо причина да съществуват подобни стихии. Вселената била свършено статична и непреклонна в отказа си да се движи напред. Но ангелите не могли да останат така. Започнали да завиждат на хората. Черните ангели изкушили човечеството заради своята гордост, но и за да причинят болка на Господ. И така при ангелите настъпило падение, също както при човека.

Осъзнавайки, че ако позволи на старата монахиня да говори, това ще ѝ навреди още повече, Еванджелин нарочно издърпа писмото изпод треперещите пръсти на Селестин. И като го сгъна и пхна в джоба си, стана и каза:

— Простете, сестро. Не исках да ви тревожа така.

— Вървете си — каза Селестин, цялата разтреперана. — Веднага си вървете и ме оставете на мира.

Объркана и доста поуплашена, Еванджелин затвори вратата на Селестин и едва не затича надолу по тесния коридор към стълбището.

Повечето следобедни дремки на сестра Филомена продължаваха, докато я повикат за вечеря, затова не беше за чудене, че библиотеката се оказа пуста, когато Еванджелин пристигна — камината бе изстинала, а количката беше затрупана с книги, чакащи да бъдат върнати по лавиците. Без да обръща внимание на безразборната купчина книги, Еванджелин се зае да оправи огъня, за да затопли леденото помещение. Сложи два чепати борови пъна на решетката, пъхна под тях намачкани вестници и драсна клечка кибрит. Щом пламъците лумнаха, тя се изправи и приглади полата си с малките си студени ръце, сякаш това движение можеше да ѝ помогне да се съсредоточи. Едно беше сигурно: щеше да ѝ бъде нужно пълно съсредоточаване, за да подреди историята на Селестин. Извади сгънатия лист от джоба на полата си, разгъна го и прочете писмото от г-н Верлен:

„По време на проучвателна дейност за частен клиент вниманието ми беше привлечено от факта, че г-жа Абигейл Олдрич Рокфелер, родоначалничка на фамилията Рокфелер и меценат на изкуствата, може за кратко да си е кореспондирала с игуменката на манастира «Света Роза» — майка Иночента — в годините 1943–1944.“

Не беше нищо повече от невинна бележка за разрешение да се посети манастирът „Света Роза“, от онези писма, каквито институции с колекции от редки книги и рисунки получаваха редовно, от писмата, на каквито самата Еванджелин отговаряше с бърз и категоричен отказ и щом ги изпратеше по пощата, те тутакси биваха забравяни. И все пак тази простичка молба бе обърнала всичко с главата надолу. Еванджелин беше и предпазлива, и напълно изтощена от настойчивото любопитство, което изпитваше към сестра Селестин, г-жа Абигейл Рокфелер, майка Иночента и ангелоложката дейност. Искаше ѝ се да разбере с какво се бяха занимавали родителите ѝ и същевременно копнееше за лукса да остане в неведение. Думите на Селестин отекваха дълбоко в нея, сякаш бе дошла в „Света Роза“ с единствената цел да ги чуе. Дори и така, евентуалната връзка между историята на Селестин и нейната история, накара Еванджелин да изпита дълбока възбуда.

Единственото ѝ успокоение беше, че в библиотеката нищо не помръдваше. Седна до маса край камината, подпря остри лакти на дървената повърхност и опря глава на ръцете си в опит да прочисти мислите си. Макар и огънят да бе пламнал, от камината се процеждаше ледена струйка въздух, създаваше някакво течение от силна топлина и хапещ студ, които странно се смесваха като усещане върху кожата ѝ. Опита доколкото може да построи отново объркания разказ на Селестин. Извади лист хартия и червен маркер от джоба си и нахвърли списък от думи:

Пещера „Дяволското гърло“
Планина Родопи
Битие: 6
Ангелолози.

Имаше ли нужда от напътствие, Еванджелин заприличваше повече на костенурка, отколкото на млада жена — отдръпваше се в някакво прохладно тъмно пространство вътре в себе си, смълчаваше се и чакаше бурята да отмине. Половин час се взира в написаните думи — *Пещера „Дяволското гърло“, Планина Родопи, Битие: 6, Ангелолози*. Ако предния ден някой ѝ беше казал, че думите ще бъдат написани от нея, че ще се сблъскат с нея, когато най-малко ги е очаквала, щеше да се изсмее. Тези думи обаче представляваха стълбовете на историята на сестра Селестин. С ролята на г-жа Абигейл Рокфелер в загатката — както се наемваше в намереното от нея писмо — Еванджелин нямаше друг избор, освен да разгадае връзката.

Макар че импулсивно ѝ се искаше да анализира списъка, докато връзките сами се разкрият по магически начин, Еванджелин се досети за друго. Прекоси вече затоплената библиотека и извади от една лавица огромен атлас на света. Разтвори го върху масата и намери в показалеца думите „Планина Родопи“, а после отгърна на съответната страница в средата на атласа. Родопите се оказаха неголяма планинска верига в югоизточна Европа, простираща се от северна Гърция до южна България. Еванджелин разгледа картата с надеждата да намери препратка към „Дяволското гърло“, но целият район по картата беше

осеян с щриховани петна и триъгълници, които означаваха пресечен терен.

Припомни си споменатото от Селестин — че са влезли в Родопите откъм Гърция и като прокара пръст на юг към заключената между морета гръцка земя, Еванджелин намери точката, където Родопите тръгваха от долините. Зелено и сиво очертаваха зоните край планините и показваха по-ниска населеност. Единствените по-големи пътища като че ли излизаха от Кавала, пристанище на Егейско море, където мрежа от шосета се разклоняваше към по-малки градове и села на север. Придвижи поглед на юг от планинската верига и надолу към полуострова и видя по-познатите названия на Атина и Спарта, места, за които беше чела в уроците по класическа литература. На това място се намираха древните градове, които винаги беше свързвала с Гърция. Никога не беше чувала за отдалечената сребриста планина, която минаваше през най-северната граница — границата с България.

Съзнавайки, че от картата едва ли може да научи повече за този район, Еванджелин се обърна към овехтял от ползване комплект енциклопедии и намери статия за планинската верига Родопи. В средата на страницата откри черно-бяла снимка на зейнала пещера. Под снимката прочете:

„Дяволското гърло“ е пещера, дълбоко проникваща в сърцето на планинската верига Родопи. Като тесен клин, изрязан в огромната скална маса на планината, пещерата се спуска надолу в земята и образува умопомрачителна въздушна шахта в твърдия гранит. Тесният проход се отличава с масивен вътрешен водопад, който се спуска по скалата и най-долу образува подземна река. Поредицата природни ниши в дъното на ждрелото отдавна са източник на легенди. Ранни изследователи съобщават за странни светлини и усещане за еуфория при влизането в тези потайни пещери, явление, което може да се обясни с джобове от естествени газове.

Еванджелин продължи нататък и установи, че през 50-те години „Дяволското гърло“ е обявена от ЮНЕСКО за природна

забележителност и е смятана за част от международната съкровищница заради удивителната си красота и историческото и митологичното ѝ значение за траките, населявали областта през четвърти и пети век преди Христа. Физическите описания на пещерата действително бяха доста интересни, но Еванджелин бе любопитна да разбере повече за историческото и митологично значение на пещерата. Отвори една книга за древногръцката и тракийската митология и след няколко глави с описания на последните археологически разкопки в тракийските руини прочете следното:

Древните гърци вярвали, че „Дяволското гърло“ представлява вход към митологичния подземен свят, през който е преминал Орфей, вожд на тракийското племе кикони, за да спаси Евридика — своята любима — от забравата на Хадес. Според древногръцката митология Орфей е дарил на човечеството музиката, поезията и медицината и често бива смятан за родоначалник на култа към Дионис. Аполон дарил Орфей със златна лира и го научил да свири музика, която да опитомява животни, да вдъхва живот на предмети и да успокоява всички създания, включително обитателите на подземния свят. Според много археолози и историци Орфей изпълнявал пълните с екстаз и мистика обичаи на обикновените хора. Смята се всъщност, че по времена вакханалиите на Дионис тракийците принасяли в жертва човешки същества и оставяли обезчленените трупове да се разлагат в карстовите образувания, които изпълвали ждрелото на „Дяволското гърло“.

Еванджелин продължи задълбочено да чете за историята на Орфей и мястото му в древната митология, но все пак информацията не отговаряше на разказаното от Селестин. Тя не беше споменала нито за Орфей, нито за дионисиевите култови празници, които се смятало, че Орфей вдъхновява. Съвсем ненадейно вниманието ѝ беше напълно изместено, когато премина към следващия абзац:

По време на християнството пещерата „Дяволското гърло“ се смятала за мястото, където паднали разбунтувалите се ангели след изгонването им от рай. Според християните, обитавали тези места, почти отвесното спускане от входа на пещерата било пробито от пламтящото тяло на Луцифер, докато той пропадал през земята в ада — оттам и названието на пещерата. Освен това дълго се смятало, че пещерата е затвор не само за първоначалната група паднали ангели, но и за Божиите синове, често предизвикващите спор създания от псевдоепиграфската „Книга на Енох“. Известни в Библията като Наблюдателите на Енох и Синове на небето, тази група непокорни ангели изгубили Божието благоволение, след като се събрали с жените на човеците и създали хибридите ангелочовеци, наричани нефилими (Исполини) (вж. Битие: 6). След извършеното престъпление Стражите били затворени под земята. За подземния затвор се споменава на много места в Библията. Виж Юда:...

Евангелин остави книгата отворена, стана и отиде до Новата американска Библия, поставена върху дъбова катедра в средата на библиотеката. Разлисти я, мина покрай Сътворението, Падението и убийството на Авел от Каин. Спря на Битие: 6 и прочете:

Като почнаха човеците да се размножават по лицето на земята и им се раждаха дъщери, Божиите синове, като гледаха, че човешките дъщери са красиви, вземаха си за жени толкова от тях, колкото искаха.

И тогава рече ГОСПОД: „Духът, който съм дал на човека, не ще да остане вечно в него; в блуждаенето си той е плът. Затова дните му ще бъдат сто и двацет години“. В ония дни се появиха исполините на земята. При това, след като Божиите синове влизаха при човешки дъщери, и те им раждаха синове, тези бяха ония силни и прочути старовременни мъже. И като видя ГОСПОД, че се

умножава нечестията на човека по земята и че всичко, което мислите на сърцето му въображаваха, беше постоянно само зло, разкол се Господ, че беше направил човека на земята, и огорчи се в сърцето Си. И рече ГОСПОД: „Ще изстребя от лицето на земята човека, когото създадох, ала не само човеците, а и зверовете, влечугите и въздушните птици, — понеже се разкаях, че ги създадох.“

Това беше откъсът, от който Селестин бе цитирала по-рано същия следобед. Въпреки че Еванджелин бе чела стотици пъти тази част от „Битие“ — като момиче, когато майка ѝ четеше на глас „Битие“, то беше първото ѝ голямо и любимо четиво, най-драматичният, катаклизмичен, вдъхновяващ разказ, който някога бе чувала, — тя никога не бе спирала да мисли за тези чудновати детайли: раждането на странните същества, наречени нефилими, осъждането на човеците да живеят само 120 години, разочарованието на Твореца от неговото творение, злото на потопа. През цялото време, докато учеше, в цялата ѝ подготовка за монахиня, през всичките часове на обсъждане на Библията, в които бе участвала с останалите сестри в „Света Роза“, никога не бяха анализирали този пасаж. Тя прочете отново пасажа и спря, за да размисли върху фразата: *„В ония дни, се появиха исполините на земята...“*. После се обърна към „Евангелие от Юда“ и прочете: *„И ангелите, които не се ограничават със своето царство, а напускат истинската си обител, той държал вечно оковани, в мрак, до деня на Страшния съд.“*

Усещайки, че започва да я боли глава, Еванджелин затвори Библията. Мислите ѝ бяха изпълнени с гласа на баща ѝ и тя отново изкачваше стълбите на един студен, пращен склад, а лачените ѝ обувки с каишка меко стъпваха по металните стъпала. Над главата ѝ витаеха заострената форма на крило, сиянието на някакво тяло, странното и красиво присъствие на пленените създания — видения, за които отдавна подозираше, че са плод на собственото ѝ въображение. Мисълта, че тези твари съществуват и че именно те са причината баща ѝ да я доведе в „Света Роза“ беше повече, отколкото можеше да понесе в момента.

Стана и отиде до лавица в задната част на помещението, където в заключен остъклен шкаф имаше цяла редица от подвързани с телешка кожа книги от деветнайсети век. Въпреки че бяха най-старите в библиотеката, донесени в манастира „Света Роза“ в годината на основаването му, книгите бяха съвременни в сравнение с текстовете, анализирани и обсъждани на страниците им. Тя взе ключа от кукичка на стената, отвори шкафа и извади една, внимателно придържайки я в ръце, докато отиваше до широката дъбова маса край камината. Огледа книгата — *„Анатомия на черните ангели“* — и прокара пръсти по меката кожена подвързия с невероятна нежност, страхувайки се да не повреди гръбчето ѝ в своята припряност да я отвори.

След като си сложи тънки памучни ръкавици, Еванджелин внимателно отгърна корицата и надникна вътре, където откри стотици страници с факти за тъмната страна на ангелите. Всяка страница, всяка диаграма, всяка гравюра, беше свързана по някакъв начин с прегрешенията на ангелските създания, които се бяха възпротивили на природния ред. В книгата беше събрано всичко от библейските тълкувания до францисканското становище за екзорсизма. Еванджелин мина набързо през страниците, като спря на разглеждането на демоните от църковната история. Въпреки че никога не се обсъждаше от сестрите и беше енигма за Еванджелин, навремето демоничното било извор на множество теоложки дискусии в църквата. Свети Тома Аквински например приемал за верска догма фактът, че от огъня в небето демоните са способни да създават вятъра, бурите и огъня и жулела. Демонското население — 7 405 926 — се делило на седемдесет и две групи, според Талмуда, но в християнските творби това не се споменаваше директно и тя допускаше, че тази цифра е само догадка, но броят я изуми.

Първите глави на книгата съдържаха историческа информация за ангелския бунт. Хиляди години християни, евреи и мюсюлмани бяха спорили за съществуването на черните ангели. Най-конкретна справка за тях можеше да се намери в „Битие“, но през вековете след Христа, в обръщение имало апокрифни и псевдоепиграфски текстове, които оформили юдео-християнската идея за ангелите. Изобилстваха разказите за ангелски посещения, а заблуждаващите сведения за природата на ангелите в древността се оказаха не по-малко, отколкото в съвременната епоха. Всеобща грешка е например да се бъркат

наблюдателите — които били смятани за изпратени на земята от Господ със специалната цел да шпионират човеците — с разбунтувалите се ангели, с ангелските създания, станали известни чрез „Изгубения рай“, които последвали Луцифер и били прогонени от рая. Наблюдателите били от десетия ред на елоимите, докато Луцифер и разбунтувалите се ангели — дяволът и неговите демони — били от малакимите, което включва по-съвършените ангелски редове. И докато Дяволът бил осъден на вечен огън, наблюдателите били просто пленени за неопределен период от време. Задържани на места, различно превеждани като яма, дупка, пещера и ад, те очаквали свободата.

След като чете известно време, Еванджелин установи, че неволно е притиснала страниците на книгата към дъбовата маса. Погледът ѝ се плъзна от книгата към вратата на библиотеката, където само преди часове бе съгледала за пръв път Верлен. Беше невероятно странен ден; заниманията със сутрешния ѝ тоалет, та чак до сегашното ѝ състояние на тревожност приличаха повече на сън, отколкото на действителност. Верлен беше нахлул в живота ѝ с такава сила, че приличаше — също като спомените за семейството ѝ — по-скоро на творение на ума ѝ, едновременно реално и нереално.

Тя извади писмото му от джоба си, приглади го върху масата и отново го прочете. Имаше нещо в маниера му — неговата прямота, осведомеността му, интелигентността му, — което бе пропуснало черупката, в която Еванджелин бе живяла през последните години. Видът му ѝ припомни, че навън, оттатък манастирските земи, съществува друг свят. В долната част на писмото, под надраскания набързо подпис, той бе написал небрежно телефонен номер и адрес. Еванджелин осъзна, че въпреки дълга си към сестрите и опасността да бъде разкрита трябваше отново да разговаря с него.

Чувство за нещо неотложно обзе Еванджелин, докато вървеше през пълното вече преддверие на първия етаж. Забърза покрай провеждащата се в момента среща за молитвените партньорки в Залата на вечния покой и покрай Центъра за художествени занаяти на „Света Роза от Витербо“, където имаше занимания по ръкоделие. Не спря в общата съблекалня да потърси жакета си, не спря и до канцеларията „Мисия и новопостъпващи“, за да провери дали има поща за деня. Не спря дори да се увери дали е в ред графикът за молитвите. Просто

излезе от главния вход и се запъти към големия тухлен гараж в южната страна на двора, където извади връзка с ключове от сива метална кутия на стената и запали манастирската кола. Еванджелин знаеше от опит, че единственото истински уединено място за Францисканската сестра на непрестанното преклонение в манастира „Света Роза“ беше в кафявата лимузина.

Убедена беше, че никой не би възразил срещу това тя да вземе манастирската кола. Всекидневната задача да отива с колата до пощата беше задължение, което тя с нетърпение очакваше. Всеки следобед Еванджелин събираше кореспонденцията на „Света Роза“ в памучна торба и тръгваше по шосе 9 — Запад, двулентов път, който се виеше като змия успоредно на река Хъдсън. Не бяха много сестрите с шофьорски книжки и затова Еванджелин сама бе предложила да поеме и други задължения, освен пощата: да купува лекарствата по лекарско предписание, да зарежда с канцеларски материали и да избира подаръци за рождените дни на сестрите.

Някои следобеди Еванджелин прекосяваше реката по металния мост Кингстън-Райнклиф и се насочваше към окръг Дъчес. Намаляваше скоростта, докато минаваше по моста, спускаше прозореца на колата и се взираше в именията, пръснати като гигантски гъби на двата бряга — манастирски земи на различни религиозни общности, включително кулите на манастира „Света Роза“ и, някъде около завоя, имението на Вандербилт сред обширни земи. Тук, от високото, погледът ѝ стигаше километри надалеч. Усети как колата леко се помести от вятъра и панически потрепери. Толкова високо бе стигнала над водата, че, поглеждайки надолу, в миг осъзна какво би почувствала, ако вземеше да полети. Щеше да направи обратен завой и отново да подкара назад към другата страна, оставяйки погледа си да се рее към тъмносиния гръбнак на планините Катскилс, който се издигаше на запад в небето. Започнало беше да вали сняг, който се носеше и разпиляваше на вятъра. Отново, докато мостът я отнасяше все по-високо над земята и перилата сякаш я издигаха, тя изпита онова приятно чувство на безтегловност, усещане за световъртеж, подобен на чувството ѝ в някои сутрини в молитвения параклис — неподправена почит към безбрежността на сътворението.

Еванджелин разчиташе на следобедните пътувания да прочисти главата си. Преди днешния ден мислите ѝ неотклонно се обръщаха към

бъдещето, което сякаш се простираше пред нея като безкраен, задимен коридор и тя можеше да върви вечно по него, без да е сигурна за посоката. Сега, когато тръгна по шосе 9 — Запад, тя не помисли за нищо друго, освен за чудноватия разказ на Селестин и спонтанното нахлуване на Верлен в живота ѝ. Искаше ѝ се баща ѝ да е жив, за да го пита какво той, с целия му опит и цялата му мъдрост, би я посъветвал да направи в подобна ситуация.

Свали прозореца и остави ледения въздух да изпълни колата. Въпреки факта, че беше средата на зимата и тя бе излязла от манастира без жакет, кожата ѝ гореше. Дрехите ѝ се пропиха с пот и тялото ѝ лепнеше. Зърна лицето си в огледалото за обратно виждане — цялата ѝ шия бе покрита с червени петна с амебовидна форма, от които бледата ѝ кожа беше станала алена. Последния път, когато ѝ се бе случило същото, бе в годината, когато умря майка ѝ, а тя страдаше от цял куп необясними алергии, които до една изчезнаха след пристигането ѝ в „Света Роза“. Годините на съзерцание навярно я бяха оградили със слой на спокойствие и душевен комфорт, но не бяха спомогнали почти с нищо да я подготвят да се изправи срещу миналото си.

Свърна от главното шосе и подкара по тесен, виещ се път, който водеше към Милтън. Не след дълго израсналите нагъсто дървета намаляха, гората рязко свърши, като отрязана с нож, и се разкри ширнал се небесен свод, обсипан със сняг. На главната улица тротоарите бяха пуси, сякаш снегът и студът бяха прогонили всички по домовете им. Еванджелин спря на бензиностанцията, напълни колата с безоловен бензин и влезе вътре да използва телефона. С треперещи пръсти пусна четвърт долар, набра номера, написан от Верлен и зачака, а сърцето в гърдите ѝ щеше да се пръсне. Телефонът иззвъня десет, дванайсет, четиринайсет пъти. Накрая тя остави слушалката и си взе монетата. Верлен го нямаше.

Запали колата и погледна часовника до скоростомера. Беше почти седем. Пропуснала беше следобедните задачи и вечерята. Сестра Филомена сигурно я чакаше да се върне с обяснение за отсъствието си. Натъжена, тя се чудеше какво ѝ става — да дойде до града, за да позвъни на мъж, когото не познава, за да разговарят по въпрос, което той би взел за абсурден, ако не и безумен. Тъкмо Еванджелин се готвеше да обърне колата и да се върне в „Света Роза“, когато го видя. Отсреща, в рамката на заскрежения прозорец, тя съгледа Верлен.

„Бар и грил Милтън“,
Милтън, щата Ню Йорк

Как бе разбрала Еванджелин, че има нужда от нея — че се е наранил и не може да се придвижи, и че до момента вече е доста пиян с мексиканската бира — беше нещо, което Верлен сметна за чудотворна интуиция, навярно дори номер, научен от нея през годините в манастира, нещо, което изобщо не бе в състояние да осъзнае. Независимо от всичко, тя беше там и бавно се приближаваше до вратата на кръчмата, с прекалено свършена стойка, подстриганата ѝ коса бе прибрана зад ушите, а черните ѝ дрехи напомняха, стига да дадеше воля на въображението си, на мрачното облекло на момичетата, с които си уреждаше срещи в колежа — онези тъмни, артистични, загадъчни момичета, които разсмиваше, но не можеше да убеди да спят с него. Само след секунди Еванджелин прекоси салона на бара и седна срещу него — неземна жена с огромни зелени очи, която очевидно никога до този момент не беше ходила на място като „Бар и грил Милтън“.

Той видя как тя се взира над рамото му и възприема сцената, насочвайки поглед към билиардната маса, джубокса и дъската за стрелички. Еванджелин сякаш нито забелязваше, нито я беше грижа, че изглежда абсурдно сред тази тълпа. Като го огледа така, както се оглежда ранена птица, тя сбърчи вежди и зачака Верлен да ѝ разкаже какво го е сполетяло в часовете след срещата им.

— Имаше проблем с колата ми — започна Верлен, избягвайки по-сложната версия за плачевното му състояние. — И дойдох пеша до тук.

Непресторено удивена, Еванджелин възкликна:

— В тази буря?

— Повечето време вървах по пътя, но май се изгубих.

— Това са осем километра — каза тя с нотка на скептицизъм в гласа. — Учудвам се, че не сте премръзнали до смърт.

— На половината път ме взеха на стоп. Добре, че стана така, иначе сигурно още щях да съм там с премръзнал задник.

Еванджелин продължи да го изучава сякаш прекалено дълго и той се зачуди дали не е възмутена от езика му. Беше монахиня все пак

и той трябваше да опита да говори с известна сдържаност, но му беше невъзможно да я разгадае. Тя беше твърде различна от неговата — признаваше, стереотипна — представа за една монахиня. Беше млада, опака и прекалено хубава, за да се впише в профила, който мислено си бе изградил за строгите и без капчица чувство за хумор сестри на непрестанното преклонение. Не разбираше как го прави, но имаше нещо у Еванджелин, което го караше да се чувства така, сякаш не може да обели и дума.

— А вие защо сте тук? — попита я той с надеждата, че хуморът му ще се окаже уместен. — Не трябваше ли да се молите, да вършите добрини или нещо друго?

Тя се засмя на шегата му и каза:

— Всъщност дойдох в Милтън, за да ви се обадя.

Негов ред беше да се удиви. Никога не бе допуснал, че тя може да поиска отново да го види.

— Шегувате се.

— Съвсем не — отговори Еванджелин и отметна кичур тъмна коса от очите си. Беше станала сериозна. — В „Света Роза“ няма личен живот. Не бих рискувала да ви се обадя оттам. Пък и исках да ви питам за нещо, което да остане между нас. Това е много деликатен въпрос, за който се надявам да ме посъветвате. Относно намерената от вас кореспонденция.

Верлен отпи от Короната си, поразен от факта колко уязвима изглеждаше тя, седнала на ръба на стола в бара, очите ѝ почервенели от гъстия цигарен дим, дългите ѝ пръсти без пръстени и напукани от зимния студ.

— Нямам какво повече да ви кажа — каза той.

— Тогава не бихте имали нищо против — продължи тя, като се наведе през масата — да ми кажете къде намерихте писмата?

— В архив с лични документи на Абигейл Рокфелер — каза Верлен. — Писмата не бяха включени в каталога. Изобщо ги бяха пропуснали.

— И ги откраднахте? — попита Еванджелин.

Верлен усети как се изчервява при забележката на Еванджелин.

— Взех ги временно. Ще ги върна веднага, щом разбера смисъла им.

— И колко писма са?

— Пет. Писани са за период от пет седмици през 1943 година.

— И всичките от Иночента?

— Нито едно от Рокфелер нямаше в пакета.

Еванджелин срещна погледа на Верлен, изчакайки го да продължи. Напрежението в очите ѝ го стресна. Навярно заради интереса ѝ към неговата работа — проучването му беше подценявано дори от Григори, — или може би заради непринудените ѝ маниери, но той усети как се старае да ѝ достави удоволствие. Всичките му страхове, разочарованието му, усещането за безполезност, което носеше у себе си, се бяха изпарили.

— Трябва да знам дали в писмата има нещо за сестрите в „Света Роза“ — каза Еванджелин и го отклони от мислите му.

— Не мога да съм сигурен — отвърна Верлен и се облегна на стола си. — Но според мен няма.

— А има ли нещо за помощничка в работата на Абигейл Рокфелер? Нещо за манастира, за църквата или за монахините?

Верлен остана озадачен от посоката, в която го водеше Еванджелин.

— Не съм запометил писмата, но от това, което си спомням, няма нищо за монахините в „Света Роза“.

— Но в писмото на Абигейл Рокфелер до Иночента — каза Еванджелин и повиши глас над музиката от джубокса, защото спокойствието започна да ѝ изневерява — тя споменава специално сестра Селестин: *„Селестин Клошет ще пристигне в Ню Йорк в началото на февруари“*.

— Селестин Клошет е била монахиня? Цял следобед се опитвам да разбера коя е била Селестин.

— Тя е монахиня — натърти Еванджелин, снишавайки глас, така че едвам се чуваше заради музиката. — И е съвсем жива. След като си тръгнахте, отидох да я видя. Възрастна е и не е много добре, но знаеше за кореспонденцията между Иночента и Абигейл Рокфелер. Знаеше за споменатата в писмото експедиция. Каза доста страшни неща за...

— За кое? — попита Верлен, с всяка секунда все по-заинтригуван. — Какво каза?

— Не разбрах точно — отвърна Еванджелин. — Сякаш ми говореше с гатанки. Когато опитах да сглобя смисъла им, стана още по-неясно.

Верлен се разкъсваше между импулса да прегърне Еванджелин, чието лице бе побеляло като платно, и желанието да я разтърси. Вместо това той поръча още две бири и плъзна по масата преписаното на ръка писмо на Рокфелер.

— Прочетете пак това. Може би Селестин Клошет е донесла някаква находка от планината Родопи в манастира „Света Роза“? Разказа ли ви тя нещо за експедицията? — И като забрави, че едва я познава, той се присегна през масата и докосна ръката ѝ. — Искам да ви помогна.

Еванджелин издърпа ръката си от неговата, изглежда го подозрително и хвърли поглед на часовника си.

— Не мога да остана. Вече доста закъснях. Очевидно не знаете за тези писма много повече от мен.

След като келнерката остави пред тях двете бири, Верлен каза:

— Трябва да има още писма, поне още четири. Иночента явно е отговаряла на Абигейл Рокфелер. Вие можете да ги потърсите. А може и Селестин Клошет да знае къде се намират.

— Г-н Верлен — започна заповеднически Еванджелин, което изненада Верлен като пресилено, — изразих съчувствие към вашето изследване и желанието ви да изпълните заявката на клиента си, но не мога да участвам в подобно нещо.

— Това няма нищо общо с клиента ми — каза Верлен и отпи голяма глътка от бирата си. — Клиентът ми се казва Пърсивал Григори. Всъщност Григори просто беше поръчал на двама главорези да разбият колата ми и да вземат всички материали от проучването. Той търси нещо и ако това нещо е кореспонденцията, която ние сме открили — за която между другото не съм му казвал, — значи трябва да я пооткрием преди него.

— Разбили са колата ви? — каза Еванджелин недоверчиво. — Затова ли не можете да мръднете от тук?

— Няма значение — каза Верлен, надявайки се да не изглежда обезпокоен. — Е, всъщност има значение. Трябва да ви помоля да ме откарате до гарата. И искам да знам какво е донесла Селестин със себе си в Америка. Манастирът „Света Роза“ е единственото възможно място, където да са писмата. Ако можете да ги намерите — или поне да ги видите, — ще разбера за какво става дума.

Изржението на Еванджелин поомекна, сякаш преценяваше внимателно молбата му. Накрая каза:

— Не мога да ви обещаю нищо, но ще потърся.

На Верлен му се прииска да я прегърне, да й каже колко е щастлив, че се е запознал с нея, да я помоли да се върне с него в Ню Йорк и да започнат работата си още същата нощ. Но като видя колко се разтревожи тя от вниманието му, реши да не го прави.

— Елате — каза Еванджелин и взе ключовете за колата от масата. — Ще ви откарам до гарата.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин беше пропуснала общата вечеря в столовата, точно както беше пропуснала и обяда, и сега умираше от глад. Знаеше, че стига да потърси, все щеше да намери нещо за ядене в кухнята — хладилниците с индустриални размери бяха винаги пълни с табли с останала храна, — но от мисълта за храна й стана зле. Без да обръща внимание на глада си, тя подмина стълбите към столовата и продължи към библиотеката.

Когато отвори вратата на библиотеката и запали лампите видя, че в нейно отсъствие помещението беше почистено: коженият регистър (оставен следобеда отворен върху дървената маса) беше вече затворен; натрупаните върху кушетката книги бяха върнати на местата си; грижлива ръка бе минала плюшените пътеки с прахосмукачка. Очевидно някоя от сестрите я беше покрила. Почувства се виновна и се закле следващия следобед да почисти двойно повече, а също и да поеме доброволно прането, макар че с изобилието от униформи за ръчно пране това беше противна задача. Грешно беше да оставя своята работа на другите. Когато някоя от монахините отсъстваше, останалите поемаха товара.

Еванджелин остави торбата върху кушетката и приклепна пред камината да я запали. След малко по пода запълзя разсеяна светлина. Младата жена потъна в меките възглавници на кушетката, праметна крак върху крак и опита да подреди разбърканите фрагменти от деня. Беше такава изключителна плетеница от сведения, че бе трудно да я подреди в главата си. Огньят пламтеше толкова успокояващо и денят

зад нея бе толкова уморителен, че Еванджелин се опъна върху кушетката и скоро заспа.

Някаква ръка на рамото ѝ я сепна и тя се събуди. Седна и установи, че сестра Филомена е застанала до нея и я гледа строго.

— Сестра Еванджелин — започна Филомена, все още докосвайки рамото ѝ. — Какво правите?

Еванджелин примигна. Толкова дълбоко беше заспала, че едвам се ориентираше. Стори ѝ се, че вижда библиотеката — с лавиците с книги и просветващия огън — някъде изпод дълбока вода. Бързо спусна крака на пода и седна.

— Както сигурно съзнавате — каза Филомена и седна на кушетката до Еванджелин, — сестра Селестин е една от най-старите членки на нашата общност. Не зная какво се е случило тази сутрин, но тя е абсолютно разстроена. Прекарах с нея целия следобед. Не беше лесно да я успокоя.

— Много съжалявам — каза Еванджелин и усети как при споменаването на Селестин чувствата ѝ се наместиха. — Отидох да я питам за нещо, което намерих в архивите.

— Когато я видях следобед, беше в особено състояние — каза Филомена. — Какво сте ѝ казали?

— Изобщо не съм имала намерение да я разстройвам — каза Еванджелин. Порази я глупостта ѝ, че се опита да говори със Селестин за писмата. Наивно беше да вярва, че тя може да запази в тайна подобен неясен разговор.

Сестра Филомена се вторачи в Еванджелин, сякаш да премери готовността ѝ да помогне.

— Тук съм да ви кажа, че Селестин иска отново да разговаря с вас — изрече накрая тя. — И да ви помоля да ми докладвате за всичко, което стане в килията на Селестин.

Еванджелин реши, че това поведение е странно и не проумяваше какви могат да са мотивите на Филомена, но кимна в знак на съгласие.

— Няма да ѝ позволим отново да се преумори. Моля бъдете предпазливи какво ще ѝ кажете.

— Добре — отговори Еванджелин, стана и изтупа прашинките от кушетката полепнали по пуловера и полата си. — Веднага отивам.

— Обещайте ми — каза строго Филомена, докато извеждаше Еванджелин през вратата, — че ще ме информирате за всичко, което

Селестин ви каже.

— Но защо? — попита Еванджелин, сепната от припряността на Филомена.

При тези думи Филомена спря, сякаш се бе опомнила.

— Селестин не е така силна, както изглежда, дете мое. Не искаме да я излагаме на опасност.

През часовете от последното посещение на Еванджелин бяха преместили Селестин в леглото ѝ. Вечерята ѝ — пилешки бульон, бисквити и вода — стояха непокътнати върху табличка на масата до леглото. Овлажнителят пускаше пара във въздуха и цялата стая тънеше във влажна мъгла. Инвалидната количка бе преместена в ъгъла на стаята до прозореца, изоставена. Спуснатите завеси придаваха на помещението вид на стерилна, мрачна болнична стая — ефект който се засили, когато Еванджелин затвори вратата тихо след себе си, приключвайки с шума, идващ от сестрите в коридорите.

— Влез, влез! — покани я Селестин и махна на Еванджелин да приближи до леглото.

Селестин скръсти ръце на гърдите си. Внезапно на Еванджелин ѝ се прииска да обгърне с ръка белите, крехки пръсти на Селестин, да ги защити, макар да не знаеше от какво. Филомена имаше право: Селестин беше болезнено крехка.

— Искали сте да ме видите, сестро — каза Еванджелин.

С голямо усилие Селестин се изтегли нагоре по натрупаните възглавници.

— Трябва да те помоля да ме извиниш за поведението ми по-рано този следобед — каза тя и пресрещна погледа на Еванджелин. — Не зная как да го обясня. Просто не съм говорила за тези неща от много, много години. Беше съвсем изненадващо да установя, че въпреки времето събитията от моята младост са все още живи и толкова ме разстройват. Тялото може да остарее, но душата остава млада, както Бог я е създал.

— Няма нужда да се извинявате — каза Еванджелин и докосна ръката на Селестин, тънка като вейка под тъканта на нощницата. — Аз сбърках, като ви разстроих.

— Наистина... — каза Селестин и гласът ѝ се втвърди, сякаш черпеше сили от някакъв резервоар на гнева. — Просто не бях подготвена. Тези събития не се бяха изправяли пред мен от много, много години. Знаех, че ще настъпи момент, когато да ви го разкажа. Но очаквах да се случи по-нататък.

Селестин отново я смути. Явно намираше как да изкара Еванджелин от равновесие, да разстрои деликатното ѝ чувство за хармония по най-обезпокрителен начин.

— Ела — каза Селестин и огледа стаята. — Дръпни насам оня стол и седни до мен. Имам много да разказвам.

Еванджелин взе от ъгъла дървен стол и го пренесе до леглото на Селестин, където седна и заслуша внимателно немощния глас на монахинята.

— Струва ми се знаеш — започна Селестин, — че съм родена във Франция, където получих и образованието си, след което дойдох в манастира „Света Роза“ през Втората световна война.

— Да — отвърна тихо Еванджелин. — Известно ми беше.

— Може също да знаеш — Селестин поспря и срещна погледа на Еванджелин, сякаш да види дали не я осъждат, — че оставих всичко — моята работа и моята страна — в ръцете на нацистите.

— Според мен, войната е принудила мнозина да потърсят убежище в Съединените щати.

— Аз не търсех убежище — продължи Селестин, натъртвайки всяка дума. — Лишенията на войната бяха сериозни, но аз вярвах, че ще мога да оцелея и ако остана там. Може и да не ти е известно, но във Франция не бях ръкоположена за сестра. — Тя се изкашля в кърпичката си. — Положих клетвите си в Португалия, на път за Съединените щати. Преди това бях член на друг орден, с много от същите цели като нашите тук. Само че — за момент Селестин задържа мислите си — там имавме различен подход към постигането им. През декември 1943 година аз избягах от тази група.

Еванджелин загледа как Селестин се поизправи в леглото и отпи от чашата вода.

— Напуснах групата — повтори накрая Селестин. — Но те не бяха приключили с мен. Преди да ги напусна, трябваше да изпълня една последна задача. Членовете на тази група ме инструктираха да

донеса в Америка едно куфарче и да го предам на връзката ни в Ню Йорк.

— Аби Рокфелер — осмели се да каже Еванджелин.

— Отначало г-жа Рокфелер беше само богата дарителка, която посещава събранията ни в Ню Йорк. Като много други жени от висшето общество и тя участваше в качеството си на най-обикновен наблюдател. Допускам, че проявяваше такъв интерес към ангелите, какъвто богатите проявяват например към орхидеите — голям ентусиазъм и малки реални познания. Честно казано, не мога да твърдя къде са били истинските ѝ интереси преди войната. Когато избухна войната обаче, тя стана съвсем искрена в ангажиментите си. Поддържаше жива нашата работа. Г-жа Рокфелер изпращаше в Европа апаратура, превозни средства и пари, за да ни помага. Нашите учени не бяха открито присъединени към никоя страна във войната — по душа ние си останахме пацифисти, частно финансирани, каквито бяхме от самото начало.

Селестин примигна, сякаш някаква мушица ѝ бе влязла в окото, а после продължи:

— И така, както можеш да предположиш, частните дарители бяха от съществено значение за нашето оцеляване. Г-жа Рокфелер приюти нашите членове в Ню Йорк, като заплати пътуването им от Европа, посрещна ги на пристанището, осигури им убежище. Именно с нейна подкрепа успяхме да предприемем най-голямата си мисия — експедиция в дълбините на земята, до самия център на злото. Пътуването се планираше от много години, откакто бе открит писмен документ със сведения за предишно влизане в пещерата. Това станало известно през 1919 година. През 1943 година беше предприета втора експедиция. Беше рисковано да се пътува през планините, докато над Балканите падаха бомби, но — с отличната помощ на г-жа Рокфелер — бяхме добре подготвени. Може да се каже, че през войната г-жа Рокфелер беше нашият ангел пазител, макар и да не са много онези, които биха признали чак това.

— Но вие напуснахте — промълви Еванджелин.

— Да, напуснах — потвърди тя. — Няма да се впускам в подробности за мотивите си, но е достатъчно да кажа, че не исках повече да участвам в нашата мисия. Знаех, че съм приключила още преди да пристигна в Америка.

Пристъп на кашлица попречи на Селестин да продължи. Еванджелин ѝ помогна да седне и ѝ подаде вода.

— В нощта, когато се върнахме от планината — продължи Селестин, — ни сполетя ужасна трагедия. Серафина, моят ментор, жената, която ме прие, когато бях на петнайсет, и която ме обучи, беше компрометирана. Обичах дълбоко д-р Серафина. Тя ми осигури възможността да уча и да напредвам така, както малко момичета на моята възраст са успявали. Д-р Серафина вярваше, че мога да бъда от най-добрите. По традиция нашите членове са монаси и учени и затова академичните ми умения — бях много прилежна в училище, с работни познания по много от древните езици — бяха особено привлекателни за тях. Д-р Серафина обещаваха, че след експедицията ще ме приемат като пълноправен член, давайки ми достъп до необятните си ресурси, както духовни, така и интелектуални. Д-р Серафина ми беше много скъпа. След онази нощ цялата ми работа изведнъж изгуби смисъл. Аз съм виновна за случилото се с д-р Серафина.

Еванджелин виждаше, че Селестин е силно разстроена и се чудеше как да я успокои.

— Несъмнено сте направили всичко, което е било по силите ви.

— В ония дни имаше много мъка. Може би сега е трудно да си го представиш, но в Европа измираха милиони. Тогава имах чувството, че мисията ни в Родопите е възможно най-важната за живота мисия в момента. Не разбирах степента на случващото се в света като цяло. Интересувах се само моята работа, моите цели, личния ми напредък, каузата ми. Надявах се да направя впечатление на членовете на съвета, които решаваха съдбата на млади учени като мен. Разбира се, не е трябвало да бъда сляпа.

— Простете, сестро — обади се Еванджелин. — Но още не проумявам — каква мисия? Какъв съвет?

Еванджелин забелязваше растящото напрежение в израза на Селестин, докато разсъждаваше върху въпроса ѝ. Монахинята прокара съсухрените си пръсти по ярките цветове на плетеното одеяло.

— Ще ти го кажа направо, както ми го казваха моите учители — изрече накрая Селестин. — Само учителите ми имаха предимството да ме представят на други като мен и да ми показват притежанията на Дружеството за ангелология в Париж. Там ми беше предоставено неопровержимо доказателство, което можех да видя и докосна, вярвай

на думите ми. Учителите ми можеха внимателно да ме напътстват в света, който сега ще ти разкрия — нещо, което лично аз не съм способна да направя за теб, дете мое.

Еванджелин започна да говори, но един поглед от страна на Селестин рязко я прекъсна.

— Накратко — каза Селестин, — ние сме във война.

Неспособна да реагира, Еванджелин впери очи в жената пред себе си.

— Това е война на духа, която се разиграва на сцената на човешката цивилизация — каза Селестин. — Ние продължаваме започнатото много отдавна, още когато са се родили исполините, наричани нефилими. Те живеели на земята и тогава, живеят и днес. Човечеството се е борило с тях тогава, борим се с тях и сега.

Еванджелин каза:

— Екстраполирате върху „Битието“.

— Вярваш ли в буквалния смисъл на словата от Библията, сестро? — попита рязко Селестин.

— На тях са основани клетвите ми — отвърна Еванджелин, стресната от бързината, с която Селестин изстреля това срещу нея, от нотката на упрек в гласа ѝ.

— Има такива, които тълкуват шеста глава от „Битие“ като метафора, като притча. Аз не я тълкувам така; зная, че е нещо друго.

— Но ние никога не говорим за тези създания, за тези исполини. Нито веднъж не съм чула да се споменават от сестрите в „Света Роза“.

— Исполини, нефилими, прочутите — такива са били древните имена за децата на ангелите. Според учените от ранното християнство ангелите не са били от материя. Те ги характеризират като сияйни, спектрални, осветени, изчезващи, безтелесни, сублимни. Ангелите са били пратеници на Бога, безбройни, създадени да пренесат волята му от едно царство в друго. Човеците, създадени по-несъвършени — създадени по образ и подобие на Бога, но от глина, — можели само да наблюдават в страх огнената безплътност на ангелите. Те били повисши създания, характеризиращи се с лъскави тела, бързина и свещена цел, красотата им подходдала на ролята на посредници между Господ и сътвореното от него. По-късно някои от тях, неколцина бунтовници, се смесили с човечеството. Резултатът бил нещастен: появили се нефилимите.

— Смесили се с човечеството? — попита Еванджелин.

— Жените родили деца от ангелите. — Селестин поспря и потърси погледа на Еванджелин, за да е сигурна, че младата жена я разбира. — Техническите подробности на смесването отдавна са предмет на задълбочено изследване. Векове наред църквата отрича, че изобщо е имало възпроизвеждане. Пасажът в „Битие“ е смущаващ за онези, които смятат, че ангелите нямат физически атрибути. За да обясни този феномен, църквата твърди, че репродуктивният процес между ангелите и човеците е бил асексуален, смесване на духа, от което жените придобиват деца, при което отрочето е зло, вместо да е свято, нещо като противоположност на непорочното зачатие. Моята учителка, същата д-р Серафина, която споменах, смяташе това за върховна безсмислица. Като се възпроизвеждат чрез жените, твърдеше тя, ангелите доказват, че са физически същества, способни на сексуална връзка. Според нея ангелското тяло е по-близко до човешкото тяло, отколкото се предполага. По време на нашата работа ние документирахме гениталиите на един ангел, като направихме снимки, с които да докажем веднъж и завинаги, че ангелските същества са как да го кажа? — надарени със същото „оборудване“ като човеците.

— Имате снимки на ангел? — попита Еванджелин, — този път любопитството ѝ надделя.

— Снимки на ангел, убит през десети век, мъж. Ангелите, които се влюбват в човешките жени, във всеки случай са били мъжки ангели. Но това не изключва възможността за женски членове на небесното войнство. Твърди се, че една трета от наблюдателите не се влюбвали. Тези покорни създания се върнали на небето, в небесния си дом, където са и до ден-днешен. Подозирам, че това са били женските ангели, които не били изкушени като мъжките ангели.

Селестин пое дълбоко и мъчително дъх и се намести в леглото, преди да продължи.

— Ангелите, които останали на земята, били изключителни в много отношения. Винаги ми е изглеждало чудно колко са приличали на човеците. Непокорството им било израз на свободна воля — съвсем човешко качество, напомнящо за необмисления избор на Адам и Ева в Райската градина. Непокорните ангели били способни и на една уникална човешка разновидност на любовта — те обичали всеотдайно,

сляпо и безразсъдно. Всъщност те заменили небето за страстта, сделка, която трудно може да бъде разбрана, особено след като ти и аз сме изоставили всяка надежда за подобна любов.

Селестин се усмихна на Еванджелин, сякаш ѝ съчувстваше за очаквания я живот без любов.

— Те са удивителни в това отношение, не мислиш ли? Заради способността им да чувстват и страдат от любов човек изпитва симпатия към заблудите им. Небето, обаче, не показало подобна симпатия. Наблюдателите били безмилостно наказани. Отрочетата от съединяването на ангелите с жените били чудовищни създания, които донесли огромни страдания на света.

— И вие вярвате, че те още са между нас — уточни Еванджелин.

— Зная, че са още между нас — каза в отговор Селестин, — но през вековете са еволюирали. В днешно време тези създания се прикриват под нови и различни имена. Те се крият под егидата на древни родове, свръхбогатство и скрили следите си корпорации. Трудно е да си представи човек, че живеят сред нас, но ти казвам: щом отвориш очите си за тяхното присъствие, ще откриеш, че са навсякъде.

Селестин погледна изпитателно Еванджелин, сякаш да прецени доколко възприема тази информация.

— Ако бяхме в Париж, щях да мога да ти предоставя конкретни и неопровержими доказателства — щеше да прочетеш свидетелства на очевидци, навярно дори да видиш снимки от експедицията. Щях да ти обясня огромния и прекрасен принос на мислителите ангелолози през вековете: Свети Августин, Тома Аквински, Милтън, Данте — и пред теб щеше да се появи чиста и искряща нашата кауза. Щях да те преведа през мраморните салони до залата, където се съхраняват историческите записи. Пазехме най-сложните, прецизно начертани схеми, поставящи всеки ангел на точното му място. Такива творби осигуряват реда във вселената. Френският ум е изключително подреден — творчеството на Декарт е доказателство за това, не произходът — и нещо в тези системи бе изключително утешително за мен. Чудя се дали и ти би ги възприела така?

Еванджелин не знаеше как да реагира, затова изчака още обяснения.

— Но времената, разбира се, са се променили — каза Селестин. — Навремето ангелологата е била един от най-големите клонове на

теологията. Навремето кралете и папите отговаряли за творбите на теолозите и плащали на велики художници да рисуват ангелите. Навремето най-бляскавите учени на Европа дискутирали йерархията и целите на Божието войнство. А сега ангелите нямат място в нашата вселена.

Селестин се наведе към Еванджелин, сякаш черпеше нови сили, като споделяше тази информация.

— Но докато навремето ангелите били носители на красотата и доброта, сега, в наше време, те нямат място. Материализмът и науката са ги прогонили в небитието, една сфера, неопределена като чистилицето. Било е време, когато хората вярвали безрезервно, интуитивно в ангелите не с умовете, а с душите си. Сега ни трябват доказателства. Трябват ни материални, научни данни, които да докажат без съмнение тяхното съществуване. А каква криза би настъпила, ако доказателството съществува! Какво би се случило според теб, ако материалното съществуване на ангелите бъде доказано?

Селестин потъна в мълчание. Навярно се уморяваше или може би просто се беше потопила в мислите си. Еванджелин, наопаки, започваше да се безпокои. Обратът, който бе взел изцяло рационалният разговор със Селестин, заплашително противоречеше на митологията, която Еванджелин бе проучвала малко по-рано следобед. Тя се бе надявала да открие причина да отхвърли съществуването на тези чудовищни създания, а не да го потвърди. А Селестин изглежда отново изпадаше във възбуда, както бе станало по-рано същия следобед.

— Сестро! — започна Еванджелин, надявайки се Селестин да признае, че всичко, което бе казала, е илюзия, метафора за нещо практично и безвредно. — Кажете, че не говорите сериозно.

— Време е за хапчетата ми — каза Селестин и посочи масата. — Можеш ли да ги донесеш?

Като се обърна към масата, Еванджелин се вцепени. Там, където по-рано следобед имаше купчина книги, сега се виждаха много шишенца с лекарства, достатъчно, за да се предположи, че Селестин отдавна страда от сериозно заболяване. Еванджелин взе да разгледа един от оранжевите пластмасови флакони. На етикета бе написано името на Селестин, дозировката и названието на лекарството — низ от непроизносими срички, които Еванджелин никога не беше чувала. Тя се радваше на добро здраве; неотдавнашната ѝ простуда, засегнала

гърдите, беше единственият ѝ опит с болестите. Баща ѝ беше в цветущо здраве до момента на смъртта си, а майка ѝ беше изчезнала в разцвета си. Еванджелин със сигурност никога не бе виждала някого така съсипан от болест. Порази я фактът, че не бе помисляла за сложните комбинации от лекарства, нужни да поддържат и облекчават състоянието на едно съсипано тяло. Засрами се от своята безчувственост.

Еванджелин отвори чекмеджето на масата. Там намери брошура, в която се описваха възможните странични ефекти на лекарствата за рак и, закачено за него, листче с имената на лекарствата и графика на вземане. Еванджелин задържа дъх. Защо не ѝ бяха казали, че Селестин е болна от рак? Беше толкова егоистично погълната от собственото си любопитство, че състоянието ѝ бе убегнало. Седна до Селестин и отброи предписаната доза.

— Благодаря — каза Селестин, взе хапчетата и ги глътна с малко вода.

Еванджелин бе обзета от угризения заради своята слепота. Устояла бе на желанието си да зададе прекалено много въпроси на Селестин и все пак отчаяно искаше да бъде информирана за всичко, което монахинята ѝ бе казала по-рано през деня. Дори и сега, като гледаше как Селестин се мъчи да преглътне таблетките, изпита ужасното желание да запълни празнините. Прииска ѝ се да разбере за връзките между манастира, богатата им покровителка и изучаването на ангелите. И нещо повече, нужно ѝ беше да разбере как е станала част от тази странна мрежа от асоциации.

— Простете, че упорствам — каза Еванджелин и тутакси изпита вина за настойчивостта си, въпреки че продължи нататък. — Но как е станало така, че г-жа Рокфелер да ни помага?

— Разбира се — отвърна леко усмихната Селестин. — Искаш да научиш още за г-жа Рокфелер. Добре тогава. Но може да се изненадаш, като чуеш, че през цялото време си имала отговора.

— Как така? — отвърна Еванджелин. — Едва днес научих за интереса ѝ към „Света Роза“.

Селестин въздъхна дълбоко.

— Разреши ми да започна от началото — каза тя. — През двайсетте години един от водещите учени в групата ни — д-р Рафаел Валко, съпруг на моята учителка д-р Серафина Валко...

— Моята баба е била омъжена за мъж на име Рафаел Валко — прекъсна я Еванджелин.

Селестин изгледа хладно Еванджелин.

— Да, знам, въпреки че това е станало след като напуснах Париж. Доста по-рано д-р Рафаел разкри исторически документи, според които в една пещера е намерена древна лира от един от нашите отци основатели, мъж на име отец Клематис. По онова време лирата била източник на сериозни проучвания и хипотези сред учените. Знаехме легендата за лирата, но не знаехме дали наистина е съществувала. До откритието на д-р Рафаел просто свързвали пещерата с мита за Орфей. Не съм сигурна дали ти е известно, но всъщност Орфей е историческа личност, човек който става известен и силен благодарение на своята харизма и артистичност и, разбира се, на своята музика. Като много подобни мъже, след смъртта си и той се превръща в символ. Г-жа Рокфелер научила за лирата посредством връзките си с нашата група. Тя финансира експедиция с убеждението, че ще можем да се сдобием с лирата.

— Интересът ѝ е бил свързан с изкуството?

— Тя не само имаше превъзходен вкус към произведения на изкуството, но и разбираше стойността им. Според мен тя започна да държи на нашата кауза, но първоначалната ѝ помощ възникна по финансови интереси.

— Беше ви бизнес партньор?

— Подобен ангажимент не намалява значението на експедицията. Ние планирахме тази експедиция години наред, за да открием лирата. Помощта на госпожа Рокфелер бе използвана само като средство за постигане на тази цел. Винаги сме имали свой собствен ред. Но без тази помощ нямаше да можем да го спазваме. Заради опасностите по време на войната и безскрупулността и силата на враговете ни е забележително, че изобщо предприехме пътуването до пещерата. Мога да отдам успеха ни единствено на помощта и закрилата от едно по-високо място.

Селестин въздъхна. Еванджелин видя как тя се изтощава.

— Щом пристигнах в „Света Роза“, предадох куфарчето с находките от Родопите на майка Иночента, която на свой ред повери лирата на г-жа Рокфелер. Фамилията Рокфелер разполагаше с огромни средства — в Европа едва ли можехме да си представим подобно

богатство — и аз изпитах огромно облекчение, че именно г-жа Рокфелер ще пази инструмента.

Селестин спря да говори, сякаш се замисли за опасностите, свързани с лирата. Накрая каза:

— Моята роля в сагата за съкровището бе приключила или поне аз мислех така. Вярвах, че инструментът ще бъде запазен. Не си дадох сметка, че Абигейл Рокфелер ще ни предаде.

— Предала ви е? — попита Еванджелин и дъхът ѝ спря от учудване. — Как?

— Г-жа Рокфелер се съгласи да осигури безопасността на находките от Родопите. Справи се отлично. Умря на 5 април 1948 година, четири години след като те бяха при нея — каза Селестин. — Но не разкри скривалището им на никого. Тази тайна бе погребана заедно с нея.

Краката на Еванджелин бяха изтръпнали от седенето. Тя стана, пристъпи до прозореца и дръпна пердето. От два дни имаше пълнолуние, но небето беше черно от облаци.

— Толкова ли е ценен този инструмент? — попита накрая тя.

— Извън всяко съмнение — каза Селестин. — Повече от хиляда години изследователска работа доведоха до находките в пещерата. Създанията, толкова дълго процъфтявали върху мъките на човека, радвали се на плодовете от човешкия труд, имитираха нашите усилия със същата сила. Те ни наблюдаваха, изучаваха пътищата ни, внедряваха шпиони сред нашите членове и от време на време — за да ни тероризират — отвлечаха и убиваха някои наши агенти.

Еванджелин си помисли тутакси за майка си. Отдавна подозираше, че ѝ се е случило още нещо покрай откритото от баща ѝ, но мисълта, че описаните от Селестин създания може да са причината, беше прекалено ужасна, за да си я представи. Решена да разбере, Еванджелин попита:

— Но защо само някои? Щом са били толкова могъщи, защо не са ви избили всичките? Защо просто не са унищожили цялата организация?

— Вярно, че с лекота можеха да ни изтребят. Със сигурност имат силата и средствата да го направят. Но нямаше да е в техен интерес да прочистят света от ангелологията.

— Защо? — попита изумена Еванджелин.

— Въпреки цялата си сила, те имат един забележителен пропуск. Това са чувствени същества, напълно заслепени от удоволствията на тялото. Те притежават богатства, сила, физическа красота и безскрупулност, на чието съществуване трудно може да се повярва. Имат връзки със старите родове, които ги държат на повърхността през размирните периоди на историята. Изградили са финансови крепости в почти всяко кътче на земното кълбо. Те са победителите в една могъща система, която сами са създали. Но онова, което им липсва, е интелектуалната мощ, необятният запас от академични и исторически ресурси, които ние имаме. По същество, те имат нужда от нас, за да мислим вместо тях. — Селестин отново въздъхна, сякаш темата ѝ причиняваше болка. И с усилие продължи: — Тази тактика почти успя през 1943 година. Те убиха моя ментор и когато научиха, че съм избягала в Съединените щати, унищожиха нашия манастир и десетки друга, за да търсят мен и предмета, който бях взела със себе си.

— Лирата — каза Еванджелин и внезапно парченцата от пъзела се подредиха.

— Да — каза Селестин, — те искаха лирата не защото знаеха какво може да направи тя, а защото знаеха, че ние я ценим и се страхуваме да не попадне в тях. Разбира се, изравянето на това съкровище криеше определен риск. Трябваше да намерим някой, способен да го опази. Затова го поверихме на една от най-красноречивите ни връзки в Ню Йорк, на могъщата и богата жена, заклела се да служи на каузата ни.

— На г-жа Абигейл Рокфелер — подсказа Еванджелин, най-накрая разбирайки пълното значение на връзката.

По лицето на Селестин премина болка.

— Г-жа Рокфелер беше последната ни голяма надежда в Ню Йорк. Не се съмнявам, че тя щеше да поеме сериозно ролята си. И тя наистина стигна дотам, че тайната остава скрита и до ден-дневен. Създанията са готови да убият всеки един от нас, само и само да я намерят.

Еванджелин докосна лирата на шията си, усети с пръсти колко топло е златото и в миг осъзна значението на подаръка от баба си.

Селестин се усмихна.

— Виждам, че ме разбираш. Медальонът те определя като една от нас. Баба ти с право ти го е дала.

— Познавате баба ми? — попита Еванджелин, удивена и объркана, че Селестин знае точния произход на колието ѝ.

— Преди много години познавах Габриела — каза Селестин с едва доловима сянка на тъга в гласа. — Но дори тогава не я познавах истински. Габриела ми беше приятелка, беше блестящ учен и всеотдаен борец за нашата кауза, но за мен тя винаги си остана загадка. Сърцето на Габриела беше нещо, което никой, дори и най-близката ѝ приятелка, не можа да разгадае.

Бяха минали сякаш векове от последния разговор на Еванджелин с баба ѝ. С годините тя бе започнала да си мисли, че Габриела е умряла.

— Значи е жива? — попита Еванджелин.

— И още как — каза Селестин. — Би била горда с теб сега.

— Къде е? — попита Еванджелин. — Във Франция? В Ню Йорк?

— Това не мога да ти кажа — отвърна Селестин. — Но ако баба ти беше тук, знам, че щеше да ти обясни всичко. И тъй като я няма, мога само да опитам, по мой начин, да ти помогна да разбереш.

И като се поизправи в леглото, Селестин кимна на Еванджелин да отиде в другия край на стаята, където в ъгъла се намираше старинен сандък с протрити кожени ръбове. Еванджелин отиде до него и хвана хладния катинар. От него стърчеше ключе.

Тя се увери, че Селестин има предвид точно това и завъртя ключето. Катинарът щракна и се отвори. Тя го извади, остави го внимателно на дървения под и вдигна тежкия дървен капак. Пиринчените панти, несмазвани от десетилетия, изскърцаха със звук, наподобяващ мяукане и от сандъка се понесе силна миризма на застояло и прах, примесена с по-изтънчения, мускусен дъх на поизветрял с годините парфюм. Вътре съгледа пласт от тънка пожълтяла хартия, грижливо разстлана отгоре, тъй лека, че като че ли витаеше между стените на сандъка. Еванджелин вдигна хартията, като внимаваше да не я смачка, и отдолу се откриха напластени на редове дрехи. Извади ги от сандъка и ги разгледа една по една: черен памучен сукман, кафяв брич за езда с черни петна по коленете, дамски кожени ботуши с връзки отгоре до долу и с изтъркани дървени подметки. Разгъна чифт вълнени панталони с широки крачоли, които сигурно биха подходжали повече на млад мъж, отколкото на Селестин.

Еванджелин прокара пръсти по панталоните и ноктите ѝ се закачиха по грубия плат. Усети миризмата на прах по вълнената материя.

Еванджелин зарови пръсти по-надълбоко и докосна нещо меко като кадифе на дъното на сандъка. В единия ъгъл имаше купчина коприна. Когато Еванджелин я измъкна с едно движение на ръката, сякаш потече ручей от лъскава алена материя. Еванджелин преметна роклята върху ръката си и я разгледа по-отблизо. Никога не бе докосвала толкова мек плат: падаше по кожата ѝ като вода. Моделът на роклята напомняше на тоалетите от черно-белите филми — веревно деколте, прибрана талия и тясна пола, която се спускаше до пода. Редичка от миниатюрни, облечени в коприна копчета, вървеше по лявата страна на роклята. Еванджелин откри и марката, защита в ръба. На нея пишеше: ШАНЕЛ. Под надписа бяха щамповани няколко числа. Приблужи дрехата по-близо и опита да си представи жената, облечена в нея. Какво ли бе усещането, зачуди се тя, да си облечена в тази красива рокля?

Еванджелин вече връщаше роклята в сандъка, когато в гънките на друга стара дреха откри пакет с писма. Зелени, червени и бели, пликовете бяха с коледните цветове, вързани с плътна черна копринена лента, която Еванджелин погали с пръст. Панделката беше мека и гладка.

— Донеси ми ги — каза тихо Селестин. Нарастващото изтощение бе започнало да ѝ личи.

Еванджелин остави отворен сандъка и занесе писмата на Селестин. Монахинята развърза с треперещи пръсти панделката и върна пликовете на Еванджелин. Като ги прерови, Еванджелин установи, че датите на клеймото отговарят на коледния сезон от всяка година, като се започне от 1988 година, когато тя бе приета в манастира „Света Роза“, и се свърши с Коледата на 1998 година. За нейно удивление, името на обратния адрес беше Габриела Леви-Франш Валко. Писмата бяха изпращани до Селестин от бабата на Еванджелин.

— Изпращаше ги за теб — каза Селестин с треперещ глас. — Аз ги събирах и ги пазих дълги години, по-точно, единайсет години. Настъпи моментът да ги получиш. Искаше ми се да ти обясня повече, но се боя, че тази вечер вече изчерпах силите си. Разговорите за миналото за мен са по-трудни, отколкото можеш да си представиш. Още по-трудно би било да ти обясня сложните отношения с Габриела.

Вземи писмата. Вярвам, че ще отговорят на много от въпросите ти. Когато ги прочетеш, ела пак при мен. Има доста неща, за които да разговаряме.

Много внимателно Еванджелин върза отново писмата с черната копринена лента, затягайки здраво клупа. Видът на Селестин драстично се беше променил, докато говореха — кожата ѝ бе станала пепелява и бледа, и тя едва държеше очите си отворени. За миг Еванджелин се зачуди дали да не потърси помощ, но беше ясно, че Селестин се нуждае единствено от почивка. Еванджелин оправи плетеното одеяло, като го затъкна по краищата около крехките ръце и рамене на Селестин, за да ѝ е топло и уютно. После взе пакета с писма и остави Селестин да поспи.

*Кулията на сестра Селестин,
манастир „Света Роза“, Милтън, Ню Йорк*

Селестин скръсти ръце на гърдите си под плетеното одеяло и се помъчи да погледне над ярките цветове на покривката. Стаята тънеше в неясни сенки. Макар в продължение на петдесет години всеки ден да гледаше очертанията на спалнята си и да знаеше мястото на всеки предмет, сега стаята изглеждаше някак безформена и чужда, което я обърка. Сетивата ѝ бяха замъглени. Гъргоренето на парните радиатори звучеше далечно и приглушено. Колкото и да се опитваше, не можа да различи сандъка в другия край на стаята. Знаеше, че е там и държи миналото ѝ като в капсула. Беше разпознала дрехите, които сестра Еванджелин извади отвътре — смачканите ботуши на Селестин от експедицията, неудобния сукман, който така я беше измъчвал като ученичка и прекрасната червена рокля, която я беше превърнала — за една безценна вечер — в красавица. Селестин дори бе усетила аромата на парфюма, смесен с миризмата на прах, доказателство, че шишенцето от рязан кристал, което бе донесла от Париж — едно от малкото съкровища, които си бе позволила в онези безумни минути преди полета ѝ от Париж, — още беше там, заровено в прах, но запазило силата си. Да можеше, щеше да отиде до сандъка и да вземе студеното шишенце в ръка. Щеше да отвори кристалната запушалка и да си позволи да вдъхне аромата на своето минало, усещане тъй прелестно и забранено, че дори не смееше да си го помисли. За пръв

път от много години сърцето ѝ я заболя за времето на нейното моминство.

Приликата на сестра Еванджелин с Габриела беше толкова голяма, че на моменти умът на Селестин — вече поотслабнал от изтощение и болест — се объркваше. Годините изчезваха и, за свое удивление, тя не губеше представа за времето, мястото или причината за своя плен. В съннения унес образите от миналото се надигаха през мимолетните слоеве на мисълта ѝ, изникваха и избеляваха като цветове върху екран, всеки се разтопяваше в следващия. Експедицията, войната, училището, дните на лекции и учение — събитията от младостта ѝ се струваха на Селестин ясни и вибриращи, както бе в настоящето. Габриела Леви-Франш, нейна приятелка и съперничка, момичето, чието приятелство така беше променило линията на живота ѝ, се появи пред нея. Докато Селестин ту се унасяше, ту се събуждаше, бариерите на времето паднаха и ѝ позволиха отново да види миналото.

[1] Аниций Манлий Северин Боеций (ок. 480 г.) — римски философ, преводач и държавник. — Б.пр. ↑

[2] „Изгубения рай“ е епична поема от Джон Милтън, английски поет от XVII в. — Б.пр. ↑

[3] Превод Огняна Иванова — Б.изд. ↑

[4] капучино, сладолед и вино (ит.) — Б.пр. ↑

[5] нещо сладичко (ит.) — Б.пр. ↑

[6] Никога (фр.) — Б.пр. ↑

ВТОРАТА СФЕРА

*Хвалете Го с тръбен звук.
Хвалете Го с псалтир и арфа.
Хвалете Го с тимпани и
хоровод:
Хвалете Го със свирки и струни.
Хвалете Го с кимвали звучни,
Хвалете Го с кимвали
гръмогласни:*

Псалм

150

*Парижка академия по ангелология
Монпарнас, Франция
Есента на 1939 г.*

По-малко от седмица след нападението над Полша един следобед през втората ми година като студентка по ангелология д-р Серафина Валко ме изпрати да намеря блудната ми съученичка Габриела и да я доведе в атенеума — в читалнята. Габриела редовно закъсняваше за часовете — навик, който бе усвоила през летните месеци и който продължаваше да практикува, за огромно учудване на преподавателката ни, и през по-студените септемврийски дни. Нямаше я никъде из академията — нито на двора, където често се уединяваше през междучасията, нито в някоя от класните стаи, където нерядко учеше — затова се сетих, че може да е още в леглото и да спи. Моята спалня беше до нейната и знаех, че не се беше прибрала чак до три след полунощ, когато сложи плоча на грамофона си със запис на „Манон Леско“, любимата ѝ опера, и я слуша до сутринта.

Тръгнах по тесните улички край гробището, подминах едно кафене с мъже, заслушани в новините за войната по радиото, и свърнах

напряко по една алея към общия ни апартамент на улица „Гасенди“. Живеехме на третия етаж, прозорците ни бяха над короните на кестеновите дървета — височина, която ни отделяше от уличния шум и изпълваше стаите ни със светлина. Изкачих широкото стълбище, отключих вратата и пристъпих в тихия, слънчев апартамент. Пространство не ни липсваше — две големи спални, тясна столова, стая за прислугата с врата към кухнята, както и величествена баня с фаянсва вана. Апартаментът беше далеч по-люксов от нужното за две студентки: разбрах го още в момента, в който стъпих на лакирания паркет. Връзките на семейството на Габриела й осигуряваха най-доброто, което нашият институт можеше да й предложи. Нямах представа как ме бяха избрали да живея с нея в такова жилище.

Апартаментът в Монпарнас, където живеехме, беше голяма промяна за мен. В месеците, след като се нанесохме там, аз се наслаждавах на разкоша и се опитвах да поддържам всичко в съвършен ред.

Преди да дойда в Париж, никога не бях виждала подобно жилище, докато Габриела винаги бе живяла добре. Бяхме противоположности в много отношения, дори външността ни потвърждаваше това. Аз бях висока и бледа, с големи лешникови очи, тънки устни и скъсена брадичка, която винаги отдавах на моето северно наследство. Габриела, точно обратното, беше тъмнокоса и с класическа красота. Излъчваше нещо, което бе причина да я приемат сериозно въпреки слабостта ѝ към модата и романите на Клодин. Лично аз бях пристигнала в Париж със стипендия, таксите и наемът ми се плащаха изцяло от дарения, докато семейството на Габриела беше от най-старите и най-престижни фамилии в Париж, занимаващи се с ангелология. Аз имах късмета да бъда приета да уча заедно с най-добрите умове в нашата област, докато Габриела беше израснала заобиколена от тях, попивайки блясъка им, сякаш това беше светлината на слънцето. Аз буквално изоравах текстовете, запомнях ги наизуст и най-прилежно ги категоризирах като вол, теглещ ралото през нивата, докато Габриела притежаваше елегантен, ослепителен интелект, без да полага каквито и да било усилия. Аз систематизирах в тетрадките си всяка частица от най-незначителните подробности, правех графики и схеми, за да запомня по-добре информацията, а — доколкото ми беше известно — Габриела никога не си водеше

бележки. Въпреки това тя отговаряше на въпроси от теологията или развиваше тези от митологията или историята с лекота, каквато на мен ми липсваше. Двете заедно бяхме най-добрите в курса, но лично аз винаги имах чувството, че някак съм се промъкнала в елитните кръгове, сред които Габриела се движеше от рождението си.

Когато влязох, заварих апартамента почти както го бях оставила сутринта. Върху масата за хранене до чиния с останките от закуската ми — коричка хляб и ягодово сладко — лежеше отворена дебела книга с кожена подвързия, написана от Свети Августин. Почистих масата, отнесох книгата в спалнята си и я оставих сред безразборно нахвърляните на бюрото ми листа. Там оставях книгите, които чакаха да ги прочета, сред мастилници и неопределен брой изписани донякъде тетрадки. Пожълтяла снимка на родителите ми — яки, обрулени от слънцето селяни, заобиколени от издигащите се възвишения в нашите лозя — бе поставена до избелялата снимка на баба ми Славка, с пристегнатата под забрадка коса, както се носеха в нейното село, намиращо се в чужбина. Учението ме беше погълнало толкова много, че вече цяла година не се бях връщала вкъщи.

Като дъщеря на винари бях неопитно, стеснително момиче от провинцията с академичен талант и силна, непреклонна религиозна вяра. Майка ми беше наследница на няколко поколения *vingnerons*^[1], чиито предци смирено бяха оцелели с помощта на упорит труд и твърдост, отглеждайки само *auxerrois blanc* и *pinot gris*^[2], зазиждайки семейните спестявания в стените на фермата и в готовност за дните, когато войната ще се завърне. Баща ми беше чужденец. Емигрирал беше във Франция от Източна Европа след Първата световна война, оженил се беше за майка ми, приел беше нейното фамилно име, а после бе станал управител на лозята.

Макар да нямаше академична нагласа, баща ми бе усетил, че притежавам дарба. Още откакто проведох, той пъхаше книги в ръцете ми, много от тях свързани с теологията. Когато станах на четиринайсет, ме уреди да уча в Париж — доведе ме с влак до училището за приемния изпит, а щом ми дадоха стипендия, и до новото ми училище. Принадлежностите ми подредихме заедно в дървения сандък, принадлежал на майка му. По-късно, когато открих, че баба ми е имала желание да учи в същото училище, разбрах, че съдбата ми на ангелолог отдавна е била подготвяна. И сега, изпратена

да намеря моята добре поставена и закъсняваща приятелка, аз се чудех на желанието си да заменя живота, който бях водила със семейството си. Окажеше ли се, че Габриела не е в апартамента, просто щях сама да се срещна в атенеума с д-р Серафина.

Докато излизах от стаята си, погледът ми улови някакво движение в просторната баня в края на коридора. Вратата беше затворена, но някакво движение зад замъгленото стъкло ми говореше, че там има някой. Възможно беше Габриела да си взима вана, доста необичайно, след като по това време трябваше да е на училище. Виждах очертанията на голямата вана, която навярно бе напълнена догоре с гореща вода. В помещението се издигаха кълбета от пара и покриваха стъклото на вратата с гъста, млечнобяла мъгла. Чух гласа на Габриела и макар да ми се стори странно, че говори, бях убедена, че е сама. Вдигнах ръка да почукам, за да разбере за присъствието ми, когато погледът ми улови някакъв искрящ златист блясък. Зад стъклото премина огромна фигура. Не вярвах на очите си, но ми се струваше, че помещението се изпълни с мека светлина.

Приблжих още малко в стремежа си да проумея сцената пред очите ми, и открях вратата. По плочките на пода бяха разпилени всевъзможни дрехи — бяла ленена пола и щампована блуза от изкуствена коприна, които знаех, че са на Габриела. Усукани покрай дрехите на приятелката ми съгледах панталони, смачкани като брашнен чувал, явно захвърлени набързо. Очевидно Габриела не беше сама. И все пак не се обърнах да си тръгна. Вместо това пристъпих още по-близо. Надзъртайки вътре, се оказах свидетелка на сцена, която до такава степен ме шокира, че можех единствено да гледам, обзета от почуда и ужас.

В отдалечения край на банята, цялата обвита в пара, стоеше Габриела в прегръдките на мъж. Той имаше блестящо бяла кожа и ми се стори — дотолкова се стреснах от присъствието му, — че излъчва неземно сияние. Беше притиснал Габриела до стената, сякаш имаше намерение да я смачка под тежестта си — акт на пълно надмощие, което Габриела не се опитваше да отблъсне. Вместо това ръцете ѝ обгръщаха тялото му и здраво го държаха, докато той се притискаше към нея.

Измъкнах се тихомълком от банята, за да не ме усети Габриела, и побягнах от апартамента. Когато се завърнах в Академията, спечелих

малко време, лутайки се из плетеницата от преминаващи едно в друго помещения и опитвайки да измисля какво да кажа на д-р Серафина Валко. Сградите бяха разположени върху обширен терен, свързани помежду си с тесни коридори и подземни пасажи, които придаваха на университета призрачна асиметричност, според мен незнайно защо успокояваща, сякаш несъразмерностите отговаряха на душевното ми състояние. Сградите не бяха особено величествени и учебните зали нерядко бяха неподходящи за нуждите ни — лекционните зали бяха прекалено малки, а класните стаи нямаша подходящо отопление, но заради задълбочения си интерес почти не забелязвах това.

Тръгнах покрай тъмните и пусти кабинети на преподавателите, които вече бяха напуснали града, и се постарах да проумея шока от това, че заварих Габриела с любовника ѝ. Като оставим настрана факта, че не бе позволено да каним на гости мъже в квартирите си, имаше нещо притеснително в самия мъж, нещо тайнствено и неестествено, което не можех да определя какво е. Неспособността ми да направя някакво заключение след видяното и хаотичната смесица от преданост и съперничество в отношенията ми с Габриела не ми оставяха възможност да призная истината пред д-р Серафина, макар в сърцето си да знаех, че именно това беше редното. Вместо това се замислих върху постъпката на Габриела. Замислих се за моралната дилема, пред която връзката ѝ ме изправяше. Трябваше да обясня на д-р Серафина защо се бях забавила, но какво щях да кажа? Не ми беше възможно да издам тайната на Габриела. Въпреки че единствената ми приятелка Габриела Леви-Франш беше и моята най-ревностна съперничка.

В действителност страховете ми се оказаха неоправдани. Докато се върна в кабинета на д-р Серафина, Габриела беше пристигнала. Седеше на стол от времето на Луи XIV със свежо излъчване, спокойна, сякаш бе прекарала сутринта в разходка из някой сенчест парк с книга от Волтер. Облечена беше с рокля от яркозелен крепдешин, с бели копринени чорапи, и ухаеше на тежкия аромат на „Шалимар“, любимия ѝ парфюм. Когато ме поздрави с обичайния си отривист маниер, като ме целуна проформа по двете бузи, усетих с облекчение, че не е разбрала какво съм видяла.

Д-р Серафина ме поздрави топло и загрижено с въпроса защо аз съм се забавила. Репутацията на д-р Серафина се дължеше не само на

собствените ѝ постижения, но и на успеха и нивото на ученичките, които подготвяше, и аз се вцепених от мисълта, че търсенето на Габриела може да бъде възприето като мудност от моя страна. Не хранех никакви илюзии относно сигурността на престоя ми в академията. За разлика от Габриела със семейните ѝ връзки, тук можеха да минат и без мен, въпреки че д-р Серафина никога не би го казала така открито.

Нямаше никаква тайна за популярността на семейство Валко сред възпитаничките. Серафина Валко беше омъжена за не по-малко блестящия д-р Рафаел Валко, и двамата със съпруга ѝ често изнасяха съвместно лекции. Всяка есен лекциите им пълнеха залите, тълпите от млади и жадни учени бяха доста над възможния брой на първокурсниците. Двамата ни най-изявени професори бяха специалисти в областта на географията преди потопа — малък, но доста жизнен клон от ангелската археология. Лекциите на семейство Валко обаче излизаха от специалността им, като очертаваха историята на ангелологията от теологичните ѝ корени до съвременната практика. С помощта на лекциите им миналото сякаш оживяваше, още повече, че структурата на древните съюзи и битки — и ролята им за тегобите на съвременния свят — ставаше ясна на всички присъстващи. И наистина, в курсовете си д-р Серафина и д-р Рафаел Валко притежаваха силата да те убедят, че миналото не е някакво далечно място на митове и легенди, нито някакъв сбор от съдби, разбити от войните, епидемиите и бедствията; историята живееше и дишаше в настоящето, съществуваше сред нас всеки ден и отваряше прозорец към тънещия в мъгла пейзаж на бъдещето. Способността на семейство Валко да направят миналото осезателно за ученичките си им осигуряваше популярността и позицията в училището.

Д-р Серафина погледна ръчния си часовник.

— По-добре да тръгваме — каза тя и оправи листата на бюрото си. — Вече закъсняваме.

Тя закричи бързо, плътните токове на обувките ѝ затракаха по плочките на пода, и ни поведе към атенеума през тесните, мрачни коридори. Въпреки че това название предполагаше някаква достопочтена библиотека с коринтски колони и високи, изпълнени със слънце прозорци, атенеумът беше мрачен като тъмница, варовиковите му стени и мраморни подове едва се виждаха в сумрака, в постоянния

здрач, който се дължеше на липсата на прозорци. Всъщност много от учебните стаи се намираха в подобни тесни, разпръснати на различни места, сгради из Монпарнас, в апартаменти, придобити през годините и свързани с безразборни коридори. Скоро след пристигането ми в Париж разбрах, че нашата сигурност зависи от това да останем скрити. Лабиринтовият характер на стаите ни даваше възможност да продължим работата си необезпокоявани в един душевен комфорт, застрашен от предстоящата война. Мнозина преподаватели вече бяха напуснали града.

И все пак въпреки суровото обкръжение през първата година атенеумът ми бе предлагал голяма утеха. Имаше огромна колекция от книги, много от които от векове стояха недокоснати върху лавиците. Д-р Серафина ни запозна с нашата ангелоложка библиотека, като отбеляза, че има ресурси, на които дори във Ватикана биха завидели, с текстове още от първите години на ерата след потопа, макар че самата аз никога не бях изучавала подобни древни текстове, защото стояха заключени в недостъпен за ученичките трезор. Често отивах там посред нощ, запалвах малка газова лампа и сядах в една ниша в ъгъла с купчина книги до себе си, заобиколена от сладкия прашен мирис на остаряваща хартия. Не смятах, че часовете, в които учех, са признак на амбиция, въпреки че сигурно така съм изглеждала в очите на другите, които призори ме заварваха над книгите. За мен този безкраен достъп до знанието представляваше мост към новия ми живот — сякаш прекрочвайки прага на атенеума историята на света се въздигаше от мъглата и ми даряваше усещането, че не съм сама в усилията си, а съм част от необятна мрежа учени, занимавали се с това векове наред. За мен атенеумът олицетворяваше всичко, което беше цивилизовано и подредено в света.

Затова беше още по-мъчително да гледам стаите на библиотеката в състояние на пълно обезлюдяване. Когато д-р Серафина ни поведе навътре в помещенията, забелязах група асистенти да се занимава с „разчленяването“ на колекцията. Процедурата се извършваше най-систематично — при подобна необятна и богата колекция, това беше единственият начин — и все пак ми се стори, че в атенеума буквално е настъпил хаос. По библиотечните маси имаше натрупани книги, а из цялата зала бяха пръснати големи дървени сандъци, много от тях пълни догоре. Само преди няколко месеца ученичките седяха

безшумно на масите и се готвеха за изпити, заети с работата си както поколения други ученички преди тях. Сега ми се стори, че всичко вече е загубено. Какво щеше да остане, след като текстовете ни щяха да бъдат скрити? Извърнах поглед, неспособна да гледам как се погубва моето светилище.

Всъщност предстоящото преместване не представляваше голяма изненада. С придвижването на германците пребиваването в подобни уязвими райони ставаше рисковано. Знаех, че скоро заниманията щяха да спрат и щяхме да започнем частни уроци на малки групи, на много скришни места извън града. През последните седмици повечето от лекциите ни бяха отменени. Тълкуването на Сътворението и ангелската физиология, двата ми любими предмета, беше преустановено за неопределено време. Продължиха единствено лекциите на семейство Валко, но всички съзнавахме, че скоро и те ще бъдат прекратени. И все пак опасността от нашествие не се усещаше до момента, в който открих, че атенеумът се разпада.

Когато ни въведе в зала на гърба на библиотеката, си личеше, че д-р Серафина е под напрежение и бърза. Настроението ѝ отразяваше моето: не можех да се успокоя след видяното сутринта. Хвърлях скришни погледи към Габриела, сякаш видът ѝ можеше да е променен от постъпките ѝ, но тя се владееше както обикновено. Д-р Серафина спря, прибра кичур коса зад ухото си и оправи роклята си, очевидно притеснена. Тогава си помислих, че я е разтревожило закъснението ми и че е била загрижена да не се наложи да анулира лекцията си, но когато пристигнахме в задната част на атенеума и заварихме една съвсем различна среща, разбрах, че в поведението на д-р Серафина има още нещо.

Група авторитетни ангелолози бяха насядали около една маса и водеха разгорещен спор. Познавах членовете на съвета по репутацията им, но никога не ги бях виждала така отблизо събрани. Съветът се състоеше от велики мъже и жени на различни постове във властта из цяла Европа — политици и дипломати, както и обществени лидери, чието влияние се простираше далече извън нашата школа. Всички те бяха учени, чиито книги навремето бяха подредени по лавиците на атенеума, изследователи, чиито проучвания върху физическите свойства и химията на ангелските тела превръщаха в модерна нашата дисциплина. Монахиня, облечена с обичайно тежките черни

шевиотени дрехи — ангелоложка, която разделяше времето си между теоложките изследвания и работата на терен, — седеше до чичото на Габриела, д-р Леви-Франш, възрастен ангелолог, специализирал изкуството на ангелското призоваване, опасна и интригуваща област, която копнеех да изучавам. Най-големите ангелолози на нашето време бяха обърнали погледи към д-р Серафина, която сега ни водеше при тях.

Д-р Серафина направи знак да седнем в задната част на залата, на известно отстояние от членовете на съвета. Дълбоко заинтригувана от предмета на подобна изключителна среща, всичките ми старания бяха насочени да не зяпам невъзпитано, затова съсредоточих вниманието си върху окачените на стената големи карти на Европа. С червени точки бяха отбелязани градовете, които ги интересуваха — Париж, Лондон, Берлин, Рим. Но това, което истински изостри интереса ми беше, че освен обичайните места бяха означени и няколко незначителни града по границата на Гърция и България, които свързваха с червена линия София и Атина. Към този район имах особен интерес, тъй като именно на това незначително място в покрайнините на Европа се беше родил баща ми.

Д-р Рафаел стоеше до картите, готов да започне. Беше сериозен човек, един от малкото изцяло светски членове, издигнал се до нивото на председател на съвета, като в същото време запазваше преподавателския си пост в Академията. Веднъж д-р Серафина бе споменала, че д-р Рафаел има двоен пост на администратор и учен също като Роджър Бейкън, английският ангелолог от тринайсети век, който преподавал Аристотел в Оксфорд и францисканска теология в Париж. Балансът между интелектуалната мощ и духовното смирение на Бейкън бяха качества, към които цялото общество се отнасяше с голямо уважение, затова не можех да не възприемам д-р Рафаел за негов последовател. Когато д-р Серафина зае мястото си на масата, д-р Рафаел заговори оттам, откъдето беше спрял.

— Както споменах — подхвана д-р Рафаел и посочи полупразните лавици и хората, които опаковаха и подреждаха книгите в сандъците, пръснати из атенеума, — времето ни е кратко. Съвсем скоро всичките ни източници ще бъдат опаковани и скрити на сигурни места из цялата околност. Това, разбира се, е единственият начин — ние се пазим от случайностите на бъдещето. Но този ход идва във

възможно най-неприятния момент. Работата ни по време на войната не може да спира. Безспорно е, че се налага да вземем решение сега.

Гласът му натежа, когато той продължи:

— Не вярвам, че ще сломят съпротивата ни — по всичко си личи, че сме готови за предстоящите битки, но трябва да се подготвим за най-лошото. Ако чакаме още, ще попаднем в обсада.

— Погледнете Европа, професоре! — обади се член на съвета на име Владимир, млад учен, изпратен в Париж от нелегалната Академия по ангелология в Ленинград, за когото само бях чувала. Красив по момчешки, той имаше светлосини очи и гъвкава конструкция на тялото. Ненатрапчивият, уверен маниер, с който се държеше, му придаваше вид на възрастен мъж, макар да не беше на повече от деветнайсет. — Май вече сме обсадени — каза той.

— Между машинациите на силите на Оста и нашите врагове има съществена разлика — обясни д-р Леви-Франш. — Земните опасности не са нищо в сравнение с тези на нашите духовни врагове.

— Трябва да сме готови да се противопоставим и на двете — каза в отговор Владимир.

— Точно така — подкрепи го д-р Серафина. — И за да го направим, е наложително да увеличим усилията си, да намерим лирата и да я унищожим.

Увереността на д-р Серафина бе посрещната с мълчание, сякаш членовете на съвета не бяха съвсем убедени как да реагират на подобно смело изявление.

— Знаете какво е желанието ми — продължи д-р Рафаел. — Най-добрата ни надежда е да изпратим екип до планините.

Булото на монахинята хвърляше сянка над чертите ѝ, когато тя огледа насядалите на масата членове на съвета.

— Областта, която д-р Рафаел има предвид, е прекалено обширна за когото и да било — включително и за нашите екипи, за да успеем да я изследваме без точни координати. Преди да се осъществи подобна експедиция, трябва да бъде картографирано точното местонахождение на пролома.

— Със съответните ресурси — обади се д-р Серафина — нищо не е невъзможно. Щедра помощ ни беше оказана от нашата американска благотелка.

— А оборудването, предоставено от фондацията на семейство Ктори, ще бъде повече от адекватно — добави д-р Рафаел.

— По-добре да погледнем реално какво имаме — започна д-р Леви-Франш, очевидно скептичен относно проекта. — Колко голям е споменатият район?

— Тракия е била част от Източната римска империя, по-късно носеща името Византия, чиято територия е обхващала днешните Турция, Гърция и България — каза д-р Рафаел. — Десети век е време на големи териториални промени за тракийците, но според написаното от Блажения Клематис за неговата експедиция, можем да стесним района за проучване. Знаем, че Клематис е роден в град Смолян в сърцето на Родопите в България. Клематис споменава, че по време на експедицията е посетил земите на родината си. Значи трябва да се ограничим със северна Тракия.

— Това, както съвсем точно отбеляза колегата, е огромна територия — каза д-р Леви-Франш. — Смятате ли, че можем да изследваме дори част от терена незабелязано? Дори и с големите средства и с хиляда агенти това ще отнеме години, може би десетки години, само за да поразровим повърхността, камо ли да влезем по-надълбоко. Заплахата е надвиснала. За подобно начинание нямаме нито пари, нито хора.

— Доброволци за мисията винаги ще се намерят — отбеляза Владимир.

— Важно е да запомним едно — каза д-р Серафина. — Опасността, която войната представлява за нас, не е просто унищожение на нашите текстове и на физическите сгради на школата ни. Изправени сме пред много по-тежка загуба, ако подробностите за пещерата и скритите там съкровища станат публично достояние.

— Може би — отговори монахинята. — Но враговете ни непрекъснато наблюдават планините.

— Вярно е — каза Владимир, чиято изследователска област беше неземната музикология — и именно затова трябва да започнем още сега.

— Защо сега? — намеси се д-р Леви-Франш, снишавайки глас. — Досега сме откривали и поставяли под закрила много по-незначителни небесни инструменти, а сме оставяли най-опасния на свобода. Защо да не почакаме да премине войната?

Д-р Серафина добави:

— Нацистите са разположили бойни групи из целия район. Те обожават антиките, особено тези с митлогично значение за режима им, а нефилимите ще се възползват от възможността да се сдобият с мощно средство.

— Силите на лирата са прочути — каза Владимир. — От всички небесни инструменти само лирата може да се използва и с разрушителна цел. Тази разрушителна сила може да е по-коварна от всяко действие на нацистите. От друга страна, инструментът е прекалено ценен, за да бъде оставен. Знаете добре, че нефилимите винаги са ламтели за лирата.

— Но е очевидно — каза д-р Леви-Франш, все по-неспокоен, — че нефилимите ще следват екипа ни каквото и да предприемем. Ако ни сполети чудотворният късмет да намерим лирата, нямаме представа какво ще стане с тези, у които остане. Няма да е безопасно. И дори по-лошо, могат да ни я отнемат. Всяко наше усилие може просто да помогне на враговете ни. Ще носим отговорност за ужасите, които може да последват от музиката на лирата.

— Навярно — обади се монахинята и сякаш замръзна на стола си, — тя не е толкова могъща, колкото си мислите. Никой никога не е виждал този инструмент. Повечето от бедите, които е причинил, идват от езическите легенди. Много е възможно злото, което лирата може да причини, да е просто част от легенда.

Докато ангелолозите размишляваха върху това, д-р Рафаел каза:

— И така, изправени сме пред избора дали да действаме или да не правим нищо.

— Неразумните действия са по-лоши от разумното въздържане — каза д-р Леви-Франш и на мен никак не ми хареса дързостта на неговата реакция, в такова остро противоречие със сериозните опити на моите професори да бъдат убедителни.

— В нашия случай — възрази д-р Рафаел, който започваше да говори все по-разпалено — по-неразумно би било да бездействаме. Пасивността ни ще има драматични последици.

— Именно затова трябва да действаме още сега — каза Владимир. — От нас зависи дали лирата ще бъде намерена и обезсилена.

— Мога ли да се намеся? — обади се деликатно д-р Серафина. — Бих искала да предложа нещо. — И като дойде при Габриела и мен, за да насочи вниманието на членовете на съвета към нас, д-р Серафина продължи: — Мнозина от вас вече ги познават, но на останалите бих искала да представя две от нашите най-блестящи млади ангелоложки. Габриела и Селестин работят с мен, за да не настъпи хаос при преместването. Занимават се с каталогизирането на текстовете и транскрибирането на бележките. Според мен работата им е много полезна. Всъщност именно вниманието, което те обърнаха и на най-дребните подробности в нашата колекция, както и на информацията, която старателно извадиха от докладите ни по историческите въпроси, даде на мен и д-р Рафаел идеята как да продължим при тези извънредно критични обстоятелства.

— Както мнозина от вас съзнават — каза д-р Рафаел, — освен нашите задължения тук, в Академията, д-р Серафина и аз работим по редица частни проекти, включващи опитите да бъде внесена по-голяма прецизност относно мястото на пещерата. В процеса на тази дейност сме натрупали изобилие от допълнителни сведения и теренни записки, които преди сме подминавали.

Погледнах Габриела с надеждата да открия някакво съчувствие към положението ни, но Габриела само се извърна настрана, високомерна както винаги. Изведнъж ми стана чудно дали Габриела разбира детайлите, които се обсъждат от членовете на съвета. Възможно беше да е получила вътрешна информация, докато ме е нямало. Д-р Серафина никога не ми беше говорила за лирата. Това, че Габриела може да е станала нейна довереница, ме изпълни със завист.

— Когато разбрахме, че войната ще разстрои работата ни — продължи д-р Серафина, — решихме да се уверим, че каквото и да се случи, документите ни ще бъдат опазени. Имайки това предвид, помолихме Габриела и Селестин да ни помогнат да класифицираме и подредим в папки изследователските ни записки. Двете започнаха преди няколко месеца. Трудът от старанията им е изтощителен, такава е робската работа да събираш факти, но те показват изобретателност и решителност да завършат проекта, преди да сме се преместили. Въодушевени сме от техния напредък. Младостта им ги дарява с известно търпение към неща, които за мнозина от нас биха изглеждали проста канцеларска работа, но тяхното усърдие ражда отлични

резултати. Данните са невероятно полезни, защото ни позволяват да прегледаме голямо количество информация, скрита преди десетилетия.

Д-р Серафина отиде при картите, извади писалка от джоба на жилетката си и начерта триъгълник върху Родопите от Гърция към България.

— Знаем, че мястото, което търсим, е разположено в рамките на тези граници. Знаем, че то и преди е изследвано и че съществуват множество научни опити да бъдат описани геологията и терена около пролома. Нашите изследователи са интелектуално възискателни в работата си, но организационните ни методи вероятно не са толкова перфектни. Макар да нямаме точните координати, ако според мен преровим всички текстове на наше разположение — включително сведенията, които преди не са били изследвани с подобна цел, — ще хвърлим нова светлина върху това място.

— И вие вярвате — обади се монахинята, — че с помощта на този метод ще откриете координатите на пещерата?

— Ето какво предлагаме — каза д-р Рафаел, поемайки думата от жена си. — Ако съумеем да сведем проучванията си до радиус от 100 километра, искаме да получим пълно одобрение за втора експедиция.

— Ако не успеем да стесним проучването — каза д-р Серафина, — ще скрием информацията възможно най-добре, ще отидем в изгнание според плана си и ще се молим нашите карти да не попаднат в ръцете на враговете ни.

Стъписах се, като видях с каква готовност членовете на съвета одобряват плана след толкова разгорещени дебати. Навярно д-р Серафина знаеше, че напредъкът на Габриела е коз, който тя може да изиграе, за да спечели одобрението на д-р Леви-Франш. Каквато и да беше стратегията ѝ, тя сполучи. Въпреки че бях объркана относно естеството на съкровището, което търсехме, амбицията ми беше поласкана. Преливах от радост. С Габриела попадахме в самия център на изследователската дейност на семейство Валко за пещерата на пленените ангели.

На другата сутрин дойдох в кабинета на д-р Серафина час по-рано от предвидената за девет часа среща. Предната нощ бях спала много зле, докато в съседната стая Габриела се движеше: отваряше прозореца, пушеше цигари, пускаше любимите си *Douze Etudes*^[3] на Дебюси и крачеше от единия до другия край на стаята си. Представях

си, че причина за нейното безсъние е тайната ѝ връзка, както беше за мен, въпреки че всъщност чувствата на Габриела бяха загадка. Беше ми по-близка от всеки друг от познатите ми в Париж и въпреки това не знаех нищичко за нея.

Бях толкова разцентрована от събитията в онзи следобед, че не ми остана и минута да вникна във величието на ролята, която семейство Валко ни отрежда в търсенето на пещерата. Това, че трудно можех да мисля за друго, освен за Габриела, прегърнала някакъв непознат мъж, само повиши тревогата ми за моята приятелка. Затова още преди да изгрее слънцето, станах от леглото си, събрах си учебниците в ранните часове и тръгнах към моето ъгълче в атенеума, за да уча.

Сама сред текстовете имах възможност да размишлявам върху заседанието на съвета от предния ден. Трудно ми беше да повярвам, че експедиция от такова значение може да се проведе, без да се знае местонахождението на пещерата. Дори един средноинтелигентен първокурсник би разбрал, че дадена експедиция не може да се смята за успешна без пълни картографски данни. Без прецизното географско местоположение на целта бъдещите учени по никакъв начин не биха могли да повторят мисията. Накратко, без карта не можеше да има никакви солидни доказателства за съществуването на пещерата.

Нямаше да съм толкова чувствителна относно наличието на карта, ако не бяха годините ми със семейство Валко, чиито изследвания на картографията и на геоложките образувания граничеха с мания. Колкото и много да разчита един учен на повторение за потвърждаване на даден експеримент, проучванията на семейство Валко на геологията преди потопа произтичаше от страстта им за прецизно, конкретно възпроизвеждане на предишни експедиции. Чисто научните дискусии за минералите и скалните образувания, вулканичната дейност, образуването на наноси, почвеното разнообразие и карстовата топография не оставяха никакво съмнение, че са пределно академични в своите методи. Не можеше да има грешка. Ако е съществувала карта, д-р Рафаел щеше да я открие. И да пресъздаде пътешествието стъпка по стъпка, камък по камък.

След изгрев-слънце леко почуках на вратата на д-р Серафина и като чух гласа ѝ, отворих. За моя изненада, Габриела бе седнала заедно с преподавателката ни на тапицирано с яркочервена коприна канапе,

пред тях имаше сервиз за кафе. Видях, че двете са потънали в разговор. Нямаше и помен от тревожната Габриела от предната нощ. Вместо това заварих Габриела аристократката, парфюмирана и напудрена, и безупречно облечена, косата ѝ сресана и лъскаво черна. Още веднъж бях победена от Габриела и неспособна да скрия изумлението си, останах на прага, сякаш не знаех къде ми е мястото.

— Какво ти става, Селестин? — попита д-р Серафина с раздразнителна нотка в гласа. — Ела при нас!

Бях влизала в кабинета на д-р Серафина неведнъж и съзнавах, че това е една от най-прекрасните стаи в училището. Намираше се на последния етаж на къща в стил барон Жорж Осман и от нея се разкриваше величествена гледка към околността — площада пред училището с фонтана и безспирно кръжащите гълъби, които доминираха над всичко останало. Сутрешното слънце осветяваше стената с френските прозорци, единият от които беше отворен за свежия утринен въздух и насищаше стаята с мириса на земя и вода, сякаш след като е валяло цяла нощ, е останала кална утайка. Самата стая беше просторна и елегантна, с вградени лавици за книги, корнизи с орнаменти и писалище с мраморен плот. Беше кабинет, какъвто можеше да се види на Десния бряг, а не тук, на *la rive gauche*^[4] — левия бряг на реката. Кабинетът на д-р Рафаел, потънала в прах, опушена от цигарен дим стая, задръстена от книги, беше по-характерен за училището ни. Често виждах как д-р Рафаел се е разположил в слънчевите дълбини на лъскавия кабинет на жена си да обсъжда по-деликатните моменти на някоя лекция — същото, което и Габриела правеше тази сутрин — и да пие кафе от севърския сервиз на д-р Серафина.

Това, че Габриела ме беше изпреварила в кабинета на д-р Серафина, ме смути повече, отколкото очаквах. Не знаех мотивите ѝ, но ми се струваше, че Габриела сама е уредила разговор насаме, изключвайки ме. Най-малкото бе използвала възможността да разговаря с д-р Серафина за работата, която ни предстоеше, навярно с молба да получи по-специални задачи. Резултатът от нашите старания можеше да промени реномето ни в училището. Ако семейство Валко останеше доволно от резултатите, щеше да има място в екипа на експедицията. А само една от нас щеше да бъде включена.

Бяха ни възложили работа, подходяща за научните ни възможности, които бяха толкова противоположни, колкото и самата ни външност. Докато аз обичах техническите компоненти на курсовата ни работа — физиологията на ангелските тела, композиционното съотношение на материята и духа в сътворените същества, както и математическото съвършенство на ранната таксономия, Габриела се увличаше от по-художествените елементи на ангелологията. Тя обичаше да чете величавите епични истории за битките между ангелолози и нефилими; можеше да съзерцава религиозни картини и да открива символизъм, който със сигурност би ми убегнал; правеше разбор на древни текстове с такова внимание, сякаш значението на една-единствена дума има силата да промени хода на бъдещето. Вярваше в прогреса на доброто и през първата ни година в университета ме накара да повярвам, че такъв прогрес е възможен. Именно поради това д-р Серафина възложи на Габриела работа с митичните текстове, а на мен остави по-систематичната задача да подреждам емпиричните данни от предишни опити да се намери пролома, да пресявам геоложка информация от различни епохи и да съпоставям остарели карти.

Съдейки по доволния вид на Габриела, двете навярно разговаряха от доста време. В средата на кабинета имаше няколко дървени сандъка, грубоватите им ръбове потънали в червено-златистия персийски килим. Всеки сандък беше натъпкан с бележници от работата на терен и отделни листа, сякаш събрани набързо.

Удивлението ми от присъствието на Габриела, без да споменавам за любопитството ми относно сандъците с бележници, не останаха незабелязани. Д-р Серафина ме подкани да вляза, да затворя вратата и да се присъединя към тях.

— Влизай, Селестин — каза тя и посочи канапето до лавиците с книги. — Чудех се кога ще дойдеш.

Сякаш да подкрепи забележката на д-р Серафина, старият стенен часовник в дъното на кабинета удари осем. Бях подранила с един час.

— Мислех, че започваме в девет — казах аз.

— Габриела искаше да побърза — обясни д-р Серафина. — Разглеждахме някои от новите материали, които ти ще опишеш. В тези сандъци са книгата на д-р Рафаел. Снощи ги донесе от кабинета си.

Д-р Серафина приближи до бюрото си, взе ключ и отвори един шкаф. Лавиците бяха пълни с бележници, всяка лавица — старателно подредена.

— А това тук са моите разработки. Подредила съм ги по теми и дати: от годините на следването ми — на долните лавици, а най-новите ми записки, повечето цитати и резюмета за статии — най-отгоре. Години наред се въздържах да правя каталог на проучванията си. Преди всичко от съображения за сигурност, но по-важното е, че чаках подходящи помощници. Вие и двете сте умни студентки с интереси в основните области на ангелологията — телеология, трансцендентни честоти, теории на морфистичната ангелология, таксономия. Докато изучавахте тези предмети на начално ниво, сте научили нещичко и за нашата дисциплина — геологията преди потопа. Вие работите упорито и прилежно, притежавате но различен начин както познания, така и талант, но не сте се специализирали. Надявам се, че ще подходите към задачата с нови очи. Ако в сандъците има нещо, което сме пропуснали, зная, че вие, момичета, ще го забележете. Искам също да ви помоля да присъствате на лекциите ми. Разбрах, че миналата година сте завършили моя начален курс, но темата има специфично значение за нашата задача.

И като прокара пръсти по редицата с дневници, тя извади няколко от тях и ги постави на масичката за кафе помежду ни. Въпреки че първият ми инстинкт беше да взема един от дневниците, аз изчаках да видя какво ще направи Габриела. Не ми се щеше да изглеждам прекалено нетърпелива.

— Може би искаш да започнеш с тези — каза Серафина и деликатно се настани на канапето. — Според мен ще откриеш, че да се сложи ред в папките на Рафаел, ще бъде едно малко предизвикателство.

— Толкова са много! — отвърнах аз, развълнувана от самото количество папки, през което щях да премина и любопитна как щяхме да документираме такъв обем информация.

— Вече съм дала на Габриела точни указания за нашата методология по изготвянето на каталог на разработките — каза Серафина. — Тя ще ти предаде тези указания. Ще повторя само едно условие. Трябва да запомниш, че тези бележници са изключително ценни. Те оформят обема на първоначалните ни изследвания. Въпреки

че сме извадили част от материала за публикация, нито един от тях не е преписан изцяло. Моля да положиш специални грижи да съхраниш най-специалните бележници, особено текстовете с описания на нашите експедиции. Тези книжа не могат да напускат кабинета ми. Но ако отхвърляш материала, без да губиш време, можеш да ги четеш, когато пожелаеш. Убедена съм, че има какво да се научи, независимо колко разбъркани могат да са папките. И наистина се надявам нашата работа да ти помогне да разбереш историята на борбата ни, а ако сполучим много, да помогнеш и на нас да открием това, което търсим.

И като взе подвързан с кожа бележник, тя ми го подаде и допълни:

— Това са мои записки от ученическите години. Бележки от лекции, догадки за ангелологията и историческото ѝ развитие. Толкова отдавна не съм ги разглеждала, че не си давам напълно сметка какво можеш да откриеш в тях. Навремето самата аз бях амбициозна ученичка и също като теб, Селестин, прекарвах много, твърде много часове в атенеума. С толкова обилна информация за историята на ангелологията имах чувството, че трябва малко да я синтезирам. Страхувам се, че е възможно да са включени и някои от моите доста наивни разсъждения, които ти би приела леко скептично.

Мъчех се да си представя д-р Серафина като ученичка, как изучава нещата, които ние сега учехме. Трудно беше да си представя д-р Серафина да проявява наивност за каквото и да е.

Д-р Серафина каза:

— Бележките от по-късните години може би са по-обобщаващи. Пренаписах материала от този дневник в една — как да го кажа? — по-сбита равносметка на историята на нашата дейност. Една от целите, към които нашите преподаватели и сътрудници се опитваха да се придържат, е че ангелологията е чисто функционална — ние използваме изследванията си като конкретно средство. Теорията е добра единствено когато може да се прилага, а в нашия случай историческите изследвания играят важна роля в способността ни да се борим с нефилимите. Лично аз имам доста емпиричен ум. В никакъв случай не съм привърженик на разгадаването на абстракции и затова използвах повествованието, за да направя теориите на ангелологията по-приемливи за мен. Горедолу по същия начин подреждам и лекциите си. Докато използването на повествованието е обичайно в

много аспекти на теологията — алегориите и тям подобните например, — църквата отбягва този подход, когато говори за ангелоложките системи. Както навярно знаете, църковните отци често изграждали йерархични системи, за да се аргументират. Според тях както Господ е създал йерархии за ангелите, така е създал йерархии и на земята. Обяснението на едното хвърля светлина върху другото. Например: серафимите са по-висша ангелска интелигентност от херувимите, така е и епископът на Париж спрямо фермера. Виждате как става: Господ създава йерархиите и всеки трябва да остане на определеното от Господ място. И да плаща данъците си, *bien sur*^[5]. Ангелските йерархии на църквата подсилват социалните и политическите структури. Те предлагат и разказ за вселената, космология, която придава ред на привидния хаос в обикновения живот на хората. Ангелолозите, естествено, са се отклонили от този път. Наблюдаваме една хоризонтална структура, която позволява интелектуална свобода и напредък по заслуги. Нашата система е съвсем уникална.

— Как може да оцелее подобна система? — попита Габриела. — Църквата със сигурност не би го разрешила.

Сепната от наглия въпрос на Габриела, погледнах надолу към ръцете си. Никога не бих могла да се усъмня в църквата така безцеремонно. Тази моя вяра в непоклатимостта на църквата навярно беше пагубна.

— Допускам, че този въпрос е задаван неведнъж досега — каза д-р Серафина. — Отците основатели на ангелологията са разработили хода на нашата дейност на голямата среща на ангелолозите през четвърти век. Тази среща е прекрасно описана от един от присъстващите на нея отци.

Д-р Серафина отново отиде до шкафа и извади някаква книга. Прелисти няколко страници и каза:

— Предлагам да прочетете това, когато можете, което обаче няма да е сега, защото тази сутрин ви чака доста повече работа от възложеното.

След което остави книгата на масата.

— Щом започнете да четете историята на нашата група, ще установите, че ангелологията е нещо повече от учение и дебат. Работата ни води началото си от мъдрите решения на група сериозни, духовни мъже. Първата ангелоложка експедиция, първият физически

опит на ангелолозите да намерят тъмницата на ангелите възниква, когато блажените отци, по покана на тракийските им събратя, организират Съвета на Созопол. Това е учредителната среща по нашата дисциплина и според блажения отец Богомил — един от най-великите отци учредители — съветът има небивал успех не само в изковаването на критериите за нашата работа, но и за обединяването на най-великите религиозни мислители от онова време — подобен голям събор с толкова представители на разни вероизповедания не се бил случвал от Никеийския събор. В разгорещените дебати върху догмата в главната зала взели участие свещеници, дякони, църковни служители, равини и манихейци. Таен събор обаче се състоял на друго място. Стар свещеник на име Клематис, епископ от тракийско потекло, който живеел в Рим, свикал среща на подбрана група отзивчиви отци, които споделяли ревностното му желание да намери Пещерата на наблюдателите. Фактически той разработва теорията за мястото на пещерата, постулирайки, че също като останките от Ноевия ковчег, и тя трябва да се намира в близост до черноморския бряг. Накрая Клематис отива в планините да проучи тази теория. Д-р Рафаел и аз приемаме — макар и да нямаме доказателство за своите предположенията, — че Клематис е съставил карта.

— Но как можете да сте толкова сигурни, че там има нещо? — попита Габриела. — Имаме ли доказателство? Ами ако там няма пещера и това е само легенда?

— Със сигурност истината стои в основата на историята — казах аз, като усетих как Габриела прекалено избързва в желанието си да предизвика нашата учителка.

— Клематис намира пещерата — каза д-р Серафина. — Блаженият отец и хората с него са единствените, разкрили действителното разположение на бездната, единствените, които слезли в нея и единствените хора от хиляди години, които видели непокорните ангели. Клематис умира заради това право. За щастие преди смъртта си той диктува кратка записка за експедицията. Д-р Рафаел и аз използвахме това описание като основен текст в нашето изследване.

— Описанието със сигурност посочва мястото — казах аз, обзета от нетърпение да разбере още подробности за експедицията на Клематис.

— Да, в записката на Клематис е споменато място — продължи д-р Серафина. Взе лист хартия и автоматична писалка, написа поредица от букви на кирилица и ни ги показва.

ГЯУРСКОТО БЪРЛО

— Името в разказа на Клематис е „Гяурското бърло“, което на стар български означава Тъмница за неверници или — казано по-свободно — скривалището на друговерците — точно наименование на наблюдателите, които християните от онова време наричали непокорни или неверници. През четиринайсети век турците завзели района около Родопите и останали там до момента, в който руснаците помогнали на българите да ги изгонят през 1878 година, и именно това усложнило съвременните търсения. Мюсюлманите наричали българските християни „неверници“ и това поставило нов смислов пласт върху оригиналното наименование на пещерата. През двайсетте години направихме редица пътешествия до Гърция и България, но за наше голямо разочарование не намерихме пещера с подобно име. Когато разпитвахме местните жители, те или свързваха името с турците, или казваха, че не са чували за пещерата. След години картографски търсения не намерихме името в нито една карта на региона. Дали от недоглеждане или нарочно, но на документ пещерата не съществува.

— Може би е по-правилно да се заключи — подметна Габриела, — че Клематис е сбъркал и че такава пещера няма.

— Ето тук грешиш — каза д-р Серафина, бързината на реакцията ѝ беше ясно доказателство за горещата ѝ привързаност към темата. — Тъмницата на непокорните ангели съществува. Залагам кариерата си, че е така.

— Тогава трябва да има начин да се открие — казах аз и за пръв път разбрах напълно степента на желанието на семейство Валко да разрешат загадката. — Трябва да проучим описанието на Клематис.

— Това — каза Серафина и отново отиде до шкафа си — остава за друг път, след като свършите задачата си за момента.

Отворих томчето пред себе си, любопитна какво се крие между кориците. Не можех да не изпитвам радост, че идеите ми са толкова близки до работата на д-р Серафина, и че Габриела — на която

обикновено семейство Валко се възхищаваха — се беше противопоставила на д-р Серафина. И все пак за мой ужас Габриела изобщо не обърна внимание на неодобрението на д-р Серафина. Всъщност тя като че ли мислеше за нещо съвсем различно. Ясно ми беше, че за приятелката ми не съществува същото чувство на съперничество, което съществуваше за мен. Тя не изпитваше нужда да се доказва.

Като видя, че нямам търпение да започна, д-р Серафина се изправи.

— Ще ви оставя да работите — каза тя. — Навярно в тези книжа ще откриете нещо, което ми е убягнало. Установих, че нашите текстове или говорят проникновено, или нищо не казват. Зависи вие какво усещате към темата. Умът и духът узряват по свой начин и със свой ритъм. Красивата музика звучи, но не всеки има уши да я чуе.

Още от първия ми ден като ученичка си бях изработила навика да пристигам рано на лекциите на семейство Валко, за да си запазя място сред множеството ученички. Лекциите се водеха в малкия каменен параклис, построен върху укрепленията на римски храм. Стените му бяха дебели и твърди, сякаш се издигаха от варовиковите кариери под тях. Таванът на параклиса представляваше ронеща се тухла и се крепеше на дървени греди, които изглеждаха толкова паянтови, че когато бръмченето на колите отвън се засилваше, имах усещането, че от шума цялата сграда ще се сгромоляса върху нас.

С Габриела намерихме места в задната част на параклиса, а д-р Серафина подреди листата си и започна своята лекция.

— Днес ще споделя една история, позната на мнозина от вас в една или друга форма. Като основополагаща история в нашата дисциплина централното ѝ място е безспорно, а поетичната ѝ красота — неопровержима. Говори се, че в годините преди големия потоп Небето изпратило войнство от двеста ангели, наречени наблюдатели, за да надзирават дейностите по сътворението. Главният наблюдател, според тези сведения, се казвал Семиаз. Семиаз бил красив и властен, с типичното за ангел държание. Тебеширенобялата му кожа, светлите очи и златистата коса олицетворявали идеал за небесна красота. Семиаз превел своите двеста ангели през небесния свод и останал в материалния свят. Сред посветените в мисията били Аракиба, Рамиил, Тамиел, Рамуел, Данеел, Езекиил, Баракиил, Азаел, Армерис, Ватраал,

Ананес, Азакеел, Самсавеел, Сартаел, Турел, Йоамяел и Сариел. Ангелите се движели невидими сред децата на Адам и Ева, живеели тихо в сенките, криели се в планините, приютявали се там, където човеците не могли да ги намерят. Движели се от регион в регион, следвайки движението на човеците. По този начин открили цивилизациите по гъсто населените области край Ганг, Нил, река Йордан и Амазонка. Живеели кротко извън областите на човешката дейност, изпълнявайки дълга си да наблюдава навиците на хората.

Един следобед по времето на Яред, когато наблюдателите се установили в планината Ермон, Семиаз съгледал в едно езеро да се къпе жена, а около тялото ѝ се увивали кестенявите ѝ коси. Повикал той наблюдателите на възвишението и величавите същества вкупом загледали жената. Според многобройни доктринални източници именно тогава Семиаз предложил на наблюдателите да си изберат жени измежду децата на човеците. Още щом изрекъл тези думи, Семиаз се разтревожил. Съзнавал какво е наказанието за неподчинение — станал бил свидетел на падението на разбунтувалите се ангели — и затова потвърдил плана си. Казал: „Дъщерите на човеците трябва да бъдат наши. Но ако вие не ме последвате, ще трябва сам да изтърпя наказанието за този голям грях.“

Наблюдателите сключили споразумение със Семиаз, като се заклели да изтърпят наказанията заедно с водача си. Знаели, че подобен съюз е забранен и че споразумението им нарушава всички закони на Небето и Земята. Независимо от това наблюдателите се спуснали от планината Ермон и се показали на човешките жени. Жените приели тези непознати същества за свои съпрузи и скоро забременели. След известно време на наблюдателите и жените им се родили деца. Нарекли ги нефилими.

Наблюдателите гледали как растат децата им. Виждали, че са различни от майките, но различни и от ангелите. Дъщерите им израснали по-високи и по-стройни от човешките жени; били интуитивни и душевно богати; притежавали физическата хубост на ангелите. Момчетата растели по-високи и по-силни от обикновените мъже; отличавали се с острота на ума; притежавали интелигентността на духовния свят. За награда наблюдателите събрали синовете си и ги обучили на бойното изкуство. Предали ни момчетата и тайните на огъня — как да го разпалват и поддържат, как да впрегнат силата му за

приготвяне на храна и за енергия. Толкова ценна била тази дарба, че в човешките легенди наблюдателите са превърнати в мит, като най-прочута е историята за Прометей. Наблюдателите научили синовете си на металургия — изкуство, което ангелите били усъвършенствали, но държали в тайна от човеците. Наблюдателите показали как ценните метали изкусно могат да се превръщат в гривни, пръстени и огърлици. Изтръгвали от земята злато и скъпоценни камъни, полирали ги и ги превръщали в скъпи предмети. Нефилимите криели своето богатство, трупали злато и кристали. Наблюдателите показали на дъщерите си как да боядисват тъкани и как да оцветяват клепачите си с блещукащи минерали, стрити на прах. Кичели дъщерите си и предизвиквали ревност сред жените на човеците... Наблюдателите научили децата си да използват сечивата така, че да станат по-силни от човеците, научили ги да топят метал и да коват мечове, ножове, щитове, нагръдници и стрели. Съзнавайки силата, с която сечивата ги дарявали, нефилимите си направили тайни складове с хубави, остри оръжия. Ходели на лов и складирали месото. И прилагали насилие, за да бранят притежанията си.

И други дарби предали наблюдателите на своите деца. Научили жените и дъщерите си на тайни, още по-мощни от огъня и металургията. Разделили жените от мъжете и ги отвели далеч от градовете навътре в планините, където показали на жените как да урочасват и да използват билките и корените като лек. Предали им тайната на магьосничеството и ги обучили на система от символи, с които да записват магиите. Не след дълго им били раздадени свитъци. Жените — които до този миг били оставени на милостта на мъжкото надмощие — станали силни и опасни.

Наблюдателите посвещавали жените и дъщерите си във все повече небесни тайни.

Баракиил ги запознал с астрологията.

Кокабел ги научил да четат поличби по съзвездията.

Езекиил им дал работни познания за облаците.

Аракиил ги учел на земните знаци.

Шамсиил направил карта с движението на слънцето.

Сариил направил карта за знаците на луната.

Арамос ги учел как да развалят магии.

С тези свои дарби нефилимите се организирали в племе, въоръжили се и завоювали земя и природни богатства. Стигнали до съвършенство в бойното изкуство. Започнали да упражняват все повече и повече своята сила върху човечеството. Представяли се за господари на земята и си присвоявали огромни площи, обявявайки кралствата за свои. Поробвали и си правели флагове за войските. Разделили владенията помежду си и назначили човеци за войници, търговци и работници, които да им служат. Снабдени с вечните тайни, както и с жаждата за власт, нефилимите започнали да управляват човечеството.

Докато нефилимите властвали на земята, а човеците гинели, хората примолили Небето за помощ. Михаил, Уриел, Рафаил и Гавриил, архангелите, които надзиравали наблюдателите от първото им слизание в човешкия свят, следели за напредъка на нефилимите. Когато им наредили, архангелите се срещнали с наблюдателите, заобикаляйки ги с огнен пръстен. Обезоръжили братята си. Така победени, наблюдателите били оковани и изпратени в далечна, безлюдна пещера високо в планините. Оставили ги на ръба на бездната, оковани в тежки вериги, и им наредили да се спуснат долу. Наблюдателите пропаднали през процеп в земната кора, носейки се все по-надълбоко и по-надълбоко, докато не стигнали мрачна тъмница. От дълбините на бездната те жадували за въздуха и светлината и за загубената си свобода. Отделени от Небето и земята, очакващи деня на своето освобождаване, те замолили Небето за прошка. Повикали децата си да ги спасят. Но Бог не обърнал внимание на молбите им. А нефилимите така и не дошли.

Ангелът Гавриил, приносителят на добрите вести, не могъл да понесе мъката на наблюдателите. В момент на съжаление той хвърлил своята лира на падналите си братя, за да намали страданието им с музика. Но докато лирата падала, Гавриил разбрал грешката си. Музиката на лирата била съблазнителна и мощна. Наблюдателите можели да се възползват от това.

След време гранитната тъмница на наблюдателите била наречена Подземен свят, земята на мъртвите, в която героите се спускали, за да намерят вечния живот и мъдростта. Тартар, Хадес, Курнугия, Анун, Ад — легендите ставали все повече, докато наблюдателите, оковани в бездната, молили да бъдат освободени. Дори и днес някъде в

дълбините на земята те молят да бъдат освободени. Съществуват различни догадки защо нефилимите не спасили своите бащи. Нефилимите със сигурност можели да станат по-силни с помощта на наблюдателите и със сигурност биха помогнали за освобождаването им, но не било по силите им да го сторят. Не е известно обаче къде се намира тъмницата на наблюдателите. Именно в тази загадка се корени нашата дейност.

Д-р Серафина беше надарен оратор, с драматичната способност да оживява гледната си точка пред първокурсничките — дарба, която малцина професори притежаваха. В резултат на усилията си често тя изглеждаше изтощена в края на едночасовата си лекция и този ден не направи изключение. Ето че вдигна поглед от записките си и обяви кратка почивка. Габриела ми кимна да я последвам. Като излязохме от един страничен изход на параклиса, тръгнахме през поредица от тесни коридори, докато стигнем празния двор. Паднал беше здрач и над нас се спускаше топла есенна вечер с разпилени сенки по каменния градински плочник. Голям бук се извисяваше на двора със странно пъстра кора, сякаш боледуваше от проказа. Лекциите на семейство Валко траеха понякога с часове, често продължаваха и през нощта и аз силно се нуждаех от чист въздух. Искаше ми се да попитам Габриела за мнението ѝ за лекцията — всъщност бях станала приятелка на Габриела именно с помощта на подобни анализи, — но забелязах, че не е в настроение.

Извади табакера от джоба на жакета си и ми предложи цигара. Когато отказах, както винаги правех, тя просто сви рамене. Познавах този жест, лек, но равнодушен, от който ставаше ясно колко не одобрява неспособността ми да се забавлявам. *Celestine* — *naif*^[6], сякаш казваше жестът; Селестин, момичето от провинцията. Габриела ме беше научила на много с малките си откази и мълчания, и аз винаги я гледах с особено внимание — забелязвах как се облича, какво чете, каква е прическата ѝ. През последните седмици дрехите ѝ ставаха все по-хубави, подчертаваха тялото ѝ. Гримът ѝ, който винаги беше изискан, бе станал по-тъмен и по-ярък. Спектакълът, на който бях станала свидетел предната сутрин, подсказваше каква е причината за тази промяна и все пак поведението ѝ заостри моя интерес. Независимо от всичко, гледах на нея с уважение като на по-голяма сестра.

Габриела запали цигарата си с прекрасна златна запалка и вдъхна дълбоко дима, сякаш да демонстрира какво изпускам.

— Колко е красива — казах и поех запалката от нея, като я заобъръщах в ръка. На вечерната светлина златото преливаше в розови нюанси. Изкушавах се да попитам Габриела как се беше сдобила с тази скъпа запалка, но се сдържах. Габриела не насърчаваше дори и най-повърхностните въпроси. Дори и след година всекидневно съжителство говорехме много малко за личния си живот. Затова само се задоволих да констатирам, че не я бях виждала дотогава.

— На един приятел е — отвърна тя, без да ме погледне в очите. Габриела нямаше други приятели освен мен — хранеше се с мен, учеше с мен, а когато бивах заета, предпочиташе самотата пред създаването на нови приятелства — затова тутакси разбрах, че е на любовника ѝ. Със сигурност усещаше, че тайната ѝ предизвиква моето любопитство. Затова не можах да се въздържа и направо изтърсих:

— Какъв приятел? Питам, защото напоследък изглеждаш доста разсеяна по отношение на работата ни.

— Ангелологията е повече от просто изучаване на стари текстове — отвърна Габриела. Упрекът в очите ѝ подсказваше, че представата ми за нашите стремежи в училището е дълбоко погрешна. — Всичко давам за работата си.

— Тогава ми обясни... — започнах аз, неспособна да прикрия чувствата си. — Вниманието ти е обладано от нещо друго, Габриела.

— Никаква представа нямаш за силите, които ме владеят — каза Габриела. Макар че възнамеряваше да реагира с типичното си високомерие, в поведението ѝ долових нотка на отчаяние. Въпросите ми я бяха изненадали и наранили.

— Зная повече, отколкото си мислиш — казах аз с надеждата директният сблъсък да я накара да признае всичко. Никога до този миг не ѝ бях говорила с такъв рязък тон. Грешката в поведението ми беше очевидна още преди думите да излязат от устата ми, но вече не можех да спра.

Тя грабна запалката от мен, пхна я в джоба на жакета си, захвърли цигарата върху плочника и си тръгна.

Когато се върнах в параклиса, заех мястото си до Габриела. Беше поставила жакета си върху стола, за да го запази за мен, но отказа дори да вдигне очи към мен, докато седах. Видях, че беше плакала — около

очите ѝ се беше образувал лек черен кръг там, където сълзите ѝ се бяха смесили с грима. Искях да поговоря с нея. Отчаяно желях да разкрие сърцето си пред мен и мечтаех да ѝ помогна да преодолее каквато и да било грешка, объркала преценката ѝ. Но за разговор нямаше време. Д-р Рафаел Валко зае мястото на жена си пред катедрата, изравнявайки куп листа, докато се готвеше да започне своята част от лекцията. Затова положих ръка върху рамото ѝ и се усмигнах, за да ѝ покажа, че съжалявам. Жестът ми бе посрещнат с враждебност. Габриела се дръпна, отказвайки дори да ме погледне. Облегна се на твърдия дървен стол, кръстоса крака и зачака д-р Рафаел да започне.

През първите месеци в училището научих, че има две ясно разграничени мнения за семейство Валко. Повечето ученички ги обожаваха. Привлечени от техния ум, познанията им за загадките и посвещаването им на педагогиката, тези ученички очакваха с нетърпение всяка дума на семейството. Лично аз, заедно с мнозинството; принадлежах към тази група. Малцинството от колегите не ги обожаваха чак толкова. Смятаха методите на семейство Валко за подозрителни, а съвместните им лекции — за претенциозни. Въпреки че Габриела никога не позволяваше да бъде причислявана към която и да било страна, и никога не беше признавала какво изпитва към лекциите на д-р Рафаел и д-р Серафина, подозирах, че е критична спрямо семейството, точно както чичо ѝ го бе демонстрирал на събранието в атенеума. Семейство Валко бяха външни лица, пробили сами пътя си към върховете на академията, докато позицията на семейството на Габриела тутакси осигуряваше положението ѝ. Често бях чувала мнението на Габриела за преподавателите ни и знаех, че идеите ѝ неведнъж се отклоняваха от тези на семейство Валко.

Д-р Рафаел почука на ръба на катедрата, за да успокои залата, и започна лекцията си.

— Произходът на Първия ангелски катаклизъм често бива оспорван — каза той: — Всъщност, когато прегледах в нашата собствена колекция различните сведения за тази катаклизмична битка, намерих трийсет и девет противоположни теории за това как точно е започнала и как е завършила. Както повечето от вас знаят, научните методи за дисекция на историческите събития от подобен характер са се променили, еволюирали са — някои биха казали, че са се развили — затова ще бъда откровен с вас. Моят метод, както и този на жена ми, с

времето се е променил и включва множество исторически перспективи. Четенето на текстове, както и разказите, които сами сглобяваме от откъслечни материали, отразяват нашите по-големи цели. Естествено, като бъдещи изследователи, вие ще си изработите собствени теории за Първия ангелски катаклизъм. Ако сме успели, вие ще излезете от тази лекция със зрънце съмнение, което вдъхновява индивидуалната и оригинална изследователска работа. Затова слушайте внимателно. Вярвайте и се съмнявайте, приемайте и отхвърляйте, записвайте и ревизирайте всичко, което научите тук днес. По този начин бъдещето на науката ангелология ще е осигурено.

Д-р Рафаел държеше в ръце подвързан с кожа том. Отвори го и започна да чете с твърд и сериозен глас.

— Високо в планините, под една скална козирка, която ги закриляла от дъжда, нефилимите стояли скупчени и молили дъщерите на Семиаз и синовете на Азazel, които смятали за свои водачи, да им покажат пътя, след като наблюдателите били отведени под земята. Най-старият син на Азazel пристъпил напред и се обърнал към безбройната тълпа от бледи исполини, изпълнили долината надолу.

Казал следното: „Моят баща ни научи на тайните на бойното изкуство. Научи ни как да държим меча и ножа, да си правим стрели, да се прокрадваме и да нападаме враговете си от засада. Не ни научи обаче да се защитаваме от Небето. Съвсем скоро ние ще бъдем заобиколени от всички страни от вода като в капан. Дори със силата и многобройните ни бойци няма да можем да построим кораб като Ноевия ковчег. При това не е възможно да атакуваме пряко Ной и да превземем неговия кораб. Архангелите наблюдават него и семейството му.“

Известно е, че Ной имал трима синове и че тези синове били избрани да помагат в грижите за морския съд. Синът на Азazel обявил, че ще отидат до морския бряг, където Ной оставял кораба си, пълен с животни и растения, и там ще открият начин как да се вмъкнат незабелязано в него. Взел със себе си най-могъщата вещица, най-голямата дъщеря, и оставил нефилимите, като им рекъл: „Братя и сестри мои, трябва да останете тук, на най-високото място на планината. Възможно е водите да не стигнат до тук.“

Синът на Азazel и дъщерята на Семиаз се спуснали заедно по стръмната планинска пътека под проливния дъжд и се отправили към

брега. Край Черно море царял хаос. От няколко месеца Ной предупреждавал за потопа, но никой не обръщал внимание на думите му. Хората продължавали да се веселят, да танцуват и да спят, щастливи преди да настъпи пълното унищожение. Присмели се на Ной, а някои дори застанали пред кораба му, като му се подигравали, че носи вода и храна. Ной не отговорил нищо.

Няколко дни синът на Азazel и дъщерята на Семиаз наблюдавали как синовете на Ной идват и си отиват. Те се казвали Сем, Хам и Яфет и много се различавали един от друг. Сем, най-големият, бил с тъмна коса и зелени очи, с изящни ръце и бляскаво слово; Хам бил по-мургав от Сем, с големи кафяви очи, много силен и разсъдлив; Яфет имал светла кожа, руса коса и сини очи, най-крехкият и най-строен от тримата. Докато Сем и Хам неуморно помагали на баща си да товари животни, чували с храна и делви с вода, Яфет работел бавно. И Сем, и Хам, и Яфет отдавна били женени и от тях Ной имал множество внуци.

Дъщерята на Семиаз забелязала, че на вид Яфет най-много прилича на тях, и решила, че той е братът, с когото приятелят ѝ трябва да се заеме. Исполинът чакал дълги дни, наблюдавал как Ной товари последните животни на кораба. Чак тогава синът на Азazel се промъкнал тайно в огромния кораб. Масивната му сянка го скривала в мрака, когато той повикал Яфет.

Най-малкият син на Ной се надвесил над борда на кораба, русите му къдри падали върху очите му. Синът на Азazel повикал Яфет да тръгне с него по пътека, която водела навътре в гората. Архангелите, които пазели на пост до носа на кораба и кърмата и инспектирали в изпълнение на Божиите заповеди всеки предмет, който бил внасян и изнасян от кораба, не обърнали внимание на Яфет, когато той слязъл и последвал сияйния непознат в гората.

Докато Яфет следвал сина на Азazel все по-навътре и навътре в гората, завалял дъжд, тежко падал върху балдахина от листа над главите им и отеквал силно като гръм. Яфет останал направо без дъх, когато настигнал величествения странник. Едва имал сили да го попита: „Какво искаш от мен?“

Синът на Азazel не отговорил, а сплел пръсти около шията на сина на Ной и ги стискал дотогава, докато не усетил как крехките кости на врата му се счутили. В този миг, още преди потопа да отмие всички порочни същества от земята, Божият план за прочистване на

света се пропукал. Бъдещето на нефилимската раса изкристализирало и се появил новият свят.

Дъщерята на Семиаз излязла от гората и положила ръце върху лицето на сина на Азazel. Помнела магиите, на които баща ѝ я бил научил. Когато го докоснала, видът му се променил: красотата му изгубила блясъка си, а ангелските му черти започнали да чезнат. Прошепнала тя някакви слова в ухото му и той приел образа на Яфет. При това преобразяване синът на Азazel загубил силата си и като се запрепъвал, се отдалечил от дъщерята на Семиаз и се отправил през гората към Ноевия ковчег.

От един поглед жената на Ной разбрала, че синът ѝ е променен. Лицето му било същото, държал се по същия начин, ала нещо в поведението му било непознато, затова тя го попитала къде е бил и какво му се е случило. Тъй като не можел да говори на езика на хората, за неин ужас синът на Азazel останал безмълвен. Майката изпратила да повикат съпругата на Яфет, прекрасна жена, която познавала Яфет още като дете. Тя също забелязала неговото преобразяване, но тъй като физическите му черти били същите като тези на човека, за когото се била омъжила, не могла да каже какво се е променило. Децата на Яфет се отдръпнали от баща си, изплашени от присъствието му. Въпреки това Яфет останал на кораба, докато водата под тях започнала да се надига. Бил седмият ден на втория месец. Потопът започнал.

Дъждът се изливал върху кораба, изпълвайки долините и градовете. Водата стигнала подножията на планините, а после и върховете. Нефилимите гледали как водата се покачва все по-високо и по-високо, докато вече не се виждала земята. По дърветата висели ужасени от страх гепарди и леопарди; въздухът ехтял от страховития вой на умиращи вълци. Един жираф стоял на отдалечен хълм, водата се виела около тялото му, сякаш подпирала все по-високо и високо носата му, докато накрая не го погълнала целия. По повърхността на света като водни кончета плавали телата на хора, животни и нефилими, носени напред-назад от приливите, загниващи и потъващи на дъното на океана. По стените на Ноевия кораб били полепнали сплетени коси и крайници, които ту се вдигали, ту потъвали във водната супа. Сладката миризма от изпечена на слънцето плът изпълвала въздуха.

Корабът се носил над земята без посока до двајсет и седмия ден на втория месец от следващата година, общо 370 дни. Ной и семейството му, както и семейството на Азazel, срещнали само безкрайна смърт и безкрайна вода, непрестанно местещата се сива пелена на дъжда, подмятаният от вълните хоризонт, докдето стигал погледа, вода и нищо друго, безбрежен свят без твърда земя. Носили се по морето толкова дълго, че изчерпали всичките си запаси от вино и зърно и живеели само на яйца и вода.

Когато крабът заседнал, а водите се оттеглили, Ной и семейството му освободили животните от търбуха на големия съд, взели от торбите семената и ги посадили. Не след дълго синовете на Ной започнали да населяват отново света. Архангелите, които действали по Божия воля, им се притекли на помощ, и дарили с голяма плодовитост животните, земята и жените. Растенията получили слънце и дъжд; животните намерили достатъчно храна; жените не измирили при раждане. Всичко растяло. Нищо не погивало. Светът започнал отново.

Синовете на Ной обявили, че всичко видимо е тяхно. Станали патриарси и всеки основал своя човешка раса. Преместили се на далечни места по планетата, създали династии, които ние признаваме и до днес като прочути. Сем, най-старият син на Ной, отпътувал за Близкия изток и дал началото на семитското племе; Хам, вторият син на Ной, се преместил на юг от екватора, в Африка, и създал хамитското племе; а Яфет — или по-скоро създанието, престорило се на Яфет — завзело областта между Средиземноморието и Атлантика, основавайки това, което един ден било наречено Европа.

Лекцията на д-р Рафаел приключи внезапно. Той спря да говори, затвори бележника си и настоя да се върнем за следващата му лекция. От опит знаех, че д-р Рафаел нарочно свършва лекцията си по този начин, за да остави ученичките да очакват още. Беше педагогически способ, който започнах да уважавам, след като бях ходила на лекциите му през цялата ми първа година в Академията — не бях пропуснала нито една. Залата се изпълни с шумоленето на листа и стъпки, докато студентките се събираха на групи и се готвеха за вечеря или за вечерните занимания. Също като останалите и аз прибрах вещите си. От разказа на д-р Рафаел бях изпаднала в нещо като транс и установих, че ми е страшно трудно да се опомня, обградена от хора, много от

които ми бяха напълно непознати. Обичайното присъствие на Габриела до мен беше утешително. Канех се да я попитам дали иска да отидем в квартирата ни и да си приготвим вечеря.

Щом я видях обаче, охладнях. Видът на Габриела бе променен. Косата ѝ се бе сплъстила от пот, кожата ѝ изглеждаше бледа и лепкава. Плътният черен грим, който носеше около очите си — козметичен ефект, който бях започнала да приемам като запазена марка на Габриела, — се беше размазал още по-надолу под очите ѝ — дали от потта или от сълзи, не можах да преценя. Големите ѝ зелени очи се взираха втренчено напред, но като че нищо не виждаха. Видът ѝ беше страховит, сякаш беше неспасяемо съсипана от туберкулоза. Именно тогава забелязах кървави белези от изгаряне, разяли кожата на ръката ѝ, която стискаше прекрасната златна запалка. Опитах да я заговоря, да потърся обяснение за това нейно странно поведение, но погледът ѝ ме спря, преди да започна. В очите ѝ видях сила и решителност, каквито лично аз не притежавах. Знаех, че Габриела ще остане неразгадаема. Каквито и тъмни и страшни тайни да таеше в себе си, никога нямаше да ги разкрие пред мен. По някаква причина, въпреки че не разбирах защо, този факт тутакси ме успокои и същевременно ме ужаси.

По-късно, когато се върнах в апартамента. Габриела седеше в кухнята. На масата имаше ножица и бял бинт. Като реших, че може да има нужда от помощ, отидох при нея. В слънчевата атмосфера на нашия апартамент изгарянията бяха придобили отвратителен цвят — плътта ѝ бе почерняла от пламъка и от нея се изцеждаше прозрачна течност. Отрязвах парче бинт. Габриела обаче каза:

— Благодаря, мога и сама да се погрижа за себе си.

Разочарованието ми нарасна, когато тя взе бинта и започна да превързва раната. Един миг я гледах, а после казах:

— Как можа да си причиниш това? Какво ти става?

Тя се усмихна, сякаш думите ми я забавляваха. И наистина, за миг си помислих, че сигурно ми се присмива. Но тя просто се зае отново с превръзката и отвърна:

— Няма да разбереш, Селестин. Прекалено добра си, прекалено непорочна, за да разбереш какво ми става.

В следващите дни колкото повече се опитвах да си обясня постъпките на Габриела, толкова по-потайна ставаше тя. Започна да прекарва нощите си извън общия ни апартамент на улица „Гасенди“,

като ме оставяше да се чудя къде е и дали е в безопасност. Връщаше се у нас само когато мен ме нямаше и разбрах, че е идвала единствено по дрехите, които бе оставила или извадила от гардероба си. Ходех из апартамента и намирах ту използвана чаша със следи от червило по ръба, ту кичур черна коса; уханието на „Шалимар“ се бе пропило в дрехите ѝ. Установих, че Габриела ме избягва. Бях заедно с приятелката си единствено през деня, когато работехме в атенеума с тетрадки и документи, разхвърляни пред нас, но дори и тогава все едно, че ме нямаше.

И което бе още по-лошо, бях започнала да вярвам, че в мое отсъствие Габриела преглежда разработките ми, чете записките ми и проверява докъде съм стигнала в разните книги, които ни бяха възложили да четем, сякаш да прецени напредъка ми и да го сравни със своя. Габриела беше твърде умела, за да оставя следи от любопитството си и така и не открих доказателство за присъствието ѝ в моята стая, но много внимавах какво оставям по писалището си. Не се съмнявах, че ще открадне всичко, което ѝ се стори полезно, макар и да се преструваше на напълно апатична към общата ни работа в атенеума.

С времето започнах да се потопявам във всекидневната рутина на общата ни работа. Отначало задачите ни бяха досадни и се състояха главно в четене на бележници и правене на списъци с потенциално полезна информация. На Габриела ѝ бяха възложили работа, която отговаряше на интереса ѝ към митологичните и исторически аспекти на ангелологията, а на мен ми бяха дали по-математическа задача — да категоризирам пещерите и проломите, за да изолирам местонахождението на лирата.

Един следобед през октомври, докато гледах как Габриела седи срещу мен, а черната ѝ коса се спуска на къдри около шията ѝ, извадих тетрадка от една от многобройните кутии пред нас и я заразглеждах внимателно. Беше необичайна тетрадка, неголяма и доста дебела, с твърда, олющена подвързия. Пристегната бе с кожена каишка, завършваща със златна закопчалка. Вгледах се в закопчалката и видях, че представлява ангелче с размерите на кутрето ми. Беше продълговато и тънко, със стилизирано лице и две инкрустирани сини сапфирени очи, развята туника и чифт сърповидни крила. Прокарах пръсти по хладния метал. Притиснах крилата между пръстите си, усетих

съпротива, и след приятно прищракване механизмът задейства. Тетрадката се отвори и аз я положих на скута си, като изгладих с пръсти листата. Хвърлих поглед към Габриела да проверя дали е забелязала какво съм намерила, но тя бе потънала в четене и за мое облекчение не видя красивата тетрадка в ръцете ми.

Тутакси разбрах, че това е един от дневниците, за които Серафина спомена, че е водила през последните години на обучението си, като наблюденията ѝ бяха по-обединени и изчистени в един кратък, сбит учебник за начинаещи. И наистина, дневникът съдържаеше много повече от обикновени записки на лекции. Отгръщайки началото, открих думата *Ангелология*, отпечатана със златно мастило на първата страница. Страниците бяха изпъстрени с обобщения, размишления, въпроси, нахвърляни по време на лекции или при подготовката за някой изпит. Докато четях, открих нарастващата любов на д-р Серафина към геологията преди потопа: по страниците добросъвестно бяха разчертани карти на Гърция, Македония, България и Турция, като че д-р Серафина беше проследила точно контурите на границите на всяка страна, екипирайки всяка планинска верига и всяко езеро. Названията на пещерите и планинските проходи се появяваха на гръцки, латински или кирилица в зависимост от съответната местна азбука. По страничните полета личаха ситно изписани обозначения и съвсем скоро ми стана ясно, че скиците са били правени при подготовка за експедиция. Още от ученическите си години д-р Серафина твърдо си бе наумила да организира втора експедиция. Осъзнавах, че резюмирайки работата на д-р Серафина с тези карти, не бе изключено самата аз да разкрия географската загадка на експедицията на Клематис.

Продължих да чета и установих, че има рисунки, разпилени като съкровища между тесните колонки с думи: виждаха се ореоли, тръби, крила, арфи и лири — трийсет и една годишни завъртулки на замечтана ученичка, разсейвала се по време на лекции. Някои страници освен с рисунки бяха пълни и с цитати, извадени от ранни книги по ангелология. В средата на тетрадката попаднах на няколко страници с цифрови квадрати, обикновено известни като магически квадрати. Квадратите се състояха от серия числа, с постоянен сбор във всеки ред, диагонал и колонка: магическа константа. Аз разбира се знаех историята на магическите квадрати — разпространението им в

Персия, Индия и Китай, както и по-ранното им възникване в Европа в гравюрите на Албрехт Дюрер, художник, на чиито творби се възхищавах, — но никога не ми се беше удавало да ги проучвам.

Д-р Серафина беше написала направо на страницата с червено мастило, вече избеляло:

Един от най-прочутите квадрати — и от най-често използваните за нашите цели — е квадратът Sator Rotas, чийто най-стар образец е открит в Херкулан или Ерколано, както го наричат днес, италиански град, частично разрушен от изригването на вулкана Везувий през 79 г. от новата ера. Sator Rotas е латински палиндром, акростих, който може да се чете по няколко начина.

По традиция, квадратът се е използвал в ангелологията, за да означи наличието на даден модел. Квадратът не е шифър, за какъвто често погрешно бива приеман, а символ, който да сигнализира на ангелолога, че е налице някакво по-обширно схематично значение. В известни случаи квадратът ни подсеща, че наблизо има нещо скрито — послание или може би съобщение. Магическите квадрати винаги са играли роля в религиозните церемонии и този квадрат не е изключение. Използването на подобни квадрати датира от древни времена и нашата група няма никаква заслуга за развитието им в това отношение. Всъщност квадрати са намерени в Китай, Арабия, Индия и Европа и дори са били съставяни от Бенджамин Франклин в Съединените щати през осемнайсети век.

На следващата страница се намираше квадратът на Марс чиито цифри привлякоха погледа ми с почти магнетична сила.

Под квадрата Серафина беше написала:

„Магическият печат на Михаил — «сигил». Тази дума произлиза от латинската «сигилум», на английски

«сийл» или от думата «сегула» на иврит, чийто смисъл е «емент» — «дума с духовно значение». При церемонии всеки сигил представлява духовно същество — бяло или черно, — чието присъствие може да се призове от ангелолога, най-често от по-високия ред ангели и демони. Призоваването се получава чрез заклинания, сигили и поредица от взаимен обмен между духа и призоваващото лице. Забележка: заклинателното призоваване е изключително опасно действие, което често се оказва фатално за медиума и трябва да се прилага само като последно и крайно усилие за довеждането на ангелски същества.“

Обръщайки на другата страница, открих многобройни скици на музикални инструменти — лютия, лира и красиво изрисувана арфа, подобни на рисунките, изпълнили първите страници на тетрадката. Тези инструменти не ми говореха почти нищо. Не можех да си представя звуците, които издаваха, когато се свири на тях, нито можех да чета музикалните знаци. Силата ми винаги е била в числата и затова бях изучавала математика и точни науки, а за музиката знаех малко. Небесната музикология — която Владимир, ангелологът от Русия, познаваше толкова добре — до момента напълно ме объркваше; умът ми се замъгляваше от тоналностите и гамите.

Заета с тези мисли за известно време, най-накрая вдигнах очи от четивото си. Габриела се беше преместила до мен на канапето — подпряла брадичка с ръка, очите ѝ бавно се движеха по страниците на подвързания текст. Беше облечена с дрехи, които никога не бях виждала — копринена блуза и широки панталони, ушити сякаш по поръчка точно за фигурата ѝ. Под прозирния копринен ляв ръкав едва се различаваше ивица бинт, единственото останало доказателство за травмата, на която бях станала свидетелка по време на лекцията на д-р Рафаел преди няколко седмици. Габриела изглеждаше напълно различна от изплашеното момиче, изгорило ръката си.

Погледнах книгата, която държеше, и на гръбчето разчетох отпечатано „*Книгата на Енох*“. Колкото и да ми се искаше да споделя откритието си с Габриела, предпочетох да не я прекъсвам и затова

закопчах златната катарама на дневника, притискайки нежните сърповидни крила, докато тя прещрака. После, решила да продължа с моите задължения по каталога, сплетох косата си — дълга, непокорна руса коса, която ми се искаше да подстрижа съвсем късо, както бе направила Габриела — и се заех с отегчителната задача сама да подреждам книжата на семейство Валко.

Д-р Серафина идваше да ни проверява всеки ден по обед и ни носеше кошница с хляб и сирене, бурканче с горчица и бутилка студена вода. Обикновено едва я изчаках да дойде, но тази сутрин бях толкова погълната от работата си, че не разбрах кога е настъпило времето за почивка, докато тя не влетя в стаята и не остави кошницата на масата пред нас. През изминалите часове не забелязвах почти нищо освен безконечните изреждания на данни, особено в теренните записки на семейство Валко от най-ранната им експедиция — изтощително пътешествие през Пиринеите, изпъстрено с измервания на пещери, градации и плътност на гранита, изпълнили десет бележника. Едва когато д-р Серафина седна с нас и вече можех да спра да работя, осъзнах, че съм невероятно гладна. Разтребих масата, събрах листата и затворих тетрадките. Настаних се удобно на канапето, габардинената ми пола се хлъзна по плътната кадифена коприна, и се приготвих за обяда.

След като подреди храната пред нас, д-р Серафина се обърна към Габриела.

— Как върви работата?

— Тъкмо четях разказа на Енох за наблюдателите — отговори Габриела.

— А... — каза Серафина. — Трябваше да се досетя, че Енох ще те привлече. Това е един от най-интересните текстове в нашия канон. И един от най-странните.

— Най-странните? — намесих се аз и погледнах Габриела. Щом Енох беше толкова интригуващ, защо Габриела не го беше споделила с мен?

— Изумителен текст — каза Габриела с преливащо от интелигентност лице, едно много вълнуващо сияние, на което обикновено се възхищавах. — Нямах представа, че съществува.

— Кога е писан? — попитах, без ни най-малко да ревнувам Габриела, че отново ме е изпреварила. — В наши дни ли?

— Това е апокрифно пророчество, написано от пряк наследник на Ной — каза Габриела. — Енох твърдял, че бил отнесен на небето и че получил непосредствен достъп до ангелите.

— В съвременната епоха „*Книгата на Енох*“ е пренебрегвана като съновидение на някакъв луд патриарх — отговори Серафина. — Но тя е наш първостепенен наръчник за историята на наблюдателите.

Бях попаднала на подобен разказ в дневника на нашия професор и се зачудих дали не съм чела същия текст. Сякаш усетила какво мисля, д-р Серафина каза:

— Няколко глави от Енох съм преписала в дневника, който четеш, Селестин. — И като взе тетрадката с ангелската закопчалка, тя я обърна в ръцете си. — Сигурно си попаднала на тези пасаж. Но „*Книгата на Енох*“ е толкова обстойна, изпълнена с такава превъзходна информация, че ти препоръчвам да я прочетеш в цялата ѝ пълнота. Всъщност през третата година д-р Рафаел сам ще изиска от вас да я прочетете. Тоест, ако изобщо водим курсовете през следващите години.

Габриела каза:

— Има един пасаж, който особено ме поразил.

— Така ли? — попита д-р Серафина въодушевено. — Спомняш ли си го?

Габриела изрецитира пасажа.

— „И тогава пред мен се появиха двама мъже много високи, каквито никога не бях виждал на земята. И лицата им грееха като слънцето, а очите им бяха като горящи факли, и от устите им излизаше пламък. Одеванията им приличаха на пера: краката им бяха пурпурни, крилата им по-ярки от злато; ръцете им побели от сняг.“

Усетих как лицето ми пламва. Талантите на Габриела, които преди време ме изпълваха с обич към нея, сега предизвикаха обратен ефект.

— Отлично — каза д-р Серафина, едновременно доволна и сдържана. — И защо те поразил този пасаж?

— Тези ангели не са сладките херувими, застанали пред небесните порти, нито сияйните фигури, които виждаме в ренесансовите картини — обясни Габриела. — Те са страховити, плашещи същества. Докато четях разказа на Енох за ангелите, открих, че са ужасяващи, едва ли не чудовища. И честно казано, те ме плашат.

Гледах Габриела и не вярвах на очите си. Габриела отвърна на погледа ми и усетих — за някакъв миг само, — че се опитва да ми каже нещо, но не успява. Копнеех да продължи да говори, да ми се обясни, но тя само за пореден път ме изглежда хладно.

Д-р Серафина помисли за миг върху казаното от Габриела и аз се зачудих дали не познава приятелката ми по-добре от мен. Тя стана и пристъпи до шкафа си, отвори едно чекмедже и извади кован меден цилиндър. След като си сложи бели ръкавици, тя завъртя цилиндъра, отвори тънък като лепенка капак и извади отвътре един свитък. Разгърна го върху масичката за кафе пред нас, взе преспапие от оловен кристал и затисна единия му край върху масата. Върху другия опря дланта на дългата си тънка ръка. Загледах се в пожълтения, набръчкан ръкопис.

Габриела се наведе и докосна крайчеца на свитъка.

— Това да не е видението на Енох? — попита тя.

— Копие — отвърна д-р Серафина. — През втори век преди Христа са били разпространени стотици подобни преписи. Според нашия главен архивист, ние притежаваме няколко от оригиналите, всичките леко различни един от друг, както става обикновено с подобни документи. Когато Ватиканът се зае да ги унищожи, ние решихме да ги съхраним. Този тук не е толкова ценен, колкото онези в трезора.

Преписът бе направен върху плътна здрава хартия с латински букви, а думите бяха изписани с прецизна калиграфия. Полетата бяха украсени със стройни златни ангели, сребристите им одежди се виеха около прибраните златни крила.

Д-р Серафина се обърна към нас.

— Можете ли да го прочетете?

Бях учила латински, а също гръцки и арамейски, но трудно разчитах калиграфията, а този латински ми изглеждаше странен и несвойствен.

Габриела попита:

— Кога е направен този препис?

— Някъде около седми век — отговори д-р Серафина. — Това е тогавашно възпроизвеждане на много по-стар ръкопис, писан преди текстовете, от които се създава Библията. Оригиналът е заключен горе в трезора заедно със стотици други ръкописи, за да бъдат в

безопасност. Откакто сме започнали работа, ние събираме текстове. Това е най-голямата ни сила — държим истината и тази информация ни пази. Всъщност ще установите, че много от фрагментите в самата Библия — и много, които е трябвало да бъдат включени там, но не са — са наше притежание.

Наведох се още по-близо до ръкописа и казах:

— Трудно се чете. Да не би това да е Вулгата^[7]?

— Нека аз ви го прочета — каза д-р Серафина и приглади още веднъж ръкописа с ръка: „И мъжете ме взеха и ме отведоха на второто небе, и ми показаха мрака, и там видях аз увесените пленници, задържани в очакване на вечния съд. И тези ангели бяха мрачни на вид, повече и от земния мрак. И не преставаха да ридаят всеки час, а аз попитах онези с мен: Защо непрестанно изтезават тези мъже?“

Прехвърлих думите в главата си. Въпреки че бях прекарала години в четенето на древни текстове, никога досега не бях чувала подобно нещо.

— Какво е това?

— Енох — реагира мигновено Габриела. — Тъкмо, когато влиза във второто небе.

— Второто? — попитах объркана.

— Седем са — обясни авторитетно Габриела. — Енох е ходил във всяко от тях и е описал какво е видял.

— Вървете — каза д-р Серафина и посочи лавицата с книги, заемаща цялата стена на стаята. — Най-горе ще намерите Библиите.

Последвах указанията на д-р Серафина. След това избрах една Библия, която ми се стори достатъчно привлекателна — с дебели, кожени корици и ръчно подшитото тяло, тежка и трудна за носене книга. Замъкнах я до масата и я поставих пред моята преподавателка.

— Избрала си любимата ми Библия — каза д-р Серафина, сякаш изборът ми потвърждаваше доверието ѝ в моята преценка. — Видях същата тази Библия като момиче, когато за пръв път съобщих на Съвета, че ще стана ангелолог. Това се случи на прочутата им конференция през 1919 година, след като Европа беше опустошена от войната. Тази професия инстинктивно ме привличаше. Дотогава не беше имало ангелолог в семейството ми, което е доста странно — ангелологията се предава от родители на деца. И все пак на шестнайсет знаех точно каква ще бъда и в никакъв случай не се

срамувах от това! — Серафина спря, овладя се и добави: — Елате сега тук. Ще ви покажа нещо.

Тя постави Библията на масата и бавно, внимателно разгърна страниците. — Това тук е „Сътворение: 6“. Прочетете го.

Прочетохме посочения пасаж, изваден от превода на Гияр Демулен от 1297 година:

„И когато децата на хората се умножиха, се случи така, че в ония дни им се бяха родили красиви и русокоси дъщери. И ангелите, небесните синове, ги видяха и ги прелъстиха, и си казаха: Елате, да си изберем жени измежду децата на човеците и да имаме деца от тях.“

— Това го четох днес следобед — каза Габриела.

— Не — поправи я д-р Серафина. — Това не е Енох. Въпреки че в *„Книгата на Енох“* има подобна версия, това е различно. От Сътворението е и е единствената точка, където официалната версия на събитията — която съвременните християни приемат за вярна — отговаря на апокрифа. Апокрифните творби, естествено, са най-богатият източник за ангелската история. Навремето Енох бил изучаван задълбочено, но както често става с една догматична институция, каквато е църквата, установили, че това ги застрашава и започнали да изваждат Енох от канона.

Габриела изглеждаше покрусена.

— Но защо? — попита тя. — Този материал е могъл да е толкова полезен, особено на изследователите!

— Полезен ли? Не виждам как. Съвсем естествено е църквата да не дава гласност на подобна информация — реагира отривисто д-р Серафина. — *„Книгата на Енох“* била опасна за тяхната версия на историята. А ето версия — добави тя, отваряйки капака на цилиндъра и изваждайки друг ръкопис, — написана след дългогодишни устни легенди. Всъщност тя произлиза от същия източник. Авторът я написва по времето на множеството текстове, използвани в Стария завет на Библията, с други думи, още по времето, когато е създаден Талмудът.

— Но това не обяснява причината църквата да я крие — каза Габриела.

— Причината е очевидна. Версията на Енох на този разказ е украсена с всевъзможна екзалтирана реч — религиозни и визионерски крайности, които консервативните учени смятат за преувеличения, или още по-лошо: за лудост. Личните размишления на Енох за наричаните от него „избрани“ са особено смущаващи. Съществуват много пасажии с личните разговори на Енох с Бога. Както можете да си представите, мнозина теолози намират тази творба за богохулна. Честно казано, в ранните години на християнството Енох бил смятан за спорен автор. Независимо от това „*Книгата на Енох*“ е най-значимият ангелоложки текст, с който разполагаме. Това е единственият документ за истинския произход на злото на земята, написан от човек и разпространен сред човеците.

Завистта ми към Габриела изчезна и сега изпитах дълбоко любопитство към онова, което д-р Серафина щеше да ни каже. Надявах се, че вероятно си бях въобразила твърде много за нашите различия и че споделеното ни желание за успех можеше да ни сближи.

— Когато теолозите започнали да се интересуват от възстановяването на „*Книгата на Енох*“, шотландски изследовател на име Джеймс Брус намерил в Етиопия версия на този текст. Друго копие било открито в Белград. Както можете да си представите, тези находки били в противоречие с опитите на църквата напълно да заличи този текст. Но може да се изненадате от факта, че през цялото време сме им помагали ние, изваждайки от обръщение копията на Енох и съхранявайки ги в нашата библиотека. Желанието на Ватикана да се преструва, че нефилимите и ангелолозите не съществуват, отговаря на нашето желание да останем скрити. Получава се добре така, според мен — взаимното ни съгласие да се преструваме, че другият не съществува.

— Изненадващо е, че не работим заедно — обадох се аз.

— Съвсем не — отговори д-р Серафина. — Навремето ангелологията била в центъра на вниманието на религиозните среди, един от най-тачените клонове на теологията. Това бързо се променило. След кръстоносните походи и изстъпленията на инквизицията ние разбираме, че е време да се дистанцираме от църквата. Дори и преди това обаче сме насочвали голямата част от усилията си под земята,

като сами сме преследвали Прочутите. Винаги сме били сила на съпротивата, партизанска група ако щете, която се е борила срещу тях от безопасно разстояние. Колкото по-невидими сме ставали, толкова по-добре е било, особено защото самите нефилими са съумели да запазят всичко в пълна тайна. Разбира се, Ватиканът е наясно с нашата дейност, но предпочита да ни остави на мира, поне засега. Напредъкът, постигнат от нефилимите под прикритието на бизнеса и правителствените операции, ги е направил анонимни. Най-голямото им постижение през изминалите триста години е да са скрити пред очите на всички. Поставили са ни под постоянен надзор, а се появяват единствено да ни атакуват, да печелят от войните или сенчестите бизнес сделки, а после тихичко изчезват. Те естествено свършиха много добра работа, като изолираха интелектуалците от религиозната дейност. Направиха всичко възможно човечеството да не получи нов Нютон или Коперник — мислители, които благоговеят както пред Науката, така и пред Бога. Атеизмът беше най-великото им изобретение. Делото на Дарвин, въпреки че този човек е бил особено зависим от религията, се използва и разпространява именно от тях. Нефилимите успяха да накарат хората да повярват, че са възникнали от само себе си, че се самозадоволяват, свободни са от божественото, *sui generis*. Това е илюзия, която още повече затруднява работата ни, а разкриването им става почти невъзможно.

Д-р Серафина внимателно сгъна отново ръкописа и го пъхна в медния цилиндър. И като се обърна към плетената кошница с нашия обяд, тя я отвори и постави фразелата и сиренето пред нас, подканяйки ни да хапнем. Бях изгладняла. Хлябът бе топъл и мек в ръцете ми и когато си отчупих парче, остана едва доловима маслена следа по пръстите ми.

— Отец Богомил, един от нашите отци основатели, е съставил нашата първа независима ангелология през четвърти век с учебна цел. По-късно в ангелологията включват таксономии на нефилимите. Тъй като повечето наши хора обитават манастири из цяла Европа, ангелологиите били преписвани на ръка и съхранявани от монашеската общност обикновено в самите манастири. Това е един много плодотворен период от историята ни. Извън изключителната група ангелолози, чиято мисия била тясно съсредоточена върху нашите врагове, натрупването на знания за общите свойства, сили и цели на

ангелите било в разцвет. За ангелолозите средновековието било време на голям напредък. Изцяло осъзнавали съществуването на ангелските сили, както добри, така и лоши. Светини, статуи и картини дали на човешкото множество всепроникваща представа за основните принципи на ангелското присъствие. Усетът за красота и надежда се превърнал в част от всекидневието, въпреки болестите, мъчещи населението. И макар да съществували магьосници, гностици и катарии — различни секти, които въздигали или изкривявали ангелската реалност, ние успяхме да се защитим от машинациите на хибридните същества — от исполините, както често ги наричаме. Църквата, въпреки цялата вреда, която е била способна да нанесе, защитила цивилизацията под егидата на вярата. Откровено казано, макар и съпругът ми да не би се съгласил, това е последният път, когато сме имали надмощие над нефилимите.

Серафина спря да говори и се загледа как довършвам обяда си — навярно преценяваше, че от учене не се храня достатъчно, макар че Габриела — която не бе хапнала нищичко — напълно бе изгубила своя апетит. Смутена от лошите си обноски, аз избърсах ръце в ленената салфетка на скута ми.

— Как са успели да постигнат това нефилимите? — попитах.

— Надмощието си? — попита д-р Серафина. — Много просто. След средновековието равновесието на силите се променя. Нефилимите започнали да възстановяват загубените езически текстове — творбите на гръцки философи, шумерските митологии, персийските научни и медицински текстове — и да ги разпространяват в интелектуалните центрове на Европа. Резултатът, естествено, бил катастрофален за църквата. И това било само началото. Нефилимите направили всичко възможно материализмът да стане модерен сред елитните фамилии. Хабсбургите са един от примерите за това как исполините са наместват в една фамилия и я превземат, Тюдорите също. Макар и да сме съгласни с принципите на Просвещението, за нефилимите това все пак било огромна победа. Френската революция — когато Църквата била разделена от Държавата и се внушила илюзията, че хората трябва да разчитат на рационализма вместо на духовния свят — била другата победа. С времето върху земята се разпростряла програмата на нефилимите. Те проповядвали атеизма, светския хуманизъм, дарвинизма и крайните течения на материализма.

Те били инженерите на идеята за прогреса. Те създали нова религия за масите: науката. Докато настъпи дваисети век, нашите гении вече били атеисти, а художниците ни — релативисти. Вярващите се раздробили на хиляди спореци вероизповедания. Така разделени, лесно можели да бъдат манипулирани. За зла участ, враговете ни напълно се интегрирали в човешкото общество, развивали мрежи на влияние в правителства, промишленост, печат. Стотици години те просто се хранели от труда на човечеството и не давали нищо в замяна, само взимали и градили своята империя. Най-голямата им победа обаче се състои във факта, че криеха присъствието си от нас. Накараха ни да вярваме, че сме свободни.

— А не сме ли? — попитах аз.

— Огледай се, Селестин! — каза в отговор д-р Серафина, раздразнена от наивните ми въпроси. — Нашата академия е разтурена и принудена да се крие. Ние сме напълно безпомощни пред техните попълзновения. Нефилимите търсят човешките слабости, черпейки от най-алчните за власт амбициозни хора; а после чрез тези лица прокарват каузите си. За щастие нефилимите са ограничени в своята мощ. Те могат да бъдат надхитрени.

— Откъде сте толкова сигурна? — попита Габриела. — Може би именно човечеството ще бъде надхитрено.

— Напълно е възможно — отвърна д-р Серафина, изучавайки Габриела. — Но заедно с Рафаел ще направим всичко по силите си да попречим на това. Първата ангелска експедиция отбелязва началото на това усилие. Отец Клематис, ерудит и смел мъж, който бил водач на експедицията, продиктувал сведенията от своята експедиция в търсене на лирата. Сведенията от това пътешествие били загубени дълга векове. Рафаел, както сигурно знаете, ги намери. Ще ги използваме, за да открием местонахождението на пролома.

Знаменателното откритие на сведенията за експедицията на Клематис беше легендарно сред онези студентки, които се възхищаваха на семейство Валко. Д-р Рафаел Валко бе намерил дневника на отец Клематис в някакво село в Северна Гърция в средата на 20-те години, където в продължение на векове той бе останал заровен сред купища документи. По онова време д-р Рафаел бил млад учен, съвсем неизвестен. Откритието го изстреляло до най-високите нива на ангелоложките среди. Текстът бил ценно описание на

експедицията и — най-важното — давал надежда семейство Валко да повторят пътешествието на Клематис. Ако в текста били открили точните координати на пещерата, семейството със сигурност щяло още преди години да предприеме своята експедиция.

— Мислех, че преводът на Рафаел е изгубил популярността си — каза Габриела, забележка която, независимо колко вярна беше, ме порази като крайно нагла. Д-р Серафина обаче изглежда не се беше засегнала.

— Дружеството е проучило задълбочено този текст в опита си да разбере точно какво се е случило по време на експедицията. Но ти си права, Габриела. В крайна сметка установихме, че описанието на Клематис е несъстоятелно.

— Защо? — попитах озадачена, че подобен важен текст може да бъде отхвърлен.

— Защото в документа има неточности. Най-важната част от текста е записана в последните часове от живота на Клематис, когато той бил почти обезумял от изтощителната работа по време на пътешествието до пещерата. Отец Деопус, човекът записал разказа на Клематис, не е можел да обхване точно всеки детайл. Не начертава карта, а оригиналът, довел Клематис до пролома, не е открит сред документите му. След множество опити приехме тъжната истина, че картата вероятно е била загубена в самата пещера.

— Това, което не разбирам — обади се Габриела, — е как Клематис не е направил копие. Това е най-основната процедура при всяка експедиция.

— Очевидно нещо страшно се е объркало — каза д-р Серафина. — Отец Клематис се връща в Гърция дълбоко покрусен и през останалите му седмици живот изпада в състояние на обърканост. Всички участници в експедицията му загиват, запасите му свършват, дори магаретата се загубват или ги открадват. Според сведения на съвременници, особено на отец Деопус, Клематис приличал на човек, събудил се от сън. Той говорел небивалици и се молел по ужасяващ начин, сякаш поразен от безумие. И за да отговоря на въпроса ти, Габриела, ние знаем, че нещо се е случило, но не сме сигурни точно какво.

— Но имате теория? — попита Габриела.

— Разбира се — отвърна Серафина и се усмихна. — Всичко е там, в онзи текст, продиктуван на смъртния му одър. Съпругът ми доста се измъчи да преведе прецизно текста. Допускам, че Клематис намира в пещерата точно каквото търси. Именно това, че открива ангелите в тяхната тъмница, докарва нещастника до безумство.

Нямах представа защо думите на д-р Серафина така ме развълнуваха. Чела бях множество второстепенни източници около първата ангелска експедиция и въпреки това бях безкрайно ужасена от образа на Клематис, уловен като в капан в земните дълбини, заобиколен от извънземни създания.

Д-р Серафина продължи:

— Твърди се, че първата ангелска експедиция е безразсъдна и ненужна. Аз, както и двете знаете, вярвам, че експедицията има съществено значение. Наш дълг беше да проверим дали легендата около наблюдателите и поколението на нефилимите почива всъщност на истина. Били ли са наблюдателите пленени в пещерата на Орфей и ако е било така, още ли са притежавали лирата?

— Смущаващо е, че са били пленени заради най-обикновено неподчинение — каза Габриела.

— В това неподчинение няма нищо обикновено — рязко отвърна д-р Серафина. — Помниш, че навремето Сатаната е бил един от най-могъщите ангели — благороден серафим, докато не се противопоставил на Божиата повеля. Наблюдателите не само че не изпълнили дадените им заповеди, но и докарали на земята божествени технологии, предавайки бойното изкуство на децата си, които на свой ред ги предали на човечеството. Гръцката легенда за Прометей илюстрира как в древността възприемали това прегрешение. То се смятало за най-осъдителния грях, защото подобно знание нарушава равновесието в човешкото общество след грехопадението. И тъй като пред нас е *„Книгата на Енох“*, нека ви прочета как постъпват с горкия Азazel. Направо е ужасно.

Д-р Серафина поe книгата, която Габриела разглеждаше и започна да чете:

— *„Казали на архангел Рафаил: Вържи ръцете и краката на Азazel и го хвърли в мрака и разтвори пустинята, която е в Дудаел, и го хвърли в нея. И напълни ямата, като го покриеш с груби и ръбати камъни, и го покрий с мрак, и го остави да живее вечно там, и покрий*

лицето му, за да не вижда светлината. И едва в деня на страшния съд той ще бъде захвърлен в огъня.“

— И никога няма да се освободят? — попита Габриела.

— Всъщност ние нямаме представа кога и дали могат да бъдат освободени. Интересът на учените ни към наблюдателите се свежда само до онова, което те могат да ни кажат за нашите земни, смъртни врагове — каза тя и върна ръкописа в медния цилиндър, а после свали белите ръкавици. — Нефилимите няма да се спрат пред нищо, за да си възвърнат изгубеното в потопа. Това е катастрофата, която се опитваме да предотвратим. Блаженият отец Клематис, най-непоколебимият от членовете на откривателския екип, се заел сам да започне битката срещу нашите подли врагове. В методите му имало недостатъци, но въпреки това има голяма полза от проучването на сведенията за неговото пътешествие. За мен то е безкрайно удивително, независимо от загадката, която оставя след себе си. Само се надявам един ден да го прочетете внимателно. Може би ще успеете да откриете нещо, което ни е убягнало.

Габриела напрегнато загледа своята преподавателка с присвити очи.

— И ако го направим? — попита тя.

— Ако откриете нещо ново в Клематис? — отвърна ѝ с въпрос д-р Серафина развеселено. — Амбициозна цел, но не особено вероятна. Д-р Рафаел е бележит учен в областта на Първата ангелска експедиция. Заедно с него сме минали хиляди пъти през всяка дума на Клематис и нищо ново не сме открили.

— Но не е изключено — казах, за да не бъде отново изпреварена от Габриела. — Винаги има шанс да се появят нови данни за местоположението на пещерата.

— Честно казано, ще използвате много по-полезно времето си, ако се съсредоточите върху по-незначителните подробности в нашата работа — каза д-р Серафина и с едно махване на ръката разпиля всичките ни надежди. — Досега данните, които сте събрали и систематизирали, крият най-добрата надежда за намирането на пещерата. Трябва обаче да ви предупредя, че Клематис може да си остане огромна загадка. Той ни приканва напред с обещанието да ни разкрие тайните на наблюдателите, а после остава призрачно безмълвен. Той е ангелоложки сфинкс. Ако съумееете да извадите на

светло нещо ново от Клематис, вие ще бъдете първите, които ще ме придружат във Втората ангелска експедиция.

През останалите седмици на октомври с Габриела прекарвахме дните си в кабинета на д-р Серафина, където работехме с някаква мълчалива решителност, докато класифицирахме и систематизирахме целия обем от информация. Натовареният график и усърдието, с което се стремях да проумея материалите пред себе си, ме изтощаваха прекалено много, за да размишлявам върху странното поведение на Габриела. Тя идваше за кратко в апартамента ни и вече не посещаваше лекциите на семейство Валко. Работата ѝ по каталога беше отпаднала и затова идваше в кабинета само няколко дни в седмицата, докато аз бях там всеки ден. За мен беше облекчение да бъда толкова заета — така успях да забравя разрива помежду ни. Само за месец направих схема на математическите данни, свързани с дълбочините на геоложките пластове на Балканите, задача тъй досадна, че започнах да се чудя дали щеше да има полза от нея. И все пак въпреки на вид безконечния поток от информация, събрана от семейство Валко, аз продължавах, без да се оплаквам, със съзнанието, че съществува далече по-важна цел. Напрежението от предстоящото напускане на училищните сгради и опасностите от войната само допълваха усещането колко неотложна е задачата ми.

В един сънлив следобед в началото на ноември, когато сивото небе бе надвиснало над големите прозорци на кабинета на д-р Серафина, нашата преподавателка пристигна и съобщи, че иска да ни покаже нещо интересно. Предстоеше ни толкова много работа и с Габриела така се бяхме заровили в документите, че се противопоставихме на това прекъсване.

— Елате — повика ни д-р Серафина и леко се усмихна. — Цял ден здравата сте работили. Една малка почивка ще прочисти мозъците ви.

Странна беше тази молба — д-р Серафина често ни предупреждаваше, че времето тече, а сега — почивка. Всъщност посрещнах с радост това прекъсване, а Габриела, която през по-голямата част от деня бе превъзбудена поради причини, за които само можех да гадая, изглежда също се нуждаеше от него.

Серафина ни изведе от кабинета и по виещ се коридор тръгнахме към най-отдалечената част на училището, където от редицата отдавна

изоставени кабинети се стигаше до някаква притъмнена галерия. Вътре, под мъждивата светлина на електрически крушки, наемни помощници подреждаха в дървени сандъци картини, статуи и други предмети на изкуството. Мраморният под бе посипан със стърготини така, че на бледнеещия следобеден здрач помещението приличаше на развалини от експозиция. С характерното си отношение към подобни скъпоценни творби Габриела минаваше от предмет на предмет и внимателно разглеждаше всеки, сякаш да го запомни преди отпътуването му. Обърнах се към Серафина с надеждата да ни обясни защо сме тук, но тя беше изцяло погълната да изучава Габриела. Наблюдаваше всяко нейно движение и преценяваше реакциите ѝ.

По масите, в очакване да бъдат опаковани, лежаха отворени безброй ръкописи. Гледката на толкова много безценни предмети, събрани на едно място, породила у мен желанието да бъда с Габриела, но с онази, която познавах до неотдавна. Тогава приятелството ни беше изградено върху усърдно учене и взаимно уважение. Преди една година с Габриела бихме спрели, за да обсъдим екзотичните животни, озъбени насреща ни от картините — мантикората с човешко лице и лъвско тяло, харпията, змиеподобната амфисбена и похотливия кентавър. Габриела щеше да обяснява всичко с точни подробности — как тези създания са художествени описания на злото, всяко едно — проявление на гротескните образи на дявола. Свикнала бях да се възхищавам на способността на Габриела да съхранява в съзнанието си енциклопедичен каталог по ангелология и демонология — академичният и религиозен символизъм често убягваше на моя поматематически ум. Само дето сега, дори и д-р Серафина да не присъстваше, Габриела щеше да запази наблюденията за себе си. Изцяло се беше отдръпнала от мен и копнежът ми по нейните прозрения беше всъщност копнеж по едно приключило приятелство.

Серафина следеше отблизо реакцията ни към заобикалящите ни предмети, обръщайки особено внимание на Габриела.

— Настъпил е моментът всички съкровища от нашата страна на линията Мажино^[8] да заминат — обади се накрая тя. — След като бъдат подредени в сандъците и включени в каталога, те ще бъдат преместени на безопасни места в провинцията. Безпокоя се само — каза тя и спря пред гравирани диптихи от слонова кост върху

възглавничка от синьо кадифе, с ветрило от бледа тънка хартия, намачкана около ръбчетата, — че няма да ги изнесем навреме.

Опасенията на д-р Серафина, че е възможно германците да нахлуят в Париж, проличаваха в поведението ѝ — през последните месеци тя значително се беше състарила, красотата ѝ носеше белезите на умора и тревожност.

— Тези тук — продължи тя и посочи няколко дървени сандъчета, всяко заковано с пирони — ще бъдат изпратени в една сигурна къща в Пиринеите. А тази прекрасна картина на архангел Михаил — продължи тя и издигна пред нас лъскава барокова картина на ангел в римски доспехи, с вдигнат меч и бляскав сребрист метален нагръдник — ще бъде тайно пренесена през Испания и, заедно с няколко други ценни неща, изпратена на частни колекционери в Америка.

— Продали ли сте ги? — попита Габриела.

— Във времена като днешните — отвърна д-р Серафина — притежанието им не е толкова важно, колкото запазването им.

— Но няма ли да липсват на Париж? — попитах аз, съзнавайки колко наивен е въпросът ми още в мига, в който го зададох. — Толкова ли е опасно вече тук?

— Скъпа моя — каза д-р Серафина очевидно озадачена от думите ми, — ако ги оставим да правят, каквото си искат, в Европа няма да остане нищо, да не говорим за Париж. Елате, тук има няколко предмета, които искам да ви покажа. Могат да минат години, преди отново да ги видим.

И като спря пред едно не съвсем пълно сандъче, д-р Серафина извади пергамент, притиснат между две стъклени плочи и избърса повърхността от стърготините. Накара ни да приближим и постави ръкописа върху една маса.

— Това е средновековна ангелология — каза тя, а лицето ѝ се отразяваше в предпазното стъкло. — Изработена е добросъвестно до най-малките подробности, също като нашите най-добри съвременни ангелологии, но е малко по-украсена, според модата на онази епоха.

Разпознах средновековните белези върху ръкописа — строгата, подредена йерархия на хоровете и сферите, красивите изработки на златните крила, музикалните инструменти и ореолите, старателната калиграфия.

— А това миниатюрно съкровище — каза д-р Серафина и спря пред картина с размерите на разтворена длан — датира от края на века. Прелестна, според мен, тъй като е рисувана в модерен стил и се спира единствено върху представянето на престолите — ангелски ред, който в продължение на векове е привличал интереса на ангелолозите. Престолите са от Първата сфера на ангелите заедно със серафимите и херувимите. Те са връзката между физическите светове и имат огромна сила на придвижване.

— Невероятно — казах и се взрях в картината с явно страхопочитание.

Д-р Серафина се разсмя и каза:

— Така е — каза. — Нашите колекции са огромни. Изграждаме мрежа от библиотеки в целия свят. В Осло, Будапеща, Барселона — само и само да ги приютим. Надяваме се някой ден да се сдобием с читалня и в Азия. Манускриптите ни напомнят за историческите основи на нашата дейност. Всичките ни усилия се коренят в текстовете. Ние зависим от писменото слово. Това е светлината, която е създала вселената, и същата светлина ни води през нея. Без Словото не бихме могли да знаем откъде идваме и накъде отиваме.

— Затова ли толкова много държим да съхраним тези ангелологии? — попитах. — Те ли ни водят към бъдещето?

— Без тях сме загубени — отговори Серафина. — Йоан казва, че в Началото е било Словото и Словото е Бог. Онова, което не казва, е че за да има смисъл, Словото трябва да се тълкува. Именно в това е нашата роля.

— Значи сме тук, за да тълкуваме нашите текстове? — попита тихо Габриела. — Или да ги запазим?

Д-р Серафина насочи към Габриела хладен, изпитателен поглед.

— А ти как мислиш, Габриела?

— Според мен ако не застанем с традициите си срещу онези, които искат да ги унищожат, съвсем скоро няма да има какво да тълкуваме.

— Аха, значи ти си боец? — каза д-р Серафина предизвикателно. — Винаги има такива, които ще грабнат оръжието и ще влязат в битка. Само че истинският гений ще намери начин да вземе желаното, без да воюва.

— Във времена като днешните — каза Габриела и тръгна напред — не съществува избор.

Продължихме мълчаливо да разглеждаме, докато не стигнахме до дебела книга, поставена в средата на една маса. Д-р Серафина извика Габриела и изпитателно впери поглед в нея, сякаш гадаеше по жестовете ѝ за нещо, макар и да нямах представа какво може да е.

— Генеалогия ли е това? — попитах, разглеждайки поредицата от таблици на корицата. — Пълно е с човешки имена.

— Не всички са човешки — каза Габриела и пристъпи по-близо, за да прочете текста. — Ето — Цафкиил, Сандафон, Разпил.

Надзъртайки в ръкописа, установих, че е права: ангелските имена бяха размесени в човешките родословни линии.

— Имената не са подредени във вертикалната йерархия на сфери и хорове, а по някаква друга схема.

— Това са спекулативните таблици — промълви д-р Серафина с някаква сериозност в гласа, която ме накара да си помисля, че ни е превела през лабиринта на съкровищата, за да дойдем накрая точно на това място. — С времето се появили еврейски, християнски и мюсюлмански ангелолози — и трите религии отреждат за ангелите централно място в своята космология, — сред нас се появяват по-необикновени учени: гностици, суфисти, доста представители на азиатски религии. Ясно ви е, че дейността на агентите ни се е отклонила в драматични посоки. Спекулативните ангелологии са работа на група блестящи еврейски учени от седемнайсети век, които се задълбочили в проследяването на родословието на нефилимските фамилии.

Произхождах от семейство на католици и, възпитана в строга среда, не знаех много за доктрините на другите религии. Знаех обаче, че колегите ми в академията бяха с разнообразен произход. Габриела например беше еврейка, а д-р Серафина — навярно най-емпирично настроената и най-скептичната от всички мои преподаватели с изключение на съпруга ѝ — твърдеше, че е агностичка, за съжаление на мнозина от колегите си. Сега обаче за пръв път осъзнах изцяло диапазона от религиозни пристрастия в историята и канона на нашата дисциплина.

Серафина продължи:

— Нашите ангелолози изучават много задълбочено еврейските генеалогии. Исторически погледнато, еврейските учени газят не само подробни генеалогични сведения заради законите за наследството, но и защото разбират същественото значение да се проследи до корен историята на всеки, така че за сведенията да се правят препратки и те да се препотвърждават. Когато бях на вашата възраст и амбицирана да изследвам ангелологията до най-големи тънкости, изучавах еврейските генеалогични практики. Всъщност препоръчвам на всички сериозни студентки да научат тези методики. Те са извънредно точни.

Д-р Серафина разлисти страниците и спря пред красиво изрисуван документ в рамка от златни листа.

— Това е генеалогията на родословното дърво на Исус, изработено през дванайсети век от наш учен. Според християнската схема, Исус бил пряк потомък на Адам. Тук имаме родословното дърво на Мария, направено от Лука — Адам, Ной, Сем, Авраам, Давид. — Показалецът на д-р Серафина проследи линията надолу по схемата. — А ето тук е семейната история на Йосиф, проследена от Матей — Соломон, Йозефат, Зерубабел и така нататък.

— Подобни генеалогии са нещо обичайно, нали? — попита Габриела. Със сигурност беше виждала поне сто такива генеалогии. Тъй като не бях имала досега опит с подобни текстове, реакцията ми беше съвсем различна.

— Разбира се — каза Серафина. — Съществували са много генеалогии, проследяващи как кръвните линии съответстват на пророчествата на Стария завет — обещанията, дадени на Адам, Авраам, Юда, Йесейи Давид. Това, обаче, е малко по-различно.

Имената се разклоняваха едно от друго и по този начин се създаваше огромна мрежа от родствени връзки. Изпаднах в някакво дълбоко смирение, като си представях как всяко име съответства на лице, което е живяло и умряло, молило се е и се е борило, навярно без изобщо да съзнава своята цел в по-необхватната мрежа на историята.

Серафина докосна страницата, нокътят и блестеше на спускащата се отгоре мека светлина. Стотици имена бяха написани с цветни мастила, множество от тънки разклонения, които излизаха от тънко стебло.

— След Потопа синът на Ной, Сем, дава начало на семитската раса. Исус, естествено, произхожда именно от тази линия. От Хам

започват расите в Африка. Яфет — или, както сте научили миналата седмица от лекцията на д-р Рафаел, създаването, представящо се за Яфет — бил натоварен да стане родоначалник на европейската раса, включваща и нефилимите. Това, на което Рафаел не е наблегнал в своята лекция и което според мен е много важно за по-напредналите студентки да разберат, е че генетичната диаспора на човечеството и нефилимите е много по-сложна, отколкото на пръв поглед. Яфет създаде множество деца със своята човешка жена, което довело до верига от потомци. Някои от тези деца били изцяло исполини, други били хибриди. Децата, които се родили от Яфет — тоест, от човека Яфет преди смъртта му, били абсолютно човешки. И така, потомците на Яфет били човеци, исполини и хибриди. От свързването помежду им възникнало населението на Европа.

— Толкова е сложно — обадох се аз, като се опитах да определя различните групи. — Едва ли бих могла да се ориентирам.

— Вие сега установихте самата причина да се запазят тези генеалогични схеми — каза д-р Серафина. — Без тях бихме изпаднали в същинска безизходица.

— Чела съм, че според мнозина учени кръвната линия на Яфет се е смесила с тази на Сем — намеси се Габриела и посочи клон от спекулативната генеалогия, като отдели три имена: Ебер, Натан и Амон. — Тук, тук и тук.

Наведох се по-ниско, за да прочета имената и попитах:

— Как може да са сигурни?

Габриела се усмихна, в поведението ѝ имаше нещо жестоко, сякаш бе очаквала моя въпрос, и отвърна:

— Мисля, че съществува някаква документация, но фактически те не могат да са сто процента сигурни.

— Именно затова се нарича спекулативна ангелология — обясни д-р Серафина.

— Но много учени вярват в нея — отвърна Габриела. — Тя е достоверна и неизменна част от ангелоложката дейност.

— Със сигурност съвременните ангелолози не вярват в това — казах аз, опитвайки да прикрия вълнението, предизвикано от тази информация. Религиозните ми пристрастия бяха силни дори в момента и не приемах като доктрина подобно грубо разсъждение за рода на Христос по бащина линия. Схемата, която само преди секунди ми се

беше сторила прекрасна, сега силно ме разтревожи. — Идеята Исус да има кръвна връзка с наблюдателите е абсурдна.

— Може би — каза д-р Серафина, — но има цял раздел от ангелоложките проучвания по този въпрос. Нарича се ангеломорфизъм и се занимава само с идеята, че Исус Христос изобщо не е човек, а ангел. В края на краищата фактът, че Дева Мария ражда, е пряка последица от посещението на ангела Гавриил.

Габриела каза:

— Мисля, че четох нещичко по въпроса. Гностиците също вярват в ангелския произход на Исус.

— В нашата библиотека има — или по-скоро, имаше — стотици книги по темата — каза д-р Серафина. — Мен лично не ме интересува кои са предците на Исус. Интересът ми е съвсем другаде. Ето например нещо, което намирам за крайно интригуващо, независимо дали е спекулативно или не — каза д-р Серафина и ни поведе към следващата маса, върху която беше отворена книга, сякаш в очакване да бъде разгледана от нас. — Това е Ангелология за нефилимите, която започва с наблюдателите, минава през семейството на Ной и се разклонява в големи подробности в управляващите фамилии на Европа. Нарича се „Книга на поколенията“.

Хвърлих поглед по страницата, следвайки родословната стълбица на имената, докато ангелологията минаваше през поколенията. Макар и да разбирах силата и влиянието на нефилимите върху човешката дейност, бях изумена, когато открих, че техните фамилни линии минават през почти всяко кралско потекло в Европа — Капетингите, Хабсбургите, Стюартите, Каролингите. Все едно четях историята на Европа по династии.

Д-р Серафина каза:

— Не можем да сме абсолютно сигурни, че в тези линии са проникнали, но има достатъчно доказателства, които да убедят повечето от нас, че големите европейски фамилии са били — и все още са — сериозно заразени с кръвта на нефилимите.

Габриела се замисли над всичко, казано от Серафина, сякаш запамятаваше графика на датите за изпит или, бях склонна да вярвам именно в това, изучаваеше нашата учителка, за да открие мотивацията ѝ да ни доведе до този странен текст. Накрая каза:

— Но тук са дадени имената на почти всички благороднически фамилии. Всички ли са замесени в ужасите, които са увековечили?

— Така е. Кралете и кралиците на Европа били нефилими, желанията им формирали живота на милиони хора. Те пазели своята крепост посредством бракове помежду си, наследяване на титлата или първородство, а също и с брутална военна мощ — каза д-р Серафина. — Кралствата им събирали данъци, роби, имоти и всевъзможно минерално и селскостопанско богатство, като атакували всяка група, която придобивала дори и най-нищожната степен на независимост. Влиянието им през средновековието било тъй несравнимо, че дори не ставало нужда да се крият, както едно време. Според сведения на ангелолози от тринайсети век съществували култове, посветени на падналите ангели, изцяло ръководени от нефилимите. Много от злините, приписвани на вещиците — обвиняваните почти винаги били жени — фактически били част от нефилимските ритуали. Те вярвали в преклонението пред предците и празнували завръщането на наблюдателите. Тези фамилии съществуват и днес. Всъщност — допълни д-р Серафина и погледна Габриела някак особено, почти с упрек, — ние ги следим много отблизо. Специално тези фамилии са под наблюдение.

Докато аз разглеждах страниците и виждах множество имена, нито едно от които не означаваше нищо по-особено за мен, ефектът от думите на Серафина върху Габриела беше силен. Както четеше имената, тя изведнъж отстъпи уплашена назад. Реакцията ѝ ми напомни как изпадна в транс от ужас, на което бях станала свидетел по време на лекцията на д-р Рафаел, само че сега Габриела изглеждаше на ръба на истерията.

— Грешите — каза тя и с всяка следваща дума гласът ѝ се извисяваше. — Не ние ги наблюдаваме. Те ни наблюдават.

След което се обърна и избяга от стаята. Гледах след нея и се чудех кое би могло да причини този емоционален изблик. Стори ми се, че е обезумяла. Обърнах се още веднъж към ръкописа и не видях нищо повече от една страница, пълна с фамилни имена, повечето от които неизвестни за мен, на някои от престижните древни фамилии. Беше също толкова обикновена колкото всяка друга страница във всяка от историческите книги, които бяхме изучавали заедно, нито една от

които никога не бе станала причина за подобно разстройство у Габриела.

Д-р Серафина обаче изглежда разбра точно реакцията на Габриела. Всъщност от нейната увереност, с която оцени поведението на Габриела, долових, че нашата преподавателка не само бе очаквала от нея да се отдръпне от книгата, но и го бе предвидила. Като видя колко съм озадачена, д-р Серафина затвори книгата и я пхна под мишница.

— Какво стана? — попитах изненадана както от държанието ѝ, така и от необяснимата постъпка на Габриела.

— Тъжно ми е да го кажа — започна д-р Серафина и ме изведе от стаята, — но ми се струва, че нашата Габриела е попаднала в ужасна беда.

Първият ми импулс беше да призная всичко на д-р Серафина. Бремето от двойствения живот на Габриела, както и облакът, забулил дните ми, ми бяха дошли прекалено много. Но тъкмо се канех да заговоря, и замълчах. Пред нас изникна мрачна фигура, която изплува от сенчестия коридор като демон с черно наметало. Задържах дъх, мигновено изгубила равновесие от това прекъсване. Само за секунда разгледах фигурата и установих, че това е силно забулена монахиня — член на съвета, с която се бях запознала преди месец в атенеума. Беше застанала на пътя ни.

— Мога ли да поговоря за момент с вас, д-р Серафина? — Монахинята говореше с нисък глас и фъфлеше, което тутакси ми се стори, за моя изненада, отблъскващо. — Имаме някои въпроси по транспорта до Съединените щати.

Успокоих се, като видях, че д-р Серафина прие присъствието на монахинята в крачка и я заговори с обичайния си авторитет.

— Какви въпроси могат да възникнат в този късен час? Всичко беше уредено.

— Съвсем вярно — отговори монахинята. — Но искам да съм сигурна, че картините от галерията ще се транспортират до Съединените щати заедно с иконите.

— Да, разбира се — каза д-р Серафина и последва монахинята в салона, където голяма редица от сандъци и кутии очакваха транспортиране. — Ще бъдат получени от наш познат човек в Ню Йорк.

Погледнах към сандъците и видях, че много от тях вече са маркирани за заминаване.

Д-р Серафина каза:

— Корабът потегля утре. Искаме само да сме сигурни, че всичко е тук и че ще стигне до пристанището.

И докато монахинята и д-р Серафина продължиха да разговарят за пратката и как, във все по-натоварения график на корабите, напускащи френските пристанища, да осигурят евакуацията на нашите най-ценни предмети, аз се върнах в преддверието. Преглъщайки думите, които исках да изрека, си тръгнах в мълчание.

Вървах през тъмните, каменни коридори, минах край празните класни стаи и опустелите зали за лекции, а стъпките ми отекваха в натрапчивата тишина, спуснала се над стаите още преди месеци. Атенеумът се оказа също толкова тих. Библиотекарките си бяха отишли, бяха изгасили лампите и заключили вратите.

Използвах моя ключ — беше ми го дала д-р Серафина в началото на работата ни, за да мога да влизам там. Докато отварях вратата и оглеждах продълговатото, потънало в сенки помещение, усетих някакво върховно облекчение, че съм сама. Не за пръв път изпитвах благодарност, че библиотеката е празна — често се озовавах там след полунощ и продължавах работата си, след като всички други бяха напуснали училището, — но за пръв път бях дошла тук от отчаяние.

По стените имаше празни лавици, тук-таме по някой полегнал том, оставен случайно. От двете страни се намираха сандъци с книги в очакване да бъдат преместени от училището на безопасни места из цяла Франция. Къде щяха да бъдат тези места, не знаех, но проумявах, че ще имаме нужда от много мазета, където да скрием подобна огромна колекция. Ръцете ми се разтрепериха, когато прегледах един от сандъците. Книгите бяха така безразборно събрани, че започнах да се притеснявам дали някога ще намеря книгата, за която бях дошла. След няколко минути търсене, при което паниката ми растеше с всяко разочарование, най-накрая намерих сандъка с оригиналните творби и преводите на д-р Рафаел Валко. Точно в стила на д-р Рафаел нямаше никаква система, по която да са подредени. Открих фолио, съдържащо подробни карти на различни пещери и проломи, скици, правени по време на изследователски експедиции през планинските вериги в Европа — Пиринеите през 1923 година, Алпите през 1925 година, Урал

през 1930 година и Балканите през 1936 година, заедно със страници от ръкопис, свързан с историята на всяка планинска верига. Разгледах анотираните текстове и свитъци с лекционни записки, коментари и педагогически напътствия. Гледах заглавията и датите на всяка от творбите на д-р Рафаел и установих, че е писал много повече книги и фолія, отколкото си бях представяла. И въпреки това, след като отворих и затворих всеки от текстовете на д-р Рафаел, не намерих единствената книга, която се надявах да прочета: преводът на пътешествието на Клематис до пещерата на непокорните ангели не се намираше в атенеума.

Оставих книгите пръснати по масата и се отпуснах на един твърд стол, опитвайки се да се отскубна от обвилата ме пелена на разочарование. И сякаш в контраст с усилията ми очите ми се напълниха със сълзи, разтопявайки сумрачния атенеум в някакъв размит блед цвят. Изтощена бях от амбицията си за напредък. В мислите ми тежко се беше загнездило чувството на несигурност в моите способности, за мястото ми в училището и за бъдещето. Искях да знам съдбата си, да я заключа в договор с печат, за да мога старателно да я следвам. И преди всичко друго, исках да имам цел и реализация. Самата идея, че не съм достойна за призванието си, че мога да бъда върната обратно на родителите си в провинцията, или че мога да не успея да си осигуря място сред учените, от които се възхищавах, ме изпълваше с ужас.

Наведох се над дървената маса и зарових лице в ръцете си, затваряйки очи, и мигновено изпаднах в състояние на отчаяние. Не знам колко дълго съм останала така, но скоро усетих някакво движение в стаята, едва доловима промяна в структурата на въздуха. Характерният парфюм на приятелката ми — ориенталски аромат на ванилия и смола — ми даде знак за присъствието на Габриела. Вдигнах очи и видях през завесата от сълзи неясно петно от ален плат, толкова лъскав, че приличаше на плащ с инкрустирани рубини.

— Какво става? — попита Габриела. Плащът, обсипан със скъпоценни камъни, се превърна, след като погледът ми се проясни, във веревно скроена копринена рокля без ръкави от материя, която сякаш се стичаше. Не можех да кажа нищо, освен да гледам в захлас. Неприкритото ми възхищение само раздразни Габриела. Тя се отпусна на един стол срещу мен и хвърли на масата обшита с мъниста

чантичка. Около шията ѝ имаше колие от шлифовани скъпоценни камъни, а ръцете ѝ бяха до лактите в дълги черни ръкавици за опера и прикриваха белега на едната ѝ ръка. В атенеума бе станало по-хладно, но това сякаш не засягаше Габриела — дори с тънката одежда без ръкави и прозрачните копринени чорапи кожата ѝ запазваше някакво топло излъчване, докато аз се разтреперих.

— Казвай, Селестин! — започна Габриела. — Какво се е случило? Болна ли си?

— Нищо ми няма — отвърнах, като се съвзех, доколкото мога. Не бях свикнала да бъда обект на нейното любопитство — всъщност през последните седмици тя не проявяваше капчица интерес към мен, — затова, надявайки се да отклони вниманието от себе си, попитах:

— Отиваш ли някъде?

— На вечеринка — каза тя, без да отвърща на погледа ми, ясен знак, че ще се среща с любовника си.

— Каква вечеринка? — попитах.

— Няма нищо общо с нашите занимания и не би представлявало интерес за теб — каза тя, приключвайки всяка възможност за повече въпроси. — Но кажи, какво правиш тук? Защо си толкова разстроена?

— Търсех един текст.

— Кой?

— Нещо, което да ми помогне за геоложките таблици, които съм се заела да направя. — Още докато ги изричах, осъзнах, че думите ми ще прозвучат неубедително.

Габриела погледна зад мен към книгите, които бях оставила на масата и като видя, че всичките са писани от д-р Рафаел Валко, се досети за целта ми.

— Дневникът на Клематис е в един екземпляр, Селестин.

— Току-що го установих — казах и ми се прииска да бях върнала книгите на д-р Рафаел в сандъка.

— Трябва да знаеш, че никога не биха държали подобен текст тук, на открито.

— Тогава къде е? — попитах аз и с всяка секунда вълнението ми все повече нарастваше. — В кабинета на д-р Серафина? В трезора?

— Текстът на Клематис от Първата ангелска експедиция съдържа много важна информация — каза Габриела и се усмихна самодоволно

на предимството си. — Местоположението му е тайна, известна на малцина.

— Значи си го чела? — казах аз и ревността ми за достъпа на Габриела до скрити текстове ме накара да загубя всяко чувство за предпазливост. — Защо ти, която изглеждаш тъй малко ангажирана с нашите занимания, си чела Клематис, а аз, която съм подчинила всичко на каузата ни, не мога дори да го докосна?

Тутакси съжалих за казаното. Мълчанието, което си бяхме наложили, беше неудобно примирие, но лицемерието ми позволяваше да продължавам работата си.

Габриела стана, взе мънистената си чантичка от масата и с неестествено хладен глас каза:

— Мислиш, че разбираш това, което виждаш, но то е по-сложно, отколкото изглежда.

— Смятам за доста очевидно, че имаш връзка с по-възрастен мъж — казах. — И подозирам, че и за д-р Серафина не е тайна.

За миг реших, че Габриела ще се обърне и ще си тръгне, какъвто навик бе придобила, когато се почувстваше засегната. Вместо това тя застана пред мен в отбранителна поза.

— На твое място не бих говорила за това нито с д-р Серафина, нито с някой друг — каза тя.

Най-накрая усетих, че съм в силна позиция и проявих упорство:

— И защо не?

— Ако някой разбере какво ти си мислиш, че знаеш — каза Габриела, — голямо зло ще сполети всички ни.

Макар и да не разбирах напълно значението на заплахата ѝ, настойчивият ѝ глас и неподправеният ужас на лицето ѝ ме поразиха и аз спрях. Бяхме стигнали до глуха линия — никой не знаеше как да продължи.

Накрая Габриела наруши мълчанието.

— Не е невъзможно човек да се добере до описанието на Клематис — каза тя. — Ако някой иска да го прочете, просто трябва да знае къде да го търси.

— Мислех, че текстът е в един екземпляр — казах.

— Не е — отговори Габриела. — И аз не би трябвало да ти помагам да го намериш, особено след като очевидно нямам никакъв интерес от това. Но както изглежда ти май искаш да ми помогнеш.

Срещнах вторачения ѝ поглед и се зачудих какво ли би могла да има предвид.

— Ето предложението ми — каза Габриела и ме изведе от атенеума в тъмното преддверие на училището. — Ще ти кажа как да намериш текста, а ти, на свой ред, ще запазиш мълчание. Няма да споменавам и думичка пред Серафина за мен, нито ще размишлявам за моите постъпки. Няма да говориш за идванията и излизанията ми от апартамента. Довечера ще остана малко навън. Ако някой дойде да ме търси, ще кажеш, че не знаеш къде съм.

— Искаш да лъжа преподавателите ни.

— Не — каза тя. — Искам да запазиш мълчание.

— Но защо? — попитах. — Защо го правиш?

По чертите на Габриела плъзна едва доловима умора, намек за отчаяние, което ме наведе на мисълта, че ще се разкрие пред мен и ще признае всичко. Надеждата обаче рухна в мига, в който се появи.

— Нямам време за това — каза тя нетърпеливо. — Съгласна ли си или не?

Не беше нужно да отговарям. Габриела прекрасно ме разбираше. Готова бях на всичко, за да се добера до текста на Клематис.

Редица от голи електрически крушки осветяваха пътя ни към средновековното крило на училището. Габриела се движеше бързо, високите ѝ токчета потракваха отривисто в непостоянния ритъм на стъпките ѝ и когато тя внезапно спря, аз се спънах в нея, останала без дъх.

Макар и видимо раздразнена от моята непохватност, Габриела не произнесе нито звук. Вместо това се обърна към вратата, една от стотиците еднакви врати из цялата сграда, подобни по размер и цвят, без номера и табелки, които да показват накъде водят.

— Ела — каза тя и погледна триъгълната арка над вратата, серия от ронещи се варовикови блокчета. — Ти си по-висока от мен. Сигурно ще можеш да стигнеш до средата на камъка.

Протегнах се, доколкото мога и пръстите ми опипаха грапавия камък. За моя изненада под натиска от докосването блокчето помръдна, леко се измести, плъзна се настрани и остави малък процеп. Както ми нареди Габриела, бръкнах вътре и извадих предмет от студен метал с размера на джобно ножче.

— Това е ключ — казах, държейки го изумена пред себе си. — Откъде знаеш, че е тук?

— С него ще стигнеш до подземния склад на училището — каза Габриела и кимна да върна камъка на мястото. — Зад тази врата има стълбище. Слизаш по него и ще се озовеш пред втора врата. Ключът е за нея. Тя е входът към личните стаи на семейство Валко — там се пази преводът на д-р Рафаел на текста на Клематис.

Опитах да си спомня дали съм чувала за подобно място, но не можах. Логично беше, естествено, да сме си създали сигурно скривалище за нашите съкровища и това отговаряше на въпроса къде бяха складирани книгите от читалнята. Искаше ми се да попитам Габриела още нещо — да поискам да ми обясни подробностите за това скривалище. Но тя вдигна ръка, за да пресече всякакви въпроси.

— Закъснявам и нямам време за обяснения. Не мога да те заведа до книгата, но съм убедена, че твоето любопитството ще ти помогне да намериш това, което търсиш. Отивай. И запомни, че когато свършиш, трябва да върнеш ключа на скришното му място и да не казваш на никого за тази вечер.

И с тези думи Габриела се обърна и тръгна по коридора. Червената ѝ копринена рокля проблясваше на слабата светлина. Искях да я извикам да се върне, да ме насочи в подземието, но тя си бе тръгнала. Остана единствено лекото ухание на парфюма ѝ.

Следвайки указанията на Габриела, отворих вратата и надникнах в мрака. На кука в горната част на стълбището висеше газена лампа с опушено от черния дим стъкло. Запалих фитила и вдигнах лампата пред себе си. Стръмно надолу водеха няколко стъпала от груб дялан камък. Всяка каменна плоскост бе обрасла с мъх, поради което имаше опасност човек да се подхлъзне. От влагата на въздуха и мириса на плесен ми се стори, че се спускам стъпало след стъпало в избата на каменната къща на моите родители, едно необятно влажно подземие с хиляди бутилки отлежаващо вино.

В долната част на стълбището открих желязна врата, залостена като вход към затворническа килия. От двете ѝ страни тръгваха тухлени коридори, които тънеха в почти непрогледен мрак. Вдигнах лампата, за да видя какво има наоколо. Там, където тухлите се ронеха, съгледах куп избелял необработен варовик, камъкът, от който бяха изградени основите на нашия град. С ключа отворих с лекота вратата,

така че единственото препятствие пред мен беше неистовото желание да се обърна и да изкача стълбите нагоре към познатия свят.

Не след дълго стигнах до поредица от стаи. Въпреки че лампата не ми позволяваше да виждам съвсем ясно, установих, че първата стая е пълна със сандъчета с оръжия — лугери, колт 45 и полуавтоматични пушки М1. Имаше кутии с медикаменти, одеяла и дрехи — нещата, от които със сигурност щяхме да се нуждаем при по-продължителен конфликт. В друго помещение открих множество от същите сандъци, които бях видяла да пълнят в атенеума преди няколко седмици, само че сега бяха плътно заковани. Да се опитам да ги отворя без инструменти, щеше да е почти невъзможно.

Продължих в мрака на тухления коридор. С всяка стъпка лампата ми натежаваше все повече, и започнах да осъзнавам неимоверния мащаб на преминаването на ангелолозите в нелегалност. Не си бях представяла колко усложнена и премислена е нашата съпротива. Бяхме преместили под града всички необходими битови вещи. Имаше легла и преносими тоалетни, водопроводни тръби и няколко малки газови печки. Оръжия, храна, лекарства — всичко ценно се намираше под Монпарнас, скрито в ниши и тунели, издълбани във варовика. За пръв път разбрах, че започнеше ли битката, мнозина нямаше да избягат от града, а щяха да се преместят в тези подземия.

След като разгледах няколко от тези килии, пристъпих в друго, издълбано в камъка влажно пространство, не толкова склад, колкото ниша, оформена в мекия варовик. Тук открих множество предмети, някои от които познавах от посещенията в кабинета на д-р Рафаел, и тутакси осъзнах, че съм се озовала в личните помещения на семейство Валко. В ъгъла под тежък памучен брезент имаше отрупана с книги маса. Над прашната стая се спускаше светлината от газена лампа.

Намерих текста без особени затруднения, макар че за моя изненада той приличаше не толкова на книга, колкото на свитък от подвързани записки. С размерите на ръчно подшита брошура с обикновени корици. Беше нещо леко като пергамент, прекалено нематериално, помислих си, за да съдържа нещо важно. Отворих го и съгледах текста, написан на ръка върху прозрачен лист с мастилени петна, всяка буква надраскана върху хартията с неравномерния натиск на небрежна ръка. Прокарах пръст по буквите, за да почувствам релефа на хартията и да изтрия праха от страниците, и прочетох

следното: *Записки по Първата ангелска експедиция от 925 г.сл.Хр. от блажения отец Клематис Тракийски, преведени от латински и анотирани от д-р Рафаел Валко.*

Под тези думи, пресован в меката повърхност на страницата, се виждаше златният печат с изображението на лира — символ, който не бях виждала дотогава, но от този ден нататък щях да зная, че е в сърцевината на нашата мисия.

Притиснах брошурата до гърдите си, внезапно уплашена, че може да се изпари, преди да съм имала възможност да прочета съдържанието ѝ, и поставих лампата на пода точно върху едно малко по-гладко място в камъка, а после седнах до нея. Светлината падаше върху пръстите ми и като отворих още веднъж брошурата, различих ясно почерка на д-р Рафаел. Когато започнах да чета, текстът на Клематис ме плени още от първата дума.

ЗАПИСКИ ОТ ПЪРВАТА АНГЕЛСКА ЕКСПЕДИЦИЯ ПРЕЗ 925 Г. СЛЕД ХРИСТА ОТ БЛАЖЕНИЯ ОТЕЦ
КЛЕМАТИС ТРАКИЙСКИ

ПРЕВОД ОТ ЛАТИНСКИ И АНОТАЦИЯ ОТ Д-Р РАФАЕЛ ВАЛКО

I.

Благословени да са слугите на Неговата Божествена проникателност на Земята!^[9] Дано Бог, който пося семената на нашата мисия, ги превърне в плодове!

II.

С нашите мулета, натежали от провизии, но с леки души, заради предстоящото, започнахме пътешествието си през провинциите на Елада, на юг от могъщата Мизия към римска Тракия. Пътищата, добре поддържани редовни връзки, изградени от римляните, бяха знак за навлизането ни в християнски земи. И все пак, въпреки позлатата на цивилизацията остава заплахата от разбойници. Много години са изминали, откакто за последен път стъпих в планинската родина на моя баща и бащата на неговия баща. Родният ми език сигурно ще ми прозвучи непознато, защото съм свикнал на езика на Рим. Тъй като започваме да изкачваме планината, аз се страхувам, че дори одеждите ми и печатите на църквата едва ли ще ни опазят, след като бъдем извън

по-големите селища. Моля се да срещаме по-малко селяни, докато стигнем планинските пътеки. Не носим оръжие и не ни остава нищо друго, освен да разчитаме на благоволенieto на странниците.

III.

Когато спряхме край пътя, преди да започнем изкачването на планината, брат Франсис, много ревностен учен, ми заговори за терзанията, които го измъчвали във връзка с мисията ни. Дръпна ме настрана и ми призна, че според него мисията ни е дело на тъмните сили, съблазън, с която непокорните ангели обсебват нашия разум. Безпокойството му не е изключение. Всъщност, мнозина от братята ни изразиха сдържаност относно експедицията, но признанието на Франсис вледени душата ми. Вместо да го разпитам за това негово чувство, вслушах се в страховете му и разбрах, че думите му са още един знак на растящата умора от диренето. Отваряйки слух за грижите му, аз ги поех върху себе си, за да облекча натежалото му сърце. Това е бремето и отговорността на по-стария брат, но ролята ми сега е още по-съдбоносна, защото се готвим за нашето, със сигурност, най-трудно пътешествие. След като се отърсих от изкушението да споря с брат Франсис, с мъка се катерих безмълвно през останалите часове на пътешествието.

По-късно, в самота, аз се помъчих да разбера терзанията на брат Франсис и се помолих за напътствие и мъдрост, за да му помогна да преодолее съмненията си. Известно е, че в предишните експедиции учените са били съвсем далече от истината. Убеден съм, че това скоро ще се промени. И все пак фразата на Франсис „братство на фантазори“ гнети мислите ми. И най-незначителният лъх на съмнение започва да разклаща непреодолимата ми вяра в нашата мисия. Чудя се обаче какво ли ще бъде, ако сме били безразсъдни в нашето усърдие? Как да сме сигурни, че мисията ни е в едно с Бога? Цялото недоверие, растящо в мислите ми, лесно се стопява обаче, когато разсъждавам за нуждата от нашето дело. Битката се води от поколения преди нас и ще продължи с поколения след нас. Трябва да насърчим нашите млади хора въпреки последните загуби. Страхът е нещо очаквано. Естествено е нещастният случай в Ронсесвайес,^[10] който всички са изучавали, да занимава умовете им. И все пак моята вяра не ми позволява да се

съмнявам, че Бог стои зад нашите действия, вдъхва живот на телата и духовете ни, за да се изкачваме все по-нагоре в планината. Ще продължа да вярвам, че надеждата скоро ще възкръсне сред нас. Трябва да имаме вяра, че това пътешествие, за разлика от последните грешни преценки, ще завърши с успех^[11].

IV.

На четвъртата нощ от пътешествието, докато огънят се превръщаше в жарава, а скромната ни група седеше заедно след вечеря, разговорът се насочи към историята на нашия враг. Един от младите братя попита как се е случило така, че нашата земя, от края на Иберия до планинската верига Урал^[12], се е оказала колонизирана от тъмната смесица от ангели с човешки жени. Как ние, смирени Божии слуги, сме били натоварени със задачата да прочистим земята на Господ? Брат Франсис, чиято меланхолия напоследък така гнети мислите ми, се зачуди на глас как Бог е разрешил на злите сили да заразят небесната му вселена с присъствието си. Как, запита той, може да съществува неподправено добро при наличието на неподправено зло? И докато вечерният въздух ставаше все по-хладен, а в нощното небе висеше замръзнала луната, аз разказах на групата как тези семена на злото са били посети в святата почва.

Когато Потопът свършил, синовете на Яфет и дъщерите на човеците се отделили от синовете на лъжливия Яфет и дъщерите с ангелски произход, като образували два клона на едно дърво — единият чист, а другият отровен, единият слаб, а другият силен. Разпилели се по големите морски простори на севера и юга, пускайки корени в богатите на наноси заливи. Преминали като вихър по алпийските вериги на огромни ята, прилепвайки се като прилепи по най-високите върхове в Европа. Акостирали край скалистите брегове и необятните плодородни равнини, потъвали в бреговете на речните пътища — край Дунав, Волга, Рейн, Днестър, Ибър, Сена, — докато всяка област се изпълнила със семето на Яфет. Там, където отседнали, възникнали селища. Въпреки общото родословие между двете групи останало дълбоко недоверие. Жестокостта, алчността и физическата сила на нефилимите довела до постепенното заробване на човешките им братя. Европа, твърдели исполините, била тяхна по рождение.

Първите поколения на нечистите наследници на Яфет живеели в охолство и щастие, владеели всяка река, планина и долина от континента с обезпечена власт над по-слабите им братя. В рамките на няколко десетилетия обаче в расата им се появил разрыв, остър като пукнатина върху бляскавата повърхност на огледало. Родило се бебе, което изглеждало по-слабо от другите — мъничко, само скимтяло, не можело дори да поеме достатъчно въздух в немошните си дробове, за да заплаче. Когато бебето пораснало, забелязали, че е по-дребно от другите, по-бавно и по-възприемчиво към болести, непознати на тази раса. Детето било човешко, родено да прилича на своите прапрабаби, Дъщерите на Човека^[13]. Не било взело нищичко от наблюдателите — нито красота, нито сила, нито ангелски форми. Когато достигнало пълнолетие, пребили го с камъни.

Поколения наред смятали това бебе за аномалия. И тогава Бог пожелал да насели владенията на Яфет с негови собствени деца. Изпратил множество човешки деца на нефилимите, възраждайки Светия дух в пустеещата земя. При първата си поява тези същества често измирали още като бебета. С времето те се научили да се грижат за своите слабовати деца, като ги кърмели до третата им година, преди да им позволят да отидат при другите, по-силните деца^[14]. Оцелелите до юношеството, децата израствали с четири глави по-ниски от родителите си. Започнали да стареят и да деградират в третото десетилетие от живота си и да умират преди осмото. Човешките жени умирали при раждане. Слабостта и болестите изисквали развитието на медицината, но дори и лекувани, човеците живеели само частица от годините на братята си нефилими. Неразрушимата власт на нефилимите била накърнена^[15].

С времето човешките деца се бракосъчетали с подобните си и човешката раса започнала да нараства успоредно с нефилимската. Въпреки физическата си малоценност, чистите деца на Яфет оцелели под властта на своите исполински братя. Между групите се появили случайни кръстосани бракове, което довело до още по-голяма хибридизация на расата, но на тези съюзи не се е гледало с добро око. Когато на нефилим се раждало човешко дете, то било изпращано извън стените на града, където загивало сред стихиите, връхлитащи човеците. Когато пък нефилимско дете се раждало сред човешката

цивилизация, то бивало взимано от родителите и асимилирано от господарската раса^[16].

Не след дълго нефилимите се оттеглили в замъци и имения. Построили гранитни укрепления, високопланински убежища, светилища на лукса и властта. Макар и от по-нисш ред, Божиите деца били благословени. Били с остри умове, укрепнали души и силна воля. И тъй като двете раси живеели редом, нефилимите се скрили зад богатството и укрепленията. А човешките същества, оставени да страдат под гнета на бедността и болестите, се превърнали в роби на невидими, могъщи господари.

V.

Призори станаме и вървахме часове наред по стръмните пътеки към върха на планината, докато слънцето не се издигна иззад извисяващите се каменни чукари и не хвърли възхитително златно сияние над сътворението. Благословени с яки мулета, кожени сандали с дебели подметки и великолепно време, ние бързо напредвахме. До средата на утрото иззад една канара се показва село с каменни планински къщи — над скалната козирка се виждаха на пластове оранжеви керемиди. След като разгледахме картата, стана очевидно, че сме стигнали до най-високото място на планината в близост до пролом, който местните хора наричаха Гяурското върло. Намерихме убежище в дома на един селянин — изкъпахме се, нахранихме се и си починахме, след което потърсихме водач за пещерата. Тутакси доведоха при мен някакъв овчар. Нисък и набит, каквито бяха тракийските планинци, брадата му прошарена, но тялото му силно. Овчарят слушаше напрегнато, докато описвах нашата мисия в пролома. Стори ми се интелигентен, разумен и сговорчив, макар и да показва ясно, че ще ни отведе до дъното на пролома, но не по-нататък. След кратък спор се споразумяхме за цената. Овчарят обеща да ни донесе нужните принадлежности и каза, че ще тръгнем на другата сутрин.

Заговорихме за плановете си, докато вечеряхме с хляб и клин чорба, простичка, но чудесна храна, която да ни осигури сили за пътешествието на следващия ден. Положих пергамента върху масата и го разгънах, за да го видят останалите. Братята ми се надвесиха ниско, взрени в бледите щрихи на мастилената скица.

— Мястото е ей тука — казах и придвижих показалец по картата покрай планинските ридове, белязани с тъмносиньо мастило. — Няма да ни е трудно да стигнем.

— И все пак... — обади се един от братята, а рошавата му брада докосна масата, когато се наведе над нея. — Как да сме сигурни, че точно това е мястото?

— Виждали са ги — възразих аз.

— Виждали са ги в миналото — обади се брат Франсис. — Селяните гледат с други очи. Това, което виждат, често не води до нищо.

— Селяните твърдят, че са виждали създанията.

— Ако се вслушваме в измислиците на планинците, ще трябва да пътуваме до всяко селце в Анадола.

— Според скромното ми мнение, това заслужава внимание — отговорих аз. — А според братята ни в Тракия, от отвора на пещерата изведнъж се разкрива бездна. Дълбоко долу тече подземна река, точно както е описана в легендата. Според селяните при отвора откъм бездната са чуват звуци.

— Звуци?

— Музика — казах, стараяйки се да остана предпазлив в своите предположения. — Селяните се събирали за празници на входа на пещерата, за да чуват звуците, които излизали от пещерата, макар и слаби. Говори се, че музиката имала необикновена сила над местните хора. Болните оздравявали. Слепите проглеждали. Сакатите прохождали.

— Чудо на чудесата — обади се брат Франсис.

— Музиката се издига от дълбините на земята и ще ни покаже пътя.

Въпреки убедеността ми в нашата кауза, ръката ми трепери пред опасностите на бездната. Годишната подготовка крепят волята ми, но аз още се страхувам от обзелото ме предчувствие за провал. Миналите неуспехи са обсебили паметта ми. Погубените ми братя населяват мислите ми. Твърдата ми вяра ме води напред, а мехлемът на Божието милосърдие гали тревожната ми душа^[17]. Утре, при изгрев, се спускаме в пещерата.

VI.

Както светът се обръща отново към слънцето, така и покварената земя се връща към светлината на Божията благодат. Както звездите озаряват тъмното небе, така и Божиите деца един ден ще се издигнат през мъглата от несправедливост, най-накрая свободни от злите господари.

VII.

В мрака на отчаянието си аз се обръщам към Боеций, както очите се обръщат към пламъка — пещерата на Тартара печели пред моя Господар, моето величество^[18].

VIII.

Аз съм човек, останал без вяра. Говоря през обгорели устни, гласът ми кънти в ушите. Тялото ми лежи разбито; овъглената ми плът се стича в зеещи рани. Надеждата — този безплътен и небесен ангел, върху чиито крила полетях, за да срещна нещастната си съдба, завинаги рухна. Само волята ми да разкажа за ужаса, на който станах свидетел, ме подтиква да отворя моите гноясали, опърлени устни. На теб, бъдещи търсачо на свободата, бъдещи стороннико на правдата, ще разкажа за моята злочестина.

Утрото на нашето пътешествие настъпи студено и ясно. Както ми е навик, събудих се много часове преди изгрева и като оставих другите на сладката им дрямка, се отправих към огнището на малката къща. Господарката на къщата шеташе из скромното пространство и чупеше съчки за огъня. Гърне ечемик къкреше над огнището. В стремежа да бъда полезен, предложих да разбъркам яденето и така се стоплих на огъня. Както си стоях до огнището, връхлетяха ме спомени от моето детство. Преди петдесет години аз, момче с тънки като вейки ръце, помагах на майка ми за същата домашна работа и я слушах как си тананика, докато изцежда прането в коритото с бистра вода. Майка ми — колко отдавна не си бях мислил за нейната доброта? А баща ми, с неговата любов към Книгата и предаността му към нашия Господ — как бях живял толкова години, без да си спомня за неговото благородство?

Тези мисли се разпиляха, когато братята ми, навярно усетили миризмата на закуската, слязоха при огнището. Хапнахме заедно. В светлината на огъня стегнахме торбите си: въже, длето и чук, тънък пергамент и мастило, остър нож от фина сплав и топ памучен плат за превръзки. С изгрева на слънцето ние се сбогувахме с нашите домакини и тръгнахме да се срещнем с водача си.

В края на селото, където пътят се извива в една безкрайна стълба от каменни канари, ни чакаше овчарят с голяма тъкана торба на рамо и изгладена до блясък тояга в ръка. Кимна ни за добро утро, обърна се и тръгна към планината — тялото му стегнато и излято като на козел. Направи ми впечатление, че се държи много рязко, а изражението на лицето му бе толкова навъсено, че очаквах да зареже задълженията си и да ни остави сами на пътя. Но той не спря да върви, бавно и неотклонно, и нашата група вървеше подире му към пещерата.

Може би защото утрото се бе позатоплило и закуската ни бе вкусна, наченахме пътешествието си в добро настроение. Братята разговаряха помежду си, записваха дивите цветя, израснали край пътя и коментираха странното разнообразие на дървесата — брези, смърч и стройни кипариси. Лекият хумор ни успокояваше и прогонваше облаците на съмнение от мисията ни. Меланхолията от предците дни беше дотежала на всички ни. Започнахме утрото с обновен дух. Собствените ми тревоги бяха големи, макар и да ги прикривах. Буйният смях на братята обаче развесели и мен и скоро всички бяхме радостни и с олекнали сърца. Не можехме да предвидим, че това ще е последният път в живота на всеки от нас, в който чуваме смях.

Нашият овчар вървя половин час нагоре в планината, преди да навлезе в брестова горичка. През листака съгледах отвора на пещера, дълбок прорез в стена от твърд гранит. Вътре в пещерата въздухът беше хладен и влажен. По стените се спускаха ивици от живописна плесен. Брат Франсис посочи няколко изписани амфори, наредени до най-далечната стена на пещерата, стъкленици с тънки гърла и тумбести тела, които приличаха на изящни лебеди, кацнали на пръстения под. По-големите стъкленици бяха пълни с вода, по-малките — с олио, което ми подсказа, че пещерата е била използвана като примитивен и временен подслон. Овчарят затвърди предположението ми, макар и да не каза кой би искал да отдъхва толкова далеч от цивилизацията и кое би го принудило да го стори.

Без повече да се бави, овчарят свали торбата си. Остави на пода на пещерата два дебели железни пръта, чук и въжена стълба. Стълбата беше внушителна и по-младите братя се струпаха да я разгледат. Две дълги ленти от усукан коноп образуваха вертикалните оси на стълбата, докато металните плоскости, закрепени с клинове в зеблото, образуваха хоризонталните стъпала. Безпогрешна беше тази изкусно изработена стълба. Същевременно здрава, а и лесно се носеше. При вида ѝ се възхитих на умението на нашия водач.

Овчарят взе чука и заби металните пръти в скалата. След това привърза въжената стълба към железните пръти с метални скоби. Тези дребни елементи, не по-големи от монети, осигуряваха стабилност на стълбата. Когато овчарят свърши, метна стълбата през ръба и отстъпи назад, сякаш удивен на какво разстояние е паднала. Там долу в скалите с грохот се разбиваше вода.

Нашият водач обясни, че реката тече под планината, а водата пробивала скалата, захранвана от водоеми и потоци, преди бурно да нахлуе под натиск в пещерата, като още веднъж се спуска в лабиринта на подземните каверни, точно преди да се появи над повърхността на земята. Местните хора, каза ни водачът, наричали реката Стикс и вярвали, че каменното дъно на пещерата е покрито с телата на мъртвите. Вярвали, че входът на пещерата е вход към ада и затова я наричали Тъмницата на неверниците. Докато говореше, по лицето му бе изписано притеснение — първият знак, че вероятно се страхува да продължи. Затова побързах да обявя, че е време да се спускаме в бездната^[19].

IX.

Едва ли може човек да си представи нашата радост, когато навлязохме в пропастта. Само Яков в своето видение на могъщата процесия на Светите пратеници може да е съгледал стълба, пожелана и величествена. Продължихме към заветната си цел в ужасяващия мрак на изоставената дупка, изпълнени с очакване на Неговата закрила и милосърдие.

Докато се спусках по твърдите стъпала на въжената стълба, в ушите ми бучеше водният грохот. Придвижих се бързо, предавайки се на мощното притегляне на дълбините, с плъзгащи се по влажния студен метал ръце, с удрящи се в грапавата повърхност на скалата колене. Сърцето ми се изпълни със страх. Зашепнах молитва за

закрила, сила и напътствие срещу неизвестното. Гласът ми изчезна в завихрения оглушителен шум на водопада.

Последен се спусна овчарят, след няколко минути. Отвори торбата си и извади снопче восъчни свещи, кремък и парче прахан, с които да ги запали. Само след минути ни озари светъл кръг. Въпреки ледения въздух, в очите ми влизаха капки пот. Уловихме се за ръце и се помолихме с вярата, че дори и в тази най-дълбока, най-мрачна цепнатина, водеща към ада, нашите гласове ще бъдат чути.

Запретнах одежди и се запътих към края на реката. Другите ме последваха, оставяйки водача ни до стълбата. В далечината се лееше водопадът, завеси от буйна, безкрайна вода. Самата река течеше като плътна артерия наред пещерата, сякаш Стикс, Флегетон, Ахерон и Коцит — разклоняващите се реки на ада — се бяха слели в едно. Брат Франсис бе първият, който забеляза лодката, малък дървен съд, вързан на речния бряг, понесен в завихрения кръг на тънка мъглица. Скоро се струпяхме около носа, обсъждайки накъде да потеглим. Зад нас, ивица плоска скала ни отделяше от стълбата. Напред, отвъд реката, отклонение в скалата очакваше нашата проверка. Изборът бе ясен: тръгнахме да открием какво има отвъд коварната река.

Бяхме петима и всичките със солидно тегло, затова първото ми притеснение беше, че няма да се съберем в коритото на тясната лодка. Стъпих вътре, задържайки се прав върху силно разлюляното дъно под краката си. Не се съмнявах, че ако съдът се обърне, безмилостното течение ще ме погълне в лабиринта на скалите. С малко маневриране съумях да запазя равновесие и да се настаня безопасно на кърмата. Другите ме последваха и скоро се отправихме по течението. Брат Франсис насочи бавно лодката към отсрещния бряг с дървено гребло, а реката ни повлече настрани от входа на пещерата към нашата участ.

Х.^[20]

Когато приближихме, създанията засъскаха от своите каменни килии, зловни като змии, вперили изумителни сини очи в нас, а мощните им крила заудряха по решетките на тъмницата им — стотици непокаяли се черни ангели, разкъсващи бляскавите си бели одежди, молещи за спасение, настояващи ние, пратениците на Бога, да ги пуснем на свобода.

XI.

Братята ми паднаха на колене, вцепенени от ужасяващата гледка. Дълбоко в недрата на планината, докъдето виждаха очите, бяха разположени безброй килии със стотици величествени създания. Приблжих и се опитах да проумея това, което съзирам. Създанията бяха от друг свят, така наситени със светлина, че погледнех ли в дълбините на пещерата, веднага трябваше да извърна очи. И все пак, както човек копнее да се взре в центъра на пламъка, изгаряйки зрението си върху най-бледата синкава сърцевина на огъня, така и аз пожелах да видя небесните създания пред себе си. Накрая осъзнах, че всяка тясна килия съдържа по един-единствен окован ангел. Брат Франсис сграбчи обезумял ръката ми и ме замоли да се връщаме при лодката. Но аз, изпаднал в някакъв унес, не го чувах. Обърнах се към другите и им наредих да станат и да ме последват във вътрешността.

Когато пристъпихме в тъмницата, стенанията секнаха. Създанията занадничаха иззад плътните железни решетки; очите им, изхвъркнали от орбитите, следяха всяко наше движение. Желанието им за свобода не можеше да ни изненада: хиляди години бяха стояли оковани така в планината, в очакване на своето избавление. И все пак, в тях нямаше нищо окаяно. Телата им излъчваха силно сияние, златиста светлина, която се вдигаше от прозрачната им кожа и оформяше златен ореол около телата им. Физически те бяха далече по-съвършени от човека — високи и изящни, с крила, които се виеха около тях от раменете до глезените, обгръщайки стройните им извисени тела като непорочно бели одежди. Такава красота не можеше да се сравни с нищо, което бях виждал или си бях представял дотогава. Разбрах как тези небесни създания бяха прелъстили човешките дъщери и защо нефилимите толкова се бяха възхищавали на своите праотци. Докато пристъпвах все по-навътре сред тях и с всяка стъпка моите очаквания нарастваха, се удивлявах, че като се бяхме насочили към бездната стигнахме до цел, която не бяхме предвидили. Мислех, че мисията ни е да намерим ангелското съкровище, но сега проумях ужасната истина: бяхме слезли на дъното, за да освободим Непокорните ангели.

От нишите на една мизерна килия напред пристъпи ангел с гъсти златисти коси. В ръцете си държеше излъскана лира с кръгло тумбесто тяло^[21]. Той взе лирата в ръце, дръпна струните и в пещерата проехтя изящна, небесна музика. Не мога да кажа дали заради особения резонанс на пещерата или поради качеството на инструмента, но звукът беше богат и плътен, пленителна музика, която въздействаше върху сетивата ми, та чак си помислих, че ще обезумея от блаженство. Не след дълго ангелът запя, гласът му се извисяваше и се снишаваше ведно с лирата. И сякаш поели знак от тази божествена хармония, останалите се присъединиха към хора — всеки глас се издигаше, за да създаде райската музика — сливане, подобно на събора, описан от Даниил, десет хиляди пъти по десет хиляди ангели. Стояхме като вцепенени, напълно обезоръжени от небесния хор. Мелодията се отпечата като клеймо върху ума ми. Чувам я дори сега^[22].

От мястото, където бях застанал, наблюдавах ангела. Той нежно вдигна дългите си тънки ръце и разпери необятните си крила. Отидох до вратата на килията му и отмахнах срасналата с камъка кука. В прилив на сила, която ме запрати на пода, ангелът блъсна вратата на килията и се втурна навън. Забелязах радостта, която създанието изпита от своята свобода. Пленените ангели зашумяха, всеки в своята килия, ревниви към победата на своя събрат, зли и гладни същества, които жадуваха свободата.

Хипнотизиран от ангелите, бях пропуснал да забележа въздействието на музиката върху моите братя. Изведнъж, още преди да установя, че умът му е обладан от магията на тази демонична музика, брат Франсис се втурна към ангелския хор. В някакъв пристъп на безумство той коленичи умолително пред създанията. Ангелът изпусна лирата, мигновено спря хора от върховната музика и докосна брат Франсис, хвърляйки тъй плътно сияние над зашеметения човек, сякаш го обля в бронз. Франсис ахна, падна на земята и покри очи, защото силната светлина обгаряше плътта му. За свой ужас видях как дрехите му се свлякоха от тялото и плътта му започна да се топи, оставяйки овъглени мускули и кости. Брат Франсис, който минути преди това ме беше сграбчил за ръката, молейки да се върна в лодката, бе умрял от отровната светлина на ангела^[23].

ХІІ.

Минутите след смъртта на брат Франсис са напълно объркани. Спомням си как ангелите съскаха от килиите си. Помня и ужасяващия труп на Франсис пред мен, потъмнял и безформен. Но всичко друго е потънало в мрак. Кой знае как, но изведнъж лирата на ангела, самото съкровище, което ме беше довело в тази бездна, се озова в ръцете ми. Светкавично стиснах лирата с овъглените си ръце и я пуснах в торбата си, в безопасност от всичко лошо, което можеше да ѝ се случи.

Озовах се седнал на носа на дървената лодка, с разкъсани и съсипани одежди. Навсякъде ме болеше. Плътта ми се свличаше от ръцете и падаше на нагънати, кървави, почернели люспи. Кичури косми по брадата ми бяха изгорели до корен. Едва тогава осъзнах, че също като брат Франсис, и аз бях попаднал под смъртоносните лъчи на ангела.

А също и останалите братя. Двама от тях стояха в лодката и отчаяно натискаха пръта, за да тръгнем срещу течението. Дрехите им се развяваха опърлени, кожата им силно обгоряла. Останалият член на групата лежеше мъртъв в нозете ми, ръцете му притиснати до лицето, сякаш бе умрял от ужас. Когато лодката доближи отсрещния бряг на реката, благословихме мъченически умрелия си брат и слязохме, оставяйки дървения съд да се носи въртеливо надолу по реката.

ХІІІ.

За наше удивление, смъртоносният ангел ни чакаше на речния бряг. Красивото му лице беше ведро, сякаш току-що се беше събудил от сладка дрямка. Като видяха създанието, братята ми се хвърлиха на земята в отчаяни молитви и обладани от страх, защото ангелът беше целият от злато. Страховете им се оправдаха. Ангелът обърна смъртоносната си светлина към тях и ги уби, точно както беше убил Франсис. Паднах на колене и се замолих за избавлението на душите им, съзнавайки, че умират в достойно служение. Огледах се наоколо и установих, че няма никаква надежда за помощ. Само тъканата торба и стълбата напомняха за овчаря, напуснал поста си, изоставяйки ни в пещерата — предателство, от което изпитах горчивина. А бяхме го извикали да ни помага.

Ангелът ме заразглежда, ликът му изразяваше вялост, сякаш беше малко повече от пратеник на вятъра. С глас по-прелестен от всяка музика, той заговори. Въпреки че не можех да кажа какъв е езикът му, кой знае как разбрах ясно посланието му. Той каза: „*Нашата свобода има много висока цена. Затова наградата ти ще бъде голяма както на небето, така и на земята.*“

Кошунството на ангелските слова ме засегна повече, отколкото бих могъл да си представя. Не допусках, че подобен злодей ще дръзне да обещае небесна награда. В силен прилив на гняв аз се завтекох към ангела и го повалих на земята. Небесното създание не очакваше от мен подобна ярост, давайки ми по този начин преднина, от която се възползвах. Въпреки бляскавата му външност, той беше физическо същество от материя, не по-различна от моята и в миг аз замахнах към мощните му крила, устремявайки се към голата, нежна плът, където бяха прикрепени към неговия гръб.

Сграбчих топлата кост в основата на крилата и тръшнах сияйното създание върху студената твърда скала. Обзе ме някаква страст, защото не си спомням как точно постъпих, за да постигна целта си. Знаех само, че в стремежа да уловя здраво създанието, както и в усърдието да избягам от тази дупка, Бог ме благослови с неестествена сила срещу чудовището. Извих крилата с ярост, каквато едва ли можех да повярвам, че се изтръгва от старческите ми ръце, и повалих създанието. Под ръцете си усетих пропукване, сякаш бях счупил тънкостенна стъкленица. Внезапно тялото на ангела изпусна въздух като лека въздишка, която го остави безпомощен в нозете ми.

Разгледах разнебитеното тяло пред очите ми. Бях откъснал едното крило от основата му, разкъсвайки розовата плът така, че чисто белите пера се огъваха в асиметричен ъгъл върху тялото. Ангелът се гърчеше в агония и от раните, които бях отворил на гърба му, заструи бледосин секрет. От гърдите му се излъчваше обезпокоителен звук, сякаш всичките телесни течности, изпуснати веднъж от вътрешните си съдове, се бяха смесили в опустошителна алхимия. Не след дълго разбрах, че окаяното създание се задушава до смърт и че ужасяващото му даване се дължи на пострадалото му крило^[24]. Именно така умира дъхът. Необузданите ми действия срещу небесното създание ме угнетяваха извънмерно и накрая аз паднах на колене и помолих за

Божията милост и прошка, защото бях погубил едно от най-върховните небесни творения.

Точно тогава чух слаб вик — овчарят, клекнал до скалата, ме викаше по име. Едва след като ми отправи поредица от знаци да го последвам, разбрах, че иска да ми помогне да се кача по стълбата. Запълзях бързо, доколкото позволяваше осакатеното ми тяло, оставих се в ръцете на овчаря, който, по милостта Божия, беше силен и телесно як. Той ме вдигна на гръб, усещах, как трепери, и ме изнесе от бездната?^[25]

Не можех да преценя напълно противоречивите си чувства, когато свърших да чета превода на д-р Рафаел на текста на Блажения Клематис за Първата ангелска експедиция. Ръцете ми трепереха от вълнение или страх, или някакво очакване — не можех да разпозная каква беше обзелата ме емоция. И все пак знаех, че едно е сигурно: Блаженият Клематис ме беше покорил с разказа за своето пътешествие. Едновременно благоговеех пред храбростта на неговата мисия и бях потресена от ужаса на неговата среща с наблюдателите. Че един човек е видял с очите си тези небесни създания, че е докоснал бляскавата им плът и е чул божествената им музика, беше истина, която не можех да възприема.

Вероятно кислородът в училищните подземия беше прекалено недостатъчен, защото скоро след като оставих брошурата, започнах да усещам, че се задъхвам. Въздухът в стаята натежа, по-мрачен и потискащ отколкото беше само преди минути. Малката, лишена от чист въздух стая от тухли и влажен варовик за миг се превърна в дълбините на подземната ангелска тъмница. Почти очаквах да дочуя грохота на реката или струните на небесната музика на наблюдателите. Макар и да знаех, че това е една зловеща фантазия, не можех да остана и минута повече под земята. И вместо да върна превода на д-р Рафаел на първоначалното му място, пхнах брошурата в джоба на полата си и я отнесох със себе си далече от подземните складове в освежителния прохладен въздух на училището.

Въпреки че вече беше след полунощ и знаех, че в училището няма никой, не можех да рискувам да ме открият. Бързо извадих камъка от процепа в арката над вратата и като се вдигнах на пръсти,

пъгнах ключа в теснината. След като върнах камъка на място, заглаждайки ръбчетата, докато стената се изравни, аз се отдръпнах назад да преценя какво съм направила. Вратата приличаше на всяка от стотиците подобни врати в цялото училище. Никой не би заподозрял какво се намира зад камъните.

Излязох от училището и закрачих в мразовитата есенна нощ по обичайната уличка от училището до апартамента ми на улица „Гасенди“, като се надявах да заваря Габриела в стаята ѝ, за да я разпитам. Но апартаментът беше абсолютно тъмен. След като почуках на вратата на спалнята на Габриела и не получих отговор, върнах се към уединението на моята стая, където можех да препрочета някои страници от превода на д-р Рафаел. Думите ме привличаха все по-неудържимо и преди да се усетя, бях прочела текста на Клематис за трети, а после и за четвърти път. С всеки нов прочит установявах, че Блаженият Клематис ме обърква все повече и повече. Безпокойството ми започна като някакво неопределено чувство, неясно, но устойчиво усещане за нещо неловко, което не можех да идентифицирам, но с напредването на нощта бях потънала в състояние на ужасен смут. В ръкописа имаше нещо, което не съвпаднаше с предварителната ми нагласа за Първата ангелска експедиция, елемент в разказа, който влизаше в конфликт с погълнатите от мен уроци. Макар и изтощена от изключителното напрежение през деня, не заспах. Вместо това направих дисекция на всеки етап от пътешествието, търсейки точната причина за моята тревога. Накрая, след като възстанових няколко пъти изпитанието на Клематис, осъзнах какво ме гложди. През всичките ми часове на учение, във всички лекции, които бях посещавала, в месеците на работа в атенеума, семейство Валко нито веднъж не бяха споменали за ролята на музикалния инструмент, който Клематис бе открил в пещерата. Той беше предмет на нашата експедиция, източник на страх заради настъпващите нацисти и въпреки това д-р Серафина бе отказала да обясни точното естество на неговото значение.

И все пак, както ставаше ясно от текста на Клематис, лирата беше в основата на първата експедиция. Спомням си легендата как архангел Гавриил подарил лирата на наблюдателите, спомената в една от лекциите на семейство Валко, но дори и в това любопитно свидетелство те бяха избегнали да споменат за значението на този инструмент. Озадачаваше ме как са могли да запазят в тайна подобен

важен детайл. Объркването ми още повече се засили, когато разбрах, че Габриела вероятно беше прочела текста на Клематис дълго преди мен и следователно знаеше колко е важна лирата. Но и тя, също като семейство Валко, бе запазила мълчание по темата. Защо бях изключена от тяхното доверие? Започнах да се връщам с известно подозрение към времето, прекарано в Монпарнас. Клематис беше говорил за пленителна музика, с такова въздействие върху сетивата, че човек се чувства обзет от безумие, но какви последици имаше подобна божествена музика? И аз не можех да не се зачудя защо онези, в които най-много вярвах, онези, които бях дарила с най-пълна преданост, ме бяха измамили. Щом бяха пропуснали да ми кажат истината за лирата, със сигурност имаше и други сведения, които също не бяха споделили с мен.

Именно такива съмнения пълнеха главата ми, когато чух бръмченето на кола под прозореца на спалнята. Дръпнах завесата и с изненада открих, че небето е изсветляло до бледосиво, обагряйки уличката под прозореца ми с мъглявото предчувствие за зората. Нощта си бе отишла, а аз изобщо не бях заспивала. Но не бях единствената, прекарала безсънна нощ. В здрачината съгледах как Габриела се появява от колата, червен ситроен „Траксион Аван“. Макар да бе облечена със същата рокля, с която бе дошла в атенеума и коприната все още излъчваше целия си течен блясък, през изминалите часове Габриела драматично се беше променила. Косата ѝ беше в безпорядък, прегърбила се беше от изтощение. Беше свалила черните си оперни ръкавици и се виждаха бледите ѝ ръце. Тя се извърна от колата и погледна жилищната сграда, сякаш размишляваше какво да направи, а после се облегна на колата, зарови глава в ръцете си и се разрида. Шофьорът на колата, мъж, чието лице не виждах, също се появи и макар да не знаех какви са намеренията му, ми се стори, че иска някак да нарани Габриела още.

Въпреки гнева, който малко преди това бях изпитала, първият ми инстинкт беше да помогна на приятелката си. Втурнах се по стълбите с надеждата, че Габриела няма да си отиде, преди да съм стигнала до нея. Но когато се озовах на входа на сградата видях, че греша. Вместо да я нарани, мъжът я беше прегърнал, докато тя плачеше. Застанах на входа, загледана слисано в тях. Мъжът галеше Габриела по косата с нежност, говореше ѝ според мен с вниманието на любовник. Макар и

на петнайсет, мен никой и никога досега не ме беше докосвал по този начин. Бавно притворих вратата, така че присъствието ми да не бъде забелязано и се заслушах в думите на Габриела. Хлипайки, тя повтори: „Не мога, не мога, не мога!“, а гласът ѝ бе изпълнен с отчаяние. Въпреки че имах някаква представа за онова, което предизвикваше угризенията на Габриела — навярно постъпките ѝ най-накрая се бяха отразили в съвестта ѝ, — моето изумление бе наистина огромно при думите, които изрече мъжът. „Трябва — каза той и я притисна още по-силно, — нямаме друг избор, освен да продължим.“

Познах гласа. И именно тогава, в усиливащата се светлина на зората видях, че мъжът, който прегръщаше Габриела, е не някой друг, а д-р Рафаел Валко.

По-късно седях в стаята си и чаках да чуя стъпките на Габриела по стълбите. Ключовете ѝ издрънчаха, когато тя отключи вратата и влезе в апартамента. Вместо да отиде в спалнята си, както очаквах, тя влезе в кухнята, където разместването на съдовете ми подсказа, че си прави кафе. Мъчех се да потисна желанието си да отида при нея и зачаках в сянката на спалнята. Ослушвах се, сякаш шумовете, които идваха откъм кухнята, щяха да ми помогнат да разбере онова, което се беше случило на улицата, а също и естеството на отношенията ѝ с д-р Рафаел Валко.

Няколко часа по-късно почуках на кабинета на д-р Серафина. Още беше рано сутринта, нямаше и седем, но аз знаех, че тя е там и работи по обичайния начин. Д-р Серафина седеше пред писалище в стил Луи XIV, косата ѝ бе прибрана в строг кок, писалката ѝ — готова над отворен бележник, сякаш я бях заварила по средата на изречението. Въпреки че посещенията ми в кабинета се бяха превърнали в рутина — аз наистина се трудох всеки ден на кадифеното канапе в продължение на седмици и правех каталога на документите на семейство Валко, — умората и притесненията ми за дневника на Клематис сигурно са били очевидни. Д-р Серафина знаеше, че посещението съвсем не е обичайно. Тя мигом дойде до канапетото, седна срещу мен и поиска да разбере какво ме е довело при нея толкова рано сутринта.

Поставих превода на д-р Рафаел помежду ни. Серафина се сепна и грабна брошурата, като разгърна тънките страници, поглъщайки думите, които мъжът ѝ беше превеждал толкова отдавна. Докато четеше, видях — или си представих, че виждам — как искрица на младост и щастие се връща върху лицето ѝ, сякаш наслоеното от времето падаше с обръщането на всяка страница.

Накрая д-р Серафина каза:

— Съпругът ми откри бележника на Блажения Клематис преди близо двайсет и пет години. Бяхме ръководители на едно изследване в Гърция, в малко село в подножието на Родопската планинска верига, място, което Рафаел беше набелязал, след като попадна на писмо от монах на име Деопус. Писмото било изпратено от малко планинско село, където Клематис умира скоро след експедицията, и от него се подразбира, че Деопус е записал последния разказ на Клематис за неговата експедиция. Беше само някакво мъгляво описание и все пак Рафаел повярва на интуицията си и предприе според мнозина донкихотова мисия до Гърция. Кариерата му беше навлязла в решителен момент — всъщност кариерата и на двамата. Откритието имаше огромни последствия за нас, носейки ни признание и покани за лекции във всички по-големи институти в Европа. Преводът затвърди репутацията му и осигури мястото ни в Париж. Спомням си колко щастлив беше той, че идва тук, колко оптимизъм имаше в нас.

Д-р Серафина изведнъж спря да говори, сякаш беше казала повече, отколкото ѝ се искаше.

— Много съм любопитна да знам къде намери това?

— В складовете под училището — отвърнах, без миг колебание. Не можех да лъжа учителката си, дори и да исках.

— Нашите подземни складови бази са строго забранени — каза Серафина. — Вратите са заключени. Сигурно си имала ключ да влезеш там?

— Габриела ми показва къде да намеря ключа — казах. — Върнах го на скришното му място зад камъка.

— Габриела? — учуди се д-р Серафина. — Но как е разбрала Габриела за скришното място?

— Мислех, че вие знаете. Или... — казах, мерейки думите си, като внимавах да не разкривам повече от благоразумното — навярно д-р Рафаел знае.

— Аз със сигурност не знам и съм убедена, че и съпругът ми не знае нищо — отвърна д-р Серафина. — Кажете ми, Селестин, забелязали ли сте нещо странно в поведението на Габриела?

— Какво имате предвид? — попитах. Облегнах се назад в хладната коприна на канапето и зачаках с огромно нетърпение д-р Серафина да ми помогне да разгадая ребуса, който Габриела ми беше приготвила.

— Да ви кажа ли какво забелязах аз? — попита Серафина, стана и отиде до прозореца, където бледата светлина на утрото озари лицето ѝ. — През изминалите месеци Габриела ми се струва неузнаваема. Изостанала е с курсовата си работа. Последните ѝ две есета бяха написани значително под възможностите ѝ — въпреки че е толкова напреднала, само преподавател, който я познава добре като мен, би го забелязал. Прекарва доста време извън училището, особено нощем. Променила е вида си и е заприличала на момичетата, които можете да видите около площад „Пигал“. И което е най-лошото, започнала е да се самонаранява.

Д-р Серафина се обърна към мен, сякаш очакваше да не се съглася с оценката ѝ. И понеже замълчах, тя продължи:

— Преди две седмици я видях как се изгори по време на лекция на съпруга ми. Знаеш за кога говоря. Беше най-обезпокоителната случка в кариерата ми, а мисля, че имам опит. Габриела доближи пламъка до голата си китка и остана безчувствена, докато кожата ѝ не се овъгли. Знаеше, че я гледам, и сякаш да ме предизвика, се взираше в мен, като че искаше да прекъсна часа и да я спася от самата нея. В постъпката ѝ имаше нещо повече от отчаяние, повече от обичайното детинско желание за внимание. Беше изгубила контрол над действията си.

Поисках да възразя, да кажа на Серафина, че греша, че не бях забелязала обезпокоителните особености, които тя описваше и че Габриела се е изгорила случайно, но не можах.

— Не е нужно да ти казвам колко ме поразя Габриела — продължи д-р Серафина. — Помислих дали не трябва незабавно да се срещна с нея — в края на краищата момичето се нуждаеше от лекарска помощ, — но реших друго. Поведението ѝ говореше за редица болести, всичките на психиката, и ако наистина беше така, не исках да утежнявам проблема. Но се боях, че съществува и друга причина,

която нямаше нищо общо с душевното състояние на Габриела, а с някаква свършено друга сила.

Д-р Серафина прехапа устни, сякаш размишляваше дали да продължи, но аз я насърчих. Любопитството ми спрямо Габриела беше сигурно по-силно и от това на д-р Серафина.

— Вчера, както си спомняш, поставих *„Книгата на поколенията“* сред съкровищата, които изпращаме за съхранение. Обаче *„Книгата на поколенията“* няма да бъде изпратена в САЩ — прекалено е значима и ще остане при мен или при някой друг учен от високо ниво, — но аз я оставих там, при другите съкровища, така че Габриела да попадне на нея. Оставих книгата отворена на определена страница, на която ясно личеше фамилното име ГРИГОРИ. За мен беше от значение да изненадам Габриела. Тя трябваше да види книгата и да прочете имената върху страниците, без да прикрива чувствата си. И също толкова важно бе да стана свидетел на реакцията ѝ. Ти забеляза ли я?

— Разбира се — казах, спомняйки си необузданото избухване, физическия ѝ смут, когато бе прочела имената. — Беше плашещо и странно.

— Странно — каза д-р Серафина. — Но предвидимо.

— Предвидимо? — попитах още по-объркана. Поведението на Габриела беше за мен пълна загадка. — Не разбирам.

— Отначало книгата стана причина тя просто да се обезпокои. После, когато Габриела разпозна името Григори, а навярно и други имена, неудобството ѝ се превърна в истерия, в неподправена животинска уплаха.

— Да, вярно — промълвих. — Но защо?

— Габриела показва всички характеристики на човек, разкрит като участник в непочтен заговор. Тя реагира така, сякаш се измъчваше от някаква вина. Виждала съм го и преди, само дето другите бяха много по-склонни да прикриват срама си.

— Нима смятате, че Габриела работи против нас? — попитах с глас, който издаваше колко съм озадачена.

— Не мога да съм сигурна — каза д-р Серафина. — Допускам, че е въввлечена в нещастна връзка, която я е обсебила. Откъдето и да се погледне обаче, тя е компрометирана. Човек започне ли да живее

двулично, трудно ще избяга от това. Жалко, че Габриела превърна себе си в еталон, но аз искам ти да не повтаряш нейния пример.

Прекалено зашеметена, за да реагирам, аз загледах втренчено д-р Серафина с надеждата да каже нещо, което да облекчи безпокойството ми. Тя можеше и да няма доказателства за своите подозрения, но аз имах.

— Стаите под училището са напълно изоставени, входовете към тях са запечатани заради безопасността на всички нас. Не бива пред никого да разкриваш какво си намерила там. — Серафина отиде до бюрото си, отвори едно чекмедже и показа втори ключ. — За избата има само два ключа. Единият е при мен. Другият беше скрит от Рафаел.

— Възможно е д-р Рафаел да е показал на Габриела къде е ключът — осмелих се да се обадя аз. Спомних си думите, разменени сутринта между д-р Рафаел и Габриела и разбрах, че именно това беше отговорът, който сърцето не ми даваше да споделя с д-р Серафина.

— Невъзможно — каза д-р Серафина. — Съпругът ми никога не би разкрил подобна важна информация на ученичка.

Изпитах дълбоко неудобство от това, което вече подозирах, че има между д-р Рафаел и Габриела — интимна връзка — и се почувствах еднакво несигурна за естеството на престъпленията на Габриела. Но все пак, колкото и да ми беше мъчно, изпитах някакво перверзно удоволствие, че съм спечелила доверието на Серафина. Никога до момента мой преподавател не ми беше говорил толкова сериозно и приятелски, сякаш бях не просто помощничка, а колежка.

Затова ми беше още по-трудно да се замисля за измамите на Габриела. Ако впечатлението, което си бях създала, се оказаше правилно, Габриела не само работеше против ангелолозите — с връзката си с д-р Рафаел тя извършваше лично предателство към д-р Серафина. И макар дотогава да смятах, че Габриела се занимава с някакъв мъж извън училището, вече бях убедена, че връзката ѝ е далече по-коварна отколкото предполагах. Всъщност д-р Рафаел навярно работеше заедно с Габриела против ангелолозите. Съзнавах, че трябва да кажа това на д-р Серафина, но не се осмелявах. Нужно ми беше време да разбере собствените си чувства, преди да разкрия каквото знаех.

И като установих, че е по-добре да разговарям по други въпроси, преминах към онова, което ме беше довело в кабинета на д-р Серафина.

— Простете, че сменям темата — казах плахо, преценявайки реакцията. — Има нещо, за което трябва да ви попитам относно Първата ангелска експедиция.

— Затова ли дойде при мен тази сутрин?

— Прекарах по-голямата част от нощта да чета текста на Клематис — казах. — Прочетох го няколко пъти и всеки път оставах все по-озадачена. Не можех да разбера защо така ме вълнува този текст и най-накрая разбрах защо: вие никога не сте ми говорили за лирата.

Д-р Серафина се усмихна — професионалната ѝ ведрост я връщаше към нормалното ѝ поведение.

— Защото моят съпруг се отказа от Клематис — каза тя. — Той прекара десет години в опити да намери информация за лирата — претърсваше библиотеки и антикварни магазини из цяла Гърция, пишеше писма на изследователи, дори тръгна да търси следите на брат Деопус. Без никаква полза. Ако Клематис наистина е видял лирата в пещерата — както беше според нас, — по-късно тя е била или загубена, или унищожена. След като няхаме средства самите ние да притежаваме лирата, споразумяхме се да запазим мълчание за нея.

— А ако разполагате с необходимото?

— Нямаше да има нужда да мълчим — каза д-р Серафина. — С картата щяхме да бъдем в различна позиция.

— Но на вас не ви трябва карта — казах. Всичките ми притеснения за Габриела и д-р Рафаел, както и за подозренията на д-р Серафина се изпариха предвид на очакванията ми. Аз взех брошурата в ръцете си и я отворих на страницата, върху която толкова се бях чудила. — Не ви трябва карта. Всичко е записано тук, в текста на Клематис.

— Какво имаш предвид? — попита Серафина и ме изгледа така, сякаш току-що бях признала за извършено убийство. — Минали сме през всяка дума във всяко изречение от този текст. Никъде не се споменава за точното местонахождение на пещерата. Има само една несъществуваща планина някъде край Гърция, а Гърция е много голямо място, скъпа моя.

— Може и да сте минали през всяка дума — казах, — но тези думи са ви подвели. Съществува ли още оригиналният ръкопис?

— Оригиналният запис на брат Деопус? — попита д-р Серафина.
— Да, разбира се. Заключен е в нашите трезори.

— Ако ми дадете оригиналния текст — казах, — аз съм сигурна, че ще мога да ви покажа местонахождението на пещерата.

**Пещера „Дяволското гърло“,
планина Родопи, България**
Ноември 1943 г.

Пътувахме през тесните планински пътища, катерехме се през мъгла и дълбоки, приличащи на процеци каньони. Бях изучавала геологията на региона още преди да се включа в експедицията и все пак пейзажът на планината Родопи не беше какъвто си го представях. От описанията на моята баба и от разказите на баща ми от неговото детство пред очите ми изникваха селца, затворени в едно безкрайно лято на овощни дръвчета и лозя, и нагорещен от слънцето камък. В детското ми въображение си представях планините като пясъчни замъци пред яростни морски вълни — ронещи се блокове надиплени и прорязани дълбоко в бледосивата им крехка повърхност. Но когато се спуснахме през валмата от мъгла, открих една масивна и страховита планинска верига с гранитни зъбери, напластени един подир друг като разядени зъби на фона на сивото небе. В далечината над заснежените долини се издигаха скални върхове с ледени шапки; остри канари сякаш бъркаха като с пръсти в бледосиньото небе. Планината Родопи се въздигаше мрачна и величествена пред мен.

Д-р Рафаел беше останал в Париж, за да подготви завръщането ни, деликатна процедура предвид окупацията, и така д-р Серафина бе станала ръководител на експедицията. За мое учудване, като че ли нищо не се беше променило в брака им след разговора ми със Серафина, или поне така изглеждаше на мен, която ги изучавах с жадно внимание, докато войната не връхлетя върху Париж. Макар и да бях подготвена за опустошенията, до които щеше да доведе това, нямаше откъде да зная колко бързо ще се промени животът ми, щом германците окупираха Франция. По молба на д-р Рафаел се върнах у дома в Елзас, където учех по няколко учебника, които бях взела със

себе си, и очаквах новини. Трудно поддържахме връзка и месеци наред не чувах нищичко за ангелологията. Въпреки спешния характер на мисията, всички планове за нашата експедиция бяха спрени до края на 1943 година.

Д-р Серафина се движеше пред джипа и говореше с Владимир — младият руски ангелолог, от когото се възхитих още при първата ни среща — на някаква смесица от развален руски и френски. Владимир караше бързо и толкова близо до ръба на пропастта, че сякаш всеки миг щяхме да последваме стремителното плъзгане на отражението на колата, да се спуснем по огледалната повърхност и да останем завинаги там. С изкачването нагоре пътят се стесни и се превърна в криволичеща пътека през шисти и гъста гора. Тук-там в ниското се мерваше по някое селце. Скупчени планински къщи изникваха в гънките на долчинките като упорити гъби. В далечината отвъд, изпод планината, наполовина зарити в сняг, израстваха каменните развалини на римски стени. Суровата, заплашителна красота на пейзажа, ме изпълваше със страхопочитание за страната на баба ми и баща ми.

Сегиз-тогиз, щом гумите попаднеха в преспа, ние слизахме от колата и изривахме снега. С дебелите си вълнени палта и груби ботуши от овча кожа в снежната буря можехме да минем за планинци. Издаваха ни единствено качествата на превозното ни средство — скъп американски К-51 джип на свързочни войски с радиовръзка и вериги на гумите — подарък от щедрия покровител на семейство Валко в Съединените щати, — както и скъпоценният товар, който бяхме разположили вътре, внимателно обезопасен с брезент и въжета.

Блаженият Клематис Тракийски с припасите му, натоварени на мулета, би завидял на колебливата ни скорост. Винаги съм вярвала, че Първата ангелска експедиция е била далече не тъй рискова, колкото Втората — възнамерявахме да се спуснем в пещерата посред люта зима, по време на война. И все пак пред Клематис бе имало опасности, каквито не съществуваха за нас. Основателите на ангелологията са били подложени на много по-голям натиск да прикриват усилията си и да опазят работата си в тайна. Понеже живеели в епоха на конформизъм, сигурно действията им били постоянно държани под око. В резултат на това напредвали бавно, трудно, без огромните пробиви на съвременната ангелология. Проучванията им довели до колебливо развитие, което през вековете бе създавало основа за всичко,

което бях научила. Разкриели ли ги, щели да бъдат обявени за еретици, щели да ги отлъчат от църквата, навярно и да ги хвърлят в затвора. Знаех, че преследването не би спряло мисията им — основателите на ангелологията жертвали много, за да останат верни на каузата си, — но това щяло да ги върне далече назад. Те вярвали, че техните заповеди идвали от по-висше място, точно както аз вярвах, че съм призвана за моята мисия.

Докато експедицията на Клематис се сблъсквала със заплахата от кражби и злодейства от страна на местните хора, нашият най-голям страх беше да не бъдем спрени от нашите врагове. След окупацията на Париж през юни 1940 година бяхме принудени да се укриваме — ход, който отложи експедицията ни. Годици наред се подготвяхме тайно за пътешествието, събирахме провизии и информация за терена, обграждахме се плътно с мрежа от доверени учени и членове на съвета, ангелолози, които след години на пълно посвещаване и саможертва бяха доказали своята преданост. Мерките за нашата безопасност обаче се промениха, когато д-р Рафаел намери покровител — богата американка, чието уважение към нашето дело я беше подтикнало да ни помогне. Приемайки помощта на човек извън нас, ние се поставихме в положение да ни наблюдават. С парите и влиянието на нашата благотетелка плановите ни се придвижиха напред, макар страховете ни също да нараснаха. Никога не можехме да знаем със сигурност дали нефилимите не са разкрили плановите ни. Не можехме да знаем и дали не са в планините и не ни следят стъпка по стъпка.

Треперех в джипа, чувствах се зле от силното клатушкане, докато се носехме по заледените неравни пътища. Съзнавах, че би трябвало да мръзна от липсата на топлина, но цялото ми тяло тръпнеше в очакване. Другите членове на групата — трима калени ангелолози — седяха редом и говореха за предстоящата мисия с увереност, която ми се виждаше невероятна. Мъжете бяха доста по-възрастни от мен и бяха работили заедно, откакто се бях родила, но именно аз бях разрешила загадката на местонахождението и това ми осигуряваше специален статут сред тях. Габриела, която навремето беше моят единствен съперник за това място, бе напуснала училището през 1940 година; изчезна, без дори да ми каже довиждане. Беше прибрала багажа си от апартамента и беше изчезнала. По онова време смятах, че е била по

някакъв начин порицана, може би дори изключена, и че мълчаливото ѝ заминаване е било от срам. Дали беше емигрирала или беше изчезнала, не знаех. Макар и да съзнавах, че мястото ми в експедицията се дължи именно на моето усърдие, бях останала със своите съмнения. Тайно в себе си се чудех дали причината да бъде избрана за мисията не беше именно отсъствието на Габриела.

Докато д-р Серафина и Владимир обсъждаха спускането в пещерата, аз не се присъединих към разговора, толкова много бях погълната от собствените си неспокойни мисли за пътешествието. Съзнавах с цялото си същество, че всичко може да се случи. И изведнъж пред мен се подредиха една по една всички възможности. Да приключим с лекота работата си в пролома или никога да не се завърнем в цивилизацията. В следващите часове можехме всичко да спечелим или всичко да загубим.

В далечината вятърът виеше над главите ни и се чуваше приглушеният рев на аероплан, а аз не можах да се сдържа да не помисля за ужасния край, сполетял Клематис. Помислих си и за съмнението, изразено от брат Франсис. Беше нарекъл групата на експедицията „братство на фантазюри“ и сега аз трябваше да се чудя, когато се появихме най-накрая на върха на планината и паркирахме джипа до един заледен гранитен зъбер, дали преценката на Франсис след толкова много векове не се отнасяше и за нас. Дали не преследвахме някакво съкровище фантом? Дали нямаше да загубим живота си заради някаква безплодна измислица? Пътешествието ни можеше да бъде, както вярваше д-р Серафина, кулминацията на всичко, към което се бяха стремили нашите учени. А можеше да бъде и нещото, от което брат Франсис толкова се беше страхувал: налудничавите заблуди на група мечтатели, които се лутат.

В огромното си въодушевление да разберат подробностите около текста на Блажения Клематис д-р Рафаел и д-р Серафина не бяха обърнали внимание на един много съществен факт: брат Деопус беше тракийски монах, който, макар и обучен на езика на църквата и абсолютно способен да запише думите на Клематис на латински, същевременно със сигурност е говорел местния език, вариация на ранен български, изкован в древната кирилица от Свети Кирил и Свети Методий през девети век. Блаженият Клематис също бил местен и говорел на същия български, след като се бил родил и учил в Родопите.

Докато четях и препрочитах превода на д-р Рафаел в онази съдбоносна нощ преди четири години, бе ми хрумнало, че при безумния преразказ на Клематис за спускането му в пещерата той навярно се беше обърнал към по-удобния и по-лесен за него роден език. Клематис и брат Деопус със сигурност са разговаряли на общия за двамата език, особено когато е ставало дума за традиции, които не биха могли лесно да се преведат на латински. Навярно брат Деопус е записал казаното на кирилица, родното си писмо, изпълвайки ръкописа с ранни български думи. Ако е изпитвал срам от подобно лишено от елегантност литературно изпълнение като това — защото по онова време именно латинският бил езикът на образованите, — възможно е да е преписал своя вариант на по-уместния латински. А ако именно това се бе случило, лично аз се надявах да е запазена оригиналната версия. Ако ли пък д-р Рафаел беше използвал това копие, за да си помогне при превода на транскрипцията на брат Деопус, можех да проверя думите, за да съм сигурна, че при превода от латински на съвременен френски няма грешки.

След като направих това заключение, спомних си, че бях прочела в една от многобройните бележки под линия на д-р Рафаел, че ръкописът съдържа избелели петна от кръв, вероятно от раните, които Клематис получил в пещерата. Ако това беше истина, оригиналният ръкопис на Деопус всъщност не можеше да е унищожен. Ако ми бяха дали възможност да го погледна, без съмнение щях да открия бележки на кирилица, пръснати из текста — азбука, която бях научила от баба ми Славка, учена жена, която четеше руски романи в оригинал и пишеше томчета с поезия на родния си български език. С оригиналния ръкопис можех да извадя думите на кирилица и с помощта на баба ми да намеря правилния превод от ранен български на латински и след това, естествено, на френски. Беше просто игра да се върнеш от съвременния на древния език. Тайната за местонахождението на пещерата можеше да бъде разкрита, но само ако проучех оригиналния ръкопис.

Щом обясних заобиколните пътища, по които умът ми бе стигнал до това заключение, д-р Серафина — която все повече се вълнуваше, като слушаше разсъжденията ми — ме заведе право при д-р Рафаел и ме помоли отново да разясня теорията си. Също като д-р Серафина, и д-р Рафаел одобри логиката на идеята, но подчерта, че е превеждал с

огромно внимание думите на брат Деопус и не е открил нищо на кирилица в ръкописа. Независимо от това моите преподаватели ме отведоха до трезора в атенеума, където се пазеха оригиналните ръкописи. Сложиха си бели памучни ръкавици, дадоха и на мен един чифт, за да направя същото, а после свалиха ръкописа от една лавица. След като го разопакова от плътната бяла памучна кърпа, д-р Рафаел го разположи пред мен, за да го разгледам. После отстъпи назад и погледите ни се срещнаха — нямаше как да не си спомня, че той беше с Габриела рано сутринта, а и нямаше как да не се зачудя какви ли тайни криеше от всички, включително и от жена си. И все пак, д-р Рафаел изглеждаше такъв, какъвто си беше винаги: чаровен, ерудиран и пределно загадъчен.

Ръкописът пред мен скоро погълна вниманието ми. Хартията беше тъй тънка, че се боях да не я повредя. Мастилото бе станало на ивици от попилата пот, а по редица страници имаше петна от почерняла кръв. Както бях очаквала, латинският на брат Деопус беше несъвършен — правописът му не навсякъде бе точен и той като че ли бъркаше склоненията, — но за мое огромно разочарование д-р Рафаел беше прав: в текста не можах да намеря нито една буква на кирилица. Деопус бе записал целия разказ на латински.

Обзелото ме чувство на безсилие можеше да вземе връх — бях се надявала да направя впечатление на преподавателите си и да си осигуря място в която и да е бъдеща експедиция, — ако д-р Рафаел не беше толкова гениален. Още докато бях започнала да губя надежда, лицето му придоби ликуващо изражение. Той обясни, че през месеците, когато превеждал записаната от Деопус част от ръкописа от латински на френски, попаднал на множество думи, които не му били познати. Решил, че Деопус, под изключителното напрежение да възпроизведе думите на Клематис, които вероятно били изречени с лудешка скорост, е латинизирал редица думи от родния си език. Това би било съвсем естествено, обясни д-р Рафаел, след като кирилицата е доста нова азбука, която се появила и била систематизирана само век преди раждането на Деопус. Д-р Рафаел си спомняше добре тези думи както и мястото им в текста. Извади от джоба си някакъв лист, отвъртя капачката на писалката си и започна да пише. Преписа няколко латинизирани български думи от ръкописа — думите „златен“, „свят“, „дух“, и на списъка накрая те бяха петнайсетина.

Д-р Рафаел обясни, че се наложило да разчита на речници, за да превърне българските думи от този списък в думи на латински, които след това превел на френски. Направил справки с няколко ранни славянски текстове и открил, че наистина има съответствие със звуците, представени в латинския. В стремежа си да изглади несъответствията, той ми даде правилните според него термини, проверявайки всеки с контекста, за да се увери, че смисълът е запазен. В онзи момент липсата на прецизност удивила д-р Рафаел като неприятна, но рутинна, догадки, които всеки трябва да прави, когато си има работа с ръкопис. Сега осъзнаваше, че методът му най-малкото е нарушил целостта на езика, а в най-лошия случай — че го е подвел да направи колосални грешки в превода.

Прегледахме заедно списъка и скоро отделихме неправилно преведените думи от ранния български. Тъй като те бяха доста елементарни, взех автоматичната писалка на д-р Рафаел и му посочих грешките. Деопус беше написал думата Злото, а д-р Рафаел я бе прочел като за Злато, и беше превел фразата „*защото ангелът бе създаден от злото*“ като „*защото ангелът бе създаден от злато*“. По подобен начин Деопус беше написал думата Дъх, която д-р Рафаел бе превел неправилно като Дух, превеждайки фразата „*така духът умира*“ като „*така дъхът замира*“. За нашата цел обаче най-интригуващият въпрос беше дали Гяурското бърло, името, което Клематил бе дал на пещерата, е ранно българско название на място, или пък беше преиначено по същия начин. Взех писалката на д-р Рафаел и транскрибирах Гяурското бърло първо на моята спасителна кирилица, а после и с латински букви.

Гяурското бърло GYAURSKOTO BURLO

Вгледах се в листа, сякаш външната форма на буквите можеше да се разчупи и да излее върху страницата същността на смисъла. Въпреки цялото ми старание, не виждах как думата би могла да бъде погрешно разбрана. Макар въпросът за етимологията на Гяурското бърло да беше извън възможностите ми, знаех едно лице, което би могло да разгадае историята на думата и претърпените неправилни

тълкувания от преводачите. Д-р Рафаел опакова ръкописа в кожения му калъф, уви го в памучния плат, за да го запази от повреди и до полунощ заедно със семейство Валко вече бяхме пристигнали в моето родно село да говорим с моята баба.

Привилегията да имам достъп до мислите на семейство Валко — без да споменавам ръкописите им — беше нещо, за което отдавна бях мечтала. Само преди няколко месеца аз бях извън полезрението им, най-обикновена студентка, желаеща да се докаже. Сега тримата стояхме в голямата стая на семейната ни селска къща, оставяхме си палтата на закачалката и си бършихме обувките, докато майка ми и баща ми се представяха. Д-р Рафаел беше вежлив и приветлив както винаги, демонстрирайки самото възплъщение на академично поведение и взех да се чудя доколко правилна беше представата ми за него и Габриела. Не можех съвсем да намеря равновесие между съвършения джентълмен пред очите ми и негодника, когото бях видяла да притиска в обятия своята петнайсетгодишна ученичка.

Седнахме пред гладката дървена маса в кухнята на каменната къща на моите родители, докато баба Славка разглеждаше ръкописа. Въпреки че тя живееше от много години във френското ни село, така и не бе заприличала на местните жени. Косата ѝ бе скрита под ярка памучна забрадка; имаше големи сребърни обици и тежък грим на очите. По ръцете ѝ проблясваха златни пръстени със скъпоценни камъни. Д-р Рафаел обясни въпросите ни и ѝ показа текста и списъка с думи, извадени от преписа на Деопус. Баба Славка прочете списъка и след като поразмишлява известно време върху ръкописа, стана, отиде в стаята си и се върна със свитък листа, за които съвсем скоро установих, че са карти. Отвори една и ни показа Родопите. Прочетох имената на селата, написани на кирилица: Смолян, Кестен, Жребево, Триград. Имената бяха на селища, близо до родното място на баба ми.

Гяурското бърло, обясни тя на български, а аз преведох на френски за моите учители, означавало Скривалището на неверниците, или Тъмницата на неверниците, както д-р Рафаел правилно го беше превел от латински.

— Не е за чудене — продължи баба ми, — че място с име Гяурското бърло никога не е било намирано, тъй като такова място не съществува. — И като постави пръст до селището Триград, баба Славка посочи пещера, която отговаряше на описанието на търсената

от нас; пещера, която дълго била смятана за загадъчна, мястото на пътуването на Орфей към подземния свят, геоложки феномен и източник на голяма загадка за селяните. — Тази пещера отговаря на вашето описание, но не се нарича Гяурското бърло — каза баба Славка, — а Дяволското гърло. — И като посочи към картата, тя добави: — Името не е написано тук, нито на друга карта, но въпреки това аз лично съм ходила до входа в планината. Чувала съм и музиката, която се носи от дълбините. Именно това ме накара да поискам да продължиш учението си, Селестин.

— Ходила си в Триград? — попитах аз, удивена, че отговорът на изследователската работа на семейство Валко през цялото време е бил толкова близо.

Баба ми се усмихна странно и загадъчно.

— Именно в древното село Трирал срещнах дядо ти и именно в Триград беше роден баща ти.

След моята роля за определяне местонахождението на пещерата, очаквах да се върна в Париж, за да помогна на семейство Валко в подготовката на експедицията. Но при заплахата от нашествие д-р Рафаел не искаше и да чуе за подобно предложение. Той разговаря с родителите ми и уреди вещите ми да бъдат изпратени с влак, след което семейство Валко отпътува. Гледах ги как си отиват и усетих как всичките ми мечти и цялата ми работа са отишли напразно. Изоставена в Алзас, зачаках новини за предстоящото ни пътешествие.

Най-накрая приближавахме Дяволското гърло. Владимир спря джипа пред избелял дървен знак, изписан с куп черни букви на кирилица. По съвета на д-р Серафина Владимир последва знака и потегли към селото по тесен заснежен път, който рязко се изкачваше нагоре. Склонът беше заледен и стръмен. Когато джипът леко се подхлъзна и се върна назад, Владимир превключи на първа и моторът изръмжа от лошото сцепление. Гумите на колата забоксуваха по отъпкания сняг, набраха скорост и с криволичене стигнахме горе в сумрака.

Когато изкачихме най-високата част на пътя, Владимир паркира джипа на едно уширение и пред очите ни се откри необятна снежна пустош. Д-р Серафина се обърна към нас с думите:

— Всички сте чели разказа на Клематис за това пътешествие. И всички сме минали през указанията за влизане в пещерата. Съзнавате,

че опасностите, които са пред нас, не могат да се сравнят с нищо, с което сме се сблъскали досега. Физическият процес на спускането в пещерата ще ни отнеме всичките сили. Трябва да влизаме прецизно и бързо. Няма място за грешки. Екипировката ще ни е от голяма полза, но има нещо повече от физическите предизвикателства. Щом влезем в самата пещера, трябва да сме готови да се изправим лице с лице срещу наблюдателите.

— Чиято сила е страховита — добави Владимир.

Д-р Серафина се вгледа внимателно в нас с цялата тежест на мисията, отпечатана върху лицето ѝ, и каза:

— Думата „страховита“ не описва адекватно какво можем да заварим. Поколения ангелолози са мечтали един ден да се срещнат с пленените ангели. Успеем ли, ще сме постигнали нещо, което никоя друга група не е направила досега.

— Ами ако се провалим? — попитах, без изобщо да се замислям за подобна възможност.

— Техните способности — каза Владимир — и опустошението и страданията, които могат да донесат на човечеството, са невъобразими.

Д-р Серафина закопча вълненото си палто и си сложи кожени военни ръкавици, готова да се изправи срещу студения планински вятър.

— Ако не греша, пещерата е най-горе на този проход — каза тя и слезе от джипа.

Слязох и аз, отидох до планинската козирка и погледнах към непознатия свят от кристали, материализирал се около мен. Нагоре към небето се извисяваше вертикална черна скална стена и хвърляше сянка над нашата група, а напред по стръмното надолу се ширеше покрита със сняг долина. Без да се бави, д-р Серафина потегли към планината. Плътено след нея се заизкачвах и аз през снежните преспи, в които нагазвах с тежките си кожени ботуши. Стиснала здраво в ръка пълно с медицински принадлежности куфарче, аз се опитвах да фокусирам мислите си върху онова, което ни предстоеше. Знаех, че трябва на всяка цена да сме прецизни в усилията си. Не само щяхме да се срещнем лице в лице с неприятното спускане в пролома, но трябваше да се ориентираме и в пространствата отвъд реката, при пещерните галерии, в които Клематис се беше сблъскал с ангелите. Нямаше никакво място за грешка.

Когато влязохме в пещерата, над нас се спусна тежък мрак. Вътре мястото беше голо и студено, изпълнено със зловещия отекващ грохот на подземния водопад, описан от Клематис. Плоската скала на входа нямаше никакви белези и вертикални оси, каквито очаквах да видя според прочетеното в геологията на Балканите, но беше покрита с плътен равен слой от ледени отлагания. Количеството сняг и лед, натрупани върху скалата, правеха почти невъзможното да се познае какво има отдолу.

Д-р Серафина включи фенер и насочи лъча към вътрешността на отвора в скалите. По повърхността на скалата бяха провесени ледени висулки, а високо в купола на пещерата по камъка на плътни гроздове се бяха полепили прилепи. Лъчът освети остри като бръснач зъбери, затрептя по варовиковите гънки, по неравния каменен под и после, с лекичко наместване, се разтопи в чернотата, когато светлият сноп облиза ръба на ходника. Огледах се наоколо и се зачудих какво бе станало с предметите, описани от Клематис. Глинените амфори навярно отдавна се бяха разсипали от влагата, или пък бяха задигнати от селяните, за да държат в тях зехтин и вино. Така че в пещерата нямаше никакви амфори. Останали бяха само скали и дебел лед.

Хванах с две ръце куфарчето и тръгнах към скалната издатина, като с всяка стъпка водният грохот все по-отчетливо се чуваше. Когато д-р Серафина придвижи лъча от фенерчето пред себе си, мернах нещо малко и ярко. Приклеках и като опрях ръка на замръзналата скала, усетих ледения метал на железен прът, забит докрай в пода на пещерата.

— Останало е от Първата експедиция — каза д-р Серафина и коленичи редом с мен, за да разгледа откритието ми. Докосвайки студения железен прът, аз бях обзета от огромно изумление: всичко, за което бях учила, включително желязната стълба, описана от отец Клематис, наистина съществуваше.

Въпреки това нямаше време за размишления по тази истина. Д-р Серафина бързо коленичи до пропастта и заразглежда отвесния проход. Шахтата се спускаше на около стотина метра в прав, мрачен вертикал. Когато д-р Серафина извади от раницата си въжена стълба, сърцето ми затуптя още по-бързо при мисълта да напусна издатината и да се предам на тъмния нематериален въздух и гравитацията. Напречните стъпала на стълбата бяха привързани към две ивици

синтетично въже, каквото никога не бях виждала, най-вероятно последна технология, разработена за целите на войната. Приклеках до д-р Серафина, докато тя спускаше въжето в прохода.

Използвайки чук, Владимир заби железните шипове в скалата и върза въжето с железни скоби. Д-р Серафина застана над него и загледа с огромно внимание движенията му. После дръпна силно и отривисто стълбата, за да провери дали е здрава. Доволна от проверката, тя нареди на мъжете — които носеха инструментите в тежки брезентови торби, по двацет килограма всяка — да вземат нужното и да ни последват.

Заслушах се в дълбините и се опитах да разпозная какво се намира там долу. В търбуха на пещерата водата блъскаше по скалата. Погледнах навътре, но не можах да реша дали земята под мен е стабилна или съм започнала да треперя. Хванах д-р Серафина за рамото, за да не падна от световъртежа, който бездната бе предизвикала у мен.

Д-р Серафина ме хвана за ръката и като видя състоянието ми, каза:

— Трябва да се успокоиш, преди да се спуснеш. Дишай дълбоко и не мисли колко далече трябва да отидеш. Аз ще те водя. Дръж се с една ръка за напречното стъпало, а с другата за страничното въже. Ако по някакъв начин се подхлъзнеш, няма да загубиш напълно контрол, а ако започнеш да падаш, аз ще бъда точно под теб и ще те хвана. — И като не каза нито дума повече, тя започна да се спуска.

Стиснала студения метал с голи ръце, аз я последвах. В опит да намеря спокойствие си спомних колко весело беше описал Клематис стълбата. Простотата на неговата радост ме бе вдъхновила да запомня написаните думи: *„Едва ли човек може да си представи насладата ни от навлизането ни в бездната. Само Яков със своето видение на могъщото шествие на Светите пратеници може да е виждал по-гостоприемна и по-величествена стълба. Заради божествената си цел ние продължихме в непрогледната чернота на изоставената дупка, изпълнени с очакването на Неговата закрила и милосърдие.“*

Образувахме нишка, като всеки ангелолог се движеше бавно в мрака надолу по скалата, а със спускането звукът на разбиващата се вода ставаше все по-силен. Въздухът като че ли се вледени, докато се придвижвахме все по-надълбоко в земята. Крайниците ми започнаха

озадачаващо да натежават, сякаш в кръвта ми бяха изсипали стъкленица с живак. Независимо колко често мигах, очите ми се пълнеха със сълзи. В обзелата ме паника си представих, че тесните стени на прохода ще се съберат и ще бъда хваната в гранитно менгеме, неподвижна в задушавания мрак. Стиснала студеното мокро желязо, с водния грохот в ушите си, влизах все едно в сърцевината на някакъв водовъртеж.

Тръгнах бързо и се оставих на земното притегляне. Колкото по-дълбок ставаше проходът, толкова повече се сгъстяваше мракът, докато накрая не се превърна в студена непрозрачна супа. Вече не виждах нищо, освен побелелите кокалчета на ръцете си, стиснали стъпенката на стълбата. Дървените подметки на ботушите ми се хлъзгаха по метала и постоянно нарушаваха равновесието ми. Стиснах здраво стълбата до гърдите си, за да възстановя равновесието и забавих крачка. Мерех всяка стъпка и поставях краката си внимателно и предпазливо един след друг. Погледнех ли нагоре към губещия се край на стълбата, кръвта нахлуваше в ушите ми. Застанала така в центъра на нищото нямах никакъв друг избор, освен да продължа във воднистия мрак. В мислите ми нахлу някакъв пасаж от Библията и не можах да се сдържа да не си го прошепна, осъзнавайки, че разбиващият се водопад ще отмие гласа ми в мига, в който изрека словата: *И Бог каза на Ной: краят на всяка плът е настъпил за мен; защото земята е пълна с насилие чрез тях; и виж, ще ги унищожа заедно със земята.*

Когато стигнах до дъното, а подметките на ботушите ми се отделиха и от последната клатушкаща се стъпенка на въжената стълба и докоснаха твърдата земя, разбрах, че д-р Серафина е открила нещо забележително. Ангелолозите побързаха да разопаковат торбите от зебло и запалиха фенерите на батерия, поставяйки ги на разстояние един от друг по равния скален под на пещерата, така че мракът се разтвори пред премигващата, приличаща на олио светлина. Реката, описана от Клематис като границата с тъмницата на ангелите, продължаваше своя ход в далечината — черна, блещукаща, движеща се лента. Пред себе си виждах д-р Серафина, която високо нареждаше нещо, но шумът от водопада поглъщаше думите ѝ.

Когато стигнах до нея, тя стоеше над тялото на ангела. Заех мястото си до нея и също попаднах под магията на създанието. Беше

още по-красиво, отколкото си бях представяла, и известно време не можех да сторя нищо, освен да го гледам, дотолкова бях обладана от неговото съвършенство. Физическите черти на създанието напълно съвпадаха с описанието, което бях чела в литературата в ангелоложкия атенеум: удължен торс, изпити черти на лицето, масивни ръце и крака. Бузите му изглеждаха гъвкави като на живо същество. Одеждите му бяха непорочно бели, изтъкани от някакъв метален материал, който се увиваше около тялото в разкошни дипли.

— Първата ангелска експедиция се провежда през десети век, а тялото все още изглежда като живо — каза Владимир. Наведе се пред създанието и вдигна бялата метална роба, разтърквайки плата между пръстите си.

— Внимавайте — каза д-р Серафина. — Нивото на радиоактивност е много високо.

Владимир се взря в ангела.

— Винаги съм смятал, че не могат да умрат.

— Безсмъртието е дар, който може да бъде отнет толкова лесно, колкото лесно е бил подарен — отбеляза д-р Серафина. — Клематис вярвал, че Бог е поразил ангела като знак на отмъщение.

— И вие ли го вярвате?

— След като ролята му е била да доведе нефилимите на този свят, унищожаването на това дяволско творение е съвършено оправдано — каза д-р Серафина.

— Красотата му е неразбираема — обадох се аз, борейки се да преглътна факта, че красотата и злото могат така да се вплетат в едно и също тяло.

— Остава загадка за мен — каза Владимир и погледна зад тялото на ангела към далечната част на пещерата — защо на другите е било позволено да живеят.

Разделихме се на две групи. Половината останаха да документират тялото — извадиха от търбусите на тежките торби фотоапарати и обективи, както и алуминиева касета с апарат за биологичен тест, а другите се заеха да търсят лирата. Владимир поведе втората група, докато д-р Серафина и аз останахме при ангела. Край нас още останали членове на експедицията разглеждаха полузаровените кости на два човешки скелета. Телата на братята на Клематис бяха останали точно там, където се бяха строполили преди

хиляда години. По нареждане на д-р Серафина сложих защитни ръкавици и повдигнах главата на ангела с ръце. Прокарвайки пръсти през лъскавите коси на създанието, докоснах челото, сякаш успокоявах болно дете. Докосването ми бе притъпено от ръкавиците, но ми се стори, че ангелът е още топъл. Приглаждайки металната дреха, откопчах две медни копчета при шията и подръпнах плата. Дрехата се свлече и разкри плоска гръд, гладка, без зърна. Наредените ребра напиреха под опънатата прозрачна кожа.

От главата до петите създанието изглеждаше повече от два метра високо, ръст, който в античната система на мерки, използвана от отците основатели, се равняваше на 4.8 римски лакътя.

Освен златните къдрици, които се спускаха по раменете, цялото тяло беше без косми и за радост на д-р Серафина — беше заложила на карта професионалния си авторитет по този въпрос — несъмнено имаше полови органи. Ангелът беше мъж, каквито са били и всички пленени наблюдатели. Както свидетелстваше Клематис, едно от крилата беше откъснато от тялото и висеше под странен ъгъл. Беше ангелът, убит от Блажения Клематис.

Повдигнахме заедно създанието и го обърнахме на една страна. Съблякохме дрехата, за да разкрием кожата под острата светлина на фенера. Тялото беше гъвкаво, ставите — подвижни. По указания на д-р Серафина започнахме внимателно да го снимаме. Важно беше да уловим дребните детайли. Развитието на фотографската техника, по-специално многопластовия цветен филм, ни даваше надеждата, че ще постигнем голяма точност, навярно дори щяхме да уловим цвета на очите — твърде яркосини, за да са истински, сякаш някой беше настъргал лазурит в терпентин и го беше размазал върху огряло от слънцето стъкло на прозорец. Тези особености щяха да бъдат документираны в теренните ни бележки и прилежно добавени към съответните доклади от пътешествието, но по-съществено значение имаха фотографските доказателства.

След като приключихме с първата серия от снимки, д-р Серафина извади сантиметър от брезентовата чанта за фотоапарата и приклепна до създанието. Поставайки сантиметъра по дължината на тялото, тя го премери и превърна резултатите в кубични, за да се съпостави с древната документация за исполините. Като изчисляваше

мерките в лакти, тя съобщаваше на глас цифрите, за да ги запиша. Мерките бяха следните:

Ръце = 1.57 лакътя

Крака = 2.88 лакътя

Обиколка на главата = 1.85 лакътя

Обиколка на гръдния кош = 2.81 лакътя

Стъпала = 0.76 лакътя

Ръце = 0.68 лакътя

Докато отбелязвах данните в бележника, ръцете ми трепереха, оставяйки следа от почти нечетливи вписвания, които едвам разгадавах, докато четях записаните цифри на д-р Серафина, за да бъдем сигурни, че няма грешка. По данните прецених, че създанието е с трийсет процента по-едро от нормално човешко същество. Два метра и тринайсет сантиметра бяха внушителен ръст, вдъхвайки страхопочитание дори и в съвременната ни епоха, но в древните времена подобен ръст навярно е изглеждал направо като нещо свръхестествено. Тази екстремна височина обясняваше ужаса, който в древните култури са свързвали с исполините, както и с всяващия страх нефилим Голиат, един от най-прочутите от тяхната раса.

От пещерата долетя звук, но когато се обърнах към д-р Серафина, тя като че не забелязваше нищо, освен мен. Наблюдаваше ме как си вода бележки, навярно притеснена, че няма да успее да изпълня задачата. Безпокойството ми все повече си личеше. Бях започнала да треперя, така че кой знае как съм й изглеждала. Чудех се дали случайно не бях заболяла заради пътуването из планините — по време на прехода беше студено и влажно, а никой от нас не бе облечен достатъчно добре, за да се предпази от планинските ветрове. Моливът трепереше в ръката ми, а зъбите ми направо тракаха. В един момент спрях да пиша и се извърнах към мрака, който се простираше в — както изглеждаше — бездънната бездна отвъд. И отново дочух нещо в далечината. От дълбините се издигна ужасяващ звук.

— Добре ли си? — попита ме д-р Серафина и се вторачи в треперещите ми ръце.

— Не чувате ли? — попитах на свой ред аз.

Тя спря работата си, отдръпна се от тялото и пристъпи към брега на реката. Послуша няколко минути, върна се при мен и каза:

— Чува се само шумът на реката.

— Има и нещо друго — казах. — Те са там и чакат. Очакват да ги освободим.

— Чакат от хиляди години, Селестин — каза тя. — И ако имаме късмет, ще чакат още толкова.

Д-р Серафина се зае отново с ангела и ми нареди да направя същото. Въпреки страха ми бях привлечена от странната красота на съществото — от кожата му, от мекото постоянно сияние, от изваяното като скулптура полегнало тяло. За ангелското излъчване се говореше много, като преобладаващата теория беше, че ангелските тела съдържат радиоактивен материал, причина за несекващата им яркост. Нашите защитни облекла само минимално намаляваха облъчването. Радиоактивността обясняваше и ужасната смърт, сполетяла брат Франсис по време на Първата ангелска експедиция, както и болестта, поразила Клематис.

Знаех, че по възможност не трябва да докосвам тялото — това беше едно от първите неща, които се научават при подготовката за подобна експедиция — и все пак не можех да се въздържа да не се приближа до това създание. Свалих ръкавиците си и коленичих редом, полагайки ръце върху челото му. Усетих кожата, студена и влажна под дланта ми, запазила еластичността на живите клетки. Все едно докосвах гладката, дъгоцветна кожа на змия. Макар и потопена в дълбините на пещерата от хиляди години, русата до бяло коса блестеше. Шокиращо сините очи, толкова смущаващи на пръв поглед, сега имаха обратния ефект. Погледнах в тях и усетих, че ангелът до мен ме успокоява със своето присъствие, поема всичките ми страхове и ме дарява с някакъв призрачен, опияняващ покой.

— Елате тук — извиках аз на д-р Серафина. — Бързо!

Очите на учителката ми се разшириха, като видя ръцете ми върху създанието — дори един млад и неопитен като мен ангелолог трябваше да знае, че физическият контакт нарушава нашите мерки за безопасност. И все пак, навярно привлечена също като мен, д-р Серафина приседна редом и постави длани на челото, с пръсти, заровени в косата. В миг видях промяната у д-р Серафина. Тя затвори

очи и сякаш потъна в блаженство. Напрежението в тялото отстъпи на неподправено спокойствие.

Изведнъж по кожата на дланите ми покапа нещо топло и лепкаво. Вдигнах ръце, примижах и се опитах да разбера какво се е случило. Ръцете ми бяха покрити със смолист, златист слой, прозрачен и бляскав като пчелен мед, а когато ги поднесох на сиянието на ангелската кожа, светлината на субстанцията се пречупи, разпръсквайки отражението на бляскав прах по пода на пещерата, сякаш дланта ми беше покрита с милиони микроскопични кристали.

Бързо, още преди останалите ангелолози да видят какво сме направили, изтрихме ръце о каменната повърхност на пещерата и сложихме ръкавиците.

— Хайде, Селестин — подкани ме д-р Серафина. — Да довършим с тялото.

Отворих аптекката и я оставих до нея. Всичко в нея — скалпели, тампони, пакет ножчета за ампули, стъклени шишенца на винт — бе прикрепено вътре с ластиси. Вдигнах ръката на създаването в скута си, придържайки лакътя и китката, докато д-р Серафина изстърга парченце от нокътя със скалпел. От нокътя се посипаха стърготини, които събрах в дъното на стъкленото шишенце, като крехък минерал, подобен на морска сол. Обръщайки скалпела под ъгъл, д-р Серафина направи два успоредни разреза по вътрешната повърхност на ръката под лакътя, внимавайки да не накълца кожата. Обели се кожна ивица, разкривайки оголена мускулатура. Притисната между две стъклени плочки, кожната проба пръскаше златисти отблясъци на слабата светлина.

При вида на оголения мускул ми се догади. От страх да не повърна, аз се извиних и се магнах оттам. Когато се отдалечих малко от групата, поех дълбоко дъх и опитах да се успокоя. Въздухът беше леден, изпълнен с плътна влага, която тежеше в гърдите ми. Пред мен се разгърна пещерата — поредица от безкрайни тъмни вдлъбнатини, които ме притегляха към себе си. Когато неприятното чувство на гадене отмина, на неговото място се появи учудване. Какво ли имаше там, скрито в мрака?

Извадих от джоба си метално фенерче и го насочих към черните дълбини. Докато пристъпвах навътре в пещерата, светлината ставаше все по-слаба и по-слаба, сякаш я поглъщаше лепкавата, гладна мъгла.

Виждах едва на метър-два пред себе си в бездната. Зад гърба ми се чуваше силният, нетърпелив глас на д-р Серафина, който даваше указания на останалите как да работят. Друг глас пред мен — мек, настойчив, мелодичен — ме приканваше да вървя. Поспрых, оставяйки мрака да ме обгърне. Реката беше отпред и ме делеше от наблюдателите. Бях се осмелила да се отдалеча прекалено много от другите, подлагах се на риск. Но нещо ме очакваше в гранитните недра на пролома. Оставаше ми само да го открия.

Стоях на брега на реката. Черната вода се носеше буйно и връхлиташе в мрака отвъд. Докато пристъпвах покрай брега, от тъмното изникна някаква поклащаща се лодка, близък на лодката, която Клематис беше използвал да се придвижи по реката. Образът му или навярно сянката на неговия глас ме подканяше да приближа. Краят на панталоните ми облиза водата, докато избутвах лодката от брега, тежкият вълнен плат потъмня от допира с повърхността. Лодката беше вързана с въже за скрипец на брега — доказателство, че други, може би местни историци, се бяха осмелили да плават по реката — и като я придърпах с въжето, аз се прехвърлих вътре без помощта на гребла. От по-високото място, където бях застанала, видях водопад в началото на реката. Гъстата мъгла се издигаше пред бездънната пустота на пещерата, и аз осъзнах защо легендата бе назовала реката Стикс, реката на мъртвите. Докато се носех с лодката, усетих как над мен се спуска смъртоносно присъствие, мрачна и дотолкова пълна празнота, че почувствах как животът ми като че ли ще бъде заличен.

Речното течение бързо ме отведе до отсрещния бряг. Оставих лодката, все още вързана здраво за скрипеца, и се покатерих на брега. Колкото повече се отдалечавах от водата, толкова по-впечатляващи ставаха скалните образувания: наоколо бе пълно с остри зъбци, купчини от минерали, израстъци от кристали и галерии. Неразбираемите призови, които ме бяха откъснали от д-р Серафина, ставаха все по-ясни. Чувах вече отчетливо някакъв глас, ту по-висок, ту по-нисък, сякаш в такт със стъпките ми. Ако успеях да стигна до източника на музиката, знаех, че ще видя създанията, които от толкова отдавна живеяха във въображението ми.

Внезапно изгубих скалния под под краката си и преди да успея да запазя равновесие, се строполих върху мокрия, гладък гранит. Насочвайки фенерчето си по земята, видях, че съм се спънала в малка

кожена торба. Станах, взех торбата и я развързах. Вехтият плат сякаш щеше да се разпадне в ръцете ми. Осветих с фенерчето вътрешността на торбата и забелязах проблясването на метал. Като обелих слой окъсана телешка кожа, в ръцете ми остана лирата. Златото ѝ блестеше, все едно току-що е било излъскано. Бях намерила точно предмета, който се молехме да открием.

Единственото, което помислих, бе да занеса лирата на д-р Серафина. Увих набързо съкровището в торбата и тръгнах в мрака, като внимавах да не падна отново на мокрия гранит. Реката бе наблизко и съгледах как лодката се надига и спуска по черната вода, когато вниманието ми беше привлечено от трепкаща светлинка откъм дълбините на пещерата. Отначало източникът на светлинката не се виждаше. Реших, че съм намерила членовете на нашата експедиция и светлината от фенерчетата им играе по скалните издатини. Но като се приближих, за да видя по-добре установих, че светлината е съвсем различна от яркостта на крушки, които бяхме донесли в пролома. С надеждата по-добре да разбера какво виждам, приближих до входа на галерията. Вътре имаше същество с чудновата външност, с разперени огромни крила, сякаш готово да отлети. Ангелът излъчваше толкова ярко сияние, че трудно можех да гледам право в него. За да предпазя очите си, погледнах настрани. В далечината видях хор от ангели. Кожата им излъчваше приглушено, прозирно сияние.

Не можех да сваля очи от тези създания. Бяха между петдесет и сто ангела, всеки величествен и прекрасен като този до него. Кожата им изглеждаше като излята от течено злато, крилата им — изрязани от слонова кост, очите им — съставени от парченца яркосиньо стъкло. Около тях се носеха сияйни мъглявини от млечна светлина и окръжаваха гъстите им златни къдри. Макар и да бях чела за техния величествен вид, и да се бях опитвала да си ги представя, никога не бих повярвала, че ефектът на създанията върху мен ще бъде такова изкушение. Въпреки уплахата ми, те ме привличаха към себе си с почти магнетична сила. Исках да се обърна и да побягна и все пак не бях способна дори да помръдна.

Ангелите запяха в радостна хармония. Хорът, който звучеше из пещерата, беше толкова различен от демоничната природа, която тъй дълго свързвах с пленените ангели, че страхът ми почти се стопи. Музиката им беше неземна и красива. В гласовете им долавях

обещание за рая. Тази музика така ме привлече с магията си, че не бях в състояние да си тръгна. За мое удивление, прииска ми се да посвирия на лирата.

Като опрях долната част на лирата на коленете си, аз прокарах пръсти по опънатите метални струни. Никога не бях свирила на такъв инструмент — музикалното ми обучение се ограничаваше до една глава от „Небесна музикология“, но въпреки това звуците, които се изтръгнаха от лирата, бяха дълбоки и мелодични, сякаш инструментът свиреше сам.

При звука на лирата наблюдателите спряха да пеят. Огледаха пещерата и към ужаса, който изпитах, когато създанията съсредоточиха вниманието си върху мен, се прибави страх — наблюдателите бяха едни от най-съвършените Божии творения, физически излъчващи сияние, безтегловни като цветни листенца. Вкаменена, аз притиснах лирата до тялото си, сякаш тя можеше да ми даде силата да устоя на тези създания.

Когато ангелите опряха телата си в металните решетки на тъмницата си, бях заслепена от светлина, която наруши равновесието ми. Заля ме непосилна топлина, гореща и лепкава, сякаш ме бяха потопили във вряло олио. Изкрещях от болка, макар гласът ми да не приличаше на моя. Строполих се и покрих лице с торбата, когато ме заля втора вълна от изпепеляваща горещина, още по-мъчителна от първата. Имах чувството, че дебелите вълнени дрехи, предназначени да ме предпазват от студа, ще се стопят, както беше станало с одеждите на брат Франсис. В далечината ангелските гласове още веднъж се извисиха в сладка хармония. Именно омагьосана от ангелите аз изгубих съзнание, притиснала лирата в обятията си.

Изминаха няколко минути, преди да се изтръгна от дълбините на забравата, за да открия, че д-р Серафина се е надвесила над мен със загрижено лице. Тя шепнеше името ми и за миг помислих, че съм умряла и се появявам от другата страна на съществуването, сякаш бях заспала в нашия свят и се събуждах в друг, сякаш Харон ме беше превел през мъртвешката река Стикс. Но тъй като пристъп на болка облада сетивата ми, разбрах, че съм наранена. Усещах тялото си сковано и горещо и именно тогава си спомних как бях пострадала. Д-р Серафина взе лирата от ръцете ми и прекалено зашеметена, за да говори, я заразглежда. Помогна ми да седна, пхна лирата под

мишница и със стремителност, която копнеех и аз да имам, ме поведе към лодката.

Теглеше лодката по водата, стиснала въжето, закачено на скрипеца. Щом нос на лодката се надигна и попадна в течението, д-р Серафина извади восъчните тапи от ушите си. Подготвена както обикновено, моята учителка бе съумяла да се предпази от звуците на ангелската музика.

— Какво направи, за Бога? — попита д-р Серафина, без да се обръща към мен. — Добре знаеш, че не биваше да се разхождаш сама.

— А другите? — попитах аз с мисълта, че по някакъв начин съм застрашила участниците в експедицията. — Къде са?

— Изкачиха се нагоре до входа на пещерата и ще ни чакат там — каза тя. — Три часа те търсихме. Бях започнала да мисля, че сме те загубили. Другите със сигурност ще поискат да разберат какво ти се е случило. В никакъв случай не бива да им казваш. Обещай ми, Селестин. Не трябва да говориш за това, което си видяла от другата страна на реката.

Когато стигнахме до брега, д-р Серафина ми помогна да слеза от лодката. Видя, че изпитвам болка и поомекна.

— Запомни, нашата работа никога не е била в полза на наблюдателите, скъпа ми Селестин — каза тя. — Нашите задължения са към страната на света, в който живеем и към който трябва да се върнем. Има още много да се направи. Въпреки че съм дълбоко разочарована от избора ти да прекосиш реката, ти намери предмета, с което изпълнихме мисията си тук. Браво на теб!

Когато се връщахме при стълбата — тялото ме болеше при всяка стъпка, — минахме покрай останките на ангела. Робата му беше захвърлена настрани и на тялото бе направена грижлива дисекция. Макар и да не представляваше нещо повече от обвивка, съсипаното тяло излъчваше мътно, фосфоресциращо сияние.

Над земята всичко тънеше в мрак. Понесохме торбите си, пълни с ценните ни образци, през снега. След като внимателно опаковахме оборудването и го натоварихме, качихме се в колата и потеглихме надолу. Бяхме изтощени, целите изкаляни и изранени — Владимир имаше дълбока кървяща рана над окото от някаква остра скала, в която се бе ударил при изкачването, а аз се бях изложила на опасното сияние.

Докато се спускахме през планината, придвижвайки се бързо по заледените пътища, стана ясно, че от известно време е валило. Край зъберите се бяха натрупали преспи, а от небето неспирно се сипеше нов сняг. Пред нас и зад нас пътят беше скован в лед и се налагаше да лъкатушим. Погледнах ръчния си часовник и с изненада установих, че е почти четири след полунощ. Престояли бяхме в Дяволското гърло над петнайсет часа. Толкова бяхме изостанали от графика, че не можехме дори да поспим. Можехме само да спрем, за да заредим колата с горивото от тубите в задната част на джипа.

Въпреки усилията на Владимир пристигнахме два часа след срещата за самолета, точно когато изгряваше слънцето. Един двумоторен „Електра Джуниър“ модел 12 стоеше готов за полет на пистата точно както го бяхме оставили предния ден. От крилата му като зъби на хищник висяха ледени висулки, доказателство за суровия студ. Трудно бяхме стигнали със самолета до местоназначението си, но пък да дойдем с кола бе направо невъзможно. Наложих ни се на няколко пъти да се отклоним при полета си до Гърция — кацнахме в Тунис, после в Турция, за да прикрием следите си, а и обратният ни път нямаше да бъде по-лек. В кабината имаше места за шест души и за оборудването и провизиите ни. Натоварихме материалите и скоро самолетът започна да се изкачва през снежната пелена във въздуха и се издигна в небето с вой и рев.

Дванайсет часа по-късно кацнахме на летище край Париж. Видях, че в далечината ни чака „Панхар и Левасор Динамик“, луксозно возило с полирана броня и зашеметяващи лайстни, предмет на удивление на фона на внушителните лишения по времето на войната. Можех само да гадая как се бяхме сдобили с подобно съкровище, но подозирах, че също като самолета и джипа ни, и това бе уредено с помощта на чуждестранни покровители. Даренията ни поддържаха живи през последните години и бях благодарна да видя колата, но как бяхме съумели да запазим това съкровище от германците, беше съвсем друг въпрос, който не се осмелявах да задавам.

Седях мълчаливо в колата, докато се носехме в нощта. Въпреки че бях поспала в самолета, още бях изтощена от пътешествието в пролома. Затворих очи. И преди да се усетя, бях заспала дълбоко. Гумите се удряха по разнебитените пътища; пътуващите си шепнеха — чувах ги с периферния си слух, — но смисълът на думите им се

губеше. Сънищата ми бяха някаква смесица от образи на всичко, което бях видяла в пещерата. Пред очите ми се явяваха Клематис и Владимир, както и останалите членове на групата; под нас се отваряше дълбоката и ужасяваща пещера, а пред мен танцуваха легионите от сияйни ангели, бляскавата им бледност пръскаше искри около тях.

Когато се събудих, разпознах пустите павирани улици на Монпарнас, район на съпротива и крайна бедност по време на окупацията. Минахме покрай жилищни сгради и тъмни кафенета, голи дървеса, издигащи се от двете страни, със заскрежени от снега клони. Шофьорът намали и зави към гробищата на Монпарнас, спирайки пред голяма желязна порта. Натисна клаксона и портата се отвори с дрънчене, а колата пропъзля напред. Вътре цареше тишина и всичко бе замръзнало, обвито в лед, който светлееше пред фаровете и за миг изпитах чувството, че поне това бляскащо място е спасено от грозотата и лишенията на войната. Шофьорът изключи двигателя пред статуята на ангел, изправена на каменен пиедестал — *Le Genie du Sommeil Eternel*, Ангелът на вечния сън, бронзов ангел хранител, вперил поглед в мъртвите.

Слязох от колата, все още замаяна от изтощение. Въпреки че нощта беше ясна, а звездите грееха в небето, влажният въздух се спускаше по надгробните паметници и им придаваше едва-едва забележим ореол от мъгла. Някакъв мъж се подаде иззад една статуя, явно оставен да посрещне колата, но независимо от това аз се стреснах. Беше облечен като свещеник. Никога досега не бях виждала този мъж, на нито една от нашите срещи, нито на събрания, а вече бях тренирана да подозирам всеки. Само преди месец нефилимите бяха проследили и убили д-р Майкъл, един от старшите членове на съвета, професор по Небесна музикология, задигайки цялата му колекция от музиколожки произведения. Един пример как учен от висше ниво губи безценна информация. Врагът търсеше подобни възможности.

Д-р Серафина изглежда познаваше свещеника и веднага го последва. Като подкани групата да тръгне с тях, той ни поведе към разнебитена постройка в далечния край на гробището, една от запазените сгради на отдавна изоставен манастир. Преди години сградата служила като зала за лекции на семейство Валко. Сега стоеше празна. Свещеникът отключи подутата от влага дървена врата и ни въведе вътре.

Нито един от нас, нито дори д-р Серафина, която беше близка с повечето старши членове на съвета — всъщност д-р Рафаел Валко оглавяваше съпротивата в Париж, — не знаеше точно къде ще се срещаме през войната. Няхаме редовен график и всички съобщения се предаваха от уста на уста или — като това сега — в мълчание. Събранията се провеждаха на случайно подбрани места — забутани кафенета, градчета извън Париж, изоставени църкви. Дори и с подобни крайни предпазни мерки знаех, че във всеки момент ни наблюдават.

Свещеникът ни отведе до коридор отстрани на олтара, спря пред някаква врата и отривисто почука три пъти. Вратата се отвори и видях каменна стая, осветена от голи крушки — от по-ценните доставки, купени на черния пазар с долари от Америка. Тесните прозорци бяха покрити с плътен черен плат, за да не пропускат светлината. Изглежда събранието вече беше започнало — членовете на съвета седяха около кръгла дървена маса. Когато свещеникът въведе групата вътре, членовете, се изправиха и ни заразглеждаха с огромен интерес. Не ми бяха разрешавали да участвам в срещи на съвета, затова нямаше как да зная обичайните им процедури, но очевиден съветът очакваше завръщането на експедицията.

Д-р Рафаел Валко, който действаше като председател на съвета, седеше на челното място. За последно го бях видяла, когато отпътува от нашата ферма в Елзас и ме остави заточена, постъпка, която не бих могла да му простя, дори да съзнавах, че е за мое добро. Оттогава се беше променил значително. Косата му бе посивяла на слепоочията, а в поведението му се усещаше ново ниво на строгост. Ако го бях срещнала на улицата, щях да го взема за непознат.

Той ни поздрави енергично и посочи няколко празни стола, а после започна с това, което според мен беше първата от многото групи въпроси за експедицията.

— Имате много да ни разказвате — каза той и скръсти ръце на масата. — Започнете откъдето желаете.

Д-р Серафина направи подробно описание на пещерата: стръмното вертикално спускане, скалните ниши, пръснати из ниските места във вътрешността и ясно различимият грохот на водопада в далечината. Тя описа тялото на ангела и представи списък с точните измервания и очертания на характеристиките, които бе записала в терения си бележник, отбелязвайки с очевидна гордост наличието на

гениталии. Тя докладва, че снимките ще разкрият нови истини за физическата страна на ангелите. И обяви, че експедицията е постигнала огромен успех.

Докато другите членове на групата се изказваха, всеки с подробен доклад за пътешествието, аз усетих как се вглъбявам в себе си. Взирах се в ръцете си на неясната светлина. Бяха изранени до кръв от студа и леда в пещерата, и обгорени от ангела. Чудех се на чувството за дезориентация, което ме беше обзело. Нима бяхме в планината само преди часове? Пръстите ми трепереха толкова силно, че ги пъгнах в джобовете на дебелото си вълнено палто, за да ги скрия. В мислите ми аквамаринените очи на ангела бяха вперени в мен, ярки и лъскави като цветно стъкло. Спомних си как Серафина бе повдигнала дългите ръце и крака на създанието, претегляйки всеки крайник, сякаш беше парче дърво. Създанието изглеждаше толкова витално, така изпълнено с живот, че не можех да не помисля, че е било живо само няколко минути преди да пристигнем. Осъзнах, че никога не съм вярвала напълно, че тялото ще бъде там, и че въпреки цялото ми обучение не бях очаквала наистина да го видя, да го докосна, да пробода кожата му с игли и да взема течност. Навярно съм потискала в съзнанието си надеждата, че грешим. Когато кожата бе изрязана от ръката и телесната проба разглеждана на светлината, беше ме обзел ужас. Виждах всичко отново и отново: как острието, подпъхнато под бялата кожа, я изрязва и повдига; просветването на ципата на слабата светлина. Като най-младата от групата, налагаше се да се представя добре и да поема по-голям дял от моя. Винаги съм се мъчила да прекарвам повече часове в работа и учение от другите. Последните години се стараех да докажа, че съм достойна да бъда в експедицията — изучавах текстове, посещавах лекции, снабдявах се с информация за пътешествието и все пак това не ми беше помогнало да се подготвя за пещерата. За мое съжаление, бях реагирала като неофит.

— Селестин? — каза д-р Рафаел и ме извади от мислите ми. Стреснах се като видях как напрегнато ме гледат останалите, като че очакваха да заговоря. Очевидно д-р Рафаел ми беше задал въпрос.

— Извинете — прошепнах аз с пламнало лице. — Попитахте ли ме нещо?

— Д-р Серафина обясняваше пред съвета, че си направила жизненоважно откритие в пещерата — обясни д-р Рафаел и

внимателно ме погледна. — Би ли ни запознала с подробностите?

От страх да не наруша обещанието, което бях дала на д-р Серафина, и също толкова ужасена да не се изпусна и да не разкажа за своята глупост да прекося реката, не казах нищо.

— Очевидно Селестин не се чувства добре — намеси се д-р Серафина, за да ме спаси. — Ако нямате нищо против, бих настояла засега да си почива. Позволете ми аз да опиша находката.

Д-р Серафина обясни какво представлява откритието пред членовете на съвета. Каза следното:

— Заварих Селестин до речния бряг, в ръце с овехтялата торба. Веднага разбрах по тъканта, че е много стара. За торба, ако си спомняте, се споменава в описанието на Блажения отец от Първата ангелска експедиция.

— Да — потвърди д-р Рафаел. — Права си. Спомням си точно написаното: *„Колкото може по-бързо, отнех съкровището от падналото създание, взех предмета с овъглените си ръце и го пъхнах в торбата, за да не се повреди.“*

— Едва след като отворих торбата и разгледах лирата, разбрах със сигурност, че е принадлежала на Клематис. Блаженият Клематис трябва да е бил прекалено тежко пострадал и не е успял да отнесе торбата до входа на пещерата — добави д-р Серафина. — Именно тази торба откри Селестин.

При тази новина членовете на съвета онемяха. Извърнаха погледи към мен, сякаш очакваха да им представя по-подробно историята, но аз не можех да говоря. Всъщност направо не ми се вярваше, че именно аз от всички членове на групата, бях направила толкова дългоочаквано откритие.

За момент д-р Рафаел запази мълчание, сякаш размишляваше какво значение има успехът на тази експедиция. После, с внезапен прилив на енергия, той се изправи и се обърна към съвета.

— Можете да тръгвате — каза д-р Рафаел и разпусна групата. — В стаите ни долу има храна. Серафина и Селестин, бихте ли останали за момент?

Докато другите излизаха, Серафина срещна погледа ми, като ми кимна мило, сякаш да ме окуражи, че всичко ще мине добре. Д-р Рафаел насочи останалите към изхода, излъчвайки някакво доверие и лъчезарност, на които се възхищавах, защото силата на характера му да

сдържа емоциите си беше качество, което и аз исках да притежавам. Той попита следното:

— Кажи ми, Серафина — отговори ли членовете на групата на очакванията ти?

— Според мен експедицията имаше голям успех — каза Серафина.

— А Селестин? — попита той.

Усетих как стомахът ми се свива: да не би експедицията да е била някакъв тест?

— Тъй като е млад ангелолог — започна Серафина, — бях впечатлена. Самото откритието достатъчно доказва уменията ѝ.

— Чудесно — каза д-р Рафаел и се обърна към мен. — Доволна ли си от работата си?

Погледнах Серафина, а после и д-р Рафаел, без да съм сигурна как да отговоря. Да кажа, че съм била доволна от работата си, щеше да бъде лъжа, но да говоря подробно за това, което бях направила, щеше да е нарушаване на обещанието, което бях дала на д-р Серафина. Накрая прошепнах:

— Искане ми се да бях по-подготвена.

— Ние се готвим цял живот за подобни моменти — каза д-р Рафаел и скръсти ръце, отправяйки ми критичен поглед. — Когато му дойде времето, можем само да очакваме, че сме научили достатъчно, за да успеем.

— Ти си много способна — добави Серафина. — Работата ти беше превъзходна.

— Не мога да си обясня реакциите ми в пещерата — казах простиичко. — Според мен мисията дълбоко ме обезпокои. Дори и сега още не съм дошла на себе си.

Д-р Рафаел прегърна Серафина и я целуна по бузата.

— Отиди при останалите, Серафина. Трябва да покажа нещо на Селестин.

Д-р Серафина се обърна към мен и взе ръката ми.

— Беше много смела, Селестин, и един ден ще станеш отличен ангелолог. — С тези думи тя ме целуна по бузата и излезе. Никога вече не я видях.

Д-р Рафаел ме изведе от стаята за срещи в коридора, където миришеше на земя и плесен.

— Последвай ме — каза той и бързо заслиза по стълбите към мрака. В дъното на стълбището имаше още един коридор, по-дълъг от първия. Докато вървахме така, усетих рязък наклон в пода и настроих тежестта си, за да не се прекатуря. Докато бързахме напред, въздухът ставаше все по-студен, а миризмата — все по-остра. Влажният въздух се просмукваше в дрехите ми и проникваше през дебелия вълнен жакет, с който бях облечена в пещерата. Докосвайки с ръце мокрите каменни стени осъзнах, че неравните части не са камък, а кости, натрупани в нишата на стената. И тутакси установих къде се намирам: движехме се под Монпарнас през катакомбите.

Изкачихме се през втори коридор, минахме по стълби и се озовахме в друга сграда. Д-р Рафаел отключи цяла редица врати, последната от които се отвори към свежия студен въздух на алея. Във всички посоки се разтичаха плъхове, оставяйки наръфани огризки: гнили картофени обелки и цикория, военновременният заместител на кафето. Д-р Рафаел ме хвана за лакътя, завихме още веднъж и стигнахме улицата на няколко преки от гробището, където ни чакаше лимузината. Когато доближихме до колата, забелязах, че на прозореца е закачен четвъртит лист, изписан изцяло на немски. Макар и да не проумявах съдържанието, допуснах, че е немско разрешително или лиценз, който да ни позволи да минем контролните пунктове в града. Най-сетне проумях как сме успели да запазим подобна луксозна кола и да се сдобиваме с гориво: „Панхар и Левасор“ принадлежеше на германците. Д-р Валко, който надзираваше нашите подмолни операции сред немците, бе успял да се възползва от това — поне за вечерта.

Шофьорът отвори вратичката и аз се наместих на топлата задна седалка, а д-р Рафаел се настани до мен. Обърна се, пое лицето ми между студените си ръце и се взря в мен безпристрастно.

— Погледни ме — каза той, изучавайки чертите ми, сякаш търсеше нещо специално.

Отвърнах на погледа му и за пръв път го видях толкова отблизо. Беше поне на петдесет, кожата му цялата в бръчки, а косата дори повече прошарена, отколкото бях забелязала преди. Близостта на лицата ни ме стресна. Никога до момента не бях заставала толкова близо до мъж.

— Очите ти сини ли са? — попита той.

— Светлокафяви са — отвърнах, смутена от странния въпрос.

— И това върши работа — каза той и отвори малкия пътнически куфар между двама ни. Извади копринена вечерна рокля, копринени чорапи, колан и обувки. Веднага познах роклята. Беше същата червена копринена рокля, с която Габриела се бе появявала преди години.

— Облечи това — каза д-р Рафаел.

Удивлението ми трябва да е било изписано на лицето.

Д-р Рафаел добави:

— Съвсем скоро ще узнаеш защо е нужно.

— Но те са на Габриела — възразих аз, преди да успея да се съържа. Не можех и да помисля да докосна роклята, давайки си сметка за всичко, което бях направила срещу онова, което тя вършеше. Спомних си д-р Рафаел и Габриела заедно и ми се прииска да не бях казвала нищо.

— И какво от това? — каза д-р Рафаел.

— Нощта, когато тя бе облякла тази рокля — казах, неспособна да го погледна в очите, — ви видях заедно. Бяхте на улицата под апартамента ни.

— И според теб си разбрала какво си видяла — заключи д-р Рафаел.

— Не е възможно да съм сбъркала — прошепнах и хвърлих поглед през прозореца към безрадостните сиви сгради, редицата от улични лампи, неприветливото лице на Париж през зимата. — Много ясно беше какво става.

— Облечи роклята — каза със строг глас д-р Рафаел. — Имай повече вяра в мотивите на Габриела. Приятелството трябва да е по-силно от едни напразни подозрения. Във времена като тези ни остава само доверието. Много неща не знаеш. Съвсем скоро ще разбереш с какви опасности се беше сблъскала Габриела.

Разкопчах бавно тежките вълнени дрехи. Свалих панталоните и съблякох дебелия плетен пуловер, който ме пазеше от ледения планински вятър, през главата, а после се пъхнах в роклята, като внимавах да не я скъсам. Роклята беше прекалено голяма, веднага го усетих. Преди три години, когато Габриела я носеше, роклята щеше да е прекалено малка за мен, но през войната бях свалила десет килограма и бях почти кожа и кости.

Подобно на мен, и д-р Рафаел Валко смени дрехите си. Докато аз се обличах, той извади от куфара черна куртка и панталони —

нацистката униформа на генералния щаб на СС, и издърпа изпод седалката чифт твърди, лъскави черни ботуши за езда. Униформата беше в отлично състояние, без следи или миризма на черен пазар или втора употреба. Предположих, че е поредната полезна придобивка от някой от двойните ни агенти в СС с нацистки връзки. Униформата предизвика у мен ледени тръпки, защото коренно преобрази д-р Рафаел. Когато свърши с преобличането, той мацна някаква прозрачна течност на горната си устна и си залепи тънки мустачки. После зализа с помада косата си назад и закачи на ревера си значка на СС, малка, но точна добавка, която направо ме отврати.

Вече готов, той присви очи и ме разгледа, като старателно провери как изглеждам. Кръстосах ръце пред гърдите си, сякаш да се скрия от него. Очевидно не се бях превъплътила както той желаше. За мое най-голямо безпокойство той подръпна роклята ми и пооправи косата ми, както майка ми обичаше да прави, преди да ме заведе на църква като дете.

Колата летеше по улиците и спря до Сена. Някакъв войник на моста почука по стъклото с дръжката на своя лугер. Шофьорът спусна прозореца и заговори с войника на немски, като му показва пакет с документи. Войникът надзърна в задната част на колата и спря погледа си на д-р Рафаел.

— *Гутен абенд!* — поздрави д-р Рафаел, както ми се стори, с перфектен немски акцент.

— *Гутен абенд!* — измънка войникът и прегледа документите, а после ни махна да прекосим моста.

Докато се изкачвахме по широкото каменно стълбище на общинската банкетна зала — пред класическата фасада се издигаха серия от колони, — минахме покрай мъже във вечерно облекло и красиви жени, хванали ги подръка. На пост пред вратата стояха немски войници. Ясно ми беше, че в сравнение с елегантните жени вероятно изглеждам болнава и изтощена, прекалено слаба и бледа. Бях събрала косата си на кок и си сложих малко руж — имаше в куфара на д-р Рафаел, — но така и не заприличах на тях, със стилните им прически и свежия тен. Топлите вани, пудрите, парфюмите и чистите дрехи за мен не съществуваха, нито за когото и да било от нас в окупирана Франция. Габриела беше оставила и флакон рязан кристал с „Шалимар“, скъп спомен от едно по-щастливо време, който пазех, откакто тя изчезна, но

не бях използвала и капка от парфюма, за да не го хабя напразно. Спомнях си комфорта като нещо от детството ми, нещо, което бях изпитала веднъж завинаги, нещо като зъб, който се клати. Едва ли имаше някакъв шанс да бъда сбъркана с някоя от тези жени. И все пак, вкопчена в ръката на д-р Рафаел, аз се опитах да запазя спокойствие. Той вървеше бързо, уверено и за моя изненада войниците ни пуснаха да минем без никакъв проблем. Тутакси се озовахме в топлия, шумен, луксозен интериор на банкетната зала.

Д-р Рафаел ме поведе към края на залата и по едно стълбище стигнахме до уединена маса на балкона. Само след миг се настроихме към шума и необичайното осветление, но докато ставаше това, забелязах, че помещението е продълговато и дълбоко, с високи тавани и огледални стени, които отразяваха тълпата и улавяха ту голия гръб на някоя жена, ту проблясването на някой ланец на часовник. На равни интервали в помещението бяха окачени червени знамена с черни свастики. Масите бяха застлани с ленени покривки, с подходящ порцелан и украсени в центъра с букети разцъфнали цветя — рози посред зима по време на война, едно малко чудо. Кристални полилеи хвърляха треперлива светлина върху тъмния под и проблясваха по сатенените обувки. Шампанско, бижута и красиви хора се трупаха на светлините на свещите. Навсякъде в залата ръце вдигаха на здравици с чаши с вино — Цум вол! Наздраве! Изобилието от вино, което се сервираше от единия до другия край, направо ме озадачи. Докато по принцип беше трудно да се намира храна, хубаво вино можеха да намерят само хората, свързани с окупаторите. Чувала бях, че германците реквизирали хиляди бутилки шампанско, а избата на моето семейство направо била пресушена. За мен дори и една бутилка беше върховен лукс. И все пак, тук виното се лееше като вода. Тутакси установих колко различен е животът на победителите за разлика от този на победените.

От височината на балкона заразглеждах по-внимателно ликуващите. На пръв поглед приличаха на всяка друга тълпа, която може да посети един изискан прием. Но когато се взрях в тях изпитателно, открих, че доста от гостите приличат на ангелите, които бях срещнала в пещерата. Бяха слаби и кокалести, с високи скули и раздалечени като на котка очи, сякаш излезли от калъп. Русите коси,

прозрачната кожа и необичайният ръст на гостите ги бележеха като нефилими.

Докато келнерите се движеха сред тълпата, раздавайки чаши с шампанско, до балкона стигаха гласове.

— Ето това исках да видиш — каза д-р Рафаел и посочи стотиците насъбрани долу.

Още веднъж погледнах хората и усетих някакво гадене.

— Какво веселие, докато Франция умира от глад!

— Докато Европа умира от глад — поправи ме д-р Рафаел.

— Откъде имат толкова храна? — попитах. — Толкова вино, такива красиви дрехи, толкова обувки?

— Вече го виждаш — продължи д-р Рафаел, леко усмихнат. — Исках да разбереш за какво работим, на какво залагаме. Млада си. Навярно ти е трудно да проумееш докрай срещу какво сме се изправили.

Облегнах се на огледално лъскавия месингов парапет — усещах голите си ръце горещи върху студения метал.

— Ангелологията не е просто някаква теоретична игра на шах — каза д-р Рафаел. — Знам, че в ранните години на учението, когато човек е погълнат от Бонаventura и Свети Августин, изглежда точно така. Но твоята работа не е единствено да печелиш спорове по хиломорфизъм^[26] и да чертаеш таксономията на ангелите-хранители. — И той посочи тълпата долу. — Работата ти протича тук, в реалния свят.

Забелязах страстта, с която говореше д-р Рафаел и колко точно думите му повтаряха предупрежденията на Серафина, когато се бях свестила в Дяволското гърло. *„Нашият дълг е към света, в който живеем и в който трябва да се върнем.“*

— Разбираш — каза той, — че това е не просто битка между шепа бойци от съпротивата и окупационните войски. Това е война на нерви. Още от самото начало става дума за непрестанна борба. Свети Тома Аквински вярвал, че черните ангели изгубили Божието благоволение двайсет секунди след сътворението — злият им нрав почти мигновено пропукал съвършенството на вселената и отворил ужасна пропаст между доброто и злото. Само двайсет секунди вселената била чиста, съвършена, непокътната. Представи си какво би било да съществуващ през тези двайсет секунди — да живееш без

страх от смъртта, без болка, без съмнението, с което ние живеем. Само си представи.

Затворих очи и се опитах да си представя подобна вселена. Не можах.

— Имало е двайсет секунди съвършенство — повтори д-р Рафаел и взе от келнера за себе си, чаша шампанско и една за мен. — За нас е останалото.

Отпих глътка от студеното сухо шампанско. Вкусът му бе тъй прекрасен, че езикът ми се сви като от болка.

Д-р Рафаел продължи:

— В нашето време побеждава злото. И все пак ние продължаваме да се борим. Във всяка част от света съществуват хиляди като нас. Но онези са хиляди, може би стотици хиляди.

— Толкова могъщи са станали! — отбелязах, оглеждайки изложеното на показ благосъстояние в залата долу. — Но ми се иска да вярвам, че не винаги е било така.

— Отците основатели на ангелологията са изпитвали особена радост да планират изстребването на враговете си. Сериозно изследван е обаче фактът, че отците основатели са надценили способностите си. Според тях битката щяла да бъде светкавична. Не разбирали колко надменни можели да бъдат наблюдателите и децата им, какво удоволствие изпитвали от хитрините, насилието и опустошението. Докато наблюдателите били ангелски създания, запазвайки небесната красота на своя произход, децата им били белязани от насилие. И на свой ред оставяли белег на всичко, до което се докоснат.

Д-р Рафаел поспря, сякаш размишляваше върху някаква загадка.

— Прецени сама — каза накрая той. — Отчаянието, което Създателят навярно е изпитвал, докато ни унищожава, мъката на бащата, който убива децата си, екстремният характер на делата му. Милиони създания потънали, цели цивилизации изчезнали — и все пак, нефилимите взели връх. Икономическа алчност, социална несправедливост, войни — това са проявленията на злото в нашия свят. Явно унищожаването на живота на планетата не елиминирало злото. Въпреки цялата си мъдрост Блажените отци не отчитали подобни неща. Не били напълно подготвени за тази битка. Те са пример как дори най-всеотдайните ангелолози могат да сбъркат, ако пренебрегнат историята... В периода на Инквизицията работата ни претърпява

сериозен удар, макар че скоро след това си връщаме изгубените позиции — продължи д-р Рафаел. — Също толкова тревожен е и деветнайсетият век, когато теориите на Спенсър, Дарвин и Маркс биват вплетени в системи за социална манипулация. Но в миналото ние винаги сме си връщали изгубените позиции. Сега обаче все повече се тревожа. Силите ни намаляват. Лагерите на смъртта са пълни с наши хора. Нефилимите спечелиха огромна победа с германците. От доста време чакаха за подобна платформа.

Усетих, че сега е моментът да задам въпроса, който от известно време се въртеше в ума ми.

— Значи според вас нацистите са нефилими?

— Не съвсем — отвърна д-р Рафаел. — Нефилимите са паразити, хранят се от човешкото общество. В крайна сметка те са смесица — отчасти ангели, отчасти човеци. Това им осигурява известна гъвкавост при влизане и излизане от цивилизациите. През различни периоди те са се прикрепяли към групи като групата на нацистите, помагали им да се издигнат, подпомагали ги финансово и военно и обезпечавали успехите им. Това е много стара и много успешна практика. Щом веднъж намерят победата, нефилимите поглъщат наградите, безшумно разпределят плячката и продължават да живеят без много шум.

— Но ги наричат Прочутите — вметнах аз.

— Да, и мнозина от тях наистина са прочути. Богатството им купува закрила и спокойствие — продължи д-р Рафаел. — Тук има доста от тях. Всъщност има един много влиятелен господин, с когото искам да те запозная.

Д-р Рафаел се изправи и се здрависа с висок, рус мъж в превъзходен копринен смокинг, който — въпреки че не знаех защо — ми изглеждаше много познат. Навярно се бяхме срещали преди, защото той започна да ме изучава с неподправен интерес, внимателно оглеждайки роклята ми.

— Хер Раймер! — каза мъжът. Фамилиарността на обръщението, съчетано с фалшивото име на д-р Рафаел, ме подсети, че мъжът няма представа кои сме. И наистина, той заговори с д-р Рафаел все едно, че бяха колеги. — Този месец май не ви виждам особено често в Париж — войната ли поглъща свободното ви време?

Д-р Рафаел се засмя и каза с премерен глас:

— Не, просто прекарвам времето си с тази прелестна млада дама. Моята племенница Кристина. Кристина — продължи д-р Рафаел, — това е Пърсивал Григори.

Станах и подадох ръка на мъжа. Той я целуна, студените му устни се притиснаха до топлата ми кожа.

— Прелестно момиче — каза мъжът, въпреки че почти не ме беше погледнал, само дето не можеше да откъсне очи от роклята ми.

После извади табакера от джоба си, предложи цигара на д-р Рафаел и, за мое удивление, подаде същата запалка, която Габриела притежаваше преди четири години, с гравирани от едната ѝ страна инициали ПГ. В миг на ужасяващо прозрение пред мен се разкри истинското лице на мъжа. Пърсивал Григори беше любовникът на Габриела, мъжът, когото бях заварила в обятията ѝ. Наблюдавах вцепенена, докато д-р Рафаел говореше небрежно за политика и театър, докосвайки се до най-забележителните събития от войната. Подир което, само с леко кимване, Пърсивал Григори ни напусна.

Седях на стола, неспособна да разбера как д-р Рафаел би могъл да познава този мъж, или как Габриела бе стигнала дотам да има връзка с него. В смущението си предпочетох да запазя мълчание.

— По-добре ли се чувстваш? — попита д-р Рафаел.

— По-добре?

— Разболяла си се по време на пътешествието.

— Да — казах и погледнах ръцете си, които бяха по-зачервени от когато и да било, сякаш сериозно бях изгоряла на слънцето. — Сигурно ще се оправя. Кожата ми е много бяла. След няколко дни ще оздравея. — И тъй като ми се прииска да сменя темата, казах: — Но вие не довършихте разказа си за нацистите. Нима са изцяло под контрола на нефилимите? Ако е така, как изобщо ще успеем да ги победим?

— Нефилимите са много силни, но когато биват победени — а досега винаги са били побеждавани, — те бързо изчезват и оставят човешките си приемници сами да се изправят пред наказанието, сякаш именно те са вършили злините. Нацистката партия гъмжи от нефилими, но тези с власт са сто процента човеци. Затова е толкова трудно да бъдат унищожени. Човечеството разбира, дори желае злото. Има нещо в нашата природа, което се блазни от злото. Лесно биваме убеждавани.

— Манипулирани — поясних аз.

— Да, навярно „манипулирани“ е по-точната дума. По-силната дума.

Отпуснах се на плюшения стол. Мекият плат галеше кожата на гърба ми. Струваше ми се, че от години не се бях чувствала толкова топла. В залата зазвуча музика и двойките започнаха да танцуват, изпълвайки балната зала.

— Д-р Рафаел! — започнах аз, явно шампанското ме бе направило по-смела. — Мога ли да ви попитам нещо?

— Разбира се — отговори той.

— Защо попитахте дали очите ми са сини?

Д-р Рафаел ме погледна и за миг помислих, че ще ми разкаже нещо за себе си, нещо, което да разкрие вътрешния му живот, който той не споделяше със студентките си. Гласът му поомекна и той каза:

— Това е нещо, което трябваше да си научила в моите часове, скъпа. Външният вид на исполините? Генетичното им преобразяване?

Спомних си лекцията му и се изчервих от смущение. Разбира се, сетих се аз. *Исполините имат сияйни сини очи, руса коса и ръст над средния.*

— Ами да — казах. — Сега си спомням.

— Ти си доста висока — отбеляза той. — И слаба. Мислех си, че ще можем по-лесно да минем през охраната, ако очите ти са сини.

Довърших останалото шампанско на една бърза глътка. Не ми се искаше да бъркам, особено в присъствието на д-р Рафаел.

— Кажете ми — каза д-р Рафаел. — Разбираш ли защо те изпратихме в пещерата?

— С научна цел — отговорих. — За да изследвам ангела и да събера емпирични сведения. За да запазя тялото за нашата научна документация. И да намеря съкровището, оставено там от Клематис.

— Разбира се, лирата беше в основата на това пътешествие — каза д-р Рафаел. — Но не се ли учуди защо един неопитен ангелолог като теб е изпратен на мисия от такава величина? Защо точно Серафина, която е едва на четирийсет, ръководи групата, вместо някой от по-възрастните членове на съвета?

Поклатих глава. Знаех, че Серафина има своите собствени професионални амбиции, но ми се струваше странно, че д-р Рафаел не дойде в планината, особено след като навремето бе работил по

Клематис. Разбрах, че включването ми е награда за разкриване на местонахождението на пещерата, но навярно имаше и нещо повече.

— Със Серафина искахме да изпратим млад ангелолог в пещерата — започна д-р Рафаел и ме погледна в очите. — Ти не си много позната в професионалните среди. Не би могла да оцветиш експедицията с предубеждения.

— Не зная какво имате предвид — казах аз и оставих празната кристална чаша на масата.

— Ако бях отишъл аз — обясни д-р Рафаел, — щях да видя само онова, което очаквах да видя. Ти, от своя страна, си видяла това, което е било там. Ти наистина си открила нещо, което другите не са успели да открият. Кажи ми истината. Как го намери? Какво се случи в пещерата?

— Вярвам, че д-р Серафина ви е дала нашия доклад — отговорих, внезапно притеснена какви можеха да са намеренията на д-р Рафаел, за да ме доведе тук.

— Тя описа физическите подробности, броя на снимките, които сте направили, времето, за което сте се спуснали от входа до дъното. Логистично, тя беше изчерпателна. Но това не е всичко, нали? Имало и още нещо, нещо, което те е изплашило.

— Извинете, но не разбирам какво имате предвид.

Д-р Рафаел запали цигара и се облегна на стола, а лицето му дяволито се озари. Обезпокоих се още повече, като видях колко красив ми се стори. Той каза:

— Дори и сега, вече в безопасност, в Париж, ти още се страхуваш.

Оправих копирената материя на дълбоко изрязаното деколте и казах:

— Не знам как точно да го опиша. Имаше нещо дълбоко ужасяващо около тази пещера. Когато се спуснахме в пропастта, всичко стана толкова... тъмно.

— Това изглежда напълно естествено — каза д-р Рафаел. — Пещерата е на стотици метри под повърхността на планината.

— Не физическа тъмнина — казах аз, без да съм убедена дали и с тези думи не предавам прекалено много. — Беше нещо от съвършено различно естество. Тъмнина, която е като природна стихия, неподправена тъмнина, както човек се чувства в средата на нощта,

след като се е събудил в студена празна стая, а в далечината ехтят падащите бомби — кошмар, скрит някъде в съзнанието. От този вид тъмнина, която доказва естеството на нашия свят.

Д-р Рафаел се вгледа в мен в очакване да продължа.

— Ние не бяхме сами в Дяволското гърло — казах аз. — Наблюдателите бяха там и ни очакваха.

Д-р Рафаел продължи да гледа изпитателно и не можех да разбера дали това беше с удивление, със страх, или — тайно се надявах — с възхищение. После каза:

— Другите със сигурност щяха да го споменат.

— Бях сама — казах и наруших обещанието, което дадох на д-р Серафина. — Отделих се от групата и пресякох реката. Бях дезориентирана и не мога да си спомня точно и подробно случилото се. Това, което знам със сигурност, е, че ги видях. Бяха събрани заедно, точно както когато ги е срещнал Клематис. Имаше един ангел, който ме гледаше. Усетих желанието му да бъде освободен, да бъде сред хората, да бъде пожелан. Ангелът е бил там хиляди години и е очаквал нашето пристигане.

С д-р Рафаел Валко пристигнахме на спешната среща на съвета в ранните часове на сутринта. Местонахождението бе избрано набързо и съветът се беше преместил от мястото на предишната среща до центъра на нашата сграда в Монпарнас — до атенеума. В годините на окупацията внушителният и благороден атенеум беше изпаднал в забвение. Там, където навремето беше пълно с книги и студенти, с шума на разлистваните страници и шепота на библиотекарите, сега лавиците бяха празни, а ъглите — потънали в паяжини. Не бях стъпвала в библиотеката ни от години и промените ме накараха да закопнея за времето, когато притесненията ми бяха свързани единствено с учението.

Смяната на мястото, беше предприета като обикновена мярка за безопасност, но предпазливостта ни струваше време. Когато напускахме балната зала, получихме съобщение от млад войник с велосипед за мястото на срещата с молба за незабавното ни присъствие. Щом пристигнахме в Монпарнас, беше ни изпратено второ съобщение със серия от указания, предназначени да ни доведат до мястото, без да бъдем проследени. Беше вече почти два през нощта,

когато заехме местата си на столовете с високи облегалки от двете страни на тясна маса в атенеума.

Две малки лампи в средата на масата хвърляха мъждива, разводнена светлина върху всички седнали. В помещението се усещаше някакво напрежение и енергия, което определено ми подсказваше, че се случва нещо много важно. Това прозрение се потвърди от сериозността, с която членовете на съвета ни поздравиха. Все едно че бяхме прекъснали погребение.

Д-р Рафаел седна начело на масата и ми кимна да седна на пейка до него. За моя голяма изненада, в другия край на масата седеше Габриела Леви-Франш. Близо четири години не я бях виждала. Външно Габриела бе останала почти същата, каквато си я спомнях. Черната ѝ коса бе късо подстригана, устните ѝ бяха с ярко червило, а лицето ѝ изразяваше ведро внимание. И все пак, докато повечето от нас бяха изпаднали в някаква апатия от изтощението през войната, Габриела имаше вид на разглезена и добре закриляна жена. Беше по-добре облечена и явно по-добре хранена от всеки ангелолог тук, в атенеума.

Като забеляза, че пристигам с д-р Рафаел, Габриела вдигна вежди, а в зелените ѝ очи пролича някакъв упрек. Ясно беше, че съперничеството ни още не е приключило. Габриела ме дебнеше, също както и аз нея.

— Разкажете ми всичко — каза д-р Рафаел, гласът му показваше, че се вълнува. — Искам да знам точно какво е станало.

— Колата бе спряна за инспекция на моста Сей Мишел — отговори една по-възрастна ангелоложка, монахинята, с която се бях запознала преди няколко години. Тежкото черно монашеско було и оскъдната светлина сякаш я превръщаха в придатък на потъналата в сенки стая. Не можех да видя нищо, освен възлестите ѝ пръсти, сплетени върху лъскавия плот на масата. — Пазачите ги принудиха да слязат от колата и ги претърсиха. И ги отведоха.

— Отведоха ли ги? — попита д-р Рафаел. — Къде?

— Няма начин да разберем — каза д-р Леви-Франш, чичото на Габриела, с малките кръгли очила на носа. — Предупредихме явките ни във всеки район на града. Никой не ги е видял. За съжаление може да са навсякъде.

Д-р Рафаел попита:

— А багажът им?

Габриела стана и постави на масата тежък кожен куфар.

— Аз взех лирата — каза тя и положи малките си пръсти върху кафявата кожа. — Пътувах в колата зад тях. Когато видяхме, че арестуват агентите ни, наредих на шофьора да направи обратен завой и да кара към Монпарнас. За щастие куфарът с находките беше при мен.

Д-р Рафаел отпусна едва видимо рамене в знак на облекчение.

— Куфарът е в безопасност — каза той. — Но нашите хора са при тях.

— Така е — каза монахинята. — Те никога няма да пуснат на свобода такива ценни пленници, без да поискат в замяна нещо също тъй ценно.

— Какви са условията? — попита д-р Рафаел.

— Сделка — съкровищата срещу ангелолозите — отговори монахинята.

— И какво точно имат предвид под съкровища? — попита тихо д-р Рафаел.

— Не определиха какво именно — каза монахинята. — Но по някакъв начин знаят, че сме намерили нещо ценно в Родопите. Според мен трябва да се съгласим с условията им.

— Невъзможно — обади се д-р Леви-Франш. — И дума не може да става за това.

— Според мен те не знаят какво всъщност е намерила групата в планината, знаят само, че е ценно — каза Габриела и се намести на стола си.

— Възможно е пленените агенти да са им казали какво са изтръгнали от пещерата — предположи монахинята. — Това е естествено, ако са били изтезавани.

— Вярвам, че ангелолозите ще спазят кодекса ни — отговори д-р Рафаел и в реакцията му имаше намек за гняв. — Ако изобщо познавам Серафина, няма да позволи на останалите да проговорят. — И той се обърна, а аз видях едва-едва блещукащите капчици пот по челото му. — Тя ще удържи на въпросите им, макар и всички да знаем, че методите им могат да бъдат ужасяващо жестоки.

Атмосферата стана мрачна. Всички разбяхме колко брутални могат да бъдат нефилимите с нашите агенти, особено ако искаха нещо. Чувала бях разкази за методите им на изтезание и можех само да си

представя какво биха направили на колегите ми, за да изтръгнат информация. Затворих очи и зашепнах молитва. Не можех да предвидя какво ще се случи, но разбих колко важна бе станала тази вечер. Загубехме ли намереното в пещерата, работата ни щеше да отиде на вятъра. Находките бяха ценни, но бихме ли жертвали доброволно цял екип ангелолози заради тях?

— Едно е сигурно — каза монахинята и погледна ръчния си часовник. — Още са живи. Преди приблизително двайсет минути позвъниха. Самата аз говорих със Серафина.

— Можеше ли свободно да говори? — каза д-р Рафаел.

— Настоя да направим сделката — каза монахинята. — Специално помоли д-р Рафаел да се заеме с това.

Д-р Рафаел сплете пръсти пред себе си. Все едно разглеждаше нещо много дребно на повърхността на масата.

— Какво мислите за подобна сделка? — обърна се той към съвета.

— Нямаме кой знае какъв избор — отговори д-р Леви-Франш. — Подобна сделка е против нашия протокол. Никога досега не сме сключвали такива сделки и според мен и сега не бива да правим изключение, независимо колко ценим д-р Серафина. Не можем да им дадем материалите, взети от пещерата. От стотици години се правят планове за това.

Ужасих се, като чух как чичото на Габриела разговаря с моя учител с такава студенина. Възмущението ми беше леко туширано, когато улових Габриела да го гледа свирепо — поглед, който навремето пазеше единствено за мен.

— При все това — продължи монахинята — именно експертният опит на д-р Серафина ни донесе съкровището. Ако я загубим, как ще продължим нататък?

— Невъзможно е да сключим сделката — упорстваше д-р Леви-Франш. — Не сме имали възможност нито да проучим теренните записки, нито да проявим снимковия материал. Експедицията ще се окаже пълен провал.

Обади се Владимир:

— А лирата — изобщо не мога да си представя какви ще бъдат последиците за всички нас, а и за целия свят, ако я конфискуват.

— Съгласен съм — каза д-р Рафаел. — Инструментът трябва да бъде задържан далече от тях с цената на всичко. Със сигурност има някаква алтернатива.

— Съзнавам, че идеите ми не ви се харесват много — каза монахинята. — Само че този инструмент не струва колкото един човешки живот. Трябва на всяка цена да се съгласим на сделката.

— Но съкровището, което намерихме днес, е кулминация на неимоверни усилия — възрази Владимир с тежък руски акцент.

Порезната рана над окото му бе защитена и почистена. — Да не искате да кажете, че ще унищожим нещо, което толкова се трудихме да намерим?

— Именно това искам да кажа — каза монахинята. — Идва момент, когато трябва да осъзнаем, че това не е в нашата власт. Извън нас е. Трябва да го оставим на Господа.

— Нелепо е — каза Владимир.

Докато между членовете на съвета вървеше спор, аз изучавах д-р Рафаел, който седеше тъй близо, че можех да усетя кисело-сладкия аромат на шампанското, което бяхме пили само часове преди това. Виждах как мълчаливо формулира своите мисли и изчаква другите да изчерпят аргументите си. Накрая стана и направи знак на групата за мълчание. Каза „Тихо!“ с повече енергия, отколкото го бях чувала да използва досега.

Членовете на съвета се обърнаха към него, изненадани от внезапния авторитет в гласа му. Въпреки че председателстваше съвета и беше най-престижният ни учен, той рядко демонстрираше властта си.

Д-р Рафаел каза:

— Малко по-рано вечерта заведох тази млада ангелоложка на едно събиране. Беше бал, даван от нашите врагове. Мога да кажа, че беше бляскаво събитие, нали така, Селестин?

Загубила ума и дума, просто кимнах в знак на съгласие.

Д-р Рафаел продължи:

— Причините да постъпя така бяха от практическо естество. Искях да ѝ покажа отблизо нашия враг. Искях тя да разбере, че силите, срещу които се борим, са тук, живеят до нас в градовете ни, крадат, убиват и плячкосват планетата ни, докато ние безпомощно гледаме. Мисля, че урокът ѝ направи впечатление. И все пак сега виждам, че и

на мнозина от вас сигурно би бил полезен подобен образователен епизод. За мен е очевидно, че сме забравили какво правим тук.

Той посочи кожения куфар между нас.

— Тази битка не бива да се загуби. Блажените отци, които рискували да бъдат обвинени в ерес, когато се заели с делото си и които съхранили текстовете въпреки гоненията и опожаряванията на църквата, които преписвали пророчествата на Енох и рискували живота си, за да предадат нататък информацията и източниците — именно тяхната битка продължаваме ние сега. Бонавентура, чийто „Коментар върху присъдите“^[27] така красноречиво доказва основната метафизика на ангелологията — че ангелите са едновременно материална и духовна субстанция. Отците схоластици. Дънс Скотус^[28]. Стотиците хиляди, които са се стремили да надделеят над машинациите на злодеите. Колко ли много са онези, жертвали живота си за нашата кауза? Колко ли много са хората, които отново с радост ще го сторят? Това е тяхната борба. И все пак всичките стотици години са ни довели до този единствен миг на избор. Така или иначе, товарът е още върху плещите ни. Ние притежаваме властта да решаваме бъдещето. Можем или да продължим борбата, или да се предадем. — Той стана, отиде до кутията и я пое в ръцете си. — Но трябва незабавно да решим. Всеки член ще гласува.

Още докато д-р Рафаел призоваваше съвета да гласува, членовете вдигнаха ръце. За мое удивление Габриела — на която никога не бяха позволявали да участва в съвета, а камо ли да помага в решенията — бе придобила пълното право да гласува, докато аз, прекарала години в работа за подготвянето на експедицията и рискувала живота си в пещерата, не бях поканена да участвам. Габриела беше ангелолог, а аз още бях начинаеща. Очите ми се напълниха със сълзи на гняв и чувство на поражение, замъглявайки стоята така, че успях само да видя, че се гласува. Габриела вдигна ръка за уреждане на сделката, както направиха д-р Рафаел и монахинята. Много от останалите обаче пожелаха да останат верни на кодекса. След като гласовете бяха преброени, стана ясно, че мнозина са гласували за извършване на сделката и същият брой са гласували против.

— Разделени сме по равно — обяви д-р Рафаел.

Членовете на съвета се спогледаха, учудени кой би могъл да промени вота си, за да се наруши съответствието.

— Предлагам — каза накрая Габриела и ми хвърли поглед, в който изглежда се криеше надежда — да позволим на Селестин да гласува. Тя беше член на експедицията. Нима не е спечелила правото да участва?

Очите на всички се извърнаха към мен, смирено седнала зад д-р Рафаел. Членовете на съвета се съгласиха. Въпросът щеше да се реши от моя глас.

Съветът зачака да направя своя избор.

След като дадох гласа си, помолих за извинение съвета, излязох в празното преддверие и побягнах колкото сили имах. През коридорите, надолу по широките каменни стъпала, през вратата и навън в нощта, тичах, а обувките ми отмерваха по паважа ритъма на сърцето ми. Знаех, че мога да намеря утеха в задния двор, място където често бяхме ходили с Габриела, точно там, където за пръв път бях мернала златната запалка, която онова нефилимско чудовище беше използвало пред мен малко по-рано същата нощ. Дворът беше винаги пуст, дори през деня, а аз имах нужда да остана сама. Сълзите придадоха мекота в края на полезрението ми — желязната ограда, заобикаляща древната структура се стопи, величественият бук с кора като слонска кожа в двора се размекна, дори изостреният сърп на месечината увисна в небето, замъглен в някакъв неясен ореол над мен.

Огледах се, за да съм сигурна, че никой не ме преследва, клекнах до стената на сградата, скрих лице в ръцете си и заридях. Плачех за Серафина и за останалите членове на експедицията, които бях предала. Плачех за товара, който вотът беше поставил върху моята съвест. Съзнавах, че решението ми е правилно, но жертвата ме раздираше отвътре, разбиваше вярата в мен самата, в колегите и в делото ни. Бях предала моя учител, моя ментор. Бях си измила ръцете с една жена, която обичах тъй дълбоко, колкото обичах собствената ми майка. Бях получила привилегията да гласувам, но правейки това, бях загубила вярата си в ангелологията.

Въпреки че бях облечена с дебел вълнен жакет — същият тежък жакет, който ме беше предпазил от влажните ветрове в пещерата — отдолу няхах нищо, освен тънката копринена рокля, която д-р Рафаел ми беше дал да облека за бала. Избърсах очи с опакото на ръката си и потреперих. Нощта беше мразовита, абсолютно тиха и спокойна, постудена, отколкото преди няколко часа. Като овладях емоциите си, поех

дълбоко дъх и се приготвих да се върна в стаята на съвета, когато отнякъде близо до страничния вход на сградата се дочу приглушен шепот.

Отстъпих в сянката и зачаках, учудена кой би излязъл от сградата през този странен изход — обичайното беше да се минава през преддверието на главния вход. Само след секунди Габриела влезе в двора, говорейки с нисък, почти беззвучен глас на Владимир, който я слушаше, сякаш тя споделяше нещо много важно.

Помъчих се да ги видя по-добре. Габриела беше изключително прекрасна на лунната светлина — черната ѝ коса блестеше, а яркото ѝ червило драматично подчертаваше устните на фона на бялата ѝ кожа. Облечена беше с луксозно палто с цвят на камилска вълна, с прекрасна кройка и пристегнато в кръста с колан, очевидно ушито по поръчка. Не можех да си представя къде беше намерила такава дреха и как бе платила за нея. Габриела винаги се беше обличала красиво, докато за мен дрехи като тези на Габриела съществуваха само във филмите.

Дори след толкова години далече една от друга добре познавах израженията на Габриела. Бръчката на челото ѝ означаваше, че размишлява върху някакъв въпрос, който Владимир ѝ бе задал. Внезапен проблясък в очите ѝ, придружен с нехайна усмивка, означаваше, че му е отговорила с обичайния си апломб, с някаква остроумна забележка, с афоризъм, с нещо хапливо. Той слушаше с цялото си внимание. Втреченият му поглед не я оставяше дори за миг.

Докато Габриела и Владимир говореха, аз едвам дишах. Събитията от вечерта сигурно бяха обезпокоили Габриела толкова, колкото и мен. Загубата на четирима ангелолози и заплахата да се лишим от находките от експедицията сигурно стигаха да убият всяка радост, дори и ако отношенията между д-р Серафина и Габриела да бяха повърхностни. Но независимо от всичко, навремето Габриела и д-р Серафина бяха изключително близки и аз знаех, че Габриела бе обичала нашата учителка. Все пак тук, на двора, Габриела изглеждаше — едва понасях мисълта за думата — *радостна*. Озаряваше я някакъв триумф, сякаш бе спечелила трудна победа.

Сноп светлина се разпиля по двора, когато една кола спря, фаровете ѝ нахлуха през железните решетки на портата и осветиха огромния бук с разперени като пипала във воднистия въздух клони. От колата слезе някакъв мъж. Габриела погледна през рамо, черната ѝ

коса обрамчваше лицето ѝ с формата на камбана. Мъжът беше възхитителен — висок, с красиво сако с двойно закопчаване и обувки, които лъщяха като полирани. Видът му ме порази като извънредно префинен. Подобно богатство беше екзотична гледка по време на война, а тази вечер видях много от него. Когато пристъпи по-близо, разпознах Пърсивал Григори — нефилима, с когото се бях запознала по-рано същата вечер. Габриела тутакси го позна. Даде му знак да остане до колата и като целуна набързо Владимир по двете бузи, обърна се и закрачи по паважа към любовника си.

Свих се още повече в сенките с надеждата да не бъде разкрито присъствието ми — Габриела беше само на метри от мен, тъй близо, че можех да ѝ пошепна, докато минаваше. Именно при тази близост го забелязах: куфарът със съкровището от планината. Габриела го предаваше на Григори.

Това откритие оказа толкова силно въздействие върху мен, че моментално загубих контрол. Излязох на светлината на луната. Габриела рязко спря, изненадана да ме види там. Очите ни се срещнаха и аз осъзнах, че вече няма никакво значение дали съветът бе гласувал да спаси Серафина или да я жертва. През цялото време Габриела беше планирала да даде куфара на своя любовник. В този момент годините на странното поведение на Габриела — нейните изчезвания, неоснователното ѝ издигане в ангелоложките среди, изпадането ѝ от кръга на д-р Серафина, парите, които идваха при нея сякаш от небитието, — всичко това доби смисъл. Д-р Серафина се беше оказала права. Габриела работеше с враговете ни.

— Какво правиш? — попитах я аз и собственият ми глас прозвуча така, сякаш принадлежеше на друга жена.

— Прибирай се вътре — отвърна Габриела много ниско, сякаш се страхуваше да не ни чуят.

— Не можеш да постъпиш така — прошепнах аз. — Не сега, след всичко, което изстрадахме.

— Спестявам ти следващи страдания — каза Габриела и като се откопчи от втрещения ми поглед, отиде до колата, подаде куфара на мъжа, който я чакаше, и се качи отзад, а Пърсивал Григори веднага я последва.

Шокът от постъпката на Габриела направо ме парализира, но докато колата се скрие в заплетения лабиринт от тесни улички, аз се

събудих. Затичах през двора и влязох в сградата, страхът ме гонеше все по-бързо през безкрайното, студено преддверие.

Изведнъж от края на коридора ме извика някакъв глас.

— Селестин! — пресече пътя ми д-р Рафаел. — Слава Богу, не си пострадала!

— Не — отвърнах, мъчейки се да си поема дъх. — Но Габриела избяга с куфара. Идвам от двора. Тя го открадна.

— Последвай ме — каза д-р Рафаел. И без повече обяснения ме поведе по изоставения коридор обратно към атенеума, където само преди половин час съветът се беше събрал за своята среща. Владимир също се беше върнал. Той ме поздрави троснато, със сериозно изражение на лицето. Погледнах отвъд него и видях, че прозорците в края на помещението са разбити и по обезобразените тела на членовете на съвета се носи студен и бръснещ бриз; трупове им лежаха на пода в локви кръв.

Гледката ме порази с такава сила, че не се оказах способна да реагирам другояче, освен да не повярвам. Облегнах се на масата, където бяхме гласували моята учителка да загуби живота си, без да мога да разбера дали гледката пред мен е реална или въображението ми е обладано от някаква порочна фантазия. Бруталността на убийствата беше ужасяваща. Монахинята беше застреляна от упор в главата, одеждите ѝ бяха целите просмукани с кръв. Чичото на Габриела д-р Леви-Франш лежеше на мраморния под също окървавен, с разбити очила. Двама други членове на съвета бяха паднали върху самата маса.

Затворих очи и се извърнах от страшната гледка. Изпитах облекчение единствено, когато д-р Рафаел, чиято ръка обгърна раменете ми, ме задържа да не рухна. Облегнах се на него, мирисът на тялото му носеше горчиво-сладко успокоение. Представих си как ще отворя очи и всичко ще бъде както преди години: атенеумът ще е пълен със сандъци и документи, и пъргави помощници, които опаковат текстове. Членовете на съвета ще са насядали около масата и ще изучават картите на д-р Рафаел за военновременна Европа. В нашето училище ще има занимания, бъдещето ни ще е още неясно, членовете на съвета — живи. Но когато отворих очи, отново ме блъсна ужасът на касапницата. Нямаше никакъв начин да избягам от истината.

— Ела сега — каза д-р Рафаел и ме поведе през стаята, като ме насочи насила през преддверието и към главния вход. — Дишай. Изпаднала си в шок.

Огледах с чувството, че сънувам, и промълвих:

— Какво се е случило? Не разбирам. Габриела ли направи това?

— Габриела ли? — учуди се Владимир, когато ни настигна в коридора. — Не, разбира се.

— Габриела няма нищо общо с това — обясни д-р Рафаел. — Те бяха шпиони. От известно време знаехме, че наблюдават съвета. Беше част от плана да ги убием по този начин.

— Вие ли го направихте? — попитах удивена. — Как можахте?

Д-р Рафаел ме погледна и в израза му съгледах едва доловима сянка на тъга, сякаш бе обиден, че става свидетел на моето разочарование.

— Това ми е работата, Селестин — каза той накрая и като ме хвана за лакътя, ме поведе през преддверието. — Един ден ще разбереш. Ела, трябва да те изведем оттук.

Когато приближихме главния вход на атенеума, онемяването от сцената бе започнало да отшумява и ми се догади. Д-р Рафаел ме изведе на студения вечерен въздух, където луксозният „Панхар и Левасор“ ни чакаше да ни отведе. Слизайки по широките каменни стъпала, той ми подаде куфар. Беше същият като онзи, който Габриела държеше в двора — същата кафява кожа, същите бляскави закопчалки.

— Вземи го — каза д-р Рафаел. — Всичко е готово. Довечера ще те закарат до границата. После, боя се, ще трябва да разчитаме на приятелите ни в Испания и Португалия да те прехвърлят.

— Къде да ме прехвърлят?

— В Америка — отвърна д-р Рафаел. — Ще вземеш този куфар със себе си. Ти — и съкровището от пещерата — ще бъдете там в безопасност.

— Но аз видях как Габриела си отиде — казах и се вторах в куфара, сякаш беше сътворен от илюзионист. — Тя взе инструмента. Вече го няма.

— Беше копие, скъпа Селестин, примамка — обясни д-р Рафаел. — Габриела отклонява врага така, че и ти да можеш да избягаш, и Серафина да бъде освободена. Ти й дължиш много, включително и за участието си в експедицията. Лирата сега е твоя грижа. Ти и Габриела

тръгнахте по различни пътища, но винаги трябва да помниш, че работите за една кауза. Нейната ще бъде тук, а твоята — в Америка.

[1] Лозари (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Прочути френски сортове грозде, от които се произвежда бяло вино. — Б.пр. ↑

[3] Дванайсет етюда (фр.) — Б.пр. ↑

[4] Левия бряг (фр.) — Б.пр. ↑

[5] Разбира се (фр.) — Б.пр. ↑

[6] Наивната Селестин (фр.) — Б.пр. ↑

[7] Лат. превод на Библията от IV в., признат за официален от Католическата църква. — Б.пр. ↑

[8] Линията Мажино — по името на Андре Мажино (1877–1932), френски държавен служител и член на Парламента, известен с настойчивото си застъпничество за изграждане на редица военни укрепления по френско-немската граница след Първата световна война. — Б.пр. ↑

[9] Тъй като оригиналният ръкопис от експедицията на Блажения Клематис не е организиран в ясно определени раздели, преводачът въвежда система от номерирани части за това издание. Тези части са създадени за по-голяма яснота. Оригиначните фрагменти — защото възстановеният бележник не може да бъде назован другояче, освен най-суров личен текст, откъслечни мисли и разсъждения, нахвърляни по време на пътешествието, вероятно предназначени като мнемоничен способ за евентуално написание на книга за първия опит да се намери местонахождението на падналите ангели — не са подчинени на никаква система. Въведените части са опит бележникът да бъде разделен хронологично и да се предложи нещо подобно на ръкопис. — Р.В. — Б.а. ↑

[10] Инцидентът в прохода Ронсесвайес става по време на проучвателна мисия до Пиринеите през 323 г. Почти нищо не се знае за пътешествието, освен че мисията загубила много от своите хора поради засада. Свидетели описват нападателите като исполини с нечовешка сила, с по-съвършено оръжие и изумителна физическа красота — описанията перфектно съвпадат със съвременните портрети на нефилимите. В едно сведение се твърди, че крилати фигури се спуснали връз исполините в огнен вихър, което предполага

контраатака от страна на архангелите, твърдение, което учените изследват с някакво опиянение, тъй като това предвещава единствено третата ангелофония за целите на битката. Отец Теодорих, Блажения отец от Римска Галия, който ръководел мисията, бил сред загиналите при атаката и бил погребан в католическото село Ронсесвайес. — Б.а. ↑

[11] Търсенето на предмети и реликви от Блажените отци в цяла Европа е добре документирано в книгата „Свещените мисии на Блажените отци: 925–954 г.“ от Фредерик Бон, която включва копия на карти, поличби и предзнаменования, използвани в подобни пътешествия. — Б.а. ↑

[12] Названията на местата от X в. са заменени, където е било приложимо, със съвременните им названия. — Б.а. ↑

[13] Последното възстановяване и систематизиране на творбата на Грегор Мендел, августинския монах и член на ангелолозите от Виена, от 1857 до 1866 г., допринася много, за да хвърли светлина върху хилядолетната загадка за историците по отношение на израстването на исполините и човеците в Европа. Може да се види, че според хромозомната теория на Мендел за наследството, по исполинската линия на Яфет са се предали скрити човешки черти от човешките дъщери в очакване да се появят отново в бъдещи поколения. Въпреки че влиянието на хромозомите в кръстосаните съвременни изследвания на човеци и нефилими поражда съвременните изследователи като очевиден резултат от подобно размножаване, възникването на човешки същества в басейна на исполините най-вероятно е дошло като огромен шок за населението и се е смятало за Божие дело. В по-ранни писмени документи сам Блаженият Клематис писал, че човешките деца били внедрени в исполинската линия на Яфет от самия Бог. Нефилимите, естествено, имали съвсем различно тълкуване на подобно генетично бедствие. — Б.а. ↑

[14] Съществуват различни документи, свързани с по-висшата физическа сила на челядта на исполините и генетичната неизбежност на появата на човеци сред децата на наблюдателите и жените, по-специално в изследването на д-р Г. Д. Холанд за демографията на нефилимите „Човешки и ангелски тела: медицинска анкета“ (Галимар, 1926 г.) — Б.а. ↑

[15] Сред някои племена на нефилимите станала популярна практиката да се принасят в жертва деца. Говори се, че това било способ за контрол върху нарастващото човешко население, но същевременно и заплаха за исполинското общество, и зов към Бога да прости греховете на наблюдателите, все още в плен дълбоко под земята. — Б.а. ↑

[16] Въпреки че това не е първо появяване на термина „господарска раса“ в разговора за нефилимите, тъй като има множество примери за исполински създания с етикет за принадлежност към „господарска раса“ или „свръхраса“, това със сигурност е най-известният и често цитиран източник. По ирония, идеята на Клематис за свръхраса и свръхчовек — поддържана от ангелолозите като белег за исполинската собствена митология — е възприета и възродена в по-модерни времена от симпатизантите на исполините като граф Артур дьо Гобино, Фридрих Ницше и Шопенхауер като компоненти на човешката философска мисъл, което на свой ред се използва в исполинските кръгове, за да поддържа расовата теория за Die Herrenrasse, идея с нарастваща популярност в съвременна Европа. — Б.а. ↑

[17] Именно тук почеркът на Клематис се превръща в несигурни драсканици. Този обрат се дължи, без съмнение, на пределното напрежение на настоящата мисия, но и, навярно, на нарастващата умора. През 325 г. Блаженият отец бил около шейсетгодишен и силите му вероятно били отслабнали от изкачването в планината. Преводачът полага явно доста усилия да разтълкува текста и да го направи достъпен за съвременния читател. — Б.а. ↑

[18] Тук Клематис има предвид прочутия ред от „Философски утешения, 3.52“, свързани с мита за Орфей и Евридика. „Защото този, който го преодолее, трябва да обърне взор назад към бездните на Тартара, с каквито и добродетели да се отличава, той губи, когато погледне надолу.“ — Б.а. ↑

[19] Според едно сведение на отец Деопус, Клематис и преди прекарвал редица агонизиращи часове да бълнува тези слова, в пристъп на лудост раздирал обгорилата си плът, разкъсвал бинтовете и компресите от овъглената си кожа. Тези действия на самоунищожение на Клематис оставяли кървави капки по страниците на бележника, петна, които се виждат ясно дори сега, по време на превода. — Б.а. ↑

[20] Скокът, който разказът прави в този раздел, може да се дължи на празнина в преписа на отец Деопус, но по-вероятно да е точно отражение на неадекватното душевно състояние на Клематис. Трябва да се помни, че Блаженият отец не е бил в състояние да разказва смислено за преживяванията си в пещерата. А фактът, че отец Деопус отива до такива подробности, за да стъкми разказ от отчаяното бълнуване на Клематис, е доказателство за неговата находчивост. — Б.а. ↑

[21] Препратката към златната лира на Архангел Гавриил е най-измамната и разочароваща част, установена в текста на Блажения Клематис за пътешествието му до Хадес. Според написано от отец Деопус писмо, Блаженият отец не взел нищо, когато избягал от пещерата. Този факт оставя открит за размишления въпроса за местонахождението на лирата. Ако Клематис наистина е взел инструмента от ждрелото, възможно е да го е изпуснал при отвора на пропастта или, по-вероятно, да го е загубил, когато побягнал от планината. Друг, още по-вероятен сценарий е, че лирата е била фантазия от делириума на Клематис, митологични творение на обладания от лудостта му ум. — Б.а. ↑

[22] Всеобщо е мнението, че Деопус, по молба на Блажения Клематис, е транскрибирал мелодията на ангелския божествен хор. Въпреки че нотописът никога не е бил открит, има голяма надежда, че пълната партитура на тази хармонична поредица съществува. — Б.а. ↑

[23] След внимателно проучване на сведението на Клематис за смъртта на брат Франсис и за раните, довели самия Клематис до смъртта му, всеобщото заключение на ангелолозите е, че брат Франсис умира от ефектите на крайното излагане на радиация. Изследванията за радиоактивните свойства на ангелите водят началото си след едно щедро дарение от семейството на Мария Кюри и сега са подети от група ангелолози в Унгария. — Б.а. ↑

[24] Физическите свойства на структурата на ангелските крила са показани съвсем категорично във въздействащата студия „Физиология на ангелския полет“ от 1907 година, творба, чието превъзходство при скициране на скелетните и въздушни свойства на крилата става крайъгълен камък на всички дискусии за наблюдателите. Докато едно време смятали, че крилата са външен придатък към тялото, които се държат предимно благодарение на мускулатурата, вече

се вярва, че самите ангелски крила са продължение на белите дробове и всяко крило има двойна функция — като средство за летене и като изключително нежен външен орган. При по-нататъшни разсъждения се заключава, че крилата като придатъци се зараждат в капилярите на белодробната тъкан и с растежа си придобиват маса и сила от тръбните мускули. Добре развитото крило действа като сложна анатомична система за външно дишане, при което се абсорбира кислород, а въглеродният двуокис се изпуска през мускулните алвеолоподобни торбички по осите на крилата. Преценено е, че само десет процента от цялата дихателна функция става през устата, което превръща крилото в съществена част от дихателната функция. Това е може би единственият физически недостатък на ангелската структура, ахилесовата пета в иначе съвършения организъм, слабост, на която Клематис обръща огромно внимание. — Б.а. ↑

[25] Според бележките, оставени от Деопус, Клематис умира, преди да довърши разказа си, прекъсвайки рязко думите си. — Б.а. ↑

[26] Хиломорфизъм — философска теория, разработена от Аристотел, която анализира субстанцията в материя и форма. По-точно, субстанциите възникват като форми, присъщи на материята. — Б.пр. ↑

[27] Бонавентура или Св. Бонавентура (1221–1274) — италиански средновековен схоластик теолог и философ. — Б.пр. ↑

[28] Блаженият Джон Дънс Скотус (ок. 1266–1308) — един от по-значимите теолози и философи в Средновековието. — Б.пр. ↑

ТРЕТАТА СФЕРА

*И се появиха пред мен двама
много високи
мъже, каквито никога не бях
виждал на
земята. И лицата им грееха
като слънцето,
а очите им бяха като
пламтящи светилници,
и огън излизаше от устата им.
Дрехите им
приличаха на пера; краката им
бяха пурпурни,
крилата им — по-блестящи от
злато, ръцете им —
побели от сняг.*

Книгата
на Енох

*Килята на сестра Еванджелин,
манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин отиде до прозореца, дръпна встрани тежките завеси и се взря в тъмното. От четвъртия етаж се виждаше ясно чак отвъд реката. Всяка нощ пътническият влак, който прорязваше с ярка дияр пейзажа, прекосяваше по график мрака. Преминаването на нощния влак действаше успокоително на Еванджелин — неговото постоянство беше като делата на манастира „Св. Роза“. Влакът минаваше, сестрите отиваха на молитва, топлината се стелеше от парните радиатори, вятърът потропваше в рамките на прозорците. Вселената се движеше

според постоянните си цикли. Слънцето щеше да изгрее след няколко часа и тогава Еванджелин щеше да започне нов ден, спазвайки строгия график, както го беше спазвала всеки друг ден: молитва, закуска, литургия, работа в библиотеката, обяд, молитва, домакинска работа, работа в библиотеката, литургия, вечеря. Животът ѝ се движеше в сфери, следващи една след друга като мънистата на броеница.

Понякога Еванджелин гледаше влака и си представяше потъналия в сянка силует на някой пътник, който залита по коридора. Влакът и мъжът се мерваха и после, в дрънченето на метал и под неоновата светлина, се отправяха към някоя неизвестна дестинация. Тя се вирише в мрака и копнееше влакът, с който пътува Верлен, да мине, докато тя гледа.

Стаята ѝ беше с размерите на килер за спално бельо и миришеше, както можеше да се очаква, на току-що изпрани чаршафи. Съвсем наскоро Еванджелин беше излъскала боровите дъски на пода, изчистила беше ъглите от паяжини и бе избърсала праха от пода до тавана и от ламперията до первазите. Колосаните бели чаршафи в леглото ѝ сякаш я подканяха да свали обувките и да легне да спи. Вместо това тя си наля вода от каната в чаша на бюрото и отпи. После отвори прозореца и пое дълбоко дъх. Въздухът беше студен и плътно навлезе в дробовете ѝ, облекчаващ като лед върху рана. Беше толкова уморена, че почти не можеше да мисли. Стрелките на електрическия часовник показваха колко е часът. Беше точно след полунощ. Започваше нов ден.

Еванджелин седна на леглото и затвори очи, оставяйки всичките си мисли от предния ден да се уталожат. Взе купчинката с писма, които ѝ бе дала Селестин, и ги преброи. Бяха единайсет плика, по един годишно, подателят — с адрес в град Ню Йорк, който тя не познаваше — беше един и същ на всеки плик. Баба ѝ пращаше писмата по пощата със забележително постоянство, клеймото носеше датата 21 декември. Всяка година бе пристигала картичка, от 1989 до 1998 година. Само картичката от сегашната година не беше между тях.

Внимателно, за да не разкъса лицевата част на пликовете, Еванджелин извади картичките и ги разгледа, като ги подреди хронологично върху леглото — от първата пристигнала картичка до последната. Бяха изрисувани с перо и мастило, уверени сини линии, които сякаш не съставяха никакъв специален образ. Рисунките бяха

оригинали, въпреки че Еванджелин не можеше да разбере нито целта, нито смисъла на образите. На една от картичките имаше ангел, който се качва по стълба — изящна, съвременна рисунка, без излишните крайности на ангелските образи в църквата „Дева Мария на ангелите“.

Макар че много от сестрите не бяха съгласни с нея, Еванджелин предпочиташе художествените описания на ангелите пред библейските, които намираше за страховити. Колелата на Езекил например бяха описани в Библията като покрити с аквамарин и кръгли, със стотици очи по външния ръб. Казваха, че херувимите имали четири лица — на мъж, на вол, на лъв и на орел. Този древен образ на Божиите пратеници притесняваше и изглеждаше почти гротескно в сравнение с творбите на ренесансовите художници, които винаги бяха променили визуалната представа за ангелите. Ангели, които надуваха тръби, носеха лири и се криеха зад нежни крила — това бяха ангелите, на които се любуваше младата жена, независимо колко далече бяха от библейската действителност.

Еванджелин разгледа картичките една по една. На първата, с дата декември 1988 година, имаше образ на ангел, с все сили надуващ златна тръба, белите му одежди — поръбени с алено и златно. Текстът на гърба, написан с кървавочервено мастило с елегантния почерк на баба й, беше следният:

Имай го предвид, скъпа Еванджелин: да се проумее значението на Орфеевата лира се оказва изпитание. Орфей е толкова плътно обграден от легенди, че ние не можем да различим точните очертания на живота му като смъртен. Не знаем нито годината на раждането му, нито истинското му родословие. За него се знае, че е син на музата Калиопа и речния бог Еагър, но това, разбира се, е митология, а нашата работа е да отделим митологичното от историческото, да отделим легендата от факта, магическото — от истината. Реалното измерение на талантите му не е само в лирата. Орфей ли е дал поезията на човечеството? Той ли е открил лирата по време на легендарното си пътешествие в подземния свят? Бил ли е влиятелен през своя живот, както твърди историята? До 1 в.пр.Хр. той е

бил известен в света на древните гърци като майстор на песните и музиката, но историците нашироко дискутират факта как се е добрал до инструмента на ангелите. Работата на майка ти единствено потвърди дългогодишните теории за значението на лирата.

Еванджелин обърна листа в ръката си с надеждата да види още червено мастило. Текстът със сигурност беше част от по-голямо писмо. Но не намери нищо.

Еванджелин огледа спалнята си — колкото повече растеше изтощението ѝ, толкова повече мекота виждаше в нея. Отвори друга картичка и после още една. Във всяка картичка имаше прикрепени еднакви жълтеникавобели страници, и всички те бяха изпълнени с изписани редове, които започваха и свършваха без каквато и да било логика. От единайсетте картички само адресираната до нея съдържаше определено начало или край. Изреченията нямаха нито препинателни знаци, нито главни букви. На страниците нямаше номера, а редът не можеше да се разбере от хронологията, по която бяха изпратени. Всъщност на Еванджелин ѝ се стори, че страниците просто са били запълнени с един безкраен поток от думи. И което бе още по-лошо, написаното беше с толкова дребни букви, че очите ѝ се измориха да се напрягат.

След като разглежда известно време страниците, Еванджелин върна всяка картичка в съответния плик, като следеше годината на клеймото. От усилието да разбере разбърканите страници с почерка на баба ѝ усети пулсираща болка в главата. Не можеше да мисли ясно, болката в слепоочията беше остра. Трябваше да е заспала още преди часове. Завърза картичките и ги постави под възглавницата си, като внимаваше да не огъне или измачка крайчетата им. Първо трябваше да поспи, за да може да направи нещо.

Без да се бави и да облича пижама, Еванджелин остави булото на нощната масичка, събу обувките си и направо падна в леглото. Почувства чаршафите превъзходно хладни и меки по кожата си. И като придърпа одеялото до брадичката си и размърда обвитите в найлона на чорапите пръсти на краката, тя потъна в бездънното свободно падане на съня.

*По линията Северен Хъдсън,
някъде между Покипси и станция
Харлем — 125-та улица в Ню Йорк*

Верлен беше хванал последния за нощта влак в посока юг. От дясната му страна река Хъдсън се носеше успоредно на релсите; отляво, заснежените хълмове се издигаха за среща с нощното небе. Влакът бе затоплен, добре осветен и празен. Бирите „Корона“, които бе изпил в бара в Милтън и бавният, люлеещ ритъм на влака му осигуряваха в комбинация спокойствие до степен на отчуждение, ако не и удоволствие. Макар и да ненавиждаше мисълта, че изостави реното си, действителността беше такава, че вероятно никога повече нямаше да върне колата в работещо състояние. Беше модел от осемдесетте с ръбест корпус, чийто простиък дизайн сочеше към ранния тип рено от следвоенната епоха, към колите, които — тъй като никога не бяха внасяни в Съединените щати, а той никога не бе ходил във Франция — Верлен бе виждал само на снимки. А сега неговото рено беше разбито и изтърбушено.

По-лошото от загубата на колата обаче, беше загубата на цялата документация от проучването му. Освен прецизно организирания материал, използван в подкрепа на докторската му дисертация — кутия с цветни диапозитиви, бележки и обща информация за съвместната дейност на Абигейл Рокфелер с Музея за модерно изкуство, — имаше и стотици страници с фотокопия и бележки, правени през последната година от работата му за Пърсивал Григори. И макар формулировките да не бяха съвсем оригинални, те бяха всичко, което имаше. И всичко това бе на задната седалка, в сака, който хората на Григори откраднаха. Беше направил копия на повечето текстове, но понеже Григори му вадеше душата, се организираше по-зле от обичайното. Не можеше да си спомни точно от кои материали за „Света Роза“ — Рокфелер наистина бе направил копия, нито знаеше със сигурност кое пъхна в сака и кое остави. Налагаше се да спре до офиса и да провери архивите си. Засега трябваше да се надява, че е бил достатъчно предвидлив да запази част от най-важните документи. Въпреки всичко, което се беше случило през последните часове, едно със сигурност бе утешително: първо, оригиналните писма от Иночента

до Абигейл Рокфелер бяха заключени в офиса му; и, второ, беше задържал у себе си архитектурните чертежи от манастира „Света Роза“.

Пъхна наранената си ръка дълбоко във вътрешния джоб на палтото и извади пакета с проектите. След презрителното отношение на Григори към тях в Сентръл Парк той бе помислил, че са почти ненужни. Тогава защо Григори изпрати мутри да разбият колата му, ако нямаха стойност?

Верлен разгъна листата на коленете си и погледът му падна върху печата с лирата. Съвпадението между печата с шашката и медальона на Еванджелин беше парадокс, който Верлен искаше на всяка цена да си обясни. Всъщност всичко около тази лира — още от наличието ѝ върху тракийската монета, която бе открил като център на емблемата на „Света Роза“ — беше невероятно, почти митологично. Сякаш личният му опит бе придобил свойствата на символизма и на пластовете исторически смисъл, които той бе свикнал да използва в изследванията си по история на изкуството. Може би той налагаше собственото си научно обучение върху тази ситуация и правеше заключения там, където те не съществуваха, придавайки романтичен ореол на работата си и раздувайки безсмислено всичко. И сега, както се беше настанил на мястото си във влака и имаше спокойствието да размисли върху случилото се, Верлен започна да се чуди дали не беше реагирал прекалено бурно на колието с лирата. Може би мъжете, които бяха разбили реното му, нямаха нищо общо с Григори. Може би имаше друго, абсолютно логично обяснение за непонятните събития, станали през този ден.

Верлен взе празните листа за писма от манастира „Света Роза“ и ги приглади върху архитектурните чертежи. Хартията беше плътна, розова, със сложно преплетени розички и ангелчета в горната част, изпълнени във Викториански стил, които за свое учудване много му харесаха, въпреки че предпочиташе модернизма. Не го беше споменал преди малко, но Еванджелин нямаше право, като заяви, че майката основателка е направила дизайна на хартията за писма преди двеста години: изобретението на химически метод за правене на хартия от дървесен пулп, технологична революция, която разбива пощенските услуги и разрешава на отделни лица и групи да създават собствени канцеларски материали, настъпва едва в средата на 50-те години на

деветнайсети век. Очевидно хартията на „Света Роза“ е била създадена най-вероятно в края на деветнайсети век, като за бланката са използвали нарисуваното от майката основателка. Фактически тази практика става изключително популярна по времето на Златната епоха. Известни личности като видната Абигейл Рокфелер полагат големи усилия да правят менюта за официални вечери, картички с послания, покани и персонализирани пликосе и листа за писма, всяко с фамилните символи и емблеми, отпечатани върху най-висококачествената налична хартия. През изминалите години бе продавал на търг редица старинни комплекти от подобни, произведени по поръчка, материали.

Сега осъзна, че не беше поправил грешката на Еванджелин, защото тя го бе извадила от равновесие. Ако ставаше дума за някоя стара и злобна жена, заядлива и недопускаща хора до архивите, щеше да е свършено подготвен да се справи с нея. През годините, когато бе искал достъп до библиотеки, се беше научил как да печели работещите там, или поне да печели симпатиите им. Но когато видя Еванджелин, остана безпомощен. Еванджелин беше красива, беше интелигентна, беше странно успокояваща и — като монахиня — напълно недостъпна. Навярно тя го харесваше, поне малко. Дори когато едва не го беше изритала от манастира, бе усетил странна връзка помежду им. Затвори очи и опита да си припомни точно как бе изглеждала, когато седна на бара в Милтън — с изключение на онази причудлива черна монашеска униформа, малко старомодна — като нормален човек на нормална вечерна среща. Струваше му се, че няма да може да забрави начина, по който тя се усмихна, съвсем леко, когато докосна ръката ѝ.

Верлен остави люшкането на вагона до го отнесе в мечтателно състояние, при което в ума му блуждаеха мисли за Еванджелин, но изведнъж се стресна от удар по прозореца. До стъклото се бе притиснала огромна бяла ръка с разперени като пипала на морска звезда пръсти. Стреснат, Верлен се дръпна назад и се опита да я разгледа от различен ъгъл. Върху стъклото се появи и друга ръка и започна да тропа, сякаш всеки миг щеше да пробие дебелия пластмасов квадрат, да го избута от рамката. Бързо, влакнесто червено перо бръсна по прозореца. Верлен примигна, опитвайки да проумее дали случайно не беше заспал, дали тази фантастична гледка не беше сън. Но когато погледна по-отблизо, видя нещо, което смрази кръвта

му. Отвън витаеха две огромни същества, големите им червени очи заплашително се блещеха срещу него, широките им криле ги носеха успоредно на влака. Той ги гледаше обзет от страх, неспособен да откъсне очи от тях. Дали не полудяваше, или странните същества приличаха на мутрите, изпочупили колата му? За свое изумление той смаяно заключи, че приличаха.

Верлен скочи на крака, грабна горната си дреха и хукна към тоалетната, малко помещение без прозорци, което миришеше на химикали. Пое дълбоко въздух и опита да се успокои. Дрехите му бяха пропити с пот, а в гърдите си усети някаква лекота, сякаш щеше да припадне. Чувствал се бе така само веднъж, като гимназист — беше препил на абитуриентския си бал.

Когато влакът стигна до покрайнините на града, Верлен напъха картите и хартията за писма дълбоко в джоба си. Излезе от тоалетната и закрачи бързо към предната част на влака, към кафе вагона. Само неколцина пътници слязоха от нощния влак в Харлем. Празната безлюдна гара го накара да изпита призрачното усещане, че е направил грешка, че навярно бе пропуснал гарата си, или, по-лошо, беше сбъркал влака. Извървя целия перон и тръгна по железното стълбище надолу към тъмната, студена градска улица. Струваше му се, че някакъв катаклизъм е връхлетял Ню Йорк, докато го е нямало, и сякаш по някаква прищявка на съдбата той се беше завърнал в един опустошен и празен град.

*Горен Ист Сайд,
Ню Йорк*

Снежа беше поръчала на Пърсивал да остане вкъщи, но след като обикаля с часове около билиардната маса, докато чакаше Отърли да се обади с новини, той не можа да понесе да стои повече сам. Когато антуражът на майка му си тръгна през нощта и Пърсивал се убеди, че Снежа си е легнала, той грижливо се облече — сложи си смокинг и черно пардесю, сякаш току-що се бе върнал от галавечеря — и слезе с асансьора до Пето Авеню.

Обикновено контактът му с външния свят го оставяше безразличен. Като млад, когато бе живял в Париж и не можеше да не се сблъсква с вонята на човечеството, се беше научил напълно да

пренебрегва хората. Не го интересуваше безкрайната суетня на човешката дейност — неуморния им труд, празниците им, забавленията им. Всичко му досаждаше. Но болестта му го беше променила. Беше започнал да наблюдава човешките същества, изучаваше с интерес странните им навици. Беше започнал да им съчувства.

Ясно му беше, че това е симптоматично за по-големите промени — онези, за които знаеше предварително, че ще настъпят, и които се бе подготвил да приеме като естествено развитие на метаморфозата му. Бяха му обяснили, че ще започне да изпитва нови и поразителни усещания, и действително установи, че се чувства неловко при вида на страданията на тези жалки създания. Отначало тези непознати чувства го бяха тровили с абсурдния изблик на емоции. Много добре му беше известно, че човешките същества са нисши и че страданията им са право пропорционални на мястото им във вселенския ред. Точно така се случваше с животните, които изглеждаха почти толкова окаяни колкото и хората. Все пак Пърсивал започна да вижда красота в ритуалите им, в любовта към семейството, в тяхната отдаденост на молитвите, в упорството им пред физическата слабост. Въпреки че ги презираше, бе започнал да осъзнава трагедията на тяхната участ: те живееха и умираха така, сякаш знаеха за какво съществуват. Споменеше ли пред Отърли или Снежа какво мисли, щяха най-безмилостно да му се присмеят.

Бавно и мъчително Пърсивал Григори тръгна покрай величествените жилищни сгради в неговия квартал. Задъхваше се и си помагаше с бастуна, докато вървеше по заледения тротоар. Студеният вятър не му попречи — не чувстваше нищо освен проскърцването на корсета около гръдния си кош, изгарянето в гърдите, докато дишаше, и прищракването на коленете и бедрата, докато костите му се превръщаха в прах. Искаше му се да свали сако и да развърже тялото си, да остави студения въздух да погали раните по кожата му. Обезобразените, загниващи крила на гърба му се притискаха в дрехите и той изглеждаше като с гърбица, чудовище някакво, деформирано същество, отритнато от света. Искаше му се при тези късни нощни разходки да може да се размени с безгрижните, здрави хора, които минаваха покрай него. Беше почти съгласен да стане човек, стига това да го освободеше от болката му.

След като повървя известно време, умората надделя. Спря в някаква винарна, лъскаво място с полиран месинг и червено кадифе. Вътре беше претъпкано и топло. Поръча си чаша шотландско уиски „Макалън“ и избра уединена маса в ъгъла, откъдето можеше да наблюдава как се веселят живите.

Точно бе привършил с първата чаша, когато забеляза една жена в края на помещението. Беше млада, с лъскава черна коса, подстригана в стила на 30-те години. Седеше на маса в далечния край на препълнения салон, заобиколена от група приятели. Въпреки че бе облечена по последната младежка мода — тесни джинси и дантелена, дълбоко изрязана блуза, — в красотата ѝ имаше класическата чистота, която Пърсивал свързваше с жените от друга епоха. Младата дама беше като близначка на неговата любима Габриела Леви-Франш.

Повече от час Пърсивал не свали поглед от нея. Подреди в представите си нейните жестове и изражения, забелязвайки, че тя приличаше на Габриела не само на вид. Може би, разсъждаваше Пърсивал, му се искаше прекалено отчаяно да види чертите на Габриела: в мълчанието на младата жена Пърсивал откри аналитичната интелигентност на Габриела; в невъзмутимия поглед на младата жена виждаше склонността на Габриела да пази тайна. Жената беше резервирана сред приятелите си, точно както Габриела винаги беше резервирана сред тълпата. Пърсивал се досети, че жертвата му предпочиташе да слуша, да оставя приятелите си да бръцолевят различните забавни глупости, пълнещи живота им, докато тя тайно оценяваше навиците им и класифицираше силните страни и грешките им с клинична липса на жалост. Пърсивал не можеше да свали очи от нея. Реши да изчака, докато тя остане сама, за да поговори с нея.

След като той вече беше изпил още много чаши „Макалън“, най-после младата жена си взе палтото и се отправи към вратата. Докато вървеше, Пърсивал я пресрещна и препречи пътя ѝ с бастуна си. Полираният абанос докосна крака ѝ.

— Простете, че ви спирам без заобиколки — каза той и застана така, че да се извиси над нея. — Но настоявам да ви почерпя едно питие.

Младата жена стресната го погледна. Той не можеше да каже кое я изненада повече — бастунът на пътя ѝ или необичайният подход да я помоли да остане с него.

— Ужасно сте облечен — каза тя и изгледа смокинга му. Гласът ѝ беше висок и емоционален, точно обратното на студения, безпристрастен маниер на Габриела, обрат, който мигновено разби фантазиите на Пърсивал. Искал бе да вярва, че е открил Габриела, но му стана ясно, че това лице не приличаше на Габриела така, както се бе надявал. Независимо от това, жадуваше да говори с нея, да я гледа, да възроди миналото.

Кимна ѝ да седне срещу него. Тя се поколеба само за миг, огледа още веднъж скъпите му дрехи и седна. За негово разочарование физическата прилика с Габриела намаля още повече, когато я разгледа съвсем отблизо. Кожата ѝ беше осеяна със ситни лунички, докато кожата на Габриела беше бяла и без петънце. Очите ѝ бяха кафяви, а очите на Габриела — яркозелени. И все пак извивката на раменете ѝ и начинът, по който некадърно подстриганата ѝ черна коса падаше върху страните ѝ бяха достатъчни, за да задържат възхищението му. Поръча бутилка шампанско — най-скъпата бутилка в заведението — и започна да я забавлява с истории от приключенията си в Европа, изменяйки ги така, че да скрие възрастта си или по-скоро липсата на възраст. Макар да бе живял в Париж през трийсетте, сега ѝ разказа, че е живял там през осемдесетте. Макар бизнес интересите му да бяха изцяло дирижирани от баща му, той сега твърдеше, че управлява собствено предприятие. Не че тя обръщаше някакво внимание на по-деликатните моменти или подробности в разказа му. Изглежда малко я интересуваше какво ѝ говори — пиеше си шампанското и слушаше, без и най-малката представа, че е причина за такъв силен смут. Нямаше значение дали тя седеше там няма като манекен, стига да можеше да я държи пред себе си, мълчалива и с широко отворени очи — малко се забавляваше, малко го харесваше, ръката ѝ — небрежно отпусната на облегалката на стола, мимолетните прилики с Габриела — непокътнати. Важна беше илюзията, че времето се е върнало назад.

Фантазията му позволи да си спомни заслепящата ярост, причинена от предателството на Габриела. Двамата с нея заедно бяха решили да откраднат родопското съкровище. Планът им беше прецизно уточнен и според Пърсивал, блестящ. Връзката им беше страстна, но и взаимно изгодна. Габриела му беше дала информация за дейността на ангелолозите — подробни доклади върху притежаваното от ангелолозите и местонахождението им, — а Пърсивал даваше на

Габриела информация, която ѝ позволяваше с лекота да напредва в йерархията на дружеството. Бизнес връзките им — нямаше друга дума за този светски обмен — му служеха само за да се възхищава от Габриела. Още повече я ценеше заради жаждата ѝ да успее.

Ориентирана от Габриела, фамилията Григори научи за Втората ангелска експедиция. Планът им беше блестящ. Пърсивал и Габриела заедно бяха подготвили отвлечането на Серафина Валко, изработвайки маршрута на придвижване през Париж, като бяха направили възможното куфарът да остане в ръцете на Габриела. Бяха се обзаложили, че една сделка — размяната на ангелолозите срещу куфара със съкровището — ще бъде тутакси одобрена от съвета на ангелолозите. Д-р Серафина Валко беше не само ангелолог със световна известност, тя беше и съпруга на ръководителя на съвета Рафаел Валко. Не съществуваше никаква възможност съветът да я остави да умре, независимо колко ценен беше въпросният предмет. Габриела го уверяваше, че планът им ще има успех. Той ѝ бе повярвал. Но скоро стана ясно, че е допусната ужасна грешка. Членовете на съвета бяха избити. Пърсивал лично уби Серафина Валко. Тя бе умряла в мълчание, въпреки че бяха направили всичко, за да я принудят да издаде информацията за предмета, който беше открила. И по-лошото, Габриела го беше предала.

Същата нощ, когато му беше дала кожения куфар с лирата, той възнамеряваше да се ожени за нея. Щеше да я заведе в техния кръг, дори против волята на родителите си, които с право отдавна подозираха, че тя е шпионин, който иска да се внедри във фамилията Григори. Пърсивал я бе защитил. И тогава майка му беше взела лирата, за да бъде изследвана от немски експерт по древни музикални инструменти, проверяващ нацистките съкровища. Установиха, че лирата не е нищо повече от добре изработен дубликат, древен сирийски образец, направен от юлска кост. Габриела го беше излъгала. Унижаваха го и му се подиграваха за това, че се е доверил на Габриела, в която Снежа никога не бе имала доверие.

След онова предателство той си беше измил ръцете с Габриела, оставяйки я на другите, решение, което намираше за мъчително. Малко по-късно научи, че наказанието ѝ било изключително сурово. Намерението му беше тя да умре — беше наредил да я убият, вместо да я измъчват, — но чрез някаква комбинация от късмет и

изключителното планиране на част от колегите ѝ, тя се беше спасила. След като се възстанови, тя се омъжи за Рафаел Валко, брак, който ѝ помогна да се издигне в кариерата. Пърсивал пръв би признал, че Габриела е най-добрата в своята област от малкото ангелолози, напълно проникнали в техния свят.

В действителност той не беше разговарял с Габриела повече от петдесет години. Също като другите, и тя беше поставена под постоянен надзор, професионалните и личните ѝ дейности се наблюдаваха по всяко време на денонощието. Известно му беше, че се е преселила в Ню Йорк и продължавала работи срещу него и семейството му. Но Пърсивал знаеше твърде малко за подробностите от личния ѝ живот. След любовната им връзка неговото семейство правеше всичко възможно да крие от него информацията за Габриела Леви-Франш Валко.

Последното, което чу, беше, че Габриела още се бори срещу неизбежния упадък на ангелологията, срещу безнадеждността на каузата им. Представяше си как вече е остаряла, лицето ѝ все така красиво, но с унило изражение. Сигурно изобщо не приличаше на младата, фриволна, глуповата жена, която сега седеше насреща му. Пърсивал се облегна на стола и заразглежда жената — със смешната дълбоко изрязана блуза и нелепи бижута. Беше се напила — всъщност най-вероятно вече си беше пийнала още преди той да поръча шампанското. Простоватата жена пред него нямаше нищо общо с Габриела.

— Ела с мен! — подкани я Пърсивал и хвърли пачка банкноти на масата.

Облече си палтото, взе си бастуна и тръгна в нощта, обгърнал с ръка младата жена. Тя беше висока и слаба, с по-едри кости от Габриела. Пърсивал усещаше чисто сексуалното привличане помежду им — открай време ставаше така, човешките жени ставаха жертва на ангелския чар.

Тази също не се различаваше от останалите. Вървеше доброволно до Пърсивал и няколко преки двамата крачиха в мълчание, а когато намериха уединена алея, той я хвана за ръката и я поведе към сянката. Непоносимото, почти животинско желание, което изпитваше към нея, разпали гнева му. Той я целуна, облада я и после, в някаква ярост, обгърна с дългите си студени пръсти нежната ѝ топла шия и

стисна костите, докато започнаха да се чупят. Младата жена захриптя и го заблъска, мъчейки се да се освободи от хватката му, но беше твърде късно. Пърсивал Григори бе обладан от страстта да убива. Екстазът на болката ѝ, неподправеното блаженство от нейната съпротива, предизвика тръпки на желание през тялото му. Въображаемата мисъл, че в хватката му е попаднала Габриела, още повече засили удоволствието му.

*Манастир „Света Роза“ Милтън,
щата Ню Йорк*

Еванджелин се събуди, обзета от паника. След като години наред беше спазвала строга програма, случваше се да се обърка, когато се отклоняваше от графика. Огледа стаята си и като усети, че сънят още тежи на сетивата ѝ, реши, че това, което вижда, съвсем не е нейната спалня, а малка, подредена стая с безупречно чисти прозорци и избърсани от праха лавици, които съществуваха в някакъв сън, и отново заспа.

Пред нея се появиха мимолетните образи на майка ѝ и баща ѝ. Бяха заедно в апартамента им в Париж, домът от детството ѝ. Не правеха нищо специално, просто чакаха. В съня баща ѝ беше млад и красив, по-щастлив, отколкото Еванджелин го беше виждала от смъртта на майка си. Майка ѝ — дори и насън Еванджелин се напрягаше да я види — стоеше в далечината, неясна фигура, лицето ѝ закрито от шапка за слънце. Еванджелин посегна към нея, отчаяно искаше да докосне майчината ръка. От дълбините на съня зовеше майка си да се доближи. Но докато тя се напрягаше да бъде по-близо до нея, Анджеела се отдалечи, разтапайки се в ръката ѝ като прозрачна, илюзорна мъгла.

Еванджелин се събуди за втори път, сепната от реалността на съня. Ярката червена светлина на будилника осветяваше три цифри: 4:55. През тялото ѝ премина ток: щеше да закъснее за предвидения за нея час за молитва. Докато премигваше и оглеждаше стаята, разбра, че е оставила пердетата дръпнати и в стаята ѝ се беше настанило нощното небе. Белите ѝ чаршафи бяха оцветени в сивкаво лилаво, сякаш поръсени с пепел. Застана до леглото и навлече черната си пола, закопча бялата блуза и нагласи булото върху косата си.

Докато си припомняше съня, обля я вълна от носталгия. Независимо от изминалото време Еванджелин усещаше отсъствието на родителите си остро, както когато беше дете. Баща ѝ умря внезапно преди три години, сърцето му беше спряло, докато спеше. Макар и да отбелязваше всяка година датата на смъртта му с панихида в негова памет, Еванджелин трудно се примиряваше с факта, че той няма да знае колко е пораснала и колко се е променила, откакто е положила клетвите си, как беше заприличала на него повече, отколкото и той, и майка ѝ биха си представили за възможно. Казвал ѝ беше много пъти, че по темперамент тя прилича на майка си — и двете бяха амбициозни и самоуверени, очите им все гледаха в целта, а не в средствата за постигането ѝ. Но всъщност тя бе белязана от неговата личност.

Тъкмо Еванджелин се готвеше да тръгва, когато се сети за картичките от баба ѝ, които толкова я бяха разочаровали предната нощ. Присегна се под възглавницата, прерови ги и въпреки факта, че щеше да закъснее за молитвата, реши да опита още веднъж да проумее заплетените думи, които баба ѝ беше изпратила.

Извади картичките от пликовете и ги постави на леглото. Един от образите, който бе подминала заради изтощението си предната нощ, привлече вниманието на Еванджелин. Беше бледа скица на ангел с ръце върху стъпенките на стълба. Сигурна беше, че е виждала и преди този образ, макар да не можеше да си спомни къде бе попадала на него или защо ѝ се струваше познат. Точно това я накара да постави друга картичка редом и като направи това, нещо щракна в ума ѝ. Изведнъж образите добиха смисъл. Скиците на ангелите върху картичките бяха фрагменти от по-голяма картина.

Еванджелин размести парчетата, пренареждайки ги в различни конфигурации, по цветове и краища, все едно че изграждаше ребус, докато накрая не се появи цяла панорама: рояци бляскави ангели се качваха по прекрасна вита стълба и навлизаха в избухналата небесна светлина. Еванджелин познаваше добре тази картина. Беше репродукция на „Стълбата на Яков“ от Уилям Блейк, рисунка, която баща ѝ я беше завел да види като дете в Британския музей. Майка ѝ обичаше Уилям Блейк — събирала беше книги с поезия и офорти на Блейк, а баща ѝ беше купил като подарък за Анджеला копие на „Стълбата на Яков“. След смъртта на Анджеला бяха взели картината в

Америка. Беше една от единствените картини, които украсяваха простичкия им апартамент в Бруклин.

Еванджелин отвори най-горната лява картичка и извади отвътре къс хартия. Отвори втората картичка и направи същото. Доближи парчетата едно до друго и видя, че посланието на баба ѝ вървеше по същия начин като образите. Посланието трябва да е било писано по едно и също време, нарязано на правоъгълни парчета и запечатано в пликите, които Габриела е изпращала всяка година. Ако Еванджелин подредеше кремавите страници една до друга, словесната бърканица щеше навярно да образува разбираеми изречения. Баба ѝ беше намерила начин да осигури безопасност на посланието си.

Еванджелин подреди страниците, поставяйки листовите един до друг, докато пред нея не се разкри текст, изписан с изискания почерк на Габриела. Когато го прочете целият, установи, че е била права. Макар да нямаше нито пунктуация, нито главни букви, за да се разграничава единият ред от другия, фрагментите перфектно си пасваха. Докато погледът ѝ минаваше по редовете, Еванджелин почти чуваше спокойния и властен глас на Габриела.

Когато настъпи моментът, в който ще четеш това, вече ще си жена на двайсет и пет — ако всичко е станало според желанията на баща ти и на мен, — ще водиш безопасно и смислено съществуване под надзора на нашите сестри на непрестанното преклонение в манастира „Света Роза“. Когато пиша това, годината е 1988. Ти си точно на дванайсет. Със сигурност ще се учудиш как е станало така, че да получиш това писмо чак сега, толкова дълго след като е било написано. Може би ще загина, преди да го прочетеш. Може и баща ти вече да го няма. Няма как човек да прозре какво ще стане в бъдеще. Нас трябва да ни занимават миналото и настоящето. Именно на това искам да обърнеш внимание.

Можеш и да се зачудиш защо през последните години съм отсъствала от живота ти. Навярно се сърдиш, че не съм се свързала с теб, докато си била в манастира „Света Роза“. Мисълта за времето, което прекарахме заедно в Ню Йорк, през тези най-важни години преди да заминеш за манастира, ме е поддържала в много трудни моменти. Както и мисълта за времето, което прекарахме в

Париж, когато ти беше съвсем малка. Възможно е да ме помниш от онова време, макар че много се съмнявам. Обичах да те водя в Булонския лес заедно с майка ти. Споменът за тези щастливи следобеди пазя и до ден-днешен. Ти беше толкова малко момиченце, когато убиха майка ти. Това беше престъпление, което ти я отне, докато беше съвсем невръстна. Често се питам дали знаеш колко блестящо жива беше тя, колко много те обичаше. Сигурна съм, че баща ти, който обожаваше Анджеа, ти е разказвал много за нея.

Трябва също да ти е казвал, че след станалото той настоя веднага да напуснете Париж, вярвайки, че в Америка ще е по-безопасно за теб. Затова вие заминахте, за да не се завърнете никога повече. Не го упреквам, че те отведе — негово беше правото да те защити, особено след случилото се с майка ти.

Може да ти е трудно да разбереш, но независимо колко искам да те видя, не ми е възможно да се свързвам направо с теб. Присъствието ми би застрашило двамата с баща ти, а също и — ако си се подчинила на желанието на баща си — добрите сестри в манастира „Света Роза“. След случилото се с твоята майка аз не мога да си позволя да поема подобен риск. Мога само да се надявам, че до двайсет и пет ще си достатъчно голяма, за да разбереш колко трябва да внимаваш, да осъзнаеш отговорността, която носиш за това, че знаеш истината за своето потекло и за своята съдба, която в нашето семейство представлява два клона на едно и също дърво.

Не е по силите ми да гадая колко знаеш за работата на родителите си. Доколкото познавам баща ти, той сигурно не ти е казал нищо за ангелологията, а се е опитал да те предпази дори от зачатъците на нашата дисциплина. Лука е добър човек и мотивите му са съвсем смислени, но аз бих те отгледала по съвсем различен начин. Може би изобщо не съзнаваш, че твоето семейство е участвало в една от големите тайни битки между Небето и Земята, но от друга страна, умните деца виждат и чуват всичко. Подозирам, че ти си именно едно такова дете. Може би си разкрила тайната на баща ти по свой собствен път? Може би дори знаеш, че мястото ти в „Света Роза“ е било уредено преди първото ти причастие, когато сестра Перпетуа — в съответствие с изискванията на ангелоложките институции — се съгласи да те приюти? Може би знаеш, че ти, дъщеря на ангелолози, внучка на ангелолози, си нашата

надежда за бъдещето? Ако останеш безразлична към тази материя, моето писмо може съвсем да те стъпнису. Моля прочети думите ми до края, скъпа Еванджелин, независимо колко ще се разстроиш.

Майка ти започна работата си за ангелологията като химик. Беше блестяща по математика и още по-блестяща като учен. Нейният ум беше наистина възможно най-добрият, способен да възприема едновременно както буквални, така и фантастични идеи.

В първата си книга тя си представяше изстребването на нефилимите като неизбежност както е при Дарвин, като логически край на тяхното смесване с човечеството, при което ангелските качества се размиват в безрезултатни характеристики. Въпреки че лично аз не разбирах напълно нейния подход — моите интереси и образование се намираха в социално-митологичната сфера, — аз разбирах идеята за материалната ентропия и древната истина, че духът винаги ще изтощава плътта. Втората книга на Анджела за хибридизацията на нефилимите с хората, прилагаща генетични изследвания, базирани на Уотсън и Крик, омагьоса нашия съвет. Анджела бързо се издигна в дружеството. Получи пълна професура на двайсет и пет годишна възраст, нечувана чест в нашия институт, осигуриха ѝ най-новата техника, най-добрата лаборатория и неограничени финансови средства за изследователска работа.

Със славата дойде и опасността. Скоро Анджела се превърна в мишена. За живота ѝ се появило множество заплахи. Нивата на охрана около лабораторията ѝ бяха високи — лично се уверих в това. Въпреки всичко те я похитиха именно от нейната лаборатория.

Според мен баща ти не ти е разказал подробностите за нейното похищение. Мъчително е за разказване, самата аз никога не съм могла да го разкажа на друг. Те не убиха веднага майка ти. Агенти на нефилимите я отвлякоха от лабораторията и я държах няколко седмици в клиника в Швейцария. Това беше обичайният им метод — да отвличат важни ангелоложки личности с цел да направят стратегическа сделка. Нашата политика беше винаги да отказваме преговори, но когато Анджела беше отвлечена, аз полудях. Независимо от политиката ни, бях готова да продам света, само и само да сия върна невредима.

Отначало баща ти се съгласие мен. Много от бележниците ѝ с изследвания бяха у него и решихме да ги предложим в замяна на

живота на Анджела. Въпреки че не разбирах подробностите от работата на Анджела в областта на генетиката, поне толкова разбирах: нефилимите бяха започнали да боледуват, броят им намаляваше и те се нуждаеха от лекарство. Съобщих на похитителите на Анджела, че бележниците съдържат тайна информация, която ще спаси расата им. За моя радост, те се съгласиха на сделката.

Може би наивно повярвах, че ще спазят своята част от споразумението. Когато пристигнах в Швейцария и им предоставих бележниците на Анджела, те ми предадоха дървен сандък с тялото на дъщеря ми. Беше мъртва от няколко дни. Кожата ѝ беше цялата в рани, косата ѝ — сплътена от кръв. Целунах студеното ѝ чело и разбрах, че съм загубила онова, което имаше най-голямо значение за мен. Боя се, че последните ѝ дни са преминали в мъчения. Картината на последните ѝ часове никога не излиза от ума ми.

Прости ми, че именно аз ти съобщавам тази ужасна история. Изкушавах се да запазя мълчание, да те предпазя от чудовищните подробности. Но сега ти си жена, а с възрастта ние трябва да се изправим пред истината. Трябва да проумеем дори и най-мрачните сфери на човешкото съществуване. Трябва да се преборим със силата на злото, с неговото присъствие в света, с неумиращата му власт над човечеството и с нашата готовност да го подкрепяме. Малка утеха е, сигурна съм, да знаеш, че не си сама в своето отчаяние. За мен смъртта на Анджела е най-мрачната от всички мрачни зони. Моите кошмари кънтят от нейния глас и от гласа на нейния убиец.

Баща ти не можеше да живее в Европа след случилото се. Отлитането му в Америка беше бързо и окончателно — скъса контакти с всички свои роднини и приятели, включително и с мен, за да те отгледа в самота и покой. Осигури ти нормално детство, лукс, какъвто малцина от нас в ангелоложките семейства имахме. Но за бягството му имаше и друга причина.

Нефилимите не бяха доволни от безценната информация, която им бях предала така наивно. Скоро след това те претърсиха апартамента ми в Париж и взеха всичко ценно за мен и за каузата ни, включително един от работните дневници на майка ти. Знаеш ли, в чантата с бележници, които предадох в Швейцария, имаше един, който оставих при мен, убедена, че ще е на сигурно място сред моите

вещи. Беше любопитна колекция от теоретични текстове, които майка ти беше събирала за третата си книга. Книгата беше на ранен етап и затова остана незавършена, но при първото преглеждане на бележките разбрах колко блестяща, опасна и ценна би била тя. Всъщност вярвам, че именно заради тези теории нефилимите похитиха Анджела.

Щом тази информация попадна в ръцете им, разбрах, че всичките ми опити да запазя в тайна съдържанието на дневника, са пропаднали. Бях покрусена от загубата му, но едно ме успокояваше: бях го преписала дума по дума в кожен бележник, който сигурно ти е много познат — това е същият бележник, който ми даде моят ментор, д-р Серафина Валко, и същият бележник, който аз ти дадох след смъртта на майка ти. Навремето този бележник принадлежеше на моята учителка. Сега е в твоите ръце.

Бележникът съдържаше теориите на Анджела за физическите ефекти от музиката върху молекулярните структури. Тя беше започнала с прости експерименти, използвайки по-нисши форми на живот — растения, насекоми, червеи — и бе стигнала до по-сложните организми, включително, ако може да се вярва на дневника с експериментите ѝ, и до използването на кичур коса от дете на исполин. Правеше тестове на ефектите от някои небесни инструменти — ние притежавахме доста от тях и Анджела имаше пълен достъп, — използвайки генетични проби от нефилими като парченца от пера на крила и кичури коса. Анджела откри, че музиката на някои от тези така наречени небесни инструменти фактически има силата да променя генетичната структура на нефилимската тъкан. Освен това, определено редуване на акорди и тоналности имало силата да намалява мощта на нефилимите, докато други музикални фрази изглежда я увеличавали.

Анджела бе обсъдила надълго и нашироко тази теория с баща ти. Той разбираше работата ѝ по-добре от всички останали и макар подробностите да са много сложни, и лично аз да нямам представа от точните научни методи, баща ти ми помогна да разбера, че Анджела е имала доказателство за дълбокия, най-невероятен ефект от музикалните вибрации върху клетъчните структури. Известни комбинации от музикални теми произвеждали дълбоки физически резултати в материята. Музиката, изпълнена от пиано, води до

мутират на пигментацията на орхидеите — етюдите на Шопен оставят розови петънца по белите им листенца, от Бетовен жълтите листенца стават кално кафяви. Цигулката води до увеличаване на броя на сегментите в червея. Непрекъснатото подрънкване на перкусионния триангел води до раждането на много домашни мушици без крила. И така нататък.

Можеш да си представиш удивлението ми, когато преди известно време, много години след смъртта на Анджеела, открих, че японски учен на име Масару Емото е направил подобен експеримент, като използвал водата като среда за тестване на музикални вибрации. Използвайки най-новата фотографска технология, д-р Емото успял да улови драстични изменения в молекулярната структура на водата след излагането ѝ на известни музикални вибрации. Той доказал, че някои мелодии създават нови молекулни формации във водата. По същество тези експерименти потвърждават експериментите на майка ти, доказвайки, че музикалните вибрации действат на най-основно равнище върху органичната материя и променят структурния ѝ състав.

Тези на вид фриволни експерименти стават особено интересни, ако бъдат погледнати в светлината на работата на Анджеела върху ангелската биология. Баща ти беше необикновено съдържан по отношение на експериментите на Анджеела и отказваше да ми каже повече от това, което бях видяла в дневника. Но и от този малък тъгъл можех да доловя, че майка ти е правила изпитания на ефектите на някои небесни инструменти върху нашите генетични проби от нефилими, преди всичко върху пера, взети от крилата на създанията. Тя беше открила, че някои от тези така наречени небесни инструменти имат силата да променят самите генетични градивни блокове на нефилимската тъкан. Освен това някои редуващи се музикални фрази, изпълнени на тези инструменти, имали силата не само да променят клетъчната структура, но и да разрушават целостта на нефилимския геном. Убедена съм, че Анджеела загина именно заради това свое откритие. Нахълтването в моята квартира убеди баща ти, че в Париж ти не си в безопасност. Беше ясно, че нефилимите знаят твърде много.

Но историята, която предизвика това писмо, се върти около една хипотеза, заровена дълбоко в много от доказаните теории на

Анджела. Това е хипотеза относно лирата на Орфей, за която тя знаеше, че е запазена и скрита в Съединените щати от Абигейл Рокфелер през 1943 година. Анджела предлага теория, свързваща научните ѝ открития за небесните инструменти с лирата на Орфей, която била смятана за по-мощна от всички други инструменти, взети заедно. Знаех, че от нейния дневник сигурно са разбрали свойствата на лирата. И докато преди те бяха имали само неясна представа за значението на лирата, от творбите на Анджела бяха научили, че това е първичният, най-значим инструмент, който може да ги върне в състояние на ангелска чистота, невидждана на земята от времето на наблюдателите насам. Възможно е Анджела да е намерила и самото решение за увреждането на нефилимите в музиката от лирата на наблюдателите, в съвременността станала известна като лирата на Орфей.

Имай го предвид, скъпа Еванджелин: да се проумее значението на Орфеевата лира се оказва изпитание. Орфей е толкова плътно обграден от легенди, че ние не можем да различим точните очертания на живота му като смъртен. Не знаем нито годината на раждането му, нито истинското му родословие, нито реалните измерения на таланта му да свири с лирата. За него се знае, че е син на музата Калиопа и речния бог Еагър, но това, разбира се, е митология, а нашата работа е да отделим митологичното от историческото, да отделим легендата от факта, магическото от истината. Реалното измерение на талантите му не е само в лирата. Орфей ли е дал поезията на човечеството? Той ли е открил лирата по време на легендарното си пътешествие в Подземния свят? Бил ли е влиятелен през своя живот, както твърди историята? До VI в. пр. Хр. той е бил известен в света на древните гърци като майстор на песните и музиката, но историците нашироко дискутират факта как се е добрал до инструмента на ангелите. Работата на майка ти единствено потвърди дългогодишните теории за значението на лирата. Нейната хипотеза, толкова съществена за напредъка ни срещу нефилимите, я доведе до гибелта ѝ. Сега ти го знаеш. Но онова, което не знаеш, е че работата ѝ не е довършена. Аз прекарах целия си живот в стремеж да я довърша. А ти, Еванджелин, някой ден ще продължиш оттам, докъдето стигнах аз.

Баща ти може да ти е казал, и да не ти е казала за напредъка на Анджела и приноса ѝ за нашата кауза.

Не съм в състояние да го знам. Той се отдръпна от мен преди много години и аз не се надявам отново да ми се довери. Ти обаче си различна. Ако поискаш да разбереш подробности за работата на майка ти, той ще ти каже всичко. Сега в твоите ръце е да продължиш традицията на семейството си. Това е твое наследство и твоя съдба. Лука ще те напътства там, където аз не мога, сигурна съм в това. Само трябва направо да го помолиш. И, скъпа моя, трябва да упорстваш. От цялото си сърце те благославям и настоявам да продължиш. Но трябва да съзнаваш ролята си в бъдещето на нашата свещена дисциплина и сериозните опасности, които те очакват. Мнозина са тези, които искат да унищожат нашата дейност, готови да убиват безскрупулно, за да постигнат целта си. Майка ти загина от ръцете на семейство Григори, чиито усилия поддържат битката между нефилимите и ангелолозите. Не се съмнявам, че трябва да бъдеш предупредена за опасностите пред теб. И се пази от онези, които желаят да ти навредят.

Еванджелин едва не се разплака от разочарование при този категоричен край на посланието. Ампутираното писмо не ѝ даваше никакви по-нататъшни указания какво да направи. Разрови картичките и отново препрочете думите на баба си, отчаяно търсеща нещо, което е пропуснала.

Описанието на смъртта на майка ѝ причини на Еванджелин такава болка, че се наложи да прекрати четенето. Подробностите бяха потресаващи, а в преразказа на Габриела за ужасната гибел на Анджела имаше като че ли нещо жестоко, почти безсърдечно. Еванджелин опита да си представи тялото на майка си изранено и съсипано, красивото ѝ лице — обезобразено. Избърса очи с опакото на ръката, си и най-накрая осъзна защо баща ѝ я беше отвел толкова далече от родината ѝ.

След като прочете за трети път картичките, Еванджелин спря, за да вникне в написаното за убийците на майка ѝ. *Мнозина са тези, които искат да унищожат нашата дейност, готови да убиват безскрупулно, за да постигнат целта си. Майка ти загина от ръцете*

на семейство Григори, чиито усилия поддържат битката между нефилимите и ангелолозите. Не се съмнявам, че трябва да бъдеш предупредена за опасностите пред теб. И се пази от онези, които желаят да ти навредят. Чувала беше името, но не можеше да каже къде, докато не си спомни, че Верлен работеше за мъж на име Пърсивал Григори. Верлен работеше за най-големия ѝ враг.

Ужасът от осъзнаването на този факт мигновено парализира Еванджелин. Възможно беше Верлен да не си дава сметка за опасността, в която се намира. Той може би действително имаше контакт с Пърсивал Григори. Това, което бе смятала за най-добрия план — да изпрати Верлен обратно в Ню Йорк и да продължи в „Света Роза“ сякаш нищо значително не се е случило, — бе изправило и двамата пред сериозна опасност. Верлен може би вече докладваше откритието си на Григори.

Започна да прибира картичките, когато погледът ѝ се спря на ред, който я поразя като много странен: *Когато настъпи моментът, в който ще четеш това, вече ще си жена на двацет и пет.* Еванджелин си припомни, че Селестин била помолена да предаде картичките на Еванджелин, когато тя навърши двацет и пет. Значи посланието трябва да е било замислено и написано изцяло преди повече от десет години, когато Еванджелин е била на дванайсет, тъй като всяко писмо е било изпращано всяка следваща година. Сега Еванджелин беше на двацет и три. Това означаваше, че трябва да има още две картички и още две парченца от пъзела, който баба ѝ беше приготвила, в очакване да бъдат намерени.

Еванджелин отново взе пликовете и ги подреди хронологично, като провери датите на мастиленото клеймо върху марките. Последната картичка беше пристигнала предната Коледа, на 21 декември 1998 година. Всъщност всичките картички носеха подобни дати — бяха изпращани дни преди Коледа. Ако картичката за настоящата година е била изпратена по същия начин, трябваше да е пристигнала със следобедната поща. Еванджелин опакова заедно картичките, сложи ги в джоба на полата си и побърза да излезе от килията.

Колумбийски университет,

Морнингсайд Хайтс, Ню Йорк

От 125-та улица — спирка Харлем до офиса Верлен вървя дълго в студа, но понеже беше закопчал палтото си, смело посрещаше смразяващия вятър. Когато пристигна в кампуса на Колумбийския университет, всичко беше абсолютно спокойно, по-тихо и тъмно, отколкото го бе виждал досега. Празниците бяха изпратили всички — дори и най-всеотдайните студенти — по домовете им, за да се върнат чак след Нова година. В далечината колите минаваха по Бродуей, а светлината от фаровете им се стелеше над сградите. Църквата на „Ривърсайд“ с импозантната кула, която се издигаше дори над най-високите сгради в кампуса, също се виждаше в далечината, цветните ѝ витражи — озарени отвътре.

Раната на ръката на Верлен някак се беше отворила по време на пътуването и малко кърваво петно бе разцъфнало върху копринената връзка с лилиите. След като потърси малко, той откри ключовете от офиса си и влезе в Шърмърхорн Хол, където се помещаваше катедрата по история на изкуството и археология, внушителна тухлена сграда близо до параклиса „Сейнт Пол“; навремето там се намираха катедрите по естествени науки. Всъщност Верлен бе чувал, че едно време там е било мястото, където първоначално е бил разработван проектът Манхатън, подробностите за който бяха според него удивителни. Макар да знаеше, че няма никого, стори му се неудобно да взима асансьора и затова изтича по стълбите нагоре към кабинетите на аспирантите.

Щом влезе в своя кабинет, той заключи вратата зад себе си и взе от бюрото папката с писмата на Иночента, като внимаваще окървавената му ръка да не докосва изсъхналата, чуплива хартия. Седна на стола, запали настолната лампа и заразглежда писмата под бледата светлина. Беше ги чел множество пъти досега, отбелязвайки всеки възможен намек и всеки потенциално подсказващ обрат във фразите, и все пак дори сега, след часове препрочитане в призрачното усамотение на заключения му кабинет, писмата изглеждаха странно, дори озадачаващо банални. Макар събитията от предния ден да го подтикваха да прочете с нови очи и най-дребния детайл, успя да открие много малко, което да го насочи към тайна уговорка между тези две жени. И наистина, под светлия кръг от настолната лампа, писмата на Иночента изглеждаха малко повече от спокойни разговори на чаша

чай за всекидневните ритуали в манастира и за безпогрешния вкус на г-жа Рокфелер.

Верлен стана, започна да прибира книгата в голямата си платнена торба, която държеше в ъгъла на кабинета, и тъкмо се канеше да приключи за деня, когато нещо го сепна. В тези писма имаше нещо необичайно. Не можеше да определи наличието на някакъв явно следван модел — фактически те бяха почти умишлено объркани. Но се натрапваше някакво непонятно повторение на едни доста причудливи комплименти, които Иночента правеше на г-жа Рокфелер. В края на няколко от писмата Иночента хвалеше добрия вкус на г-жа Рокфелер. Преди време Верлен бе подминавал тези пасажки, като ги смяташе за банален начин за завършването на писмо. Сега обаче извади писмата от торбата си, препрочете ги отново и този път отбеляза всеки от многото пасажки с похвали за артистичен усет.

Комплиментите се въртяха около вкуса на г-жа Рокфелер при избора на картина или рисунка. В едно писмо Иночента бе написала: *„Бъдете сигурна, че съвършенството на артистичната ви визия и изпълнението на вашата приумица, привлича вниманието и се приема добре.“* При завършването на второто писмо Верлен прочете следното: *„Наша възхитителна приятелко, не можем да не останем очаровани от вашите изтънчени рисунки и ги получаваме със смирени благодарности и признателност.“* А в трето прочете: *„Както винаги, вашата ръка никога не пропуска да изрази това, което очите най-много искат да съзрат.“*

За миг Верлен остана озадачен от тези редове. Какъв беше целият този разговор за художествено пресъздаване? Имаше ли в писмата на Абигейл Рокфелер до Иночента картини или рисунки? Еванджелин не беше споменала да е намирала в архивите нещо заедно с писмата, но отговорите на Иночента като че ли подсказваха, че в близо половината от кореспонденцията с нейната благодетелка всъщност има нещо от този род. Ако Абигейл Рокфелер бе изпращала и свои собствени оригинални рисунки, и той откриеше тези рисунки, професионалният му живот щеше да се извиси неимоверно. Верлен толкова се развълнува, че почти спря да мисли.

За да разбере напълно подсказаното от Иночента, налагаше се да намери оригиналните писма. Еванджелин притежаваше едно от тях. Другите със сигурност бяха някъде в манастира „Света Роза“, най-

вероятно прибрани в архивите, в трезора на библиотеката. Възможно ли беше Еванджелин да е открила писмото на Абигейл Рокфелер и да е пропуснала приложението към него? Беше ли намерила плик с писмото? Макар че тя му бе обещала да погледне за други послания, всъщност нямаше причина да търси нещо повече. Ако сега имаше кола, Верлен щеше да се върне в манастира и да помогне на Еванджелин в търсенето. Той опита да намери на бюрото си телефонния номер на манастира. Щом Еванджелин не беше успяла да открие писмата в манастира, повече от вероятно беше те никога да не бъдат открити. Щеше да бъде ужасна загуба за историята на изкуството, да не говорим за кариерата на Верлен. Изведнъж той се засрами, че толкова се беше изплашил, та чак не искаше да се прибере в апартамента си. Трябваше незабавно да се стегне и да се върне в „Света Роза“ по какъвто и да било начин.

*Четвърти етаж
на манастира „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

До онзи ден Еванджелин бе вярвала в това, което ѝ бяха разказвали за миналото. Доверяваше се на сведенията, чути от баща ѝ, и на поредицата събития, за които монахините ѝ бяха разказвали. Но писмото на Габриела бе разклатило вярата в историята на нейния живот. И сега вече не вярваше на нищо.

Събра сили и с пликовете в джоба на полата си излезе в безупречно чистия, пуст коридор. Чувстваше се слаба и замаяна, след като бе чела писмата от баба си, сякаш току-що бе избягала от клопката на някакъв кошмар. Какво се бе случило, че изобщо да не разбере напълно значението на майчиния ѝ труд, и още по-озадачаващо, на майчината ѝ смърт? Какво още искаше да каже баба ѝ? Как щеше да дочака следващите две писма, за да разбере всичко? Мъчейки се да не заплаче, Еванджелин тръгна надолу по каменното стълбище и се отправи към единственото ѝ познато място, където можеше да намери отговор.

Канцелариите на мисията и на службата за набиране на персонал бяха в югозападния край на манастира в осъвременена група апартаменти със светлорозов мокет, телефони с много линии, масивни

дъбови бюра и метални шкафове с всички лични картони на сестрите: свидетелства за раждане, медицински досиета, образователни степени, юридически документи и — за онези, които си бяха отишли от тази земя — смъртни актове. Службата за набиране на персонал бе заедно с кабинета на началничката на новопостъпилите монахини заради все по-малкото желаещи — тя се намираше в лявото крило на големия апартамент, докато офисът на мисията се намираше в дясното крило. Заедно те образуваха две разтворени ръце, прегърнали и притиснали външния свят в бюрократичното сърце на манастира „Света Роза“.

През последните години движението към кабинета на мисията се беше засилило, докато приемането на нови монахини съвсем бе западнало. Едно време младите се тълпели в „Света Роза“ заради равноправието, образованието и независимостта, която манастирският живот предлагал на младите момичета, които нямат желание да се омъжват. В по-модерни времена манастирът „Света Роза“ бе станал по-строг и изискваше от младите жени да направят избора си, като произнесат свои собствени клетви, без намесата на семейството и само след дълбока вътрешна убеденост.

Така, докато набирането на монахини крееше, канцеларията на мисията се превърна в най-оживения отдел в „Света Роза“. На стената в апартамента на мисията бе окачена голяма ламинирана карта на света с червени знаменца върху страните, приели ордена: Бразилия, Зимбабве, Китай, Индия, Мексико, Гватемала. Имаше снимки на сестри с пончо или облечени със сари, с бебета на ръце, които раздават лекарства и пеят в хорове заедно с местното население. През изминалото десетилетие те бяха развили международна програма за обмен в общността с чуждестранните църкви и в „Света Роза“ идваха сестри от целия свят за участие в Непрестанното преклонение, да учат английски и да постигат лично духовно израстване. Програмата имаше голям успех. През тези години бяха приели сестри от дванайсет страни. Снимките им бяха окачени над картата: дванайсет усмихнати жени с дванайсет еднакви черни була, обрамчили лицата им.

Пристигайки в подобен ранен час, Еванджелин бе очаквала да завари празен апартамента на мисията. Вместо това там видя сестра Людовика, най-старата членка на общността им, настанена в инвалидната си количка, докато от пластмасово радио в скута ѝ звучеше ранната емисия на Националното обществено радио. Крехка и

бледа, с бяла коса, която се подаваше изпод краищата на лентата на булото ѝ, Людовика погледна Еванджелин, а блесналите ѝ тъмни очи сякаш потвърждаваха растящото мнение сред сестрите, че Людовика губи разсъдъка си и с всяка изминала година все повече се отдалечава от реалността. Предното лято полицаи от Милтън беше намерил в полунощ Людовика да бута инвалидната си количка по шосе 9 — Запад. Напоследък вниманието на Людовика беше привлечено от ботаниката. Разговорите ѝ с растенията бяха безвредни, но бяха знак за още по-голяма деградация. Докато Людовика се носеше през манастира в количката си, от едната страна на която подрънкваше червена лейка, гръмливият ѝ глас рецитираше „Изгубения рай“, а тя поливаше и подрязваше цветята:

*„За времето на девет земни дни и нощи
с ужасната си пасмина лежа той повален —
търкаля се на залива в пожара.
Безсмъртен, ала прокълнат навеки.“^[1]*

За Еванджелин беше ясно, че Людовика се е пристрастила към африканската зелена лилия в апартамента на мисията: растенията бяха стигнали невероятни размери, а новите розетки се спускаха по шкафовете. Растението толкова буйно се беше размножило, че сестрите започнаха да късат израстъците и да ги слагат във вода, докато пуснат коренчета. След като ги присадяха, новата трева ставаше също толкова голяма и вече беше окупирала целия манастир, изпълвайки и четирите етажа с джунгла от зелени храсти.

— Добро утро, сестро! — поздрави Еванджелин с надеждата Людовика да я познае.

— О! — сепна се Людовика. — Изненада ме!

— Извинявайте, че ви безпокоя, но вчера следобед не можах да взема пощата. Тук ли е пощенската торба?

— Пощенската торба ли? — попита Людовика и сбърчи чело. — Мисля, че цялата поща отива при сестра Еванджелин.

— Да, Людовика — каза Еванджелин. — Но вчера не успях да взема нашата поща. Сигурно е донесена тук. Видяхте ли я?

— Най-вероятно! — каза Людовика и придвижи стола си до шкафа зад бюрото, където на кука висеше пощенската торба. Както обикновено, беше препълнена догоре. — Моля да я занесете право при сестра Еванджелин!

Еванджелин отнесе торбата в дъното на апартамента до притъмнена ниша, където можеше да се усамоти. Изсипвайки съдържанието върху писалището, тя видя, че торбата е пълна с обичайната смесица от лични молби, реклами, каталози и фактури. Еванджелин беше сортирала толкова често подобна разбъркана поща и познаваше тъй добре размерите на всяко различно писмо, че само секунди ѝ трябваша да намери картичката от Габриела. Беше в квадратен зелен плик, адресиран до Селестин Клошет. Обратният адрес беше същият като на останалите — място в Ню Йорк, което Еванджелин не познаваше.

Извади плика от купчината и го пхна при другите в джоба. После, с премерена стъпка, за да скрие смущението си, тя се отправи към металния шкаф с архивите. Една от зелените лилии на Людовика почти бе покрило шкафа с дългите си остри листа, затова се наложи Еванджелин да отмества зелените израстъци, за да отвори чекмеджето с нейното досие.

Макар и да знаеше, че има лична папка, Еванджелин никога досега не бе и помисляла да я отваря. Единственият път, когато имаше нужда от биографията си или от доказателство за своята идентичност, беше за да си вземе разрешително за шофиране и да се запише в колежа Бард, но дори тогава бе използвала картата, издадена ѝ от Епископията. Отново я порази фактът, докато преглеждаше досиетата, че бе живяла целия си живот, приемайки историите на другите — на баща си, на сестрите в „Света Роза“, а сега и на баба си, — без да се постарее да ги провери.

Озадачи я, че папката беше дебела почти три сантиметра, много по-обемиста, отколкото си мислеше. Вътре очакваше да намери френското си свидетелство за раждане, документите по натурализацията и дипломата — не беше кой знае колко възрастта, за да натрупа повече документи от това, — но когато отвори папката, откри завързан вътре голям пакет с документи. Свали ластичето от страниците и започна да чете. Имаше листа с нещо, което, понеже нямаше такива познания, ѝ приличаше на лабораторни резултати,

навярно бяха кръвни тестове. Имаше страници с ръчно написани анализи, може би от посещение в лекарски кабинет, въпреки че Еванджелин през цялото време не беше боledувала и не си спомняше някога да е ходила на лекар. Всъщност баща ѝ винаги се съпротивляваше Еванджелин да бъде водена в лекарски кабинет, като много внимаваше да не се разболява и да не се наранява. Затова тя направо се слича, като видя непрозрачни черни пластмасови листа, които, разгледани по-отблизо, се оказаха рентгенови снимки, навярно десетина, на които личеше гръдният ѝ кош, сниман от различни страни. Влакнести възли от тъкан, заплетени като прежда, изпъкваха ярко бели на рентгеновите лъчи. В горната част на снимките прочете името си: Еванджелин Анджелина Качиаторе.

На сестрите не беше забранено да гледат личните си досиета и все пак Еванджелин се чувстваше така, сякаш нарушава някакъв строг правилник за поведение. Въздържа любопитството си да види медицинските документи в досието и обърна на страниците, свързани с нейното послушничество — серия от рутинните формуляри за приемане, които баща ѝ беше попълнил, когато я бе довел в „Света Роза“. При вида на почерка на баща ѝ тялото ѝ се сви от болка. От години не го беше виждала. Колко странно, помисли тя, докато вадеше формуляри от досието — бележите, които бе оставил след себе си, имаха силата да го връщат към живот, макар и за миг.

Зачете се във формулярите и откри куп факти за живота си. Видя адреса, където живееше в Бруклин, стария им телефонен номер, мястото на раждането и моминското име на майка си. И после, към долната част на страницата, като неин контакт за спешни случаи откри това, което търсеше: адреса и телефонния номер на Габриела Леви-Франш Валко в Ню Йорк. Адресът беше същият като обратния адрес на коледните картички.

И преди да има възможност да помисли за последиците от постъпката си, Еванджелин пхна личното си досие в памучната торба вдигна телефона и набра номера: нетърпението ѝ бе замъглило всички останали чувства. Оттатък телефонът иззвъня веднъж и тя чу отзивистия и властен глас на баба си.

— Ало?

*Апартаментът на Верлен,
Гринич Вилидж, Ню Йорк*

Двайсет и четирите часа, откакто бе излязъл от своя апартамент, се сториха на Верлен като цял живот. А беше вчера, когато събра документите и, обул любимите си чорапи, тичешком слезе от петия етаж по стълбището, а обувките му с перфорирани дупки по лицето се хлъзгаха заради мокрите гумени плоскости на стъпалата. Вчера беше решил да избягва коледните тържества и да сложи ред в нийоркските си планове. Не можеше да разбере как събраната от него информация можеше сега да го доведе до плачевното състояние, в което се намираше в този момент.

Напъхал оригиналите от писмата на Иночента и купчината с бележниците си в една торба, той заключи кабинета си и се отправи към центъра. Над града се бе издигнала утринната светлина — меката дифузия от жълто и оранжево настъпваше в голото зимно небе изискано, с един замах. Верлен крачеше пряка след пряка в студа. Някъде към 80-та се предаде и взе метрото за останалата част от пътя. Когато отваряше входната врата на сградата, където живееше, вече бе убеден, че събитията от предната вечер са илюзия. Каза си, че сигурно всичко е плод на въображението му.

Верлен отключи вратата на апартаментата си, затръшна я с пета и пусна торбата на кушетката. Свали съсипаните си обувки и мокрите чорапи, и тръгна бос по скромното си обиталище. Почти очакваше да заvari апартаментата наопаки, но всичко изглеждаше точно както го бе оставил предния ден. Мрежа от сенки покриваше голите тухлени стени, затрупаната с книги маса с пластмасов плот от 50-те години, тюркоазените кожени канапета, бърбековидната масичка от фибростъкло за кафе — всичките му модерни мебели от средата на века, овехтели и безразборно подбрани, го очакваха.

Една цяла стена бе запълнена с книгите за изкуство. Имаше прекомерно големи по размер издания на „Файдън Прес“, дребни книжлета с меки корици с критика на изкуството и лъскави албуми с репродукции на любимите му модернисти — Кандински, Соня Делоне, Пикасо, Брак. Притежаваше повече книги от нужното за подобен малък апартамент и въпреки това отказваше да ги продаде. Преди години бе стигнал до извода, че апартаментът не е идеалният вариант за човек, който трупя.

Застанал до прозореца на петия етаж, той развърза копринената си вратовръзка „Хермес“, която бе използвал като бинт и бавно я отлепи от засъхналата рана. Вратовръзката беше повредена. Сви я и я остави на перваза. Навън, в далечината, надничаше отрязък от утринно небе, вдигащо се над редица от сгради, сякаш подпряно на кокили. От клоните на дърветата висеше сняг, изхлузваше се по водосточните тръби и образуваше остри ледени висулки. Картината бе изпъстрена с водните кули по покривите. Макар да не притежаваше и сантиметър свой имот, Верлен имаше чувството, че гледката е негова. Цялото му внимание можеше да бъде обсебено от този поглед от неговото ъгълче от града. Тази сутрин обаче той просто искаше да събере мислите си и да реши какво да прави по-нататък.

Кафето, осъзна той, щеше да е добро начало. Отиде до тясната кухня, включи еспreso машината, натъпка добре смлените зърна във филтъра и — след като стопли малко мляко — си направи капучино в старинно канче „Фиестауеър“, от малкото останали му здрави чаши. Докато отпиваше от кафето, погледът му спря на лампичката на телефонния секретар — имаше съобщения. Натисна копчето и зачака. Хората бяха звънели цяла вечер и бяха затваряли. Верлен изброи десет пъти, когато някой просто бе слушал на линията, сякаш в очакване Верлен да вдигне. Накрая се появи съобщение, при което позвънилият заговори. Беше гласът на Еванджелин. Позна я на мига.

— Ако сте взели нощния влак, трябва досега да сте се върнали. Все пак се чудя къде сте и дали сте в безопасност. Обадете ми се възможно най-скоро.

Верлен отиде до килера, откъдето извади стар кожен спортен сак. Отвори ципа и нахвърля вътре чифт чисти джинси „Хуго Бос“, чифт боксерки „Калвин Клайн“, тенис фланелка от университета „Браун“ и два чифта чорапи. От дъното на килера измъкна кецове, обу чисти чорапи и си сложи кецовете. Нямаше време да мисли какво още можеше да му потрябва. Щеше да вземе кола под наем и да замине незабавно за Милтън по същия път, по който бе пътувал следобеда вчера, по моста Тапан Зи и по малките пътища покрай реката. Побързаше ли, можеше да стигне там преди обяд.

Внезапно телефонът звънна с толкова остър и стряскащ звук, че той изпусна кафето си. Чашата падна на перваза на прозореца и с трясък се счупи, а по пода се разля локва от кафе и мляко. Обзет от

нетърпение да разговаря с Еванджелин, той остави чашата, където бе паднала и сграбчи слушалката.

— Еванджелин? — попита той.

— Господин Верлен! — Гласът бе мек, женствен и произнесе името му с необичайна интимност. Акцентът на жената — италиански или френски, не можеше да каже точно, — комбиниран с лека дрезгавина, остави у него впечатление за жена на средна възраст, а може би и по-стара, въпреки че това си беше чиста догадка.

— На телефона — отговори той разочарован. Погледна счупената чаша, осъзнавайки че пак беше намалил броя в колекцията си. — Какво мога да направя за вас?

— Много неща, надявам се — каза жената.

За частица от секундата Верлен си помисли, че обаждатата се може да е рекламен агент. Но неговият номер не беше в указателя и обикновено нямаше нежелани обаждания. Освен това си личеше, че гласът не е на продавачка на абонаменти за списания.

— Това е доста тежка задача — каза Верлен, поемайки в крачка страниния телефонен маниер на жената. — Защо като начало не ми кажете коя сте?

— Може ли първо да ви задам въпрос? — попита жената.

— Можете. — Верлен започваше да се дразни от спокойния, настойчив, почти хипнотичен звук на женския глас; глас съвсем различен от този на Еванджелин.

— Вярвате ли в ангели?

— Моля?

— Вярвате ли, че сред нас има ангели?

— Чуйте, ако говорите от името на група евангелисти... — започна Верлен, наведе се пред прозореца и взе да събира парчетата от чашата едно върху друго. По пръстите му полепна бял, зърнест прах от неглазираната вътрешност на чашата. — Сбъркали сте адреса. Аз съм свръхобразован, заклет левичар, пия соево мляко, граничен метросексуален либерален агностик. Вярвам в ангели толкова, колкото във великденските зайци.

— Много странно — каза жената. — Бях останала с впечатлението, че тези литературни създания са заплашвали живота ви.

Верлен спря да трупа парчетата от чашата.

— Коя сте вие? — попита накрая той.

— Казвам се Габриела Леви-Франш Валко — каза жената. — Работила съм много дълго, за да открия писмата, които вие сега притежавате.

Още по-объркан, той попита:

— Откъде знаете номера ми?

— Аз знам много неща. Например знам, че мъжете, от които снощи избягахте, са пред апартамента ви. — Габриела направи пауза, сякаш да остави думите ѝ да попият в него, а после продължи: — Ако не ми вярвате, г-н Верлен, погледнете през прозореца.

Верлен се наведе над перваза, върху очите му падна кичур къдрава черна коса. Всичко си изглеждаше както преди минути.

— Не знам за какво говорите — каза той.

— Погледнете вляво — каза Габриела. — Ще видите познат черен джип.

Верлен се подчини на казаното от жената. И наистина, вляво, на ъгъла на улица „Хъдсън“, се мъдреше черният джип мерцедес. Висок мъж в тъмни дрехи — същият, когото бе видял да разбива колата му предния ден — излезе от джипа и нервно взе да крачи по осветената улица.

— А сега, ако погледнете вдясно — предложи Габриела, — ще видите бял микробус. Аз съм вътре. Чакам ви от рано тази сутрин. По молба на моята внучка дойдох да ви помогна.

— И коя е вашата внучка?

— Еванджелин, разбира се — каза Габриела. — Коя друга?

Верлен протегна шия и съгледа бял микробус, спрял в тясната уличка за колите на доставчиците отсреща. Уличката беше далеч и Верлен не виждаше почти нищо. Жената сякаш беше разбрала объркването на Верлен и прозорецът на микробуса се спусна, а отвътре се появи малка ръка в кожена ръкавица и властно му махна.

— Какво точно става? — попита Верлен, абсолютно озадачен. Отиде до вратата, пусна резето и постави веригата. — Имате ли нещо против да ми кажете защо наблюдавате апартамента ми?

— Моята внучка смяташе, че сте в опасност. Беше права. Сега искам да вземете писмата на Иночента и веднага да слезете долу — каза спокойно Габриела. — Но ви съветвам да не излизате през главния вход на сградата.

— Няма друг изход — притесни се Верлен.

— Някое аварийно стълбище?

— Аварийното стълбище се вижда от главния вход. Щом тръгна да слизам, те ще ме видят — каза Верлен и погледна металните стъпала, които затъмняваха ъгълчето на прозореца и вървяха по фасадата на сградата. — Можете ли да ми кажете защо...

— Драги... — прекъсна Габриела Верлен с топъл, почти майчински глас. — Просто трябва да използвате въображението си. Съветвам ви да се махнете оттам. Незабавно. Всеки момент ще дойдат за вас. Всъщност те не дават и пукната пара за вас. Ще искат писмата — каза тихо Габриела. — Както може би се досещате, няма да ги изтръгнат с нежност.

Сякаш чул Габриела, вторият мъж — висок и блед като първия — излезе от черния джип и отиде при другия. Пресякоха заедно улицата и се отправиха към сградата на Верлен.

— Права сте. Идват — каза Верлен. Извърна се от прозореца, грабна сака и напъха портфейла, ключовете и лаптопа си под дрехите. Взе папката с оригиналните писма на Иночента от торбата, сложи ги в книга с репродукции на Ротко, пъкна внимателно и тях в сака и като завършек бързо дръпна ципа. — Какво да направя?

— Почакайте. Много ясно ги виждам — каза Габриела. — Само следвайте указанията ми и всичко ще е наред.

— Може би трябва да се обадя в полицията?

— Засега не правете нищо. Все още са на входа. Ако излезете в момента, ще ви видят — каза Габриела с призрачно спокоен глас, странен контрапункт на прилива на кръв, който бучеше в ушите на Верлен. — Чуйте ме, господин Верлен. Изключително важно е да останете на мястото си, докато не ви кажа.

Верлен отключи прозореца и го отвори широко. Смразяващ въздух лъхна лицето му. Наведе се и успя да види мъжете долу. Говореха ниско, а след това пъкнаха нещо в ключалката, блъснаха вратата и с учудваща лекота нахлуха в сградата. Тежката врата се затръшна зад тях.

— Взехте ли писмата? — попита Габриела.

— Да — каза Верлен.

— Тогава тръгвайте. Сега. По аварийната стълба. Чакам ви.

Верлен затвори телефона, метна сака през рамо и изпълзя от прозореца в ледения вятър. Когато се хвана за ръждясалата стълба, металът замръзна по топлата кожа на дланта му. С все сила изтегли стълбата и тя издрънча на тротоара. През китката му премина болка, когато кожата се опъна, отваряйки отново раните от бодливата тел на оградата. Верлен не обърна внимание на болката и тръгна надолу по стъпалата, кецовете му се хлъзгаха по заледения метал. Беше близо до тротоара, когато чу отгоре трясък от счупено дърво. Мъжете бяха разбили вратата на апартамента му.

Верлен скочи на земята, като пазеше сака под мишница. Излезе на улицата, а белият микробус спря до бордюра. Вратата се отвори и една жена, която приличаше на елф с ярко червило и строга черна прическа на паж, го подкани да седне на задната седалка.

— Влизайте! — каза Габриела и му направи място. — По-бързо.

Верлен седна редом с Габриела, а шофьорът подкара колата, зави покрай ъгъла и с висока скорост се понесе към града.

— Какво става, по дяволите? — попита Верлен и погледна през рамо, почти очаквайки да зърне джипа след тях.

Габриела положи тънката си ръка в кожена ръкавица върху студената, трепереща ръка на Верлен.

— Дошла съм да ви помогна.

— Да ми помогнете за какво?

— Драги, нямате представа в каква беда вкарахте всички ни.

*Мансардата на Григори,
Горен Ист Сайд, Ню Йорк*

Пърсивал държеше завесите да бъдат спуснати, за да пази очите си от светлината. Върнал се бе вкъщи по изгрев и бледото утринно небе бе достатъчно, за да му причини главоболие. Когато в стаята притъмня, той се съблече — захвърли на пода смокинга, зацапаната бяла риза и панталоните, и се изтегна на една кожена кушетка. Безмълвно, анакимката разкопча корсета му — трудоемка процедура, която той понасяше търпеливо. После тя сипа малко масло по краката му и започна да го масажира от глезените до бедрата, впивайки пръсти в мускулите, докато не пламнаха. Създанието беше много приятно и много мълчаливо, характерна за анакимите комбинация, особено за

женските, които той намираше за забележително глупави. Пърсивал се взря в нея, докато тя движеше късите се дебели пръсти нагоре-надолу по краката му. Изгарящата го болка в главата съвпадаше с топлината в краката му. Умората, близка до делириум, го накара да затвори очи. Опитва се да заспи.

Точният произход на състоянието му още бе неизвестно и за най-опитните от семейните им лекари. Пърсивал бе опитвал и с най-добрите медицински екипи, довеждайки ги със самолет в Ню Йорк от Швейцария, Германия, Швеция и Япония, но всичко, което успяха да му кажат, беше известно на всеки друг: през едно от поколенията европейски нефилими беше минала вирулентна вирусна инфекция, която атакуваше нервната и белодробната система. Препоръчваха медикаменти и процедури за изцеляване на крилата му и за отпускане на мускулите, така че по-лесно да може да диша и да върви. Всекидневните масажи бяха от най-приятните елементи на лечението. Пърсивал викаше анакимката в стаята си да масажира краката му много пъти на ден и, заедно с доставките на скоч и успокоителни, беше развил зависимост от ежечасното ѝ присъствие.

При нормални обстоятелства не би позволил на някаква нещастна слугиня да влиза в личните му покои — не беше го правил векове преди болестта си, — но през последната година болката беше станала непоносима, мускулите така се сковаваха, че краката му бяха започнали да се изкривяват в някаква неестествена поза. Анакимката опъваше всеки крак, докато сухожилията се отпуснеха и масажираше мускулите с мазнина, като спираше веднага, щом той потръпнеше. Той гледаше как тъмните ѝ ръце натискат бледата му кожа. Тя облекчаваше положението му, заради което ѝ бе благодарен. Майка му го беше изоставила, отнасяше се с него като с инвалид, а Отърли бе навън и вършеше неговата работа. Само анакимката бе останала да му помага.

Докато се отпускате така, се унесе в лека дрямка. За кратък, мимолетен миг си припомни удоволствието от разходката предишната нощ. Когато жената умря, той бе затворил очите ѝ и се беше взрял в нея, прокарвайки пръсти по бузата ѝ. В смъртта кожата ѝ бе придобила алабастров оттенък. За своя радост видя ясно Габриела Леви-Франш — черната коса и меката като прах кожа. За миг отново я бе притежавал.

В деликатното пространство между събуждането и съня Габриела му се струваше някакъв сияен пратеник. Във фантазията му тя му каза да се върне при нея, че всичко е забравено, че ще продължат, откъдето са свършили. Каза му, че го обича, думи които никой — нито човек, нито нефилим — не му бе казвал преди. Беше необикновено мъчителен сън и Пърсивал навярно беше бълнувал — сепна се и се събуди, и откри анакимката да го гледа втренчено. Големите ѝ жълти очи просветваха от сълзи, сякаш беше разбрала нещо за него. Тя започна да го докосва по-нежно и промълви няколко утешителни думи. Съжаляваше го, осъзна той, и само предположението за подобна интимност разгневи Пърсивал — заповяда на животното веднага да излезе. Тя кимна смирено, завинти капачето на шишето с мазнина, събра изцапаните му дрехи и мигновено излезе, затваряйки го в пашкул от мрак и отчаяние. Той полежа така буден, усещайки жилото на моминското докосване по кожата си.

След малко анакимката се върна с чаша скоч върху лакиран поднос.

— Сестра ви е тук, господине — каза тя. — Ще ѝ кажа, че спите, ако желаете.

— Няма нужда да лъжеш заради него. Виждам, че е буден — каза Отърли, мина бързо, покрай анакимката и седна до Пърсивал. Махна леко с ръка, за да освободи прислугата. Взе масажното масло, отвори капачката и наля малко в дланта си. — Обърни се — каза му тя.

Пърсивал се подчини на заповедите на сестра си и се обърна по корем. Докато Отърли масажираше гърба му, той се зачуди какво щеше да стане с нея — и със семейството им, — след като болестта го бе поразила. Пърсивал беше голямата им надежда, величествените му, мъжествени златисти крила обещаваха, че един ден ще се издигне до властова позиция, измествайки дори алчните предци на баща си и благородната кръв на майка си. Сега беше безкрило, немошно разочарование за семейството. Виждал беше себе си като велик патриарх, баща на неизброимо количество нефилимски деца. Синовете му щяха да пораснат, да бъдат надарени с разноцветните крила от фамилията на Снежа, великолепно оперение, което щеше да е чест за фамилията Григори. Дъщерите му щяха да имат качествата на ангелите — щяха да бъдат с богата душевност, верни и обучени на небесните изкуства. Сега, в своя упадък, той нямаше нищо. Разбираше колко

глупаво е било да погуби стотици години в преследване на удоволствия.

Още по-трудно приемаше провала си заради факта, че и Отърли представляваше същото разочарование. Тя бе пренебрегнала задължението си да осигури наследник на фамилията Григори, също както Пърсивал не бе успял да се превърне в ангелското същество, което майка му толкова бе копняла да има в негово лице. Но и беше развила една неразбираема черта на своя характер. Отказваше изобщо да показва крилата си — обида към достойнството им, което не я интересуваше.

— Кажи ми, че си дошла с добра новина — обади се Пърсивал и потрепна, докато Отърли разтъркваше нежната оголена плът по остатъците от крилата. — Кажи, че си намерила картата, убила си Верлен и няма от какво повече да се притесняваме.

— Скъпи ми братко! — започна Отърли и се наведе по-близо, докато масажираше раменете му. — Ти наистина си объркал всичко. Първо, наел си ангелолог.

— Не съм правил подобно нещо. Той е само едно просто човешко същество — отвърна Пърсивал.

— И освен това си го оставил да вземе картата.

— Архитектурните планове — поправи я Пърсивал.

— После си изпълзъл посред нощ и си се докарал до това ужасно състояние. — Отърли погали загнилите остатъци от крилата му, усещане, което Пърсивал намирал за прекрасно, дори и да желал да отблъсне ръката на сестра си.

— Не знам за какво говориш.

— Мама каза, че си излязъл и ме помоли да те наблюдавам отблизо. Ами ако вземеш да припаднеш на улицата? Как ще обясниш състоянието си на лекарите в „Ленъкс Хил“?

— Предай на Снежа, че няма защо да се притеснява — каза Пърсивал.

— Но ние имаме причина да се притесняваме — каза Отърли и избърса ръцете си в хавлиена кърпа. — Верлен е още жив.

— Мислех, че изпрати гиборимите в апартамента му.

— Изпратих ги — потвърди Отърли. — Но се случи нещо доста неочаквано. Вчера бяхме просто обезпокоени, че Верлен ще избяга с информация, а днес вече знаем, че е много по-опасен.

Пърсивал седна и погледна сестра си.

— Как би могъл да е опасен? Нашият анаким представлява по-голяма опасност от човек като Верлен.

— Той работи с Габриела Леви-Франш Валко — каза Отърли, произнасяйки всяка дума със страст. — Очевидно е един от тях. Всичко, което сме направили да се защитим от ангелолозите, е отишло напразно. Ставай — каза тя и му подхвърли корсета. — Обличай се. Идваш с мен.

*Молитвеният параклис,
Църквата „Дева Мария на ангелите“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин потопи пръсти в купела със светена вода, прекръсти се и затича по широката централна пътека на църквата. Докато влезе в притихналото, спокойно пространство на Молитвения параклис, вече дишаше тежко. Никога досега не беше пропускала молитвите — беше немислима простъпка, която тя не би могла и да си представи да извърши. Не можеше да повярва в какво се е превърнала. Вчера например излъга сестра Филомена. А днес бе пропускала часа си за молитви. Сестра Филомена сигурно е останала озадачена от нейното отсъствие. Намести се на скамейката до сестрите Мерседес и Магдалена, партньорки за дневните молитви от седем до осем всяка сутрин, като се надяваше да не ги обезпокои с присъствието си. А когато затвори очи, за да се помоли, лицето ѝ пламна от срам.

Трябваше да се помоли, но вместо това Еванджелин отвори очи и огледа параклиса, и по-специално дарохранителницата, олтара и зърната на броеницата в пръстите на сестра Филомена. И все пак в момента, в който започна, прозорците с Небесните сфери я поразиха като нова добавка към параклиса — размера, плетеницата, живо вибриращите цветове на ангелите, струпани заедно на стъклото. Ако можеше да ги разгледа по-отблизо, щеше да види, че прозорците са осветени от миниатюрни халогенни лампи, прикрепени около тях, насочени към стъклописа като че застинали в молитва. Еванджелин се напегна да разпознае кои бяха ангелите. Арфи, флейти, тръби — инструментите им бяха разпилени като златни монети по сините и червени стъкла на прозорците. Печатът, който Верлен ѝ беше показал

върху архитектурните чертежи, бе поставен точно на това място. Замисли се за картичките на Габриела и за красивите рисунки на ангели. Как се бе случило Еванджелин толкова често да гледа точно тези прозорци и никога да не прозре истински тяхното значение?

Под единия от прозорците, издълбан в камъка, вървеше надпис:

Ако има ангел като негов посредник, един от хилядите, да напомня на човека кое е правилното за него, тогава оставете Го да бъде благосклонен към него, и кажете: „Освободете го да не ходи в бездната, намерих откуп за него.“

Йов, 33:23-24

Еванджелин прочиташе този текст всеки ден през многото години в манастира „Света Роза“ и всеки ден думите ѝ изглеждаха като неразрешима загадка. Изречението блуждаеше из мислите ѝ, хлъзгаво и неуловимо, движеше се из главата ѝ, непрекъснато ѝ се изплъзваше. Сега думите „посредник“, „бездна“ и „откуп“ започнаха да си идват на мястото. Сестра Селестин беше права: щом започнеше да гледа, щеше да открие как ангелологията живее и диша навсякъде.

Бе изумена, че сестрите са крили толкова неща от нея. И като си спомни гласа на Габриела по телефона, Еванджелин се зачуди дали да не си събере багажа и да не тръгне за Ню Йорк. Навярно баба ѝ щеше да ѝ помогне да проумее всичко по-ясно. Хватката, в която я държеше манастирът само преди ден, бе отслабнала след всичко, което научи.

Някой я докосна по рамото и прекъсна мислите ѝ. Сестра Филомена ѝ кимна да я последва. Еванджелин се подчини и излезе от Молитвения параклис със смесеното чувство на объркване и яд. Сестрите бяха крили толкова неща от нея. Как можеше Еванджелин да им вярва?

— Ела, сестро! — подкани я Филомена, когато бяха вече в преддверието. Какъвто и гняв да бе изпитала Филомена от непокорството на Еванджелин, той вече бе изчезнал. Сега се държеше с нея необяснимо нежно и резервирано, сякаш за една нощ Еванджелин значително се бе преобразила. И все пак по нещо в поведението на сестра Филомена личеше лукавство. Еванджелин не ѝ

вярваше напълно, макар и да не успяваше да си обясни защо. Двете се отправиха през централната зала на манастира, покрай фотографиите на отличилите се игуменки и сестри и картината на Света Роза от Витербо, и спряха пред познатите дървени двери. Беше естествено Филомена да я поведе към библиотеката, където можеха да говорят донякъде необезпокоявани. Филомена отключи и Еванджелин пристъпи в тъмното помещение.

— Седни, дете, седни! — каза Филомена. Еванджелин се настани на зеленото плюшено канапе срещу камината. Стаята беше студена заради постоянно повредения отдушник. Сестра Филомена отиде до една маса близо до кабинета ѝ и включи електрическия чайник. Когато водата завря, тя я наля в порцеланова кана. Постави двете чаши с димящ чай на поднос, стигна с клатушкане до канапетото и остави подноса на масата. Взе дървения стол срещу Еванджелин, отвори метална кутия с бисквити и предложи на Еванджелин асортимент от коледните сладки на мисията — маслени бисквити, замесени, изпечени, глазирани, пакетирани и продавани от сестрите за годишното им коледно набиране на средства.

Ароматът на чая — черен, с лек дъх на сушени кайсии — преобърна стомаха на Еванджелин.

— Не се чувствам много добре — каза тя, за да се извини.

— Снощи не дойде на вечеря, както, разбира се, и на молитвата тази сутрин — каза Филомена и си избра бисквитка с коледното дръвче със зелена глазура. Вдигна каната и наля чай. — Но не съм особено изненадана. Това със Селестин беше голямо изпитание, нали? — Филомена изпъна гръб; ръката ѝ, хванала здраво чашата за чай над чинийката, не трепна и Еванджелин се зачуди дали Филомена ще отиде направо на въпроса.

— Да — каза Еванджелин, почти готова всеки момент да види завръщането на енергичната и строга Филомена.

Монахинята цъкна с език и каза:

— Знаех, че някой ден неизбежно ще научиш истината за своя произход. Не бях сигурна как, забележи, но имах силното усещане, че е невъзможно миналото да се зарови напълно, дори и в затворена общност като нашата. Според скромното ми мнение — продължи Филомена, довършвайки бисквитата си и взимайки нова — беше направо бreme за Селестин да запази мълчание. Breme беше и за

всички нас да останем толкова пасивни пред заплахата, която ни заобикаля.

— Вие сте знаели за участието на Селестин в това... — заекна Еванджелин в опита си да формулира правилно ангелологията; хрумна ѝ нежеланата мисъл, че всъщност тя е единствената Францисканска сестра на Непрестанното преклонение, оставена в неведение. И довърши: — В тази дисциплина?

— Ами да — каза Филомена. — Всички по-възрастни сестри го знаят. Сестрите от моето поколение бяха посветени в ангелското учение — „Битие“ 28:12-17; „Книгата на Езекил“ 1:1-14; Лука 1:26-38. Бога ми, но то не бяха ангели сутрин, обед и вечер!

Филомена се намести на стола си и дървото изскърца, а после продължи:

— Единият ден бях потънала в основната учебна програма, препоръчана от европейските ангелолози — нашите дългогодишни ментори, — а на другия ден манастирът ни бе почти разрушен. Всичките ни научни познания, всичките ни усилия да отървем света от нефилимската напаст, сякаш бяха отишли на вятъра. Останахме си изведнъж прости монахини с живот, посветен единствено на молитвите. Повярвай ми, борила съм се с всички сили да се върнем в битката, да се обявим за воини. Онези сред нас, които смятат, че е твърде опасно, са глупци и страхливци.

— Опасно ли? — попита Еванджелин.

— Пожарът от четирийсет и четвърта не беше случайност — каза Филомена и присви очи. — Беше директна атака. Може да се каже, че проявихме небрежност, че бяхме подценили кръвожадната природа на нефилимите тук, в Америка. В крайна сметка, те знаеха за много — ако не за всички — убежища на ангелолозите в Европа. Направихме грешка, като си мислехме, че Америка все още е същото безопасно място, каквато беше навремето. Със съжаление мога да кажа, че присъствието на сестра Селестин изложи манастира „Света Роза“ на огромна опасност. След като Селестин дойде, започнаха и атаките. И забележи, не само към нашия манастир. Същата година бяха предприети почти сто атаки срещу американски манастири — съгласувано усилие на нефилимите, за да открият кои от нас притежават това, което те търсят.

— Но защо?

— Търсеха Селестин, естествено — каза Филомена. — Тя беше добре позната на врага, макар и не по име. Когато тя пристигна, самата аз видях колко болнава, колко съсипана и наранена е тя. Очевидно едвам се беше отървала. И което е много важно, носеше пакет за майка Иночента, нещо, което трябваше да бъде скрито тук, при нас. Селестин имаше това, което те търсеха. Те знаеха, че е намерила убежище в Съединените щати, само дето не знаеха къде.

— А майка Иночента беше ли наясно с всичко това? — попита Еванджелин.

— Разбира се — каза Филомена и вдигна учудено вежди, но дали заради майка Иночента или заради въпроса, Еванджелин не беше сигурна. — Майка Иночента беше първостепенен учен на своето време в Америка. Била е ученичка на майка Антония, която пък била студентка на майка Клара, нашата любима игуменка, която на свой ред била напътствана от самата майка Франческа, която — от полза за цялата ни велика нация — идва в Милтън; щата Ню Йорк, директно от Европейското ангелоложко дружество, за да изгради американския клон. Манастирът „Света Роза“ беше пулсиращото сърце на американския ангелоложки проект, грандиозно мероприятие, далеч по-амбициозно от всичко, което Селестин Клошет е правила в Европа, преди да се присъедини към Втората експедиция. — Филомена, която говореше много бързо, спря да си поеме дъх. — Затова — каза вече бавно — майка Иночента никога, наистина никога не би се отказала толкова лесно от борбата, ако не беше попаднала в ръцете на исполините, които я убиха.

Еванджелин каза:

— Мислех, че е загинала при пожара.

— Това съобщихме на външния свят, но не е истина. — Кожата на Филомена се зачерви, а след това силно пребледня, сякаш разговорите за пожара бяха довели тялото ѝ в контакт с въображаемата топлина.

— Когато пожарът избухна, случи се така, че бях на балкона на „Дева Мария на ангелите“. Чистех тръбите на органа, изработен от Жозеф Касован — ужасно трудна задача. С 1 422 тръби, дванайсет стопа и трийсет реда, бърсането на прах на органа беше изтощително, но майка Иночента ми поставяше задачата да лъскам до блясък метала два пъти годишно! Представяш ли си? Според мен майка Иночента ме

наказваше за нещо, макар и представа да нямах какво може да бях направила, за да я разсърдя.

Еванджелин съзнаваше много добре, че Филомена може да се докара до състояние на пълна безутешност за събитията около пожара. Вместо да я прекъсне, както ѝ се искаше, тя сплете ръце в скута си и се насили да я изслуша като наказание за пропуснатите молитви сутринта.

— Сигурна съм, че не сте правили нищо, което да не се харесва — каза тя на по-старата монахиня.

— Долових шум от някаква особена суматоха — продължи Филомена, както щеше да направи и без Еванджелин да я насърчава — и отидох до големия прозорец с розетката в края на подиума за хористите. Ако си чистила органа или си пяла в нашия хор, сигурно знаеш, че от този прозорец се вижда вътрешният двор. Същата сутрин дворот беше пълен със стотици сестри. Малко след това забелязах дима и пламъците, които бяха обхванали четвъртия етаж, въпреки че в капана на църковния балкон, с ясен изглед само към горните пространства, нямах представа какво се случва на другите етажи на манастира. По-късно научих обаче, че щетите са сериозни. Загубихме всичко.

— Колко страшно! — каза Еванджелин, потискайки желанието да попита как би могло това да се смята за атака на нефилимите.

— Истински ужас — съгласи се Филомена. — Но не съм ти казала всичко. Майка Перпетуа настоя да си мълча по въпроса, но вече няма да мълча. Сестра Иночента, казвам ти, беше убита. *Убита*.

— Какво имате предвид? — попита Еванджелин, опитвайки да разбере доколко сериозно е обвинението от страна на Филомена. Само преди часове тя бе научила, че майка ѝ е била убита от тези създания, а сега изведнъж, „Света Роза“ се оказа най-опасното място, в което е можел да я настани баща ѝ.

— От балкона за хористите чух как се затръшна някаква дървена врата. Само след секунди долу се появи майка Иночента. Гледах я как бърза през централната пътека на църквата, а след нея вървяха няколко сестри — две новоприети и две постоянни. Изглежда се бяха запътили към Молитвения параклис, навярно да се молят. Така правеше Иночента: молитвата беше не само знак на набожност или ритуал, а и решението за всичко несъвършено в света. Тя вярваше толкова силно в

силата на молитвата, че направо очаквах да повярва, че ще спре пожара с молитва.

Филомена въздъхна, взе очилата си и ги избърса с чиста бяла кърпичка. Намести очилата над носа си и строго погледна Еванджелин, сякаш да прецени дали е достойна за този разказ; след това продължи:

— Изведнъж на страничните пътеки се появиха две огромни фигури. Бяха изключително високи и кокалести, с бели ръце и лица, сякаш озарени от огън. Косите и кожата им изглеждаха така, дори отдалече — сякаш излъчват меко бяло сияние. Имаха огромни сини очи, високи скули и пълни розови устни. Косите падаха на къдрици около лицата им. Но пък раменете им бяха широки и бяха облечени с панталони и шлифери — мъжки дрехи, не бяха по-различни от дрехите на някой banker или адвокат. И макар че заради светското си облекло те прогониха от мен всяка мисъл, че може да са братя на Светия кръст, които по онова време ходеха с широки кафяви роби и с бръснати глави, аз не можех да проумея кои или какви са тези създания. Сега вече знам, че създанията се наричат гиборими, войните на нефилимите. Те са брутални, кръвожадни, безчувствени същества, чието потекло — откъм ангелската страна — започва още от великия войн Михаил. Прекалено благородническа линия за подобни ужасяващи същества и точно това обяснява неземната им красота. Като се обръщам назад с пълното съзнание кои бяха те, разбирам, че красотата им е ужасяващо възплъщение на злото, студена и сатанинска красота, която много лесно може да те накара да вършиш злини. Физически те бяха съвършени, но това беше съвършенство, отхвърлено от Господа — празна, бездушна красота. Представям си, че Ева е намерила подобна красота у змията. Присъствието им в църквата стана причина да изпадна в твърде неестественото състояние. Да си призная, завариха ме напълно неподготвена.

И Филомена отново извади бялата кърпичка от джоба си, разгъна я и я притисна до челото, за да избърше потта си.

— От балкона за хористите съвсем ясно виждах всичко. Създанията излязоха от сенките на бляскавата светлина на църковния неф. Витражите искряха от слънцето, както бе обичайно по обедно време, и по белия мраморен под заиграха цветни петна, които се появиха и по бледата им кожа, докато те настъпваха. Когато ги видя,

майка Иночента пое дълбоко дъх. Присегна се към облегалката на една скамейка да се подпре и ги попита какво искат. Нещо в тона на гласа ѝ ме убеди, че ги позна. Навярно ги беше очаквала.

— Не е възможно да ги е очаквала — каза Еванджелин, смутена от описанието на Филомена на тази ужасяваща трагедия, сякаш беше някакво пророчество.

— Не мога да знам — каза Филомена, отново избърса чело и смачка зацапания памучен квадрат в ръка. — И още преди да разбере какво се случи, съществата се нахвърлиха върху скъпите ми сестри. Злите създания обърнаха очи към тях и ми се стори, че направиха някаква магия. Петте жени ги зяпнаха като хипнотизирани. Едното създание постави ръцете си върху майка Иночента и като че вкара ток в тялото ѝ. Тя се загърчи и в същия миг се строполи на пода, сякаш бяха изтръгнали самата ѝ душа. Чудовището изглеждаше доволно от акта на убийството, като всеки звяр. Убийството като че ги правеше по-силни, вдъхваше им живот, докато престана да си личи, че тялото е на майка Иночента.

— Но как е възможно това? — попита Еванджелин и се учуди дали собствената ѝ майка не беше сполетяна от същата злочеста съдба.

— Не знам. Закрих очи от ужас — отвърна Филомена. — Когато най-накрая надзърнах отново през парапета, видях мъртви на пода на църквата и петте монахини. Докато изтичам от балкона до долу, отне ми около петнайсет секунди, създанията бяха избягали и бяха оставили телата на нашите сестри напълно опустошени. Бяха овъглени до кокал, сякаш от тях бяха източени не само жизнените им сокове, но и самата влага на кожата им. Телата им се бяха сгърчили, косите обгорени, кожата — опърлена. Това, дете мое, представляваше нефилимската атака срещу манастира „Света Роза“. А нашият отговор беше да се отречем от работата си против тях. Никога няма да проумея това. Майка Иночента — упокой Господи, душата ѝ, никога нямаше да остави неотмъстено убийството на нашите хора.

— И защо сме спрели? — попита Еванджелин.

— Искяхме да ни повярват, че сме обикновен манастир с монахини — каза Филомена. — Помислеха ли, че сме слаби и не представляваме никаква заплаха за тяхната власт, те щяха да престанат да търсят предмета, който притежавахме.

— Но ние не го притежаваме. Абигейл Рокфелер така и не разкрива местонахождението му преди смъртта си.

— Наистина ли вярваш в това, скъпа моя Еванджелин? След всичко, което беше скрито от теб? След всичко, което беше скрито от мен? Селестин Клошет насочи майка Перпетуа към пацифисткото движение. Селестин няма интерес лирата на Орфей да се появи на бял свят. Но бих заложила живота си, душата си, че тя знае местонахождението ѝ. Ако ми помогнеш да намерим лирата, заедно можем да отървем света от тези чудовищни зверове веднъж завинаги.

През прозорците на библиотеката струеше слънчева светлина, падаше по краката на Еванджелин и се събираше пред камината. Еванджелин затвори очи, разсъждавайки върху историята на фона на всичко, което бе разбрала през изминалия ден.

— Току-що научих, че тези чудовищни зверове са убили майка ми — промълви Еванджелин. Тя извади писмата на Габриела от престилката си, но още преди да успее да ги подаде на Филомена, монахинята ги грабна от нея.

Филомена се нахвърли на картичките, като ги зачете в захлас. Накрая, когато стигна до последната картичка, заяви:

— Това писмо не е довършено. Къде е останалата част?

Еванджелин извади тазгодишната коледна картичка, която бе извадила сутринта от пощенската торба. Обърна я и започна да чете думите на баба си:

Разказах ти много за ужасите на миналото и малко за опасностите, пред които си изправена сега, но ти казах недостатъчно за бъдещата ни роля в нашата работа. Не мога да кажа кога ще ти бъде полезна тази информация — възможно е да преживееш дните си в мир и покой, предано изпълняваща работата си в „Света Роза“. Но е възможно да бъдеш необходима за една по-голяма цел. Има причина, заради която баща ти избра манастира „Света Роза“ за твой дом, и причина защо беше обучена в ангелоложката традиция, която поддържа дейността ни повече от хилядолетие.

Майка Франческа, игуменката основателка на манастира, в който живя и израсна през тези тринайсет години, изгради манастира „Света Роза“ със силна вяра и трудолюбие, замисляйки всяка стая и стълба така, че да отговаря на нуждите на нашите ангелолози в Америка. Молитвеният параклис беше триумф на въображението на Франческа, искрящ дар за ангелите, които изучаваме. Всяко златно късче е било вградено, за да отдава почит; всяко стъкло пано е било окачено за възхвала. Това, което може и да не знаеш, е че в средата на параклиса има малък, но безценен предмет с голяма духовна и историческа стойност.

— Това е всичко — каза Еванджелин. — С това свършва фрагментът.

— Знаех си! Лирата е тук, при нас. Ела, дете, трябва да споделим тази прекрасна новина със сестра Перпетуа.

— Но лирата е била скрита от Абигейл Рокфелер през 1944 година — каза Еванджелин, объркана от посоката на мисли на Филомена. — Това писмо не ни казва нищо.

— Никой не знае със сигурност какво е направила Абигейл Рокфелер с лирата — каза Филомена, изправи се и тръгна към вратата. — Бързо, трябва веднага да говорим с майка Перпетуа. Нещо се намира в сърцето на Молитвения параклис. Нещо, което ще ни е от полза.

— Чакайте! — спря я Еванджелин и гласът ѝ пресипна от напрежение заради онова, което искаше да сподели. — Трябва да ви кажа и друго, сестро.

— Кажи, дете! — спря се до вратата Филомена.

— Въпреки предупреждението ви позволих на външен човек да влезе в библиотеката вчера следобед. Мъжът, който питаше за майка Иночента, вчера дойде в манастира. Вместо да го отпратя, както наредихте, аз му позволих да прочете писмото от Абигейл Рокфелер, което бях намерила.

— Писмо от Абигейл Рокфелер? Аз търся подобно писмо от петдесет години. При теб ли е?

Еванджелин показва писмото на сестра Филомена, която го грабна от ръцете ѝ и бързо го прочете. Докато четеше, явно стана, че е разочарована. Тя тикна писмото в ръката на Еванджелин и каза:

— В това писмо няма капчица полезна информация.

— Мъжът, който дойде в архивите, като че ли не мислеше така — възпротиви се Еванджелин и се зачуди дали Филомена бе усетила какво изпитва към Верлен.

— И как реагира този господин? — заинтересува се Филомена.

— С голям интерес и вълнение — каза Еванджелин. — Според него писмото сочи към една по-голяма загадка, която неговият работодател му е платил да разкрие.

Очите на Филомена се разшириха.

— А ти разгада ли какъв е мотивът за неговия интерес?

— Допускам, че мотивите му са невинни, но трябва да ви кажа и нещо, което току-що научих — работодателят му е от онези, които ни мислят злото. — Еванджелин прехапа устни, несигурна дали да сподели името му. — Верлен работи за Пърсивал Григори.

Филомена стана и неволно събори чашата с чай на пода; чинийката се счупи в ръба на масата. — Какво говориш! — каза ужасена тя. — Защо не ни предупреди?

— Моля да ми простите — оправда се Еванджелин. — Не знаех.

— Осъзнаваш ли в каква опасност се намираме? — попита Филомена. — Трябва незабавно да съобщим на сестра Перпетуа.

— Чакайте! — каза Еванджелин и усети как бузите ѝ пламват от смущение. — Трябва да ви попитам още нещо.

— Добре, дете, говори — каза Филомена, побутвайки Еванджелин към вратата.

— В досието си намерих нещо странно.

Филомена спря, сякаш въпросът я извади от равновесие.

— В личната си папка?

— Да — отвърна Еванджелин. — Тази сутрин използвах възможността да я разгледам. Намерих медицински документи. Помните ли кога пристигнах в „Света Роза“? Спомняте ли си какво представлявах тогава? Бях ли болна? Много е странно, но аз не си спомням как съм се чувствала по онова време.

— Скъпо дете — започна Филомена, избягвайки въпроса. — Сега нямаме време за подобни разговори.

— Но моля ви! — настоя Еванджелин. — Аз трябва да знам.

Филомена въздъхна дълбоко и каза:

— Баща ти те доведе при нас съвсем неочаквано. Препоръките му бяха, разбира се, от най-високо място, а молбата му — според традицията на менторството и закрилата, върху които е основан орденът. Ние винаги сме приютявали нашите.

— Но защо ме е оставил? — попита Еванджелин. — Защо тук?

— Знаеше, че при нас ще бъдеш в безопасност — каза Филомена, извади ключовете от джоба си и като изведе Еванджелин навън, заключи вратата. — От пожара насам нефилимите не подозират за ангелоложката дейност в „Света Роза“. Баща ти вярваше, че ще можем да те защитим. След това, което току-що ми каза, не съм напълно сигурна, че е истина, но той го вярваше.

— Заплашва ни сериозна опасност, нали? — попита Еванджелин.

— Незабавно трябва да предупредим Майка Перпетуа. Сега вече ми става ясно, че направихме ужасна грешка. Врагът е станал по-силен. Едно е да искаш мир, съвсем друго е да се преструваш, че войната въобще не съществува.

С това Филомена взе писмата и картичките и излезе от библиотеката, като остави Еванджелин сама с празната кутия от сладки. Очевидно Филомена бе обзета от някаква патологична, болезнена натрапчивост да бъде отмъстено за събитията от 1944 година. Реакцията ѝ беше наистина фанатична, сякаш от дълги години очакваше подобна информация. Еванджелин осъзна, че не биваше да показва на Филомена поверителното писмо от баба си, нито да обсъжда подобна опасна информация с жена, която винаги бе приемала като леко лабилна. Отчаяна, Еванджелин опита да измисли какво следва да направи. Изведнъж си спомни за това, което Селестин ѝ бе наредила във връзка с писмата: *„Ела при мен, когато ги прочетеш.“* Еванджелин се изправи, бързо излезе от библиотеката и се запъти към килията на Селестин.

*Площад „Таймс“,
Ню Йорк*

Шофьорът си проби път през натоварения трафик и спря на ъгъла на 42-ра и „Бродуей“. Движението почти беше замряло пред

главната квартира на нийоркската полиция, където вървяха приготовленията за бала по случай новогодишното празненство за новото хилядолетие. През навалицата от чиновници, които отиваха на работа, Верлен видя как полицаите слагат бариери на по-тесните места и поставят контролни постове. Осъзнаваше, че ако градът се напълни с туристи през коледните празници, Бъдни вечер със сигурност щеше да бъде истински кошмар.

Габриела каза на Верлен да слезе. Когато се смесиха с тълпите по улиците, те попаднаха в хаос от светлини, пулсиращи билбордове и безспирно движещи се пешеходци. Верлен метна сака през рамо, обзет от страх да не загуби по някакъв начин безценното му съдържание. След онова, което се бе случило в апартамента му, не можеше да се отърси от чувството, че ги наблюдават, че може да се съмнява във всяко лице наоколо, че на всеки завой ги чакат горилите на Пърсивал Григори. Погледна през рамо и видя безкрайно море от хора.

Габриела бързо крачеше напред, промушвайки се през тълпата със скорост, която Верлен се мъчеше да следва. Когато около тях хората се разрежиха, той забеляза, че Габриела има доста прилична фигура. Беше дребничка, едва метър и петдесет и два-три, извънредно слаба и с изострени черти. Носеше право черно палто, което по кройка приличаше на дреха от епохата на Едуард — тясно, ушито по поръчка, — както и стилин черен копринен жакет, закопчан с редичка от малки обсидианови копчета. Жакетът беше силно впит по тялото, все едно бе предназначен да се носи над корсет. Лицето на Габриела беше бяло, сякаш покрито с пудра, с фини бръчици — кожата на стара жена. И въпреки това, макар да беше доста над седемдесетте, у нея имаше нещо неестествено младежко. Стойката ѝ бе на много по-млада жена. Лъскавата ѝ черна коса беше като изваяна, с перфектна прическа, гръбнакът — изправен, походката — равномерна. Ходеше бързо, сякаш предизвикваше Верлен да я следва.

— Сигурно се чудите защо съм ви довела тук в цялата тази лудница — каза Габриела и посочи навалицата. Гласът ѝ прозвуча със същата спокойна невъзмутимост, каквато имаше по телефона, тон, който той намираше както за нереален, така и за дълбоко успокояващ. — Площад „Таймс“ по Коледа не е най-приятното място за разходка.

— Обикновено избягвам района — каза Верлен и огледа наситените с неонова светлина витрини на магазините и непрестанно

пулсиращите ленти с новини — електрическа светкавица, която излъчваше информацията по-бързо, отколкото той можеше да чете. — Не съм идвал тук повече от година.

— Ако си в опасност, най-добре се прикриваш в тълпа — отбеляза Габриела. — Не привличаш вниманието, а и не е нужно да си прекалено предпазлив.

След няколко преки Габриела намали ход и поведе Верлен през парка „Брайънт“, отрупан с коледна украса. С наскоро падналият сняг сцената порази Верлен като съвършената нюйоркска Коледа, същинска картина на Норман Рокуел, което го подразни. Когато приближиха до масивната каменна сграда на Нюйоркската обществена библиотека, Габриела отново спря, погледна през рамо и пресече улицата.

— Елате! — прошепна тя и се отправи към черен автомобил, паркиран неправилно пред една от каменните статуи на лъв на входа на библиотеката. Нюйоркският регистрационен номер гласеше „АНГЕЛ 2“ Като ги видя да приближават, шофьорът на колата запали двигателя.

— Това е нашата кола — каза Габриела.

Завиха надясно, когато стигнаха 39-та улица и потеглиха по Шесто Авеню. Спряха на светофар и Верлен погледна през рамо, почти готов да зърне черния джип зад тях. Не ги преследваха. Всъщност го изнервяше фактът, че се чувства почти спокоен с Габриела. Познаваше я едва от четирийсет и пет минути. Тя седеше до него и надничаше през прозореца, сякаш гонитбата през Манхатън беше нещо абсолютно нормално в живота ѝ.

На „Кълъмбъс Съркъл“ шофьорът спря и Габриела и Верлен слязоха в мразовитите пориви на вятъра откъм Сентръл Парк. Тя забърза напред, изучавайки трафика, вперила поглед отвъд кръговото движение, почти изгубила непроницаемостта си спокойствие.

— Къде са? — измърмори тя и тръгна покрай парка, покрай отрупана с всекидневници вестникарска будка и към сенките в западната част на Сентръл Парк. Продължи със същата крачка още няколко преки, свърна в странична улица и спря, като се огледа. — Закъсняват — промълви тя.

И точно тогава откъм ъгъла се зададе старо порше, спря с остро изсвистяване на гумите. Бялата му като яйчена черупка броня

блестеше на утринната светлина. Регистрационният номер развесели Верлен: „АНГЕЛ 1“.

Млада жена стремглаво слезе от шофьорското място на поршето.

— Извинявайте, д-р Габриела — каза тя и постави връзка с ключове в ръката на Габриела, а след това бързо си тръгна.

— Влизайте — подкани го Габриела и зае шофьорското място.

Верлен я послуша, сви се в малката кола и затръшна вратата. Таблото отпред беше от лъскаво кленово дърво, кормилото — облечено с кожа. Той се настани на тясната седалка и премести сака си така, че да се присегне за колана, но установи, че колан няма.

— Хубава кола — отбеляза Верлен.

Габриела го сръза с поглед и запали двигателя.

— 356, от първите модели. Г-жа Рокфелер купи няколко за дружеството. Изумително е, но след толкова много години още преживяваме от трохите й.

— Доста луксозни трохи — каза Верлен и погали с ръка карамелово кафявата кожена седалка. — Не съм допускал, че Абигейл си пада по спортни коли.

— За нея има много неща, които не могат да се допуснат — каза Габриела и се вля в трафика, мина в лентата за обратен завой и се отправи на север покрай Сентръл Парк.

Паркира колата на тиха улица с дървета от двете страни в средата на 80-та улица. Притиснатата между две подобни сгради от червеникав пясъчник къща, към която тя го поведе, бе сякаш със сила пхната отвесно там. Габриела отключи входната врата и махна на Верлен да влезе — движенията й толкова уверени, че Верлен нямаше и минутка да се ориентира, преди Габриела да затръшне вратата и да завърти ключа. Само след миг установи, че се бяха спасили от студа.

Габриела се облегна на вратата, затвори очи и пое дълбоко въздух. В сипкавия мрак на фойето той забеляза колко е изтощена. Ръцете й трепереха, докато отмахна от очите си кичур коса, а след това положи ръка на сърцето си.

— Наистина — промълви тя, — вече съм прекалено стара за това.

— Простете, че ви питам — обади се Верлен, защото любопитството му надделя. — Колко стара?

— Достатъчно стара, за да предизвикам подозрение — каза тя и запали лампа.

— Подозрение?

— За това дали принадлежа към човешкия род — каза Габриела и присви очи, зашеметяващи зелени очи, подчертани плътно със сиви сенки. — Някои хора в организацията смятат, че съм една от тях. Наистина трябва да се оттегля. Цял живот се занимавам с подобни подозрения.

Верлен я изгледа от горе до долу, от черните ботуши до червените устни. Прииска му се да я помоли за обяснение, да му обясни какво бе станало предната вечер, да му каже защо е била изпратена до апартамента му да го наблюдава.

— Елате, нямаме време за моите оплаквания — каза Габриела, обърна се на пети и тръгна нагоре по тясно дървено стълбище. — Да се качим горе.

Верлен последва Габриела по скърцащото стълбище. Най-горе тя отвори врата, въведе госта си в затъмнена стая и запали лампите. Когато очите на Верлен се настроиха към светлината, той видя, че стаята е дълга и тясна, пълна с прекалено меки кресла, лавици с книги от пода до тавана, скъпи лампи „Тифани“, накацали по ъгловите масички като някакви нелепи птици. На една от стените имаше окачени серия маслени картини в тежки, позлатени рамки — беше прекалено тъмно, за да се различат сюжетите им. По средата на стаята таванът правеше чупка, мазилката беше оцветена в жълто от протекла вода.

Габриела направи знак на Верлен да седне. Той отиде до няколко стола с прави облегалки в неоготически стил, край прозореца, пусна леко сака до себе си и се отпусна върху твърдата като камък седалка. Краката на стола изскърцаха под тежестта му.

— Трябва да ви е ясно, господин Верлен — каза Габриела и зае мястото си на подобен стол до него, — имате късмет, че сте жив.

— Кои бяха те? — попита Верлен. — Какво искаха?

— Също толкова непредвиден е фактът — продължи Габриела, без да обръща внимание на въпросите и нарастващото вълнение на Верлен, — че избягахте от тях напълно невредим. — И като погледна пострадалата му ръка — раната бе започнала да зараства, — тя додаде:

— Или почти невредим. Имате късмет. Избягахте с нещо, което те искат.

— Сигурно с часове сте чакали там. Как иначе щяхте да знаете, че ме наблюдават? И откъде разбрахте, че ще нахълтат при мен?

— Не съм ясновидка — каза Габриела. — Ако човек чака достатъчно дълго, накрая дяволите идват.

— Еванджелин ли ви се обади? — попита Верлен, но Габриела не каза нищо. Очевидно нямаше да издаде нито една своя тайна на такъв като него. — Предполагам знаете какво бяха решили да направят с мен, ако ме намерят? — попита Верлен.

— Щяха да вземат писмата, разбира се — отговори Габриела спокойно. — А вземеха ли ги от вас, щяха да ви убият.

За миг Верлен премисли думите ѝ. Не му беше ясно как може писмата да са толкова важни. Накрая каза:

— Имате ли някаква теория защо биха направили това?

— Имам теория за всичко, господин Верлен. — Габриела се усмихна за пръв път, откакто се видяха. — Първо, според тях, а и според мен, писмата, които притежавате, съдържат ценна информация. Второ, те се нуждаят отчаяно от тази информация.

— Достатъчно, за да убият?

— Несъмнено — отговори Габриела. — Убивали са неведнъж за много по-маловажна информация.

— Не разбирам — започна Верлен и придърпа сака на скута си: предпазен ход, който — забеляза го по пламъчето във втречените ѝ очи — не убягна от погледа на Габриела. — Те не са чели писмата на Иночента.

Тази информация накара Габриела да замълчи, преди да го попита:

— Сигурен ли сте?

— Аз не ги предадох на Григори — каза Верлен. — Когато ги намерих, не бях сигурен какво представляват; исках да се уверя в автентичността им, преди да му съобщя. В моята работа е от значение предварително да проверявам всичко.

Габриела отвори чекмеджето на малко писалище, извади цигара от една табакера, сложи я в лакирано цигаре и я запали с малка златна запалка. Ароматът от скъпия тютюн изпълни стаята. Когато подаде

табакерата на Верлен да му предложи цигара, той взе една. Помисли си дали да не поиска и едно силно питие като добавка.

— Наистина — каза накрая той. — Умът ми не го побира — как се забърках в това? Нямам представа защо тези мъже, или каквито и да са, бяха при мен. Признавам, че събирах странна информация за Григори, докато работех за него, но е всеизвестно, че той е ексцентричен. Честно казано, започвам да се чудя дали случайно не полудявам. Можете ли да ми кажете защо съм тук?

Габриела го прецени с поглед, сякаш замисляше подходящ отговор. Накрая каза:

— Доведох ви тук, господин Верлен, защото имаме нужда от вас.

— Имате? — учуди се Верлен.

— Молим ви да ни помогнете да си върнем нещо много ценно.

— Находката от Родопите?

При думите на Верлен лицето на Габриела се изпъна. Верлен изпита мимолетно пламъче на триумф — поне веднъж да я изненада.

— Знаете за пътуването ни в Родопите? — попита тя, като се овладя.

— Споменато е в едно писмо от Абигейл Рокфелер, което Еванджелин ми показва вчера. Разбрах, че са обсъждали възстановяването на някаква антика, навярно гръцка керамика или предмет от тракийското изкуство. Макар сега да виждам, че находката е била по-ценна от няколко глинени гърнета.

— Далече по-ценна — каза Габриела, довърши цигарата си и я изгаси в пепелника. — Но стойността ѝ се оценява по-различно, отколкото си мислите. Това не е стойност, която може да се измери с пари, макар през последните две хиляди години да е използвано голямо количество злато, за да се сдобият с тази находка. Ще го нарека така: това е антична стойност.

— Исторически артефакт? — попита Верлен.

— И така може да се нарече — каза Габриела и скръсти ръце на гърдите си. — Нещо много старо, но не е музейен предмет. Днес е толкова ценно, колкото е бил ценно и в миналото. Може да засегне живота на милиони хора и, което е още по-важно, може да промени хода на бъдещето.

— Звучи като гатанка — каза Верлен и изгаси цигарата си.

— Няма да си играя игри с вас. Нямаме време. Ситуацията е много по-сложна, отколкото предполагате. Това, което ви се случи тази сутрин, е започнало преди векове. Не знам как сте се замесили в тази работа, но писмата, които притежавате, твърдо ви поставят в центъра.

— Не разбирам.

— Ще трябва да ми се доверите — каза Габриела. — Ще ви разкажа всичко, но ще бъде сделка. Срещу това сведение вие ще се откажете от свободата си. След тази вечер или ще станете един от нас, или ще се скриете някъде. Във всеки случай ще прекарате останалата част от живота си, като се озъртате. След като вече знаете историята на нашата мисия и как в нея се е включила госпожа Рокфелер — което всъщност е един много малък компонент от голяма и сложна приказка, — ще станете част от една ужасна драма, от която няма начин напълно да се излезе. Може да ви се стори прекалено, но щом веднъж сте научили истината, животът ви ще се промени невъзвратно. Няма връщане назад.

Верлен погледна ръцете си и се замисли над думите на Габриела. Все едно го бяха помолили да се хвърли от някоя скала — фактически му бяха заповядали да скочи, — но вече не можеше да се спре, налагаше се да продължи доброволно. Накрая каза:

— Според вас писмата разкриват какво е намерено по време на експедицията.

— Не какво е намерено, а какво е било скрито — каза Габриела. — Те заминаха за Родопите, за да донесат оттам една лира. По-точно, древна китара. Навремето, за кратко, я притежавахме ние. Сега тя отново е скрита. Нашите врагове — една изключително богата и влиятелна група — искат да я намерят не по-малко от нас.

— Тези, които бяха при мен?

— Мъжете пред вашия апартамент са били наети именно от тази група, да.

— Част ли е Пърсивал Григори от тази група?

— Да — каза Габриела. — В много голяма степен.

— Значи като работя за него — каза Верлен, — работя против вас.

— Както споменах и преди, за тях вие не означавате нищо. А за Пърсивал Григори е опасно и крайно рисковано да е на светло, сред хората, затова винаги се обръща към наемници — това са негови думи,

не мои, — за да му вършат разследването. Използва ги да изрови информация и след това ги убива. Една крайно ефикасна предпазна мярка. — Габриела запали нова цигара, димът се заиздига във въздуха като мъгла.

— Работила ли е Абигейл Рокфелер за тях?

— Не — каза Габриела. — Точно обратното. Г-жа Рокфелер работеше с майка Иночента, за да намери подходящото скривалище за куфара с лирата. Поради причини, които не разбирам, след войната Абигейл Рокфелер прекъсна всякакви връзки с нас. В нашата организация това причини сериозна травма. Нямахме представа къде е оставила съдържанието на куфара. Някои смятат, че е скрито в Ню Йорк. Според други го е изпратила обратно в Европа. Трети пък вярват, че го е унищожила. Опитваме се отчаяно да установим къде го е скрила, ако изобщо го е скрила.

— Аз прочетох писмата на Иночента — каза усъмнен Верлен. — Не мисля, че ще ви разкрият онова, което се надявате да намерите. Повече смисъл има да се отиде при Григори.

Уморена, Габриела пое дълбоко дъх.

— Има нещо, което искам да ви покажа — каза тя. — Може да ви помогне да разберете с какви същества си имате работа.

Тя стана и съблече жакета си. После започна да си сваля блузата, ръцете ѝ с изпъкнали вени заразкопчаваха копчетата до последното.

— Ето какво се случва — каза бързо тя, като издърпа първо едната, после другата си ръка от черните ръкави, — когато ви хванат от другата страна.

Верлен гледаше как Габриела се обръща на светлината. Тялото ѝ беше покрито с плътни като ленти белези, които опасваха гърба, гърдите, стомаха и раменете ѝ. Сякаш беше гравирани с някакъв изключително остър касапски нож. От разтеглената тъкан и напосоки разпилените ръбчета на бележите Верлен допусна, че раните не са били правилно лекувани. На оскъдната светлина кожата изглеждаше розова и незараснала. Следите подсказваха, че Габриела е била удряна с бич или, по-лошо, рязана с острие на бръснач.

— Боже мой! — извика Верлен, поразен от обезобразената плът, от ужасните и все пак странно нежни скаридено розови белези. — Как се случи?

— Навремето си мислех, че ще ги надхитря — каза Габриела. — Вярвах, че съм по-умна, по-силна, по-способна от тях. Бях най-добрият ангелолог в целия Париж през войната. Въпреки възрастта си, израснах в йерархията по-бързо от всеки друг. Това е факт. Повярвайте ми — аз съм и винаги съм била много, много добра в работата си.

— И това се случи през войната? — попита Верлен и се опита някак да си обясни тази бруталност.

— На млади години работех като двоен агент. Станах любовница на наследника на най-могъщата вражеска фамилия. Работата ми беше наблюдавана и в началото съвсем успешна, но накрая бях разкрита. Ако някой можеше да бъде внедрен по такъв начин, това бях аз. Вижте добре какво ми се случи, г-н Верлен, и си представете какво ще направят с вас. Вашата наивна американска вяра, че доброто винаги надделява над злото, няма да ви спаси. Гарантирам. Вие ще бъдете обречен.

Верлен не можеше повече да гледа Габриела и въпреки това не се извърна. Той втрещено проследи виещата се розова пътека на белезите от ключицата до бедрото, бледостта на кожата ѝ сякаш го разтърсваше. Усети, че ще повърне.

— Как се надявате да ги победите?

— Това — каза Габриела, като отново навлече блузата си и я закопча — е нещо, което ще ви обясня, след като ми дадете писмата.

Верлен постави лаптопа на писалището на Габриела и го включи. Компютърът прищракна и мониторът светна. Скоро всички файлове — включително документите от изследователската му работа и сканираните, писма — се появиха като иконки върху светещата повърхност на екрана, яркоцветни електронни балончета, които се носеха в електронно синьо небе. Верлен отвори папката Рокфелер — Иночента и отстъпи от компютъра, оставяйки място на Габриела да чете. През набраздения от прах прозорец той се взря в притихналият, студен парк. Знаеше, че отвъд, в непроницаемия мрак, има замръзнали езерца, пуста пързалка за кънки, заснежени алеи, зазимена въртележка. Фаланга от таксите профучаваше с пътници нагоре към западната част на парка. Градът беше изпаднал в обичайния си маниакален ритъм.

Верлен извърна поглед към Габриела. Тя четеше писмата, без да диша, напълно погълната от компютърния екран, сякаш светещите думи можеха всеки миг да изчезнат. Мониторът се отразяваше върху

кожата ѝ със светлозелено и бяло, подчертавайки бръчките около устата и очите ѝ и превръщайки черната ѝ коса в нещо близо до лилавия цвят. Тя извади лист хартия от чекмеджето на писалището и нахвърли някакви бележки — пишеше, докато четеше, и нито веднъж не погледна нито Верлен, нито потока от изречения, които излизаха изпод писалката ѝ. Вниманието ѝ беше дотолкова съсредоточено върху екрана — завъртените, заострени криви на почерка на майка Иночента, гънките на листа, възпроизведени до точната дигитална прилика, — че едва когато Верлен застана до нея и погледна компютъра над рамото ѝ, Габриела го забеляза.

— В ъгъла има стол — каза му тя, без да вдига очи от екрана. — Ще ви бъде по-удобно, вместо да се взирате над рамото ми.

Верлен донесе от ъгъла стар стол за пиано, постави го безшумно до Габриела и седна.

Габриела вдигна ръка, сякаш очакваше да бъде целуната и каза:

— Цигара, *s'il vous plait*^[2].

Верлен извади цигара от порцелановата кутия, постави я в лакираното цигаре и я пхна между пръстите на Габриела. Без да вдига поглед, Габриела допря цигарето до устните си.

— Мерси — каза и вдъхна, когато Верлен щракна запалката.

Най-накрая той отвори сака си, извади отвътре една папка и като се осмели да наруши четенето ѝ, каза:

— Трябваше да ви ги дам по-рано.

Габриела се извърна от компютъра и пое писмата от Верлен. Прегледа ги и попита:

— Оригиналите?

— Сто процента оригинален материал, задигнат от фамилия архив на Рокфелер — заяви Верлен.

— Благодаря — каза Габриела, отвори папката и разлисти писмата. — Чудех се, разбира се, какво им се е случило и подозирах, че може да са при вас. Кажете ми — какви други копия от тези писма има там?

— Това е всичко — каза Верлен. — Оригиналите са в ръцете ви. — Той посочи към страниците върху компютърния екран. — И сканираните.

— Много добре — каза тихо Габриела.

Верлен допусна, че тя иска да каже още нещо. Вместо това Габриела стана, извади буркан с мляно кафе от чекмедже в писалището и сложи каната с кафе върху един котлон. Когато кафето забълбука в машината, Габриела го отнесе до компютъра и горещата течност заля клавиатурата. Екранът побеля и после угасна. През компютъра премина ужасяващо прищракване. После и то утихна.

Верлен се наведе над напоената с кафе клавиатура в безуспешен опит да се овладее.

— Какво направихте?

— Не можем да си позволим повече копия от абсолютно необходимото — каза Габриела и спокойно избърса ръце, изцапани с утайка.

— Да, но вие унищожихте компютъра ми! — Верлен натисна копчето за стартиране, надявайки се някак отново да го съживи.

— Технологичните машинарии лесно се подменят — каза Габриела без капчица извинение в гласа. Отиде до прозореца, наведе се до стъклото с ръце, скръстени пред гърдите и ведро излъчване. — Не можем на никого да позволим да прочете тези писма. Прекалено са важни.

Тя прегледа отново писмата и ги подреди едно по едно по дължина върху ниска маса, докато масата не се изпълни с пожълтели листа. Писмата бяха пет, всяко съставено от много страници. Верлен пристъпи до Габриела. Почеркът, с който бяха изписани страниците, беше целият в завъртулки. Като взе един мек, поизмачкан лист, Верлен се опита да прочете написаното — елегантен, закръглен, изключително нечетлив краснопис, който се размиваше върху хартия без редове на избелели сини вълни. Беше почти невъзможно да се различи на неясната светлина.

— Можете ли да го прочетете? — попита Габриела и като се наведе над масата, завъртя страницата, сякаш като го погледнеше от нов ъгъл, щеше да си изясни плетеницата от буква. — Трудно ми е да разбера изобщо какво е написала.

— Въпрос на свикване — каза Верлен. — Така че да, разчитам го.

— Значи можете да ми помогнете — каза Габриела. — Трябва да решим дали кореспонденцията ще може реално да помогне.

— Ще опитам — каза Верлен. — Но първо искам да ми кажете какво търсим.

— Определени места, споменати в кореспонденцията — каза Габриела. — Местата, до които Абигейл Рокфелер е имала пълен достъп. Може би институция, където е имала правото да влиза и излиза когато поиска. На вид небрежни препратки към адреси, улици, хотели. Сигурни места, разбира се, но не прекалено сигурни.

— Това може да е половината Ню Йорк — каза Верлен. — Ако намеря изобщо нещо в тези писма, трябва да знам точно какво търсите.

Габриела се загледа през прозореца. Най-накрая каза:

— Много отдавна банда пропаднали ангели, наречени наблюдателите, били осъдени на плен в една пещера в най-отдалечената част на Европа. Натоварени да се отърват от пленниците, архангелите завързали наблюдателите и ги хвърлили в дълбока пещера. Когато наблюдателите се свлекли на дъното, до архангелите стигнали горестните им викове. Агонията им била толкова голяма, че в миг на състрадание архангел Гавриил хвърлил на нещастните създания златна лира — лира с ангелско съвършенство, чиято музика била тъй чудотворна, че пленниците щели да прекарат стотици години в блаженство, усмирени от нейните мелодии. Грешката на Гавриил имала тежки последици. Лирата се оказала и утеха, и сила за наблюдателите. Те не само блаженствали в дълбините на земята, но станали по-силни и по-амбициозни в желанията си. Узнали, че музиката от лирата ги дарява с необикновена сила.

— Каква по-точно? — заинтересува се Верлен.

— Силата да се правиш на Господ — каза Габриела. Тя запали нова цигара и продължи. — Това е феномен, изучаван само и единствено в нашите семинари по Небесна музикология от абсолвентите в ангелоложките академии. Както вселената е сътворена от вибрациите на Божия глас — от музиката на неговото Слово, — така вселената може да се промени, разшири или напълно да се разруши от музиката на неговите пратеници, ангелите. Лирата — и други небесни инструменти, изработени от ангелите, много от които сме притежавали през вековете, имат силата да извършват подобни промени, или поне ние мислим така. Степента на силата на тези инструменти е различна. Нашите специалисти по Небесна музикология смятат, че при съответната честота могат да настъпят всевъзможни космически

промени. Например небето може да стане червено, морето — пурпурно, а тревата — оранжева. Навярно слънцето ще смрази въздуха, вместо да го затопли. Може би континентите ще бъдат населени с дяволи. Освен другото обаче се смята, че лирата може да върне здравето на болните.

Верлен се взря в нея, направо смаян от току-що изречените от тази иначе разумна жена думи.

— Сега за вас това няма почти никакъв смисъл — каза тя, взе оригиналните писма и ги подаде на Верлен. — Но прочетете ми тези писма. Искам да ги чуя. Ще ми помогнат да мисля.

Верлен огледа листата, намери началната дата на кореспонденцията — 5 юни 1943 година — и започна да чете. Въпреки че почеркът на майка Иночента беше малко предизвикателен — всяко изречение беше грандиозно по тон, всяка мисъл в писмения си вид сякаш те удряше с железен чук, — скоро той попадна в ритъма на написаното от Иночента.

Първото не съдържаше много повече от учтиво разменени любезности и се отличаваше с несигурен, въздържан тон, като че ли Иночента пипнешком вървеше към г-жа Рокфелер по тъмен коридор. Макар и така, дори и в това писмо странно защо се споменаваха артистичността на г-жа Рокфелер. *„Бъдете сигурна, че съвършенството на артистичната ви визия и изпълнението на вашата приумица привлича вниманието и се приема добре“* — споменаване, което върна на Верлен цялата му амбиция в мига, в който го прочете. Второто писмо беше по-дълго и малко по-интимно послание, в което Иночента обясняваше благодарността си към г-жа Рокфелер за важната роля, която тя ще играе за бъдещето на тяхната мисия, и — Верлен отбеляза особено тържествуващо — обсъждаше рисунката, която г-жа Рокфелер евентуално беше приложила към писмото: *„Наша най-възхитителна приятелко, не можем да не останем очаровани от вашите изтънчени рисунки и ги получаваме със смирени благодарности и признателност.“* Тонът на писмото навеждаше на мисълта, че между двете жени се е появило разбирателство, макар и да нямаше нищо конкретно, и със сигурност нищо, което да подсказва, че се подготвя някакъв план. Четвъртото писмо съдържаше друго споменаване за артистичност: *„Както винаги,*

вашата ръка никога не пропуска да изрази това, което очите най-много искат да съзрат“.

Верлен започна да обяснява своята теория за изкуството на г-жа Рокфелер, но Габриела го накара да продължи да чете, явно раздразнена, че е спрял.

— Прочетете последното писмо — каза тя. — Онова от 15 декември 1943 година.

Верлен прелисти страниците и намери писмото. То гласеше следното:

15 декември 1943 година

Скъпа г-жо Рокфелер,

Последното ви писмо пристигна в благоприятен момент, докато се трудохме за ежегодните коледни празници и вече сме напълно подготвени да чествуваме раждането на нашия Господ Бог. Ежегодното събиране на помощи от сестрите имаше по-голям успех от очакваното и смея да кажа, че ще продължим да получаваме много дарения. Вашата помощ е също източник на огромна радост за нас. Благодарим на Бога за вашата щедрост и ви споменаваме в ежечасните си молитви. Вашето име дълго ще е в мислите на сестрите в „Света Роза“.

Благотворителното дарение, описано в писмото ви от ноември, беше посрещнато с огромно одобрение от всички в манастира „Света Роза“ и, смея да кажа, значително ще помогне в усилията ни да наберем нови членове. След трудностите и изпитанията в неотдавнашните ни битки, огромната мизерия и упадъка от последните години, ние все пак виждаме как се появява една по-ярка светлина.

И макар всяко прозрение да е като музиката на ангелите — точно, премерено, загадъчно и напълно необяснимо, — неговата сила е в озаряващата светлина. Най-скъпа дарителко, знаем, че избирате мъдро вашите рисунки. С нетърпение очакваме още светлина и ви молим да ни пишете бързо, за да могат новините за вашата работа да повдигнат нашия дух.

Ваша съмишленичка в търсенето:

Докато той четеше петото писмо, една определена фраза прикова вниманието на Габриела. Тя помоли Верлен да спре и да я повтори. Той се върна назад и прочете: *„Всяко прозрение е като музиката на ангелите — точно, премерено, загадъчно и напълно необяснимо — неговата сила е в озаряващата светлина.“*

Той сложи купчината с пожълтели листа на скута си и попита, нетърпелив да изпита теорията си за пасажите:

— Чухте ли нещо интересно?

Габриела беше сякаш потънала в мислите си и се беше загледала втренчено зад него, навън през прозореца, с подпряна на ръката брадичка.

— Половината е там — каза накрая тя.

— Половината? — попита Верлен. — Половината от кое?

— Половината от нашата загадка — отвърна Габриела. — Писмата на майка Иночента потвърждават нещо, което отдавна подозирах. А именно, че двете жени са работили заедно. Ще трябва да прочета другата половина от кореспонденцията, за да бъде сигурна — каза Габриела. Но според мен Иночента и г-жа Рокфелер заедно са избирали местата. Месеци преди Селестин да донесе инструмента от Париж — месеци преди той да е бил донесен от Родопите — те са планирали най-добрия начин да го запазят в безопасност. Благословен е фактът, че Иночента и Абигейл Рокфелер са имали интелигентността и прозрението да намерят сигурно място. Сега ние трябва само да разберем методите им. Трябва да открием мястото на лирата.

Верлен вдигна вежди.

— Възможно ли е?

— Няма да съм сигурна, докато не прочета писмата на Абигейл Рокфелер до Иночента. Явно Иночента е била блестящ ангелолог, много по-умна, отколкото са я мислели. Така или иначе, тя е подтикнала Абигейл Рокфелер да осигури бъдещето на ангелологията. Инструментът е бил оставен на грижите на г-жа Рокфелер едва след огромна подготовка. — Габриела закри по дължината на стаята, сякаш движението прочистваше мислите ѝ. После изведнъж спря. — Трябва да е тук, в Ню Йорк.

— Сигурна ли сте? — попита Верлен.

— Няма начин да знаем със сигурност, но според мен е тук. Абигейл Рокфелер навярно е искала да го държи под око.

— Сигурно виждате в писмата нещо, което ми убягва — каза Верлен. — За мен те са просто сбор от приятелски реплики, разменени от две стари жени. Единственият потенциално интересен елемент в писмата се повтаря непрекъснато, но всъщност липсва в тях.

— Какво имате предвид? — попита Габриела.

— Забелязахте ли как Иночента се връща отново и отново към разговор за визуални образи? Изглежда е имало рисунки или скици, или някакво друго художествено произведение, което Абигейл Рокфелер е прилагала към писмата — обясни Верлен. — Тези визуални образи трябва да са в другата половина от кореспонденцията. Или са били изгубени.

— Съвсем прав сте — каза Габриела. — Има някаква повтораемост в писмата и съм убедена, че това ще се потвърди, щом прочетем другата половина от кореспонденцията. Със сигурност предложените от Иночента идеи са били доизпипани. Може да са изпратени и нови идеи. Едва когато подредим всички разменени писма, ще получим пълната картина.

Габриела взе листата от Верлен и ги прехвърли още веднъж, като отново ги четеше, сякаш да запамети редовете. После ги напъха в джоба си. — Трябва да сме изключително внимателни — каза тя. — Изключително важно е да запазим писмата — а и тайните, към които водят — далеч от нефилимите. Сигурен ли сте, че Пърсивал не ги е виждал?

— Вие и Еванджелин сте единствените, които са ги чели, но аз му показах нещо друго, което ми се иска никога да не бе виждал — каза Верлен и извади от сака си архитектурните чертежи.

Габриела взе чертежите и ги разгледа внимателно. Изражението ѝ се промени.

— Това е крайно неприятно — каза тя накрая. — Те издават всичко. Когато той погледна тези чертежи, разбра ли значението им?

— Като че ли не ги сметна за много важни.

— Добре — усмихна се леко Габриела. — Пърсивал греши. Трябва веднага да тръгнем, преди да започне да разбира какво сте намерили.

— И какво точно съм намерил? — попита Верлен, усещайки че най-накрая ще научи значението на чертежите и златния печат в центъра им.

Габриела разгъна чертежите върху масата и ги затисна с ръце.

— Това са комплект от инструменти — каза тя. — Печатът в центъра на тези чертежи бележи местонахождението. Ако забелязвате, той е и в центъра на Молитвения параклис — място, което е под постоянно наблюдение.

— Но защо? — попита Верлен, изучавайки печата за стотен път и чудейки се на смисъла му.

Габриела облече отново черния си копринен жакет и тръгна към вратата.

— Елате с мен в „Света Роза“ и ще ви обясня всичко.

Пето Авеню,

Горен Ист Сайд, Ню Йорк

Пърсивал чакаше във фоайето на своя жилищен блок. Слънчевите очила пазеха очите му от нетърпимо ярката утринна светлина. Мислите му бяха изцяло погълнати от ситуацията в момента — ситуация, внезапно превърнала се в още по-загадъчна с намесата на Габриела Леви-Франш Валко. Присъствието ѝ край апартамента на Верлен беше достатъчен сигнал, че правилно е ориентирал семейството си. Трябваше незабавно да действат, преди да са загубили следите на Верлен.

Пред сградата спря черен спортен джип мерцедес. Пърсивал позна гиборимите, които бе изпратил да убият Верлен. Седяха прегърбени на предната седалка, недодялани, незадаващи въпроси, без капчица интелигентност или любопитство, за да се чудят за превъзходството на Пърсивал и Отърли. Той се сви при мисълта, че ще пътува в една кола с подобни същества — как можеше Отърли да очаква той да се съгласи на подобна уговорка. Когато работеше с понисши форми на живот, имаше известни граници, които никога не прекриваше.

Отърли не страдаше от подобни предразсъдъци. Слезе от задната седалка, спокойна както винаги. Дългата ѝ руса коса — събрана на гладък кок, със затворено с цип до брадичката скиорско яке, обточено с

кожа, и с порозовели от студа бузи. За огромно облекчение на Пърсивал тя каза няколко думи на гиборимите и джипът отфуча. Едва тогава Пърсивал слезе да поздрави сестра си за втори път тази сутрин, за щастие в не така компрометиращо състояние, както преди.

— Налага се да вземем своята кола — каза Отърли. — Габриела Леви-Франш Валко е видяла джипа пред жилището на Верлен.

Самото произнасяне на името на Габриела смачка решителността му.

— Видя ли Габриела?

— Вероятно е дала на всички ангелолози в Ню Йорк номера на колата — каза Отърли. — По-добре да взема ягуара. Не искам да рискувам.

— А зверовете?

Отърли се усмихна — и на нея не ѝ харесваше да работи с гиборими, но не си позволяваше да го показва.

— Изпратих ги напред. Трябва да покриват определен район. Ако намерят Габриела, наредено им е да я отвлекат.

— Дълбоко се съмнявам, че ще съумеят да я хванат — каза Пърсивал и подхвърли ключовете за колата си на портиера, който отиде да я докара от гаража зад ъгъла. Застанал на бордюра, с прострялото се пред него Парк Авеню, Пърсивал се помъчи да поеме въздух. Колкото по-отчаяно се нуждаеше от глътка въздух, толкова помъчително беше да го вдъхва, затова се успокои, когато белият ягуар бавно спря пред тях, изпускащ газове от задната си част. Отърли се намести на шофьорското място и зачака, докато Пърсивал, чието тяло го болеше и от най-незначителното погрешно движение, леко се отпусна на кожената седалка до нея. Гърдите му хъхреха, не му стигаше въздух. С всяко движение корсетът притискаше на гърба му орфаните, загниващи крила. Едва се удържа да не извика от болка, докато Отърли включи колата на скорост и отпраши в облак от сняг.

Когато Отърли се промъкна през трафика към шосе Уест Сайд, Пърсивал включи парното на най-силно с надеждата топлият въздух да му позволи да диша по-леко. На един светофар сестра му се извърна да го огледа с присвити очи. Не заговори, но беше ясно, че не знае как да се държи с това слабовато, мъчещо същество, което едно време беше бъдещето на фамилията Григори. Той знаеше обаче, че Отърли иска да получи лирата толкова, колкото и той.

Пърсивал извади един пистолет от жабката, провери дали е зареден и го напъха във вътрешния джоб на палтото си. Пистолетът беше тежък и студен. Прокара пръсти по него и се замисли какво щеше да изпита, ако го насочи срещу главата на Габриела, ако го притисне върху мекото място на темето ѝ, за да я изплаши. Независимо от случилото се в миналото, независимо колко пъти бе мечтал за Габриела, нямаше да ѝ позволи да се намеси. Този път лично щеше да я убие.

Мостът Тапан Зи, 87-о шосе

В долината на р. Хъдсън, Ню Йорк

Оказа се, че със старомодния си двигател и ниското шаси поршето друса и е прекалено шумно. И все пак въпреки шума Верлен установи, че пътуването му действа извънредно успокояващо. Погледна Габриела, която седеше на шофьорското място с ръка опряна на вратата.

По негово настояване бяха прекарали пътуването в разговор за работата ѝ — нейната история и целта ѝ, как се беше включила Абигейл Рокфелер и как Габриела беше прекарала целия си живот потопена в ангелогията, докато Верлен не разбра дълбочината на опасността, която го заплашваше. Близостта помежду им растеше с всяка минута и докато стигнаха моста, между тях се установи необикновено разбирателство.

Високо над ширналата се под тях Хъдсън се виждаха ледените късове, прилепени към заснежените речни брегове. Верлен погледна пейзажа наоколо: земята сякаш се беше разцепила и се беше открила огромна геоморфична пукнатина. Слънцето огряваше Хъдсън така, че реката блещукаше, обагрена от топлите му лъчи; водата течеше като запален огън.

Платната на шосето бяха абсолютно пусти в сравнение със задръстените улици на Манхатън. Щом преминаха по моста и стигнаха открития път, Габриела увеличи скоростта. Поршето се стори на Верлен изморено като него: двигателят гърмеше все едно че ще експлодира. Стомахът го болеше от глад, очите му горяха от изтощение. Хвърли поглед в огледалото за обратно виждане и за свое учудване установи, че прилича на току-що излязъл от някакъв уличен

побой. Очите му бяха кървясали, косата — разрошена. Габриела му беше помогнала да превърже както трябва раната — сега навитият около китката му бинт приличаше на боксова ръкавица. През последните два-сет и четири часа се беше превърнал в един съсипан, пребит и покрит със синини мъж.

И все пак в присъствието на подобна необятна красота — реката, лазурното небе, белите отблясъци на поршето — Верлен се потопи във внезапно разширили се обсега на сетивата си. Едва сега забеляза колко ограничен е бил животът му през изминалите години. Прекарвал беше цели дни в движение по мъничката пътека между апартамента и кабинета и няколко кафенета и ресторанта. Рядко, или почти никога, не излизаше от тази схема. Не можеше да си спомни кога за последен път действително бе забелязал заобикалящото го или истински се бе заглеждал в хората около себе си. Като че тънеше в някаква мъгла. А това, че вече нямаше да се върне отново към този живот, беше както угнетяващо, така и ободряващо.

Габриела се протегна, извивайки гръб като котка.

— Трябва да спрем да заредим — каза тя и огледа пътя къде да спре. Зад завоя Верлен зърна денонощна бензиностанция. Габриела излезе от пътя и паркира до колонката. Не възрази, когато той предложи да напълни колата, само му каза да внимава и бензинът да бъде най-високо качество.

След като Верлен плати, погледът му се спря върху лавиците със стоки — газирана вода, пакетирана храна, подредени списания — и забеляза колко простичък можеше да бъде животът. До днес не се бе замислял за дребните удобства на магазинчето в една бензиностанция. Дразнеше се прекалено много от дългите опашки и неоновите лампи, вместо да гледа наоколо. А сега изпитваше някакво неестествено възхищение от всичко, което предлагаше подобна безопасна интимност. Добави пакет цигари към сметката и се върна при колата.

Габриела седеше на шофьорската седалка. Верлен се върна на своята. Тя прие цигарите с пестелива усмивка, но той усети, че жестът ѝ беше харесал. После, без да чака нито миг, тя включи на скорост и подкара колата по тясното извънградско шосе.

Верлен отвори пакета с цигари, извади една и я запали за Габриела. Тя свали едва-едва прозореца, цигареният дим се разтвори в притока на свежия въздух.

— Май не се страхувате, но знам, че думите ми сигурно са ви подействали — каза тя.

— Още се мъча да смея всичко това — отвърна Верлен. Но още докато изричаше тези думи, усети, че омаловажава нещата. Всъщност беше направо озадачен. Не му беше ясно как Габриела запазва спокойствие. Накрая я попита:

— Как го постигате?

— Кое?

Габриела не откъсваше очи от пътя.

— Да живеете така — уточни Верлен. — Сякаш всичко е наред. Сякаш сте се примирили.

Габриела каза:

— Толкова отдавна станах част от тази битка, че вече съм свикнала. Невъзможно ми е да си спомня какво е да живееш, без да го знаеш. Да откриеш тяхното съществуване е като да ти кажат, че земята е кръгла — то е против всичко, което възприемаш със сетивата ти. И все пак е истина. Не мога да си представя какво е да живея, без да ме преследват в мислите ми, да се будя сутрин и да вярвам, че живеем в справедлив, свободен, еднакъв за всички свят. Виждам всичко в черно и бяло, добро и зло. Ние сме добрите, те са лошите. Щом ние трябва да живеем, те трябва да умрат. Между нас има и такива, които вярват в помиряването — че можем да намерим начин да живеем един до друг, — но мнозина вярват също, че не можем да намерим покой, докато те не бъдат изтребени.

— Спред мен — каза Верлен, изненадан от непреклонния глас на Габриела, — ще бъде много по-сложно.

— За моите силни чувства, разбира се, има причини. Аз съм била ангелолог през целия си разумен живот, но невинаги съм мразила нефилимите, както ги мразя сега — каза Габриела. — Ще ви разкажа една история, малцина са я чували досега. Може би ще ви помогне да разберете защо съм толкова крайна. Може би ще прозрете защо е толкова важно за мен да бъдат избити до крак.

Габриела хвърли цигарата през прозореца, запали нова, а очите ѝ следваха виещото се шосе.

— През втората година на преподавателската ми работа в Ангелоложкото дружество в Париж срещнах любовта на моя живот. Това не е нещо, което по онова време бих признала, нито пък бих го

твърдяла на средна възраст. Но сега съм стара, всъщност по-стара, отколкото изглеждам, и мога да кажа с голяма сигурност, че никога няма да обичам отново така, както обичах през лятото на 1939 година. Бях петнайсетгодишна, твърде млада, за да се влюбя, навярно. Или може би единствено тогава, с росата на детството още по клепките ми, съм била способна на подобна любов. Никога няма да разбера, естествено.

— Сигурно сте била красива — подметна Верлен. Приликата ѝ с Еванджелин беше тъй силна, че лесно можеше да си представи как е изглеждала.

— Бях особено момиче, меко казано. И бях завладяна от учението си така, както някои биват завладени от богатството, любовта или славата. Произхождах от семейство на ангелолози — много от роднините ми бяха учили в академията. Бях и необикновено амбициозна. Сприятеляването със съучениците ми беше изключено и аз не мислех за нищо, освен за денонощна работа, за да успея. Искях да бъда първа в класа във всяко отношение и всъщност наистина бях първа. Във втория срок на първата ми година стана ясно, че има само две отличени студентки — аз и млада жена на име Селестин, забележително момиче, което по-късно ми стана скъпа приятелка.

Верлен направо се задави.

— Селестин? — каза. — Селестин Клошет, която идва в манастира „Света Роза“ през 43-та година?

— През четирийсет и четвърта — поправи го Габриела. — Но това е друга история. Моята история започва един следобед през април 39-та, в един студен, дъждовен следобед, каквито са следобедите през април в Париж. Всяка пролет павираните улици и градините се наводняваха от дъжда, а каналите и Сена се препълваха. Спомням си точно оня следобед. Беше един часът след обяд на седми април, петък. Бях приключила със сутрешните часове и, както обикновено, излязох навън да си взема нещо за обяд. Необичайното за този ден обаче беше, че си бях забравила чадъра. Тъй като бях претенциозна до немай-къде, рядко ми се случваше в пролетните дни да се озова незащитена под пороя. И ето какво стана. Когато излизах от атенеума, установих, че ще се измокря до кости, заедно с листата и книгите, които носех под мишница, а те пък със сигурност щяха да се повредят. Затова застанах под големия навес над главния вход на училището и загледах как се

излива дъждът. От завихрения потоп изведнъж се появи мъж с огромен виолетов чадър, необикновен избор за джентълмен, помислих си. Загледах го как притичва през двора на училището, елегантен, изправен и изключително приятен на вид. Навярно е бил копнежът, който изпитвах към празното, сухо убежище на чадъра, но се възрях в странника и се надявах той да дойде при мен, сякаш имах силата да го омагьосам. Тогава времената бяха различни. Ако беше нередно за една жена да се заглежда в красив джентълмен, беше и не по-малко нередно той да не ѝ обърне внимание. Само един разпуснат мъж би оставил една дама в дъжда. Човекът с чадъра спря на половината на двора, установи, че го гледам, завъртя се рязко на петите на кожените си боти и ми се притече на помощ. Бутна шапката си назад така, че сините му очи срещнаха моите. Каза: „Мога ли да ви изведа през този порой?“. Гласът му беше пълен с весела, прелъстителна, почти жестока самоувереност. Този поглед, тази единствена фраза бяха всичко, което трябваше, за да ме спечели.

„Можете да ме отведете където поискате — отвърнах. И мигновено осъзнавайки своята недискретност, добавих: — Само и само да се махна от този ужасен дъжд.“ Той ме попита как се казвам и когато му отговорих, тутакси разбрах, че името му хареса. „Кръстена на ангел?“ „На пратеника на добрата вест“ — уточних аз.

Мъжът пресрещна погледа ми и се усмихна, доволен от бързата ми реакция. Очите му бяха най-хладното, най-бистро синьо, което някога бях виждала. Усмивката му беше сладка, прекрасна, сякаш той знаеше силата ѝ върху мен. По-късно, когато се разкри, че моят чичо Виктор Леви-Франш е опозорил семейството ни, като е работил като шпионин за този мъж, аз се чудех дали задоволството му от името ми е било свързано с предателството на чичо ми, а не, както той подхвърли, с ангелското име. Предложи ми ръката си и каза: „Хайде, пратенико на добрата вест, да вървим.“ Хванах го подръка. В този миг, с първото докосване до неговата кожа, животът, който бях водила дотогава, се изпари и започна нов. След това мъжът се представи като Пърсивал Григори III. — Габриела погледна Верлен, за да види реакцията му.

— Не е същият... — каза Верлен невярващо.

— Да — каза Габриела. — Съвсем същият. По онова време нямах никаква представа нито кой е, нито какво означаваше фамилното му име. Ако бях малко по-голяма и познавах повече хората в

академията, щях да се обърна и да побягна. С цялото си невежество, аз бях очарована. Тръгнахме под огромния виолетов чадър. Той хвана ръката ми и ме поведе през тесните, наводнени улички на Латинския квартал към една кола, спортен мерцедес 500К, изумителна сребриста кола, която блестеше дори под дъжда. Не знам дали се възхищавате на автомобили, но това беше великолепно машина с всички луксове за онова време — електрически чистачки и ключалки, разкошно купе. Моето семейство притежаваше кола, което само по себе си беше лукс, но никога не бях виждала нещо подобно като мерцедеса на Пърсивал. Подобни коли бяха изключителна рядкост. Всъщност една предвоенна 500К беше продадена на търг в Лондон само преди няколко години. Отидох на търга, за да я видя отново. Продадена беше за 700 000 лири стерлинги. Пърсивал отвори вратичката с внушителен маниер, сякаш ме въвеждаше в кралска каляска. Отпуснах се на меката седалка, мократа ми кожа залепна за кожената тапицерия, и поех дълбоко дъх: колата ухаеше на одеколон, примесен с почти неуловимия лъх на цигарен дим. По таблото, което имитираше шарките на коруба на костенурка, проблясваха копчета и бутони, всяко в очакване да бъде натиснато и завъртяно. Видях сгънати кожени шофьорски ръкавици, чакащи ръцете, за които са се приготвили. Беше най-красивата кола, която бях виждала през живота си. Потънах дълбоко в седалката и се потопих в щастие. Спомням си съвсем живо чувството, което изпитвах, докато той караше мерцедеса по булевард „Сен Мишел“ и към Ил дьо ла Сите. Дъждът заваля още по-силно, сякаш ни беше изчакал да се подслоним, преди да се излее върху пролетните цветя и зелената, отзивчива земя. Чувството, според мен, беше страх, макар по онова време да го мислех за любов. Опасността, която Пърсивал представляваше за мен, не ми беше известна. Можех само да кажа, че той просто е един млад мъж, който кара безразсъдно. Сега си мисля, че съм се страхувала от него инстинктивно. И все пак, беше пленил сърцето ми без никакво усилие. Наблюдавах го, гледах прекрасната му бледа кожа и дългите му, нежни пръсти на скоростния лост. Не можех да проговоря. По мостовете засилваше, а после, по улица „Риволи“, чистачките засвистяха по предното стъкло и изрязаха люк във водата.

— *Естествено, вода ви на обяд — каза той и ме погледна, когато намали пред голям хотел на площад „Конкорд“.* — *Виждам, че сте гладна.*

— И как можете да виждате нещо като глада? — попитах предизвикателно, макар че мъжът беше прав: не бях закусвала и направо умирах от глад.

— Имам специален талант — каза той, като завъртя лоста, дръпна ръчната спирачка и свали една по една кожените ръкавици от ръцете си. — Знам точно какво желаете още преди вие да знаете.

— Кажете ми тогава — поисках аз с надеждата да се представя дръзка и изтънчена, каквато сама съзнавах, че не съм, — какво искам най-много? — За момент той ме изгледа преценяващо. Видях, също както в първите секунди на срещата ни, как през сините му очи премина мимолетна, чувствена жестокост. „Красива смърт“, каза той толкова тихо, че не бях сигурна дали съм чула правилно. С това той отвори вратата и се измъкна от колата.

— И преди още да имам време да се запитам за тази чудновата фраза, мъжът отвори вратата откъм мен, помогна ми да слеза и отидохме подръка в ресторанта. Той спря пред огледало в позлатена рамка, свали шапката и палтото си, и се огледа, сякаш роякът келнери, които се втурнаха към него, бяха твърде бавни за вкуса му. Наблюдавах в огледалото как се движеше неговото отражение, изучавах профила му, красиво скроения костюм от светло сив габардин, който в ярката прозрачност на огледалото изглеждаше почти син, съвсем малко по-различен от очите му. Кожата му беше мъртвешки бледа, едва ли не прозрачна и все пак това й качество имаше странния ефект да го прави още по-привлекателен, сякаш беше някакъв скъпоценен предмет, пазен от слънцето.

Верлен се опита да сравни описанието на Габриела с оня Пърсивал Григори, когото бе видял вчера следобед, но не успя. Явно Габриела не говореше за болнавия, грохнал мъж, когото Верлен познаваше, а за Пърсивал Григори от едно време. Вместо да я попита, както му се искаше, Верлен се облегна назад и се заслуша.

— Само след секунди един келнер взе палтата ни и ни поведе към салона — преобразена бална зала, от която се излизаше в градина. През цялото време усещах как мъжът ме гледа с напрегнат интерес, сякаш търсеше моята реакция. Не стана дума нито за меню, нито за поръчване на обяда. Винските чаши бяха напълнени и чиниите пристигнаха, сякаш всичко беше предварително подредено. Пърсивал разбира се постигна желания ефект. Моето изумление пред всичко това

беше огромно, макар да се опитвах да го прикрия. Въпреки че учех в изискани училища и бях отгледана според буржоазната мода на града, съвсем добре съзнавах, че този мъж е над всичко, което бях очаквала. Погледнах дрехите си и за мой ужас разбрах, че съм още с ученическата си униформа, детайл, който не бях догледала при вълнението ми от пътуването с колата. Като допълнение на безличните ми дрехи, обувките ми бяха изтъркани и бях забравила любимия си парфюм в апартамента.

— Изчервявате се — каза той. — Защо?

Аз просто сведох поглед към плетената си вълнена пола и колосаната бяла блуза и той разбра дилемата ми.

— Вие сте най-прелестното създание тук — каза той без капчица ирония. — Приличате на ангел.

— Приличам точно на това, което съм — казах аз, защото гордостта ми надделя над всички други емоции. — Ученичка на обяд с богат по-стар мъж.

— Не съм кой знае колко по-стар от вас — каза той закачливо.

— Колко по-стар би било достатъчно? — попитах аз. Въпреки че изглеждаше около двацет и няколко — възраст, която не беше, както правилно бе споменал той, много по-голяма от моята, — маниерите и самоувереността, с които се отличаваха, прилягаха на мъж с голям опит.

— Интересувам се по-скоро от вас — каза той и измести въпроса. — Кажете, харесвали ви да учите? Сигурно ви харесва. Притежавам апартаменти до училището и съм ви виждал и преди. Винаги имате вид на човек, който седи прекалено дълго в библиотеката.

Това, че е знаел за съществуването ми преди този ден, ме заля с радостна вълна.

— Забелязали сте ме? — попитах, прекалено нетърпелива за вниманието му.

— Разбира се — каза той и отпи от виното. — Не можех да мина през двора, без да искам да ви видя. Напоследък беше доста досадно, особено когато ви нямаше там. Сигурно съзнавате колко сте красива.

Замълчах и хапнах от печената патица, от страх да не проговоря. Накрая казах:

— *Прав сте — изключително харесвам уроците си.*

— *Щом ви е толкова забавно — каза той, — трябва да ми разкажете всичко за училище.*

И така следобедът продължи, часовете се пълнеха с блюдо след блюдо вкусна храна, бутилки вино и разговори без прекъсване. През годините съм имала двама довереници — вие сте може би третият, — с които съм разговаряла открито за себе си. Не съм от жените, които обичат празните приказки. И все пак между нас с Пърсивал нямаше и миг мълчание. Сякаш двамата събирахме истории, които да си разказваме. Докато се хранехме, чувствах се все по-близка с него, бях изпаднала в транс от невероятния начин, по който водеше разговора. Вероятно със същото увлечение се влюбвах и в тялото му, но преди всичко обожавах неговата интелигентност.

През следващите седмици станах още по-близка с него, тъй близка, че не можех да издържа и един ден, без да го видя. Въпреки страстта, която изпитвах към уроците си, както и всеотдайността, с която се бях посветила на ангелоложката професия, нямаше нещо, което да правя без него. Срецахме се в апартаментите, които той притежаваше около Дружеството по ангелология, поредица от стаи с изглед към Сена. Двамата се разхождахме край реката през горещите летни следобеди на 39-та година. Заниманията ми в училище отстъпиха на втори план след ленивите часове в неговата спалня, с прозорци отворени за душния летен въздух. Започнах да ненавиждам съквартирантката си заради въпросите ѝ; започнах да мразя учителите, че ме държат далеч от него.

След първата ни среща заподозрях, че около Пърсивал има нещо необичайно, но не обърнах внимание на инстинктите си — предпочитам да го виждам независимо от преценката си. И отново, след първата ни нощ заедно, осъзнах, че съм попаднала в някакъв капан, макар да не можех да формулирам естеството на опасността, която усещах, нито да проумея вредите, които щеше да ми причини. Само няколко седмици след това напълно разбрах, че у него има нещо нефилимско. Но вече беше много късно — абсолютно и невъзвратно бях омагьосана от него. Казват, че същото станало между непокорните ангели и жените от древните времена — огромна страст, която преобърнала наопаки небето и земята. Но аз бях само едно момиче. Готова бях да продам душата си за неговата любов.

И в много отношения правех точно това. Тъй като нашата връзка все повече се задълбочаваше, започнах да му помагам да се сдобива с тайните на Ангелоложкото дружество. В замяна той ме учеше как да напредна бързо, да придобия престиж и власт. Отначало искаше незначителни, дребни сведения — местонахождението на нашите офиси в Париж и датите на срещите на дружеството ни. Давах му ги с най-голямо желание. Когато изискванията му нараснаха, аз ги задоволих. Докато разбере колко е опасен и че трябва да се отърся от влиянието му, беше твърде късно: бях се влюбила в него.

Любовната ми връзка не можеше лесно да се запази в тайна. Когато стана ясно, че ще бъде разкрита, признах всичко на учителя си, д-р Рафаел Валко, който реши, че съм в състояние да бъда полезна за ангелологията. Започнах да шпионирам. Докато Пърсивал вярваше, че работя с него, аз правех всичко възможно да вредя на фамилията му. Връзката ни продължи и с продължаването на войната ставаше все по-предателска. Въпреки моето нещастие, играех ролята си. Давах на нефилимите лъжлива информация за мисиите на ангелолозите; донасях тайните за затворения свят на нефилимската власт на д-р Рафаел, който на свой ред информираше нашите учени; и организирах това, което се смяташе за най-голямата победа в нашия живот: план да дадем на нефилимите копие от лирата, а да задържим автентичната лира у нас.

Планът беше прост. Д-р Серафина и д-р Рафаел Валко знаеха, че нефилимите са осведомени за нашата експедиция в пролома и че ще се борят с нас, докато ни отнемат лирата. Семейство Валко предложи да изработим план, който да премахне нефилимите от нашия път. Те уредиха изработването на лира с всички качества на тези в древна Тракия — със същите извивки, с тежкия корпус, напречните рейки. Инструментът беше създаден от нашия най-блестящ музиколог — д-р Йозефат Михаел, който се потруди върху всеки детайл, намери копринени струни, с вплетени в тях косми от опашката на бял кон. След като намерихме истинската лира, видяхме, че тя е далече по-сложна и изящна от фалшивото копие — корпусът ѝ беше изработен от метален материал, по-близък до платината, елемент, който никога не е бил класифициран и не може да се смята за земен елемент. Д-р Михаел назова субстанцията Валкин, по името Валко, които толкова се бяха трудили да открият лирата. Струните бяха изработени от лъскави

златни нишки, усукани в стегната корда, която според д-р Михаел е била сплетена с косми от ангелската коса на Гавриил.

Въпреки очевидните разлики, семейство Валко сметна, че нямаме друг избор, освен да действаме. Сложихме фалшивата лира в един куфар. Подхвърлих на Пърсивал, че колоната с колите ни ще мине през Париж в полунощ и той нареди да се направи засада. Ако всичко вървеше по плана, Пърсивал щеше да хване д-р Серафина Валко и да поиска от ангелоложкия съвет да му дадат лирата в замяна на нейния живот. Щяхме да изтъргуваме фалшивата лира, д-р Серафина щеше да бъде освободена, а нефилимите щяха да повярват, че са спечелили окончателно. Но се случи нещо ужасно. Дватамата с д-р Рафаел се бяхме споразумели да гласуваме в полза на тази сделка. Предположихме, че членовете на съвета ще подкрепят становището на д-р Валко и ще гласуват лирата да се замени с д-р Серафина. Но поради причини, които не можахме да разберем, членовете на съвета гласуваха против сделката и в нашия план настъпи хаос. Заради равните гласове помолихме една от участничките в експедицията — Селестин Клошет — да гласува. В крайна сметка не направихме сделката. Опитах да поправа грешката, като занеса фалшивата лира на Пърсивал и му кажа, че съм откраднала лирата заради него. Но бях закъсняла. Пърсивал беше убил д-р Серафина Валко.

Живях с угризения за това, което сполетя Серафина. Но мъките ми не свършиха в онази ужасна нощ. Както разбирате, независимо от всичко аз обичах Пърсивал Григори, или поне бях страхотно пристрастена към онова, което изпитвах в негово присъствие. Сега ми изглежда удивително, но дори след като той бе поръчал да ме пленят и беше позволил да бъда брутално изтезавана, не можах да се откажа от него. За последен път отидох при него през 1944 година, когато американците освобождаваха Франция. Знаех, че ще избяга, преди да го заловят и почувствах нужда отново да го видя, да си взема сбогом. Прекарахме заедно нощта и след няколко месеца научих, за мой ужас, че съм бременна с неговото дете. В отчаянието си да скрия моето състояние, обърнах се към единственото лице, което познаваше степента на връзката ми с Пърсивал. Моят бивш учител д-р Рафаел Валко разбираше колко много бях страдала, че се забърках в отношения с фамилията Григори и че детето ми трябва на всяка цена да бъде далече от тях. Рафаел се ожени за мен и така накара света да

повярва, че той е баща на детето ми. Бракът ни предизвика скандал сред ангелолозите, верни на паметта на Серафина, но ми даде възможност да запазя тайната си. Дъщеря ми Анджела се роди през 1945 година. Много години по-късно, Анджела роди дъщеря, Еванджелин.

Като чу името на Еванджелин, Верлен се сепна.

— Пърсивал Григори е неин дядо? — попита той, неспособен да прикрие недоверието си.

— Да — отвърна Габриела, — именно внучката на Пърсивал Григори спаси тази сутрин вашия живот.

*Килията на Света Роза, манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин вкара инвалидната количка със Селестин в килията на Роза, спря я до дълга дървена конферентна маса и седна. Девет приведени и сбръчкани Старши сестри с кичури бели коси изпод булата им и с превити от възрастта гърбове седяха около масата, сред тях и майка Перпетуа. Те наблюдаваха Еванджелин и Селестин с голям интерес — сигурен знак, че сестра Филомена им е разказала за събитията от миналите дни. И наистина, Филомена стоеше начело на масата и говореше разпалено именно по тази тема. Безпокойството на Еванджелин нарастна, когато видя, че Филомена е разгънала писмото от Габриела на масата пред сестрите.

— Информацията пред мен — каза Филомена и вдигна ръце, сякаш да прикани сестрите да се присъединят към разглеждането на писмото — ще доведе до победата, която от толкова дълго очакваме. Ако лирата е скрита при нас, трябва бързо да я намерим. Тогава ще разполагаме с всичко нужно, за да отидем по-нататък.

— Моля да поясните, сестра Филомена — обади се майка Перпетуа и подозрително изгледа Филомена, — да отидем по-нататък в каква посока?

Филомена отговори:

— Не вярвам, че Абигейл Рокфелер е починала, без да остави конкретна информация за местонахождението на лирата. Време е да узнаем истината. Време е всъщност да узнаем всичко. Какво криеш от нас, Селестин?

Еванджелин погледна Селестин, загрижена за здравето ѝ. През последните двайсет и четири часа то драматично се бе влошило. Лицето ѝ бе въсъчно бяло, ръцете ѝ — със сплетени пръсти, и така се беше прегърбила на стола, че имаше опасност всеки миг да падне. Еванджелин се бе поколебала дали изобщо да доведе Селестин на това събрание, но щом ѝ каза истината за всичко, което се бе случило — от посещението на Верлен до писмата на Габриела, Селестин настоя.

Гласът ѝ беше съвсем слаб, когато тя промълви:

— Моите сведения за лирата са непълни, каквито са и твоите, Филомена. През тези много години, и аз като всички ви си правех догадки за местонахождението ѝ. Макар че за разлика от вас аз се научих да владея желанието си за отмъщение.

Филомена отвърна:

— Моето желание е повече да намеря лирата, отколкото да си отмъщавам. Хайде. Сега е моментът. Ако ние не го сторим, нефилимите ще я намерят.

— Още не са я намерили — обади се майка Перпетуа. — Според мен можем да смятаме, че скоро няма да дойдат.

— Ти си петдесетгодишна, Перпетуа, прекалено млада, за да разбираш защо възразявам срещу бездействието ни — каза Филомена. — Не си виждала разрушенията, които ангелологията предизвиква. Не си наблюдавала как гори любимият ти дом. Не си губила сестри. Не си се страхувала всеки ден, че те могат да се завърнат.

Селестин и Перпетуа се спогледаха със смесица от тревога и умора, сякаш и преди бяха чували Филомена да говори по темата. Майка Перпетуа каза:

— Разбираме, че това, което си видяла по време на нападението през 1944 година, разпалва желанието ти да се бориш. Ти наистина си видяла най-тежките щети от безмилостните разрушения на нефилимите. Трудно е да се проповядва бездействие пред подобен ужас. Но преди доста време ние се заклехме да поддържаме мир. Пацифизъм. Неутралност. Потайност. Това са принципите за съществуването ни в „Света Роза“.

Обади се и Селестин:

— Докато не се знае местонахождението на лирата, нефилимите няма да намерят нищо.

— Но ние ще го намерим — каза Филомена. — Толкова сме близо.

Сестра Селестин вдигна ръка и се обърна към сестрите, скупчени около масата, гласът ѝ бе тъй тих, че сестра Бонифас, която седеше отсреща, нагласи слуховия си апарат. Селестин стисна дръжките на инвалидната количка, кокалчетата ѝ побеляха от усилието, сякаш се държеше да не падне заради някаква стръмнина.

— Вярно е. За нас е настъпило време на конфликти. Но не мога да се съглася с Филомена. За мен позицията на мирна съпротива е свещена. Не бива да се страхуваме от този обрат на събитията. Редът във вселената повелява нефилимите да се издигат и да падат. Наш дълг е да се съпротивяваме и трябва да сме готови да посрещнем това. Но най-важното, не бива да сме подли и коварни като враговете си. Трябва да запазим наследения цивилизован и достоен пацифизъм. Сестри, нека не забравяме идеалите на нашите основателки. Ако останем верни на традициите си, с времето ще победим.

— Времето е това, което вече нямаме! — каза гневно Филомена, чертите ѝ изкривени от разпаленост. — Скоро те ще ни връхлетят, както преди много години. Не си ли спомняте какви разрушения претърпяхме? Скверната, убийствена кръвожадност на тези създания? Не си ли спомняте ужасната съдба на майка Иночента? Ако не действаме, ще бъдем унищожени.

— Нашата мисия е прекалено ценна, за да действаме прибързано — каза Селестин. Лицето ѝ се бе зачервило, докато говореше, и за един мимолетен миг Еванджелин успя да си представи енергичната млада жена, пристигнала преди седемдесет години в манастира „Света Роза“. Физическото усилие от разговора надделя над Селестин. Тя вдигна треперещата си ръка към устата и се закашля. Реагира като че ли апатично на физическата си немощ, сякаш наблюдаваше как мислите ѝ горят както винаги ярко, докато тялото ѝ се превръща в прах.

— Здравето е променило способността да мислиш ясно — каза Филомена. Краищата на черното було докосваха раменете ѝ. — Ти не си в състояние да взимаш подобни категорични решения.

Майка Перпетуа я подкрепи:

— Иночента чувстваше нещата по почти същия начин. Мнозина от нас си спомнят колко отдадена беше на мирната съпротива.

— И докъде я доведе нейната мирна съпротива? — запита Филомена. — Убиха я най-безмилостно. — И като се обърна към Селестин, продължи: — Нямах правото да пазиш в тайна местонахождението на лирата, Селестин. Знам, че средствата да бъде намерена лирата, са тук.

— Ти нищо не знаеш за лирата, нито за опасностите, свързани с нея — каза Селестин с толкова немощен глас, че Еванджелин едва чуваше думите ѝ. После се обърна към Еванджелин, постави ръка върху нейната и прошепна: „Хайде, няма нужда повече да спорим. Искам да ти покажа нещо.“

Еванджелин изведе Селестин с количката от залата на манастира, мина през коридора и се упъти към разнебитения асансьор. Едвам-едвам вкара количката вътре, застопори колелата и вратите се затвориха с мека метална целувка. Когато се присегна към копчето за четвъртия етаж, Селестин я спря. Вдигна треперещата си ръка и натисна едно копче без надпис. Асансьорът се разклати и тръгна надолу. Спря в подземие и вратите със скърцане се отвориха.

Еванджелин стисна дръжките на инвалидната количка и я забута в непрогледния мрак. Селестин щракна някакъв ключ и пространството се озари от ред мъждиви светлилки. Когато очите ѝ свикнаха, Еванджелин установи, че се намират в избата на манастира. Отгоре се чуваше грохотът на огромните съдомиялни, на оттичащата се през тръбите вода и Еванджелин разбра, че се намират точно под трапезарията. Продължи да бута количката през избата и скоро стигнаха до далечния край на мазето. Там сестра Селестин погледна през рамо, за да се увери, че са сами и посочи проста дървена врата. Беше съвсем невзрачна и толкова незабележима с нищо, че Еванджелин би я помислила за вратата на килер за метли.

Селестин извади от джоба си ключ и го подаде на Еванджелин, която го напъха в ключалката. Едва след няколко опита най-накрая той се превъртя.

Еванджелин дръпна шнур, който висеше пред вратата и електрическа крушка освети тесен тухлен коридор, който тръгваше рязко надолу. Придържайки здраво количката на Селестин, за да не се засили по наклона, Еванджелин бавно тръгна. Светлината ставаше все по-слаба, докато накрая коридорът не се превърна в плесенясало помещение. Еванджелин дръпна втори шнур, който щеше да пропусне

напълно, ако не я бе докоснал по бузата, мек като нишка от паяжина. От старомодна лампа се разля светлина и засвистя, все едно че всеки миг крушката щеше да гръмне. По стените пълзеше мухъл, а по пода се въргаляха бракувани скамейки. На едната стена имаше подпрени парчета от витраж и няколко матови мраморни плочи със същия цвят и разнообразие като на църковния олтар — останки от първоначалния строеж на „Дева Мария на ангелите“. Насред помещението видя ръждясал бойлер, от много години неупотребяван и целият обвит от паяжини и прах, покрили го като стара кожа. Помещението, реши Еванджелин, не бе почиствано от десетки години, ако изобщо е било почиствано някога.

Зад бойлера тя различи друга врата, обикновена като първата. Еванджелин забута количката на Селестин право към нея, извади от джоба собствените си ключове и започна да ги пробва. Като по чудо вратата се отвори. Влязоха вътре и тя успя да различи очертанията на голяма стая, пълна с мебели. Щракна ключ на стената до вратата и интуицията ѝ беше потвърдена. Дълга и тясна, стаята беше почти с размерите на църковния кораб, с нисък таван, подпрян от редица колони от тъмно дърво. Подът бе покрит с ориенталски килими в различни цветове — тъмnochервено, тюркоазено и яркосиньо, а по стените висяха гоблени с ангели, многобройни златновезани тъкани, които според Еванджелин бяха доста стари, вероятно средновековни. В средата на стаята имаше огромна маса, повърхността ѝ отрупана с ръкописи.

— Тайна читалня — прошепна Еванджелин, преди да смогне да се въздържи.

— Да — потвърди Селестин. — Това е ангелоложка читалня. През деветнайсети век сме подслонявали гостуващи учени и сановници и те са прекарвали доста време тук. Иночента я използваше за общите срещи. От много години е изоставена. Освен това — добави тя — е и най-сигурното място в манастира „Света Роза“.

— Знае ли някой за съществуването ѝ?

— Малко хора знаят — отвърна Селестин. — Когато пламна пожарът от 1944 година, повечето сестри избягаха на двора. Майка Иночента обаче отиде в църквата, за да отклони нефилимите навън от манастирските помещения. Преди това ми нареди да дойда тук и да оставя документите ѝ в нашия сейф. Не познавах добре манастира, а

Иночента не бе имала свободно време да ми даде подробни указания, но все пак намерих тази стая. Оставих на сигурно място това, което ми беше дала и се върнах на двора. За огромно мое съжаление, когато се върнах, всичко беше в пламъци. Нефилимите бяха дошли и си бяха заминали. Иночента беше мъртва.

Селестин докосна ръката на Еванджелин.

— Ела — каза, — имам и друго за теб.

Тя посочи един великолепен гоблен с Благовещението, на който Гавриил, с прибрани на гърба крила и наведена глава предаваше на Дева Мария вестта, че ще роди Христос. — Приносител на блага вест, наистина — каза Селестин. — Разбира се, вестта е свята за този, който я получава. Ти, скъпа моя, си достойна за това. Върви, навий гоблена и го свали от стената.

Еванджелин се подчини на думите на Селестин, вдигна гоблена и под него се появи четвъртит меден сейф, вграден в бетона наравно с повърхността му.

— 3-3-3-9 — каза. Селестин и посочи диска с цифри по него. — Това са съвършените числа на небесните сфери, следвани от всички видове ангели в Небесния хор.

Еванджелин примижа, за да види по-добре числата, и докато Селестин ѝ съобщаваше комбинацията, завъртя копчето надясно, после наляво и пак надясно, ослушвайки се за мекия съсък на металните дискове. Накрая сейфът прищракна и с едно бързо придръпване на дръжката тя го отвори. В кухнята вътре имаше изтъркан кожен куфар. С треперещи ръце Еванджелин го отнесе до масата и докара Селестин до там.

— Донесох този куфар в Америка от Париж — каза Селестин и въздъхна, сякаш всичките ѝ усилия я бяха довели именно до този миг. — Стой си тук във от опасност от 44-та година насам.

Еванджелин прокара пръсти по хладната, излъскана кожа. Месинговите ключалки блестяха като току-що изсечени монети.

Сестра Селестин затвори очи и стисна страничните облегалки на инвалидната количка.

Еванджелин си спомни колко болна е Селестин и осъзна какво ѝ е струвало това продължително пътешествие до дълбините на манастира.

— Вие сте изтощена — каза тя. — Постъпих ужасно безразсъдно, като ви позволих да ме доведете тук. Смятам, че е време да се върнете в стаята си.

— Замълчи, дете! — каза Селестин и вдигна ръка да спре възраженията ѝ. — Има още нещо, което трябва да ти дам.

Селестин бръкна с ръка в джоба на одеждите си, извади парче хартия и го постави в ръката на Еванджелин. Каза:

— Запомни този адрес. Там живее баба ти, тя е начело на Ангелоложкото дружество. Тя ще те посрещне и ще продължи оттам, където аз свърша.

— Това е адресът, който видях тази сутрин в папката си в апартамента на Мисията! — подхвърли Еванджелин.

— Точно така — каза Селестин. — Време ти е. Скоро ще разбереш своята цел, но засега трябва да изнесеш този куфар от нашата обител. Пърсивал Григори не е единственият, който се е устремил към писмата на Абигейл Рокфелер.

— Писмата на г-жа Рокфелер? — прошепна Еванджелин. — Това не е ли куфарът с лирата?

— Писмата ще те отведат до лирата — каза Селестин. — Нашата скъпа Филомена ги търси повече от половин век. Вече не са в безопасност тук. Трябва незабавно да ги отнесеш.

— Ако напусна, ще ми позволят ли да се върна?

— Сториш ли го, ще попречиш на безопасността на останалите. Ангелологията е вечна. Щом започнеш, не можеш да напускаш. А ти, Еванджелин, вече си започнала.

— Но вие сте оставили ангелологията зад гърба си — подхвърли Еванджелин.

— И виж какви неприятности последваха — каза Селестин, докосвайки броеницата на пояса си. — Може да се каже, че оттеглянето ми в светилището на „Света Роза“ е отчасти причина за опасността, в която сега се намира твоят млад посетител. — Селестин спря, сякаш да остави думите си да бъдат възприети. — Не се плаши — продължи тя и стисна ръката на Еванджелин. — Всичко по реда си. Ти се отказваш от този живот, но печелиш друг. Ще бъдеш част от една дълга и достойна традиция: Кристин дьо Низан, Клер от Асизи, сър Айзак Нютън, дори Свети Тома от Аквина не са се свенили от тази

дейност. Ангелологията е благородно призвание, може би най-висшето призвание. Не е лесно да бъде избрано. Трябва да имаш смелост.

Докато разменяха тези думи, нещо в Селестин се беше променило — болестта ѝ сякаш се бе отдръпнала и светлокафявите ѝ очи горяха от гордост. Когато заговори отново, гласът ѝ прозвуча силен и уверен.

— Габриела много ще се гордее с теб — каза Селестин. — Но аз ще се гордея още повече. От минутата на пристигането ти знаех, че ще станеш изключителен ангелолог. Когато с баба ти бяхме студентки в Париж, можехме точно да кажем кои от състудентките ни ще успеят и кои — не. Нещо като шесто чувство, способност да откриваш нови таланти.

— Надявам се да не ви разочаровам, сестро.

— Необяснимо е колко много ми напомняш за нея. Очите ти, устата, начинът, по който вървиш. Странно. Можеш да ѝ бъдеш близначка. Моля се ангелологията да ти допадне така, както допадна на Габриела.

Еванджелин отчаяно искаше да попита какво се е случило между Селестин и Габриела, та да причини такъв разрыв в приятелството им, но преди да изрече мислите си, Селестин заговори с глас пресипнал от вълнение. — Кажи ми едно последно нещо. Кой е твоят дядо? Внучка ли си на д-р Рафаел Валко?

— Не знам — каза Еванджелин. — Баща ми отказваше да говори по тази тема.

Чертите на Селестин посърнаха и потъмняха, но това също тъй бързо се разсея и се замени със загриженост.

— Време е да вървиш — каза тя. — Ще трябва да проявиш хитрост, за да се измъкнеш.

Еванджелин зае мястото си зад инвалидната количка, но за нейно учудване Селестин я придърпа и я прегърна.

После прошепна в ухото ѝ:

— Кажи на баба си, че ѝ прощавам. Кажи ѝ, че разбирам колко трудно беше да се избира тогава. Направихме нужното, за да оцелеем. Кажи ѝ, че не беше нейна грешката за онова, което се случи на д-р Серафина. Моля те кажи ѝ, че всичко е простено.

В отговор Еванджелин прегърна Селестин и усети колко тънка и крехка е старицата под широките одежди.

И като сграбчи куфара и почувства тежестта му, Еванджелин прехвърли кожения ремък през рамо и забута Селестин обратно през дългите коридори към асансьора. Стигнаха ли четвъртия етаж, трябваше да се придвижва бързо и предпазливо. Вече чувстваше как „Света Роза“ се оттегля от нея към някакво недостижимо място. Никога нямаше да се събуди в пет без петнайсет сутринта и да се втурне през тънещите в сенки коридори за молитва. Еванджелин не можеше да си представи да обича друго място толкова много, колкото обичаше манастира, и все пак, изведнъж ѝ се стори, че е неизбежно да не го напусне.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Отърли даде на заден ягуара в горичка край манастирските земи и скри колата дълбоко сред вечнозелените храсти. Спря двигателя и стъпи в снега, оставяйки ключовете на таблото. Бяха се споразумели, че най-добре щеше да е за Пърсивал — който нямаше да бъде от голяма полза в каквото и да е физическо изпитание — да остане по-далеч. Без да му каже и дума, Отърли затръшна вратата и бързо тръгна по заледената пътека към манастира.

Макар докато караха към „Света Роза“ да нямаше почти никакво движение, Пърсивал познаваше достатъчно Габриела, за да му е ясно, че залавянето ѝ трябва да бъде координирано. За да му помогне, Отърли се обади на гиборимите да провери докъде са стигнали и разбра, че се движат на няколко километра на юг, северно от моста Тапан Зи. Той се съмняваше, че ще преварят с много Габриела и беше готов сам да се намеси в случай на провал на гиборимите. Трябваше на всяка цена да спрат Габриела, преди да стигне до манастира.

Пърсивал протегна краката си, сковани от тясното пространство в колата и се взря през прашното предно стъкло. Насреца се беше ширнал манастирът, огромна сграда от тухли и камък, която едва-едва се виждаше откъм гората. Ако бяха пресметнали добре времето, гиборимите, изпратени от Снежа — беше обещала да са поне сто, — трябваше вече да са се разположили в района и да чакат от Отърли сигнал за атака. Пърсивал извади от джоба си телефона, набра Снежа, но никой не се обади. Цялата сутрин опитваше да се свърже с нея, но

не успяваше. Беше оставил съобщение на анакимката, когато тя си направи труда да вдигне, но после явно беше забравила да предаде думите му на Снежа.

Пърсивал отвори вратата на колата и излезе в мразовития сутрешен въздух, отчаян от безсилието на своето положение. Сам трябваше да организира цялата операция. Трябваше именно той да заведе гиборимите в манастира. Вместо това, по-малката му сестра беше поела всичко и той бе оставен да прави опити да се свърже с надменната им майка, която в този момент сигурно се беше потопила в своето джакузи без капчица мисъл какво му е на него.

Пърсивал повървя до края на шосето, оглеждайки се за Габриела, преди отново да набере номера на майка си. За негова изненада още при първото позвъняване някой вдигна слушалката.

— Ало! — прозвуча дрезгав, властен глас, който той тутакси разпозна.

— Пристигнахме, мамо — каза Пърсивал. Чу на заден план музика и гласове и веднага разбра, че тя още е насред поредното си парти.

— А гиборимите? — попита Снежа. — Готови ли са?

— Отърли отиде да ги подготви.

— Сама? — каза Снежа с упрек в гласа. — Докога сестра ти ще се справя сама? Трябва да се разпорежда с близо стотина мощни създания.

Пърсивал се почувства така, сякаш майка му го беше зашлевила. Тя със сигурност знаеше, че той не можеше да се бие заради болестта си. Да предаде контрола на Отърли беше унижително и изискваше ниво на сдържаност, затова според него и Снежа трябваше да му се възхити.

— Няма да е нужно — увери я той и преглътна гнева си. — Отърли е повече от способна. Наблюдавам входа на манастира, за да съм сигурен, че няма намеса.

— Изобщо не става дума дали е способна — каза Снежа.

Пърсивал прецени тона на майка си, опитвайки да разбере какво има предвид.

— Има ли доказателства за противното?

— Скъпи, тя не разполага с *никакви доказателства, с което да се докаже* — заяви Снежа. — Колкото и да е енергична, нашата Отърли е в много тежко положение.

— Наистина нямам представа за какво говориш — каза Пърсивал. В далечината от манастира започна да излиза едва доловима струйка дим, което беше сигнал, че атаката е започнала. Сестра му май се справяше съвсем добре и без него.

— Кога за последен път видя крилата на сестра си? — попита Снежа.

— Не знам — каза Пърсивал. — Сигурно преди векове.

— Ще ти кажа кога за последен път ги видя — каза Снежа. — Беше през 1848-ма година на първия ѝ бал в Париж.

Пърсивал ясно си спомни случката. Крилата на Отърли току-що бяха пораснали и като всички млади нефилими тя ги показваше с огромна гордост. Бяха многоцветни като крилата на Снежа, но много малки. Очакваше се с времето да израснат напълно.

Снежа продължи:

— Ако си се чудил защо толкова отдавна Отърли не е показвала напълно крилата си, то е защото те не се развиха. Те са малки и безполезни, крила на дете. Тя не може да лети и със сигурност не може да ги показва. Представяш ли си колко смешна би изглеждала, ако трябва да отвори вместо крила израстъци?

— Нямах представа — каза Пърсивал, невярващ на ушите си. Въпреки презрението, което изпитваше към сестра си, той бе силно привързан към Отърли.

— Не ме изненадва — каза Снежа. — Ти май не забелязваш нищо, освен своето собствено удоволствие и собствените си страдания. Повече от век сестра ти се старае да прикрива дефекта си от всички нас. Но истината е, че тя не е нито като теб, нито като мен. Навремето твоите крила бяха възхитителни. А моите са несравними. Отърли е от по-долна класа.

— Смяташ, че е неспособна да командва гиборими — каза Пърсивал, най-накрая проумявайки защо майка му беше издала тайната на Отърли. — Смяташ, че ще изгуби контрол над атаката?

— Да можеше да приемеш ролята, която ти се полага, сине мой — каза Снежа с глас изпълнен с разочарование, сякаш вече се беше примирила с провала на Пърсивал. — Да можеше ти да поемеш каузата ни. Може би ние...

Неспособен да чуе и дума повече, Пърсивал прекъсна разговора. Пристъпи до шосето и видя как кола с черен покрив, лъкатушеше далече от него между дърветата и изчезна зад някакъв завой. Не можеше да направи нищо, за да възвърне славата на своята фамилия.

*Шосе 9 — Запад,
Милтън, щата Ню Йорк*

Докато се движеха по второкласния път, тръгващ от Милтън, Габриела и Верлен бяха изпушили половината пакет цигари, изпълвайки поршето с тежкия, лют тютюнев дим. Верлен откrehна прозореца за да влезе в колата малко леден въздух. Искаше му се Габриела да продължи своя разказ, но нямаше желание да я притиска. Изглеждаше му кrehка и уморена, сякаш самият акт на разказване на миналото я изтощаваше — под очите ѝ се появиха тъмни кръгове и раменете ѝ леко се приведоха. Не издържаше и минута без цигара. Количеството дим, което се виеше из колата, дразнеше очите на Верлен, но като че ли нямаше особен ефект върху Габриела. Тя натисна газта с намерение по-скоро да стигне манастира.

Верлен погледна през прозореца към заснежената гора, която оставаше зад тях. Дърветата тръгваха от шосето нататък, ред подир ред оголени от зимата брези, захарен клен и дъб, които се простираха извън погледа на Верлен. Наблюдаваше банкетата, търсейки следи дали вече са пристигнали — дървен знак за входа на манастира или поне църковна кула, която да се издига наред дърветата. Начертал беше още в апартамента си маршрута от Ню Йорк до „Света Роза“, отбелязвайки мостовете и шосетата. Ако не бъркаше в преценката си, манастирът трябваше да бъде само на няколко километра северно от Милтън. Всеки момент щяха да стигнат.

— Погледнете в огледалото — каза Габриела с неестествено спокоен глас.

Верлен се подчини. На известно разстояние ги следваше черен джип.

— Там са от последните няколко километра — каза Габриела. — Изглежда не са се отказали от вас.

— Сигурна ли сте, че са те?

— Ако се опитам да избягам — каза тя, — ще ни последват. Ако продължа напред, пристигаме в „Света Роза“ едновременно и ще се сблъскаме там.

— И какво?

— Няма да ни пуснат — каза Габриела. — Не и този път.

Габриела натисна спирачката и изви кормилото, остро завивайки по чакъла. Поршето се завъртя на гумите си, описвайки полукръг по заснежения път, леко занасяйки от инерцията. За миг колата се почувства освободена от гравитацията, в състояние на безтегловно падане върху леда, нищо повече от метална кутия, извъртаща се ту надясно, ту наляво като рибешка опашка, докато гумите търсеха сцепление. Габриела намали скоростта и стисна здраво кормилото, опитвайки да овладее положението. Когато то се стабилизира, тя отново натисна газта и колата тръгна още по-бързо, взимайки наклона на дълъг, полегат хълм с оглушителен шум от двигателя. Камъчетата на чакъла затракаха по предното стъкло като залп от резки експлозии.

Верлен погледна през рамо. Черният джип бе завил по пътя, следвайки ги на известно разстояние.

— Идват — каза той и Габриела даде газ, взимайки все повече преднина по възвишението. Когато пътят се раздвои, гористият гъсталак премина в бялата шир на долина, отвъд която някакъв порутен хамбар се открояваше в червено като локва кръв върху снега.

— Колкото и да обичам тази кола, тя няма капацитет за скорост — каза Габриела. — Невъзможно е да им избягаме. Ще се наложи да намерим начин да се измъкнем. Или да се скрием.

Верлен огледа долината. От шосето до хамбара нямаше нищо друго, освен голи замръзнали ниви. Зад хамбара пътят се извиваше по друго възвишение и запълзяваше като змия в горичка от вечнозелени храсти.

— Ще успеем ли да стигнем до върха? — попита Верлен.

— Май нямаме кой знае какъв избор.

Габриела продължи покрай хамбара, където пътят бавно, но неотклонно ставаше все по-стръмен. Докато стигнат вечнозелените храсти, черният джип толкова беше напреднал, че Верлен вече можеше да различи чертите на мъжете на предните седалки.

Пътникът до шофьора се наведе през прозореца, прицели се с пистолет и стреля, но не ги улучи.

— Не мога да карам по-бързо от това — каза Габриела и съвсем се отчая. С едната ръка на кормилото тя хвърли кожената си чанта на Верлен. — Намерете пистолета ми. Вътре е.

Верлен отвори ципа, и взе да рови сред купища предмети, докато пръстите му не напипах студено метал. Извади от дъното на чантата малък, сребърен пистолет.

— Стреляли ли сте преди?

— Никога.

— Ще ви кажа как — каза тя. — Свалете предпазителя. А сега отворете прозореца. Дръжте здраво. Така, а сега подпрете ръката си.

Докато Верлен нагласяше пистолета, мъжът от джипа отново се прицели.

— Момент — каза Габриела, изви в другото платно и забави скорост, давайки възможност на Верлен спокойно да се прицели в предното стъкло.

— Стреляйте — каза Габриела. — Сега.

Верлен се прицели в джипа и натисна спусък. Предното стъкло се разби в паяжина от нишки. Габриела натисна спирачката, а мерцедесът се удари в една мантинела и се преобърна няколко пъти на равното. Бронята се смачка от превъртането. Верлен загледа преобърнатото возило. Гумите му още се въртяха.

— Блестящ изстрел — каза Габриела и се изтегли встрани от пътя, изключвайки двигателя. — Дайте ми пистолета. Трябва да се уверя, че са мъртви.

— Сигурна ли сте, че е разумно?

— Разбира се — троснато каза тя, взе пистолета и като се измъкна от колата, прескочи мантинелата. — Елате, може и да научите нещо.

Верлен последва Габриела по заледения хълм, стъпвайки в следите ѝ в снега. Погледна нагоре и видя скупчените тъмни облаци. Висяха ненормално ниско, сякаш можеха всеки миг да се спуснат над долината. Когато пристигнаха до колата, Габриела нареди на Верлен да изтърбуши с крак предното стъкло. С петата на ботинката си той поочисти стъклениите парчета, а Габриела се наведе и надникна вътре.

— Уцелили сте шофьора — каза тя и привлече погледа на Верлен върху мъртвия.

— Късметът на новака.

— И аз така казвам. — Тя посочи втория, чието тяло лежеше на около шест-седем метра по-нататък, с лице в снега. — С един куршум два заека. Вторият е излетял, когато колата се е блъснала.

Верлен се изправи и затвори очи, неспособен да повярва, че е убил двама души. Задуха леден вятър и той не можеше да каже дали тялото му се свива от студа или от претърпяния шок. Когато отново отвори очи, Габриела бе успяла да се вмъкне през вратата и в момента претърсваше джипа, след което се появи с някакъв спортен сак — сакът, който бе оставил в реното си предния следобед.

— Моят е — каза Верлен. — Взели са го вчера, когато разбиха колата ми.

Габриела дръпна ципа, извади папка и прегледа съдържанието ѝ.

— Какво търсите?

— Нещо, което да ми обясни колко знае Пърсивал — каза Габриела, разглеждайки документите. — Тези видял ли ги е?

— Не — отвърна Верлен и надникна през рамото на Габриела. — Не му ги дадох, но тези може и да са му ги дали.

Габриела се извърна от катастрофиралата кола и се отправи обратно по заснежения хълм към поршето. — По-добре да побързаме — каза тя. — За добрите сестри от „Света Роза“ има още по-непосредствена заплаха, отколкото си мислех.

През останалите няколко километра до манастира караше Верлен. Обърна поршето и се отправи към магистралата. Всичко пред него бе тихо и спокойно. Редуващите се възвишения изглеждаха омиротворени под снежната пелена. Хамбарът се беше отпуснал на земята, самотен и изоставен, а натежалото от облаци небе бе като свод над тях. Освен няколкото драскотини и давенето на двигателя старото порше се движеше с възхитителна пъргавина. Оказа се всъщност, че през последните десет минути нищо не се беше променило особено, освен Верлен. Коженото кормило се хлъзгаше с ръцете му и той установи, че сърцето му лудо бие. В ума му отново се появиха образите на мъртвите.

Усетила интуитивно мислите му, Габриела каза:

— Правилно постъпихте.

— Никога досега не бях държал пистолет.

— Бяха брутални убийци — каза делово Габриела, като че ли да ликвидира подобни мъже беше обичайно занимание за нея. — В един

свят на добро и зло не можеш да избягаш от избора си.

— Не мислех кой знае колко за избора.

— Това — продължи Габриела — ще се промени, ако останете с нас.

Верлен намали скоростта и спря на знака стоп, преди отново да се включи в магистралата. До манастира оставаха само няколко километра пред тях.

— Еванджелин от вашите ли е? — попита.

— Еванджелин знае много малко за ангелологията. Докато беше дете, не й казвахме нищо. Тя е млада и дисциплинирана — качества, които биха й пречили, ако не беше изключително умна. Да я оставим в ръцете на сестрите от манастира „Света Роза“ беше идея на баща й — като католик той силно бе привързан към романтичното схващане, че младите дами най-добре се предпазват от опасностите, като бъдат скрити в манастир. Не можеше да не го направи. Беше италианец. Подобни схващания са в кръвта им.

— И тя го послуша?

— Моля?

— Вашата внучка се е отказала от всичко, за което си струва да се живее, само защото баща й е казал така?

— Лука я доведе в Съединените щати, след като майка й — моята дъщеря Анджела — беше убита. Сигурно възпитанието й е било строго религиозно. Сигурно той е трябвало да я подготви от ранна възраст за евентуалното й довеждане в манастира „Света Роза“. Иначе не разбирам как в днешно време и в тази епоха младо момиче с нейните дарби може доброволно да дойде тук.

Верлен каза:

— Звучи доста средновековно.

— Но вие не познавате Лука — каза Габриела. — И не познавате Еванджелин. Привързаността им един към друг беше нещо забележително. Бяха неразделни. Мисля, че Еванджелин би направила всичко, абсолютно всичко, което нареди баща й — включително да посвети живота си на църквата.

Пътуваха по магистралата в мълчание, двигателят на поршето притракваше, от двете им страни се издигаха гори. Само преди час пътешествието изглеждаше странно спокойно. А сега всяка група дървета, всеки завой, всеки тесен път, който се вливаше в шосето,

представляваше възможност за засада. Верлен натисна газта, пришпорвайки поршето все по-бързо и по-бързо. На всеки няколко секунди проверяваше в огледалото, сякаш джипът можеше всеки миг да се появи и убийците да възкръснат от мъртвите.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин и Селестин се носеха с асансьора към четвъртия етаж, каишката на техния кожен куфар вече се врязваше в рамото на Еванджелин. Когато вратите се отвориха, старата монахиня я спря.

— Върви, скъпа моя — каза ѝ тя. — Аз ще разсея останалите, за да можеш незабелязано да излезеш.

Еванджелин целуна Селестин по лицето и я остави в асансьора. В мига, в който Еванджелин тръгна, Селестин натисна един бутон и вратите се затвориха. Еванджелин остана отвън сама.

Когато стигна до своята килия, Еванджелин бързо отвори всички чекмеджета, събра ценните за нея предмети — броеница и малко пари, спестени през годините — и ги прибра в кожения куфар. Сърцето я заболя, като хвърли последен поглед на стаята си. До неотдавна вярваше, че никога няма да я напусне. Беше си представяла, че животът пред нея се състои от безкрайна поредица ритуали, рутинни занимания и молитви. Всяка сутрин да се събужда за молитва и всяка вечер да заспива в стая, от която се вижда тъмното присъствие на реката. Само за една нощ тези толкова сигурни неща се стопиха, разтвориха се като леда в течението на Хъдсън.

Мислите на Еванджелин бяха прекъснати от голяма какофония и суетене на двора. Изтича от стаята си, отвори един прозорец в коридора и погледна долу, където на извитата като подкова алея пред „Дева Мария на ангелите“ спря шествие от черни пикали. Вратите им се отвориха и на манастирската морава изскочи група странни същества. Еванджелин присви очи да ги види по-ясно. Бяха с еднакви черни одежди, които се влачеха през снега, докато вървяха, с черни кожени ръкавици и военни бойни ботуши. Докато прекосяваха двора и приближаваха към манастира, Еванджелин забеляза, че броят им бързо се множи — пристигаха още и още, сякаш притежаваха способността да изникват от ледения въздух. И всъщност, докато оглеждаше

периферията на манастирските земи, тя видя как създанията излизаха от притъмнените гори, прехвърляха се през каменния зид и минаваха през огромната желязна порта на пътя. Вероятно бяха чакали скрити там от часове. Манастирът „Света Роза“ беше изцяло заобиколен от гиборими.

Стиснала здраво кожения куфар, Еванджелин уплашено се дръпна от прозореца и хукна по коридора, чукайки на вратите, за да извика сестрите, заети с учение и молитви. Включи всички лампи на най-високата степен — ярко осветление, което буквално унищожи с един замах атмосферата на уют на четвъртия етаж и показва овехтелите килими, олющената боя, сивкавото еднообразие на затворения им живот. Ако имаше нещо, което да бяха научили от предишната атака, то това беше фактът, че сестрите трябва незабавно да напуснат манастира.

Усилията на Еванджелин изкараха старшите сестри от стаите им. Те стояха в коридора, оглеждаха се крайно объркани, с разчорлени непокрити коси. Отнякъде в далечината Еванджелин чу Филомена да зове сестрите на борба.

— Тръгвайте — нареди Еванджелин. — Слезте по задното стълбище към първия етаж и следвайте заповедите на майка Перпетуа. Доверете ми се. Скоро ще разберете.

И като се въздържа да ги поведе сама, Еванджелин разбута скупчилите се жени, проправи си път към дървената врата в края на коридора, отвори я и затича по виещите се стъпала нагоре. Стаята на върха на кулата беше леденостудена и потънала в мрак. Еванджелин коленичи пред тухлената стена и извади камъка от скривалището си. В нишата на стената, напъхана на безопасно място, намери металната кутия с ангелоложкия дневник и снимката в него. Отгърна на последната четвърт от дневника. Там бяха научните бележки на майка й, преписани от Габриела с ясния й, точен почерк. Майка й беше умряла именно заради тези редици от числа. Еванджелин трябваше да ги запази.

Прозорците на кулата бяха заскрежени, с изписани по стъклата синьо-бели фрактали. Еванджелин опита да изчисти с дъха си кръгче в скрежа, търкайки стъклото с длан, но то остана замъглено. От страх да не би да не види двора, тя свали обувката си и разби прозореца с тока,

като почисти набързо счупените парчета от рамката и си оформи малка, но прозрачна наблюдателница към двора.

В кулата нахлу хапещ студен въздух. Виждаше долу реката и гората, които обикаляха като с рамка двора от трите му страни. Създанията се бяха събрали в средата на терена, множество фигури с тъмни дрехи. Дори и от това разстояние, със скъсен ръст, те предизвикаха ледени тръпки по тялото на Еванджелин. Бяха се събрали петдесет, може би дори сто създания под прозореца и бързо се нареждаха в редици.

Внезапно, сякаш по команда, те свалиха едновременно огромните си наметала. Под наметалата създанията бяха голи, кожата им хвърляше лъчисти кръгове по снега. Застанали изправени, с тебеширената си кожа и нечовешкия ръст, те наподобяваха древногръцки статуи, подредени на някаква пуста алея. Огромни, островърхи червени крила се разтваряха по гърбовете им, напластените им пера бляскаха като кръв на едва просветващото утринно слънце. В миг тя разбра кои са създанията, защото съзря приликата им с ангелските същества, които бе наблюдавала в склада в Ню Йорк заедно с баща си. Единствената разлика беше, че през годините, откакто за последен път бе зърнала подобно създание, от момиче тя се беше превърнала в жена — промяна, направила я податлива на сласт, каквато не бе изпитвала никога преди. Телата им бяха изумително прекрасни, толкова чувствени, че през нея премина силна тръпка на копнеж. И все пак, дори през мъглата на своето желание, Еванджелин установи, че всичко в тях — от начина, по който стояха, до огромния размах на крилата им — я изуми като чудовищно.

Пое дълбоко дъх, за да успокои мислите си, и долови някакъв особен мирис — на глинеста пръст, на въглища, ясен мирис на пушек. Огледа земята долу и забеляза пред манастира скупчени група създания да разпалват пламъци с крилата си. Мъждукащият огън се разгаряше все повече и повече. Дяволите атакуваха.

Еванджелин пхна ангелоложкия дневник в кожения куфар и хукна надолу по стъпалата на кулата, от които се стигаше право в Молитвения параклис. Докато слизаше, миризмата на огън ставаше все по-осезаема, а по цялата шахта на стълбището нагоре се заизвиваха плътни кълба дим. Нямаше как да разбере със сигурност докъде е стигнал огънят и когато се досети, че може да попадне в капан,

Еванджелин ускори крачка, стиснала още по-здро̀во под мишница кожения куфар. Въздухът се сгъсти, докато тя тичаше надолу по следващия ред стъпала, потвърждавайки усещането ѝ, че огънят — поне за момента — е обхванал само по-ниските места в манастира. Дори и така обаче изглеждаше невъзможно пламъците да са се издигнали толкова бързо и с такава сила. Тя си спомни създанията, които стояха пред огъня и размахваха мощните си криле, разпалвайки пламъците все повече и повече. Изтръпна. Гиборимите нямаше да спрат, докато целият манастир не се превърнеше в пепел.

*Манастир „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Верлен едва успя да разчете думите „СВЕТА РОЗА“, изписани върху богато украсената входна порта от ковано желязо, толкова гъст беше димът, който се носеше от манастира. Редом с дебелия зид от варовик видя своето съсипано рено; прозорците бяха счупени. Сигурно през нощта се бе напълнило със сняг, но си стоеше там, където го бе паркирал. Вратата към манастира беше отворена и докато паркираха колата, Верлен съгледа пред църквата редицата от черни пикапи, спрели един подир друг.

— Видяхте ли онази кола? — попита Габриела и посочи бял ягуар, скрит в листака в края на алеята за коли пред манастира. — Принадлежи на Отърли Григори.

— Роднина на Пърсивал?

— Сестра му — каза Габриела. — Имах огромното удоволствие да я познавам във Франция. — Габриела взе пистолета си и излезе от поршето. — Ако тя е тук, можем да предположим, че и Пърсивал е тук и че именно двамата стоят зад този пожар.

Верлен погледна зад Габриела към манастира, който беше малко по-нататък. Дим обгръщаше горните етажи на сградата и въпреки че забеляза някакво движение в двора, бяха прекалено далеч, за да разбере какво става. Излезе от колата и тръгна подир Габриела към манастира.

— Какво правите? — попита тя и го изгледа скептично.

— Идвам с вас.

— Трябва да съм сигурна, че чакате в колата. Щом намеря Еванджелин, ще трябва мигновено да тръгнем. Разчитам на вас това да стане. Обещайте ми да останете тук. — И без да чака отговор, Габриела се завлече към манастира, като мушна пистолета в джоба на дългото си черно палто.

Верлен се облегна на един пикап и проследи с очи Габриела, докато не изчезна зад манастира. Изкушаваше се да я последва вътре въпреки указанията ѝ, но вместо това мина през редиците от черни пикапи и се упъти към белия ягуар. Заслони очите си с ръце и надникна през прозореца. На бежовата кожена седалка лежеше папката с неговите проучвания, с фотокопие на тракийската монета на корицата. Опита да отвори вратата, но установи, че е заключена, и се огледа наоколо за нещо, с което да я разбие. И точно тогава забеляза, че към колата иде Пърсивал Григори.

Верлен бързо се скри зад каменния зид, който заобикаляше земите на манастира, вече много по-предпазлив, отколкото предната вечер. Приближавайки все повече към манастира, чуваше как кецовете му скърцаха по заледената коричка на снега. Спря до някакъв отвор в зида, от който се излизаше на моравата. Остана удивен от сцената пред себе си. Гъст черен дим се извиваше над лумналия пожар, пламъците бяха обхванали целия манастир. За негово изумление армия от създания — същите като онези, които бяха убили с Габриела — гъмжеше около манастира — поне стотина крилати влечугоподобни чудовища се бяха събрали за атака.

Напрегна очи да види сцената по-ясно. Съществата представляваха хибрид между птица и звяр, равни части от човек и чудовище. На гърба имаха крила, огромни и червени. Бяха обгърнати в толкова ярка светлина, че тя ги покриваше като бляскав воал. Въпреки че Габриела му беше обяснила с най-големи подробности какви са гиборимите и той бе разпознал в тях същите твари, които бе зърнал предната нощ във влака, сега осъзна, че поне до този момент не беше вярвал, че съществуват толкова много от тях.

През пламъците и дима Верлен съгледа все нови и нови гиборими. Един по един те нападаха манастира, огромните им крила се размахваха силно и яростно. Телата им се повдигаха високо и леко на вятъра, въздушни като хвърчила, които връхлитат върху сградата. Изглеждаха невероятно безтегловни, сякаш телата им бяха

нематериални. Движенията им бяха така координирани, толкова мощни, че Верлен тутакси разбра колко невъзможно е да бъдат победени. Летежът им за атака наподобяваше балет — издигаха се от земята в изящна оркестрация на насилието, всяко създание след другото, с все по-силното разгаряне на пламъците. Верлен гледаше изумен опустошението.

Едно от създанията остана по-назад от останалите, в края на гората. Решен да го разучи, Верлен хлътна в гъсталака зад каменния зид и се приближи до съществото, докато не се озова на по-малко от петнайсет метра отзад, скрит в храстите. Видя колко са изискани чертите му — орлов нос, златни къдри, ужасяващо червени очи. Той задиша дълбоко, поемайки сладостния аромат от тялото му — Габриела му беше казала, че ароматът е наречен амброзиален от ония, имали щастието (или нещастията) да се сблъскат с тях. Тутакси осъзна опасната привлекателност, която създанието притежаваше. Верлен си беше представял, че са отблъскващи, погрешка заченати деца на едно огромно историческо недоразумение, осакатени хибриди между сакралното и светското. Не беше помислил, че ще му се сторят толкова красиви.

Изведнъж създанието се обърна. Със стремителен замах то хвърли поглед към гората, сякаш усетило присъствието на Верлен сред вечнозелените храсти. Отривистото движение на гиборима разкри част от кожата на шията му, дългата тънка ръка, очертанията на тялото му. Великанът се придвижи към зида, червените му крила трептяха зад него, и тогава Верлен загуби всякаква представа защо бе тук, какво искаше и какво щеше да направи след това. Знаеше само, че трябва да се страхува, но с приближаването на гиборима — кожата му хвърляше някакво сияние върху земята — Верлен почувства как върху него се спуска някакво призрачно спокойствие. Опустошителното, проблясващо зарево от пожара бушуваше, осветяваше създанието и се примесваше с присъщото му вътрешно сияние. Верлен стоеше хипнотизиран. Вместо да побегне, както знаеше, че трябва да постъпи, той поиска да се приближи още повече до създанието, да докосне голото, бледо тяло. Пристъпи напред от безопасната сянка на гората и застана пред гиборима, сякаш да му се предаде. Втренчи се в стъкловидните му очи, сякаш търсеше отговор на една мрачна и пълна с насилие загадка.

Онова, което Верлен намери там, го изуми повече от всичко. Вместо злорадост, взорът на създанието съдържаше плашеща животинска безпаметност, вакуум, който не беше нито злонамерен, нито благосклонен. Сякаш създанието бе лишено от способността да проумее какво става пред него. Очите му бяха обективи, през които се вижда чистата пустота. Съществото не забеляза Верлен. По-скоро погледна зад него, сякаш Верлен беше просто част от гората, дънер или разлистено клонче. Едва сега Верлен разбра, че се намира в присъствието на създание без душа.

С едно бързо движение създанието разтвори червените си крила. Завъртайки едното, после и другото си крило така, че по тях да премине ярката светлина от огъня, чудовището набра сила, скочи от земята, леко и въздушно като пеперуда, и се присъедини към останалите в атаката.

*Молитвеният параклис,
манастира „Света Роза“,
Милтън, щата Ню Йорк*

Еванджелин завари Молитвения параклис потънал в дим. Опитва да диша, но се задуши от горещия, отровен въздух. Той опърли кожата ѝ и залютя в очите ѝ така, че само за секунди те се напълниха със сълзи. През мъглата успя да различи силуетите на сестрите, наредили се в параклиса. Стори ѝ се, че всяка одежда прелива в следващата и се получава едно непрекъснато черно петно. Мека димна светлина се процеждаше в църквата и се стелеше над олтара. Защо сестрите бяха останали наред пожар бе непонятно за нея. Не излезеха ли, щяха да загинат от пушека.

Объркана, тя побягна през църквата, но се спъна в нещо и се строполи тежко на мраморния под, удряйки брадичката си. Коженият куфар се изтръгна от ръката ѝ и полетя настрани в мъглата. За неин ужас иззад дима в нея се вторачи лицето на сестра Людовика, вледенено от страх. Еванджелин се беше спънала в тялото на старицата, чиято инвалидна количка бе прекатурена на едната си страна, едното колело още се въртеше. Еванджелин се наведе над Людовика и като положи ръце върху топлите ѝ страни, започна да мълви молитва, последно сбогом на най-възрастната от старшите

сестри. После нежно притисна клепачите на Людовика и затвори очите ѝ.

Изправи се на четири крака и заразглежда доколкото бе възможно сцената през дима. Подът на Молитвения параклис бе осеян с тела. Изброи четири жени, които лежаха на разстояние една от друга на пътеките между пейките, умрели от задушаване. Еванджелин усети как в нея се надига вълна на отчаяние. Гиборимите бяха пробили огромни дупки в останалите прозорци с ангелските сфери, бомбардирайки телата с парчета греди и зидария. Цветни парчета от витражите бяха разпилени от единия до другия край на параклиса като цветни стъклени бонбони по белия мраморен под. Пейките с възглавничките за коленичене бяха изпочупени, малкият златен часовник с махало — разбит, мраморните ангели — съборени. От зееща в прозорец дупка се виждаше моравата пред манастира. Създанията се бяха скупчили над заснежената земя. Димът се издигаше към небето и ѝ напомни, че пожарът още гори. Гледката бе тъй страшна, че Еванджелин не можеше да си поеме дъх. Пориви леден вятър връхлитаха опустелия параклис, носеха се през руините. А най-лошото бе, че на местата за коленичене пред нафора нямаше никого. Веригата от непрекъсващи молитви беше заличена.

Ниско до пода въздухът беше малко по-хладен, димът не така гъст, затова Еванджелин пак легна по корем и запълзя по мрамора да потърси кожения куфар. Пушекът изгаряше очите ѝ; ръцете я боляха от налягане. От пушека познатият допреди малко параклис се беше превърнал в пълно с опасности място — аморфно, мъгляво минирано бойно поле, пълно с невидими капани. Притиснеше ли я димът, рискуваше да загуби съзнание като останалите. А продължеше ли да пълзи право към „Дева Мария на ангелите“, за да излезе, можеше да загуби скъпоценния куфар.

Най-накрая Еванджелин долови някакъв метален блясък — медните закопчалки на кожения куфар просветваха от пламъците. Тя се присегна и сграбчи дръжката, забелязвайки, докато го придърпваше към себе си, че кожата е опърлена. Вдигна се от земята, покри носа и устата си с ръкав в опит да се предпази от дима. Спомни си въпросите, които Верлен ѝ беше задал в библиотеката, припряното му любопитство за местонахождението на печата върху рисунките на майка Франческа. Последната картичка на баба ѝ потвърждаваше

теорията на Верлен: архитектурните чертежи са били направени с цел да се отбележи скрит предмет — нещо, което майка Франческа беше заровила и пазила близо двеста години. Прецизността, с която бяха изработени картите на параклиса, не оставяше почти никакво съмнение. Майка Франческа беше скрила нещо в шкафа с осветената нафора.

Еванджелин изкачи стъпалата към олтара, проправяйки си път през дима към изящно украсения шкаф. Той се намираше високо върху мраморна колона, вратичките ѝ — инкрустирани със златните букви алфа и омега, началото и края. Беше с размери, достатъчно големи да поеме нещо скъпоценно. Еванджелин пхна кожения куфар под мишница и дръпна вратичките. Бяха заключени.

Внезапно някаква врява предупреди Еванджелин за ново присъствие в параклиса. Тя се обърна точно когато две създания нахлуха през единия от витражите, разбивайки сияйната плоча на Първата ангелска сфера така, че по монахините се посипаха парченца златно, червено и синьо стъкло. Еванджелин се скри зад олтара и усети как кожата на гърба ѝ настръхна, докато разглеждаше гиборимите. Бяха още по-едри, отколкото изглеждаха от кулата, високи и гъвкави, с огромни червени очи и бързи тъмночервени крила, обгърнали раменете им като плащове.

Няколко гиборими грабнаха възглавничките за коленичене, захвърлиха ги на пода и започнаха да ги тъпчат, докато останалите от тях обезглавиха мраморната фигура на ангел и с един зловещ замах разделиха главата от тялото. В далечния край на параклиса друго създание хвана за основата златен свещник и го запрати с необикновена сила към един цветен витраж с прекрасния образ на архангел Михаил, който заемаше една цяла стена на параклиса. Стъклото се разби мигновено, въздухът се изпълни с някакъв мелодичен пукот, сякаш изведнъж запяха хиляда цикади.

Зад олтара Еванджелин притискаше кожения куфар до гърдите си. Налагаше се внимателно да премерва всяко свое движение. И най-слабият шум би подсказал на създанията за нейното присъствие. Тя огледа параклиса, за да намери най-добрия път за бягство, когато изведнъж съгледа Филомена, приклепнала в единия ъгъл. Филомена бавно вдигна ръката си в знак да се спре, да наблюдава и да чака. От

скришното си място до табернакула — дарохранилницата — Еванджелин загледа как Филомена пълзи по мраморния под на олтара.

И тогава, с едно движение, стряскащо със скоростта и прецизността си, Филомена сграбчи монстранцата — златния реликвиум, поставен високо над олтара. Монстранцата беше от чисто злато с размерите на голям свещник и със сигурност изключително тежка. Независимо от това Филомена я вдигна над главата си и я разби в мраморния под. Тъй като беше от чисто злато, самата дарохранилница не се повреди от удара. Малкото кристално око в центъра обаче, орбитата с хостията, се разби. От своето прикритие Еванджелин чу отчетливо как стъклото се счупи.

Постъпката на Филомена беше толкова светотатствена, толкова страшна като насилие над молитвите на сестрите и тяхната вяра, че Еванджелин направо се смрази от изумление. Насред цялото това разрушение и ужаса от смъртта на сестрите като че ли нямаше причина за повече вандализъм. Въпреки това Филомена продължи да се занимава с монстранцата, разчиствайки стъклата. Еванджелин се измъкна от прикритието си, слисана от безумието, обзело Филомена.

Движенията на Филомена привлякоха вниманието на създанията. Те се насочиха към нея, крилата им с цвят на цинобър пулсираха ведно с дишането им. Изведнъж едно от тях се нахвърли върху Филомена. Обзета от фанатизма на своята вяра и от сила, каквато Еванджелин никога не си беше представляла, че е способна да покаже, Филомена се освободи от чудовищната прегръдка и с изящен замах улови крилата на създанието, усугуби ги и ги дръпна. Огромните червени крила се откъснаха от тялото на създанието. Гиборимът падна на пода и се затърчи в увеличаваща се локва от гъста синя течност, която се изливаше от раната, докато той крещеше в ужасяваща, задушаваша го агония. Еванджелин изпита чувството, че се спуска в някакво подобие на ада. Най-свещеният им параклис, храмът на всекидневните им молитви, беше осквернен.

Филомена бързо се върна към дарохранилницата. Разчисти пропуканата кристална обвивка и в един миг най-триумфално извади нещо. Еванджелин се взря да види какво държи Филомена в ръката си — беше малък ключ. Загадките с ключовете и писмата, с които се беше сблъскала през изминалите дни, дойдоха в повече на Еванджелин. Филомена се беше порязала от стъклата и по китките и ръцете ѝ се

стичаха ивици кръв. И докато гледката на подобно разчленяване бе дълбоко отблъскваща за Еванджелин — тя едва си наложи да погледне към обезобразеното тяло на създанието с откъснатото от тялото крило, — Филомена сякаш ни най-малко не бе обезпокоена. И все пак, дори в страха от насилието, което съзираше, Еванджелин се зарадва от намереното от Филомена.

Филомена повика Еванджелин да се приближи, но Еванджелин не можа да направи нищо: оцелелите съдания я нападнаха, разкъсаха дрехите ѝ като ястреби, пируващи с някой гризач. Черният плат на одеждите ѝ се покри сякаш с наметка от мазни червени крила. И тогава Еванджелин видя как Филомена се изтръгва от бъркотията. Сякаш събрала последни сили, тя хвърли ключа към Еванджелин. Еванджелин го грабна от пода и се скри зад мраморната колона.

Студена светлина се спусна над изсушеното, овъглено тяло на сестра Филомена. Зловещите гиборими се бяха отнесли с разперени крила към центъра на параклиса, сякаш всеки момент щяха да се вдигнат във въздуха.

Еванджелин се втурна към вратата и видя група сестри, събрани на входа. Поиска да извика и да ги предупреди, но още преди да отвори уста, мнозинството от униформени жени се раздели и от периферията на тълпата се появи сестра Селестин в инвалидната си количка, бутана от помощнички. Беше без було и чисто бялата ѝ коса подсилваше тъгата, изписана по лицето ѝ. Помощничките забутаха стола със Селестин към основата на олтара, а зад нея пътят ѝ затваряше от морето черни одежди и бели була.

Гиборимите също съгледаха Селестин, докато помощничките ѝ насочваха инвалидната количка към олтара. Жените запалиха няколко свещи и с овъглени от пожара парчета дърво нарисуваха няколко символа по мраморния под около Селестин — тайнствени печати, които Еванджелин разпозна; същите като онези в ангелоложкия дневник, който баба ѝ беше дала. Много пъти бе гледала тези символи, но така и не бе научила значението им.

Изведнъж Еванджелин усети ръка на рамото си и като се обърна, се озова в прегръдките на баба си. В един кратък миг ужасът, който бе изпитала, се стопи и Еванджелин се превърна просто в млада жена в прегръдките на любимата си баба. Габриела я целуна, а после бързо се обърна към Селестин, наблюдавайки действията ѝ с разбиране.

Еванджелин се взря в баба си със свито сърце. Макар и да изглеждаше по-стара и да беше на вид по-слаба, отколкото Еванджелин си я спомняше, в прегръдката на Габриела тя усети същата близост. Искаше ѝ се да поговори насаме с баба си. Имаше въпроси, които да ѝ зададе.

— Какво става? — попита Еванджелин и загледа тварите, които подозрително кротуваха.

— Селестин е поръчала да се направи магически квадрат в свещен кръг. Това е подготовка на церемония за призоваване. — Помощничките донесоха венец от лилии за Селестин и го положиха върху белите ѝ коси. Габриела продължи:

— В момента поставят корона от цветя на главата на Селестин, която символизира девствената чистота на призоваващата. Познавам подробно ритуала, макар никога да не съм виждала как го изпълняват. Призоваването на ангел може да донесе мощна подкрепа и да прочисти в миг враговете ни. В ситуация като тази сега — обсаден манастир от нападатели, надвишаващи по брой обитателите на „Света Роза“ — това може да бъде много полезна мярка, може би единствената, която да доведе до победа. И все пак е немислимо опасно, особено за жена на възрастта на Селестин. Опасностите обикновено далече превишават ползите, особено когато се призовава ангел с цел да се сражава.

Еванджелин се обърна към баба си. Златен медальон, съвсем същият като медальона, който тя бе дала на Еванджелин, блестеше на шията на Габриела.

— А Селестин предвижда — каза Габриела — именно битка.

— Но гиборимите изведнъж така притихнаха...

— Селестин ги хипнотизира — каза Габриела. — Казва се гиборимска магия. Учихме го като момичета. Виждаш ли ръцете ѝ?

Еванджелин напрегна очи да види Селестин в количката. Ръцете ѝ бяха сплетени отпред на гърдите, с двата показалеца насочени към сърцето.

— Това моментално вцепенява гиборимите — обясни Габриела. — Само след миг обаче магията ще изчезне, затова Селестин трябва много бързо да действа.

Селестин светкавично вдигна ръцете си във въздуха, освобождавайки гиборимите от магията. И преди да успеят да подновят атаката си, тя заговори. Гласът ѝ проехтя под сводестия параклис.

*Angele Die,
qui custos es mei,
Me tibi commissum pietate superna;
illumina, custodi, rege, et gubernas.*^[3]

Латинският беше познат на Еванджелин. Тя разпозна в тези думи магическа формула и за нейно удивление магията започна да действа. Проявлението ѝ започна като лек бриз, най-нежен порив на вятъра, и само за секунди прерасна в буря, която се изви през нефа. В изблик на ослепителна светлина в центъра на извилиня се вятър се появи бляскаво сияйна фигура и увисна във въздуха над Селестин. Еванджелин забрави за опасността, придружаваща призоваването, опасността от създанията, които ги заобикаляха отвсякъде, без да може да откъсне очи от ангела. Беше огромен, със златни крила, чиято дължина бе с диаметър на високия централен купол, а ръцете му бяха разтворени в жест, който като че ли приканваше всички да се приближат.

Ангелът сияеше с ярка светлина, одеждите му горяха по-ярко от пламък. Светлина обля монахините, покри мраморния под на църквата, блещукаща и течна като лава. Тялото на ангела изглеждаше едновременно и от плът, и ефирно. То се носеше над събраното множество и все пак Еванджелин имаше чувството, че вижда през него. А най-странното беше, че ангелът започна да приема чертите на Селестин, възстановявайки външния ѝ вид на млади години. И понеже ангелът се превръщаше в точно копие на призоваващата, в една златисто оцветена близначка на Селестин, Еванджелин най-сетне успя да види девойката, която навремето е била монахинята.

Ангелът се носеше във въздуха, бляскащ и ведър. Когато заговори, гласът му прозвуча сладко и напевно в църквата, вибрираше с неестествена красота. Той каза:

— За добро ли ме призоваваш?

Селестин стана от стола си с удивителна лекота. Коленичи в кръга от свещи и бялата ѝ роба се надипли около нея.

— Призовавам те като слуга на Бога, за да изпълниш Божието дело.

— В Неговото свято име — каза ангелът — питам дали намеренията ти са чисти.

— Чисти като Неговото свято слово — отвърна Селестин, а гласът ѝ укрепна и стана звънлив, сякаш присъствието на ангела ѝ бе вдъхнало сила.

— Не бой се, защото аз съм пратеник на Бога — каза ангелът с глас като пречиста музика. — Пея във възхвала на Господа.

Силен порив на вятъра изпълни църквата с музика.

— Хранителю! — обърна се към него Селестин. — Нашето светилище е осквернено от дракона. Нашите сгради са опожарени, нашите сестри са избити. Както Архангел Михаил смачка главата на змията, така и аз те моля да смажеш тези нечестиви нашественици.

— Насочи ме — каза ангелът и запляска с крила, а гъвкавото му тяло се изви във въздуха. — Къде се крият тези дяволи?

— Те са тук, връхлитат ни и опустошават Неговото светилище.

Светкавично, тъй бързо, че Еванджелин не успя да реагира, ангелът се превърна в огнена стена, която се разцепи на стотици огнени езици и всеки пламък се преобрази в един напълно оформен ангел. Еванджелин хвана Габриела за ръката, за да не я отнесе вятърът. Очите ѝ горяха, но тя не можеше да се извърне, докато бойните ангели се спуснаха с вдигнати мечове върху параклиса. Монахините побягнаха ужасени във всички посоки — паника, която в миг изтръгна Еванджелин от транс, в който бе изпаднала по време на призоваването. Гиборимите бяха поразени в полет и мъртвите им тела рухнаха върху олтара.

Габриела изтича към Селестин, Еванджелин я последва. Старата монахиня легна на мраморния под, белите ѝ одежди — разпрострени около нея, венецът от лилии — изкривен. Като погали Селестин по лицето, Еванджелин усети как гори кожата ѝ, сякаш призоваването я беше обгорило. Разгледал по-отблизо и се опита да разбере как една крехка, смирена жена като Селестин бе имала силата да победи подобни зверове.

Кой знае защо в урагана на призоваването свещите не бяха угаснали, сякаш мощното присъствие на ангела не се беше пренесло във физическия свят. Те трептяха ярко и осветяваха кожата на Селестин, която сияеше като на жив човек. Еванджелин подреди

одеждите на монахинята, нежно надипляйки бялата тъкан. Ръката на Селестин, гореща само преди секунди, беше изстинала напълно.

Еванджелин не можеше да е сигурна, но ѝ се стори, че очите на Габриела се изпълват със сълзи.

— Това бе блестящо призоваване, приятелко! — прошепна тя, наведе се и целуна челото на Селестин. — Просто блестящо.

В рамките само на един ден сестра Селестин се бе превърнала в истинския пазител на Еванджелин, беше я превела през хаоса и я бе оставила на правилния път. Като си спомни Филомена, младата жена разтвори ръка и подаде ключа на баба си.

— Откъде го взе? — попита Габриела.

— От дарохранилницата — отговори Еванджелин и посочи парченцата кристал по пода. — Беше вътре.

— Значи там са го пазили — каза Габриела и обърна ключа в ръката си. Отиде до дарохранилницата, пхна ключа в ключалката и отвори вратичката. Вътре имаше малка кожена кесия. — Няма какво повече да правим тук — каза Габриела. И като даде знак на Еванджелин да я последва, каза: — Ела, незабавно трябва да тръгнем. Още не сме в безопасност.

Манастир „Света Роза“,

Милтън, щата Ню Йорк

Верлен прекоси моравата пред манастира. Краката му затъваха в снега. Секунди преди това целият терен направо се огъваше под тежестта на атаката. Стените на манастира бяха погълнати от пламъци, дворът бе пълен със зли, войнствени създания. После, за негово безкрайно удивление, битката бе спряла. В миг огънят изчезна във въздуха и остави опушени тухли, съскащ метал и мирис на изгоряло. Пляскащите крила на създанията стихнаха наскоро полета. Гиборимите изпадаха по земята, сякаш поразени от електрически ток, оставящи купища осакатени тела върху снега. Верлен наблюдаваше смълчания двор. Последните валма от дим се разсейваха в следобедното небе.

Той тръгна към едно от телата и преклени до него. Имаше нещо странно във вида на създанието — изчезнало беше не само сиянието, но и цялото тяло физически се беше променило. В смъртта кожата бе изпъстрена с несъвършенства — лунички, бенки, белези, петна с

тъмни косми. Прозрачното бяло на ноктите бе потъмняло, а когато Верлен обърна тялото ничком, откри, че крилата напълно са изчезнали и на тяхно място има червен прах. Живи, създанията бяха получовеци-полуангели. Мъртви, те изцяло приличаха на човеци.

Гласове в отдалечения край на църквата отклониха вниманието на Верлен от тялото. На двора се събраха останалите обитатели на манастира „Света Роза“ и започнаха да влачат телата на гиборимите към речния бряг. Верлен потърси сред тях Габриела, но не я откри никъде. Бяха десетки монахини, всичките с дебели палта и ботуши. Жените проявяваха огромна решителност пред неприятната задача, като се организираха на малки групи и без да се бавят се заловиха за работа. Тъй като телата бяха големи и тежки, нужни бяха четири сестри да пренесат едно създание. Сестрите бавно влачеха труповите по земята към брега на Хъдсън, като правеха пътечка в утъпкания снет, който се превръщаше в лед. След като натрупаха създанията едно връз друго под клоните на една бреза, те ги изтъркаляха в реката. Телата потънаха под гладката като стъкло повърхност, сякаш към тях бяха привързани оловни тежести.

Докато монахините работеха, от църквата се появи Габриела заедно с млада жена. Лицата и на двете бяха почернели от дима. Той разпозна у младата жена чертите на Габриела — формата на носа, издадената брадичка, високите скули. Беше Еванджелин.

— Елате — каза Габриела на Верлен, стискайки кафяво кожено куфарче под мишница. — Да не губим време.

— Но поршето има само две седалки — каза Верлен, осъзнавайки проблема в мига, в който го изрази с думи.

Габриела замръзна на място, сякаш неспособността да предвиди дилемата я озадачи повече, отколкото ѝ се искаше.

— Проблем ли има? — попита Еванджелин и Верлен още веднъж се почувства привлечен от музиката на гласа ѝ, ведростта в поведението ѝ, призрачната сянка на Габриела върху чертите ѝ.

— Колата ни е твърде малка — каза Верлен.

За момент Еванджелин го погледна замислено, сякаш го поглъщаше вътре в себе си и го разглеждаше, за да види дали той е същият мъж, когото бе срещнала преди ден. Когато се усмихна, той разбра, че не е сбъркал. Нещо помежду им наистина се бе случило.

— Последвайте ме — каза Еванджелин, обърна се и бързо тръгна. Прекоси двора съвсем целенасочено, малките ѝ черни обувки потъваха в снега.

Верлен бе готов да я последва където и да отиваше тя.

Като се промуши между два черни пикапа, Еванджелин ги поведе по заледена алея и влезе през страничната врата на тухлен гараж. Вътре въздухът беше студен и чист, без примес от гъстия миризлив пушек. Еванджелин взе връзка с ключове от някаква кукичка и ги разтърси.

— Качвайте се — каза тя и посочи кафявата лимузина с четири врати. — Аз ще карам.

[1] Превод Огняна Иванова — Б.изд. ↑

[2] Моля (фр.) — Б.пр. ↑

[3] От лат.:

Ангеле господен, който си мой закрилник,
мен, който съм отдаден на теб с върховно благоговение,
просветли ме, пази ме, напътствай ме и ме направлявай.

Превод Цвета Цанева — Б.изд. ↑

НЕБЕСНИЯТ ХОР

Не след дълго ангелът запя.
Гласът му
се извисяваше и се снишаваше
ведно
с лирата. Поведени от тази
божествена
хармония другите се
присъединиха към
него. Всеки глас се издигаше, за
да
сздаде музиката на небето
сливане, подобно на събора,
описан
от Даниил: десет пъти по
десет хиляди ангели.^[1]

Блажени
ят отец
Клематис от
Тракия
Бележки
по Първата
ангелска
експедиция

Мансардата на семейство Григори,
Горен Ист Сайд, Ню Йорк
24 декември 1999 г.,
12:41 следобед

Пърсивал стоеше в спалнята на майка си, пестеливо мебелирано и безупречно бяло пространство на самия връх на мезонета. През една стъклена стена се виждаше градът — сив мираж от сгради, забодени в синьото небе. Следобедното слънце се плъзгаше по серия офорти от Гюстав Доре на далечната стена, подаръци от бащата на Пърсивал отпреди много години. На офортите бяха изобразени легиони от ангели, облечени от слънчева светлина, наредени в кръгове един подир друг крилати пратеници, образи, сякаш уголемени заради въздушната атмосфера в стаята. Навремето Пърсивал беше изпитвал някакво родство с ангелите върху картината. В сегашното си състояние обаче направо не му се искаше да ги погледне.

Снежа се беше излегнала на кревата си и спеше. В дрямката крилата ѝ се бяха прибрали като гладка кожа на гърба и тя приличаше на невинно и добре охранено дете. Пърсивал постави ръка на рамото ѝ и когато промълви името ѝ, тя отвори очи и сякаш го запечата във втрещения си поглед. Цялостната аура на покой, която я обгръщаше, се стопи. Тя седна в леглото, отвори крилата си и ги нагласи около раменете. Бяха съвършено добре поддържани, пластовете разноцветни пера безупречно подредени, сякаш преди лягане ги почистваха.

— Какво искаш? — попита Снежа и изгледа Пърсивал от горе до долу, като че искаше в пълна степен да възприеме разочарованния му вид. — Какво се е случило? — Изглеждаш ужасно.

Стараяйки се да се владее, Пърсивал каза:

— Трябва да говорим.

— Толкова рано? — каза Снежа.

Премести краката си до ръба на леглото, изправи се и отиде до прозореца. В гаснещата светлина крилата ѝ се отразяваха с блясъка на перла.

— Нямахте да те безпокоя, ако не беше спешно — каза Пърсивал.

— Къде е Отьрли? — попита Снежа и хвърли поглед зад Пърсивал. — Върна ли се от задачата по възстановяването? Горя от нетърпение да чуя подробностите. Много отдавна не бяхме използвали гиборимите. — Снежа погледна Пърсивал и той тутакси разбра колко е разтревожена. — Трябваше сама да отида — каза тя с бляскащи очи. — Лумналият огън, устремът на крилата, писъците на неподозиращите... Също като в ония дни.

Пърсивал прехапа устни, несигурен как да реагира.

— Баща ти току-що се върна от Лондон — каза Снежа и се загърна в дълго копринено кимоно. Крилата ѝ — здрави и нематериални — с лекота преминаха през плата. — Ела, ще го заварим тъкмо като обядва.

Пърсивал тръгна с майка си към трапезарията, където г-н Пърсивал Григори II, обикновен нефилим на около четиристотин години, който имаше поразителна прилика със сина си, седеше на масата. Беше си свалил сакото и бе позволил на крилата си да се подадат през тъмносивата риза. Като ученик, често попадащ в беда, Пърсивал неведнъж заварваше баща си да го чака в своя кабинет, крилата му нервно щръкнали по същия начин. Г-н Григори беше суров, злонравен, студен и безскрупулно агресивен мъж, чиито крила повтаряха темперамента му: бяха строги и тесни придатъци с матови сребристи пера с цвят на рибешки люспи, които нямаха нито ширина, нито размах. Всъщност крилата на баща му бяха точно противоположното на майчините му крила — блестящо оцветени и напълно развити. Пърсивал смяташе в реда на нещата да имат толкова противоположна физическа външност. От сто години родителите му не живееха заедно.

Г-н Григори потропваше по масата с автоматична писалка от времето на Втората световна война, друг знак за нетърпение и раздразнение, които Пърсивал познаваше от детството си. Той погледна Пърсивал и каза:

— Къде се губиш? Цял ден те чакаме за новини.

Снежа нагласи крилата около тялото си и седна на масата. Обърна се към Пърсивал и го подкани:

— Да, скъпи, разкажи ни — какви са новините от манастира?

Пърсивал се отпусна на стола начело на масата, остави отстригани бастуна си и пое дълбоко и мъчително дъх. Ръцете му трепереха. Едновременно му беше и топло, и студено. Дрехите му бяха просмукани от пот. Всяко вдишване изгаряше дробовете му, сякаш въздухът разпалваше тлеещ огън. Той бавно се задушаваше.

— Успокой се, сине — каза г-н Григори с презрителен поглед към Пърсивал.

— Болен е — сопна му се Снежа и положи месестата си ръка на рамото на сина си. — Не бързай, скъпи. Обясни кое те докара в това състояние?

Пърсивал забеляза разочарованието на баща си и растящата безпомощност на майка си. Не знаеше как да събере сили, за да заговори за катастрофата, която ги бе сполетяла. Цялата сутрин Снежа не бе отговаряла на телефонните му повиквания, а също и при самотното му пътуване обратно за града. Как му се искаше да ѝ бе съобщил новините по телефона. Накрая каза:

— Мисията не успя.

Снежа замълча, разбирайки от тона на сина си, че следват още лоши новини.

— Но това е невъзможно — промълви накрая тя.

— Току-що се върнах от манастира — продължи Пърсивал. — Видях го със собствените си очи. Претърпяхме ужасно поражение.

— А гиборимите? — попита г-н Григори.

— Няма ги вече — каза Пърсивал.

— Оттеглиха ли се? — попита Снежа.

— Избити са — каза Пърсивал.

— Невъзможно — намеси се г-н Григори. — Изпратихме близо сто от най-силните ни воители.

— И бяха поразени до един — каза Пърсивал. — Мигновено избити. Минах след това и видях обезобразените им овъглени тела. Не остана жив нито един гиборим.

— Това е немислимо — каза г-н Григори. — Подобно поражение не се е случвало никога през живота ми.

— Поражението не стана по естествен път — каза Пърсивал.

— Да не би да казваш, че е имало призоваване? — попита скептично Снежа.

Пърсивал сплете ръце на масата, облекчен, че е спрял да трепери.

— Не вярвах, че е възможно. Няма кой знае колко ангелолози, посветени в изкуството на призоваването, особено в Америка, където им липсват ментори. Но това е единственото обяснение за подобно пълно унищожение.

— Какво казва Отърли за това? — попита Снежа, блъсна назад стола си и стана. — Със сигурност не вярва, че имат сили да извършат призоваване. Отдавна вече не се практикува.

— Мамо! — започна Пърсивал с напрегнат от възмущение глас. — Загубихме всички в атаката.

Снежа премести поглед от Пърсивал към мъжа си, като че ли единствено неговата реакция щеше да потвърди думите на сина ѝ.

Гласът на Пърсивал затрепери от срам и отчаяние, когато продължи:

— Бях на известно разстояние от манастира, когато атаката започна, но видях ужасния вихър с ангелите. Те връхлетяха над гиборимите, а Отърли беше сред тях.

— Видя ли тялото ѝ? — попита Снежа, крачейки от единия до другия край на стаята. Крилата ѝ бяха силно притиснати към гърба — неволна физическа реакция. — Сигурен ли си?

— Няма съмнение — каза Пърсивал. — Наблюдавах как хората изхвърляха телата.

— А съкровището? — попита Снежа, все по-обезумяла. — Какво стана с доверената ти служителка? Какво стана с Габриела Леви-Франш Валко? Кажи ми, че си възвърнал част от загубата ни!

— Когато пристигнах, тях вече ги нямаше — отговори Пърсивал. — Поршето на Габриела бе изоставено в манастира. Вземи са това, за което бяха дошли и са заминали. Край. Няма никаква надежда.

— Нека уточня — каза г-н Григори с ледено спокойствие, което навремето толкова плашеше Пърсивал. — Позволил си на сестра ти да се включи сама в атаката. После си оставил ангелолозите, които са я убили, да избягат, губейки възможността да си възвърнеш съкровище, което търсим от хиляда години. И сега смяташ, че си приключил?

Пърсивал изглежда баща си с омраза и копнеж. Как стана така, че с възрастта не беше загубил силата си, а Пърсивал, когато трябваше да е в разцвета на силите си, бе така отслабнал?

— Ще ги преследваш — каза г-н Григори и се изправи с целия си ръст, а сребристите крила се разтвориха като ветрило над раменете му. — Ще ги намериш и ще им отнемеш инструмента. И докато ги преследваш, ще ме държиш в течение. Ще направим всичко възможно да победим.

Горен Уест Сайд, Ню Йорк

Еванджелин зави покрай улица 79-та — Запад, като бавно караше зад някакъв градски автобус. Спря на червен светофар, погледна към „Бродуей“, присвивайки очи да види как изглежда

улицата следобед, и усети прилив на нещо познато. Колко следобеди беше прекарала с баща си по тези улици, колко пъти спираха да закусят в някое от малките заведения, сгъшени по булевардите. Хаосът от хора, шляпащи през кишата, разнородната смесица от сгради, несекващото движение на автомобили във всички посоки — Ню Йорк ѝ беше дълбоко близък въпреки изминалите години.

Габриела живееше само на няколко преки по-нататък. Въпреки че Еванджелин не беше ходила от дете в апартамента на баба си, помнеше го добре — дискретната фасада от червеникавокафяв пясъчник, изящната метална ограда, страничният изглед към парка. Навремето си бе припомняла внимателно всички тези образи, но сега мислите ѝ бяха обсебени от „Света Роза“. Колкото и да се стараеше, не можеше да забрави как я гледаха сестрите, когато напускаше църквата, сякаш атаката по някакъв начин беше нейна грешка и най-младият член на монашеската им общност бе докарал гиборимите срещу тях. На тръгване Еванджелин се опита да не поглежда назад. Вместо това бе заковала погледа си върху алеята за колите. Трябваше само да успее да се добере до края на гаража, без да поглежда назад. Накрая обаче се предаде на инстинктите си — в огледалото за обратно виждане видя черния от сажди сняг и посърналите от огорчение сестри, събрали се край речния бряг. Манастирът бе опустошен като рухнал замък, моравата беше покрита с пепел от пожара. Само за минути тя се беше отърсила от ролята си на сестра Еванджелин, Францисканската сестра на непрестанното преклонение, и се бе превърнала в ангелоложката Еванджелин Анджелина Качиаторе. Докато се движеха по манастирските земи, а от двете страни на колата се издигаха брези като стотици мраморни колони, на Еванджелин ѝ се стори, че вижда сянката на огнен ангел да проблясва в далечината и да ѝ кима да продължава напред.

По пътя към Ню Йорк Верлен бе седнал на предната седалка, докато Габриела настоя да седне отзад, където бе изсипала съдържанието на кожения куфар и го разглеждаше. Навярно мълчанието, налагано на Еванджелин в „Света Роза“, доста ѝ бе натежало — по време на пътуването бе разговаряла откровено с Верлен за живота си, за манастира и дори, за нейно учудване, за родителите си. На свой ред той задаваше все повече въпроси и тя се удиви с каква готовност и откритост отговаряше на всичко, сякаш бе

познавала Верлен цял живот. От много години не беше говорила с някой като Верлен — красив, интелигентен, с интерес към всяка подробност. Всъщност бяха минали години, откакто бе изпитвала нещо към мъж. Мислите ѝ за мъжете изведнъж ѝ се сториха детински и повърхностни. Поведението ѝ със сигурност поразяваше Верлен като комично и наивно.

След като Еванджелин намери къде да паркира, заедно с Верлен последваха Габриела към каменната сграда. Улицата кой знае защо беше пуста. Тротоарът бе заснежен, паркираните коли бяха покрити с тънък лед. Прозорците на апартамента на Габриела обаче светеха. Еванджелин улови някакво движение зад стъклото, сякаш група приятели очакваха пристигането им. Тя си представи разтворени по дебели персийски килими вестници „Таймс“, чаши с чай в края на масите, тлеещ в камината огън — именно такива бяха неделите от нейното детство, следобедите, когато бе оставяна на грижите на Габриела. Спомените ѝ, разбира се, бяха детски, а мислите ѝ — пълни с носталгия и романтика. Нямаше представа какво я очакваше сега.

Когато Габриела отключи входната врата, някой дръпна резето, завъртя голямата месингова топка и отвори. Пред тях застана тъмнокос мъжага по анцуг с качулка и с двудневна брада.

Еванджелин никога не беше виждала този мъж. Габриела обаче изглежда добре го познаваше.

— Бруно — каза тя и топло го прегърна с нехарактерен жест на интимност. Еванджелин погледна мъжа по-отблизо, учудена дали въпреки разликата във възрастта Бруно не ѝ е любовник. Габриела го пусна. — Слава богу, че си тук.

— Тук съм, разбира се — каза Бруно, не по-малко зарадван да я види. — Членовете на съвета ви очакват.

И като се обърна към Еванджелин и Верлен, които стояха един до друг на прага, Бруно се усмихна и им кимна да го последват през антрето. Мигновено ги лъхна мирисът на дома на Габриела — книгите и полираната старинна мебел — и Еванджелин усети как с всяка стъпка в къщата тревогите ѝ се стопяват. Персийските килими, стената с портретите на прочути ангелолози, сериозната атмосфера, изпълнила стаите като мъгла: всичко в каменната къща беше точно както Еванджелин си го спомняше.

Съблече си палтото в антрето и улови образа си в огледалото. Лицето, което видя, я стресна. Тъмни кръгове заобикаляха очите ѝ, а кожата ѝ бе набраздена от саждите на дима. Черното ѝ облекло и простите обувки никога не бяха изглеждали толкова вехти, толкова обикновени и неуместни както сега, в покрития с лустро живот на баба ѝ. Верлен пристъпи зад нея и сложи ръка на рамото ѝ, жест, който само вчера би я изпълнил с ужас и смут. Сега обаче съжали, когато той си свали ръката.

Насред всичко, което се бе случило, почти необяснимо ѝ се стори, че мислите ѝ са привлечени от този човек. Верлен стоеше само на сантиметри от нея и когато срещна очите му в огледалото, тя пожела да е по-близо. Искаше ѝ се по-добре да разбере чувствата му. Искаше ѝ се той да каже нещо, което да я увери, че изпитва същата приятна тръпка, когато очите им се срещат.

Еванджелин насочи вниманието към своето отражение, осъзнавайки колко смешна изглеждаше с това свое объркване. Верлен сигурно я намира за абсурдна с печалните ѝ черни дрехи и обувките с гумени подметки. Все едно, че бе белязана с клеймото на манастира.

— Попаднахте във всичко това по случайност — каза тя в стремежа си да разбере какво мисли Верлен.

— Така е, признавам — каза той и се изчерви. — Със сигурност беше изненадваща Коледа. Но ако Габриела не ме беше намерила и не се бях замесил във всичко това, нямаше да ви видя отново.

— Може да е било за хубаво.

— Баба ви ми разказа доста неща за вас. Знам, че не всичко е както изглежда на пръв поглед. Разбрах, че сте отишли в „Света Роза“ като предпазна мярка.

— Отидох за повече от това — каза Еванджелин, осъзнавайки колко сложна беше мотивацията ѝ да остане в „Света Роза“ и колко трудно би ѝ било да му го обясни.

— Ще се върнете ли там? — попита Верлен, а по лицето му се изрази очакване, сякаш отговорът щеше да означава нещо за него.

Еванджелин прехапа устни в желанието си да му каже колко я затруднява въпросът му. Накрая каза:

— Не. Никога.

Верлен се приближи зад гърба ѝ и я хвана за ръка. Баба ѝ, работата, която им предстоеше, всичко се разтопи в неговото

присъствие. После той я дръпна от огледалото и я поведе към трапезарията, където чакаха останалите.

В кухнята нещо се готвеше — навсякъде се усещаше наситеното ухание на месо и домати. Бруно посочи масата, на която бяха наредени ленените салфетки и порцелана на Габриела.

— Трябва да обядвате — каза той.

— Наистина мисля, че нямаме време за това — каза Габриела разсеяно. — Къде са останалите?

— Сядайте — нареди Бруно и посочи столовете. — Трябва да хапнете нещо. — Дръпна един стол и изчака Габриела да седне. — Ще отнеме само минута. — И с тези думи изчезна в кухнята.

Еванджелин се отпусна на един стол до Верлен. Водните чаши от рязан кристал искряха на приглушената светлина. По средата на масата имаше кана с вода, по повърхността ѝ плуваха резенчета лимон. Еванджелин наля чаша и я подаде на Верлен.

Ръката ѝ докосна неговата и по тялото ѝ премина тръпка. Срещна погледа му и се удиви от факта, че едва вчера се бе запознала с него. Колко бързо всекидневието ѝ в „Света Роза“ се беше отдръпнало назад, оставяйки впечатлението, че старият ѝ живот не е бил нищо повече от един сън.

След малко Бруно се върна с голяма съдина с чили, от която се вдигаше пара. Мисълта за обяд цял ден не бе минавала през ума на Еванджелин — свикна с къркоренето в стомаха си и с лекотата, която изпитваше заради постоянната липса на вода, — но щом пред нея се появи храна, установи, че умира от глад. Бруно ѝ подаде купичка. Еванджелин разбърка с лъжица яденето, за да охлади малко боба, доматиите и парченцата наденица и започна да яде. Чилито беше лютиво — тутакси го усети. В „Света Роза“ храната на сестрите се състоеше от зеленчуци, хляб и месо без подправки. Най-пикантното, което беше яла през последните години, беше обичайният пудинг със сливи за Коледните празници. Тя се закашля, покри уста с ленената салфетка, а по тялото ѝ се разля топлина.

Верлен скочи и наля вода на Еванджелин.

— Пийнете! — подкани я той.

Еванджелин отпи от водата и се почувства глупаво но му благодари, когато пристъпът премина.

— Доста отдавна не бях хапвала подобна храна.

— Ще ти бъде от полза — каза Габриела и изгледа преценяващо Еванджелин. — Май от месеци не си се хранила. Всъщност — добави тя и стана без да довърши обема си — мисля, че е по-добре да се поизмиеш. Имам дрехи, които ще ти станат.

Габриела отведе Еванджелин в банята в края на коридора, където я накара да свали изцапаната със сажди вълнена пола и опушената риза. Габриела събра измърсените дрехи и ги хвърли в коша за боклук. Даде ѝ сапун, вода и чисти хавлиени кърпи, за да се изкъпе. Остави и чифт джинси и подходящ кашмирен пуловер — и двете станаха идеално на Еванджелин, потвърждавайки факта, че с баба ѝ са еднакви на ръст и тегло. Габриела я гледаше как се облича и очевидно одобри преобразяването на внучката си в напълно нова личност. Когато се върнаха в трапезарията, Верлен изумен впери очи в нея, сякаш не беше съвсем сигурен дали това е същата Еванджелин.

След като свършиха с обяда, Бруно ги поведе нагоре по дървено стълбище. При мисълта какво им предстои, сърцето на Еванджелин се разтуптя. В миналото срещите ѝ с ангелолозите винаги ставаха инцидентно — случайни срещи с баща ѝ или с баба ѝ, косвени и мимолетни срещи, които оставяха у нея желанието да научи повече. Надзърването в света, който бе принадлежал на майка ѝ, винаги изостряше любопитството ѝ и същевременно събуждаше страх. Перспективата сега да се изправи лице в лице с ангелоложкия съвет наистина я плашеше. Сигурно щяха да я питат за случилото се сутринта в „Света Роза“. Действията на Селестин вероятно щяха да станат предмет на дълбоко възхищение. Еванджелин не знаеше как щеше да реагира на задаваните въпроси.

Навярно усетил притеснението ѝ, Верлен докосна с пръсти ръката на Еванджелин — успокоителен жест на съпричастие, заради който още веднъж през тялото ѝ премина ток. Тя се обърна и срещна очите му. Бяха тъмнокафяви, почти черни и дълбоко изразителни. Виждаше ли той как тя реагира, когато я погледне? Усещаше ли, докато се качваха по стълбите, че тя губи способността си да диша, когато я докосва? Тя почти не чувстваше тялото си, докато изкачваше оставащите стъпала след баба си, която носеше коженото куфарче пред себе си, сякаш беше самата Небесна дарохранилница.

Когато стигнаха горе, влязоха в стая, която в детството на Еванджелин винаги бе заключена — спомняше си резбата по тежката

дървена врата, огромната месингова топка, ключалката, през която се опитваше да надникне. Когато успееше да погледне през ключалката, виждаше само късчета небе. Сега разбра, че стаята е цялата в прозорци, разтваряйки пространството към нахлуваща прояснена светлина. Еванджелин никога не беше подозирала, че са крили от нея подобно място.

Пристъпи вътре и остана удивена. По стените бяха окачени рисунки на ангели, светлооцветени фигури в бляскави одежди, с крила, разперени над арфи и флейти. Виждаха се отрупани с книги лавици, старинно писалище и пръснати из стаята разкошно тапицирани кресла и дивани. Въпреки великолепието на обстановката обаче стаята изглеждаше овехтяла — боята по таваните се лющеше, ръбовете на масивния парен радиатор бяха ръждясали. Еванджелин си спомни за липсата на средства, от която баба ѝ, а фактически и всички ангелолози, страдаха през изминалите години.

В края на стаята имаше няколко старинни стола и ниска маса с мраморен плот, където чакаха ангелолозите. Еванджелин позна веднага някои от тях — бяха ги срещали с баща ѝ преди много години, макар навремето да не разбираше постове им.

Габриела представи Еванджелин и Верлен пред съвета. Там беше Владимир Иванов, красив, застаряващ руски емигрант, член на организацията от 30-те години, след като избягал от преследване в СССР; Мичико Сайту, блестяща млада жена, която работеше като ангелоложки стратег и международен ангелоложки координатор, докато в същото време управляваше собствените си глобални финансови дела в Токио; и Бруно Бехстайн, мъжът, когото бяха видели долу, ангелоложки учен на средна възраст, преместил се в Ню Йорк от офисите им в Тел Авив.

От тримата Еванджелин познаваше най-добре Владимир, макар той да беше остарял драстично от последната им среща. Лицето му бе набраздено от дълбоки бръчки и изглеждаше по-сериозен, отколкото Еванджелин си го спомняше. Оня следобед, когато баща ѝ я беше оставил на грижите на Владимир, той беше изключително мил, а тя изобщо не го беше послушала. Еванджелин се почуди какво го е примамило отново да се върне в областта, която толкова непреклонно отричаше.

Габриела отиде при ангелолозите и постави коженото куфарче на масата.

— Добре дошли, приятели. Кога пристигнахте?

— Тази сутрин — отговори Сайту-сан. — Макар да ни се щеше да дойдем по-рано.

— Дойдохме веднага, щом научихме какво се е случило — добави Бруно.

Габриела посочи три празни тапицирани кресла, изящно резбованите подръчници вече очукани и избелели.

— Седнете. Сигурно сте изтощени.

Еванджелин се отпусна върху меката седалка на едното кресло. Верлен и Габриела седнаха до нея. Ангелолозите я гледаха с жадно внимание.

— Добре дошла, Еванджелин! — каза тежко Владимир. — Толкова години минаха, скъпа моя. — Посочи куфарчето. — Не можех да си представя, че ще се видим пак точно при тези обстоятелства.

Еванджелин се обърна към куфарчето и натисна ключалките. Бяха студени като монети под пръстите ѝ и се отвориха с щракване. Вътре намери всичко, както го беше оставила: ангелоложкия дневник с бляскаща златна закопчалка, запечатаните пликове с кореспонденцията на Абигейл Рокфелер и кожената торбичка, която бяха взели от шкафа в олтара.

— Това е ангелоложкият дневник на д-р Серафина Валко — каза Габриела и го извади от куфара. — Със Селестин наричахме този бележник гримоара^[2] на Серафина, термин, който използвахме със Селестин полу на шега. Той е пълен със съчинения, магии, тайни и въображаеми неща на ангелолози от миналото.

— Мислех, че е загубен — каза Сайту-сан.

— Не беше загубен, а само много добре скрит — каза Габриела. — В Съединените щати го донесох аз. Беше при Еванджелин в манастира „Света Роза“, здрав и невредим.

— Браво! — каза Бруно и го взе от Габриела. Претегли го на ръка и намигна на Еванджелин, която му се усмихна в отговор.

— Кажете ни — какви други открития сте направили? — каза Владимир и погледна куфара.

Габриела взе кожената торбичка и бавно я развърза. Вътре се намираше странен метален предмет, различен от всичко, което

Еванджелин бе виждала до този момент. Беше малък като крило на пеперуда и изработен от тънък, кован метал, който блестеше между пръстите на Габриела. Изглеждаше нежен и все пак когато Габриела го подаде на Еванджелин да го вземе, тя почувства, че не се прегъва.

— Това е плектърът на лирата — каза Бруно. — Блестящо измислено да стои отделно от самата лира.

— Ако си спомняте — започна Габриела, — при Първата ангелска експедиция Блажения Клематис отделя перцето от корпуса на лирата. То остава като притежание на ангелолозите до началото на деветнайсети век, когато майка Франческа го донася в Съединените щати на съхранение.

— И построява около него Молитвения параклис — обади се Верлен. — Кое то обяснява сложно изработените архитектурни чертежи.

Владимир изглежда не можеше да свали очи от предмета.

— Може ли? — попита накрая той, внимателни поемайки в ръка перцето от Еванджелин. — Прекрасно е — каза той. Еванджелин се трогна от нежността, с която той прокара пръст по метала, сякаш четеше брайлов текст. — Изумително прекрасно.

— Наистина — каза Габриела. — Изработено е от чист валкин.

— Но как се е запазило в манастира през цялото това време? — попита Верлен.

— В Молитвения параклис — каза Габриела. — Еванджелин може да уточни, тя го откри.

— Беше скрит в шкафа на олтара — заяви Еванджелин. — Шкафът беше заключен, а ключът бе скрит в монстранцата с хостията. Не съм съвсем сигурна как ключът е бил оставен там, но мястото беше много сигурно.

— Блестящо — каза Габриела. — Разбира се, че е трябвало да го държат в параклиса.

— А именно? — заинтересува се Бруно.

— Молитвеният параклис е мястото на Непрестанното преклонение на сестрите — обясни Габриела. — Познавате ли ритуала?

— Две сестри се молят пред хостията — каза Владимир замислено. — И на всеки час се заместват от нови две сестри. Така ли е?

— Точно така — потвърди Еванджелин.

— Внимават ли по време на молитвите? — попита Габриела и се обърна към Еванджелин.

— Разбира се — каза Еванджелин. — Това е време на пълно съсредоточаване.

— И върху какво се фокусират?

— Върху ритуалния хляб в хостията.

— Която се намира къде?

Поемайки линията на бабината си мисъл, Еванджелин каза:

— Разбира се — сестрите насочват цялото си внимание върху осветената нафора, която се намира в хостията, положена в монстранцата над олтара. Тъй като перцето е било скрито вътре, сестрите без да знаят са го наблюдавали, докато се молят. Непрекъснатите молитви на сестрите са представлявали отлична система за охрана.

— Точно така — каза Габриела. — Майка Франческа е намерила гениален метод за охраняване на този предмет през цялото денонощие, седем дни в седмицата. Всъщност наистина не е имало начин да бъде открит, а камо ли откраднат, с такива усърдни и вечно присъстващи охранители.

— Освен — каза Еванджелин — по време на атаката през 1944 година. Майка Иночента е била убита на път към параклиса. Гиборимите са я убили, преди да стигне там.

— Изумително! — каза Верлен. — Стотици години сестрите са изпълнявали един добре замислен фарс.

— Не мисля, че са го смятали за фарс — каза Еванджелин. — Изпълнявали са две задачи едновременно: молитва и охрана. Никоя от нас не е знаела какво е скрито в дарохранилницата. Аз нямах представа, че всекидневното преклонение е нещо повече от молитва.

Владимир погали метала с връхчетата на пръстите си.

— Звукът трябва да е бил абсолютно изумителен — каза той. — Половин век съм се опитвал да си представя точния звук, който издава лирата при докосване с плектъра.

— Би било голяма грешка да се експериментира — каза Габриела. — И вие като мен знаете какво може да се случи, ако се свири на лирата.

— Какво може да се случи? — попита Владимир, макар да бе ясно, че знае отговора на този въпрос, още преди да го е задал.

— Лирата е изработена от ангел — каза Бруно — и заради това има неземен звук, който е красив и същевременно разрушителен, като същевременно има неземни — някой би ги нарекъл несвещени — отклонения.

— Добре казано — каза Владимир и се усмихна на Бруно.

— Цитирам вашия магнум опус, д-р Иванов — каза Бруно.

— Владимир играе на служебен църковен опонент — обясни Габриела и спря да запали цигара. — Той знае много добре, че няма капчица съмнение какво би могло да се случи. Съществуват само теории, повечето от които са създадени от него. Самият инструмент не е изучен.

— Именно затова е толкова изключително опасен — каза Владимир. — Само едно подръпване на струна и светът, какъвто го знаем, може да се сгромоляса и да изчезне.

— Може да се превърне в ад — каза Бруно и очите му блеснаха. — Или в рай. Легендата твърди, че Орфей открил лирата по време на пътешествието си в подземния свят и засвирил на нея. Музиката му възвестила нова ера в човешката история — учението и селското стопанство разцъфтели, изкуствата се превърнали в устои на човечеството. Това е една от причините толкова да е почитан Орфей. И е пример за ползите от лирата.

— Подобни романтични разсъждения са изключително опасни — рязко каза Габриела. — Известно е, че музиката на лирата има разрушителна сила. Утопични мечти като твоите могат да ни докарат единствено унищожение.

— Достатъчно — каза Владимир и посочи предмета на масата. — Нещо от лирата е тук, пред нас, и чака да бъде проучено.

Очите на всички се вторачиха в плектъра. Еванджелин се зачуди на силата, примамливостта, изкушението и желанието, които излъчваше.

— Не разбирам едно — каза Еванджелин, — какво са се надявали наблюдателите да постигнат, като засвирят на лирата? Те са били обречени, прогонени от рая. Как би могла музиката да ги спаси?

Обади се Владимир:

— В края на текста на Блажения Клематис, написан от собствената му ръка, е Псалм 150.

— Музиката на ангелите — прошепна Еванджелин, мигновено разпознавайки псалма. Беше един от любимите ѝ текстове.

— Да — каза Сайту-сан. — Точно така. Музика за възхвала.

— Вероятно — каза Бруно, — наблюдателите са се опитвали да се помирят със своя Създател, като го възхвалят с песни. Псалм 150 се обръща към онези, които искат да получат Небесната помощ. Ако опитите им се увенчаели с успех, пленените ангели щяха да бъдат върнати в Небесните селения. Може би усилията им са били насочени към собственото им спасение.

— Това е по-общият възглед — каза Сайту-сан. — Също толкова възможно е да са опитвали да унищожат вселената, от която са били прогонени.

— Цел, която те очевидно не са успели да постигнат — добави Габриела, като изгаси цигарата си. — Хайде да се заемаме с целта на тази среща — каза тя, явно раздразнена. — През изминалото десетилетие всички небесни инструменти, които притежавахме, са били откраднати от сейфовете ни в Европа. Предполагаме, че са взети от нефилимите.

— Според някои подобна симфония би освободила наблюдателите — каза Владимир.

— Но всеки, запознат с литературата, е съгласен, че исполините не се интересуват от наблюдателите — продължи Габриела. — Всъщност, преди Клематис да отиде в пещерата, наблюдателите свирили на лирата, надявайки се да примамят нефилимите да им помогнат. Не постигнали никакъв успех. Не, нефилимите се интересуват от инструментите по чисто егоистични причини.

— Искат да излекуват себе си и своята раса — добави Бруно. — Искат да станат силни, за да заробят още повече човечеството.

— Значи ще им трябва лирата — каза Владимир. — Ако могат да я намерят.

— Малко остана да я намерят и именно затова трябва да действаме — заяви Габриела. — Според мен те са осъзнали, че са се сдобили с другите небесни инструменти, за да се защитават от нас. Но лирата желаят по съвсем различни причини. Опитват се да си възвърнат онзи съвършен вид, който са изгубили преди стотици

години. Въпреки че бяхме удивени от, така да се каже, непрекъснатото мълчание на Абигейл Рокфелер по въпроса за местонахождението ѝ, не сме се притеснявали, че лирата ще бъде открита. Очевидно обаче сме бъркали. Нефилимите ни преследват и трябва да сме готови.

— Как Абигейл Рокфелер е станала толкова значима фигура в ангелологията? — попита Еванджелин.

— Беше любителка — сложи точка на въпроса Габриела. — Интересуваше се от ангели така, както богатите ѝ приятели се интересуват от благотворителни балове.

— И добре, че проявяваше интерес — каза Владимир. — Как иначе, мислите, щяхме да получим жизненоважна подкрепа по време на войната, като една немалка част от нея бе финансирането на нашата експедиция през 1943 година. Госпожа Рокфелер беше предана жена, според която голямото богатство трябва да се използва за големи цели — завърши Владимир, облегна се на стола и кръстоса крака.

— Кое то, за добро или за лошо, ни отведе в задънена улица — промърмори Бруно.

— Не съвсем — каза Габриела и изгледа Бруно. Тя пусна плектъра в кожената му торбичка и извади от коженото куфарче сив плик. Върху плика имаше фигура от латински букви, написани в квадрат. Ако можеше да се вярва на казаното от Селестин, това беше пликът с писмата на Рокфелер. Габриела го постави на масата пред ангелолозите. — Селестин Клошет е поръчала на Еванджелин да ни донесе това.

Интересът на ангелолозите осезаемо се промени, когато различиха символа, отпечатан върху плика. Реакцията им разпали любопитството на Еванджелин.

— Какво означава това? — попита тя.

— Това е печатът на ангелолозите, квадратът *Sator Rotas* — обясни Владимир. — От стотици години поставяме този печат върху документи. Той отбелязва значението на документа и удостоверява, че е изпратен от някой от нас.

Габриела скръсти ръце на гърдите си, сякаш ѝ бе станало студено, и каза:

— Днес следобед имах възможност да прочета писмата на Иночента — половината от кореспонденцията между нея и Абигейл Рокфелер. Стана ми ясно, че Иночента и Абигейл Рокфелер са си

предавали тайни сведения за местонахождението на лирата, но нито аз, нито Верлен успяхме да установим как.

Еванджелин наблюдаваше от крайчеца на тапицирания стол, а гърбът ѝ беше неестествено изправен. Изпитваше странното чувство на *deja vu* и, докато Владимир взе плика от Верлен с демонстративно спокойствие. Владимир затвори очи, промълви няколко неразбираеми думи — заклинание или молитва, Еванджелин не можеше да каже какво точно — и скъса края на плика, за да го отвори.

Вътре имаше пожълтели пликове с дължината и ширината на разперената ръка на Еванджелин. Като нагласи очилата си, Владимир вдигна писмата по-близо, за да види по-ясно почерка.

— Адресирани са до майка Иночента — каза той и остави пликовете на масата между тях.

Пликовете бяха шест и съдържаха шест послания, с едно повече от написаните от Иночента. Еванджелин надзърна да види по-добре пликовете. Върху всеки плик имаше клеймо върху една червена марка от 2 цента и една зелена от 1 цент.

Като извади едно от посланията и го обърна, Еванджелин съгледа отпечатано релефно на гърба името Рокфелер, заедно с обратен адрес на „54-та — Запад“, на по-малко от километър и половина от мястото, където в момента се намираха.

— В тези писма със сигурност е разкрито местонахождението на лирата — каза Сайту-сан.

— Не мисля, че можем да стигнем до някакво заключение, без да ги прочетем — обади се Еванджелин.

Без да се бави повече, Владимир отвори всеки от пликовете и постави шест малки картички на масата. Картичките бяха плътни и жълтеникави, с позлатени краища. На всяка картичка бяха отпечатани еднакви рисунки. Древногръцки богини с лаврови венци на главите танцуваха сред рояци херувимчета. Две от ангелчетата — пълни като бебета херувимчета със закръглени крила като на мушици — държаха в ръцете си лири.

— Това е класическа рисунка в стил арт деко от 20-те години — каза Верлен, като взе и разгледа една от картичките. — Шрифтът е същият като този от корицата на списание „Нюйоркър“. А симетричното разположение на ангелите е класическо. Двойките херувими с лирите са огледални образи, което е най-същественото в

мотивите на арт деко. — И като се наведе над картичката така, че косата му влезе в очите, Верлен добави: — А това съвсем определено е почеркът на Абигейл Рокфелер. Изучавал съм множество пъти нейни дневници и лична кореспонденция. Няма как да го сбъркам.

Владимир взе картичките от Верлен и ги прочете, сините му очи следяха редовете. После, с вид на човек, който дълги години е проявявал търпение, той ги постави обратно на масата и стана.

— Не казват нищо — заключи той. — Първите пет картички са съдържателни колкото списъци с дрехи за пране. Последната картичка е абсолютно празна, написано е само следното име: Алистър Каръл, попечител, Музей за модерно изкуство.

— Трябва да дават някаква информация за лирата — каза Сайту-сан и взе картичките.

Владимир загледа за миг Габриела, сякаш претегляше възможността да е пропуснал нещо.

— Моля — каза той. — Прочетете ги. Кажете, че греша.

Габриела прочете картичките една по една и когато свърши, ги предаде на Верлен, макар той да ги прегледа толкова набързо, че Еванджелин се зачуди как успява да възприеме всичко в тях.

Габриела въздъхна.

— Съвсем същите са по тон и съдържание като писмата на Иночента — каза тя.

— В смисъл? — попита Сайту-сан.

— В смисъл, че говорят за времето, за благотворителните балове, официалните вечери и безполезните артистични дарения на Абигейл Рокфелер за ежегодното коледно набиране на средства от сестрите в манастира „Света Роза“ — каза Габриела. — Няма никакво пряко указание за намирането на лирата.

— Цялата ни надежда беше в Абигейл Рокфелер — каза Бруно. — Ами ако сме сбъркали?

— Не бих пренебрегнала толкова бързо ролята на майка Иночента в тази кореспонденция — каза Габриела и погледна Верлен. — Била е известна като жена със забележителен финес, както и със способността да убеждава и другите в изкуството на финеса.

Верлен седеше мълчалив и разглеждаше картичките. Накрая стана, извади папка от сака си и остави четири писма на масата до картичките.

— Това са писмата на Иночента — каза той и се усмихна глуповато на Еванджелин, сякаш тя щеше и сега да го осъди, че ги е откраднал от архива на Рокфелер. Нареди картичките на Рокфелер и писмата на Иночента хронологично. С бърза последователност извади четири от картичките на Рокфелер и ги постави пред себе си, като започна много задълбочено да изучава всяка от тях. Постъпката на Верлен обърка Еванджелин още повече, когато той започна да се усмихва, като че нещо в картичките го забавляваше. Накрая каза:

— Смятам, че г-жа Рокфелер е била по-умна, отколкото я мислехме.

Ангелолозите изчакаха Верлен да продължи, нетърпеливи да разберат какво има предвид.

— Съжалявам — каза Сайту-сан, като се наведе над картичките, — но не разбирам как писмата могат да предадат нещо.

— Нека ви покажа — предложи Верлен. — Това е кореспонденцията в хронологичен ред. Поради липсата на открити указания в писмата на Абигейл Рокфелер можем да смятаме съдържанието на половината от писмата на Рокфелер за нула, празно пространство, върху което писмата на Иночента проектират смисъла. Както изтъкнах на Габриела тази сутрин, в писмата на Иночента има нещо, което се повтаря. В четири от тях тя коментира естеството на някаква рисунка, която Абигейл Рокфелер е включила в кореспонденцията си. Иночента, сега го виждам, е коментирала тъкмо тези четири картички.

— Прочетете ни написаното, Верлен — помоли Габриела.

Верлен взе писмата на Иночента и прочете на глас изреченията, които възхваляваха артистичния вкус на Абигейл Рокфелер — повтори същите пасажки, които бе прочел на Габриела сутринта.

— В началото смятах, че в писмата са изпратени рисунки, може би дори оригинали, което би било находката на века за специалист по модерно изкуство като мен. Но в реалистичен план изпращането на подобни рисунки би било крайно неправдоподобно за г-жа Рокфелер. Тя е била колекционер и любител на изкуството, а не художник със свое творчество.

Верлен извади четири картички от поредицата и ги раздаде на ангелолозите.

— Това са тези картички, на които Иночента се е възхищавала — каза Верлен.

Еванджелин разгледа картичката, която Верлен ѝ беше дал. Видя, че на нея има отпечатана мастилена щампа на забележително изящна рисунка на ангели и древногръцки фигури с лаврови листа и антични лири, които двойка херувими държат в ръце. Картичките бяха приятни на вид и много подхождаха на жена с вкуса на Абигейл Рокфелер, но Еванджелин не видя нищо, което да бъде ключ към загадката пред тях.

— Погледнете отблизо двойката херувими — каза Верлен. — Забелязвате ли как са разположени лирите?

Ангелолозите се взряха в картичките, като си ги разменяха, за да могат да ги видят една след друга.

Накрая, след като се взира в тях известно време, Владимир каза:

— Има някаква аномалия в отпечатъците. На всяка картичка лирите са различни.

— Да — отбеляза Бруно. — Броят на струните на лявата лира се различава от този на дясната.

Еванджелин видя как баба ѝ разглежда своята картичка и сякаш разбрала какво има предвид Верлен, се усмихна.

— Еванджелин — обърна се Габриела към внучката си, — по колко струни изброяваш на всяка лира?

Еванджелин погледна картичката отблизо и видя, че Владимир и Бруно имат право — струните бяха различни по брой на всяка лира, макар че фактът я порази по-скоро като особеност на картичките, отколкото като нещо, което има особен смисъл. — Две и осем — каза Еванджелин, — но какво ли може да значи това?

Верлен извади молив от джоба си и едва забележимо написа числата под лирите. Предаде молива нататък и помоли всеки да направи същото.

— Струва ми се, че вдигаме излишен шум за някакви твърде нереалистични рисунки на един музикален инструмент — каза с желание да приключат Владимир.

— Броят на струните на всяка лира трябва да е метод за шифроване на информация — каза Габриела.

Верлен събра картичките от Еванджелин, Сайту-сан, Владимир и Бруно.

— Ето ги тук: двајсет и осем, трийсет и осем, трийсет и трийсет и девет. В този ред. Тези числа по някакъв начин заедно показват местонахождението на лирата.

Еванджелин загледа Верлен и се зачуди дали не е пропуснала нещо. За нея числата изглеждаха напълно безсмислени.

— Според вас тези числа сочат някакъв адрес, така ли? — попита тя.

— Не пряко — отвърна Верлен. — Но е възможно да има нещо в поредицата, което да насочва към адреса.

— Или към координатите върху карта — предложи Сайту-сан.

— Но къде? — каза Владимир и челото му се набръчка, докато мислеше върху възможностите. — Съществуват стотици хиляди адреси в Ню Йорк.

— Ето тук правя засечка — каза Верлен. — Очевидно за Абигейл Рокфелер числата са били изключително важни, но няма начин да разберем как да се използват.

— Каква информация може да се предаде с осем числа? — попита Сайту-сан, сякаш премисляше възможностите на глас.

— Или евентуално с четири двуцифрени числа — каза Бруно, явно развеселен от двусмислието на упражнението.

— И всички числа са между двајсет и четирийсет.

— В картичките трябва да има нещо повече — каза разочарована Сайту-сан. — Тези числа изглеждат прекалено произволни.

— За повечето хора — каза Габриела — те изглеждат произволни. За Абигейл Рокфелер обаче тези числа трябва да са били логично подредени.

— Къде е живеело семейство Рокфелер? — обърна се Еванджелин към Верлен, съзнавайки, че това е неговата област на проучване. — Може би тези числа сочат към нейния адрес.

— Живели са на няколко различни адреса в Ню Йорк — каза Верлен. — Но жилището им на „54-та — Запад“ е най-добре познато. Впоследствие Абигейл Рокфелер го прави дарение на Музея за модерно изкуство.

— Петдесет и четири не е едно от нашите числа — каза Бруно.

— Момент — обади се Верлен, — не знам защо не бях забелязал това досега. Музеят за модерно изкуство е бил една от най-важните цели на Абигейл Рокфелер. Бил е също и един от първите в серията

обществени музеи и паметници, финансирани от нея и мъжа ѝ. Музеят за модерно изкуство е открит през 1928 година.

— Двайсет и осем е първото число от картичките — каза Габриела.

— Точно така — потвърди Верлен с нарастващо оживление. — Числата две и осем от щампата с лирата може би сочат този адрес.

— В такъв случай — каза Еванджелин — трябва да има още три места, отговарящи на останалите три рисунки.

— Какви са другите числа? — попита Бруно.

— Три и осем, три и нула, и три и девет — отвърна Сайту-сан.

Габриела се наведе към Верлен и попита:

— Възможно ли е да има съответствие?

Изражението върху лицето на Верлен говореше за силно съсредоточаване.

— Всъщност — каза най-накрая той, — галерия „Манастирите“, която е била голямата любов на Джон Д. Рокфелер, е открита през 1938 година.

— А 1930 година?

— Към 1930 година е завършена църквата в Ривърсайд, която, да си призная, никога не ми е била интересна.

— Остава 1939 година — каза Еванджелин, която в очакване на откритието се чувстваше толкова нервна, че едва говореше. — Построило ли е семейство Рокфелер нещо през 1939 година?

Верлен мълчеше, свъсил вежди, сякаш прехвърляше наум множеството адреси и дати от каталога на паметта си.

Изведнъж каза:

— Всъщност е построило! Центърът „Рокфелер“, техният арт деко магнум опус, е открит през 1939 година.

— Числата, които тя изпраща на Иночента, трябва да се отнасят именно за тези места — обади се Владимир.

— Отлична работа, Верлен — каза Сайту-сан и доразроши рошавите къдрици на Верлен.

Атмосферата в стаята драстично се беше променила — усещаше се вълнението на неспокойното очакване. Самата Еванджелин можеше единствено да се визира изумена в картите. Бяха останали в сейф в мазето, далеч от нея и от другите нищо неподозиращи сестри повече от петдесет години.

— Лирата обаче може да бъде само на едно от тези четири места — каза Габриела.

— Значи ще е най-разумно, ако се разделим на групи и ги претърсим всичките — каза Владимир. — Верлен и Габриела отиват в „Манастирите“ — по това време на деня там е пълно с хора, така че да се изнесе нещо от там ще бъде много сложно. Според мен това ще се постигне най-добре от човек, запознат с обичайната практика там. Сайту-сан и аз ще отидем в църквата „Ривърсайд“. А Еванджелин и Бруно ще отидат в Музея за модерно изкуство.

— А в центъра „Рокфелер“? — попита Верлен.

Сайту-сан каза:

— Днес е невъзможно да се направи нещо там. Бъдни вечер е, за Бога! Ще бъде лудница.

— Допускам, че именно затова го е избрала — подхвърли Габриела. — Колкото по-трудно достъпно, толкова по-добре.

Габриела взе кожената торбичка с плектъра и ангелоложкия бележник. Даде на всяка група картичката, свързана със съответното място.

— Може картичките да ни помогнат да намерим лирата! — каза тя.

— И ако ни помогнат? — попита Бруно. — После какво?

— Ето това е голямата дилема пред нас — обади се Владимир и прокара пръсти през прошарената си коса. — Да запазим ли лирата или да я унищожим?

— Да я унищожите? — извика Верлен, явно изненадан от обрата на разговора. — От всичко, което казахте, е очевидно, че лирата е красива и безценна от всяка гледна точка.

— Този инструмент не е просто поредният древен артефакт — каза Бруно. — Не е нещо, което може да се покаже в музея „Метрополитън“. Опасностите от него далеч надхвърлят историческото значение, което той може да има. Няма друга възможност, освен да го унищожим.

— Или пак да го скрием — каза Владимир. — Съществуват множество места, където да го съхраним.

— Опитавме това през 43-та година, Владимир — обади се Габриела. — Добре е известно, че този метод се провали. Ако запазим лирата, това ще застраши бъдещите поколения, дори и да е в най-

сигурното скривалище. Лирата трябва да бъде унищожена, това поне е ясно. Реалният въпрос е: как.

— Какво имаш предвид? — попита Еванджелин.

Владимир каза:

— Това е едно от първостепенните качества на всички небесни инструменти: били са сътворени от Небето и могат да се унищожат само от Небесни създания.

— Не разбирам...? — обади се Верлен.

— Само небесни същества или създания с ангелска кръв могат да унищожават небесна материя — каза Бруно.

— Сред тях са и нефилимите — каза Габриела.

— Ако искаме да я унищожим — намеси се Сайту-сан, — трябва да я поставим в ръцете именно на създанията, от които искаме да я предпазим.

— И трябва да ги надхитрим да унищожат предмета, към който те се стремят най-много от всичко друго във вселената — обясни Габриела. — Предметът, който може да ги излекува.

— Малко парадоксално — обади се Бруно.

— Но защо тогава да търсим лирата? — попита смаян Верлен. — Защо да извадим от скривалището му нещо толкова важно, само и само за да го унищожим?

— Няма друга алтернатива — каза Габриела. — Разполагаме с рядката възможност да се сдобием с лирата. Щом я вземем, ще трябва да открием начин да я унищожим.

— Ако я вземем — каза Бруно.

— Губим си времето — каза Сайту-сан и стана. — Ще трябва да решим какво да правим с лирата, когато се сдобием с нея. Не можем да рискуваме да я открият нефилимите.

Като погледна часовника си, Владимир каза:

— Наближава четири. Точно в шест ще се срещнем в центъра „Рокфелер“. Това ни осигурява три часа да установим контакт, да претърсим сградите и да се срещнем отново. Не бива да допускаме грешки. Планирайте възможно най-бързия маршрут. Абсолютно нужни са скорост и прецизност.

Те станаха и си сложиха палтата и шаловете, за да посрещнат студения зимен здрач. Само след секунди ангелолозите бяха готови да

тръгнат. Докато слизаха по стълбището, Габриела се обърна към Еванджелин.

— В бързината не трябва да губим представа за опасностите в нашата работа. Предупреждавам те — бъди много внимателна какво правиш. Нефилимите ще наблюдават. Те наистина чакат този момент от много дълго време. Указанията, които Абигейл Рокфелер ни е оставила, са най-ценните документи, докосвани някога от теб. Щом нефилимите разберат, че сме ги открили, ще ни атакуват безмилостно.

— Но как ще узнаят това? — попита Верлен и застана до Еванджелин.

Габриела се усмихна тъжно, многозначително.

— Скъпо момче, те знаят точно къде сме. Имат информатори из целия град. По всяко време, на всички места, те чакат. Дори сега са наблизил и ни наблюдават. Моля ви — добави тя и още веднъж погледна настойчиво Еванджелин, — внимавайте.

*Музей на модерното изкуство,
Ню Йорк*

Еванджелин облегна ръка на тухлената стена, излизаща на улица 54-та — Запад. Леденият вятър прогаряше кожата ѝ. Над нея стъклени пана отразяваха Скулптурната градина, същевременно разкривайки сложната конструкция на музея и наслагвайки образа на градината обратно върху самата нея. Светлините вътре бяха приглушени. Посетителите и музейните работници се движеха през интериора на галериите, видими в крайчеца на периферното зрение на Еванджелин. Притъмненото отражение на градината върху стъклото изглеждаше деформирано, изкривено, нереално.

— Изглежда скоро ще затварят — каза Бруно и бръкна дълбоко в джобовете на якето си за ски, запътвайки се към входа. — По-добре да побързаме.

На вратата Бруно си проби път през тълпата и застана пред касата за билети, където висок слаб мъж с козя брадичка и очила с рогови рамки четеше роман от Уилки Колинс. Той вдигна очи, придвижи поглед от Еванджелин към Бруно и каза:

— След петнайсет минути затваряме. Утре е затворено за Коледа, но отваряме пак на 26-ти. — С тези думи той се върна към

книгата си, сякаш Бруно и Еванджелин вече не бяха там.

Бруно се наведе над гишето и каза:

— Търсим човек, който може би работи тук.

— Не ни е разрешено да разкриваме лична информация за служителите — каза мъжът, без да вдига очи от романа.

Бруно плъзна по плота две стодоларови банкноти.

— Не ни трябва лична информация. Само къде можем да го намерим.

Мъжът погледна над роговите си очила и като постави длан върху плота, пхна набързо парите в джоба си.

— Как се казва?

— Алистър Каръл — каза Бруно и му показва картичката от шестото писмо на Абигейл Рокфелер. — Да сте чували за него?

Той погледна картичката.

— Г-н Каръл не е служител.

— Значи го познавате — намеси се Еванджелин, облекчена и леко изненадана, че името съответства на действително лице.

— Кой не познава г-н Каръл? — отвърна мъжът, излезе иззад гишето и ги поведе към улицата. — Живее срещу градината със скулптурите. — И посочи красив жилищен блок отпреди войната, леко поостарял с годините. Горے сградата завършваше с покрит с медна ламарина мансарден покрив с големи прозорци с формата на люкове. Тънкият слой патила бе направил бронза зелен. — Но се навърта насам по всяко време. Той е един от старите пазачи на музея.

След като влязоха в преддверието, Бруно и Еванджелин откриха името КАРЪЛ върху метална пощенска кутия: апартамент девети, пети етаж. Повикаха раздрънкан асансьор; дървената кабина, изпълнена с миризмата на пудра с аромат на цветя, сякаш току-що бе свалила няколко стари дами, тръгнали на църква. Еванджелин натисна черно копче с отпечатано бяло 5. Вратата на асансьора изскърца и се затвори, кабината се заклатушка и бавно тръгна нагоре. Бруно извади картичката на Абигейл Рокфелер от джоба си и я задържа в ръката си.

На петия етаж имаше два апартамента, и от двата не се чуваше никакъв шум. Бруно провери номера и като намери съответната врата — на нея бе завинтен месингов номер девет, — почука.

Вратата се откряна едва-едва и един старец надзърна; огромните му сини очи блестяха от любопитство.

— Да? — промълви мъжът, гласът му едвам се чуваше. — Кого търсите?

— Господин Каръл? — попита Бруно, представително и вежливо, сякаш бе чукал на сто подобни врати. — Много съжаляваме, че ви безпокоим, адресът и името ви ни бяха дадени от...

— Аби... — каза човекът и очите му се втренчиха в картичката в ръката на Бруно. После отвори широко вратата и им махна да влязат. — Моля влезте. Очаквах ви.

Два йоркширски териера с червени панделки, вързани на кичурчетата над очите им, скочиха към вратата, докато Бруно и Еванджелин влизаха в апартамента, и се разлаяха, сякаш искаха да прогонят неканените посетители.

— Ах вие, глупави момичета! — сгълча ги Алистър Каръл, вдигна едното кученце, пхна го под мишница и поведе Бруно и Еванджелин по коридора.

Апартаментът беше просторен, със семпли старинни мебели. Всеки предмет изглеждаше както ценен, така и занемарен, сякаш декорът беше старателно подбран с намерението да не прави впечатление. Еванджелин седна на кушетка, възглавниците още топли от кученцата. В мраморна камина гореше малък, но силен огън, от който лъхаше топлина. Пред камината имаше полирана масичка за кафе в стил „Чипъндейл“ с кристална купа с твърди бонбони в средата. Освен вестник „Сънди Таймс“, дискретно сгънат върху странична масичка, сякаш нищо не бе докосвано през последните петдесет години. Върху полицата на камината имаше цветна литография в рамка — портрет на жена, достолепна и румена, с чертите на птица, която е нащрек. Еванджелин никога не бе имала причина или желание да се интересува от физиономията на Абигейл Рокфелер, но тутакси разбра, че именно тя е жената.

Алистър Каръл се върна без кучетата. Имаше къса, добре подстригана побеляла коса, кафяви кадифени панталони, сако от туид и успокояващи маниери, които накараха Еванджелин да се почувства добре.

— Трябва да извините моите момичета — каза той и седна в кресло близо до камината. — Не са свикнали с компания. Напоследък имаме малко гости. Полудяха от радост, като ви видяха. — Той сплете

пръсти на скута си. — Но стига за това — каза. — Не сте дошли да си бъррим.

— Може би вие ще ни кажете защо сме тук — започна Бруно и седна до Еванджелин на кушетката, като постави на масата картичката на Рокфелер. — Няма никакво обяснение — само вашето име и на Музея за модерно изкуство.

Алистър Каръл разгъна чифт очила и си ги сложи. Взе плика и го разгледа отблизо.

— Аби написа тази картичка в мое присъствие — каза той. — Но вие имате само една картичка. Къде са останалите?

— Работим заедно шестима — каза Еванджелин. — Разделихме се на групи, за да спестим време. Баба ми взе два плика.

— Кажете — попита Алистър, — да не би баба ви да се казва Селестин Клошет?

Еванджелин се изненада, като чу името на Селестин, особено от мъж, който не можеше да я познава.

— Не — каза тя. — Селестин Клошет е мъртва.

— Толкова съжалявам да го чуя — каза Алистър и поклати отчаяно глава. — Съжалявам също, че усилията по намирането се правят на части. Аби имаше едно специално изискване: това да се извърши от едно лице — или от майка Иночента, или, ако мине много време, както най-вероятно е станало, от жена на име Селестин Клошет. Помня много добре условията: бях помощникът на г-жа Рокфелер по този въпрос и именно аз донесох на ръка картичката в манастира „Света Роза“.

— Но аз си мислех, че лирата винаги е била у г-жа Рокфелер — отбеляза Бруно.

— О, не! — каза Алистър Каръл. — Г-жа Рокфелер и майка Иночента се бяха разбрали точно кога да върнем предметите, за които се грижим, Аби не мислеше да отговаря завинаги за тях. Възнамеряваше да ги върне веднага щом усети, че е безопасно да го стори, а именно в края на войната. Ние смятахме, че Иночента, или Селестин Клошет ако се наложи, ще пазят пликовете и когато настъпи моментът, ще последват указанията в тях в определения ред. Изискванията бяха такива с цел да се осигури както безопасността на предметите, така и безопасността на лицето, заело се със събирането им.

Бруно и Еванджелин размениха погледи. Еванджелин беше убедена, че сестра Селестин не е знаела нищо за тези указания.

— Не сме имаш специални указания — каза Бруно. — Само една картичка, която ни доведе тук.

— Навярно Иночента не е споделила тази информация преди смъртта си — предположи Еванджелин. — Убедена съм, че ако знаеше, Селестин би направила всичко, за да е сигурна, че желанията на г-жа Рокфелер ще бъдат изпълнени.

— Добре — каза Алистър, — разбирам, че има някакво объркване. Г-жа Рокфелер беше останала с впечатлението, че Селестин Клошет ще напусне манастира и ще се върне в Европа. Доколкото си спомням госпожица Клошет гостуваше там временно.

— Не се е получило така — каза Еванджелин и си спомни колко крехка и болнава бе станала Селестин през последните дни от живота си.

Алистър Каръл затвори очи, сякаш мислеше кой е най-правилният път, за да приключи с този проблем. Изведнъж стана и каза:

— Е, остава ни само да продължим. Моля да дойдете с мен — искам да ви покажа изключителната гледка от апартамента ми.

Те последваха Алистър Каръл към стена с големи кръгли прозорци, същите, които Еванджелин бе забелязала от улицата. Когато погледнаха през тях, пред очите им се разкри целият Музей на модерното изкуство — входът откъм улицата, стената с прозорците, окъпани от светлина. Еванджелин се облегна с ръце върху медната рамка на люка и погледна надолу. Точно под тях бе заграденото пространство на прочутата градина с наредените в нея скулптури, правоъгълната ѝ основа — покрита със сиви мраморни плочи. В средата на градината блещукаше тесен воден басейн, обсидианова тъмнота. Под снежните преспи плочите от сив мрамор изглеждаха воднисто морави.

— От тук мога денонощно да наблюдавам градината — каза тихо Алистър Каръл. — Г-жа Рокфелер купи този апартамент точно с тази цел: аз да съм пазачът на градината. В годините преди смъртта ѝ станах свидетел на много промени. Градината беше разкопана и пренаредена, колекцията от статуи се увеличи. — Той се обърна към Еванджелин и Верлен. — Не можехме да предвидим, че през ония

години попечителите ще сметнат за необходимо да променят нещата така драстично. Градината на Филип Джонсън от 1953 година — емблематичната модерна градина, която човек си представя, заличи всички следи от първоначално замисленото. После, по някакви странни причини, решиха да модернизират градината на Филип Джонсън — пародия, ужасна грешка в преценката. Първо изкъртиха мрамора — прекрасен мрамор от Върмонт с уникални синьо-сиви оттенъци — и го замениха с някаква по-долнокачествена разновидност. По-късно установиха, че оригиналът бил далеч по-добър, но това е друг въпрос. После отново разбутаха всичко, заменяйки новия мрамор с подобен на оригиналния. Щеше да бъде доста потискаща гледка, ако не се бях намесил лично. — Алистър Каръл скръсти ръце на гърдите си, на лицето му се изписа задоволство. — Съкровището, както разбирате, първоначално беше скрито в градината.

— А сега? — попита Еванджелин, останала без дъх. — Вече не е ли тук?

— Аби го скри на сигурно място в кухнята в долната част на една от статуите — „Средиземноморката“ на Аристид Майол, която има огромна кухня в основата. Тя смяташе, че Селестин Клошет ще се върне след няколко месеца, най-много след година. Там щеше да бъде в безопасност за кратко време. Но когато Аби умря през 48-ма година, Селестин не беше пристигнала. Скоро след това беше планирано Филип Джонсън да създаде своята модерна градина със скулптури. И затова преди да разровят отново градината, аз се заех да преместя съкровището — приключи той.

— Процедурата ми изглежда доста трудна — каза Бруно. — Особено при вида на охранителна система, инсталирана в Музея за модерно изкуство.

— Аз съм пожизнен попечител на музея и моят достъп — макар и не тъй пълен, както на Аби — беше доста голям. Не беше трудно да уредя преместването. Трябваше просто статуята да се вземе за почистване и съкровището да се извади. Хубаво стана, че предварително се сетих да го направя. Ако ги бях оставил, то щеше да бъде открито или повредено. И след като Селестин Клошет не дойде, разбрах, че просто трябва да изчакам.

Бруно каза:

— Положително е имало и по-сигурни начини за опазването на нещо толкова ценно.

— Според Аби, съкровището би било в най-голяма безопасност в някое населено място. Семейство Рокфелер създаде великолепни публични пространства. Г-жа Рокфелер, една практична жена, искаше да ги използва. С безценните предмети на изкуството в тях музеите естествено са най-сигурните места на остров Манхатън. Градината със скулптурите и „Манастирите“ са под постоянна охрана. Църквата „Ривърсайд“ е по-сентиментален избор — фамилията Рокфелер изгради църквата върху терена на старото училище на г-н Рокфелер. А центърът „Рокфелер“, големият символ на могъществото и влиянието на фамилията Рокфелер, беше жест към обществената им значимост в града. Той олицетворяваше целия спектър на тяхната власт. Предполагам, че г-жа Рокфелер би могла да остави и четирите предмета в сейфа на някоя банка и да приключи, но това не беше в стила ѝ. Скривалищата имаха някаква символика: два музея, църква и търговски център. Две части изкуство, една част религия и една част пари — това са точните пропорции, с които г-жа Рокфелер желаше да бъде запомнена.

Бруно не каза нищо, само красноречиво погледна Еванджелин — явно му бе забавно.

Алистър Каръл излезе от стаята и след малко се върна с дълга правоъгълна метална кутия. Остави я пред Еванджелин, като и подаде малък ключ.

— Отворете я — каза ѝ той.

Еванджелин пхна ключа в миниатюрната ключалка и го превъртя. Металният механизъм зачегърта, ръждата явно му пречеше, а после прищракна. Еванджелин повдигна капака и съгледа две дълги тънки метални ограничители — изящни и златни, върху подложка от черно кадифе.

— Какво е това? — попита Бруно, явно изненадан.

— Как какво? — двете „ръце“ на лирата, разбира се — каза Алистър. — Вие какво очаквахте?

— Мислехме — започна Еванджелин, — че съхранявате лирата.

— Лирата ли? Не, не, ние не скрихме лирата в музея — усмихна се Алистър, сякаш най-накрая му бе позволено да им сподели тайната. — Поне не цялата.

— И сте си позволили да я разглобите? — попита Бруно.

— Прекалено рисковано щеше да бъде да я скрием на едно място — отвърна Алистър Каръл и разтърси глава. — Затова я разглобихме. Сега е на четири места.

Еванджелин изумена се вторачи в Алистър Каръл. — Та тя е на хиляда години — отрони накрая тя. — Сигурно е изключително крехка.

— Лирата е един изненадващо здрав инструмент — каза Алистър Каръл. — А плюс това ни помогнаха възможно най-добрите професионалисти. А сега, ако не възразявате — каза Алистър Каръл, поведе ги обратно към камината и зае мястото си в креслото, — има доста голямо количество информация, която ми повериха да ви съобща. Както споменах, г-жа Рокфелер допускаше, че парчетата ще бъдат събрани от едно лице и ще трябва да се вземат по определен ред. Тя планира събирането им по един много педантичен начин: Музеят на модерното изкуство е първото местонахождение — неговото име е написала в картичката с моето име, оставена за вас, последвано от църквата „Ривърсайд“, „Манастирите“ и накрая — Прометей.

— Прометей ли? — попита Еванджелин.

— Статуята на Прометей в Центъра „Рокфелер“ — каза Алистър Каръл и се изправи в креслото, така че изведнъж сякаш стана по-висок от преди, с вид на патриций. — Редът е именно в този вид, за да мога да ви дам определени указания, както и съвети и предпазни мерки. В „Ривърсайд“ ще намерите един мъж, г-н Грей, служител на фамилията Рокфелер. Аби му повери този пост, но да си призная, не разбрах защо. Не може да се каже, че след всички онези години се отнасяше с внимание към желанията на г-жа Рокфелер — в редица случаи идваше при мен да иска пари. Според моите разбирания да се глези човек е лош знак. Във всеки случай, ако имате време, предлагам ви напълно да подминете г-н Грей. — Алистър Каръл извади някакъв лист от вътрешния джоб на самото си и го разгърна на масичката за кафе. — Тук е показано точното местонахождение на резонаторната кутия на лирата.

Еванджелин разгледа листа, наред който имаше лабиринт.

— Лабиринтът на олтара на църквата „Ривърсайд“ е подобен на този в Шартърската катедрала във Франция. По традиция, лабиринтите са били използвани като място за размисъл. За нашите цели, под

цветето в средата на лабиринта е вграден плитък трезор, излята от метал касета, която може да се изважда и подменя, без да се повреди подът. Аби заключи резонаторната кутия вътре. Тя трябваше да бъде извадена съгласно тези указания. Що се отнася до струните на лирата, това е съвсем друго нещо. Те се намират в „Манастирите“ и трябва да се вземат с помощта на директорката, жена, която е информирана за желанията на г-жа Рокфелер и знае най-добрия подход при обстоятелства като нашите. Музеят ще бъде отворен още около половин час. На директорката на това пространство е наредено да осигури пълен достъп. Това ще се постигне след телефонен разговор с мен. Просто няма друг начин да се постъпи, без да се стигне до пълно объркване. Казахте, че вашите колеги сега са там?

— Баба ми — каза Еванджелин.

— Кога отиде там? — попита Алистър.

— Вече трябва да е стигнала — каза Бруно и погледна часовника си.

Алистър Каръл пребледня като платно.

— Дълбоко съм обезпокоен да чуя това. След като целият ред е объркан, кой знае какви опасности я очакват? Трябва да направим опит да се намесим. Моля да ми кажете името на баба ви. Незабавно ще се обадя.

Той отиде до някакъв стар телефон с шайба, вдигна слушалката и набра някакъв номер. Само след секунди вече обясняваше ситуацията на някого от другата страна на линията. Фамилиарният тон на Алистър Каръл остави у Еванджелин впечатлението, че и преди е обсъждал ситуацията с директорката. След като приключи с разговора, той каза:

— Вече съм спокоен — този следобед в „Манастирите“ не се е случило нищо необичайно. Баба ви може и да е била там, но изобщо не е стигнала близо до скривалището. За наша радост, има още време. Моята позната ще направи всичко по силите си да намери баба ви и да ѝ помогне.

После той отвори вратата на някакъв килер, облече тежко вълнено палто и завърза около врата си изискано копринено шалче. Като видяха това, Еванджелин и Бруно станаха от кушетката.

— Трябва да тръгваме — каза Алистър Каръл и ги поведе към вратата. — Членовете на групата ви не са в безопасност — всъщност

щом вече е започнало събирането на инструмента, никой от нас не е в безопасност.

— По план в шест часа трябва да се срещнем в центъра „Рокфелер“ — каза Бруно.

— „Рокфелер“ е на четири преки оттук — отбеляза Алистър Каръл. — Ще ви придружа. Мисля, че мога да ви помогна.

„Манастирите“

към музея за изкуство „Метрополитън“,

парка „Форт Тайрън“, Ню Йорк

Верлен и Габриела слязоха от таксито и хукнаха по улицата към музея. Пред тях се извисяваха група каменни сгради, а отатък Хъдсън се издигаха насипи. Верлен беше ходил в „Манастирите“ много пъти, намирайки съвършената прилика на музея със средновековен манастир за извор на утеха и истинско убежище от напрежението в града. Успокояващо беше да си в присъствието на история, дори и ако по всичко си личеше, че е малко нагласено. Чудеше се какво мисли Габриела за музея, след като бе виждала всичко автентично в Париж — древните фрески, разпятията, средновековните статуи в колекцията на „Манастирите“ бяха известни като подражание на Музея за средновековно изкуство, място, за което само бе чел в книгите.

Беше разгарът на празничния сезон и музеят щеше да е препълнен с хора, дошли да прекарат следобеда в тиха размисъл пред средновековното изкуство. Ако някой ги следеше, както подозираше Верлен, подобна тълпа щеше да ги прикрие. Той огледа варовиковата фасада, внушителната централна кула, дебелия външна стена и се зачуди дали създанията не се крият вътре. Убеден беше, че са там и ги чакат.

Докато бързаха по неравните каменни стъпала, Верлен размишляваше върху сегашната мисия. Изпратени бяха в музея без ни най-малката представа как да направят проучването си. Знаеше, че Габриела е специалист в това, което върши, и вярваше че тя ще намери начин да изпълнят тяхната част от мисията, но задачата изглеждаше рискована. С цялата му любов към интелектуалното хищничество на подобни дарения, огромната трудност, пред която бяха изправени, бе

достатъчна да го накара да обърне гръб, да потърси такси и да се прибере вкъщи.

На сводестия вход на музея към тях забързано приближи дребна жена с лъскава червена коса. Облечена беше с копринена блуза и наниз перли, които проблясваха, докато тя идваше към тях. На Верлен му се стори, че жената бе стояла до вратата в очакване на пристигането им, но осъзна, че това не е възможно.

— Доктор Габриела Валко? — попита тя. Верлен разпозна акцента — подобен беше на акцента на Габриела и реши, че и тя е францужойка. — Аз съм Сабин Клемантин, заместник-директор на реставрационния отдел в „Манастирите“. Изпратиха ме да ви помогна за вашата задача днес следобед.

— Изпратиха ви? — попита Габриела и внимателно огледа жената. — Кой ви изпрати?

— Алистър Каръл — прошепна тя и им направи знак да я последват. — Който работи от името на покойната Абигейл Рокфелер. — Елате, ако обичате, ще ви обясня, докато вървим.

Както Верлен предвиждаше, входното преддверие преливаше от народ с фотоапарати и пътеводители в ръце. В книжарницата на музея посетителите чакаха за билети, опашката се виеше покрай маси, отрупани с книги по история на средните векове, книги за изкуство, студии по готическа и романска архитектура. През един тесен прозорец Верлен зърна още веднъж река Хъдсън, която течеше бавно, тъмна и спокойна. Въпреки опасността почувства как целият се отпуска: музеите винаги имаха успокояващ ефект върху него, което може би беше — при един самоанализ — една от причините да избере именно история на изкуството като своя специалност. Кураторският усет за самата сграда с колекцията на части от средновековни манастири — фасади, фрески и преддверия, взети от разрушени постройки в Испания, Франция и Италия, и реконструирани в колаж от старинни руини — допринасяше за все по-нарастващата лекота у него, което явно се случваше и с туристите, които щракаха с дигиталните си фотоапарати, с младите двойки, хванали се за ръце, с пенсионерите, изучаващи нежните, избледнели цветове на някаква фреска. Презрението му към туристите, толкова категорично само преди ден, се бе превърнало в благодарност, че са тук.

Влязоха в същинския музей през свързани помежду си галерии, всяко помещение се отваряше към следващото. Макар и да нямаше време да спре, докато минаваха, Верлен хвърляше поглед на изкуството, търсейки някакъв знак за това, за което бяха дошли в „Манастирите“. Може би някоя картина или парче от статуя съответстваха на детайл в картичките на Абигейл Рокфелер, макар и да се съмняваше. Рисунките на Рокфелер бяха прекалено модерни, ясен пример за стила арт деко в Ню Йорк. Независимо от това той огледа една англосаксонска арка, някакво изваяно от мрамор разпятие, стъклена мозайка, група колони с капители като аканти — реставрирани и почистени до блясък. Всеки от тези шедеври би могъл да побере лирата.

Сабин Клемантин ги въведе в просторна стая, през стената от прозорци покрития като с глазура дървен под от широки дъски бе залят от плътна светлина. По стените бяха окачени поредица гоблени. Верлен ги позна тутакси. Беше ги изучавал в курса „Шедьоври на световното изкуство“ още през първата година в университета и често бе виждал техни репродукции в списания и по плакати, макар и кой знае защо да беше забравил, че се намират в Ню Йорк. Сабин Клемантин ги беше довела при прочутите гоблени „В преследване на Еднорога“.

— Прекрасни са — каза Верлен и зараглежда пищните червени и блестящите зелени багри на извезаната флора.

— И брутални — добави Габриела и посочи убийството на Еднорога: половината от преследвачите гледаха, ведри и безразлични, а другата половина забиваха копията си в шията на безпомощното създание.

— Това навярно е била голямата разлика между Абигейл Рокфелер и нейния съпруг — каза Верлен и кимна към гоблена пред тях. — Докато Абигейл Рокфелер е финансирала Музея за модерно изкуство и е прекарвала времето си в купуване на картини от Пикасо, Ван Гог и Кандински, мъжът ѝ е събирал изкуство от средновековието. Той е ненавиждал модернизма и е отказвал да подкрепя страстта на жена си към него. Смятал го е за нещо просташко. Странно как миналото толкова често се смята за свещено, докато към модерния свят се изпитва подозрение.

— Често има съвсем очевидни причини за подозрение към модерното — каза Габриела и погледна през рамо към групата туристи, сякаш да се увери, че никой не ги следи.

— Но без ползите от прогреса — каза Верлен — още щяхме да си седим в мрачните векове.

— Скъпи Верлен — прекъсна го Габриела и като го хвана подръка, продължи навътре в галерията. — Наистина ли вярвате, че сме оставили мрачните векове зад гърба си?

— Вижте — започна Сабин Клемантин и приближи до тях така, че да говори тихо. — Моят предшественик ми даде указания да запомня една история, макар и досега да не разбирам напълно смисъла ѝ. Моля ви, слушайте внимателно.

Габриела се извърна изненадана към нея, а Верлен улови съвсем незначителен намек за снизходителност по лицето ѝ, докато слушаше какво говори Сабин.

— *„Алегорията на преследването разказва една приказка в приказката — прошепна Сабин. — Последвайте пътя на създаването от свободата до пленяването. Откажете се от хрътките, от фалшивата скромност на девицата, отхвърлете бруталността на клането и потърсете музиката там, където създаването отново заживява. Ръка, каквато е ръката на тъкачката, е изтъкала тази мистерия, затова и тя ще бъде разгадана с помощта на ръка. Ex Angelis — инструментът сам се разкрива“.*

— Ex Angelis? — попита Верлен, сякаш това беше единствената фраза от указанието, която го озадачи.

— На латински е — каза в отговор Габриела. — Означава „от ангелите“. Явно фразата описва ангелския инструмент — изработен от ангели, — но е странно, че го прави. — Тя поспря, за да отправи благодарен поглед към Сабин Клемантин и за пръв път да признае за легитимното ѝ присъствие, преди да продължи. — Всъщност инициалите **Е А** често били включвани в печатите на документите, които ангелолозите от средновековието изпращали помежду си, но буквите означавали *Epistula angelorum*, нещо абсолютно различно. Едва ли г-жа Рокфелер е знаела това.

— Може ли да се обясни с нещо друго? — опита Верлен и се наведе над рамото на Габриела, докато тя извади от куфарчето картичката на Аби Рокфелер, обърна я и погледна обратната ѝ страна.

— Има нещо като рисунка — каза Габриела и завъртя картичката, опитвайки да я разгледа по-добре. Имаше някаква поредица от леко нанесени линии, подредени по дължина, и до всяка линия беше написана цифра. — Което обаче не обяснява абсолютно нищо.

— Значи имаме карта без легенда — каза Верлен.

— Може би — отвърна Габриела и помоли Сабин да повтори указанията.

Сабин ги повтори дума по дума.

— *„Алегорията на преследването разказва една приказка в приказката. Последвайте пътя на създаването от свободата до пленяването. Откажете се от хрътките, от фалшивата скромност на девицата, отхвърлете бруталността на клането и потърсете музиката там, където създаването отново заживява. Ръка, каквато е ръката на тъкачката, е изтъкала тази мистерия, затова и тя ще бъде разгадана с помощта на ръка. Ex Angelis — инструментът сам се разкрива“.*

— Явно тя ни казва да следваме реда, по който се провежда ловът, а той започва в първия гоблен — каза Верлен, като си проби път през тълпата, за да стигне първото пано. — Ето тук ловната група тръгва към гората, където откриват единорог, стремително го подгонват и после го убиват. Хрътките — на които г-жа Рокфелер ни съветва да не обръщаме внимание — са част от ловната група, а девицата — която също трябва да подминем — вероятно е една от жените, които стоят наоколо и гледат. Предполага се, че и ние трябва да пренебрегнем всичко това и да погледнем там, където създаването отново е живо. Това — каза Верлен и поведе за ръка Габриела към последния гоблен — трябва да го има тук.

Застанаха пред най-прочутия от гоблените, тучна зелена ливада, пълна с полски цветя. Единорогът се беше привел по средата на кръгла ограда, укротен.

Габриела каза:

— Това определено е гобленът, в който трябва *„да търсим музиката там, където създаването отново заживява“.*

— Въпреки че тук като че ли няма нищо, което да напомня за музика — отбеляза Верлен.

— Ex Angelis — каза на себе си Габриела, сякаш си повтаряше фразата на ум.

— Г-жа Рокфелер никога не е използвала латински фрази в писмата си до Иночента — каза Верлен. — Очевидно тази фраза е използвана, за да привлече вниманието ни.

— На това място ангелите се появяват почти във всяка творба — каза Габриела, явно разочарована. — Но тук няма нито един ангел.

— Права сте — съгласи се Верлен и започна да изучава еднорога. — Тези гоблени са аномалия. Въпреки че ловът на еднорога може да се тълкува, както споменава г-жа Рокфелер, като алегория — най-очевидно преразказ за разпъването и възкресението на Христос, — това е една от малкото картини тук без явни християнски фигури или образи. Не е нарисуван Христос, няма никакви образи от Стария завет и никакви ангели.

— Забележете — каза Габриела и посочи ъглите на гоблена — как навсякъде из сцените са изтъкани буквите **А** и **Е**. Те са във всеки гоблен и винаги като двойка. Сигурно са инициалите на благодетеля, поръчал гоблените.

— Възможно е — каза Верлен и разгледа отблизо буквите, изтъкани със златна нишка. — Но вижте: буквата **Е** в един момент е обърната с гърба напред. Буквите са били обърнати.

— А ако ги завъртим — каза Габриела, — получаваме **Е А**.

— Ex Angelis — каза Верлен.

Верлен толкова се приближи до гоблена, че успя да види сложната плетеница от нишки, от които се състоеше тъканта на сцената. Платът миришеше на глина, векове наред беше излаган на прах и въздух, станали неразделна част от него. Сабин Клемантин, която стоеше безмълвна от страни и чакаше да помогне с нещо, се приближи.

— Елате — тихо ги подкани тя. — Тук сте заради гоблените. Те са моята специалност.

И без да дочака отговор, тя отиде при първото пано. Каза:

— Гоблените „Преследването на Еднорога“ са големи шедьоври на средновековието, седем пана, изтъкани от вълна и коприна. Погледнати заедно, паната изобразяват кралска ловна група — сами виждате хрътките, рицарите, девиците и замъците, оградени от ручей и гори. Точният произход на гоблените остава нещо като загадка дори

след години проучване, но изкуствоведите са единодушни, че стилът сочи Брюксел, около 1500-та година. Първите писмени документи за гоблените с Еднорога се появяват през седемнайсети век, когато гоблените са вписани в каталог като част от имуществото на благородническа френска фамилия. Гоблените са открити и реставрирани в средата на деветнайсети век. През 1920-та година Джон Д. Рокфелер младши плаща за тях над един милион долара. Според мен това е било сделка. Мнозина историци ги смятат за най-изящния образец на средновековното изкуство в света.

Верлен пристъпи още по-близо до гоблена, привлечен от вибриращия цвят и еднорога, който лежеше в центъра на тъканото пано, млечнобяло животно с огромен вдигнат рог.

— Кажете ми, госпожице — обади се Габриела с известно предизвикателство в гласа. — Дошли сте да ни помогнете, или да ни предложите услугите на гид?

— Ще ви трябва гид — отвърна засегната Сабин Клемантин. — Виждате ли групата бодове между буквите? — И тя посочи инициалите **Е А** над Еднорога.

— Личи се, че е извършена доста задълбочена работа по реставрацията — отговори Верлен, сякаш отговорът на въпроса на Габриела беше най-очевидният в света. — Повреден ли е бил?

— Значително — каза Сабин Клемантин. — По време на Френската революция са били плячкосани — откраднати от един замък и селяните ги използвали десетилетия наред да покриват овошките си срещу сланите. Въпреки че тъканта е била прекрасно, старателно възстановена, ако се вгледа човек отблизо, вредите личат.

Докато Габриела разучаваше гоблена, мислите ѝ взеха като че ли нов обрат. Каза:

— Пред г-жа Рокфелер се е изправило огромното предизвикателство да скрие инструмента и според знаците, които е дала като указания, тя наистина избира да го скрие тук, в „Манастирите“.

— Така изглежда — каза Верлен и впери в Габриела поглед, изпълнен с очакване.

— За да постигне това, тя е имала нужда да намери място, което да е добре охранявано — и все пак открито, безопасно — и все пак достъпно, така че инструментът евентуално да може да се вземе.

Габриела пое дълбоко дъх и огледа помещението — пред гоблените се бяха насъбрали тълпи на групи. После сниши глас и каза почти шепнешком:

— Чудесно виждаме, че да се скрие нещо, неудобно за носене, каквато е лирата — инструмент, който се състои от голям корпус и напречни подпори, обикновено с големи размери — във фундаментален музей като „Манастирите“, е почти невъзможно. И все пак знаем, че го е сторила.

— Да не би да намеквате, че лирата всъщност не е тук? — попита Верлен.

— Не, изобщо не твърдя такова нещо — каза Габриела. — Точно обратното. Не мисля, че Абигейл Рокфелер би ни изпратила за зелен хайвер. Мисля върху дилемата, че има четири места за един инструмент и стигам до извода, че Абигейл Рокфелер е проявила изключително умение, за да скрие лирата. Намерила е най-безопасното място, но и е придала на лирата по-сигурен вид. Според мен инструментът не е във вида, който очакваме.

— Сега вече изгубих нишката — каза Верлен.

Сабин се обади:

— Като всеки ангелолог, взел един семестър по Небесна музикология, история на ангелските хорове или разните други семинари, които се занимават с конструкцията и приложението на инструментите, знам, че лирата има един съществен компонент: струните. Докато много други небесни инструменти са изработени от скъпоценния небесен метал, известен като валкин, уникалният резонанс на лирата се дължи на струните ѝ. Те са направени от неидентифицирана субстанция, която ангелолозите отдавна смятат за смес от сребро и кичури ангелска коса. Какъвто и да е материалът обаче, звукът е изключителен поради състава на струните и начина, по който се опъват. Докато корпусът може да бъде сменен в зависимост от намеренията и целите.

— Вие сте учили в Академията в Париж — каза впечатлена Габриела.

— *Bien sur*^[3], д-р Валко — отвърна Сабин и леко се усмихна. — Как иначе биха ми поверили пост като този? Вие може да не си спомняте, но аз посещавах вашия семинар по Въведение в духовните военни дела.

— Коя година? — попита Габриела, изучавайки Сабин и опитвайки да си я спомни.

— Първият семестър на 1987 година — отговори Сабин.

— Последната ми година в Академията — каза Габриела.

— Бяха любимите ми часове.

— Много се радвам да го чуя — каза Габриела. — А сега можете да ми се отплатите, като ми помогнете да реша следната загадка: „Ръка, каквато е ръката на тъкачката, е изтъкала тази мистерия, затова и тя ще бъде разгадана с помощта на ръка“.

Габриела наблюдаваше Сабин, докато повтаряше думите от писмото на г-жа Рокфелер, търсейки искрата на догадката.

— Тук съм, за да помогна при разрешаването ѝ — каза Сабин. — И вече знам какво означава освобождаването от гоблена.

— Нима г-жа Рокфелер е втъкала струните в този гоблен? — изуми се Верлен.

— Всъщност — отвърна Сабин — тя е наела много способен професионалист да извърши това вместо нея. Но да, те са тук, в гоблена „Плененият Еднорог“.

Верлен скептично изгледа паното.

— И как по дяволите ще ги извадим?

Без да губи самообладание, Сабин каза:

— Ако съм правилно информирана, процедурата е била майсторски изпълнена и не е оставила каквито и да било следи.

— Странно, че Абигейл Рокфелер е избрала толкова изящно произведение на изкуството, като предпазно средство — отбеляза Габриела.

Сабин каза:

— Трябва да помните, че навремето тези гоблени са били частна собственост на семейство Рокфелер. Били са окачени в дневната на Абигейл Рокфелер от 1922 година, когато мъжът ѝ ги купува, до към края на 30-те, когато са донесени тук. Г-жа Рокфелер познава изтънко гоблените, включително и слабите им места. — Сабин посочи едно сериозно реставрирано парче от тъканта. — Виждате ли колко неравно е тук? Едно подръпване на нишката от корекцията и ще се отвори цял шев.

Към тях се упъти служител от музейната охрана, който стоеше в далечния край на стаята.

— Готови ли сте за нас, г-це Клемантин? — попита той.

— Да, благодаря — отвърна Сабин и придоби енергичен и професионален вид. — Но ще трябва най-напред да опразним галерията. Моля, повикайте останалите. — Сабин се обърна към Габриела и Верлен. — Уредила съм до тази част да няма достъп, докато трае процедурата. Ще имаме нужда от пълна свобода, за да работим по гоблена, задача, която би била невъзможна при подобна навалица.

— И можете да го направите? — попита Верлен, поглеждайки претъпканата зала.

— Разбира се — каза Сабин. — Аз съм заместник-директор по реставрациите. Мога да организирам правенето на корекции, когато сметна за добре.

— Ами това? — попита Верлен и кимна към охранителната камера.

— Погрижила съм се за всичко, *monsieur*.

Верлен се втренчи в гоблена, сърцето му затуптя по-бързо, като си помисли колко малко време имат да намерят струните и да ги извадят. Както първоначално подозираше, ремонтираната тъкан над рога на Еднорога, която се намираще в горната третина на гоблена, съдържаше най-големия дефект. Беше високо, може би на метър и осемдесет от пода. За да се стигне, щяха да имат нужда от стол или стълба. Ъгълът нямаше да е идеален. Много възможно беше да се окаже трудно да разпорят шева, поради което можеше да се наложи да откачат гоблена от стената, да го прострат на пода и да работят там. Това обаче трябваше да стане само в краен случай.

Няколко служители от охраната влязоха в галерията и започнаха да отпращат хората вън от залата. След това те застанаха до вратата, за да пазят.

Когато галерията бе вече празна, Сабин придружи нисък плешив мъж покрай охраната и го заведе до гоблена, където той постави на пода метално куфарче и разгъна една стълба. Без да погледне нито към Габриела, нито към Верлен, той изкачи стъпалата и започна да разглежда шева.

— Лупата, г-це Сабин — каза мъжът.

Сабин отвори куфарчето, разкривайки скалпели, конци, ножици и огромно увеличително стъкло, което събра голям сноп светлина от

помещението и го смали до единично огнено кълбо.

Верлен гледаше как работи мъжът, опиянен от неговата самоувереност. Често се бе чудил на реставраторското умение и дори бе ходил на изложба, където показваха химическите процеси за почистване на подобни тъкани. Хванал увеличителното стъкло с едната ръка, и скалпел с другата, мъжът прокара острието в ред стегнати, плътни бодове. При едно леко притискане бодовете се отпуснаха. По същия начин той отвори и останалите бодове, докато в гоблена не се появи отвор с размерите на ябълка. Мъжът продължи да работи, съсредоточен като хирург.

Застанал на пръсти, Верлен надникна в разпорения плат. Не успя да различи нищо освен ветрило от цветни нишки, фини като косми. Мъжът помоли за инструмент от куфарчето и Сабин му подаде дълга, тънка кука, която той вкара в дупката на тъканта. Пъхвайки я в пространството, ръката му попадна право между буквите А и Е. Той натисна куката и Верлен зърна ярка искра: около куката бе навита опалесцентна корда.

Докато мъжът му подаваше струните, Верлен ги преброи. Бяха тънки като капиляри и толкова гладки, че се плъзгаха между пръстите на Верлен като восъчни. Пет, седем, десет струни паднаха отпуснати и гъвкави върху ръката му. Мъжът слезе по стълбата.

— Това е всичко — каза той, сякаш изтрезнял от стореното, все едно че бе осквернил светиня.

Сабин пое струните, нави ги стегнато и ги постави в платнена торбичка с цип. Постави торбичката в ръката на Верлен и каза:

— Последвайте ме, *madame, monsieur* — и поведе Габриела и Верлен към входа на галерията.

— Знаете ли как да ги прикачите? — попита след малко Сабин.

Габриела каза:

— Ще се справя, сигурна съм.

— Да, разбира се — отвърна Сабин и щракна с пръсти. Охранителите се събраха около тях, по три от всяка страна. — Внимавайте — каза Сабин и целуна Габриела по двете страни, по парижки маниер. — Желая ви късмет.

Докато охранителите придружаваха Габриела и Верлен през музея, разбутвайки вездесъщата тълпа, на Верлен му се стори, че всички направени от него проучвания, всички разочарования и

безплодни търсения през академичния му живот неизвестно как го бяха довели до този миг на триумф. Габриела вървеше до него, жената, която го бе накарала да проумее призванието си като ангелолог и своето бъдеще — ако дръзнеше да се надява — с Еванджелин. Сводовете над тях се точеха един след друг, тежката романска архитектура преминаваше в леките конструкции на готиката, а той стискаше в ръката си торбичката със струните на лирата.

*Църквата „Ривърсайд“,
Морнингсайд Хайтс, Ню Йорк*

Църквата „Ривърсайд“ беше импозантна катедрала в неоготически стил, която се издигаше зад Колумбийския университет. Владимир и Сайту-сан изкачиха заедно стъпалата до украсена с железни дискове дървена врата. Ботушите с високи токчета на Сайту-сан хрущяха по посипания със сол лед, а раменете ѝ бяха плътно загърнати с черен шал.

Когато влязоха, по-слабата светлина вътре беше като сиянието на пчелен мед. Владимир примигна, очите му се пренастроиха към атмосферата. Църквата беше пуста. Като оправи вратовръзката си, Владимир мина покрай нишата, където посрещаха влизащите, изкачи няколко стъпала и влезе в голямо преддверие. Стените бяха от жълтеникав камък, който стигаше чак до пресечната точка на кръстатите сводове, единият се срещаше с другия като издути от вятъра платна, вдигнати в някое претъпкано пристанище. По-нататък, през няколко широки двойни врати, Владимир забеляза все по-нарастващата дълбочина на църковния наос.

Първият му импулс беше да претърси църквата, но се сдържа, защото вниманието му се насочи към две медни плочи, окачени на стената. Първата беше в памет на Джон Д. Рокфелер младши и щедростта му за построяването на църквата. Втората плоча беше посветена на Лора Селестия Спелман Рокфелер.

— Лора Селестия Спелман е свекървата на Абигейл Рокфелер — прошепна Сайту-сан, след като прочете надписа на плочата.

Владимир каза:

— Мисля, че семейство Рокфелер са били отдадени на църквата, особено поколението от Кливланд. Джон Д. Рокфелер младши е платил

за построяването на църквата.

— Това обяснява защо г-жа Рокфелер е имала достъп тук — обясни Сайту-сан. — Невъзможно би било да пазиш нещо тук без вътрешна помощ.

Висок, хленчещ глас сепна Владимир.

— Вътрешна помощ — каза гласът — и много пари.

Владимир се обърна и съгледа приличащ на жаба старец с елегантен сив костюм и гладко сресана сива коса, който се появи в коридора. Върху лявото му око имаше монокул, чиято златна верижка висеше на бузата му. Владимир отстъпи инстинктивно назад.

— Простете, че ви стреснах — започна мъжът. — Аз съм господин Грей и не можех да не забележа, че сте тук. — Г-н Грей изглеждаше полусляп от притеснение. Очите му направо се изцъклиха, докато оглеждаше коридора и накрая погледът му спря на Владимир и Сайту-сан.

— Бих ви попитал кои сте, но вече знам — продължи г-н Грей и посочи картичката на Абигейл Рокфелер в ръката на Владимир. — Може ли? — И той взе картичката, разгледа я внимателно и каза: — Виждал съм я и преди. Всъщност аз помогнах да се уреди отпечатването на тези картички, когато работех като разсилен при г-жа Рокфелер. Бях само на четиринайсет. Веднъж я чух да казва, че харесва работолепното ми поведение, което взех за комплимент. Даваше ми да изпълнявам поръчки — до центъра на града за хартия, до печатарите, до центъра да платя на художника.

— Тогава може би ще ни обясните значението на картичката? — попита Сайту-сан.

— Тя смяташе — продължи г-н Грей, без да обръща внимание на Сайту-сан, — че ангелолозите щели да дойдат.

— И ние пристигнахме — каза Владимир. — Можете ли да ни кажете какво следва по-нататък?

— Ще отговоря на въпросите ви направо — каза г-н Грей. — Но първо трябва да отидем до кабинета ми, където да поговорим на спокойствие.

Слязоха по каменното стълбище отстрани на преддверието. Г-н Грей се движеше напред с бърза крачка, прескачайки по няколко стъпала наведнъж в бързината. Долу пред тях се откри тъмен коридор. Мъжът блъсна една врата и ги въведе в тесен кабинет, отрупан с

книжа. Купчини неотворени писма едва се крепяха върху метално бюро. По пода бяха разпилени спирали от подострен молив. До метална кантонерка висеше стенен календар от 1978 година, отворен на месец декември.

Вече в кабинета, поведението на г-н Грей издаде възмущението му.

— М-да! Вие със сигурност хубаво сте си прекарвали времето, докато се наканите да дойдете тук — каза той. — Бях започнал да си мисля, че има някакво недоразумение. Г-жа Рокфелер би се разгневила от това — би се обърнала в гроба, ако бях умрял, преди да съм доставил пакета, както тя искаше. Взискателна жена беше г-жа Рокфелер, но много щедра — и моите деца, и децата на моите деца ще усещат ползата от уговорката ни, за разлика от мен, който чаках половината си живот да дойдете! Бях едва младеж, когато тя ме нае да наглеждам делата на църковната канцелария — току-що пристигнал от Англия, без никакво положение в този свят. Г-жа Рокфелер ме настани тук, в този кабинет, и ми нареди да чакам вашето пристигане, което и правих, непрестанно. Разбира се, бяха взети мерки, ако ме бяха изгонили, преди да пристигнете — което трябва да кажа, че можеше да се случи всеки ден, явно че не ставам по-млад, — но да не си позволяваме да ни минават такива зловещи мисли, не, господине. В този важен час трябва да ни засягат единствено желанията на нашата благодетелка, а мислите ни да са обърнати към една-единствена тържествена надежда: бъдещето! — Г-н Грей примигна и нагласи монокъла си. — Елате, да се заемем с работа.

— Отлична идея — каза Владимир.

Г-н Грей отиде до кантонерката, извади от джоба си връзка с номерирани ключове и се зае да намери точния номер. Завъртя ключа, чекмеджето на шкафа щракна и се отвори.

— Момент... — каза г-н Грей и се повдигна да види папките. — А, да, ето! Документите, които ни трябват. — Прелисти страниците и спря на дълъг списък с имена. — Това е формалност, разбира се, но г-жа Рокфелер уточни, че само тези в списъка — или наследниците на тези лица — ще бъдат упълномощени да получат пакета. Да видим дали вашето име, или имената на вашите родители или на дядовците и бабите ви, или дори на прадядовците и прабабите ви са сред тези имена?

Владимир разгледа списъка, разпознавайки всички главни ангелолози на двайсети век. Откри своето име в средата на последния ред, до това на Селестин Клошет.

— Ако нямате нищо против, подпишете се тук и тук. А после още веднъж тук, на този ред най-долу.

Владимир разгледа документа, дълъг юридически документ, който бегло потвърждаваше, че г-н Грей е изпълнил задачата да достави предмета.

— Знаете ли — каза г-н Грей вместо извинение, — аз получавам своето възнаграждение едва след като доставката е изпълнена, което се доказва с вашия подпис. Юридическият документ е много специален, а адвокатите са непреклонни — беше притеснително, както можете да си представите, живея, без да се обезщети труда ми. Колко дълги години се борих, очаквайки да дойдете, за да мога да се пенсионирам на служба в този нещастен кабинет. И ето ви тук — каза г-н Грей, подавайки писалка на Владимир. — Просто формалност, забележете.

— Преди да подпиша — каза Владимир и бутна документа настрана, — трябва да получа предмета, който сте пазили за мен.

Едва доловима хладина смрази чертите на г-н Грей.

— Разбира се — каза троснато той. Пъхна договора под мишница и пусна писалката в джоба на сивия си костюм. — Оттук — каза им с отривист глас, а после ги изведе от кабинета и тръгна нагоре по стълбите.

Докато се връщаха на горното ниво на църквата, Владимир изостана, прикрит от сенките на преддверието. Студията му по ефирна музикология беше погълнала младостта му и го беше въвличала все по-дълбоко в затворения свят на ангелоложката дейност. След войната той се беше отказал от тази дисциплина. Беше създал скромна пекарна за сладки и торти, чиято простота му носеше успокоение. Беше сметнал, че дотогавашната му работа е безполезна, че човечеството едва ли може да направи нещо, за да спре нефилимите. Върна се едва след като Габриела лично бе дошла при него да го моли да се присъедини към усилията им. Казала беше, че имат нужда от него. По онова време той се съмняваше, но Габриела съумя да бъде доста убедителна, а и той виждаше мрачните промени, които бяха започнали. Не можеше да каже как разбра — навярно заради суровото обучение в

своята младост, а може и от обикновена интуиция, — но разбра, че не бива да се доверява на г-н Грей.

Г-н Грей се запъти неуверено по централната пътека на църквата, повеждайки Владимир и Сайту-сан към прохладната тъмна вътрешност. Познат мирис лъхна Владимир — мъхавият аромат на тамян изпълваше въздуха. Въпреки неизброимите цветни витражи, пространството оставаше здрачно, почти непрогледно. Над тях се спускаха на дебели въжета готически полилеи, оксидирани железни колела със сложна украса, по краищата със свещи. Готическият амвон бе масивен, пръстен след пръстен изваяни фигури се изкачваха по страните и стигаха до олтара, а навсякъде из църквата на високи поставки имаше коледни звезди с вързани около саксиите ярки червени панделки. В сенките пред тях, отделена от наоса с дебел тъмнокафяв шнур, се намираше апсидата.

Г-н Грей откачи кадифеното въже и го пусна на пода. Звукът от металната халка проехтя в тишината. В мраморния под бе изграден каменен лабиринт. Г-н Грей потропа с върха на обувката си върху него, нервно, в някакъв налудничав ритъм.

— Г-жа Рокфелер го остави тук — каза той, плъзгайки крак по камъка. — В центъра на лабиринта.

Владимир мина по дължината на лабиринта и внимателно разгледа реда от камъни — изглеждаше невъзможно да се скрие нещо под тях. Трябвало е да се разбият камъните, но не вярваше да си го е позволила нито г-жа Рокфелер, нито който и да било друг, ангажиран в грижа за изкуството и опазването му.

— Но как? — попита Владимир. — Изглежда съвършено гладко.

— О, не — отвърна г-н Грей и застана до Владимир. — Това е просто илюзия. Елате, вижте отблизо.

Владимир клекна на пода и разгледа мрамора. По ръба на централния камък почти незабележимо минаваше тънък, фин улей.

— Фактически е невидим — каза той.

— Дръпнете се — каза г-н Грей. Нагласи се точно над камъка и натисна центъра. Камъкът се повдигна от пода като на пружина. И с едно леко извиване на ръката г-н Грей отстрани централния камък от лабиринта.

— Изумително — каза Сайту-сан, надничайки през рамото на г-н Грей.

— С изкусен каменоделец и куп пари всичко може да се постигне — каза г-н Грей. — Познавахте ли покойната г-жа Рокфелер?

— Не — каза Владимир. — Не лично.

— Жалко — каза г-н Грей. — Тя имаше остър усет за социална справедливост, белязан с лудостта на една поетична натура — рядка комбинация при жени с нейното положение. Първоначално казваше, че когато дойдат ангелолози да поискат предмета, оставен на моите грижи, трябва да ги отведе до лабиринта и да ги попитам за серия от числа. Г-жа Рокфелер ме увери, че който и да дойде, трябва да знае тези числа. Аз съм ги запааметил, разбира се.

— Числа ли? — каза Владимир, слисан от неочаквания тест.

— Числа, господине. — Г-н Грей извади камъка от пода. Отдолу имаше вратичка за сейф с ключалка с шифър в центъра. — За да отворите това, ви трябва числа. Предполагам, можете да си представите, че сте минотавърът, който си проправя път през каменен лабиринт. — Г-н Грей се усмихна, наслаждавайки се на смущението, което бе предизвикал.

Владимир се вторачи в сейфа, вратичката му бе наравно с пода под лабиринта, докато Сайту-сан се наведе над него и попита:

— Колко числа има във всяка комбинация?

— Това не мога да ви кажа — отвърна г-н Грей.

Сайту-сан завъртя последователно всеки от дисковете.

— Картичките на Абигейл Рокфелер са били направени с цел да бъдат дешифрирани от Иночента — каза Сайту-сан, говорейки бавно, сякаш ровеше в мислите си. — Отговорите на Иночента потвърждават, че тя е броила струните на лирата по картичките и — допускам — е записала числата.

— Поредността — допълни Владимир — беше дваисет и девет, трийсет, трийсет и осем и трийсет и девет.

Сайту-сан завъртя всеки от четирите диска според числата и дръпна вратичката. Тя не се отвори.

— Това е единствената поредност от числа, с която разполагаме — каза Сайту-сан. — Те трябва да участват в някаква комбинация.

— Четири числа и четири диска — каза Владимир. — Възможни са шейсет и четири различни комбинации. Няма начин да проверим всичките. Няма време.

— Освен ако няма точно указание за реда на числата — каза Сайту-сан. Спомняте ли си хронологията, в която бяха дадени? Верлен ни каза поредността, в която числата са се появили върху картичките.

Владимир се замисли за момент.

— Двайсет и осем, трийсет и осем, трийсет и накрая трийсет и девет.

Сайту-сан завъртя всеки диск, внимателно набирайки числата. Дръпна дръжката на сейфа. Отвори се без всякаква съпротива. Тя бръкна вътре, извади тежък пакет, загърнат в зелено кадифе и махна кадифето. Върху каменния лабиринт засия в златисто резонаторната кутия на лирата.

— Прекрасна е — каза Сайту-сан и я обърна, за да я разгледа от всички страни. Основата бе заоблена, две еднакви рамене се извиваха нагоре и след това се закръгляха по краищата като рогата на бик. Златните повърхности бяха гладки и полирани до блясък. — Но няма струни.

— Нито напречни подпори — каза Владимир. Той коленичи до Сайту-сан и погледна инструмента, полегнал в ръцете ѝ. — Това е само част от лирата. Много важна част, но само тя е безполезна. Затова бяхме изпратени на четири места. Частите са били пръснати на различни места.

— Трябва да съобщим на другите — предложи Сайту-сан и внимателно върна резонаторната кутия в кадифеното ѝ легло. — Трябва да знаят какво търсят.

Владимир се обърна и погледна в лицето г-н Грей, който стоеше разтреперан, помежду им.

— Вие не знаехте комбинацията. Чакали сте ни да дойдем и да ви я дадем. Ако я знаехте, сам щяхте да вземете съкровището.

— Няма защо да се притеснявате за това кое съм знаел и кое не — каза г-н Грей и лицето му се зачерви от потта. — Съкровището не принадлежи на никого от нас.

— Какво имате предвид? — попита, невярваща на очите си, Сайту-сан.

— Има предвид — каза някакъв глас от дъното на апсидата, познат глас, който предизвика ледени тръпки на ужас по тялото на Владимир, — че играта приключи преди много години. Игра, която ангелолозите загубиха.

От уплаха монокълът на г-н Грей падна от окото му и без да се бави нито миг повече, той изтича през апсидата и се скри в една странична пътека на наоса. Сивото на костюма му ту се появяваше, ту изчезваше, когато минаваше през петната от светлини и сенки. Докато гледаше как г-н Грей бяга, Владимир различи групи гиборими по пътеките в църквата. Белите им коси и червени крила се виждаха ясно в сумрака. Създанията проследиха с очи, като слънчогледи, следващи пътя на слънцето, как г-н Грей минава. Преди обаче да се измъкне, един гиборим го сграбчи. Владимир видя това и всяко съмнение за естеството на срещата се изпари: ангелолозите бяха попаднали в капан. Очакваше ги не друг, а Пърсивал Григори.

За последен път Владимир се бе срещал с Григори преди десетки години, когато беше младо протеже на Рафаел Валко. Беше се сблъскал лице в лице с жестокостите, които фамилията Григори вършеше през войната. Станал беше свидетел на огромната мъка, причинена на ангелолозите — Серафина Валко бе изгубила живота си заради машинациите на Пърсивал Григори, а и Габриела едва не беше умряла. После Пърсивал Григори се превърна в смайваща, страховита фигура. Сега обаче беше само един болнав мутант.

Без да предупреждава, Пърсивал Григори завъртя главата от слонова кост на бастуна си и отвътре се подаде стоманеното острие на кама. Ножът проблесна само за секунда на оскъдната светлина, разсичайки въздуха. После, с едно-единствено светкавично движение Пърсивал Григори пристъпи напред и заби камата в тялото на г-н Грей. Изражението на мъжа премина от изненада в неверие, а след това се превърна в стихваща, неутешима печал. И докато Пърсивал Григори изтегляше ножа, г-н Грей се строполи на пода — тихо хленчеше, а около него се оформяше локва кръв. Очите му задържаха воднистия взор на смъртта само за няколко мига. Точно както бързо бе извадил камата, така бързо Пърсивал я избърса в бяла, копринена кърпа и я пхна обратно в бастуна си.

Владимир видя, че колежа му с резонаторната кутия в ръка се бе отделила от него и безшумно се промъкваше към задната част на църквата. Преди Пърсивал да я забележи, Сайту-сан вече беше стигнала вратата. Пърсивал вдигна ръка и нареди на гиборимите да я последват. Половината от тях се насочиха към нея, докато останалите пристъпиха напред. Дългите им одежди се влачеха по мраморния под,

докато обкръжаваха апсидата. С втори жест на ръката Пърсивал нареди на създанията да хванат Владимир.

Притиснат отвсякъде в обръча им, Владимир усети как мирише кожата на създанията; усети зад себе си и ледения полъх от телата им. А когато създанията размахаха крила в някакъв неотстъпен, тежък ритъм, по врата му премина хладен повей.

— Тя ще занесе лирата на Габриела — извика Владимир, който се мъчеше да се отскубне от създанията.

Пърсивал погледна презрително към Владимир.

— Надявах се да видя скъпата ми Габриела. Зная, че именно тя е зад тази малка мисия. С годините тя започна да ми се изплъзва.

Владимир затвори очи. Спомни си как Габриела беше внедрена във фамилията Григори и това беше сензация за ангелоложката общност, най-голямата, най-съкрушителната нелегална задача през 40-те години. Работата ѝ наистина прокара път към съвременното изучаване на нефилимските фамилии и им осигури полезна информация. Но доведе до опасни последици за всички тях. И сега, след толкова години, Пърсивал Григори още търсеше отмъщение.

Като се опря тежко на бастуна си, Григори закуцука към Владимир.

— Кажи ми — каза той. — Къде е тя?

Пърсивал се наведе към Владимир така, че той видя моравите кръгове под очите на нефилима, плътни като синини на фона на ботата му кожа. Зъбите му бяха съвършено равни и тъй бели, че изглеждаха като облечени в седеф. И все пак Пърсивал остаряваше — мрежица от фини бръчки заобикаляше устата му, признак, че е станал поне на триста години.

— Помня те — каза Пърсивал и присви очи, сякаш сравняваше мъжа пред него с оня в паметта си. — Беше по мое време в Париж. Спомням си лицето ти, макар и времето да те е променило почти до неузнаваемост. Ти помогна на Габриела да ме измами.

— А ти — каза Владимир, възстановявайки равновесието си — предаде всичко, в което вярваше — семейството си, прадедите си. Дори и сега не си я забравил. Кажи ми: много ли ти липсва Габриела Леви-Франш?

— Къде е? — попита Пърсивал и се взря в очите на Владимир.

— Никога няма да ти кажа това — отвърна Владимир и гласът му секна. Знаеше, че с тези думи е избрал смъртта.

Пърсивал пусна бастуна с дръжката от слонова кост. Бастунът издрънча на пода и звукът му рязко отекна из цялата църква. После постави дългите си студени пръсти на гърдите на Владимир, сякаш да чуе как бие сърцето му. Тялото на Владимир се разтърси от електрически вибрации и това отне способността му да мисли. В последните минути от живота си със зажаднели за въздух дробове Владимир бе погълнат от ужасяващата прозрачност на очите на своя убиец. Бяха бледи, заобиколени с червен кръг, ярък като огъня от запален химикал, застинал в замръзнала атмосфера.

И докато съзнанието на Владимир постепенно изчезваше, той си спомни сладкото усещане при допира до резонаторната кутия на лирата, тежка и прохладна в ръцете му, спомни си и колко бе копнял да чуе нейната небесна мелодия.

*Ледената пързалка в центъра „Рокфелер“,
Пето Авеню, Ню Йорк*

Еванджелин гледаше пързалката и следваше бавното движение в кръг на кънкьорите. По лъскавата повърхност на леда се спускаха цветни светлини, разпиляваха се под остриетата на кънките и изчезваха в сенките. В далечината, на фона на масивна сива сграда се издигаше огромна коледна елха. Червените и сребристите светлини блещукаха като милиони светулки, уловени в стъклен конус. Редици от величествени ангели вестители, с нежни и бели като листа на лилия крила стояха под елхата като легиони от стражи. Телата им, изработени от тел, бяха осветени, а дългите месингови тръби — вдигнати към небесата в хорова възхвала. Магазините по пешеходната зона — книжарници и магазини за дрехи, павилиони за канцеларски материали и шоколадови изделия — бяха започнали да затварят и изпращаха в нощта клиентите си с подаръци и пълни пликове в ръце.

Еванджелин се загърна в палтото си като в топъл пашкул. Беше прегърнала студената метална кутия с внимателно положените вътре напречни подпори на лирата. До нея Бруно Бехстайн и Алистър Каръл оглеждаха тълпите зад пързалката. Стотици хора се трупаха на площадката. От миниатюрен високоговорител над тях се носеше

мелодията на „Бяла Коледа“, изпъстрена със смях откъм пързалката. Петнайсет минути оставаха до определеното за срещата време, а останалите не се виждаха никъде. Въздухът беше свеж и миришеше на сняг. Еванджелин вдъхна и се закашля. Дробовете ѝ бяха толкова свити, че едва дишаше. Усещането за някакъв дискомфорт в гърдите ѝ бе прераснало през последните няколко часа в сериозна суха кашлица. Всяко вдишване я затрудняваше и с него поемаше съвсем мъничко въздух.

Алистър Каръл свали шала си и грижливо го сложи върху яката на Еванджелин.

— Замръзвате, скъпа моя — каза той. — Пазете се от този вятър.

— Почти не го бях забелязала — каза Еванджелин и уви мекия копринен шал около шията си. — Прекалено съм притеснена, за да усещам нещо. Останалите трябваше вече да са тук.

— Точно по това време на годината дойдохме в центъра „Рокфелер“ с четвъртата част от лирата — каза Алистър Каръл. — Коледата на 1944-та година. Докарах Аби тук посред нощ и ѝ помогнах в една страхотна буря. За щастие тя предвидливо се беше обадила на охраната, за да ги информира, че идваме. Помощта им се оказа много полезна.

— Значи знаете какво е скрито тук? — каза Бруно. — Видели сте го?

— О, да — отвърна Алистър Каръл. — Сам опаковах ключетата за настройка на лирата в предпазния калъф. Беше доста трудно да намеря калъф, за да скрием ключетата тук, но Аби беше убедена, че това е най-доброто място. Със собствените си ръце донесох калъфа и помогнах на г-жа Рокфелер да го скрие. Ключетата са миниатюрни, така че калъфът тежеше точно колкото джобен часовник без верижката. И е толкова плосък, че никой не би се сетил какво съдържа — една толкова съществена част от инструмента. Но е факт: лирата няма да издаде и звук без ключетата за настройка.

Еванджелин опита да си представи миниатюрните ключета.

— А знаете ли как да сглобите лирата? — попита тя.

— Като във всички подобни случаи, и тук трябва да се спазва определен ред — отвърна Алистър. — Щом подпорите бъдат поставени в основата на лирата, струните трябва да се навият около настройващите ключета, всяка опъната до определена степен.

Трудното, според мен, е в настройката на лирата, защото това изисква трениран слух.

И като насочи вниманието им към ангелите, събрани под коледната елха, той добави:

— Уверявам ви, че лирата въобще не прилича на стереотипните инструменти, които носят ангелите вестители. Телените ангели под коледната елха бяха поставени в центъра „Рокфелер“ през 1954-та, една година след като Филип Джонсън завърши Градината със скулптурите на Аби Олдрич Рокфелер и десет години след заравянето на съкровището на това място. И въпреки че появата на тези прелестни създания тук е чисто съвпадение — г-жа Рокфелер се беше споминала и никой освен мен не знаеше какво е скрито тук, — намирам тази символика за доста изящна. Колко точно приляга тази колекция от вестители, не намирате ли? Човек го усеща в момента, в който стъпи на площада по Коледа: тук е съкровището на ангелите, в очакване да бъде намерено.

— Да не би калъфът да е оставен близо до коледната елха? — попита Еванджелин.

— Съвсем не — отговори Алистър Каръл и посочи към края на пързалката, където се издигаше статуята на Прометей. Гладката й позлатена бронзова повърхност бе облята в светлина. — Калъфът е част от статуята на Прометей. Намира се там, в своя златен затвор.

Еванджелин се взря в скулптурата на Прометей. Тя се извисяваше нагоре и сякаш бе уловена насред полета си. Огънят, откраднат от огнището на боговете, гореше в издължените му пръсти, а около краката му имаше бронзов пръстен със зодиите. Еванджелин познаваше добре мита за Прометей. След като открадва огъня от боговете, Прометей бива наказан от Зевс, който го оковава на една скала и изпраща орел да кълве тялото му за вечни времена. Наказанието на Прометей отговаря на престъплението му: дарът на огъня бележи началото на човешкото обновяване и технология, и затвърждава все по-нарастващата несъстоятелност на боговете.

— Никога не съм виждала статуята отблизо — призна Еванджелин. На светлината на пързалката кожата на Прометей сякаш се топеше. Прометей и огънят, който бе откраднал, бяха едно пламтящо цяло.

— Не е шедьовър — каза Алистър Каръл, — но въпреки това подхожда перфектно на центъра „Рокфелер“. Пол Маншип беше приятел на семейство Рокфелер — те познаваха добре творчеството му и му възложиха да изработи скулптурата. В мита за Прометей има нещо повече от спомен за моите бивши работодатели — тяхната изобретателност и жестокост, тяхното лукавство, тяхната доминираща власт. Маншип знаеше, че тези качества няма да се изгубят в Джон Д. Рокфелер младши, който бе използвал цялото си влияние, за да изгради центъра „Рокфелер“ в периода на Голямата депресия.

— Не са загубени и за нас — каза Габриела, изненадвайки Еванджелин, когато се появи между тях заедно с Верлен. — Прометей държи огъня в ръцете си, но благодарение на г-жа Рокфелер пази и нещо още по-значимо.

— Габриела! — извика Еванджелин. Изпита огромно облекчение, докато прегръщаше баба си. Едва тогава, усещайки крехката прегръдка на Габриела, тя осъзна колко се бе притеснявала за нея.

— Намерихте другите части от лирата, нали? — попита нетърпеливо Габриела. — Покажете ми ги!

Еванджелин постави кутията с напречните подпори върху студения цимент и я отвори. Габриела отвори куфарчето, където бе прибрала платнената торбичка със струните на лирата, плектъра и ангелоложкия дневник, и прибра вътре и кутията. Едва след като събра частите на инструмента в куфара и се убеди, че е затворен здраво, Габриела забеляза, че до групата е застанал Алистър Каръл. Тя го огледа подозрително, докато Еванджелин не ги запозна и не обясни връзката му с г-жа Рокфелер и помощта, която им беше оказал.

— Знаете ли как да извадим ключетата от статуята? — заинтересува се Габриела. — Нали знаете къде са скрити?

— Точното място, мадам — отговори Алистър Каръл, — е запечатано в съзнанието ми вече половин век.

— Къде са Владимир и Сайту-сан? — попита Бруно, сякаш изведнъж разбрал, че липсват двама от ангелолозите.

Верлен погледна часовника си.

— Трябваше вече да са тук.

Бруно хвърли поглед към статуята на Прометей, която проблясваше в края на пързалката. — Не можем да чакаме дълго.

— Не можем да чакаме и секунда — каза Габриела. — Прекалено опасно е да се показваме така.

— Да не ви преследват? — попита Алистър Каръл, явно смутен от нервното поведение на Габриела.

— Според Габриела, да — отвърна Верлен, — макар и да имаме късмет да завършим безпроблемно работата си в „Манастирите“.

— Това е част от плана им — каза Габриела и огледа тълпата, сякаш можеше да открие врага, спотаен сред трупащите се купувачи. — Излязохме от „Манастирите“ невредими, защото ни оставиха да го сторим. Не можем да чакаме и миг повече. Владимир и Сайту-сан ще бъдат тук съвсем скоро.

— В такъв случай незабавно да започваме — каза Алистър Каръл, демонстрирайки спокойствие, което Еванджелин сметна за възхитително, защото ѝ напомни за непоколебимите сестри от манастира „Света Роза“, с които се бе разделила.

Алистър Каръл ги поведе покрай площада и надолу по циментовото стълбище към пързалката. Тръгнаха покрай пластмасовата стена, ограждаща леда и се отправиха към статуята. Пред тях се изправи сградата на „Дженерал Електрик“ — огромна с начупена от редица знамена фасада — американско, британско, френско, португалско, германско, холандско, испанско, японско, италианско, китайско, гръцко, бразилско, корейско; неспирният вятър ги развяваше в същински вихър от цветове. Навярно годините на изолация в „Света Роза“ бяха изострили чувствителността на Еванджелин към тълпите — оказа се, че е необяснимо привлечена да изучава хората, събрани около пързалката. Имаше тийнейджъри с тесни джинси и якета за ски; родители с малки деца; млади влюбени и двойки на средна възраст и всеки кръжеше около другия. Тълпата я бе накарала да осъзнае колко далече от света бе живяла.

Изведнъж, на не повече от два метра от себе си тя забеляза фигура с тъмно наметало. Високо, с бледа кожа, с големи червени очи, създаването се взираше напрегнато в нея, със заплашителен израз на лицето. Еванджелин се огледа във всички посоки, обзе я паника. Гиборимите се бяха смесили с тълпата, всяка висока и тъмна фигура стоеше в безмълвно очакване.

Еванджелин сграбчи Верлен за ръката и го дръпна към себе си.

— Вижте — прошепна тя. — Те са навсякъде.

— Трябва да се махнеш оттук — каза той, като я погледна в очите. — Веднага, преди да сме попаднали в клопката.

— Мисля, че е твърде късно за това — намеси се Еванджелин, като се огледа с нарастващ ужас. Броят на гиборимите се беше увеличил. — Те са навсякъде.

— Ела с мен — опита се да я отдели от ангелолозите Верлен. — Може да се махнем заедно.

— Не сега — отвърна Еванджелин и се наведе към него, за да не я чуват другите. — Трябва да помогнем на Габриела.

— Ами ако не успеем? — попита Верлен. — Ако нещо стане с теб?

Еванджелин леко се усмихна и каза:

— За сведение, ти си единственият човек на света, който знае кое е любимото ми място. Искам някой ден да отидем там двамата.

В този миг Еванджелин чу името си и се обърна. Габриела ги викаше. Когато се присъединиха към ангелолозите, Алистър тъкмо оглеждаше тълпата. Изражението на лицето му замръзна от ужас, очите му хлътнаха, а кожата му остана без цвят, точно като кожата на мъртвец. Еванджелин проследи втренчения му поглед към края на пързалката, където при статуята на Прометей се бяха скупчили група неподвижни бели създания с грижливо скрити под дълги черни наметала крила. В средата на всичко това стоеше висок, елегантен мъж, който тежко се подпираше на бастун.

— Кой е този? — попита Еванджелин и посочи мъжа.

— Този е Пърсивал Григори — каза Габриела.

Еванджелин тутакси разпозна името. За пръв път го бе чула от Верлен и — отново — от Габриела. Това беше мъжът, убил майка ѝ. Загледа го отдалече, като хипнотизирана от ужасния спектакъл. Никога не го бе срещала досега, но Пърсивал Григори бе унищожил семейството ѝ.

Габриела каза:

— Майка ти много приличаше на него. Ръстът, цвета на кожата и големите сини очи. Винаги съм се притеснявала, че прекалено много прилича на него. — Гласът ѝ бе тъй тих, че Еванджелин едва я чуваше. — Приликата на Анджеа с нефилимите ме ужасяваше. Най-големият ми страх беше, че като порасне, тя напълно ще заприлича на него.

И преди Еванджелин да успее да реагира на това закодирано изявление — и на страховитите намеци в него, — Пърсивал Григори вдигна ръка и създанията, размесени с тълпата, пристъпиха напред. Бяха по-многобройни, отколкото Еванджелин бе мислила — множество редици от черни забулени фигури, бледи и скелетоподобни, те се появяваха от небитието, сякаш се материализираха от студения, сух вечерен въздух. Еванджелин гледаше потресена, докато те напредваха стремително към нея. Скоро периферията на леда потъмня от този пръстен от създания. Някаква масова парализа сякаш обездвижи кълкьорите, когато гиборимите ги наобиколиха. Хората спряха хипнотичното си кръжение и гледаха с подозрение нарастващите групи, които прииждаха към тях, и по-скоро от любопитство, отколкото от страх, се спираха, за да видят по-добре странните фигури. Децата започнаха да ги сочат в почуда, докато възрастните, навярно пренаситени от всекидневните спектакли в града, се стремяха изобщо да не обръщат внимание на странните събития. И тогава, с едно бързо движение, гиборимите се струпаха около перилата на площадката. В миг колективният транс на неподвижност приключи. Масите уплашени хора бяха внезапно заобиколени от всички страни. Ангелолозите бяха уловени в центъра на сложна мрежа.

Еванджелин чу някой да вика името на баба ѝ и като се обърна, видя Сайту-сан, която си пробиваше път през струпалите се хора. Само за секунда Еванджелин разбра, че в църквата „Ривърсайд“ се бе случило нещо ужасно. Сайту-сан беше пострадала. Лицето ѝ бе покрито с рани и огромни синини, а якето ѝ бе скъсано. И най-лошото, беше сама.

— Къде е Владимир? — попита Габриела и разтревожено погледна Сайту-сан.

— Не е ли вече тук? — попита Сайту-сан, останала без дъх. — В църквата „Ривърсайд“ се разделихме. Гиборимите бяха там заедно с Григори. Не знам как са разбрали, че трябва да дойдат тук, освен ако Владимир не им е казал.

— И ти го остави? — попита Габриела.

— Избягах. Нямах избор.

Сайту-сан извади изпод палтото си кадифена торба с някакъв предмет в нея и я притисна като бебе до тялото си. — Беше единственият начин да избягам с това.

— Резонаторната кутия на лирата — каза Габриела и взе торбата от Сайту-сан. — Намерили сте я.

— Да — каза Сайту-сан. — А вие открихте ли останалите части?

— Всички, освен ключетата за настройка — каза Еванджелин. — Които са там, наред гиборимите.

Сайту-сан и Габриела погледнаха към пързалката, която беше пълна с гиборими.

Габриела извика Бруно при тях и му заговори с нисък, заповеднически глас. Колкото и да се напругаше, Еванджелин не успя да разбере думите на баба си, усети само неотложността, с която бяха изречени.

— Ти тръгваш с Бруно — каза ѝ тя и постави в ръцете ѝ коженото куфарче с частите от инструмента. — Прави точно каквото ти казва той. Трябва да отнесеш това колкото е възможно по-далеч оттук. Ако всичко мине добре, скоро ще бъда с вас.

Очертанията на пързалката се размиха в периферното зрение на Еванджелин, когато очите ѝ се напълниха със сълзи — кой знае защо, независимо от уверенията на баба ѝ в обратното, Еванджелин почувства, че няма да я види отново. Навярно Габриела прочете мислите ѝ. Разтвори ръце и притисна Еванджелин до гърдите си, прегърна я силно за пръв път в живота на Еванджелин. И като я целуна леко по бузата, промълви:

— Ангелологията не е просто занимание. Тя е призвание. Твоята дейност едва започва, скъпа моя Еванджелин. Ти вече си всичко, което се надявах да бъдеш.

И без повече думи, Габриела последва Алистър Каръл през тълпата. Проправиха си път покрай пързалката и изчезнаха в хаотичната смесица от навалица и шум.

Бруно хвана Верлен и Еванджелин за ръцете и ги поведе нагоре по бетонните стъпала към главния площад, а Сайту-сан вървеше след тях. Не спряха, докато не застанаха сред знамената, наредени зад статуята на Прометей. Отгоре Еванджелин видя в каква опасност са Габриела и Алистър: тварите на пързалката се бяха превърнали в маса, ужасяващо сборище, от което Еванджелин се вледени. Баба ѝ отиваше към средата на пързалката.

— Какво правят? — попита Верлен.

— Отиват в средата на гиборимите — каза Сайту-сан.

— Трябва да им помогнем! — обади се Еванджелин.

— Габриела ясно каза какво да направим — заяви Бруно, въпреки че тревогата в гласа му и дълбоките бръчки по челото напълно опровергаваха думите му. Очевидно предприетото от Габриела също го ужасяваше. — Тя сигурно знае какво върши.

— Може би знае — каза Верлен, — но как по дяволите ще се махнем оттук?

Долу под тях гиборимите се разделиха и оформиха пътека, по която Габриела и Алистър безпрепятствено стигнаха до статуята на Прометей. В сянката на създанията Габриела изглеждаше още по-дребна и по-крехка и изведнъж истината за положението с пълна сила порази Еванджелин. Същата страст и отдаденост, която бе накарала Блажения отец Клематис да се спусне в дълбините на пролома и да се изправи лице в лице с непознатото; лоялността, която бе насочила Серафина Валко към нейното мъченичество; подтикът към знанието, който бе подпечатал смъртта на собствената ѝ майка — това бяха силите, тласкащи сега Габриела да се бори с Пърсивал Григори.

В някаква далечна част на съзнанието си Еванджелин разбира цялата хореография в плана на Габриела — видя как Габриела започна да спори с Пърсивал Григори, отклонявайки вниманието му, докато Алистър Каръл изтича до статуята на Прометей — и все пак остана шокирана от прекия подход на Алистър Каръл. Като стъпи внимателно във водния басейн, той се насочи към основата на статуята. Дрехите и косата му се покриха с мъгла, докато се прекачи през златния обръч, който заобикаляше фигурата на Прометей. Заради леда ръбът на обръча беше хлъзгав, затова вместо да се катери, се присегна към вътрешната част на обръча и сграбчи нещо. Еванджелин, която гледаше от мястото си точно над статуята, не можеше да е сигурна точно каква е механиката на процедурата. И все пак ѝ се стори, че Алистър Каръл бе откачил нещо, закрепено зад обръча. Когато го извади, тя видя, че е откачил малка бронзова кутийка.

— Еванджелин! — извика Алистър Каръл и гласът му потъна във фонтана така, че тя едвам чу думите му. — Дръж!

Алистър Каръл хвърли кутийката. Тя полетя над статуята на Прометей, над прозрачната пластмасова бариера между пързалката и ограждащата я пътека и тежко падна в краката на Еванджелин. Тя я

сграбчи от тротоара и я задържа в ръката си. Кутийката беше овална и тежеше колкото яйце.

Притиснала куфарчето на Габриела до гърдите си, Еванджелин огледа още веднъж площада. От едната страна ледената пързалка беше блокирана от хора, които сваляха кънките си с престорена небрежност. На леда гиборимите бяха започнали бавно да заобикалят Алистър Каръл. Той изглеждаше слаб и уязвим в сравнение с тях и когато създанията се нахвърлиха върху него, Еванджелин докосна мекия копринен шал, който той ѝ беше дал и ѝ се прииска да може да направи нещо, за да му помогне да избяга. Но нямаше начин да се добере до него. Само след секунди създанията щяха да свършат зловещото си дело с Алистър Каръл и да се насочат към ангелолозите.

Осъзнал пагубния обрат в положението им, Бруно огледа тротоара за каквато и да било възможност да избягат. Накрая като че ли стигна до някакъв извод.

— Елате — каза той и направи знак на Верлен и Еванджелин да го последват.

Пърсивал Григори изрева нещо по техния адрес и като извади пистолет от джоба си, го опря в главата на Габриела.

— Ела, Еванджелин! — подкани я Бруно с глас, изпълнен с неотложност. — Веднага.

Но Еванджелин не можеше да го последва. Погледна Бруно, после баба си, заловена в центъра на ледената пързалка, и осъзна, че незабавно трябва да действа. Знаеше, че Габриела би искала от нея да последва Бруно — без съмнение куфарчето с лирата беше по-важен от живота на когото и да било от тях, — и все пак не можеше просто да се обърне и да остави баба си да загине.

Тя стисна ръката на Верлен, целуна го набързо по бузата и като се откопчи от него, хукна към баба си. Продължи да тича надолу по стъпалата и леда, осъзнавайки, че поставя живота на ангелолозите — а и много повече от това — в опасност. Дори и при това положение не можеше да изостави Габриела. Беше загубила всички. Останала ѝ бе единствено Габриела.

Вече на леда видя, че гиборимите държаха Габриела до Пърсивал Григори, по едно страховито създание от двете ѝ страни. Гиборимите направиха полукръг зад Еванджелин, докато тя бързаше по пързалката, и блокираха пътя ѝ назад. Вече не можеше да се върне.

— Ела! — повика я Пърсивал Григори и насочи бастуна си към Еванджелин. Като видя бронзовата кутийка, която Алистър Каръл ѝ бе подхвърлил, той добави: — Донеси я тук. Дай ми я.

Еванджелин приближи, докато не застана пред Пърсивал Григори. Огледа го от горе до долу, видя как изглежда и остана шокирана от състоянието му. Беше прегърбен, крехък и мършав. Пърсивал протегна съсухрената си ръка и Еванджелин постави в дланта му бронзовата кутийка от статуята на Прометей. Пърсивал я вдигна на светлината и я разгледа, сякаш се чудеше какво може да има в подобна миниатюрна кутийка. Усмихна се и я пусна в джоба си, и с един бърз замах изтръгна коженото куфарче от ръцете на Еванджелин.

*Ледената пързалка пред центъра „Рокфелер“,
Пето Авеню, Ню Йорк*

Верлен знаеше, че крилата на създанията са свити под черните им наметала и разбираше какви разрушения са способни да нанесат, стига да ги разтворят. И все пак за обикновения човек създанията изглеждаха просто група странно облечени мъже, изпълняващи чудноват ритуал върху леда. Те се подчиниха на заповедите на Пърсивал Григори и се събраха около него в средата на пързалката като непробиваема стена между него и ангелолозите. Подреждането на гиборимите щеше да привлече цялото внимание на Верлен, ако не знаеше, че в центъра на цялата тази мрачна маса от създания се намираше Еванджелин.

— Стойте тук — каза Бруно и направи знак на Верлен да остане, където беше, точно над статуята на Прометей. — Сайту-сан, поемете стълбището. Аз отивам до другата страна на пързалката, за да видя дали мога да отклоня Григори.

— Невъзможно е — каза Сайту-сан. — Погледнете колко са много.

Бруно се спря и погледна пързалката.

— Не можем да ги оставим там — каза той. — Налага се да опитаме нещо.

Бруно и Сайту-сан хукнаха и оставиха Верлен да наблюдава безпомощен отгоре. Той едва се сдържаше да не прескочи пластмасовите прегради и да се озове на леда. Усети, че му става лошо

като виждаше, че Еванджелин е в опасност, но не можеше да направи абсолютно нищо, за да я спаси. Познаваше я само от един ден, но при мисълта да загуби всяко бъдеще с Еванджелин се ужаси. Извика я по име през хаоса от създанията и тя вдигна поглед към него. Беше чула, че я вика, макар Григори насила да насочваше двете с Габриела навън от пързалката.

За миг Верлен изпита усещането, че се гледа отстрани и вижда от разстояние колко е нещастен. Иронията на положението не му убягна: в тази трагикомедия той беше изоставеният главен герой, наблюдаващ как любимата му е омаяна от подлия злодей. Изумително, но любовта притежаваше силата да го кара да се чувства едновременно и холивудско клише, и напълно неповторим. Обичаше Еванджелин — знаеше това със сигурност. Готов бе на всичко за нея.

В противоположния край на площадката Бруно не сваляше очи от създанията. Беше пределно ясно, че ще го надвият, ако се впусне в битка с тях. Дори и тримата едновременно да се хвърлеха в тълпата, щеше да е невъзможно да стигнат до Габриела и Еванджелин. От своето място на стълбите Сайту-сан очакваше сигнал, за да се втурне нататък. Но Бруно, също като Верлен, усещаше колко безнадеждно е положението. Не можеха да направят нищо, освен да гледат.

Изведнъж силен грохот заглуши глъчта от градските звуци. Отначало Верлен не можа да определи източника на шума — започнал като леко вълнение в далечината, само за секунди той прерасна в ясно различим рев на двигател. Като огледа площада, Верлен видя, че един черен пикап, същият като онези, които бе заварил паркирани край манастира „Света Роза“, се движеше по паралелен на пързалката път, направо през тълпата.

С приближаването на пикапа Григори размахна пистолета към Габриела и Еванджелин, блъскайки ги към стъпалата. Верлен се помъчи да зърне Еванджелин, но от двете ѝ страни бяха застанали гиборими и му пречеха да я види. Когато антуражът мина покрай Сайту-сан, Верлен успя да улови момент на нерешителност в поведението на ангелоложката. За миг му се стори, че тя може да се промъкне край гиборимите и сама да нападне Григори. Но като осъзна колко е слаба, тя не направи нищо.

Григори принуди Еванджелин и Габриела да се качат в пикапа под дулото на пистолета и с едно бързо движение затръшна вратата.

Когато колата потегли, Верлен извика отчаян към Еванджелин, неговата безпомощност го изпълваше с гняв. Затича след пикапа, покрай коледните светлини, покрай ангелите вестители със златните им тръби, вдигнати към черното нощно небе, покрай огромното вечнозелено дърво, украсено с цветни светлини. Но Еванджелин вече я нямаше.

Гиборимите се пръснаха, изкачиха стъпалата и изчезнаха в тълпата от смаяни хора, изнизвайки се все едно че нищо не се беше случило. Когато пързалката се опразни, Верлен се втурна надолу по стълбите и слезе на леда, където бе стояла Еванджелин. Кецовете му се пързалиха и се понасяше ту напред, ту назад, балансирайки в крачка. Прожекторите, които осветяваха леда, оставяха завихрени лъскави следи по повърхността му, златно, синьо и оранжево, като че проблясваше опал. Нещо в средата на леда улови погледа му. Той приклепна, прокара пръст по студената повърхност и вдигна от леда блещукаща златна верижка. Медальон с лира, залепнал върху леда.

*Източна 48-ма улица и Парк Авеню,
Ню Йорк*

Пърсивал Григори нареди на шофьора да завие към Парк Авеню и да тръгне на север към апартамента му, където щяха да ги чакат Снежа и баща му. Широкият булевард беше задръстен от коли и придвижването ставаше на тласъци. Черните клони на зимните дървета бяха украсени с хиляди цветни светлини, които се издигаха и падаха по осовата линия и му напомняха, че човешките секти все още отбелязваха празничните си сборища. Пърсивал държеше куфарчето и усещаше старата, олющена кожа груба под пръстите си и разбра, че Снежа поне сега ще бъде удовлетворена. Почти си представяше колко щеше да я зарадва, когато остави в ръцете ѝ лирата, заедно с Габриела Леви-Франш Валко. След като Отърли вече я нямаше, именно той беше последната надежда на Снежа. Това със сигурност щеше да бъде неговото изкупление.

Габриела седеше срещу него и го гледаше с нескрито презрение. Повече от петдесет години бяха минали от последната им среща, а чувствата му към нея бяха все така силни — и все така противоречиви, — каквито бяха в деня, когато бе наредил да я заловят. Сега Габриела

го мразеше, това поне беше ясно, но той винаги се бе възхищавал на силата на чувствата ѝ: независимо дали беше страст, омраза или страх всяка емоция изпълваше цялото ѝ същество. Смяташе, че тя вече няма власт над него и въпреки това в нейно присъствие усещаше как става все по-немошен. Тя бе загубила младостта и красотата си, но продължаваше да бъде опасно магнетична. Макар че той можеше да отнеме живота ѝ само за секунда, тя изобщо не даваше вид да се страхува. Това щеше да се промени веднага щом пристигнеха при майка му. Снежа никога не се бе чувствала застрашена от Габриела.

Когато пикапът забави скорост и спря на някакъв светофар, Пърсивал заразглежда младата жена до Габриела. Струваше му се абсурдно, но приликата с онази Габриела, която помнеше отпреди петдесет години — приятната бяла кожа, формата на зелените ѝ очи — беше безспорна. Сякаш Габриела от фантазиите му се беше материализирала пред него. И на шията на младата жена имаше медальон със златна лира, същият медальон, който Габриела бе носила в Париж, колие, с което, както му бе известно, Габриела никога не се разделяше.

Изведнъж, преди Пърсивал да има време да реагира, Габриела рязко отвори вратата на колата, грабна куфарчето от скута на Пърсивал и скочи на улицата, а младата жена незабавно я последва.

Пърсивал изкрещя на шофьора да кара след тях. Пресичайки на червено, микробусът зави надясно по 51-ва улица, като навлезе в обратното движение на еднопосочна улица, но дори когато ги настигна, жените му се изплъзнаха — тичешком пресякоха Лексингтън Авеню и изчезнаха в подлеза към метрото. Пърсивал грабна бастуна си и изскочи през вратата, която Габриела бе оставила отворена, втурвайки се напред с цялата си сила. Затича колкото можеше по-бързо през тълпата, а тялото му изпитваше болка при всяка стъпка.

Никога не беше слизал в метрото на Ню Йорк. Автоматите за билети, картите и бариерите бяха непознати и не му говореха нищо. Изобщо не знаеше как работят. Преди много години бе слизал в метрото на Париж. Откриването на метрото в края на миналия век го беше привлякло под земята само от любопитство и неведнъж бе взимал влак, когато това беше модно в онези дни, но скоро изгуби интерес. В Ню Йорк не можеше и дума да става за подобен транспорт.

Мисълта да застане до толкова много човешки същества, наблъскани на едно място, предизвикваше отвращението му.

Пред бариерите той спря да си поеме дъх, а после блъсна металната преграда. Беше блокирана. Блъсна я втори път и тя пак не се отвори. Удари с бастуна си по бариерата, изруга отчаян и забеляза как хората в тълпата спряха и се вторачиха в него, все едно беше ненормален. Навремето просто щеше с лекота да прескочи металните бариери. Преди петдесет години само за секунди щеше да настигне Габриела — която не можеше да бяга бързо като него — и помощничката ѝ. Сега бе останал безпомощен. Не можеше да направи нищо друго, освен да заобиколи нелепите метални бариери.

В метрото влезе младеж със спортен екип и извади от джоба си пластмасова карта. Пърсивал изчака, остави го да дойде до бариерата и точно когато младежът се готвеше да прокара картата, Пърсивал измъкна дръжката от бастуна си и като заби острието в гърба му, го блъсна с все сила. Тялото на младежа се наклони напред, удари се в бариерата и падна в краката на Пърсивал. Пърсивал сграбчи картата от пръстите на пострадалия, прокара я през процепа и стремително мина през вратите на метрото. В далечината чу грохота на влак, който приближаваше към платформата.

*Ъгъла на 51-ва улица и
метрото на Лексингтън Авеню,
Влак №6 за центъра, Ню Йорк*

Когато влакът навлезе в гарата, по кожата на Еванджелин премина топла вълна. Тя пое дълбоко дъх, вдишвайки и миризмата на застоял въздух и горещ метал. Вратите се отвориха и на платформата се изсипа поток от пътници. Двете бяха тичали по-малко от една пряка до гарата, но усилието остави Габриела без дъх. Докато Еванджелин помагаше на баба си да се настани на лъскавата пластмасова седалка, видя колко бе отслабнала Габриела. Баба ѝ се облегна назад и се опита да възстанови равновесието си, а Еванджелин се зачуди колко още ще могат да продължат, ако Пърсивал е по петите им.

Вагонът беше празен, с изключение на някакъв пияница, проснал се на няколко седалки в далечния край и едва сега Еванджелин проумя защо в този вагон няма други пътници: човекът беше повърнал върху

себе си и седалките, и целият вагон вонеше. Тя едва не се задави от миризмата, но и дума не можеше да става да рискуват и да се върнат на перона. Вместо това опита да разбере на кой влак са се качили, намери картата и определи къде са: бяха взели зелената линия 456. Като проследи линията на юг, тя видя, че стига до Бруклинския мост — спирката Сити Хол. Познаваше с подробности улиците около моста. Само да стигнеха дотам, лесно щеше да намери къде да се скрият. Трябваше да изчезнат оттам веднага. Обаче вратите, които Еванджелин очакваше да се затворят, оставаха отворени. По вътрешната уредба прозвуча висок, неприятен глас, който изстреля бързо серия от думи, всяка преливаща в следващата. Съобщението, досети се Еванджелин, навярно имаше нещо общо със забавянето на спирката, въпреки че не беше съвсем сигурна. Вратите стояха отворени и ги оставяха уязвими. При мисълта, че могат да ги хванат, Еванджелин усети паника, но внезапното безпокойство на баба ѝ остави нейната тревога на заден план.

— Какво има? — попита Еванджелин.

— Няма го — каза Габриела и докосна с ръка шията си, явно притеснена. — Изгубила съм амулета.

Еванджелин инстинктивно пипна своята шия и усети хладния метал на златната лира. Веднага започна да разкопчава медальона, за да го даде на баба си, но бе спряна.

— Сега ще имаш повече от всякога нужда от твой амулет — каза ѝ Габриела.

И с медальона, и без медальона, прекалено беше опасно да стоят там и да чакат. Еванджелин стъпи на перона, отмервайки разстоянието до изхода. Тъкмо се канеше да хване баба си за ръка и да я изведе от влака, когато през надраскания с графити прозорец видя да се появява фигурата на техния преследвач. Пърсивал слезе, куцайки по стълбите и стъпи на перона, като се оглеждаше за влака. Еванджелин се сниши под прозореца, като дръпна Габриела към себе си с надеждата, че не ги е видял. За нейно облекчение се чу звънецът и вратите започнаха да се затварят. Вагонът се изтегли от гарата и колелата му прогърмяха по метала, докато набираха скорост.

Но когато Еванджелин вдигна очи, сърцето ѝ се сви. Пред погледа ѝ се появи окървавен бастун. Пърсивал Григори злобно се хилеше над нея с лице, изкривено от ярост и изтощение. Дишането му

беше тъй затруднено, че Еванджелин прецени, че ще успеят да му избягат веднага щом пристигнат на следващата гара. Съмняваше се той да може да ги последва дори и по най-късото стълбище. Но когато Пърсивал извади от джоба си пистолета и направи знак на Еванджелин и Габриела да станат, тя разбра, че са в ръцете му. Еванджелин здраво се хвана за металния стълб и притегли баба си до своето тяло.

— Ето ни отново — каза Пърсивал, гласът му беше малко по-висок от шепот, когато се наведе над тях и взе коженото куфарче от Габриела. — Но този път май ще си имаме работа с истинските неща.

И докато влакът си проправяше път през мрака на тунелите, клатейки се по кривата на подземния път, Пърсивал постави куфарчето на пластмасовата седалка и го отвори. Влакът спря на гарата и вратите се отвориха, но с влизането си пътниците, усещаха миризмата от пияния и тутакси сменяха вагона. Пърсивал като че не забелязваше нищо. Той разви зеленото кадифе и извади резонаторната кутия, извади и плектъра от кожената му торбичка, взе двете „ръце“ от металната кутия и разви струните на лирата. От джоба си извади малката бронзова кутийка, която Алистър Каръл бе намерил в центъра „Рокфелер“, отвори я и разгледа седемте ключета за настройка, изработени от валкин. Частите на лирата бяха пред него и леко се полюшваха с движението на влака в очакване да бъдат сглобени.

Пърсивал взе кожения дневник, който беше най-отдолу на куфара. Кожената му подвързия и златната ключалка от време на време проблясваха при движението на влака. Разгърна страниците, прелисти тези с познатите части с историческа информация, магическите квадрати и печатите и спря там, където започваха математическите формули на Анджеа.

— Какви са тези числа? — попита той, напрегнато взирайки се в бележника.

— Ако се вгледаш, ще видиш, че знаеш точно какви са — отвърна Габриела.

Той прочете страниците и строгото му изражение отстъпи място на доволство.

— Това са формулите, които ти криеше — каза накрая Пърсивал.

— Имаш предвид — каза Габриела, — че са формулите, заради които уби нашата дъщеря.

Еванджелин затаи дъх, проумявайки най-послед тайнствените думи, които Габриела бе изрекла на пързалката. Пърсивал Григори беше неин дядо. Осъзнаването на този факт я изпълни с ужас. Пърсивал изглеждаше също толкова смаян. Опита да заговори, но получи пристъп на кашлица. Пое мъчително въздух и накрая каза:

— Не ти вярвам.

— Анджела така и не разбра кой е баща ѝ. Спестих ѝ болката да научи истината. На Еванджелин обаче не я спестих. Тя лично стана свидетел на злодейството на своя дядо.

Пърсивал премести поглед от Габриела на Еванджелин. Изпитите му черти застинаха, когато възприе напълно думите на Габриела.

— Убедена съм — продължи Габриела, — че Снежа ще остане много доволна, като научи, че си ѝ осигурил наследница.

— Ако наследникът е човек, той няма стойност — троснато отвърна Пърсивал. — Снежа се интересува единствено от ангелската кръв.

Вагонът навлезе стремително в станцията, бели светлини нахлуха във вагона, и рязко спря на площад Юниън. Вратите се отвориха и вътре нахълта група хора в празнично настроение. Те като че ли не забелязаха Пърсивал и насядаха наоколо, като разговаряха и се смееха високо. Уплашена, Габриела се премести да скрие куфарчето от погледите им.

— Не трябва да изваждаш инструмента така на показ — каза Габриела. — Прекалено опасно е.

Пърсивал направи с пистолета знак на Еванджелин. Тя взе куфара. Когато пръстите ѝ докоснаха металната основа на лирата, обзе я странно усещане. Отначало не обърна внимание на чувството, решила че е просто страх и паника, причинена от Пърсивал Григори. После чу нещо неземно — сладостна, свършена музика изпълни мислите ѝ, нотите се издигаха и снижаваха, всяка предизвикваше тръпки през тялото ѝ. Звукът беше тъй блажен, тъй въодушевяващ, че тя се напегна да чуе по-ясно. Погледна баба си, която бе започнала да спори с Пърсивал Григори. Заради музиката Еванджелин не можеше да чуе какво казва Габриела. Сякаш бе под дебел стъклен похлупак, който я разделяше от останалия свят. Вече нищо нямаше значение, освен инструментът пред нея. И макар този омайващ ефект да бе поразил

единствено Еванджелин, тя осъзна че музиката не е плод на въображението ѝ. Лирата я зовеше.

Без никакво предупреждение Пърсивал затръшна капака на куфарчето и го дръпна от Еванджелин, разрушавайки магията, която инструментът бе упражнил върху нея. Обзе я силна вълна на отчаяние и преди да разбере какво върши, Еванджелин се нахвърли върху Пърсивал и издърпа куфарчето от ръцете му. Лесно извади инструмента. Някаква нова сила витаеше в нея, жизненост, каквато само преди минути не бе изпитвала. Погледът ѝ се изостри, стана поточен. Притисна до себе си куфарчето, готова на всяка цена да го защити.

Влакът спря на следващата станция и групата от хора се източи, без да забележи този спектакъл. Прозвуча звънецът и вратите се затвориха. Отново останаха сами със смърдящия пияница в края на вагона.

Еванджелин се извърна от Габриела и Пърсивал и отвори куфарчето. Частите на лирата бяха там и чакаха да бъдат сглобени. Тя бързо закрепил двете „ръце“ към резонаторната кутия, завинтил настройващите ключета и прикачил струните, като ги навиваше бавно около ключетата, докато не се опънаха. Макар Еванджелин да бе очаквала някаква сложна процедура, сама успя с лекота да монтира всяка следваща част. Когато затегна струните, усети вибрации под пръстите си.

После прокара ръка по лирата. Металът беше студен и гладък. Плъзна пръст по опънатата гладка струна и леко завъртя ключето, чувайки как се променя силата и височината на тона. Извади плектъра, повърхността му проблясваше под ярките лампи във вагона, и го прокара по струните. В миг плътността на света се промени. Шумът от метрото, заплахата от Пърсивал Григори, безконтролният ритъм на сърцето ѝ — всичко утихна и се залюля, сетивата на Еванджелин отново се изпълниха със сладостни вибрации, много пъти по-мощни отпреди. Тя се почувства едновременно будна и заспала. Свежото, живо усещане на действителността бе навсякъде около нея — потракването на влака, дръжката от слонова кост на бастуна на Пърсивал; — и все пак имаше чувството, че е попаднала в някакъв сън. Звукът бе тъй чист, тъй мощен, че напълно я хипнотизира.

— Спри! — каза Габриела. И макар баба ѝ да стоеше само на сантиметри от нея, гласът ѝ прозвуча на Еванджелин сякаш от някаква далечна стая. — Еванджелин, не знаеш какво правиш!

Еванджелин виждаше баба си като през призма. Стоеше до нея, но сякаш почти не я виждаше.

Габриела каза:

— Нищо не се знае за това как е правилно да се свири на лирата. Ужасите, които може да връхлетят света, са непредсказуеми. Моля те, спри.

Пърсивал се взря в Еванджелин с поглед на благодарност и доволство. Звукът на лирата бе започнал да упражнява магията си и върху него. Той пристъпи напред, пръстите му трепереха от вълнение, и докосна лирата. Изведнъж изражението му се промени. Втренчи поглед на ужас и покорство в Еванджелин, едновременно изпълнен с уплаха и възхищение.

Но очите на Габриела се изпълниха със страх.

— Скёпа моя Еванджелин, какво става?

Еванджелин не проумяваше думите на Габриела. Погледна я и не видя никаква промяна. После се обърна и видя отражението си в широкото, тъмно стёкло на пластмасовия прозорец и дёхът ѝ спря. Навити около раменете ѝ, бляскащи в ореол от златиста светлина, се изправяха чифт сияйни, въздушни крила, тёй възхитителни в своята красота, че тя не смогна да направи нищо друго, освен да се взира в своя образ. Съвсем леко напрегна мускули и крилата ѝ се разпериха до краен предел. Те се издигаха безтегловни над гърба ѝ и за миг тя се зачуди дали не са оптическа измама. Събра рамене, така че да види крилата по-добре. Перата бяха прозирно пурпурни със сребърни нишки. Пое дёлбоко въздух и крилата се размърдаха. Скоро започнаха да се движат в такт с дишането ѝ.

— Коя съм аз? — попита Еванджелин, обзета напълно от ужас заради своята метаморфоза. — В какво съм се превърнала?

Пърсивал Григори доближи Еванджелин. Дали от музиката на лирата или от новия си интерес към нея, от съсухрената, прегърбена фигура, която представляваше, той се беше превърнал в импозантно създание, редом с което Габриела приличаше на джудже. Кожата му се стори на Еванджелин като озарена от някакёв вътрешен огён, сините

му очи блестяха, гърбът му се бе изправил. Той захвърли бастуна си на пода на вагона и каза:

— Крилата ти са същите като крилата на твоята пра-пра-пра-баба Григори. Само съм чувал баща си да говори за тях, но те са белег на най-чистите от нашия род. Ти стана една от нас. Ти си Григори.

И той докосна ръката на Еванджелин. Пръстите му бяха ледени и тя потръпна. Усещането я изпълни с доволство и сила. Сякаш през целия си живот бе живяла в някаква затворена черупка, която в миг се бе разчупила. И изведнъж се почувства силна и жива.

— Ела с мен — каза Пърсивал с копринен глас. — Ела да се запознаеш със Снежа. Ела у дома при своето семейство. Ще получиш всичко, от което имаш нужда, всичко, за което си копняла, всичко, което си искала да имаш. Вече нищо няма да ти липсва. Ще живееш дълго, след като изчезне този свят тук и сега. Ще ти покажа как. Ще те науча на всичко, което знам. Само при нас можеш да имаш бъдеще.

Когато погледна в очите на Пърсивал, Еванджелин съзря всичко, което той можеше да й осигури. Неговото семейство и неговата сила щяха да й принадлежат. Щеше да има всичко, което бе загубила — дом, семейство. Габриела не можеше да й даде нищо.

Тя се обърна към баба си и остана смаяна от променения вид на Габриела. Внезапно тя й се стори една слаба и незначителна жена, крехко човешко същество със сълзи в очите. Еванджелин каза:

— Знаела си, че съм такава.

А Габриела отвърна:

— Баща ти и аз те заведохме на преглед, когато беше малка, и видяхме, че дробовете ти са оформени като на нефилимско дете, но от нашите проучвания — и от проучванията на Анджела за упадъка на нефилимите — разбрахме, че на голям процент от нефилимите изобщо не им израстват крила. Генетиката не е достатъчна. Трябва да има още много фактори.

Сякаш замаяна от бляскавата им красота, Габриела докосна крилата на Еванджелин. Еванджелин се дръпна отвратена.

— Искала си да ме измамиш — каза Еванджелин. — Защото си смятала, че мога да унищожа лирата. Знаела си в какво ще се превърна.

— Винаги се страхувах, че това ще стане с Анджела — приликата й с Пърсивал бе тъй силна. Но вярвах, че и да се случи най-

лошото, и да заприлича тя физически на него, ще го превъзхожда по дух.

— Но майка ми не беше като мен — каза Еванджелин. — Тя беше човек.

Навярно усетила противоречието, което бушуваше в мислите на Еванджелин, Габриела каза:

— Да, майка ти беше човек във всяко отношение. Беше нежна и състрадателна. Обичаше баща ти с човешко сърце. Може да е било някаква заблуда от моя страна, но вярвах, че Анджела ще се противопостави на своя произход. Работата на Анджела ни накара да вярваме, че създанията измират. Надявахме се да възникне нова раса от нефилими, в която да надделяват човешките черти. Вярвах, че ако нейната биологична структура е исполинска, съдбата ѝ ще бъде да стане първата от тази нова раса. Но не на Анджела било съдено това. На теб е било съдено.

Когато влакът спря и вратите се отвориха, Габриела привлече. Еванджелин към себе си. Думите ѝ едвам се чуваха.

— Бягай, Еванджелин — прошепна тя припряно. — Вземи лирата и я унищож. Не ставай жертва на изкушенията, които изпитваш. Сама трябва да решиш кое е правилното. Бягай, скъпа моя, и не се обръщай назад.

Еванджелин се отпусна за миг в прегръдките на Габриела. Топлината и сигурността на тялото на баба ѝ напомняше колко безопасно се беше чувствала в присъствието на своята майка. Габриела я притисна още веднъж до себе си, а после я побутна леко, за да върви.

*Метростанция Бруклин Бридж
Сити Хол, Ню Йорк*

Пърсивал хвана Габриела за ръцете и я измъкна от влака. Усещаше колко е лека — китките ѝ бяха тънки и крехки като клонки. Никога не беше могла да се мери с него, но в Париж имаше достатъчно сили, за да окаже съпротива. Сега обаче беше толкова слаба, така не се съпротивляваше, че можеше да я пречупи без капчица усилие. Почти му се искаше да е по-силна. Искеше да я гледа как се бори, докато я убива.

Трябваше обаче да се задоволи с уплахата в очите ѝ, докато я влачеше по перона. Когато я хвана за яката, миниатюрните копчета на черния ѝ жакет се скъсаха и се разпиляха по бетонния перон като мънички бръмбари, бягащи от светлината. Оголената ѝ кожа беше бледа и набръчкана, с изключение на плътния розов белег, извиващ се по горния край на гръдната кост. Когато той стигна до затъмненото стълбище в далечния край на перона, захвърли я надолу по стълбите и закричи тежко след нея, докато сянката му не падна напреки върху тялото ѝ. Тя опита да се изтъркаля настрани, но той я задържа на земята, затискайки я с коляно. Нямаше да я пусне.

Постави ръце на сърцето ѝ. То туптеше бързо и силно под дланите му, пулсът учестен като на някое животинче. „Габриела, херувим мой!“ — каза той, но тя нито го погледна, нито му отговори. И все пак, докато плъзгаше ръцете си по мъничкия ѝ гръден кош, той усети страха ѝ: дланите му се навлажниха от потта, която извираше от кожата ѝ. Той затвори очи. Десетилетия наред бе мечтал за това. За негова радост, Габриела се обърна под него, заизвива се и се загърчи, но нямаше смисъл да се съпротивлява. Животът ѝ му принадлежеше.

Когато отново погледна Габриела, тя беше мъртва. Големите ѝ зелени очи бяха отворени и неподвижни, ясни и красиви като в деня, когато я беше срещнал. Не можеше да си го обясни, но го обзе някакъв миг на нежност. Докосна бузата ѝ, черната коса, малките ръце с прилепнали кожени ръкавици. Убийството на Габриела бе нещо прекрасно, но все пак усети болка в сърцето.

Някакъв звук привлече вниманието на Пърсивал към перона. Еванджелин стоеше най-горе на стълбището и гледаше, превъзходните ѝ крила се бяха разперили над тялото. Никога не беше съзирал подобно нещо — крилата се издигаха от гърба ѝ в съвършена симетрия, пулсиращи в ритъма на нейния дъх. Дори и в разцвета на младостта неговите крила никога не бяха изглеждали толкова величествени. Но и той усещаше как се съвзема. Музиката на лирата беше възродила силите му. Задържеше ли я за себе си, щеше да стане дори по-силен от преди.

Пърсивал остави бастуна си на перона, където бе паднал и се приближи до Еванджелин. Мускулите му не се сгърчиха; стегнатият корсет вече не забавяше движенията му. Лирата бе в ръцете на Еванджелин, металът ѝ блестеше. Сдържайки се да не грабне

инструмента от нея, Пърсивал премери движенията си. Трябваше да остане спокоен. Не биваше да я плаши.

— Чакаш ме — каза той и се усмихна на Еванджелин. Въпреки силата, която крилата ѝ даваха, в поведението ѝ имаше нещо детинско. Тя се поколеба, когато срещна втренчения му поглед.

— Не можех да си тръгна — каза тя. — Трябваше сама да видя какво означава...

— Какво означава да си една от нас? — попита Пърсивал. — О, има много за научаване. Аз ще те науча на много неща.

И като се изправи в цял ръст, Пърсивал положи ръка на гърба на Еванджелин, плъзгайки пръсти по нежната кожа в основата на крилата ѝ. Когато натисна точката, където крилата се съединяваха с гръбнака ѝ, тя изведнъж се почувства уязвима, сякаш той беше установил някаква нейна скрита слабост.

Пърсивал каза:

— Прибери ги. Някой може да те види. Трябва да ги отваряш само когато си сама.

Инструктирана от Пърсивал, Еванджелин прибра крилата. Въздушната им субстанция се сви и те изчезнаха от погледа.

— Добре — каза той и я поведе по перона. — Много добре. Съвсем скоро ще разбереш всичко.

Двамата се качиха заедно по стълбището и прекосиха мецанина на гарата. Оставяйки неона зад гърба си, те излязоха в студената, ясна нощ. Пред тях се издигаше Бруклинският мост, масивните му кули осветявани от прожектори. Пърсивал потърси такси, но улиците бяха опустели. Трябваше да намерят начин да стигнат до апартамента. Снежа сигурно ги чакаше. Без да се сдържа повече, Пърсивал взе лирата от ръцете на Еванджелин. Притисна я до гърдите си, зарадван от завоеването си. Неговата внучка му бе донесла лирата. Скоро щеше да възвърне силите си. Така му се искаше Снежа да е там, за да стане свидетел на славата на фамилията Григори.

*Метростанция Бруклин Бридж
Сити Хол, Ню Йорк*

Липсата на лирата помогна на Еванджелин да дойде на себе си. Тя започна да осъзнава как я бе омагьосала лирата. Бе останала

запленена от нея, като хипнотизирана — състояние, което тя проумя напълно едва когато ѝ отнеха лирата. Ужасена, Еванджелин си спомни как просто бе стояла настрана, докато Пърсивал убиваше Габриела. Баба ѝ се бореше, а Еванджелин, която бе достатъчно близо, за да чуе последното издихание на Габриела, бе наблюдавала страданието ѝ и не бе почувствала нищо освен някакъв абстрактен, почти клиничен интерес към убийството. Беше забелязала как Пърсивал положи ръцете си на гърдите на Габриела, как Габриела се бе съпротивлявала и после, сякаш животът ѝ бе изсмукан от нея, остана неподвижна. Гледайки Пърсивал, Еванджелин бе разбрала удоволствието, което той изпита от убийството. За свой ужас жадуваше и тя да усети какво е това чувство.

Очите ѝ се напълниха със сълзи. Нима Габриела бе умряла като Анджеа? И собствената ѝ майка ли се беше съпротивлявала и страдала в ръцете на Пърсивал? Отвратена, Еванджелин докосна раменете и гърба си. Крилата ги нямаше. Макар да си спомняше ясно, че Пърсивал я бе научил как да ги прибира и тя бе усетила колко леко се наместиха върху гърба ѝ, докато ги сгъваше, не беше съвсем сигурна дали въобще ги има. Може това да беше някакъв ужасен кошмар. И все пак лирата, вече притежание на Пърсивал, доказваше, че всичко се бе случило точно както го помнеше Еванджелин.

— Ела да ми помогнеш — нареди Пърсивал. Той разкопча палтото си, а след това и копринената риза под него, и откри предната част на сложно преплетения черен кожен корсет. — Разкопчай ме. Трябва сам да се уверя какво става.

Токите бяха малки и трудно се разкопчаваха, но скоро Еванджелин се справи. Усети, че ще повърне, докато пръстите ѝ докосваха студената бяла плът на дядо ѝ. Пърсивал свали ризата и остави корсажът да падне на земята. Ребрата му бяха нашарени от белези от изгорено и натъртвания от кожените ремъци. Еванджелин стоеше толкова близо до Пърсивал, че долавяше миризмата на тялото му. Близостта до него я отвращаваше.

— Гледай! — каза Пърсивал с тържествуващ вид. Обърна се и Еванджелин видя малки израстъци от нова розова плът, покрити със златисти пера. — Възстановяват се точно както знаех, че ще стане. Сега, когато вече си една от нас, всичко се променя.

Еванджелин го гледаше, размишляваше върху казаното от него и преценяваше какъв избор има. Щеше да бъде лесно да последва

Григори, да влезе в семейството и да стане негов член. Може би той имаше право когато каза, че тя е от фамилията Григори. Но думите на нейната баба отекнаха в съзнанието ѝ: „Не ставай жертва на изкушенията, които изпитваш. Сама трябва да решиш кое е правилното.“ Еванджелин отмести погледа си от Григори. Бруклинският мост се извисяваше на фона на нощното небе. Това я накара да си спомни за Верлен и за това колко много му вярваше.

— Грещиш — каза тя на Пърсивал, без да сдържа гнева си. — Не съм една от вас. Никога няма да дойда нито при теб, нито при семейството ти от убийци.

Еванджелин се хвърли напред и като си спомни за силното усещане на несигурност, което бе изпитала, когато Пърсивал докосна основата на крилата ѝ, тя се вкопчи в меката плът на гърба му, хвана малките израстъци на крилата, които той с такава гордост ѝ показва, и го тръшна на земята. Изненада се от силата си — Пърсивал се удари тежко в бетона. Докато се гърчеше в агония в краката ѝ, тя се възползва от предимството си и го преобърна ничком, с израстъците нагоре. Счупила беше едното крило. От разкъсаната плът се процеждаше гъста синя течност. Плътта зееше и на мястото на крилата се отвори огромна рана, през която тя видя страшната гледка на белите му дробове, които спряха да се разгъват.

Докато Пърсивал умираше, тялото му се преобрази. Призрачната белота на кожата му помътня, златистата коса се стопи, очите му се превърнаха в черни празнини, а миниатюрните крила се разрониха и станаха на ситен метален прах. Еванджелин се наведе и натисна с пръст праха; като вдигна пръста си, видя как блещукащите прашинки искрят по кожата ѝ, духна ги и студеният вятър ги отнесе.

Лирата беше под ръката на Пърсивал. Еванджелин я издърпа, успокоена, че вече е в нея, макар хипнотичната ѝ сила да я ужасяваше. Обзета от отвращение при гледката на трупа, тя побягна далеч от тялото на Пърсивал, сякаш можеше да се зарази. В далечината кръстосаните въжета на моста препречиха погледа ѝ. Проекторите откъм реката осветяваха каменните кули, които се издигаха в мразовитото нощно небе. За последен път беше минавала по Бруклинския мост като момиче, през една от многото следобедни разходки с баща ѝ. Беше ѝ познат, един от скъпите спомени от нейното

детство. Да можеше сега да мине по моста, а баща ѝ да я чака накрая, за да я отведе вкъщи.

Изкачи се по бетонната рампа и излезе на дървена платформа, която я отведе до пешеходната пътека в средата на моста. Притиснала лирата до гърдите си, Еванджелин се затича. Вятърът я блъсна с все сила, наклони я назад, но тя продължи устремено с поглед, прикован в светлините на Бруклин. Пешеходната пътека беше пуста, докато потокът от коли летеше от двете ѝ страни, а фаровете им проблясваха между пречките на предпазната бариера.

Когато стигна до първата кула, Еванджелин спря. Заваля сняг. Тежки мокри снежинки се носеха между мрежата от въжета и падаха леко върху лирата в ръката ѝ, по пътя, по тъмната река долу. Градът се простираше наоколо, светлините му се отразяваха в обсидиановата повърхност на река Ист, сякаш това беше единственият храм на живота в една безкрайна пустош. Погледна към Бруклин и усети как сърцето ѝ се разгуптява. Никой не я очакваше. Баща ѝ беше мъртъв. Нямаше я майка ѝ, Габриела, нямаше ги сестрите, които бе започнала да обича. Еванджелин беше абсолютно сама.

С едно присвиване на мускулите Еванджелин разтвори крилата на гърба си докрай. Учуди се колко лесно се справяше, сякаш бе имала крила през целия си живот. Стъпи върху перилата край пешеходната пътека, готова да устои на вятъра. Закова поглед в звездите и успя да се изправи. Порив на вятъра я извади от равновесие, но с елегантно извъртане тя се задържа да не падне. Разпери крила и се оттласна от твърдия свят. Вятърът я понесе нагоре във въздуха, покрай дебелиите стоманени въжета и все по-нагоре към небесната бездна.

Еванджелин се насочи към върха на кулата. Пътеката далече долу бе с килим от чист бял сняг. Почувства се странно недосегаема за смразяващия вятър, сякаш се беше вцепенила. Вече наистина не усещаше нищо. Загледана в реката, тя пое дълбоко въздух и в миг на решителност, разбра какво трябва да направи.

Сложи лирата между ръцете си. Притисна с длани студените краища на основата и усети как металът омеква и се стопля. Докато правеше това, лирата все по-малко се съпротивляваше в ръцете ѝ, сякаш валкиният бе реагирал химически на кожата ѝ и бе започнал бавно да се размеква. След малко лирата засия от топлината на плътта ѝ. В ръцете на Еванджелин тя се бе превърнала в огнено кълбо, по-

ярко от всяка светлина в небето над нея. За секунда Еванджелин си помисли да запази лирата непокътната. Но после, като си спомни думите на Габриела, хвърли огненото кълбо. То се понесе към реката като падаща звезда и светлината му се разтопи в мастиления мрак.

*Апартаментът на Габриела Леви-Франш Валко,
Горен Уест Сайд, Манхатън*

Макар че Верлен искаше да бъде в помощ на ангелолозите, беше ясно, че няма нито познанията, нито опита, за да им помогне особено, затова той стоеше настрани и само следеше отчаяните им усилия да открият Габриела и Еванджелин. Подробностите за тяхното отвличане не спираха да се въртят в ума му: струпалите се на пързалката гиборими, Габриела и Алистър на леда, бягството на Григори. Но като се замисли, усети, че го обзема странно спокойствие. Последните събития бяха притъпили сетивата му. Може би се намираше в шок. Не беше в състояние да намери общото между света, в който бе живял вчера, и света, в който се бе пренесъл сега. Потъна в мекия диван, вперил поглед през прозореца в мрака навън. Само преди няколко часа Еванджелин бе седяла редом с него на същия диван — толкова наблизко, че той усещаше и най-малкото ѝ помръдване. Силата на чувствата, които изпитваше към нея, го озадачаваха. Възможно ли е да се бяха срещнали едва вчера? И за толкова кратко време тя вече да изпълва мислите му? Отчаяно искаше да я открие. Но за да намерят Еванджелин, ангелолозите трябваше първо да се справят с нефилимите. А това изглеждаше толкова възможно, колкото човек да улови сянка. Създанията буквално се бяха изпарили от пързалката — разпръснаха се в тълпата в мига, когато Григори изчезна. В това, както Верлен разбра, бе тяхната най-голяма сила: появяваха се от нищото и потъваха в нощта невидими, смъртоносно опасни и недосегаеми.

След като Григори избяга от центъра „Рокфелер“, Верлен се присъедини към Бруно и Сайту-сан на главния булевард и тримата напуснаха тичешком мястото. Бруно спря едно такси и скоро вече се носеха към каменния дом на Габриела, пред който ги чакаше микробус с техни хора за работа на терен. Бруно пое инициативата, като отключи стаите на последния етаж на къщата и покани вътре ангелолозите.

Верлен забеляза, че той периодично се взира във вратата, сякаш очакваше Габриела да се върне всеки момент.

Малко след полунощ научиха за смъртта на Владимир — вестта им бе донесена от ангелолог, изпратен от църквата „Ривърсайд“. Верлен узна пръв и изпита странно усещане за уравновесяване, сякаш бе изгубил способността да се шокира от насилието на нефилимите. Двойното убийство — на Владимир и на г-н Грей — бе станало известно скоро след като Сайту-сан бе успяла да се измъкне оттам с резонаторната кутия. Необичайният вид на тялото на Владимир — овъглено до неузнаваемост, подобно на тялото на Алистър Каръл, бе подход, който Верлен започваше да окачествява като характерен за нефилимите — за това несъмнено щяха да гръмнат всички медии още на другата сутрин. При положение, че един ангелолог бе мъртъв, а двама бяха изчезнали, ставаше ясно, че мисията им се е провалила.

С вестта за смъртта на Владимир решимостта на Бруно само се засили. Започна с рязък глас да дава нареждания, докато Сайту-сан заема място на позлатеното писалище и започна да се обаждат по телефона с искания за помощ и за информация от агентите им на улицата. Бруно окачи карта в средата на стаята, раздели Ню Йорк на квадранти и прати техни хора на различни места в града, като се мъчеше по всевъзможни начини да открие улики за местонахождението на Григори. Но дори Верлен бе наясно, че в Манхатън има стотици, ако не и хиляди нефилими. Григори можеше да се е скрил навсякъде. И макар че апартаментът на Пето Авеню вече беше под наблюдение, Бруно изпрати там още агенти, които минаха през парка. Когато обаче стана ясно, че Григори не е в мансардата, ангелологът отново взе да се рови в разни карти и продължи безполезното издирване.

И Бруно, и Сайту-сан изложиха свои теории по въпроса, коя от коя по-невероятни. И макар да упорстваха, Верлен усети, че не стигат до никъде. Изведнъж всички усилия на ангелолозите да открият местонахождението на Пърсивал Григори му се сториха безсмислени. Той знаеше, че залогът е висок, а последиците от изчезването на лирата — безброй. Ангелолозите обаче се интересуваха от лирата и Еванджелин едва ли заемаше място в усилията им. Едва сега, седнал на дивана, на който двамата с Еванджелин бяха един до друг вчера следобед, същинското положение го осени. Ако той искаше

Еванджелин да бъде открита жива, трябваше лично да се заеме с търсенето ѝ.

Без да каже и дума на другите, Верлен си облече палтото и тръгна, като вземаше по две стъпала наведнъж, докато не се измъкна през входната врата. Вдиша дълбоко смразяващия въздух и си погледна часовника: вече беше Коледа, минаваше два след полунощ. Улицата бе празна, целият град спеше. Верлен скри ръце в джобовете на палтото си и бързо се насочи на юг, покрай западната страна на Сентръл Парк, прекалено погълнат от мислите си, за да забележи хапещия студ. Някъде в хладния лабиринт на града го чакаше Еванджелин.

Когато вече стигна до центъра и започна да се движи по посока на река Ист, Верлен усети как гневът все повече го обзема. Ускори ход, мина покрай сгради с тъмните витрини на магазини, а в ума му се въртяха възможни планове. Колкото и да се опитваше, той не можеше да се примири с действителността — с факта, че може би е изгубил Еванджелин. Премисли всевъзможни стратегии за откриването на Еванджелин и Габриела, но подобно на Бруно и Сайту-сан резултатът за него бе нулев. Разбира се, че беше налудничаво да смята, че би могъл да успее в нещо, в което те се бяха провалили. Чувстваше се толкова объркан, че в унеса пред очите му изникнаха белезите върху кожата на Габриела и той потръпна, пронизан от неприятния студ. Не можеше да си позволи да допусне мисълта, че Еванджелин е измъчвана.

В далечината видя Бруклинския мост, осветен изотдолу с прожектори. Спомни си носталгичната привързаност на Еванджелин към моста. Ясно си представи профила ѝ, когато тя шофираше колата от манастира към града и му разказваше как се е разхождала с баща си като дете. Сърцето го заболя от чистотата на нейните чувства и тъгата в гласа ѝ. Стотици пъти досега бе виждал моста, разбира се, но изведнъж усети неопровержимо значението му лично за него.

Отново погледна часовника си. Вече приближаваше пет сутринта и небето оттатък моста съвсем леко светлееше. Градът му се стори нереално застинал. По бариерите на моста понякога проблясваха фаровете на такси и разкъсваха прозирната мрачина. Струи гореща пара се виеха в начупения въздух. Мостът се извисяваше строг и могъщ на фона на отсрещните сгради. За миг Верлен остана взрян в грамадата от стомана, бетон и гранит.

Сякаш неволно стигнал до края на своето пътуване, Верлен тъкмо се канеше да тръгне обратно към каменния дом на Габриела, когато улови с периферното си зрение как нещо помръдна високо над него. Вдигна очи нагоре. На западната кула, разперило криле, стоеше едно от създанията. На слабата светлина на зората Верлен едва различи очертанията на заострените му крила. Създанието бе кацнало в края на кулата и сякаш изучаваше града. Верлен, напрегнал очи, за да разгледа неговото великолепие, принадлежащо на друг свят, забеляза нещо необичайно във външния му вид. Докато досегашните създания бяха огромни — много по-високи и по-силни от човешките същества, — това създание бе миниатюрно. Всъщност тялото на създанието изглеждаше съвсем крехко под огромните крила. Верлен гледаше със страхопочитание как то ги разпери, сякаш готово да отлети. Създанието пристъпи към самия край на кулата и тогава Верлен ахна. Чудовищният ангел беше неговата Еванджелин.

Импулсивно, той понечи да я извика по име, но беше изгубил гласа си. Усети, че е обзет от ужас и от болезненото усещане, че е бил предаден. Еванджелин го беше измамила и — още по-лошо — беше измамила всички тях. Отвратен, Верлен обърна гръб на моста и хукна. Чувахе как кръвта тупти в ушите му; сърцето му биеше лудо. Дробовете му се напълниха със смразяващ въздух и всяко вдишване сякаш ги изгаряше. Не знаеше дали болката в гърдите се дължи на студа или на това, че бе загубил Еванджелин.

Каквото и да изпитваше обаче, първо трябваше да предупреди ангелолозите. Веднъж Габриела му бе казала — нима му го бе казала вчера сутринта?, — че ако стане един от тях, няма да има път назад. И сега Верлен разбра, че Габриела е била права.

*Западната кула, Бруклинският мост,
между Манхатън и Бруклин, Ню Йорк*

Еванджелин се събуди преди изгрев-слънце. Беше склонила главата си в меката като възглавница вдлъбнатина на крилата си. Объркана от съня, тя не можеше да мисли ясно и почти очакваше да съгледа познатите предмети от стаята си в „Света Роза“ — колосаните бели чаршафи, малкия дървен скрин, а от ъгълчето на прозореца — и река Хъдсън, която течеше долу. Но когато се изправи и се взря над

притъмнелия град, крилата ѝ се разтвориха около нея като огромно пурпурно наметало и тя остана поразена от реалността на това, което се беше случило. Разбра какво представлява и разбра, че никога няма да се върне. Всичко онова, което беше сега и всичко, което си мислеше, че ще бъде, бе изчезнало завинаги.

Погледна надолу, за да се увери, че няма нито един свидетел на полета ѝ, и се изкатери по гранитния ръб на кулата. Вятърът подхвана крилата ѝ, профуча през тях и ги изпълни с мощ. При тази огромна височина, с целия свят в краката ѝ, за миг Еванджелин беше обзета от боязън. За нея летенето беше ново, а падането ѝ се струваше безкрайно. Но като си пое дълбоко дъх и направи крачка от ръба на кулата, сърцето ѝ се сви пред дълбините, които съгледа под себе си и разбра, че крилата няма да я подведат. В порив на безтегловност тя се понесе нагоре през потоците леден въздух.

[1] Превод от д-р Рафаел Валко ↑

[2] Гримоар (от grimoire) — книга, описваща магическите процедури и заклинания за призоваване на духове (демони), или съдържаща някои вещерски рецепти. — Б.пр. ↑

[3] Разбира се (фр.) — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.